DOC 53 **0443/018**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 mai 2011

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MMES **Leen DIERICK** ET **Catherine FONCK**

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants de pays non membres de l'UE

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial de ressortissants de pays tiers

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants belges

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 mei 2011

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Leen DIERICK** EN **Catherine FONCK**

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging van niet-EU-onderdanen

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de gezinshereniging van derdelanders betreft

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging door Belgische onderdanen

Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag
Président/Voorzitter: Siegfried Bracke

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Siegfried Bracke, Koenraad Degroote, Jan Van Esbroeck, Ben Weyts
PS	Laurent Devin, André Frédéric, Rachid Madrane, Eric Thiébaut
MR	Philippe Collard, Jacqueline Galant
CD&V	Leen Dierick, N
sp.a	Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen!	Eric Jadot
Open Vld	Bart Somers
VB	Filip De Man
cdH	Myriam Delacroix-Rolin

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Sarah Smeyers, Daphné Dumery, Theo Francken, Bert Maertens, Kristien Van Vaerenbergh
Philippe Blanchart, Guy Coëme, Alain Mathot, Patrick Moriau, Özlem Özen
Corinne De Permentier, Denis Ducarme, Damien Thiéry
Nahima Lanjri, Jef Van den Bergh, N
Karin Temmerman, Myriam Vanlerberghe
Eva Brems, Zoé Genot
Sabien Lahaye-Battheu, Gwendolyn Rutten
Annick Ponthier, Tanguy Veys
Josy Arens, Christophe Bastin

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

INDEP	Laurent Louis

N-VA	:	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
PS	:	*Parti Socialiste*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
sp.a	:	*socialistische partij anders*
Ecolo-Groen!	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
Open Vld	:	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
VB	:	*Vlaams Belang*
cdH	:	*centre démocrate Humaniste*
LDD	:	*Lijst Dedecker*
INDEP-ONAFH	:	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 53 0000/000:	*Document parlementaire de la 53ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA:	*Questions et Réponses écrites*
CRIV:	*Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)*
CRABV:	*Compte Rendu Analytique (couverture bleue)*
CRIV:	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)*
PLEN:	*Séance plénière*
COM:	*Réunion de commission*
MOT:	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 53 0000/000:	*Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA:	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV:	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)*
CRABV:	*Beknopt Verslag (blauwe kaft)*
CRIV:	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)*
PLEN:	*Plenum*
COM:	*Commissievergadering*
MOT:	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de supprimer les effets liés à la cohabitation légale en matière de droit de séjour

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen nwat de afschaffing van de verblijfsrechtelijke gevolgen gekoppeld aan het wettelijk samenwonen betreft

PROPOSITION DE LOI

modifiant, en ce qui concerne le regroupement familial, la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

WETSVOORSTEL

tot wijziging, wat betreft de gezinshereniging, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de modifier les conditions du regroupement familial pour les ressortissants de pays non membres de l'Union européenne

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te wijzigen voor de onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en ce qui concerne les conditions relatives au regroupement familial

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden voor de gezinshereniging

SOMMAIRE

Pages

I. Exposés introductifs 7
A. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants de pays non membres de l'UE (DOC 53 0443/001) 7
B. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial de ressortissants de pays tiers (DOC 53 0475/001) 9
C. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants belges (DOC 53 0570/001) 11
D. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de supprimer les effets liés à la cohabitation légale en matière de droit de séjour (DOC 53 0595/001) 12
E. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le regroupement familial, la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0596/001) 13
F. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0681/001) 14
G. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0689/001) 17
H. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de modifier les conditions du regroupement familial pour les ressortissants de pays non membres de l'Union européenne (DOC 53 0757/001) 19
II. Discussion générale 21
III. Discussion des articles 42
IV. Votes 215
Annexe 221

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting 7
A. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging van niet-EU-onderdanen (DOC 53 0443/001) 7
B. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de gezinshereniging van derdelanders betreft (DOC 53 0475/001) 9
C. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging door Belgische onderdanen (DOC 53 0570/001) 11
D. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de afschaffing van de verblijfsrechtelijke gevolgen gekoppeld aan het wettelijk samenwonen betreft (DOC 53 0595/001) 12
E. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging, wat betreft de gezinshereniging, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 596/001) 13
F. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0681/001) 14
G. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0689/001) 17
H. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te wijzigen voor de onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie (DOC 53 0757/001) 19
II. Algemene bespreking 21
III. Artikelsgewijze bespreking 42
IV. Votes 215
Bijlage 221

Documents précédents:

Doc 53 **0443/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de Mmes Lanjri et Dierick et M. Van den Bergh.
002 à 010: Amendements.
011: Avis du Conseil d'État.
012: Erratum.
013 et 014: Amendements.
015: Avis du Conseil d'État.
016 et 017: Amendements.

Voir aussi:
019: Texte adopté par la commission.

Doc 53 **0475/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Somers et consorts.

Doc 53 **0570/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de Mme Lanjri et consorts.

Doc 53 **0595/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de Mme Temmerman et M. Landuyt.

Doc 53 **0596/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Francken et Mmes Smeyers en Dumery.

Doc 53 **0681/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de Mmes Fonck et Delacroix-Rolin.

Doc 53 **0689/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Madrane et consorts.

Doc 53 **0757/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Denis Ducarme et consorts.

Doc 53 **0866/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Annemans et consorts.

Voorgaande documenten:

Doc 53 **0443/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de dames Lanjri en Dierick en de heer Van den Bergh.
002 tot 010: Amendementen.
011: Advies van de Raad van State.
012: Erratum.
013 en 014: Amendementen.
015: Advies van de Raad van State.
016 en 017: Amendementen.

Zie ook:
019: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 53 **0475/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Somers c.s.

Doc 53 **0570/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van mevrouw Lanjri c.s.

Doc 53 **0595/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van mevrouw Temmerman en de heer Landuyt.

Doc 53 **0596/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Francken en de dames Smeyers en Dumery.

Doc 53 **0681/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de dames Fonck en Delacroix-Rolin.

Doc 53 **0689/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Madrane c.s.

Doc 53 **0757/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Denis Ducarme c.s.

Doc 53 **0866/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Annemans c.s.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les présentes propositions de loi au cours de ses réunions des 23 et 30 novembre 2010, 8, 9, 15 et 22 décembre 2010, 11, 18 et 25 janvier 2011, 2 et 23 février 2011 ainsi que 4 et 6 mai 2011.

Lors de sa réunion du 30 novembre 2010, votre commission a décidé de prendre la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assortie le regroupement familial des ressortissants de pays non membres de l'UE (DOC 53 0443/001) comme texte de base.

Lors de sa réunion du 22 décembre 2010, votre commission a décidé à l'unanimité de demander l'avis écrit de l'Office des Etrangers sur la condition de revenus de la personne qui introduit une demande de regroupement familial.

Votre commission a également décidé, à l'unanimité, lors de sa réunion du 11 janvier 2011 de demander l'avis écrit de l'Office des Etrangers sur le délai d'attente exigé avant de pouvoir introduire une demande de regroupement familial.

A l'issue de sa réunion du 18 janvier 2011, votre commission a décidé, à l'unanimité, de demander au Président de la Chambre d'inviter la section de législation du Conseil d'État à donner d'urgence un avis motivé sur l'article 3, 1° et 2° de la présente proposition de loi ainsi que sur les amendements n°s 2, 54, 61, 72 et 120 (DOC 53 0443/002, 004 et 007).

A l'unanimité, votre commission a également décidé, lors de la même réunion, de demander l'avis écrit de l'Union des villes et Communes de Wallonie, de l'Association de la Ville et des Communes de la Région de Bruxelles-Capitale et de la *"Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten".* Seules la "*Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten*" et l'Union des Villes et Communes de Wallonie ont communiqué un avis.

En date du 26 janvier 2011, la section de législation du Conseil d'État a considéré que la demande d'avis était irrecevable au motif que la justification d'urgence invoquée n'était pas suffisante pour motiver spécialement cette urgence (DOC 53 0443/011).

Cet avis a fait l'objet d'un échange de vues lors de la réunion du 2 février 2011. Votre commission a rejeté par 9 voix contre 4, une demande d'un nouvel avis d'urgence.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 23 en 30 november 2010, 8, 9, 15 en 22 december 2010, 11, 18 en 25 januari 2011, 2 en 23 februari 2011 en tot slot 4 en 6 mei 2011.

Tijdens de vergadering van 30 november 2010 heeft uw commissie beslist het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging van niet-EU-onderdanen (DOC 53 0443/001) als basistekst te nemen.

Tijdens de vergadering van 22 december 2010 heeft uw commissie eenparig beslist het schriftelijk advies te vragen van de Dienst Vreemdelingenzaken over de inkomensvoorwaarde voor de indiener van een aanvraag om gezinshereniging.

Uw commissie heeft tijdens haar vergadering van 11 januari 2011 ook eenparig beslist het schriftelijk advies van de Dienst Vreemdelingenzaken te vragen over de wachttijd die wordt geëist vóór een aanvraag om gezinshereniging mag worden ingediend.

Uw commissie heeft na afloop van haar vergadering van 18 januari 2011 eenparig beslist aan de Kamervoorzitter te vragen de afdeling wetgeving van de Raad van State te verzoeken dringend een met redenen omkleed advies uit te brengen over artikel 3, 1° en 2° van het onderhavige wetsvoorstel en over de amendementen nrs. 2, 54, 61, 72 en 120 (DOC 53 0443/002, 004 en 007).

Uw commissie heeft tijdens dezelfde vergadering ook eenparig beslist het schriftelijk advies te vragen van de "*Union des villes et Communes de Wallonie"*, de Vereniging van de stad en de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Alleen de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de "*Union des Villes et Communes de Wallonie"* hebben een advies overgezonden.

De afdeling wetgeving van de Raad van State heeft op 26 januari 2011 aangegeven dat de adviesaanvraag onontvankelijk was omdat de aangevoerde rechtvaardiging niet volstond als bijzondere motivering van het verzoek om spoedbehandeling (DOC 53 0443/011).

Over dat advies is een gedachtewisseling gehouden tijdens de vergadering van 2 februari 2011. Uw commissie heeft een aanvraag om een nieuw dringend advies verworpen met 9 tegen 4 stemmen.

Lors de sa réunion du 23 février 2011, un amendement global n° 147 a été déposé par M. Theo Francken et consorts (DOC 53 0443/014). A l'unanimité, votre commission a demandé au Président de la Chambre d'inviter la section de législation du Conseil d'État à donner un avis motivé sur cet amendement n° 147 ainsi que sur les sous-amendements n°s 148 à 156 y afférents (DOC 53 0443/014). Cet avis a été rendu en date du 4 avril 2011 (DOC 53 0443/015).

Lors de sa réunion du 3 mai 2011, votre commission a décidé de prendre l'amendement n° 147 comme texte de base.

*
* *

En ce qui concerne la discussion des articles, votre commission a tout d'abord procédé à la discussion des amendements n°s 1 à 146 (DOC 53 0443/002 à 010 et 012 et 013) (voir III-A). Elle a également examiné les avis (voir III-B) émis par l'Office des Etrangers (voir annexe). L'amendement global n° 147 de M. Theo Francken (voir III-C) et l'avis rendu par la section de législation du Conseil d'État (voir III-D) ont ensuite été examinés par votre commission. Dans une dernière partie, les sous-amendements à l'amendement n° 147, déposés à la suite de cet avis, ont été examinés par votre commission (voir III.E).

I. — **EXPOSÉS INTRODUCTIFS**

A. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants de pays non membres de l'UE (DOC 53 0443/001)*

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle qu'en Belgique, le respect de la vie familiale participe de l'essence même de la société. Cette valeur est d'ailleurs garantie par la Constitution et par divers traités internationaux, telle la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du 4 novembre 1950.

Malgré l'arrêt de l'immigration instauré dans les années septante, le droit de faire venir en Belgique un partenaire résidant à l'étranger est conservé, ce qui se traduit par un flux migratoire important. Le nombre de personnes s'établissant sur le territoire belge dans

De heeft Theo Francken c.s. heeft tijdens de vergadering van 23 februari 2011 een overkoepelend amendement nr. 147 ingediend (DOC 53 0443/014). Uw commissie heeft eenparig aan de Kamervoorzitter gevraagd de afdeling wetgeving van de Raad van State te verzoeken een met redenen omkleed advies uit te brengen over dat amendement nr. 147 en over de daaraan gerelateerde subamendementen nrs. 148 tot 156 (DOC 53 0443/014). Dat advies werd op 4 april 2011 uitgebracht (DOC 53 0443/015).

Uw commissie heeft tijdens haar vergadering van 3 mei 2011 beslist amendement nr. 147 als basistekst te nemen.

*
* *

Wat de artikelsgewijze bespreking betreft, heeft uw commissie eerst de amendementen nrs. 1 tot 146 (DOC 53 0443/002 tot 010, 012 en 013)) besproken (zie III-A). Ze heeft ook de adviezen (zie III-B) van de Dienst Vreemdelingenzaken besproken (zie bijlage). Vervolgens heeft uw commissie het overkoepelend amendement nr. 147 van de heer Theo Francken c.s. en het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State (zie III-D) besproken. In een laatste deel heeft uw commissie de subamendementen op amendement nr. 147, die als gevolg van dat advies waren ingediend, besproken (zie III-E).

I. — **INLEIDENDE UITEENZETTINGEN**

A. *Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging van niet-EU-onderdanen (DOC 53 0443/001)*

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst erop dat in België het respect voor het gezinsleven een van de belangrijke maatschappelijke waarden is. De bescherming van het gezin wordt trouwens gewaarborgd door de Grondwet en door diverse internationale verdragen, zoals het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950.

Niettegenstaande de migratiestop die in ons land in de jaren 70 werd ingesteld, wordt het recht behouden om een partner uit het buitenland naar ons land te laten overkomen, waardoor een aanzienlijke migratiestroom op gang is gekomen. Het aantal asielzoekers wordt

le cadre du regroupement familial dépasse d'ailleurs considérablement celui des demandeurs d'asile.

À ce propos, une distinction existe entre le regroupement familial sur la base d'un mariage antérieur à l'arrivé en Belgique d'un étranger, et la constitution d'une famille qui résulte d'une relation inexistante. La proposition de loi vise seulement à régir la situation de la première catégorie.

Ainsi, l'Office des Etrangers a octroyé, en 2009, 9 993 visas dans le cadre du regroupement familial, tandis que les services diplomatiques et consulaires à l'étranger ont traité approximativement 14 000 demandes.

Étant donné que le regroupement familial est reconnu comme un droit de l'homme, il ne saurait être question de l'affaiblir, cependant qu'il fait l'objet d'abus, sous la forme de mariages de complaisance et de contrats simulés de vie commune (l'oratrice annonce qu'elle déposera des amendements à ce sujet), voire d'adoptions fictives.

C'est la raison pour laquelle la proposition de loi tend à modifier la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en prévoyant des conditions supplémentaires, afin de moduler le regroupement familial des ressortissants de pays non membres de l'Union européenne.

Certes, la loi du 15 septembre 2006, qui transpose en droit interne la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial, impose déjà, pour *certaines* catégories d'étrangers aspirant au regroupement familial, la condition de disposer de moyens de subsistance suffisants, d'un logement adapté ainsi que d'une assurance maladie. Cette loi n'étant pas suffisamment exhaustive, les auteurs de la proposition de loi soumise à examen souhaitent inclure *tous* les étrangers — sans préjudice du droit communautaire — à l'exception, toutefois, des réfugiés reconnus à l'égard desquels les conditions du regroupement familial ne sont pas modifiées.

Ainsi, l'étranger qui prétend au regroupement familial doit prouver un séjour légal en Belgique d'une durée de deux ans minimum. L'étranger apporte également la preuve qu'il dispose de *moyens de subsistance* stables, suffisants et réguliers, pour ne pas tomber à charge du CPAS. Les moyens de subsistance sont fixés à 120 % du revenu d'intégration tel que prévu par la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale. Par

trouwens ruimschoots overtroffen door het aantal personen dat zich in het kader van de gezinshereniging op het Belgische grondgebied vestigt.

In dat verband is er een verschil tussen gezinshereniging op grond van een huwelijk dat een vreemdeling heeft aangegaan vooraleer hij naar België kwam, en de vorming van een gezin zonder dat er sprake is van een relatie. Dit wetsvoorstel strekt er louter toe de eerstgenoemde mogelijkheid te regelen.

In 2009 heeft de Dienst Vreemdelingenzaken in het kader van de gezinshereniging aldus 9 993 visa afgegeven, terwijl de diplomatieke en consulaire diensten in het buitenland ongeveer 14 000 aanvragen hebben verwerkt.

Aangezien de gezinshereniging als een mensenrecht is erkend, ligt het niet in de bedoeling dit recht uit te hollen. Dat recht wordt evenwel misbruikt via schijnhuwelijken en schijnsamenlevingsovereenkomsten (de indienster kondigt aan dat zij in dat verband amendementen zal indienen), en zelfs via fictieve adoptie.

Daarom strekt het wetsvoorstel ertoe de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen te wijzigen, door te voorzien in bijkomende voorwaarden tot aanpassing van de gezinshereniging voor de onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie.

De wet van 15 september 2006, die Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging in Belgisch recht omzet, stelt weliswaar voor *bepaalde* categorieën van vreemdelingen die een gezinshereniging wensen, dat zij moeten beschikken over voldoende bestaansmiddelen, aangepaste huisvesting en een ziekteverzekering. Aangezien die wet niet voldoende breed gaat, wensen de indieners van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel die wet te verruimen tot *alle* vreemdelingen — onverminderd het communautair recht; evenwel met uitzondering van de erkende vluchtelingen, voor wie de voorwaarden tot gezinshereniging niet worden gewijzigd.

In dat verband moet een vreemdeling die zich met zijn gezin wenst te herenigen, bewijzen dat hij ten minste twee jaar wettig in België verblijft. Hij moet eveneens bewijzen dat hij over stabiele, voldoende en regelmatige *bestaansmiddelen* beschikt, om te voorkomen dat hij ten laste valt van het OCMW. De bestaansmiddelen worden vastgesteld op 120 % van het leefloon, zoals bepaald bij de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op

souci d'humanité, la proposition de loi ne prend pas en considération les pensionnés et les handicapés.

L'étranger doit, par ailleurs, démontrer qu'il dispose d'un "*logement suffisant*". L'arrêté royal du 27 avril 2007 modifiant l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en stipulait les conditions dans son article 9. Il s'avère que l'application de cette disposition dans les différentes régions ne fut pas uniforme. Suite à l'annulation, par le Conseil d'État, de cet article 9 (C.E., 26 février 2010, n° 201 375, *M.B.,* 6 mai 2010, p. 25394), les auteurs de la proposition de loi entendent ancrer dans la loi la notion de logement suffisant. L'habitation doit satisfaire aux normes élémentaires de sécurité, de salubrité et de qualité d'habitat, afin que l'étranger puisse accueillir les membres de sa famille de manière digne leur permettant d'y vivre. Les critères détaillés auxquels doit répondre l'habitation, comme la surface minimale des pièces, peuvent être fixés par le Roi.

Avant de conclure, l'oratrice insiste sur l'obligation, pour tous les nouveaux arrivants, de suivre un parcours d'intégration. Si la Communauté flamande possède déjà d'une législation élaborée en la matière, car la compétence relève des communautés, le législateur fédéral doit cependant associer la demande de regroupement familial à l'engagement, de la part de l'étranger, d'apprendre la langue de la région où il envisage de s'établir.

B. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial de ressortissants de pays tiers (DOC 53 0475/001)*

M. Bart Somers (Open Vld) rejoint le point de vue exposé par l'oratrice précédente et ajoute que, compte tenu des chiffres cités, le regroupement familial constitue effectivement un aspect important de la migration, puisqu'il concerne vingt à trente mille personnes. Par conséquent, il convient de corriger la législation sur un nombre de points problématiques.

Premièrement, le regroupement familial place certaines personnes dans une position d'extrême dépendance. Le législateur doit veiller à ce que les immigrants puissent bénéficier de suffisamment d'opportunités, lorsqu'ils s'installent en Belgique.

maatschappelijke integratie. Om humanitaire redenen laat het wetsvoorstel gepensioneerden en gehandicapte personen buiten beschouwing.

Voorts moet de vreemdeling aantonen dat hij over *voldoende huisvesting* beschikt. De voorwaarden in dat verband worden bepaald bij artikel 9 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Kennelijk werd die bepaling in de onderscheiden gewesten niet eenvormig toegepast. Ingevolge de vernietiging van dat artikel 9 door de Raad van State (RvS, 26 februari 2010, nr. 201 375, *Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2010, blz. 25394), beogen de indieners van het wetsvoorstel in de wet te verankeren wat onder het begrip "voldoende huisvesting" moet worden verstaan. De woning moet voldoen aan de elementaire veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsvereisten, opdat ze de vreemdeling de mogelijkheid biedt om er op een menswaardige wijze zijn gezinsleden op te vangen en er te leven. De invulling van de nadere criteria voor die woning, zoals bijvoorbeeld de minimale oppervlakte van de kamers, kunnen door de Koning worden bepaald.

Ter afronding beklemtoont de spreekster dat alle nieuwkomers een integratie- of inburgeringstraject moeten volgen. Terwijl de Vlaamse Gemeenschap dienaangaande al een wetgeving heeft uitgewerkt omdat de gemeenschappen terzake bevoegd zijn, moet de federale wetgever het verzoek tot gezinshereniging koppelen aan de door de vreemdeling aan te gane verbintenis om de taal te leren van het gewest waar hij van plan is zich te vestigen.

B. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de gezinshereniging van derdelanders betreft (DOC 53 0475/001)*

De heer Bart Somers (Open Vld) is het eens met het door de vorige spreekster uiteengezette standpunt, en voegt daaraan toe dat, gelet op de aangehaalde cijfers, gezinshereniging inderdaad een belangrijk aspect van migratie is, aangezien ze twintig- tot dertigduizend mensen aanbelangt. Derhalve moet de wetgeving op een aantal problematische punten worden bijgestuurd.

Ten eerste verkeren sommige mensen ingevolge hun gezinshereniging in een uitermate afhankelijke situatie. De wetgever moet erop toezien dat de immigranten voldoende kansen genieten wanneer zij zich in België vestigen.

Deuxièmement, l'intégration des jeunes se voit parfois ralentie par le regroupement familial. Ainsi que le démontre les études menées par différentes universités en Belgique, les adolescents de la deuxième ou troisième génération affrontent un avenir hypothéqué, lorsqu'ils utilisent une langue étrangère en famille,. Le développement des facultés mentales des élèves se situe dès le commencement de l'instruction et le retard accumulé ne se comble qu'à grandes peines, pour ne pas dire jamais.

Troisièmement, le cadre législatif subit des changements dans les pays voisins, notamment aux Pays-Bas, et provoque une pression migratoire accrue sur la Belgique. Si le membre applaudit l'intégration européenne, il regrette aussi l'absence d'une réelle politique au niveau supranational en ce domaine.

Quatrièmement, il faut empêcher les fraudes commises en vue d'obtenir un permis de séjour en Belgique.

C'est pourquoi, le membre propose une série de modifications législatives.

Eu égard à la réalité des mariages forcés ou arrangés, l'orateur souhaite, en premier lieu, abroger l'exception, qui a ramené l'âge nubile à dix-huit ans, pour l'établir de nouveau à vingt et un ans. A dix-huit ans, les personnes sont encore vulnérables, surtout lorsqu'elles évoluent au sein d'un milieu traditionnel avec des rôles clairement définis pour l'homme et la femme.

Dans une perspective d'émancipation et d'autonomie, l'intéressé qui aspire au regroupement familial doit également prouver qu'il dispose de moyens de subsistance suffisants, c'est-à-dire de ressources financières correspondant au revenu mensuel minimum garanti, soit 1415,24 euros par mois pour une personne âgée de vingt et un ans. Tel est le montant jugé souhaitable pour vivre décemment en Belgique.

En matière de logement, l'intéressé doit disposer d'un logement décent, pour permettre aux personnes qui le rejoignent ainsi qu'à lui-même de vivre correctement. Bien que le logement soit une des matières à la limite des compétences fédérales et régionales, il sied parfaitement que l'autorité fédérale énonce, dans le respect de l'autonomie régionale, les standards minimaux, car trop souvent, les conditions d'habitation s'avèrent choquantes.

Le ressortissant d'un pays tiers doit également prouver qu'il est disposé à s'intégrer dans la société belge. La philosophie libérale se caractérise par une

Ten tweede loopt de integratie van de jongeren door de gezinshereniging soms vertraging op. Zoals blijkt uit onderzoek door verscheidene Belgische universiteiten, kunnen de adolescenten van de tweede of derde generatie het in hun latere leven heel moeilijk krijgen wanneer zij in gezinsverband een buitenlandse taal hanteren. De ontwikkeling van de verstandelijke vermogens van leerlingen begint zodra hun onderricht aanvangt, en de opgelopen achterstand kan alleen met grote inspanningen, of zelfs helemaal niet worden weggewerkt.

Ten derde wordt het wetgevend kader bijgestuurd in de buurlanden, met name in Nederland, en veroorzaakt zulks een sterkere migratiedruk op België. Hoewel de spreker ingenomen is met de Europese integratie, betreurt hij dat er inzake migratie geen sprake is van enig supranationaal beleid.

Ten vierde moet de fraude worden voorkomen die ertoe strekt in België een verblijfsvergunning te bemachtigen.

Om al die redenen stelt het lid een reeks wetswijzigingen voor.

Gelet op het bestaan van gedwongen of geregelde huwelijken, wenst de spreker in eerste instantie de uitzondering af te schaffen op grond waarvan de huwbare leeftijd tot 18 jaar was verlaagd, en wil hij die opnieuw optrekken tot 21 jaar. Op 18 jaar zijn mensen nog kwetsbaar, vooral wanneer zij leven in een traditioneel milieu, met duidelijke rolpatronen voor man en vrouw.

Met ontvoogding en autonomie in het vooruitzicht moet de kandidaat-gezinshereniger bewijzen dat hij over voldoende bestaansmiddelen beschikt, te weten financiele middelen die overeenstemmen met het gewaarborgd minimumloon, hetzij 1415,24 euro per maand voor een 21-jarige. Dat is namelijk het bedrag dat wenselijk wordt geacht om in België een menswaardig leven te leiden.

De betrokkene moet beschikken over degelijke huisvesting, zodat zowel degenen die zich bij hem voegen als hijzelf behoorlijk kunnen wonen. Hoewel huisvesting een bevoegdheid is die zich op het snijvlak van de respectieve bevoegdheden van de federale Staat en de gewesten bevindt, kan de federale overheid probleemloos, met inachtneming van de autonomie van de gewesten, de minimumstandaarden uitvaardigen, want al te vaak blijken de woonomstandigheden schokkend te zijn.

Voorts moet een onderdaan van een derde land bewijzen dat hij bereid is zich in de Belgische samenleving te integreren. Kenmerkend voor het liberale gedachte-

préoccupation toute spécifique axée sur l'affranchissement de l'homme. Faut-il qu'un étranger maîtrise une des langues du pays, voire la langue de la région dans laquelle se situe sa résidence principale, avant même d'arriver en Belgique, conformément à la pratique au Pays-Bas? Ou suffit-il que le autorités recueillent un engagement de moyens de sa part? Les questions relatives au contrôle des connaissances linguistiques et aux sanctions méritent une réflexion. Quoi qu'il en soit, un bagage suffisant permettant non seulement une communication utile, mais aussi une compréhension de la société et de sa stratification doit être exigé, car il est essentiel qu'un ressortissant d'un pays tiers puisse exercer ses droits en Belgique à l'issue de son parcours d'intégration.

En conclusion, l'orateur se déclare entièrement disposé à chercher une entente afin de trouver un moyen de gérer les flux migratoires vers la Belgique de manière plus humaine.

C. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants belges (DOC 53 0570/001)*

Mme Nahima Lanjri (CD&V) dégage trois catégories de personnes dans la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers: les personnes extra-communautaires, les Belges et les ressortissants d'États membres de l'Union européenne. A chacune d'elle correspond un ensemble de dispositions distinctes, ce qui rend l'analyse du texte parfois ardue. La loi génère également des contradictions surprenantes, comme l'exemple de deux frères originaires de Colombie établis en Belgique l'illustre. Imaginez que l'un acquiert la nationalité belge, tandis que l'autre conserve sa nationalité d'origine. Tous deux seront soumis à des règles différentes, notamment dans le cadre du regroupement familial, même s'il s'agit de jumeaux, nés le même jour en Belgique. Cette discrimination ne peut se justifier, car la nationalité n'est guère déterminante pour réussir son intégration. C'est la raison pour laquelle la proposition de loi à l'examen prévoit des solutions identiques, ou semblable, autant que possible. Dans le cadre du droit communautaire, les compétences de la Belgique sont assez limitées vis-à-vis des ressortissants de l'Union européenne. Mais son pouvoir subsiste à l'égard de ses propres nationaux et des personnes extra-communautaires. La proposition de loi à l'examen tend à soumettre les Belges souhaitant le regroupement familial aux mêmes conditions que les étrangers non-européens. Ils doivent ainsi apporter la preuve qu'ils disposent, d'une part, de moyens de sub-

goed is dat daarin heel specifiek aandacht gaat naar de vrijmaking van de mens. Moet een vreemdeling een van de landstalen machtig zijn of zelfs de taal van het gewest waar zijn hoofdverblijf zich bevindt, zelfs voordat hij in België aankomt, zoals dat in Nederland gangbaar is? Of volstaat het dat hij ten aanzien van de overheid een middelenverbintenis aangaat? Het is wenselijk na te denken over de kwesties in verband met de controle op de talenkennis en de sancties. Wat er ook van zij, er moet worden geëist dat hij over een toereikende bagage beschikt om niet alleen op dienstige wijze te communiceren, maar ook om de maatschappij en haar gelaagdheid te begrijpen; het is immers van cruciaal belang dat een onderdaan van een derde land na zijn integratietraject zijn rechten in België kan uitoefenen.

Tot besluit verklaart de spreker zich helemaal bereid naar eensgezindheid te streven, teneinde een middel te vinden om humaner om te gaan met de migratiestromen naar België.

C. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging door Belgische onderdanen (DOC 53 0570/001)*

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) onderscheidt in de vreemdelingenwet van 15 december 1980 drie categorieën van mensen: de mensen van buiten de EU, de Belgen en de onderdanen van EU-lidstaten. Voor elk van hen geldt een ander arsenaal aan bepalingen, wat de tekst soms moeilijk analyseerbaar maakt. Ook doet de wet soms verrassende tegenstrijdigheden rijzen, zoals bijvoorbeeld blijkt bij het geval van twee uit Colombia afkomstige broers die in België wonen. Het lid gaat uit van de hypothese dat een van hen de Belgische nationaliteit verwerft, terwijl de andere zijn oorspronkelijke nationaliteit behoudt. Voor elk van hen zullen andere regels gelden, met name bij gezinshereniging, zelfs als het gaat om tweelingbroers die op dezelfde dag geboren zijn. Een dergelijke discriminatie is onverantwoord, want de nationaliteit is nauwelijks doorslaggevend voor het welslagen van de integratie. Daarom voorziet dit wetsvoorstel zoveel mogelijk in identieke of soortgelijke oplossingen. In het kader van het EU-recht heeft België vrij beperkte bevoegdheden jegens onderdanen uit EU-lidstaten. Ons land blijft echter onverkort bevoegd voor zijn eigen onderdanen en voor mensen uit landen van buiten de Europese Unie. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel strekt ertoe om voor Belgen die gezinshereniging wensen dezelfde voorwaarden te doen gelden als voor vreemdelingen van buiten de Europese Unie. Aldus moeten zij aantonen over stabiele, toerei-

sistance stables, suffisants et réguliers, et d'autre part, qu'ils occupent un logement décent.

Enfin, le texte de la proposition de loi prévoit que tous les nouveaux arrivants suivent un parcours d'intégration, la nationalité belge d'un conjoint n'exemptant nullement l'autre conjoint de l'obligation de s'intégrer.

La proposition de loi vise à organiser un accueil approprié et une intégration performante en précisant les conditions du regroupement familial. Mme Nahima Lanjri annonce qu'elle déposera des amendements.

D. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de supprimer les effets liés à la cohabitation légale en matière de droit de séjour (DOC 53 0595/001)*

Mme Karin Temmerman (sp.a) souligne que son groupe est préoccupé par les abus, bien davantage que par la question du regroupement familial. Il n'empêche qu'elle appuie certaines demandes exprimées dans le cadre des exposés. L'oratrice considère que les cohabitations de complaisance constituent un problème majeur et pose la question de savoir comment le résoudre. Elle renvoie aux développements de sa proposition de loi, qui présentent quatre options pour mettre fin aux abus (DOC 53 0595/001, p. 3):

— la suppression de la cohabitation légale;

— l'harmonisation totale de la cohabitation légale avec le mariage, en ce compris à l'égard de la recherche et de la répression de la fraude à la loi;

— n'assortir la cohabitation légale que d'un statut de séjour temporaire;

— ne pas assortir la cohabitation légale d'effets en matière de droit de séjour.

L'auteur de la proposition de loi exprime la crainte que les amendements annoncés par Mme Lanjri tenderont à harmoniser de façon intégrale la cohabitation légale et le mariage, ce qui entraînera *de facto* un contrôle — regrettable et difficile à opérer — de toutes les formes de cohabitation.

kende en regelmatige bestaansmiddelen te beschikken, alsmede over voldoende huisvesting.

Ten slotte stelt de tekst van het wetsvoorstel in uitzicht dat alle nieuwkomers een integratie- of inburgeringstraject moeten volgen, waarbij de Belgische nationaliteit van een echtgenoot de andere echtgenoot geenszins ontheft van de verplichting zich te integreren.

Het wetsvoorstel strekt ertoe te voorzien in passende opvang en in een efficiënte integratie, *in casu* door de voorwaarden voor gezinshereniging vast te leggen. Mevrouw Lanjri kondigt aan dat zij amendementen zal indienen.

D. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de afschaffing van de verblijfsrechtelijke gevolgen gekoppeld aan het wettelijk samenwonen betreft (DOC 53 0595/001)*

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) beklemtoont dat haar fractie veel bezorgder is over de misbruiken dan over het vraagstuk van de gezinshereniging. Desalniettemin steunt zij bepaalde *desiderata* die tijdens de uiteenzettingen zijn geformuleerd. Volgens de spreekster vormt schijnsamenwoning een ernstig knelpunt, en rijst daarbij de vraag hoe het moet worden opgelost. Zij verwijst naar de toelichting van haar wetsvoorstel, dat een opsomming bevat van vier opties om komaf te maken met die misbruiken (DOC 53 0595/001, blz. 3):

— afschaffing van het wettelijk samenwonen;

— volledige gelijkschakeling van de wettelijke samenwoning met het huwelijk op het vlak van voorwaarden, weigeringsmogelijkheden, beëindigen van de relatie, opsporing en bestraffing;

— aan de wettelijke samenwoning slechts een tijdelijk verblijfsstatuut koppelen;

— aan de wettelijke samenwoning geen verblijfsrechtelijke gevolgen koppelen.

De hoofdindienster van het wetsvoorstel vreest dat de door mevrouw Lanjri aangekondigde amenementen ertoe zullen strekken de wettelijke samenwoning en het huwelijk volledig gelijk te schakelen, hetgeen *de facto* zal leiden tot een — betreurenswaardige en moeilijk uit te voeren — controle op alle vormen van samenwoning.

L'oratrice propose, dès lors, que le regroupement familial soit fondé sur la mariage, à l'exclusion de la cohabitation légale.

E. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le regroupement familial, la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0596/001)*

M. Theo Francken (N-VA) affirme que selon les chiffres publiés dans une revue de la Communauté flamande, publié à la suite d'une étude menée en 2005, 80 % des jeunes interrogés dans la région minière du Limbourg épousent une personne en provenance du pays dont les parents sont originaires. Il ressort également de l'enquête anonyme que plus de la moitié préfèrerait épouser une personne en Belgique. Cette réalité est due à la pression sociale et l'autorité des parents dans les familles musulmanes. Suite à un entretien avec le président du CPAS de Genk, le membre estime que le nombre est, à présent, tombé à 50 à 60 %. Il s'avère difficile de convaincre ces jeunes qu'il vaut peut-être mieux chercher un candidat au mariage en Belgique pour faciliter leur intégration.

Par ailleurs, le nombre de divorces au sein des populations turques et marocaines, est plus élevé que celui des Belges. Il convient, par conséquent, de reconnaître l'existence d'un réel problème au sujet du regroupement familial.

Sa proposition de loi tend donc à mettre en place un système de regroupement familial qui supprime la distinction entre Belges et ressortissants de pays tiers, à l'instar de la proposition de loi présentée par Mme Lanjri (DOC 53 0570/001) quoique la présente proposition prévoit de modifier l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980, et non l'article 40*ter*.

Sa proposition de loi offre l'avantage de l'exhaustivité, puisqu'elle s'attaque également au problème des cohabitations fictives, tout en intégrant, du reste, la législation européenne en ce domaine. Elle trace un parcours d'intégration plus strict, ce qui est un projet de longue haleine. L'effort est soutenu au niveau du gouvernement de la Communauté flamande par le ministre Geert Bourgeois et l'orateur se réjouit des signaux qu'il perçoit en Région wallonne et en Communauté française, notamment de la part des groupes libéraux et chrétiens-démocrates, qui annoncent véritablement une nouvelle tendance, bien différente de l'attitude du ministre-président de la Région de Bruxelles-capitale,

De spreekster stelt derhalve voor de gezinshereniging te baseren op het huwelijk, met uitzondering van de wettelijke samenwoning.

E. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging, wat betreft de gezinshereniging, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0596/001)*

De heer Theo Francken (N-VA) geeft aan dat volgens de cijfers in een tijdschrift van de Vlaamse Gemeenschap, gepubliceerd na een studie uit 2005, in de Limburgse mijnregio 80 % van de ondervraagde allochtone jongeren iemand huwen die afkomstig is uit het land van herkomst van hun ouders. Uit de anonieme enquête blijkt ook dat meer dan de helft van die jongeren iemand in België verkiest te huwen. Die realiteit is te wijten aan de sociale druk en het gezag van de ouders in moslimgezinnen. Op grond van een onderhoud met de voorzitter van het OCMW van Genk denkt de spreker dat het aantal thans is teruggevallen tot 50 à 60 %. Het blijkt moeilijk die jongeren ervan te overtuigen dat het wellicht beter is in België een huwelijkspartner te zoeken om hun integratie te vergemakkelijken.

Het aantal echtscheidingen in de Turkse en Marokkaanse gemeenschappen is overigens hoger dan bij de Belgen. Men moet bijgevolg erkennen dat er zich inzake gezinshereniging een echt probleem voordoet.

Zijn wetsvoorstel strekt er dus toe een regeling inzake gezinshereniging in te stellen die komaf maakt met het onderscheid tussen Belgen en onderdanen uit derde landen, net als wetsvoorstel (DOC 53 0570/001) van mevrouw Lanjri, hoewel zijn wetsvoorstel voorziet in de wijziging van artikel 10 van de wet van 15 december 1980, en haar wetsvoorstel ertoe strekt artikel 40*ter* te wijzigen.

Zijn wetsvoorstel biedt het voordeel van volledigheid, aangezien het ook het probleem van de fictieve samenwoning aanpakt en tegelijk de EU-wetgeving op dit vlak opneemt. In zijn wetsvoorstel wordt een strikter integratietraject geschetst, wat een project is van lange duur. De inspanning wordt bij de regering van de Vlaamse Gemeenschap gesteund door minister Bourgeois. De spreker verheugt zich over de signalen in het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap, met name bij de liberale en christendemocratische fracties, die echt een nieuwe trend aankondigen, heel anders dan de houding van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die elk overleg met de Vlaamse

qui refusait toute concertation avec les autorités flamandes. Pourtant, la Communauté flamande organise tous les ans des cours de néerlandais pour une dizaine de milliers d'intéressés à Bruxelles et y propose des parcours d'intégration à quelques trois mille personnes. Le ministre Geert Bourgeois et l'orateur, en sa qualité d'ancien chef de cabinet adjoint du ministre, espèrent que les autorités bruxelloises accepteront l'idée d'un parcours d'intégration obligatoire à Bruxelles, et du nécessaire apprentissage des langues.

La proposition de loi tend à annuler l'interdiction de la "cascade". La personne ayant acquis elle-même un droit de séjour au titre du regroupement familial pourra de nouveau constituer, à son tour, la base d'un nouveau regroupement familial, limité au conjoint et aux enfants à charge.

Enfin, le membre plaide pour des sanctions plus sévères à l'égard d'auteurs contractant un mariage de complaisance, le parquet d'Anvers n'étant plus motivé à poursuivre des suspects passibles d'une peine inférieure à huit jours d'emprisonnement.

F. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 0681/001)*

Mme Catherine Fonck (cdH) rappelle, tout d'abord, que sa proposition de loi reprend le texte d'un avant-projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, tel qu'il avait été préparé par la ministre en charge de la politique de migration et d'asile et par le secrétaire d'État à la politique de migration et d'asile en concertation avec l'Office des Etrangers.

L'oratrice évoque, ensuite, la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme conclue sous l'égide du Conseil de l'Europe. Celle-ci stipule, en son article 8, que *"toute personne a droit au respect de sa vie privée et familiale."*

Cette disposition s'applique à l'ensemble des personnes résidant sur le territoire d'un des États signataires, dont la Belgique, qu'ils soient ou non nationaux de cet État. Si la Convention ne garantit pas de façon absolue aux étrangers le droit au regroupement familial et si elle n'empêche pas, non plus, l'expulsion, elle leur apporte néanmoins une certaine protection.

overheid weigerde. De Vlaamse Gemeenschap organiseert nochtans elk jaar cursussen Nederlands voor zo'n tienduizend belangstellenden in Brussel en stelt er integratieprojecten aan ongeveer drieduizend mensen voor. Minister Bourgeois en de spreker zelf, als voormalig adjunct-kabinetschef van de minister, hopen dat de Brusselse overheden het idee van een verplicht inburgeringstraject in Brussel zullen aanvaarden, alsook het onontbeerlijke leren van talen.

Voorts beoogt het wetsvoorstel de opheffing van het verbod op opeenvolgende gezinsherenigingen. Wie zelf verblijfsrecht op grond van gezinshereniging heeft verkregen, zal opnieuw, op zijn beurt, de basis van een nieuw gezin kunnen vormen, echter beperkt tot de echtgenoot en de kinderen ten laste.

Tot slot pleit de spreker voor strengere sancties voor wie een schijnhuwelijk aangaat, aangezien het parket van Antwerpen niet langer gemotiveerd is om verdachten te vervolgen die minder dan acht dagen gevangenis kunnen oplopen.

F. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0681/001)*

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) herinnert er in de eerste plaats aan dat haar wetsvoorstel de tekst overneemt van een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals dat was voorbereid door de minister en de staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid, in overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken.

Zij heeft het vervolgens over artikel 8 van het onder de auspiciën van de Raad van Europa tot stand gekomen Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Dat bepaalt: *"Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven (…)".*

Die bepaling geldt voor alle personen die verblijven op het grondgebied van een van de ondertekenende Staten, waaronder België, ongeacht of zij al dan niet onderdaan zijn van die Staat. Het Verdrag houdt voor de vreemdelingen weliswaar geen absolute waarborg in dat zij recht hebben op gezinshereniging en verhindert evenmin dat zij niet zullen worden uitgewezen, maar zorgt er toch voor dat die mensen een zekere bescherming genieten.

En Belgique, plus de 50 % des visas délivrés concernent le regroupement familial, qui constitue la première source d'immigration. En 2008, près de 14 000 visas de longue durée pour regroupement familial ont été délivrés et selon l'Office des Etrangers, 17 775 décisions furent prises, dont environ 10 000 positives, tandis que 4 000 demandes de visa se sont soldées par un refus, 19 étaient sans objet et 3 903 étaient encore en examen, soit parce que le dossier était incomplet (63 % des cas), soit parce que le parquet suspectait l'existence d'un mariage de complaisance et devait encore rendre un avis (32,4 % des cas).

Plusieurs membres ont constaté que le regroupement familial fait l'objet d'abus et la proposition de loi soumise à l'examen vise à réformer la procédure afin d'éviter ces abus, mais aussi à uniformiser les dispositions relatives à la violence domestique.

Faisant l'analyse de sa proposition de loi, l'oratrice aborde en premier lieu la problématique des revenus dans le cadre du regroupement familial avec un ressortissant d'un pays tiers. Une exigence en matière de revenus est appliquée aux conjoints ou aux partenaires, qui doivent disposer de ressources suffisantes, stables et régulières pour subvenir à leurs besoins et ceux de leur famille. Ceci permet d'éviter que les intéressés ne deviennent une charge pour les pouvoirs publics. Les ressources suffisantes, stables et régulières correspondent au niveau de ressources en deçà duquel une aide sociale peut être accordée. Dans leur évaluation, les autorités tiennent compte de la nature, mais également de la régularité des ressources — raison pour laquelle un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres prévoit un dispositif fixant le montant minimum des moyens de subsistance requis.

En ce qui concerne les revenus, la réglementation se base sur les dispositions actuellement applicables à l'enfant handicapé célibataire âgé de plus de dix-huit ans. Toutefois, les réfugiés reconnus, les bénéficiaires de la protection subsidiaire et les personnes autorisées au séjour sur la base de l'article 9*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers bénéficient d'une exemption.

La logique sous-jacente est la même que celle qui prévaut pour le statut des résidents de longue durée: le principe de l'exigence en matière de revenus est prévu par la loi, tandis que les modalités précises seront réglées par arrêté royal.

Le deuxième point que l'oratrice évoque se rapporte à la modification de la législation en matière de regroupement familial basé sur la cohabitation, rendue

In België heeft meer dan 50 % van de afgegeven visa betrekking op gezinshereniging, dat de grootste groep immigranten vormt. In 2008 werden bijna 14 000 visa van lange duur voor gezinshereniging uitgereikt; volgens de Dienst Vreemdelingenzaken werden 17 775 beslissingen genomen, waarvan ongeveer 10 000 positieve, terwijl 4 000 visumaanvragen werden afgewezen, 19 zonder voorwerp waren en 3 903 nog in onderzoek, ofwel omdat het dossier onvolledig was (63 % van de gevallen), ofwel omdat het parket een schijnhuwelijk vermoedde en nog advies moest uitbrengen (32,4 % van de gevallen).

Verscheidene leden hebben opgemerkt dat gezinshereniging aanleiding geeft tot misbruiken. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel beoogt de procedure te hervormen om die misbruiken te voorkomen, maar ook om de bepalingen in verband met huiselijk geweld eenvormig te maken.

De spreekster analyseert haar wetsvoorstel en snijdt daarbij eerst het vraagstuk aan van het inkomen, in het kader van gezinshereniging met een onderdaan van een derde land. Voor de echtgenoten of partners moet een inkomensvereiste gelden. Zij moeten over voldoende, stabiele en regelmatige inkomsten beschikken om in de eigen levensbehoeften en die van hun gezin te kunnen voorzien. Daardoor wordt voorkomen dat de overheid de betrokkenen moet bijspringen. De voldoende, stabiele en regelmatige inkomsten zijn ten minste gelijk aan het inkomensniveau beneden hetwelk sociale bijstand kan worden toegekend. Bij het beoordelen van die inkomsten houdt de overheid rekening met de aard, maar ook de regelmatigheid van de inkomsten; om die reden voorziet een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad in een regeling waarbij het minimumbedrag van de vereiste bestaansmiddelen wordt vastgesteld.

Wat die inkomsten betreft, is de voorgestelde nieuwe regel gestoeld op de bepalingen die thans gelden voor het alleenstaand gehandicapt kind dat ouder is dan achttien jaar. Terzake geldt echter een vrijstelling voor de erkende vluchtelingen, voor wie subsidiaire bescherming geniet en voor wie op grond van artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 tot het grondgebied is toegelaten.

De onderliggende logica is dezelfde als die welke ten grondslag ligt aan de status van langdurig ingezetene: de inkomensvereiste is als beginsel in de wet opgenomen en de nadere voorwaarden zullen bij koninklijk besluit worden vastgesteld.

Het tweede punt dat de spreekster ter sprake brengt, betreft de nood aan een wijziging van de wettelijke regeling inzake gezinshereniging op grond van samenwo-

nécessaire par l'arrêt du Conseil d'État du 26 février 2010 (C.E., 26 février 2010, n° 201 374, *M.B.,* 6 mai 2010, p. 25 394) et les arrêts du Conseil du contentieux des étrangers, qui invoquent, en particulier, le principe de la hiérarchie des normes.

Les modifications proposées précisent une série de critères liés à l'octroi du statut de cohabitant, afin d'éviter les problèmes d'interprétation naissant de la pratique. Le premier d'entre eux porte sur la preuve de l'entretien d'une relation de partenariat stable et durable, soit en démontrant la cohabitation légale, en Belgique ou dans un pays tiers, et ininterrompue pendant un an au moins préalablement à la demande.

La personne qui ouvre le droit au regroupement familial doit également signer un engagement, valable trois ans, de prise en charge du partenaire, vis-à-vis de l'État belge et du CPAS (par exemple: les frais de séjour, de santé, de rapatriement, …). Le preuve du caractère durable de la relation peut être amenée par des éléments établissant le fait que les partenaires se connaissent depuis au moins deux ans avant la demande, qu'ils entretiennent des contacts réguliers par téléphone, courrier ordinaire ou courrier électronique, et qu'ils se sont rencontrés au moins trois fois durant les deux années précédant la demande, pendant quarante-cinq jours ou davantage. Le caractère stable et durable de la relation peut également être démontré si les partenaires ont un enfant commun.

Les autres critères se rapportent au fait de venir vivre ensemble, à l'âge minimum de 21 ans et au statut de célibataire (il ne peut y avoir de relation stable et durable avec une autre personne).

Enfin, les partenariats entre les personnes visées aux articles 161 à 162 du Code civil (par exemple la relation frère — sœur) sont exclus, conformément aux empêchements au mariage en vigueur. Cette restriction balise le regroupement familial, notamment dans son volet qui a trait à la cohabitation de complaisance.

Enfin, des modalités de contrôle *a posteriori* sont précisées.

Relativement à la condition de logement, il semble que son application pose problème au service compétent pour vérifier si elle est remplie. Le problème concerne les critères à utiliser et les documents à prendre en compte. L'arrêt du Conseil d'État n° 201 375 a annulé l'article 9 de l'arrêté royal du 27 avril 2007 (C.E.,

ning, als gevolg van het arrest van 26 februari 2010 van de Raad van State (RVS, 26 februari 2010, nr. 201 374, *Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2010, blz. 25 394) en van de arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, waar inzonderheid wordt herinnerd aan het beginsel van de hiërarchie van de normen.

De met dit wetsvoorstel beoogde wijzigingen preciseren een reeks criteria in verband met de verlening van de status van samenwonende, teneinde de in de praktijk voorkomende interpretatieproblemen te voorkomen. Het eerste ervan betreft het bewijs van het onderhouden van een duurzame en stabiele partnerrelatie, te weten door wettelijke samenwoning (in België of in een derde land) aan te tonen, die onafgebroken moet zijn gedurende ten minste één jaar vóór de aanvraag.

De persoon die het recht op gezinshereniging doet ontstaan moet ook een drie jaar geldige verbintenis tot tenlasteneming van zijn partner ondertekenen, waarin hij zich ten aanzien van de Belgische Staat en het OCMW verbindt tot de betaling van de kosten (bijvoorbeeld het verblijf, de gezondheidszorg, repatriëring enzovoort). Het bewijs van de duurzame aard van de relatie kan worden geleverd door elementen die aantonen dat zij elkaar sedert ten minste twee jaar vóór de aanvraag kennen, regelmatig telefonisch, via briefwisseling of elektronische berichten met elkaar contact onderhouden, en dat zij elkaar in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag ten minste driemaal hebben ontmoet, gedurende in totaal 45 of meer dagen. De duurzame en stabiele aard van de relatie kan ook worden aangetoond als de partners een gemeenschappelijk kind hebben.

De andere criteria hebben betrekking op het feit dat zij met elkaar samenleven, ouder zijn dan eenentwintig jaar en ongehuwd zijn (er mag geen duurzame en stabiele relatie met een andere persoon zijn).

Voorts worden, overeenkomstig de vigerende huwelijksbeletselen, de partnerrelaties tussen de in de artikelen 161 en 162 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde personen van deze regeling uitgesloten (bijvoorbeeld de band tussen broer en zus). Door die beperking wordt de gezinshereniging afgebakend, met name met betrekking tot de bepalingen inzake schijnsamenwoning.

Tot slot worden nadere regels voor de controle *a posteriori* concreet ingevuld.

Aangaande de huisvestingsvoorwaarde heeft de terzake bevoegde controledienst het blijkbaar niet makkelijk de vervulling van die voorwaarde na te gaan. Het knelpunt ligt bij de te hanteren criteria en de in aanmerking te nemen documenten. In zijn arrest nr. 201 875 heeft de Raad van State overigens artikel 9 van

26 février 2010, *M.B.,* 6 mai 2010, p. 25 394.). Pourtant, la loi ne doit pas être modifiée fondamentalement, pour l'adapter aux réalités pratiques et juridiques. Elle ne doit pas non plus prendre, comme référence, une norme édictée par une entité fédérée, puisque l'article 23 de la Constitution, qui consacre le droit au logement "décent", permet de fonder cette nouvelle législation fédérale. Une adaptation des dispositions pertinentes de l'arrêté royal du 8 octobre 1981 devra être faite, bien entendu, après la modification de la loi. Il convient d'être attentif au fait que la réglementation soit compatible avec les directives européennes, aussi.

G. *Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0689/001)*

M. Rachid Madrane (PS) précise que sa proposition de loi vise à adapter la règlementation en matière de regroupement familial des ressortissants des pays européens, mais également des pays non membres de l'Union européenne, dans le but d'appliquer une directive européenne (Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial), d'une part, et d'éviter les abus, d'autre part.

Selon l'étude du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, pour l'année 2007, la moitié des visas (23 351) sont délivrés sur la base du regroupement familial. Il s'agit, de loin, de la première source d'immigration en Belgique.

La pratique a mis en évidence des abus de procédure auxquels il est nécessaire d'apporter des correctifs. En outre, il est aussi nécessaire de préciser certaines dispositions de la loi, dont la condition de logement.

En ce qui concerne les étrangers extra-communautaires, la proposition de loi soumise à l'examen vise à mieux lutter contre les cohabitations de complaisance, en précisant les critères de la loi du 15 décembre 1980 liés à l'octroi du statut de cohabitant. Seuls les partenaires affectifs sont pris en considération et le caractère durable et stable de la relation doit être démontré. Ainsi, les partenaires seront tenus de prouver qu'ils ont cohabité légalement en Belgique ou dans un pays tiers, de manière ininterrompue pendant un an au mois avant la demande.

La personne ouvrant le droit au regroupement familial a également signé un engagement de prise en charge du partenaire, dans lequel il se lie pendant une durée de

het koninklijk besluit van 27 april 2007 (RvS, 26 februari 2010, *Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2010, blz. 25394) vernietigd. De wet moet echter niet fundamenteel worden gewijzigd om ze in overeenstemming te brengen met de gangbare juridische praktijk. Evenmin moet ze een norm van een deelgebied als ijkpunt nemen; de nieuwe federale wetgeving kan immers worden gegrond op artikel 23 van de Grondwet, dat het recht op "behoorlijke huisvesting" verankert. De relevante bepalingen van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 zullen moeten worden aangepast, uiteraard nadat de wet is gewijzigd. Voorts zal men erover moeten waken dat de regelgeving ook met de Europese richtlijnen spoort.

G. *Inleidende uiteenzetting door de hoofdindiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0689/001)*

De heer Rachid Madrane (PS) geeft aan dat zijn wetsvoorstel ertoe strekt de reglementering inzake gezinshereniging voor de onderdanen uit zowel EU- als niet-EU-landen aan te passen, teneinde toepassing te verlenen aan een Europese richtlijn (Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging) en tegelijk misbruik te voorkomen.

Volgens een studie van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding werd in 2007 de helft van de visa (23 351) toegekend op grond van gezinshereniging. Daarmee is gezinshereniging voor België de belangrijkste vorm van immigratie.

In de praktijk blijkt de procedure te worden misbruikt en dat moet worden verholpen. Voorts is het noodzakelijk sommige wetsbepalingen nader te omschrijven, onder meer die in verband met de huisvestingsvoorwaarde.

In verband met de niet-EU-vreemdelingen strekt het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel ertoe de gevallen van schijnsamenwoning doeltreffender tegen te gaan, door de bij de wet van 15 december 1980 gestelde criteria in verband met de verlening van de status van samenwonende te preciseren. Alleen de partners met wie een gevoelsband bestaat, worden in aanmerking genomen en het duurzame en stabiele karakter van de relatie moet worden aangetoond. Zo zullen de partners moeten bewijzen dat zij, vóór de aanvraag, minstens één jaar onafgebroken in België of een derde land legaal hebben samengewoond.

Voorts moet de persoon die het recht op gezinshereniging doet ontstaan, een verbintenis tot tenlasteneming van zijn partner hebben ondertekend waarin hij

trois ans vis-à-vis de l'État belge et du CPAS pour payer tous les frais de séjour, de soins de santé et de rapatriement. La proposition de loi prévoit également des exigences relatives aux partenaires qui se connaissent depuis au moins deux ans.

Si les partenaires ont un enfant commun, ils doivent venir vivre ensemble et être âgés, tous les deux, de vingt-et-un ans au moins, avoir le statut de célibataire et ne pas être engagés dans une relation de partenariat durable et stable avec une autre personne.

En vue de mieux lutter contre les cohabitations de complaisance lorsqu'une demande de regroupement familial est formulée sur la base d'une cohabitation légale, il n'y aura plus de délivrance automatique d'une attestation d'immatriculation. L'Office des Etrangers aura alors un délai de trois mois pour vérifier, *prima facie*, s'il existe une relation durable et stable entre les parties. De plus, un contrôle de l'Office des Etrangers sera organisé, au fond, dans un délai de neuf mois.

Afin de permettre un meilleur contrôle de la condition de logement, et compte tenu de la jurisprudence du Conseil d'État, la proposition de loi entend apporter des précisions. Il est proposé d'employer la notion de "logement décent" plutôt que celle de "logement suffisant".

En cas d'expulsion de la personne bénéficiant du regroupement familial, le ministre ou son délégué devra tenir compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de l'intéressé, mais aussi de la durée de séjour dans le Royaume et des liens d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec le pays d'origine.

Par ailleurs, la proposition de loi soumise à l'examen vise à mieux lutter contre les cohabitations de complaisance par des citoyens de l'Union européenne. Ceux-ci devront prouver qu'ils entretiennent une relation de partenariat durable et stable dûment établie. Le caractère durable et stable est démontré, si les partenaires prouvent qu'ils ont cohabité en Belgique ou dans un pays tiers, de manière ininterrompue pendant un an au mois avant la demande, ou s'ils prouvent qu'ils se connaissent depuis au moins deux ans précédant la demande, et qu'ils ont entretenu des contacts réguliers, notion définie plus avant dans la proposition de loi à l'examen.

Comme pour les étrangers extra-communautaires, si les partenaires ont un enfant commun, ils doivent venir vivre ensemble et être âgés, tous les deux, de vingt-et-un ans au moins, avoir le statut de célibataire et ne pas

zich gedurende een periode van drie jaar ten aanzien van de Belgische Staat en het OCMW ertoe verbindt alle verblijfs-, gezondheidszorg- en repatriëringskosten te betalen. Bovendien stelt het wetsvoorstel bepaalde eisen ingeval de partners elkaar sinds ten minste twee jaar kennen.

Als de partners een gemeenschappelijk kind hebben, moeten zij met elkaar gaan samenleven, beiden ouder dan eenentwintig jaar zijn, ongehuwd zijn en geen duurzame en stabiele partnerrelatie met een andere persoon hebben.

Om gevallen van schijnsamenwoning doeltreffender tegen te gaan wanneer op grond van wettelijke samenwoning een verzoek tot gezinshereniging wordt geformuleerd, zal niet langer automatisch een attest van immatriculatie worden afgegeven. De Dienst Vreemdelingenzaken krijgt dan een termijn van drie maanden om *prima facie* na te gaan of tussen de partijen sprake is van een stabiele en duurzame relatie. Bovendien zal de Dienst Vreemdelingenzaken binnen een termijn van 9 maanden de zaak materieel controleren.

Om betere controle op de huisvestingsvoorwaarde mogelijk te maken, alsook gelet op de rechtspraak van de Raad van State, tracht het wetsvoorstel een en ander uit te klaren. Zo wordt voorgesteld het begrip "behoorlijke huisvesting" te gebruiken in plaats van "voldoende huisvesting".

Ingeval de gezinshereniger wordt uitgezet, moet de minister of zijn gemachtigde rekening houden met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, maar ook met de duur van zijn verblijf in het Rijk en met de familiale, culturele of sociale banden met zijn land van oorsprong.

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel strekt er voorts toe schijnsamenwoning via EU-burgers beter tegen te gaan. Zij zullen moeten bewijzen dat zij een naar behoren geattesteerde duurzame en stabiele partnerrelatie onderhouden. De duurzame en stabiele aard van die relatie is aangetoond als de partners bewijzen dat zij, vóór de aanvraag, minstens één jaar onafgebroken in België of een derde land hebben samengewoond, ofwel als zij bewijzen dat zij elkaar vóór de aanvraag minstens twee jaar kenden en geregeld met elkaar contact hadden, op een van de wijzen als bepaald in het wetsvoorstel.

Zoals voor de niet-EU-vreemdelingen geldt dat de partners, als zij een gemeenschappelijk kind hebben, met elkaar moeten komen samenleven, beiden ouder dan eenentwintig jaar moeten zijn, ongehuwd moeten

être engagés dans une relation de partenariat durable et stable avec une autre personne.

En cas d'expulsion de la personne bénéficiant du regroupement familial, le ministre ou son délégué devra tenir compte de la nature et de la solidité des liens familiaux de la personne, mais aussi de la durée de séjour dans le Royaume et des liens d'attaches familiales, culturelles ou sociales avec le pays d'origine.

H. *Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de modifier les conditions du regroupement familial pour les ressortissants de pays non membres de l'Union européenne (DOC 53 0757/001)*

M. Denis Ducarme (MR) déclare que le premier point autour duquel s'articule la proposition de de loi de son groupe porte sur la preuve d'un séjour légal d'au moins deux ans à fournir par l'étranger qui rejoint le Royaume dans le cadre du regroupement familial. La proposition de loi s'inscrit dans la marge de manœuvre créée par la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003, qui offre, par ailleurs, la possibilité aux États membres de fixer un âge minimal, afin d'assurer une meilleure intégration et de prévenir les mariages forcés. L'article 4.5 de la directive dispose, en effet, que "*les États membres peuvent demander que le regroupant et son conjoint aient atteint un âge minimal, qui ne peut être supérieur à 21 ans, avant que le conjoint ne puisse rejoindre le regroupant.*" L'orateur souhaite également que la durée minimale de la relation dans le cadre du mariage soit portée à deux ans - contre un an actuellement — avant qu'il ne puisse ouvrir un droit au regroupement familial. Ainsi, les conjoints démontreront que leur mariage est le fruit d'une véritable union et non d'une relation factice.

Le deuxième point focal de la proposition de loi soumise à l'examen réside dans l'organisation du regroupement familial à charge de la personne qui souhaite regrouper, autour d'elle, sa famille. La pratique actuelle se caractérise, dans un certain nombre de cas, par un regroupement familial à charge de la collectivité. Citant l'ancien premier ministre français, M. Michel Rocard, l'orateur estime qu'une terre hospitalière comme la Belgique ne peut pas "*accueillir toute la misère du monde*", même si l'immigration est une richesse (Michel Rocard, *La part de la France*, Le Monde, 24 août 1996). L'accueil des étrangers doit se poursuivre, à condition que le regroupement se fasse autour de personnes qui travaillent. En conséquence, la proposition de loi veut préciser que le partenaire rejoint signe une déclaration de prise en charge, par laquelle il s'engage pendant trois

zijn en geen duurzame en stabiele partnerrelatie met een andere persoon mogen hebben.

Ingeval de gezinshereniger wordt uitgezet, moet de minister of zijn gemachtigde rekening houden met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokkene, maar ook met de duur van zijn verblijf in het Rijk en met de familiale, culturele of sociale banden met zijn land van oorsprong.

H. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te wijzigen voor de onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie (DOC 53 0757/001)

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan dat het wetsvoorstel van zijn fractie in de eerste plaats ingaat op het feit dat de vreemdeling die in het raam van een gezinshereniging een aanvraag indient, moet bewijzen dat hij sinds minstens twee jaar legaal in het land verblijft. Het wetsvoorstel maakt gebruik van de ruimte die Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 laat; ingevolge die richtlijn kunnen de lidstaten overigens ook een minimumleeftijd bepalen, teneinde de integratie beter te doen verlopen en gedwongen huwelijken te voorkomen. Artikel 4.5 van die Richtlijn luidt immers: *"(...) de lidstaten [kunnen] eisen dat de gezinshereniger en zijn echtgenote een minimumleeftijd hebben, en ten hoogste de leeftijd van 21 jaar hebben, alvorens de echtgenote zich bij hem kan voegen"*. Voorts wenst de spreker dat de minimumduur van de relatie in het raam van het huwelijk wordt opgetrokken tot twee jaar - tegenover één jaar nu — alvorens men aanspraak kan maken op het recht op gezinshereniging. Zo zullen de echtgenoten aantonen dat hun huwelijk uit een hechte band voortvloeit en niet uit een gespeelde relatie.

Het tweede kernpunt van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel houdt in dat de organisatie van de gezinshereniging voor rekening is van de persoon die zijn gezin bij zich wil brengen. In de huidige situatie draait de gemeenschap soms op voor de gezinshereniging. Onder verwijzing naar een uitspraak van de gewezen Franse eerste minister Rocard stelt de spreker dat een gastvrij land als België niet "*alle miserie van de wereld*" kan opvangen, ook al is migratie een heel positieve zaak (Michel Rocard, *La part de la France*, Le Monde, 24 augustus 1996). Vreemdelingen zijn nog altijd welkom, mits gezinshereniging alleen kan voor wie werk heeft. Daarom bepaalt het wetsvoorstel dat de gezinshereniger een verbintenis tot tenlasteneming moet ondertekenen waarin hij zich gedurende een periode van drie jaar ten aanzien van de Belgische Staat en het OCMW ertoe

ans, vis-à-vis de l'État belge et des CPAS de payer tous les frais de séjour, de soins de santé, et de rapatriement.

La personne ayant introduit la demande de regroupement familial doit, par ailleurs, apporter la preuve que l'étranger rejoint dispose de ressources stables, régulières et suffisantes pour subvenir à ses besoins et à ceux de sa famille, les autorités ne disposant plus de moyens financiers suffisants pour prendre en charge les candidats au regroupement familial. Un arrêté royal pris en Conseil des ministres pourra fixer le montant des ressources, qui doit à tout le moins correspondre au montant minimal d'allocations octroyées aux demandeurs d'emploi avec une famille à leur charge.

La personne qui regroupe doit avoir travaillé au moins dix-huit mois de manière ininterrompue en Belgique durant une période de trois ans précédant la demande de regroupement. Un chômeur peut donc bénéficier du regroupement familial, pourvu qu'il ait travaillé et cotisé. Dix-huit mois sur trois ans semble raisonnable, car chacun peut être victime d'un accident dans la vie.

Enfin, il est souhaitable que les étrangers, qui rejoignent une personne établie en Belgique, fassent la démonstration de leur volonté d'intégration, par le biais d'une formation destinée à préparer leur intégration, en leur permettant de prendre connaissance, notamment, des valeurs et principes essentiels, constitutifs du socle commun des valeurs de la société belge.

L'apprentissage d'une des langues nationales est recommandable également. Tenant compte de la liberté de circulation dans l'Union européenne, l'orateur insiste sur la nécessité pour l'étranger qui s'établit en Belgique de connaître une des langues nationales, et non la langue d'une région — comme le demandent un certain nombre de membres. La grille de lecture régionaliste ne résiste pas au droit communautaire, de même que la législation du Parlement flamand édictée en vertu du principe "*Wonen in eigen streek*", qui fait l'objet d'un examen au niveau de la Commission européenne. Si l'intégration se présente comme un objectif parfaitement légitime, le législateur doit néanmoins veiller au respect du droit communautaire.

verbindt alle verblijfs-, gezondheidszorg- en repatriëringskosten te betalen.

Bovendien moet de persoon die de gezinshereniging aanvraagt, bewijzen dat de gezinshereniger over stabiele en regelmatige inkomsten beschikt die volstaan om hemzelf en zijn gezinsleden te onderhouden; de overheid beschikt immers niet langer over voldoende financiële middelen om de kosten te betalen van wie voor gezinshereniging in aanmerking wil komen. Het bedrag van die bestaansmiddelen kan worden bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad; het moet ten minste gelijk zijn aan het minimumbedrag van de uitkering van een werkloze met gezinslast.

De gezinshereniger moet ten minste achttien maanden onafgebroken in België hebben gewerkt tijdens een periode van drie jaar die aan het verzoek tot gezinshereniging voorafgaat. Een werkloze maakt dus aanspraak op gezinshereniging, op voorwaarde dat hij heeft gewerkt en sociale bijdragen heeft betaald. Achttien maanden op drie jaar lijkt redelijk, gelet op het feit dat iedereen wel eens tegenslag kan hebben in het leven.

Tot slot is het wenselijk dat de vreemdelingen die zich herenigen met iemand die reeds in België woont, doen blijken van hun wil tot integratie door een integratievoorbereidende opleiding te volgen waarin zij met name vertrouwd worden gemaakt met de wezenlijke waarden en beginselen van het gemeenschappelijke waardepatroon van de Belgische samenleving.

Ook het aanleren van een van de landstalen strekt tot aanbeveling. Rekening houdend met de vrijheid van verkeer binnen de Europese Unie beklemtoont de spreker de noodzaak dat de zich in België vestigende vreemdeling een van de landstalen kent — dus niet de taal van een gewest zoals sommige leden wensen. Een regionalistische aanpak van dit vraagstuk zal een toetsing aan het Europees recht niet weerstaan, net zomin als de Vlaamse decreetgeving die uitgaat van het beginsel "wonen in eigen streek" en die momenteel door de Europese Commissie onder de loep wordt genomen. Integratie mag dan al een volstrekt legitiem oogmerk zijn, dat neemt niet weg dat de wetgever het Europees recht moet eerbiedigen.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Si *Mme Karin Temmerman (sp.a)* partage le point de vue de Mme Lanjri sur l'autonomie du partenaire candidat au regroupement familial, elle fait néanmoins observer que ce genre de situation est toujours caractérisé par un rapport de force, ce qui rend infondé l'argument que celle-ci invoque.

L'intervenante lui demande également un mot d'explication à propos des moyens de subsistance, fixés à 120 % du revenu d'intégration tel que prévu par la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale. Prévoit-elle le dépôt d'un amendement concernant les pensionnés?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond par l'affirmative à cette dernière question.

Ensuite, *Mme Karin Temmerman (sp.a)* insiste sur le fait qu'elle soutient, comme chacun, l'idée parfaitement louable de l'intégration. Or, la mise en place d'une politique efficace requiert tant des investissements financiers que des moyens humains de la part des régions, compétentes en cette matière. Faut-il rappeler les centaines d'intéressés pour des cours de langues qui sont inscrits sur les listes d'attente dans les grandes villes? Comment le législateur fédéral peut-il résoudre cette question qui mérite assurément une solution?

En ce qui concerne l'étude invoquée par M. Francken, l'intervenante estime que les réponses recueillies auprès des populations citées ne sont pas spécialement étonnantes. Une enquête ciblant d'autres citoyens pourrait également donner des résultats surprenants. La stigmatisation est pernicieuse et la confection d'une loi fondée sur une telle perception n'est guère souhaitable.

M. Theo Francken (N-VA) rétorque qu'il n'existe pas de listes d'attente en ce moment pour les parcours d'intégration. En revanche, plus de mille personnes s'impatientent de pouvoir démarrer leurs cours de langue à Anvers. Les villes de Gand, Louvain, Bruges et Malines ne sont, quant à elles, pas concernées. Quoi qu'il en soit, la responsabilité des listes d'attente incombe au gestionnaire des budgets, à savoir le ministre Pascal Smet, qui appartient à la même famille politique que Mme Karin Temmerman. Pour ce qui est des mariages forcés, le membre estime que le phénomène n'affecte pas la population flamande, ou, à tout le moins, les habitants de la commune rurale de Lubbeek, son lieu de résidence.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) kan zich weliswaar vinden in het standpunt van mevrouw Lanjri over de autonomie van de partner die voor gezinshereniging kandideert, maar stipt wel aan dat in dergelijke situaties altijd een krachtsverhouding speelt die het door haar aangehaalde autonomieargument onderuit haalt.

De spreekster vraagt mevrouw Lanjri eveneens meer toelichting over de bestaansmiddelen, die worden vastgesteld op 120 % van het leefloon als bepaald bij de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Is zij van plan een amendement in te dienen met betrekking tot de gepensioneerden?

Op die laatste vraag antwoordt *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* bevestigend.

Vervolgens onderstreept *mevrouw Karin Temmerman (sp.a)* dat zij, zoals iedereen, het volstrekt lovenswaardige integratieoogmerk steunt. Een efficiënt beleid terzake vergt echter financiële én personele middelen van de gewesten, die voor deze aangelegenheid bevoegd zijn. Moet er nog worden aan herinnerd dat de wachtlijsten voor taallessen in de grote steden momenteel honderden belangstellenden tellen? Hoe kan de federale wetgever soelaas bieden in deze kwestie, die om een oplossing schreeuwt?

In verband met het door de heer Francken aangehaalde onderzoek vindt de spreekster de door de vermelde bevolkingsgroepen gegeven antwoorden niet echt verwonderlijk. Een op andere burgers toegespitst onderzoek zou ook verbazende resultaten kunnen opleveren. Stigmatisering is verwerpelijk en een op een dergelijke perceptie gebaseerde wet is allesbehalve wenselijk.

De heer Theo Francken (N-VA) werpt tegen dat er momenteel geen wachtlijsten bestaan voor de integratietrajecten. Daarentegen wachten in Antwerpen ruim duizend mensen ongeduldig op het moment dat zij taallessen kunnen aanvatten. In steden als Gent, Leuven, Brugge en Mechelen is dat niet het geval. Hoe dan ook is het knelpunt van de wachtlijsten een zaak van de terzake bevoegde budgetbeheerder, te weten minister Pascal Smet, een partijgenoot van mevrouw Karin Temmerman. Voorts vindt de spreker niet dat het verschijnsel van de gedwongen huwelijken een hinderlijke omvang aanneemt voor de Vlaamse bevolking — althans niet voor de bevolking van de gemeente waar hij woont, het landelijke Lubbeek.

M. Bart Somers (Open Vld) objecte, tout d'abord, que l'allégation émise par l'intervenant précédent est fausse, attendu que la ville de Malines, comme celle d'Anvers, connaît des listes d'attente. M. Francken, en tant que membre d'une formation politique exerçant une fonction de pouvoir au niveau régional flamand, a sa part de responsabilité, lorsque des personnes, auxquelles les autorités flamandes imposent l'apprentissage de la langue, souhaitent suivre des cours et qu'elles s'en voient, finalement, privées. Cinquante inscrits, qui ont entrepris les démarches administratives en septembre 2010, devront ainsi attendre jusqu'au mois d'avril 2011. Entre-temps, ils sont à la charge des CPAS, qui leur attribuent un revenu d'intégration, attendu que ces personnes ne savent pas s'insérer dans la vie active. Sans les efforts consentis par la ville de Malines, la liste d'attente serait d'ailleurs bien plus longue encore. Etant donné que les autorités flamandes n'exécutent pas leurs obligations, il a fallu que l'autorité locale dépense des centaines de milliers d'euros pour l'organisation de cours de néerlandais. L'intervenant déplore l'offre flamande insuffisante.

Ensuite, M. Somers approuve la proposition de Mme Lanjri tendant à rehausser l'âge nubile des candidats au mariage. Les Marocains de Malines ont des origines culturelles et ethniques différentes, mais disposent, dans leur grande majorité, de la nationalité belge. Il n'est pas raisonnable de faire une distinction entre les Belges et les étrangers souhaitant s'établir en Belgique dans le cadre du regroupement familial, vu que la proposition de loi en question vise, précisément, ces étrangers-là.

A l'intention de Mme Temmerman, l'intervenant fait remarquer que la cohabitation légale n'est pas une institution conçue au bénéfice exclusif des homosexuels. Il admet cependant qu'elle prête facilement le flanc aux abus, ce qui engendre d'importants flux migratoires vers la Belgique. La proposition de sa collègue érige, *de facto*, le mariage en modèle d'union unique, ce qui heurte les sensibilités progressistes. M. Bart Somers invite sa collègue à la réflexion et se déclare ouvert au débat.

M. Jean Marie Dedecker (LDD) informe la commission qu'il ne déposera pas de proposition de loi relative au sujet débattu. Il approuve le fait que les formations politiques de l'ancienne majorité, responsables des maux dont souffre l'État en matière d'immigration, recherchent des solutions, mais regrette la progression confuse de la discussion, alors qu'il convient de suivre une ligne directrice. L'intervenant annonce qu'il déposera, pour sa part, des amendements.

Allereerst doet *de heer Bart Somers (Open Vld)* de bewering van de vorige spreker af als onwaar, omdat de stad Mechelen, net als Antwerpen, wel degelijk met wachtlijsten te kampen heeft. Als lid van een politieke partij die op Vlaams gewestelijk niveau mee de macht uitoefent, draagt ook de heer Francken een deel van de verantwoordelijkheid voor het feit dat mensen die, zoals de Vlaamse overheid hen dat oplegt, taallessen willen volgen, dat uiteindelijk niet kúnnen doen. Zo moeten vijftig mensen die daartoe in september 2010 de nodige administratieve stappen hebben gezet, wachten tot in april 2011. Ondertussen blijven zij ten laste van de OCMW's, die hen een leefloon toekennen aangezien ze zich niet actief kúnnen integreren in de samenleving. Zonder de inspanningen van de stad Mechelen zou de wachtlijst trouwens nog veel langer zijn. Aangezien de Vlaamse overheid haar verplichtingen niet nakomt, heeft de lokale overheid honderdduizenden euro's moeten uitgeven om lessen Nederlands te organiseren. De spreker betreurt het ontoereikende aanbod van de Vlaamse overheid.

Vervolgens schaart de heer Somers zich achter het voorstel van mevrouw Lanjri om te voorzien in een hogere huwbaarheidsleeftijd voor wie wil huwen. De mensen van Marokkaanse origine in Mechelen hebben uiteenlopende culturele en etnische achtergronden, maar de meesten onder hen bezitten de Belgische nationaliteit. Het is niet redelijk een onderscheid te maken tussen de Belgen en de vreemdelingen die zich in het raam van een gezinshereniging in België willen vestigen, zeker als men bedenkt dat het wetsvoorstel precies betrekking heeft op díe vreemdelingen.

Ter attentie van mevrouw Temmerman wijst de spreker erop dat wettelijke samenwoning geen regeling is die uitsluitend voor homoseksuelen is bestemd. Wel geeft hij toe dat ze makkelijk aanleiding geeft tot misbruik, wat grote migratiestromen naar België op gang brengt. Het voorstel van zijn collega maakt van het huwelijk *de facto* het enige samenlevingsmodel, wat in progressieve kringen niet gunstig wordt onthaald. De heer Somers vraagt zijn collega een en ander nog eens te overwegen en zegt open te staan voor een debat.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) deelt de commissie mee dat hij geen apart wetsvoorstel zal indienen met betrekking tot het hier besproken onderwerp. Hij vindt het goed dat de politieke partijen van de uittredende meerderheid, die de verantwoordelijkheid dragen voor de scheefgelopen migratietoestand in ons land, naar oplossingen zoeken. Hij betreurt echter dat het debat daarover zo warrig verloopt, terwijl er nood is aan een strakke lijn. De spreker kondigt aan dat hij wel amendementen zal indienen.

Citant, par ailleurs, un rapport de la Fondation Roi Baudouin, (Abdallah SAAF, Bouchra SIDI HIDA, Ahmed AGHBAL, *Belgo-Marocains des deux rives: une identité multiple en évolution*, Bruxelles, Fondation Roi Baudoin, 2009, 148 p.), le député affirme que 86,4 % des Belgo-Marocains ont des conjoints d'origine marocaine, contre seulement 8,5 % qui sont mariés à des Belges. L'acquisition de la nationalité belge à la suite d'un mariage de complaisance est irréversible et le membre souhaite engager le débat sur cette question, sachant que les divorces sont nombreux, peu de temps après le mariage.

Pour terminer, il s'exprime en faveur de l'organisation d'un parcours d'intégration dans le pays d'origine, qualifiant la discussion sur le partage des compétences en Belgique stérile.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) s'appesantit sur l'impératif d'intégration concernant les candidats au regroupement familial. S'il appartient au législateur fédéral d'inscrire l'obligation de s'intégrer dans la loi, l'élaboration de la loi relève du devoir des communautés. L'intervenante admet l'existence d'abus lors de l'exercice de la liberté de circulation des personnes au sein de l'Union européenne et assure que l'inspection sociale constitue le meilleur moyen de lutte. Il conviendrait d'analyser pourquoi la Belgique est moins performante en la matière que certains pays tiers, d'ailleurs.

L'intervenante partage la préoccupation de Mme Temmerman au sujet des cohabitations de complaisance, mais s'étonne qu'elle veuille supprimer la cohabitation légale, ou, à tout le moins, abroger les avantages relatifs au droit d'établissement. Pareille mesure poserait, en effet, problème, lorsqu'un homosexuel établi en Belgique ne pourrait plus former un couple avec un homosexuel ougandais, pour ne choisir que cet exemple. Se déclarant favorable au maintien de la cohabitation légale en droit belge, elle déposera un amendement en ce sens.

Mme Eva Brems (Ecolo-Groen) décèle deux thèmes récurrents dans la discussion consacrée au regroupement familial. Le premier concerne la lutte contre la fraude et le deuxième porte sur l'endiguement des flux migratoires. Chacun conviendra de la nécessité de combler les failles dans la législation afin de résoudre les problèmes liés à la cohabitation légale. Mais il serait illusoire d'imaginer que les flux migratoires soient maîtrisables à coups de lois.

Vervolgens verwijst de spreker naar een rapport van de Koning Boudewijnstichting (Abdallah Saaf, Bouchra Sidi Hida en Ahmed Aghbal, *Belgische Marokkanen — Een dubbele identiteit in ontwikkeling*, Koning Boudewijnstichting, Brussel, 2009, 148 blz.), waaruit blijkt dat 86,4 % van de Belgische Marokkanen een partner van Marokkaanse oorsprong hebben en slechts 8,5 % een Belgische partner. De verwerving van de Belgische nationaliteit na een schijnhuwelijk is onomkeerbaar en daarom wenst de spreker een debat over deze kwestie aan te gaan — zeker in de wetenschap dat het aantal echtscheidingen kort na het huwelijk groot is.

Tot besluit geeft hij aan voorstander te zijn van een integratietraject in het land van herkomst en vindt hij het debat over de bevoegdheidsverdeling binnen België een maat voor niets.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) gaat dieper in op de integratievereiste ten aanzien van de kandidaten voor een gezinshereniging. Weliswaar komt het de federale wetgever toe de integratieverplichting in de wet op te nemen, maar de nadere invulling van de wet is een zaak van de gemeenschappen. De spreekster is er zich van bewust dat misbruik wordt gemaakt van de uitoefening van het recht op vrij verkeer binnen de Europese Unie en is de mening toegedaan dat daar afdoend tegen kan worden opgetreden door de sociale inspectie. Overigens zou moeten worden nagegaan waarom België het op dat vlak minder goed doet dan bepaalde andere landen.

De spreekster deelt de bezorgdheid van mevrouw Temmerman aangaande de schijnsamenwoning, maar is verwonderd dat zij de wettelijke samenwoning wil afschaffen, of op zijn minst de eraan gekoppelde voordelen inzake vestiging wil opheffen. Een dergelijke maatregel zou inderdaad als neveneffect hebben dat een in België verblijvende homoseksueel niet langer een paar zou kunnen vormen met, bijvoorbeeld, een Oegandese homoseksueel. Aangezien de spreekster wil dat de wettelijke samenwoning in het Belgische recht wordt gehandhaafd, zal zij een amendement in die zin indienen.

Mevrouw Eva Brems (Ecolo-Groen!) ziet in het debat over de gezinshereniging twee thema's voortdurend terugkomen: de bestrijding van misbruiken en de indijking van de migratiestromen. Iedereen is het erover eens dat de leemten in de wet moeten worden weggewerkt, teneinde een einde te maken aan de problemen in verband met de wettelijke samenwoning. Het zou echter een illusie zijn te denken dat de migratiestromen met wetten kunnen worden ingedijkt.

Le regroupement familial est, du reste, une réalité juridique fermement établie, puisqu'il est inscrit dans les instruments internationaux consacrant le droit à la vie familiale. En conséquence, le législateur ne saurait aisément restreindre ce droit, compte tenu du contrôle exercé par la Cour constitutionnelle, d'une part, et par la Cour européenne des droits de l'homme, d'autre part, sans même parler de l'importance des directives européennes sur la vie nationale.

L'intervenante estime, en outre, que les propositions de loi à l'examen n'auront guère d'impact sur le regroupement familial avec des personnes originaires du Maroc et de Turquie en particulier. Il faut savoir, en effet, que la Belgique est signataire d'accords bilatéraux avec ces deux États précités qui règlent le regroupement familial en dehors de toute mesure législative.

L'oratrice invite les membres à faire preuve d'une certaine prudence car l'importance des relations dans la vie d'un homme ne saurait être sous-estimée. Or, les propositions de loi, si elles devaient être approuvées, risquent d'avoir un effet considérable sur la vie privée de peu de personnes, et ne mettront aucunement fin aux flux migratoires.

Mme Eva Brems dénonce le caractère disproportionné des propositions défendues et considère les mesures proposées par Mme Temmerman relativement à la cohabitation légale comme particulièrement excessives. Quant aux périodes d'attente, les critères proposés lui paraissent inefficaces, car elles retardent le regroupement familial, mais n'arrêtent nullement les flux.

Certes, M. Jean Marie Dedecker montre du doigt une réalité incontestable et même inquiétante, lorsqu'il affirme que les jeunes de la deuxième ou de la troisième génération préfèrent souvent chercher un partenaire dans le pays d'origine. Il appartient au politique de résoudre ce problème par des campagnes de sensibilisation, menées au niveau des communautés et régions. Or, les mesures prônées étant inadaptées, elles n'atteindront pas l'objectif poursuivi.

En ce qui concerne les moyens financiers, l'intervenante demande s'il est raisonnable d'exiger que ceux-ci excèdent le montant du revenu d'intégration, qui constitue, après tout, la référence établissant le niveau des ressources suffisantes permettant à une personne de subvenir à ses besoins en Belgique. A cet égard, Mme Eleanor Sharpston, avocat général près la Cour de justice des Communautés européennes a affirmé que la Directive du Conseil du 22 septembre 2003, relative au droit au regroupement familial, "*n'autorise pas les États*

Gezinshereniging is overigens een stevig verankerd juridisch gegeven, aangezien het ook is opgenomen in de internationale rechtsinstrumenten die het recht op een gezinsleven waarborgen. Bijgevolg kan de wetgever dat recht niet lichtzinnig inperken. Men zou aldus voorbijgaan aan de toetsing door het Grondwettelijk Hof en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, alsook aan het gewicht van de Europese richtlijnen die het leven als nationaal staatsburger regelen.

Bovendien denkt de spreekster dat de voorliggende wetsvoorstellen amper een weerslag zullen hebben op gezinsherenigingen met mensen uit Marokko en Turkije in het bijzonder. België heeft met die twee landen immers bilaterale akkoorden ondertekend die gezinshereniging mogelijk maken buiten elke wetsbepaling om.

De spreekster maant de leden aan tot enige omzichtigheid, daar het belang van relaties in het leven van een mens niet mag worden onderschat. Mochten de voorliggende wetsvoorstellen echter worden aangenomen, dan dreigen ze een aanzienlijke weerslag te hebben op het privéleven van weinig mensen en zullen ze geenszins een einde maken aan de migratiestromen.

Mevrouw Eva Brems stelt aan de kaak dat de voorgestane wetsvoorstellen buitensporig zijn. Zij vindt de door mevrouw Temmerman voorgestelde maatregelen in verband met de wettelijke samenwoning zeer overdreven. Inzake de wachttijden lijken de voorgestelde criteria haar ondoeltreffend omdat ze de gezinshereniging uitstellen maar in geen geval een einde maken aan de migratiestromen.

De heer Jean Marie Dedecker legt ongetwijfeld de vinger op een ontegensprekelijke en zelfs verontrustende realiteit als hij erop wijst dat de jongeren van de tweede of de derde generatie er vaak de voorkeur aan geven een partner te zoeken in het land van herkomst. De politici moeten dat probleem oplossen door bewustmakingscampagnes op het niveau van de gewesten en de gemeenschappen. De voorgestane maatregelen zijn echter onaangepast en zullen bijgevolg het nagestreefde doel missen.

In verband met de financiële middelen vraagt de spreekster of het redelijk is te eisen dat ze hoger liggen dan het bedrag van het leefloon, dat eigenlijk de referentie is ter bepaling van het niveau van de toereikende middelen om in België in zijn behoeften te kunnen voorzien. Mevrouw Eleanor Sharpston, advocaat-generaal bij het Hof van Justitie van de Europese Unie, heeft in dat opzicht aangegeven dat Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging "de lidstaten niet toestaat, hogere in-

membres à exiger un niveau de ressources supérieur à ce qui est nécessaire pour subvenir aux besoins de toute la famille sans recourir au système d'aide sociale." (C.J.C.E., 10 septembre 2009, *Rhimou Chakroun c/ minister van Buitenlandse Zaken*, C-578/08, concl. Av. gén. E. Sharpston).

Quant aux critères de logement défendus par les auteurs des différentes proposition de loi, ils paraissent plutôt redondants, eu égard à la législation fort élaborée dans ce domaine. En effet, la loi sur les loyers ainsi que les codes du logement régionaux sont extrêmement détaillées dans leurs dispositions relatives à la qualité de l'habitation.

L'oratrice soutient la promotion de l'intégration, mais rappelle que cette compétence relève des entités communautaires. Il semble, par conséquent, assez bizarre que l'autorité fédérale légifère alors même que les négociations sur la réforme de l'État battent leur plein. En outre, la loi fédérale obligerait *de facto* les communautés française et germanophone d'organiser des parcours d'intégration actuellement inexistants. L'avis du Conseil d'État serait, dès lors, bienvenu.

Mme Karin Temmerman (sp.a) tient à préciser qu'elle ne s'oppose pas à la cohabitation légale en soi. Sa formation politique a d'ailleurs toujours été à la pointe des combats progressistes. Il s'agit, en l'occurrence, de lutter contre les abus, pas d'abolir la cohabitation légale, ni de soumettre la cohabitation légale à des contrôles plus stricts en raison de la lutte contre les mariages de complaisance. Au contraire, les mesures proposées doivent préserver la cohabitation légale.

En réponse à l'intervention de Mme Brems, *M. Bart Somers (Open Vld)* déclare que l'émancipation de l'individu constitue le motif fondamental de son action, bien plus que le combat contre les abus ou la recherche d'une manière de stopper les flux migratoires.

C'est la création d'opportunités réelles qui sous-tend, avant tout, la philosophie des propositions libérales. Les plaidoyers en faveur de la connaissance de la langue, des contrats d'intégration et de conditions d'âge découlent de cette préoccupation à l'égard des ressortissants de pays tiers. Les nouveaux critères sont destinés à empêcher que ces personnes se retrouvent privées de liberté à la suite d'un mariage arrangé, ou parce qu'elles mènent leur vie en marge de la société, vu qu'elle ne connaissent pas la langue.

Le logement décent dont il est question et les conditions de revenu doivent permettre aux familles

komsten te eisen dan noodzakelijk voor het onderhoud van het hele gezin zonder dat een beroep op sociale bijstand wordt gedaan." (HvJEU, 10 december 2009, Rhimou Chakroun tegen minister van Buitenlandse Zaken, C-578/08, conclusies van advocaat-generaal Eleanor Sharpston).

De door de indieners van de diverse wetsvoorstellen verdedigde criteria inzake huisvesting lijken veeleer redundant, gelet op de heel uitgebreide wetgeving terzake. De bepalingen van de huurwet en van de gewestelijke huisvestingscodes met betrekking tot de kwaliteit van de woning zijn immers uiterst gedetailleerd.

De spreekster steunt de bevordering van de integratie, maar herinnert eraan dat de gemeenschappen daarvoor bevoegd zijn. Het lijkt dan ook vrij eigenaardig dat de federale overheid wetgevend optreedt, terwijl de onderhandelingen over de staatshervorming volop aan de gang zijn. Bovendien zou de federale wet de Franse en de Duitstalige Gemeenschap er *de facto* toe verplichten inburgeringstrajecten te organiseren die thans niet bestaan. Het advies van de Raad van State zou derhalve welgekomen zijn.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) is niet gekant tegen de wettelijke samenwoning op zich. Haar politieke partij heeft steeds een voortrekkersrol gespeeld om progressieve veranderingen door te voeren. Het gaat er hier om de misbruiken te bestrijden en niet de wettelijke samenwoning af te schaffen, noch ze te onderwerpen aan strengere controles wegens de strijd tegen de schijnhuwelijken. In tegendeel, de voorgestelde maatregelen moeten de wettelijke samenwoning vrijwaren.

In antwoord op het betoog van mevrouw Brems geeft *de heer Bart Somers (Open Vld*) aan dat de emancipatie van het individu de fundamentele beweegreden is voor zijn optreden, veel meer dan de strijd tegen de misbruiken of het zoeken naar een manier om de migratiestromen te doen ophouden.

Het opzet van de liberale voorstellen is in de eerste plaats het creëren van echte opportuniteiten. De pleidooien voor de kennis van de taal, de integratiecontracten en de leeftijdsvoorwaarden vloeien voort uit die bezorgdheid ten aanzien van de ingezetenen uit derde landen. De nieuwe criteria zijn bedoeld om te verhinderen dat die mensen hun vrijheid verliezen als gevolg van een gearrangeerd huwelijk of dat ze in de marge van de samenleving verzeilen omdat zij de taal niet kennen.

De behoorlijke huisvesting waarvan sprake en de inkomensvoorwaarden moeten het voor wie voor gezins-

candidates au regroupement de vivre dans la dignité. Et dans un État fédéral, caractérisé par un partage des compétences, il n'est pas anormal que le législateur fédéral créé un cadre général pour organiser l'ensemble. L'accès au territoire constitue bien une matière relevant des compétences du pouvoir fédéral.

Quant aux accords bilatéraux liant la Belgique à la Turquie et au Maroc, l'intervenant constate que ceux-ci ne concernent qu'une *partie* des ressortissants de pays tiers. Les propositions de loi à l'examen, en revanche, visent le reste du monde, ce qui n'est pas négligeable. Rien n'empêche le prochain gouvernement de renégocier les accords, afin d'inclure les deux États sus-mentionnés dans le champ d'application des dispositions présentées. Pourquoi les autorités turques et marocaines s'opposeraient-elles à ce que leurs ressortissants, candidats au regroupement familial, réussissent leur vie en Belgique? Si elles se préoccupent réellement de leur bonheur, elles ne sauraient adopter une position contraire à une législation telle qu'elle est proposée.

Mme Catherine Fonck (cdH) soutient que le regroupement familial constitue la première source d'immigration, attendu qu'il draine la moitié des visas délivrés. Vu que certains regroupements sont entachés d'abus, il appartient aux responsables politiques de traiter le problème, dans le respect du droit communautaire, et de l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. La disposition qu'il contient stipule que *"[t]oute personne a droit au respect de sa vie privée et familiale"* et s'applique dans les États membres du Conseil de l'Europe. Toutefois, le droit au regroupement familial n'est pas absolu, quoiqu'il protège substantiellement la famille.

L'intervenante invite la commission à examiner trois questions en particulier.

Premièrement, une exigence de ressources suffisantes, stables et régulières, pour éviter que les intéressés tombent à charge des pouvoirs publics se justifie, mais qu'en est-il de l'étranger qui a la certitude de pouvoir travailler en Belgique, parce qu'il s'engagera dans un métier en pénurie? Les revenus du futur emploi sont-ils pris en considération?

Deuxièmement, qu'elle est la situation juridique des personnes porteuses d'un handicap?

hereniging in aanmerking wil komen, mogelijk maken een waardig bestaan te leiden. In een federale Staat, die wordt gekenmerkt door een bevoegdheidsverdeling, is het niet abnormaal dat de federale wetgever een algemeen kader schept om het geheel te organiseren. De toegang tot het grondgebied is wel degelijk een bevoegdheid van de federale overheid.

De spreker stelt vast dat de bilaterale akkoorden tussen België en eensdeels Turkije en anderdeels Marokko alleen op een *deel* van de ingezetenen uit derde landen betrekking hebben. De ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen beogen daarentegen de rest van de wereld en dat is niet onbelangrijk. Niets belet de volgende regering opnieuw over de akkoorden te onderhandelen zodat de twee voormelde Staten onder het geldingsgebied van de voorgestelde bepalingen vallen. Waarom zouden de Turkse of de Marokkaanse overheid er zich tegen verzetten dat hun ingezetenen die kandidaat zijn voor gezinshereniging erin slagen in België een goed leven te leiden? Als ze werkelijk begaan zijn om hun geluk, dan kunnen ze geen standpunt innemen dat haaks staat op een wetgeving zoals die welke wordt voorgesteld.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) stipt aan dat gezinshereniging de belangrijkste vorm van immigratie is, aangezien de helft van de afgeleverde visa er betrekking op heeft. Sommige gezinsherenigingen gaan gepaard met misbruiken en daarom moeten de politieke gezagsdragers dat probleem aanpakken, met inachtneming van het communautair recht en van artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Dat artikel bepaalt: *"Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven (…)"*, en het is van toepassing in de lidstaten van de Raad van Europa. Het recht op gezinshereniging is echter niet absoluut, hoewel het een substantiële bescherming van het gezin inhoudt.

De spreekster verzoekt de commissie drie kwesties meer in het bijzonder te onderzoeken.

Ten eerste is het gerechtvaardigd dat voldoende, stabiele en regelmatige middelen worden geëist om te verhinderen dat de betrokkenen ten laste van de overheid komen. Maar hoe staat het met de vreemdeling die er zeker van is dat hij in België zal kunnen werken omdat hij een knelpuntberoep zal uitoefenen? Wordt rekening gehouden met de inkomsten uit een toekomstige betrekking?

Ten tweede, wat is de rechtspositie van de personen met een handicap?

Troisièmement, comment évalue-t-on les moyens financiers des personnes sans revenus professionnels, disposant de rentrées cependant largement supérieures au minimum exigé en Belgique?

En ce qui concerne la cohabitation de complaisance, une modification de la loi s'impose.

L'oratrice se dit particulièrement étonnée de certains arguments à géométrie variable invoqués dans la discussion générale, notamment en matière de logement et d'intégration, qui relèvent éminemment des compétences dévolues aux entités fédérées. L' "*inburgering*" fonctionne d'ailleurs très bien en Communauté flamande. Mais l'opportunisme manifesté dans le dossier débattu n'est pas acceptable, car l'on ne peut plaider tout et son contraire. Le partage des compétences entre autorité fédérale et entités fédérées doit être respecté, ce qui n'est pas le cas lorsqu'on instaure une tutelle fédérale à l'égard des autorités fédérées.

M. Theo Francken (N-VA) partage entièrement le point de vue de M. Somers.

En revanche, l'argumentaire de Mme Brems est empreint d'une dose excessive de relativisme, car les critères en matière de logement sont insuffisamment précis dans la législation actuellement en vigueur. Comme il ressort des 1 500 contrôles effectués dans la ville d'Anvers que 10 % des logements ne répondent pas aux exigences de la loi, les propositions de loi à ce sujet démontrent toute leur pertinence, d'autant plus que le Code du logement flamand est imparfait. L'intervenant escompte que les membres de la commission parviendront à trouver une solution de compromis, plusieurs textes visant à réaliser un objectif similaire ayant été déposés.

Par ailleurs, l'intervenant insiste sur le fait que si tous les nouveaux arrivants sont tenus de suivre un parcours d'intégration en Région flamande, la sanction prévue actuellement n'est que de nature pécuniaire, alors que selon plusieurs propositions de loi soumises à l'examen, le nouvel arrivant qui ne respecterait pas ses obligations serait pénalisé par rapport à son droit de séjour.

En ce qui concerne le partage des compétences au sein de l'État fédéral, l'intervenant se déclare opposé à l'usurpation de pouvoirs. Or, le droit européen permet, justement, aux États membres de l'Union européenne d'imposer des conditions en matière de logement et d'intégration — qui relèvent, respectivement, des compétences régionales et communautaires en Belgique.

Ten derde, hoe evalueert men de financiële middelen van mensen zonder beroepsinkomen die echter inkomsten hebben die veel hoger liggen dan het in België geëiste minimumbedrag?

Inzake schijnsamenwoning is een wetswijziging nodig.

De spreekster is heel verwonderd over bepaalde zeer uiteenlopende argumenten die tijdens de algemene bespreking worden aangevoerd, meer bepaald inzake huisvesting en integratie, en die overduidelijk tot de bevoegdheden van de decentrale overheden behoren. De inburgering werkt trouwens heel goed in de Vlaamse Gemeenschap. Het opportunisme dat in het besproken dossier aan de dag wordt gelegd, is echter onaanvaardbaar. Men kan immers niet nu eens de ene stelling aankleven en vervolgens het tegenovergestelde bepleiten. De bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelgebieden moet in acht worden genomen. Dat is niet het geval als men ten aanzien van de decentrale overheden een federale bevoogding instelt.

De heer Theo Francken (N-VA) is het volkomen eens met de heer Somers.

De argumentatie van mevrouw Brems is daarentegen doordrongen van teveel relativisme, want in de vigerende wetgeving zijn de huisvestingscriteria niet nauwkeurig genoeg. Uit de 1 500 controles die in de stad Antwerpen werden uitgevoerd, blijkt dat tien procent van de woningen niet voldoet aan de wettelijke vereisten. Dat bewijst de relevantie van de wetsvoorstellen terzake, te meer omdat de Vlaamse Wooncode onvolmaakt is. De spreker rekent erop dat de commissieleden er zullen in slagen een compromisoplossing te vinden, aangezien verschillende teksten werden ingediend die een gelijkaardig doel beogen.

Voorts wijst de spreker er met aandrang op dat alle nieuwkomers in het Vlaams Gewest weliswaar een inburgeringstraject moeten volgen, maar dat de huidige sanctie alleen van geldelijke aard is. Verschillende van de ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen bepalen echter dat aan een nieuwkomer die zijn verplichtingen niet zou nakomen een sanctie zou worden opgelegd die betrekking heeft op zijn verblijfsrecht.

Wat de bevoegdheidsverdeling binnen de federale Staat betreft, geeft de spreker aan dat hij gekant is tegen een bevoegdheidsaanmatiging. Het Europees recht staat echter toe dat de lidstaten van de Europese Unie voorwaarden opleggen inzake huisvesting en integratie, en dat zijn in België bevoegdheden van respectievelijk de gewesten en de gemeenschappen. De uitdaging

Tout le défi consiste à savoir comment organiser, dans une loi fédérale, l'obligation de suivre un parcours d'intégration ou d'apprendre une langue, sans perturber les entités fédérées dans l'exercice de leurs compétences. Ainsi, sa proposition de loi prévoit que le Roi fixe un nombre de critères. Quoi qu'il en soit, aucun doute n'est permis sur le principe de la transposition d'une directive, qui incombe au législateur fédéral, même s'il est exact que la compétence dont il est question appartient aux communautés. Il s'agit de concevoir une formulation adéquate pour la loi fédérale.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) signale, à l'intention de Mme Brems, qu'il convient de faire la distinction entre la théorie juridique et la réalité sur le terrain, caractérisée, notamment, par le problème des marchands de sommeil. L'intervenante ajoute qu'elle ne souhaite nullement empiéter sur les compétences des communautés. L'énoncé des dispositions proposées par son groupe est d'ailleurs issu de la loi sur les loyers, qui est l'œuvre du législateur fédéral. Du reste, les principes, déjà inscrits dans la loi de 1980, sont inchangés. Le texte proposé vise simplement à remédier aux problèmes rencontrés, entre autres à Bruxelles et en Région wallonne.

En ce qui concerne les accords bilatéraux avec le Maroc et la Turquie, il est vrai que ceux-ci épargnent une catégorie de candidats au regroupement familial. Cela ne peut justifier que le législateur demeure inactif, la discrimination entre les étrangers selon leur nationalité étant, de toute évidence, intolérable. Les accords doivent être revus, car il faudra bien supprimer l'existence de deux régimes distincts.

En ce qui concerne les abus de la cohabitation légale dénoncés par Mme Temmerman, l'intervenante explique sa préférence pour inscrire les modifications législatives dans la loi sur les étrangers, plutôt que dans le Code civil. En effet, les contrôles ne doivent avoir lieu que dans le cas de regroupement familial, pas dans le cadre d'une cohabitation ordinaire. Il n'est pas raisonnable de traiter tous les cohabitants de manière identique, simplement en raison du fait que certains regroupements seraient entachés d'abus.

Mme Karin Temmerman (sp.a) demande à l'intervenante précédente s'il est exact que la proposition de loi déposée par son groupe prévoit un traitement plus sévère à l'égard des Belges que vis-à-vis des ressortissants de l'Union européenne, ce qui ne serait pas juste.

bestaat erin in een federale wet de verplichting te organiseren een integratietraject te volgen of een taal te leren, zonder de decentrale overheden te hinderen in de uitoefening van hun bevoegdheden. Zo bepaalt het wetsvoorstel waarvan de spreker de hoofdindiener is, dat de Koning een aantal criteria vaststelt. Er kan in ieder geval geen twijfel bestaan over het principe van de omzetting van een richtlijn, waarvoor de federale wetgever bevoegd is, ook al zijn de gemeenschappen bevoegd voor de betrokken aangelegenheid. Het gaat erom een adequate formulering te vinden voor de federale wet.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst er ter attentie van mevrouw Brems op dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de juridische theorie en de realiteit in het veld, waar met name het vraagstuk van de huisjesmelkers speelt. De spreekster voegt eraan toe dat zij de bevoegdheden van de gemeenschappen geenszins wil doorkruisen. De wetgevende bepalingen die haar fractie voorstelt, zijn overigens gebaseerd op de huurwet, die een werkstuk is van de federale wetgever. Bovendien verandert er niets aan de beginselen, die reeds in de wet van 1980 zijn opgenomen. De voorgestelde tekst strekt er louter toe een oplossing aan te reiken voor de problemen die zich onder meer in Brussel en het Waals Gewest voordoen.

Wat de bilaterale overeenkomsten met Marokko en Turkije betreft, klopt het dat aldus een bepaalde categorie van kandidaten voor gezinshereniging wordt ontzien. Dat betekent niet dat de wetgever werkeloos mag blijven toezien; discriminatie tussen vreemdelingen op grond van hun nationaliteit is uiteraard onaanvaardbaar. Die overeenkomsten zullen moeten worden aangepast, want men kan niet langer twee afzonderlijke regelingen in stand houden.

Aangaande het misbruik van wettelijke samenwoning dat mevrouw Temmerman aanklaagt, geeft de spreekster aan dat zij de wetswijzigingen liever uitvoert via de vreemdelingenwet dan via het Burgerlijk Wetboek. De controle zou immers alleen mogen plaatshebben bij gezinshereniging en niet bij gewone samenwoning. Het is onredelijk alle samenwonenden over dezelfde kam te scheren, gewoon omdat bij bepaalde gezinsherenigingen sprake kan zijn van misbruik.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) vraagt de spreekster of het door haar fractie ingediende wetsvoorstel Belgen inderdaad strenger behandelt dan EU-burgers, wat onrechtvaardig zou zijn.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond par l'affirmative et signale que c'est également la solution prévue dans la législation de certains pays voisins. Elle renvoie à l'exemple des deux frères colombiens cité plus haut. Est-il plus juste que le Colombien soit soumis à des conditions de regroupement familial plus sévères que son frère naturalisé belge, voilà la question qui doit être posée. La réglementation relative aux ressortissants de l'Union européenne, en revanche, ne relève pas des compétences du législateur fédéral.

M. Bart Somers (Open Vld) partage cette vision des choses. Mieux vaut légiférer pour les étrangers non-européens et les Belges, plutôt que de ne rien régler du tout. Une amélioration limité mais réelle est préférable au *statu quo*.

M. Theo Francken (N-VA) exprime sa déception vis-à-vis de la proposition de loi (DOC 0681/001), car elle demeure silencieuse au sujet du parcours d'intégration obligatoire. Ayant perçu une rupture de tendance dans le chef de certains chrétiens-démocrates francophones, l'intervenant escomptait la voir traduite dans le texte proposé.

En ce qui concerne le logement, l'intervenant estime insignifiante la modification consistant à remplacer l'adjectif "suffisant" par "décent" pour caractériser le logement dont il est question dans la réglementation. Celle-ci présente des imperfections, étant donné qu'elle prive les communes des instruments nécessaires pour mener une politique de l'immigration, ce qui est essentiel pour les grandes villes. Dans l'année en cours, la ville d'Anvers a contrôlé 1 500 logements dans le cadre du regroupement familial, dont 10 % furent évalués négativement. Contrairement à la pratique en Région flamande, et notamment dans les villes d'Anvers, de Gand et de Louvain, les logements situées dans la Région de Bruxelles-capitale et la Région wallonne ne subissent pas des contrôles. Il importe donc de permettre aux communes d'effectuer des contrôles de logement et même d'émettre des avis négatifs pour l'octroi d'un visa.

Mme Catherine Fonck (cdH) affirme qu'elle est sur la même longueur d'onde que la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Egalité des Chances, chargée de la Politique de migration et d'asile en ce qui concerne la procédure de "*l'inburgering*", qu'elle considère comme un modèle auquel elle adhère pleinement et qui fonctionne — même si, à Anvers, les candidats doivent patienter un an avant de pouvoir accéder au parcours d'intégration. Néanmoins, l'intégration est une compétence qui relève exclusivement des entités fédérées, et l'autorité fédérale n'a pas vocation précisément à exercer une tutelle en cette matière.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt bevestigend en stipt aan dat ook de wetgeving in sommige buurlanden daar in voorziet. Zij verwijst naar het eerder genoemde voorbeeld van de twee Colombiaanse broers. De hamvraag is of het wel eerlijker is als de Colombiaan inzake gezinshereniging aan strengere voorwaarden moet voldoen dan zijn tot Belg genaturaliseerde broer. De regelgeving met betrekking tot de EU-onderdanen behoort daarentegen niet tot de bevoegdheid van de federale wetgever.

De heer Bart Somers (Open Vld) deelt die visie. Regelgeving voor zowel niet-Europese vreemdelingen als Belgen is beter dan helemaal geen regelgeving. Een kleine maar voelbare verbetering is beter dan een status-quo.

De heer Theo Francken (N-VA) is ontgoocheld over wetsvoorstel DOC 53 0681/001, aangezien het verplichte inburgeringstraject er niet in aan bod komt. De spreker, die bij sommige Franstalige christendemocraten een ommekeer meende te hebben waargenomen, dacht nochtans dat die ommekeer in het wetsvoorstel zou worden opgenomen.

In verband met huisvesting acht de spreker het ruimschoots onvoldoende het adjectief "voldoende" te vervangen door het adjectief "behoorlijk" om aan te geven welk soort huisvesting wordt bedoeld in de regelgeving. Die regelgeving bevat overigens lacunes, aangezien de gemeenten niet over de noodzakelijke instrumenten kunnen beschikken om een immigratiebeleid te voeren, wat nochtans essentieel is voor de grote steden. Dit jaar heeft de stad Antwerpen bij gezinsherenigingsprocedures 1 500 woningen gecontroleerd, waarvan 10 % negatief werd geëvalueerd. Anders dan in het Vlaams Gewest en meer bepaald in de steden Antwerpen, Gent en Leuven, worden de woningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest niet gecontroleerd. Daarom moeten de gemeenten op de huisvesting kunnen toezien en zelfs negatieve adviezen kunnen uitbrengen inzake de toekenning van een visum.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft aan dat zij inzake de inburgeringsprocedure op dezelfde golflengte zit als de vice-eersteminister en minister van Werk en Gelijke Kansen, belast met het Migratie- en asielbeleid; zij beschouwt het inburgeringstraject als een model waar zij volledig achter kan staan en dat effect sorteert — ook al moeten in Antwerpen kandidaten een jaar wachten alvorens ze met hun traject kunnen starten. Integratie is echter een exclusieve gemeenschapsbevoegdheid; de federale overheid mag terzake niet als toeziende overheid optreden.

En ce qui concerne le contrôle du logement suffisant, rien n'empêche que les communes conservent, à l'avenir, cette faculté, vu que le pouvoir fédéral ne pose pas d'obstacles à l'exercice de l'autonomie communale.

M. Theo Francken (N-VA) insiste sur le fait qu'il est parfaitement conscient du fait que l'intégration relève des compétences des communautés, ce qui n'empêche pas le niveau fédéral d'imposer à l'étranger que l'intégration constitue une des conditions nécessaires à l'obtention d'un titre de séjour. Telle est aussi la proposition de son groupe, qui délègue au Roi le pouvoir d'élaborer cette exigence. Peut-être l'arrêté royal ne constitue-t-il point le meilleur instrument pour régir la matière de l'intégration et convient-il, dès lors, d'affiner la démarche. Toujours est-il que l'objectif recherché est de ne permettre le regroupement familial que si le candidat au regroupement répond aux exigences d'intégration, afin de bâtir une société solide pour répondre aux défis de l'avenir. Il est faux d'affirmer que la loi fédérale ne saurait régir la question, car ce n'est qu'une pure question de volonté. Pareille loi n'empiéterait en rien sur les compétences des communautés. Les gouvernements flamands successifs demandent depuis des années que le titre de séjour soit conditionné par un parcours d'intégration obligatoire et en décembre 2009, le gouvernement flamand adressa explicitement une requête en ce sens au Premier ministre.

En réponse à l'exposé introductif de Mme Fonck, l'intervenant exprime son indifférence totale par rapport aux adjectifs "décent" ou "suffisant" dans le cadre du contrôle sur les logements effectué par les communes. Ce qui importe, ce n'est pas de savoir quelle terminologie est exacte, mais que le contrôle effectué par les communes puisse également conditionner la délivrance d'un titre de séjour. Il est évident que les autorités locales conservent leur pouvoir de contrôle. Ce qui change, c'est la sanction qui s'attache au contrôle. Un contrôle qui n'empêche pas l'Office des Etrangers de délivrer un titre de séjour est parfaitement ineffectif. En conséquence, l'obtention d'un titre de séjour devrait — également — dépendre d'un contrôle déterminant par les communes, de sorte qu'une appréciation négative des fonctionnaires communaux exclue le regroupement familial.

La superficie du logement est assurément un autre élément à prendre en considération, car le regroupement familial avec un partenaire n'a pas le même impact qu'un regroupement impliquant cinq individus. Que cette condition soit supprimée de l'arrêté royal est éminemment regrettable.

In verband met de controle op voldoende huisvesting belet niets de gemeenten daar in de toekomst op toe te zien, aangezien de federale overheid de uitoefening van de gemeentelijke autonomie geenszins belemmert.

De heer Theo Francken (N-VA) benadrukt dat hij maar al te goed weet dat integratie een gemeenschapsbevoegdheid is, maar ook dat zulks de federale overheid niet belet integratie als een van de voorwaarden te stellen aan de vreemdeling om een verblijfstitel te kunnen verkrijgen. Die voorwaarde is ook opgenomen in het wetsvoorstel van zijn fractie, dat de Koning ertoe machtigt die eis nader uit te werken. Misschien is een koninklijk besluit niet helemaal het beste instrument om het integratievraagstuk te regelen en is het beter de procedure nader uit te werken. Hoe dan ook is het de bedoeling dat gezinshereniging alleen mogelijk is als de kandidaten voor gezinshereniging aan de integratievoorwaarden voldoet, zodat een solide samenleving kan worden opgebouwd, die de uitdagingen van de toekomst kan aangaan. Het klopt niet dat de federale wetgever dit vraagstuk niet mag regelen; de wil moet er gewoon zijn. Een dergelijke wet zou de bevoegdheden van de gemeenschappen geenszins doorkruisen. De opeenvolgende Vlaamse regeringen vragen al jaren dat de verblijfstitel alleen zou worden afgegeven als de kandidaat een verplicht inburgeringstraject heeft afgelegd; in december 2009 richtte de Vlaamse regering een uitdrukkelijk verzoek in die zin aan de eerste minister.

Ingaand op de inleidende uiteenzetting van mevrouw Fonck, stelt de spreker dat het hem helemaal niets uitmaakt of in het kader van de gemeentelijke controle op de woningen het adjectief "behoorlijk" dan wel "voldoende" wordt gehanteerd. Het is niet van belang te weten of de correcte bewoordingen worden gebruikt, maar wel of de door de gemeenten uitgevoerde controle tevens een voorwaarde kan vormen om een verblijfstitel al dan niet uit te reiken. Het spreekt vanzelf dat de lokale overheden hun controlebevoegdheid behouden. Wat wél verandert, is dat aan de controle een sanctie wordt gekoppeld. Als na een uitgevoerde controle blijkt dat de Dienst Vreemdelingenzaken toch een verblijfstitel afgeeft, dan zou die controle volkomen ineffectief zijn. De verkrijging van een verblijfstitel zou dus ook moeten afhangen van een determinerende controle door de gemeenten, zodat een negatieve beoordeling door de gemeenteambtenaren een gezinshereniging uitsluit.

De oppervlakte van de woning is beslist een ander aspect waarmee rekening moet worden gehouden; een gezinshereniging met één partner heeft immers niet dezelfde gevolgen als een hereniging met vijf personen. Dat die voorwaarde uit het koninklijk besluit wordt weggelaten, is bijzonder betreurenswaardig.

L'intervenant annonce qu'il insistera autant de fois qu'il le faudra pour solliciter un nouvel arrêté royal, ou pour demander que la loi permette aux communes d'effectuer des contrôles susceptibles d'être assortis de sanctions, afin qu'en Région flamande, les autorités puissent disposer d'un cadre juridique adapté à leurs besoins.

M. Bart Somers (Open Vld) constate avec satisfaction que tous les groupes reconnaissent l'existence d'un problème relatif au regroupement familial, ce qui permet de réaliser des progrès dans le dossier. Les propositions de loi présentées par Mme Fonck (DOC 53 681/001) et M. Madrane (DOC 53 689/001) proposent des solutions parfois très détaillées, qui semblent suffisamment intéressantes pour offrir une base à la suite des travaux, notamment dans la réflexion au sujet de la famille, de la relation stable et du regroupement familial au sens véritable du terme. De même, l'analyse proposée en ce qui regarde les mariages de complaisance peut contribuer à l'élaboration d'une législation adéquate.

En revanche, tout comme M. Francken, l'intervenant regrette que les propositions de loi précitées négligent certains aspects par respect devant l'autonomie des régions, lorsqu'il s'agit du logement, et aux communautés, en matière d'intégration. D'un autre côté, le membre se réjouit de ce respect, qui ne s'était pas encore manifesté lors des discussions sur la politique des grandes villes. A cette occasion-là, l'étendue des compétences fédérales n'avait pas été évaluée avec autant de réticences que dans le présent débat.

Quant au fond, M. Somers considère pareille approche comme très minimaliste. En poussant ce raisonnement dans ses derniers retranchements, la conclusion qui s'impose à l'esprit serait que l'État fédéral n'est, en réalité, pas compétent pour refuser l'accès au territoire en raison d'un logement insuffisant, à cause d'une connaissance insatisfaisant des langues, ou sur la base d'un niveau d'intégration trop faible.

A juste titre, les auteurs des deux propositions de loi précitées estiment que les régions et communautés disposent du pouvoir d'obliger les personnes qui s'établissent en leur sein de suivre un parcours d'intégration, ou de présenter un logement conforme à certains critères déterminés. Par contre, la suite du raisonnement est insensée. Les entités fédérées exercent le contrôle et peuvent même appliquer des sanctions, mais en aucun cas n'ont-elles le droit de refuser l'accès à leur territoire, ni d'expulser ces personnes, car cela relève des compétences exclusives de l'État fédéral. La Belgique serait toutefois obligée d'admettre l'établissement en Belgique d'une personne ne disposant que d'une

De spreker stelt dat hij zo vaak als nodig zal aandringen dat er een nieuw koninklijk besluit komt, of dat de wetgever de gemeenten toestaat controles uit te voeren die met sancties gepaard kunnen gaan, opdat de overheid in het Vlaams Gewest over een op haar behoeften afgestemd juridisch kader zou beschikken.

De heer Bart Somers (Open Vld) stelt met voldoening vast dat alle fracties erkennen dat de gezinshereniging problemen doet rijzen; daardoor kan vooruitgang worden geboekt in het dossier. De door mevrouw Fonck (DOC 53 681/001) en de heer Madrane (DOC 53 689/001) ingediende wetsvoorstellen schuiven in bepaalde gevallen zeer gedetailleerde oplossingen naar voren, die voldoende interessant lijken om er zich bij de voortzetting van de werkzaamheden op te baseren, meer bepaald in het raam van de beraadslaging over het gezin, een stabiele relatie en de gezinshereniging in de echte zin van het woord. De naar voren geschoven analyse betreffende het schijnhuwelijk kan tevens bijdragen tot de totstandkoming van een adequate wetgeving.

Net als de heer Francken betreurt de spreker echter dat de voormelde wetsvoorstellen bepaalde aspecten buiten beschouwing laten uit achting voor de autonomie van de gewesten (inzake huisvesting) en de gemeenschappen (inzake integratie). Anderzijds is het lid verheugd over die achting — bij de besprekingen over het grootstedenbeleid was die achting immers nog niet aan de orde. Op dat ogenblik werd de draagwijdte van de federale bevoegdheden niet met zoveel omzichtigheid geëvalueerd als in de huidige bespreking.

In verband met de grond van de zaak vindt de heer Somers een dergelijke benadering heel minimalistisch. Als de daarin gevolgde redenering op de spits wordt gedreven, kan men niet anders dan concluderen dat de Federale Staat in de praktijk niet bevoegd is om de toegang tot het grondgebied te weigeren op grond van onvoldoende huisvesting, onvoldoende kennis van de landstalen of een ondermaats integratieniveau.

Volkomen terecht menen de indieners van de beide voormelde wetsvoorstellen dat de gemeenschappen en de gewesten bij machte zijn de personen die zich op hun grondgebied vestigen, te verplichten een integratieparcours te volgen, of dat zij moeten bewijzen te beschikken over een woning die voldoet aan welbepaalde criteria. Het vervolg van de redenering slaat echter nergens op. De deelgebieden oefenen controle uit en kunnen zelfs sancties opleggen, maar in geen geval hebben zij het recht iemand de toegang tot hun grondgebied te ontzeggen, noch te verwijderen, omdat zulks ressorteert onder de exclusieve bevoegdheid van de Federale Staat. België zou evenwel verplicht zijn iemand toe te

habitation misérable, sans moyens financiers et dénuée de toute compréhension à l'égard de l'organisation de la société, car l'État fédéral s'abstient bien d'usurper les compétences dévolues aux autres pouvoirs. Cette position est indéfendable.

laten zich in België te vestigen, ook als die persoon over niet meer dan een armzalige woning beschikt, niet de minste financiële middelen heeft en geen flauw benul heeft van de organisatie van onze samenleving, aangezien de federale Staat er zich voor hoedt de aan de andere overheden toebedeelde bevoegdheden naar zich toe te trekken. Dat standpunt is niet verdedigbaar.

Dans un État décentralisé, le pouvoir fédéral peut parfaitement tracer un cadre général assorti de conditions, soit dans une loi, soit dans un arrêté royal, de même qu'il est possible d'organiser un système où les autorités régionales émettraient un avis négatif aux services fédéraux pour refuser l'accès au territoire, pour des motifs liés au logement, par exemple.

In een gedecentraliseerde Staat kan de federale overheid perfect een algemeen kader uittekenen waaraan voorwaarden verbonden zijn, die in een wet of een koninklijk besluit worden vastgelegd; bovendien kan de federale overheid een regeling instellen waarbij de regionale overheden de federale diensten een ongunstig advies bezorgen teneinde iemand de toegang tot het grondgebied te ontzeggen, bijvoorbeeld om redenen van huisvesting.

L'intervenant souligne l'importance de mener une politique qui soit réellement respectueuse de l'homme et distingue plusieurs catégories de victimes de l'immigration.

Het lid beklemtoont het belang van een beleid dat écht respect opbrengt voor de mens. Hij deelt de migratieslachtoffers op in verschillende categorieën.

Le premier type comprend les ressortissants de pays tiers qui nourrissent l'espoir de s'installer en Belgique à travers une relation amoureuse — authentique ou simulée — qui, arrivés dans le pays, se retrouvent parqués dans des conditions inhumaines; il faut protéger ces personnes contre elles-mêmes.

De eerste categorie omvat de onderdanen van derdelanden die de hoop koesteren zich via een — authentieke dan wel gesimuleerde — amoureuze relatie in België te vestigen; na hun aankomst in België komen zij vast te zitten in mensonwaardige toestanden. Die personen moet men tegen zichzelf beschermen.

Le deuxième groupe de victimes comprend les personnes incapables de s'exprimer ou de communiquer, qui sont ignorantes et ne déchiffrent pas le fonctionnement de la société. Elles se voient ainsi réduites à une existence isolée, presque comme si elles étaient incarcérées, sans jamais sortir de prison, sans jamais atteindre l'affranchissement, sans jamais pouvoir saisir les opportunités de la vie, alors que la contribution la plus humanitaire peut précisément provenir des communautés et régions, dans cette matière. Or, la pratique du fédéralisme coopératif s'y oppose depuis des décennies et elle contrevient, par conséquent, à une politique de l'immigration plus logique.

De tweede groep van slachtoffers bestaat uit de personen die niet bij machte zijn zich in onze taal uit te drukken of te communiceren, nergens benul van hebben en er niet achter komen hoe de samenleving functioneert. Aldus leiden zij een geïsoleerd bestaan, bijna als in gevangenschap, zonder die gevangenis ooit te verlaten, zich ooit vrij te maken of de kansen te kunnen grijpen die het leven hen biedt. Nochtans zijn het precies de gemeenschappen en de gewesten die hen terzake de meest humanitaire oplossing kunnen bieden. Het samenwerkingsfederalisme verzet zich daar echter al decennia tegen, en staat aldus een meer voor de hand liggend migratiebeleid in de weg.

En conclusion, l'intervenant exprime le vœu qu'un consensus puisse naître pour enfin permettre aux entités fédérées d'exercer leurs compétences de manière significative, grâce à l'échafaudage d'une loi fédérale globale qui puisse concrètement inscrire le refus du regroupement familial si les conditions ne sont pas remplies et qu'une situation inhumaine devait découler de pareil regroupement.

Tot slot oppert de spreker de wens dat het tot een consensus komt, die de deelentiteiten eindelijk in staat stelt hun bevoegdheden op relevante wijze ten uitvoer te leggen, dankzij de uitbouw van een alomvattende federale wet op grond waarvan de gezinshereniging concreet kan worden geweigerd omdat niet aan de voorwaarden is voldaan en een dergelijke gezinshereniging een mensonwaardige situatie zou creëren.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) partage la préoccupation relative aux compétences des différents pouvoirs au sein de l'État fédéral. Toutefois, la formulation d'un

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) sluit zich aan bij de bezorgdheid over de bevoegdheden van de verschillende overheden in de Federale Staat. Toch is het

certain nombre de critères dans une loi fédérale qui respecte les attributions de chacune des autorités est tout à fait possible.

Dans le passé, le choix est tombé sur l'arrêté royal comme instrument normatif approprié pour imposer des conditions minimales en matière de logement. Il importe que le législateur puisse à présent se mouvoir dans ce champ de compétences, en ayant recours à une terminologie qui soit à la fois précise et respectueuse des compétences des communautés et régions. La discussion à l'occasion de la modification de la loi est en tous les cas le moment propice pour examiner ce qui peut être amélioré. La formulation que propose son groupe est parfaitement fédérale, puisqu'elle est extraite de la loi fédérale sur les loyers. Il est indiqué de répéter une disposition contraignante de la loi sur les loyers dans la loi de 1980 sur les étrangers, à savoir que le logement doit répondre à des critères minima.

En ce qui concerne l'intégration, il faut veiller, également, à ne pas empiéter sur les compétences des communautés. En inscrivant dans la loi une exigence d'intégration, comme le propose son groupe, le législateur observe surtout le droit communautaire. Il appartient, bien entendu, aux communautés de préciser le contenu de l'obligation de s'intégrer. Quand bien même le législateur fédéral aurait le pouvoir de le faire, ce ne serait pas souhaitable qu'il le fasse effectivement.

En réplique aux commentaires émis par M. Francken, *M. Rachid Madrane (PS)* soutient combien la terminologie est importante, en droit, vu que le concept de "logement décent" renvoie à la terminologie usitée par la Constitution belge dans son article 23, qui dispose que "*Toute personne a droit à un logement décent"*. Etant donné que le Conseil d'État a, par ailleurs, annulé les critères relatifs au logement suffisant, le choix d'une terminologie correcte s'avère d'autant plus fondamental.

L'intervenant souligne qu'en ce qui concerne l'"*inburgering*", il est extrêmement favorable à l'idée d'un parcours d'intégration obligatoire. Il s'interroge néanmoins par rapport au partage des compétences entre l'autorité fédérale et les entités fédérées. Comment les juridictions vont-elles recevoir et appliquer un ensemble de normes fédérales, si elles débordent sur le domaine des entités fédérées? Vu que le doute persiste, la Chambre des représentants pourrait solliciter l'avis du Conseil d'État. Il s'agit d'une autorité supérieure extérieure, susceptible de rassurer le législateur quant aux compétences qu'il peut, ou non, exercer et sur la notion du logement.

volgens haar best mogelijk een aantal criteria op te nemen in een federale wet die de bevoegdheden van elke overheid in acht neemt.

In het verleden is gekozen voor een koninklijk besluit als het geschikte instrument om minimumvoorwaarden inzake huisvesting op te leggen. Het is belangrijk dat de wetgever nu armslag heeft binnen dat bevoegdhedenpakket, waarbij hij gebruik maakt van nauwkeurige terminologie, die ook oog heeft voor de respectieve bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten. De bespreking ter gelegenheid van de wetswijziging is in elk geval de passende gelegenheid om te onderzoeken wat kan worden verbeterd. De door haar fractie voorgestelde formulering is volkomen federaal, aangezien ze is ontleend aan de federale huurwet. Het is wenselijk een dwingende bepaling uit de huurwet ook op te nemen in de vreemdelingenwet van 1980, namelijk dat de huisvesting moet voldoen aan minimumvoorwaarden.

In verband met integratie moet er ook op worden toegezien dat geen overlapping met de gemeenschapsbevoegdheden ontstaat. Door in de wet een integratievereiste op te nemen zoals haar fractie voorstelt, neemt de wetgever het EU-recht echt in acht. Het komt vanzelfsprekend de gemeenschappen toe de integratieverplichting inhoudelijk te preciseren. Zelfs al ware de federale wetgever daarvoor bevoegd, dan nog ware het niet wenselijk dat hij dat daadwerkelijk zou doen.

In een reactie op de commentaar van de heer Francken beklemtoont *de heer Rachid Madrane (PS)* hoe belangrijk terminologie in het recht is, aangezien het begrip "behoorlijke huisvesting" verwijst naar de in artikel 23 van de Grondwet gehanteerde terminologie, waarin het volgende is bepaald: "Ieder heeft (…) recht op een behoorlijke huisvesting". Aangezien de Raad van State overigens de criteria in verband met voldoende huisvesting heeft vernietigd, blijkt een keuze voor de correcte terminologie des te fundamenteler te zijn.

De spreker is helemaal gewonnen voor het idee van een verplicht inburgeringstraject. Wel heeft hij vragen bij de bevoegdheidsverdeling tussen de federale Staat en de deelgebieden. Hoe zullen de rechtbanken omgaan met een apparaat van federale normen en dat toepassen, als die normen ook het bevoegdheidsdomein van de deelgebieden raken? Aangezien terzake twijfel blijft heersen, zou de Kamer van volksvertegenwoordigers het advies van de Raad van State kunnen inwinnen. Het gaat om een hogere, externe overheid die de wetgever gerust kan stellen omtrent de bevoegdheden die hij al dan niet kan uitoefenen, en omtrent het begrip "huisvesting".

Renvoyant à son vécu personnel, M. Rachid Madrane estime que la réussite d'une intégration dépend — dans l'ordre — de l'école, du logement et de l'emploi. L'enseignement relevant des communautés, celles-ci doivent disposer des moyens suffisants pour offrir des parcours d'intégration à quiconque en fait la demande, et aucun parent ne souhaite priver son enfant d'une intégration performante. Malheureusement, les candidats sont confrontés à des listes d'attente, aussi bien en Communauté flamande qu'n Communauté française. En conclusion, l'intervenant plaide pour une approche humaine et réaliste.

M. Servais Verherstraeten (CD&V) tient à rappeler que la Constitution énonce uniquement les principes fondamentaux et, souvent, les dispositions constitutionnelles veulent une exécution par voie législative. Le pouvoir de légiférer en matière de séjour appartient exclusivement au pouvoir fédéral belge, qui garantit l'existence d'un droit uniforme, sans quoi les différentes entités finiraient par disposer de législations diamétralement opposées. C'est pourquoi l'intervenant soutient l'idée que le législateur fédéral conserve pleinement sa compétence en la matière. Mieux encore serait d'organiser le regroupement familial au niveau européen.

Etant donné que le séjour constitue une compétence exclusive du pouvoir fédéral, il s'ensuit que celui-ci peut, bien entendu, assortir le séjour de modalités. En posant l'intégration comme condition de base, le législateur n'usurpe d'aucune façon les compétences des communautés, qui conservent leur pouvoir pour l'organiser concrètement.

Faut-il référer à d'autres législations pour montrer que la démarche est licite? Ainsi, la loi sur les loyers renvoie aux législateurs régionaux pour certaines modalités. Quant à la loi sur la nationalité, celle-ci exigeait que le candidat à la naturalisation fasse montre de sa volonté d'intégration. Le législateur fédéral a revu cette condition pour des motifs étrangers aux débats institutionnels, et le gouvernement démissionnaire a d'ailleurs souhaité la réintroduire, ce qui n'est pas contesté juridiquement par la section législation du Conseil d'État.

En un mot, tant qu'il s'agit de conditions de base, le législateur fédéral n'empiète pas sur les compétences des entités fédérées. Il appartient à chaque entité fédérée d'élaborer son droit à partir de ces conditions.

En tant que pays prospère, la Belgique doit faire preuve d'hospitalité, dès lors qu'elle accorde aux étrangers l'accès à son territoire. Il incombe à l'autorité fédérale de poser les conditions minimales pour que ces

De heer Rachid Madrane verwijst naar wat hij persoonlijk heeft beleefd; volgens hem hangt het welslagen van integratie — in de hierna aangegeven volgorde — af van de school, de huisvesting en een baan. Aangezien de gemeenschappen voor het onderwijs bevoegd zijn, moeten ze beschikken over voldoende middelen om inburgeringstrajecten te bieden aan al wie erom vraagt, en geen enkele ouder wil zijn kind een doeltreffende integratie ontzeggen. Jammer genoeg worden de kandidaten zowel in de Vlaamse als in de Franse Gemeenschap geconfronteerd met wachtlijsten. Tot besluit pleit de spreker voor een humane en realistische aanpak.

De heer Servais Verherstraeten (CD&V) staat erop in herinnering te brengen dat de Grondwet alleen de fundamentele beginselen verankert, en dat de grondwetsbepalingen vaak een tenuitvoerlegging bij wet vergen. In ons land is alleen de federale overheid bevoegd om inzake verblijf wetgeving uit te vaardigen, hetgeen een eenvormig recht waarborgt; zoniet zouden de deelgebieden uiteindelijk over diametraal tegengestelde wetgevingen beschikken. Daarom steunt de spreker de opvatting dat de federale wetgever terzake zijn volle bevoegdheid behoudt. Nog beter ware het mocht gezinshereniging op Europees niveau worden georganiseerd.

Aangezien uitsluitend de federale overheid bevoegd is inzake verblijf, vloeit daaruit voort dat die overheid het verblijf uiteraard afhankelijk kan maken van nadere regels. Door integratie als basisvoorwaarde op te leggen, gaat de wetgever geenszins in tegen de bevoegdheden van de gemeenschappen, die onverkort bevoegd blijven om ze organisatorisch een concrete invulling te geven.

Is het nodig naar andere wetgevingen te verwijzen om wettigheid van de aanpak te staven? Aldus verwijst de huurwet voor bepaalde nadere bepalingen naar de gewestwetgevers. De wet in verband met de nationaliteit vereist dat een kandidaat voor naturalisatie zijn bereidheid tot integratie moest aantonen. De federale wetgever heeft die voorwaarde bijgestuurd om redenen die niets te maken hadden met het institutionele debat, en de ontslagnemende regering wilde ze trouwens opnieuw instellen, iets wat de afdeling Wetgeving van de Raad van State juridisch geenszins betwist.

Kortom, zolang het om basisvoorwaarden gaat, raakt de federale wetgever niet aan de bevoegdheden van de deelgebieden. Het komt elk deelgebied toe zijn recht op grond van die voorwaarden uit te werken.

Als welvarend land moet België blijk geven van gastvrijheid, aangezien het vreemdelingen toegang tot zijn grondgebied verleent. Het komt de federale overheid toe de minimumvoorwaarden op te leggen opdat de betrok-

personnes puissent se loger décemment, ou qu'elles reçoivent l'opportunité de s'intégrer.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen) demande des explications sur la portée des dispositions relatives à la situation de l'enfant handicapé célibataire, âgé de plus de dix-huit ans.

Elle souhaite également obtenir un éclaircissement au sujet du rapt parental dans la proposition de loi défendue par M. Madrane (DOC 53 0689/001). La mise en application de l'article 10 pose également problème, lorsque la proposition de loi affirme, dans ses développements, qu'il est mis "fin au séjour du membre de la famille d'un citoyen UE quand le citoyen de l'UE décède et quand le membre de famille n'entretient pas de lien effectif avec la Belgique." Quels sont les critères permettant de déterminer l'existence d'un lien affectif?

Les propositions de loi présentées par Mme Fonck (DOC 53 0681/001) et M. Madrane (DOC 53 0689/001) entendent également inscrire dans la loi une condition relative à la cohabitation légale pendant au moins un an, en Belgique ou à l'étranger. Qu'entend-t-on par la cohabitation "légale"? S'agit-il d'un séjour légal de l'étranger durant sa cohabitation pendant un an, et n'est-ce pas une restriction difficilement justifiable par rapport aux situations de cohabitation étalées sur un an entre deux personnes qui ne répondent pas à ces critères?

M. Bart Somers (Open Vld) rejoint l'analyse de M. Verherstraeten et se déclare satisfait de constater que les positions de Mme Fonck et M. Madrane soient fort proche des siennes au niveau de l'objectif de la loi. A ce stade de la discussion, il paraît d'ailleurs assez clair que l'avis du Conseil d'État sera sollicité. Dans l'hypothèse où celui-ci ne conteste pas la confection d'une loi fédérale qui pose des conditions minimales comme celles qui furent évoquées, la voie serait véritablement ouverte à une législation fédérale reprenant des critères en matière de logement et d'intégration. Son interprétation est-elle exacte, s'il avance que la différence d'opinion ne porte pas sur le fond, mais qu'elle réside uniquement dans l'approche légistique? Dans l'affirmative, les positions seraient fort proches et le consensus serait d'autant plus facile à atteindre.

M. Theo Francken (N-VA) se rallie à l'orateur précédent. Mme Fonck et M. Madrane souhaitent-ils participer à l'élaboration d'une loi fédérale prévoyant des conditions minimales en matière de logement et d'intégration?

kenen over behoorlijke huisvesting kunnen beschikken en dat zij de kans krijgen zich te integreren.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt meer uitleg over de draagwijdte van de bepalingen inzake de toestand van ongehuwde, gehandicapte kinderen ouder dan achttien jaar.

Ook wenst zij nadere toelichtingen over kinderontvoeringen in het door de heer Madrane verdedigde wetsvoorstel (DOC 53 0689/001). Bovendien doet de toepassing van artikel 10 van datzelfde wetsvoorstel moeilijkheden rijzen, aangezien in de toelichting van het wetsvoorstel wordt gesteld dat "het verblijf van het familielid van een overleden EU-burger enkel beëindigd zal kunnen worden wanneer die EU-burger overlijdt en wanneer het familielid geen werkelijke band met België onderhoudt". Op grond van welke criteria kan worden bepaald of sprake is van een werkelijke band?

De wetsvoorstellen van mevrouw Fonck (DOC 53 0681/001) en de heer Madrane (DOC 53 0689/001) beogen ook in de wet een voorwaarde op te nemen in verband met wettelijke samenwoning in België of het buitenland gedurende ten minste één jaar. Wat wordt verstaan onder "wettelijke" samenwoning? Gaat het om een wettelijk verblijf van de vreemdeling tijdens zijn één jaar durende samenwoning, en betreft het geen, moeilijk verantwoordbare, beperking ten opzichte van de over één jaar gespreide periodes van samenwoning tussen twee mensen die niet aan de criteria voldoen?

De heer Bart Somers (Open Vld) deelt de analyse van de heer Verherstraeten en is ermee ingenomen dat de standpunten van mevrouw Fonck en de heer Madrane over de doelstelling van de wet zeer nauw aansluiten bij zijn eigen standpunt. In dit stadium van het debat lijkt het overigens bijzonder duidelijk dat het advies van de Raad van State moet worden ingewonnen. Formuleert die geen bewaren tegen de uitwerking van een federale wet die minimumvoorwaarden oplegt zoals die welke naar voren worden geschoven, dan ligt écht de weg open naar een federale wetgeving die is voorzien van criteria inzake huisvesting en integratie. Heeft de spreker het juist begrepen als hij stelt dat het meningsverschil niet zozeer inhoudelijk is, dan wel louter wetgevingstechnisch? Zo ja, dan liggen de standpunten wellicht heel dicht bij elkaar en lijkt een consensus echt wel binnen handbereik.

De heer Theo Francken (N-VA) treedt de vorige spreker bij. Willen Fonck en de heer Madrane ja dan neen meewerken aan de totstandkoming van een federale wet die voorziet in minimumvoorwaarden inzake huisvesting en integratie?

Ensuite, l'intervenant fait observer que d'après sa lecture de l'arrêt du Conseil d'État sur les conditions de logement — la même que celle du gouvernement flamand — une adaptation au niveau du décret flamand du logement s'impose. Autrement dit, ce n'est pas la loi, mais le décret qui doit être modifié. Il serait donc sensé de recueillir des avis juridiques par rapport à cette question.

Quant à l'affirmation de M. Madrane selon laquelle l'école constitue le meilleur moyen pour s'intégrer, l'intervenant souligne que les propositions de loi à l'examen concernent non les enfants, mais les adultes, qui pourront bénéficier de cours du soir et de formations gratuites.

Mme Catherine Fonck (cdH) rappelle que pour son groupe, une intégration efficace pour tous, c'est-à-dire tant la société que l'intéressé qui s'intègre, constitue une balise importante pour éviter les abus. Il est essentiel de légiférer d'une manière conforme au droit, afin d'éviter des recours en annulation auprès de la Cour constitutionnelle susceptibles de rendre les dispositions élaborées ineffectives, et plus regrettable encore, de causer une perte de temps considérable au législateur. L'avis du Conseil d'État pourra éclairer les membres mais peut-être une dose de créativité est-elle requise. Il serait possible, par exemple, d'envisager la rédaction d'une loi fondée sur un accord de coopération avec les régions et les communautés, de sorte que les entités fédérées puissent baliser le terrain en fonction de leurs compétences.

En réponse aux questions de Mme Genot, l'intervenante précise que le regroupement familial n'est ouvert qu'aux enfants mineurs, mais les enfants majeurs porteurs d'un handicap en bénéficient également. Ce cas représente la seule occurrence où le regroupement familial d'un enfant non mineur est accepté.

Au niveau des cohabitations, il faut bien déterminer un critère objectif. La loi protège les personnes qui ont un projet de vie commune similaire au mariage, car dans certaines situations, le mariage n'est pas possible, dans d'autres, pas souhaité. Toutefois, si les partenaires à la cohabitation méritent une protection de la loi, il ne faut pas nier l'existence des cohabitations de complaisance. La proposition de loi retient donc des critères qui sont suffisants, tout en tenant compte de situations qui se justifient de manière comparable au mariage.

Vervolgens stipt de spreker aan dat, afgaande op zijn lezing van het arrest van de Raad van State over de huisvestingsvoorwaarden (dezelfde lezing als die van de Vlaamse regering), het Vlaamse huisvestingsdecreet moet worden bijgestuurd. Anders gezegd: niet de wet, maar het decreet moet worden gewijzigd. Het zou dus raadzaam zijn juridische adviezen over dat aspect in te winnen.

In verband met de stelling van de heer Madrane dat de school de plaats bij uitstek is om te integreren, wijst de spreker erop dat de ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen geen betrekking hebben op de kinderen maar op de volwassenen. Zij zullen avondlessen en gratis opleidingen kunnen volgen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) brengt in herinnering dat, voor de fractie waartoe zij behoort, er een uitgelezen middel bestaat om misbruik te voorkomen: efficiënte integratie voor iedereen, dat wil zeggen zowel voor de samenleving als voor degene die zich in die samenleving integreert. Het is van wezenlijk belang wetten te maken die de rechtsbeginselen in acht nemen, om aldus te voorkomen dat tegen die wetten een beroep tot nietigverklaring wordt ingesteld bij het Grondwettelijk Hof, met als gevolg dat de uitgewerkte bepalingen geen effect dreigen te sorteren, alsook dat de wetgever jammer genoeg heel wat tijd verliest. Het advies van de Raad van State kan de leden veel inzicht verschaffen, maar wellicht is ook een dosis creativiteit vereist. Zo zou men bijvoorbeeld kunnen overwegen een wet uit te werken op grond van een samenwerkingsakkoord met de gewesten en de gemeenschappen, opdat de deelgebieden het terrein kunnen afbakenen overeenkomstig hun bevoegdheden.

Als antwoord op de vragen van mevrouw Genot preciseert de spreekster dat gezinshereniging in principe slechts mogelijk is voor minderjarige kinderen, maar dat meerderjarige gehandicapte kinderen er ook aanspraak op maken. Alleen in hun geval wordt gezinshereniging met een niet-minderjarig kind aanvaard.

Wat de gevallen van samenwoning betreft, is er nood aan een objectief criterium. De wet beschermt de mensen die een met het huwelijk gelijkaardig gemeenschappelijk levensproject hebben, gewoon omdat een huwelijk in sommige gevallen onmogelijk of onwenselijk is. Hoewel samenwonende partners dus wettelijke bescherming verdienen, valt niet te ontkennen dat er gevallen van schijnsamenwoning zijn. Daarom bevat het wetsvoorstel criteria die zowel toereikend zijn als rekening houden met situaties die te vergelijken vallen met de huwelijksstaat.

Par rapport aux personnes décédées, le regroupé doit normalement retourner dans son pays d'origine, après avoir rejoint son conjoint en Belgique, si celui-ci, ayant ouvert le droit au regroupement, décède. La proposition de loi à l'examen prévoit une exception, afin de permettre à la personne ayant rejoint la personne ultérieurement décédée de rester en Belgique. Ces situations sont exceptionnelles, mais ont un impact considérable sur la vie des personnes concernées.

M. Rachid Madrane (PS) précise, à l'intention de Mme Genot, que le rapt parental touche une compétence de la justice. Le rapt est sanctionné par le Code pénal, tandis que les litiges entre parents peuvent se résoudre par recours au droit civil.

L'intervenant souscrit à l'explication de Mme Fonck et indique que le lien affectif avec la Belgique se définit à travers la langue, le travail, la propriété.

Il rappelle que le législateur fédéral doit concevoir une définition du logement décent et marque son accord pour la recherche d'un critère unique pour toutes les entités fédérées, qui ne tienne pas compte des spécificités juridiques de chaque entité, sans quoi l'effort sera voué à l'échec.

A l'intention de M. Francken, l'intervenant signale que dans la Région de Bruxelles-capitale, nombreux sont les adultes souhaitant s'inscrire dans des écoles, notamment pour des cours d'alphabétisation. Il invite les membres de la commission à se rendre compte sur le terrain, du fait que des femmes adultes, analphabètes au départ, parviennent à maîtriser parfaitement une langue, grâce au travail des associations. Le problème, c'est le manque de financement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) se déclare d'accord avec la position de l'intervenant précédent sur la recherche d'un critère unique par le pouvoir fédéral. C'est pour cela que sa proposition de loi cherche à instaurer un cadre fédéral en ayant recours à la loi sur les loyers, et non par référence à une législation des entités fédérées.

L'intervenante partage le point de vue exprimé dans la proposition de Mme Fonck à l'égard des femmes maltraitées dont le mariage est dissout. Il ne faudrait pas, en effet, reconduire une femme maltraitée, de même qu'il ne faudrait pas mettre fin au droit de séjour en cas de décès du conjoint. Il convient toutefois de déléguer

Wat de overledenen betreft, moet de gezinsherenigde nadat hij zich bij zijn partner in België heeft gevoegd, normaal gezien terugkeren naar zijn land van herkomst ingeval de tot gezinshereniging recht gevende partner overlijdt. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel bevat dan ook een uitzondering, opdat wie zich verenigt met zijn partner die later overlijdt, alsnog in België mag blijven. Dergelijke gevallen komen weinig voor, maar ze hebben een enorme impact op het leven van de betrokkenen.

Aan het adres van mevrouw Genot preciseert *de heer Rachid Madrane (PS)* dat kinderontvoeringen een zaak zijn van het gerecht. Dergelijke ontvoeringen worden bestraft via het Strafwetboek, terwijl de geschillen tussen ouders kunnen worden opgelost via een burgerrechtelijke procedure.

De spreker kan zich vinden in de toelichting van mevrouw Fonck. Hij stipt aan dat de affectieve band met België tot uiting komt in de taal, het werk en de eigendom.

Hij brengt in herinnering dat het de federale wetgever toekomt het begrip "behoorlijke huisvesting" nader in te vullen. Hij gaat ermee akkoord dat wordt gezocht naar een eenvormig criterium voor alle deelgebieden, waarbij geen rekening wordt gehouden met de specifieke juridische kenmerken van elk deelgebied — anders zal elke poging tot een oplossing mislukken.

De spreker wijst de heer Francken erop dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest veel volwassenen zich willen inschrijven voor scholing, met name voor alfabetiseringslessen. Hij maant de commissieleden aan zich in het veld te begeven en ter plaatse vast te stellen hoe volwassen vrouwen, die aanvankelijk niet konden lezen of schrijven, er toch in slagen perfect een taal te beheersen dankzij het werk van de verenigingen. Het probleem is echter de gebrekkige financiering.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) schaart zich achter het standpunt van de vorige spreker dat de federale overheid één criterium moet uitwerken. Daarom beoogt zij via haar wetsvoorstel de invoering van een federaal raamwerk, waarbij wordt gewerkt via de huurwet en niet via voor de deelgebieden specifieke wetgeving.

De spreekster kan zich vinden in het standpunt van mevrouw Fonck over de mishandelde vrouwen wier huwelijk wordt ontbonden. Het kan immers niet zijn dat men een mishandelde vrouw terugstuurt, net zomin als het kan zijn dat men iemands verblijfsrecht opheft wanneer diens partner overlijdt. Wel moet de minister worden ge-

au ministre le pouvoir de décider quelles sont les autres exceptions justifiant la prolongation du titre de séjour.

Selon *M. Bart Somers (Open Vld)*, l'appréciation de M. Madrane sur la logement est tout à fait correcte. Non seulement il s'agit, de toute évidence, d'un droit de l'homme, mais il convient de le mettre en rapport, également, avec les flux migratoires. En revanche, la préoccupation du membre à propos de l'existence des différentes législations en vigueur dans les trois régions, susceptibles de créer des avantages pour une région au détriment d'une autre conduit à un débat fortement axé sur les principes. Après tout, cette question ne concerne pas uniquement le code du logement, mais également le logement social. Les règles permettant d'attribuer un logement social en Région Flamande, dans la Région de Bruxelles-capitale ou en Région wallonne, diffèrent, ce qui s'explique par l'existence d'un État fédéral. Les règles ne sont pas les mêmes suivant les régions et il est clair que ces inégalités peuvent causer des avantages ou des désavantages selon le lieu géographique où l'on se situe. Faut-il avoir peur? Certainement pas. Après tout, ce qui détermine le lieu de résidence d'un candidat au regroupement familial, c'est avant tout l'endroit où vit la personne qui ouvre le droit au regroupement, pas l'emploi, ou l'enseignement.

La question qui se pose également, est celle de savoir si ces facteurs pèsent plus dans la balance qu'une législation qui offre une protection contre un mauvais logement. Autrement dit, il importe plus d'éviter que des étrangers se retrouvent dans une situation inhumaine en Belgique, que de relever les différences entre les différents codes de logement régionaux, qui ne sauraient justifier les réticences du législateur fédéral. Il faut donner priorité aux hommes, et non aux débat sur les institutions. Certes, la loi doit répondre aux conditions de légalité, ce qui implique la recherche d'un libellé adéquat qui ne saurait être contesté devant les juridictions.

M. Theo Francken (N-VA) se réjouit de la proposition de loi défendue par M. Ducarme (DOC 53 757/001), en ce qu'elle vise à mieux canaliser les flux migratoires. Le régime relatif au chômage soulève, quant à lui, quelques questions d'ordre technique, que l'intervenant souhaite examiner plus avant. En revanche, il s'oppose au point de vue selon lequel la connaissance d'une des langues nationales serait suffisante, car le regroupement familial se fait, précisément, dans les différentes régions, qui sont parfaitement compétentes pour imposer la connaissance de la langue de la région linguistique aux nouveaux arrivants.

M. Denis Ducarme (MR) se déclare ouvert à un examen plus approfondi de la question relative au chômage.

machtigd te beslissen welke andere uitzonderingen een verlenging van de verblijfsvergunning rechtvaardigen.

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld*) is het standpunt van de heer Madrane inzake huisvesting volledig correct. Uiteraard gaat het niet alleen om een mensenrecht, maar moet het ook in verband worden gebracht met de migratiestromen. De bezorgdheid van het lid over het bestaan van de uiteenlopende wetgevingen in de drie gewesten - wat dreigt te leiden tot voordelen voor een gewest ten nadele van een ander — geeft daarentegen aanleiding tot een debat dat sterk op de principes gericht is. Al bij al heeft die kwestie niet alleen betrekking op de huisvestingscode, maar ook op de sociale huisvesting. Voor de toekenning van een sociale woning gelden andere regels in het Vlaams Gewest, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het Waals Gewest, gewoon omdat we in een Federale Staat leven. De regels zijn niet dezelfde naargelang de gewesten, en het is duidelijk dat die ongelijkheden kunnen zorgen voor voor- of nadelen naargelang de geografische plaats waar men zich bevindt. Moet men daar bang voor zijn? Zeker niet. Tenslotte is het vooral de woonplaats van de gezinshereniger die bepalend is voor de verblijfplaats van een kandidaat voor gezinshereniging, en niet zozeer werk of onderwijs.

Tevens rijst de vraag of die factoren zwaarder wegen dan een wetgeving die bescherming biedt tegen slechte huisvesting. Het is met andere woorden belangrijker te voorkomen dat vreemdelingen in België in een onmenselijke situatie terechtkomen dan te wijzen op de verschillen tussen de gewestelijke huisvestingcodes. Die verschillen kunnen de terughoudendheid van de federale wetgever niet rechtvaardigen. Voorrang moet worden gegeven aan de mensen en niet aan de debatten over de instellingen. Uiteraard moet de wet voldoen aan de wettigheidsvereisten en zulks brengt mee dat wordt gezocht naar een adequate formulering die niet voor de rechtbanken kan worden aangevochten.

De heer Theo Francken (N-VA) is verheugd over het door de heer Ducarme verdedigde wetsvoorstel (DOC 53 757/001) omdat het tot doel heeft de migratiestromen beter in goede banen te leiden. De werkloosheidsregeling doet enkele technische vragen rijzen die de spreker nader wil onderzoeken. Hij kant zich daarentegen tegen het standpunt dat de kennis van een van de landstalen voldoende zou zijn, want de gezinshereniging geschiedt precies in de verschillende gewesten, die perfect bevoegd zijn om de nieuwkomers de verplichting op te leggen de taal van het taalgebied te kennen.

De heer Denis Ducarme (MR) is bereid het werkloosheidsvraagstuk uit te diepen. De idee die aan het

L'idée sous-tendant la proposition de loi que son groupe soumet à l'examen s'explique par le regard porté sur les travailleurs, qui ne peuvent être considérés comme des chômeurs, dès lors qu'ils ont été actifs pendant dix-huit mois sur une durée de trois ans. Si ces personnes ont cotisé et participé à l'effort collectif, elles ne devraient pas être privées du droit au regroupement familial.

En ce qui concerne la connaissance des langues, M. Ducarme suggère que cette question soit étudiée, éventuellement dans le cadre d'un contact avec les institutions européennes, afin d'établir si une personne doit parler la langue de la région dans laquelle celle-ci s'installe, plutôt qu'une des langues du pays. L'intervenant souhaite vérifier si la proposition de son groupe (DOC 53 0757/001) est bien conforme au droit de l'Union européenne.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) fait observer que selon la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial, les États membres peuvent exiger des ressortissants de pays tiers qu'ils se conforment aux mesures d'intégration dans le respect du droit national (article 7). Cette norme supranationale n'évoque nullement la question de l'utilisation des langues. Au lieu d'adresser des demandes vagues à des entités désignées de manière approximative, il est sans doute préférable de solliciter l'avis de la section de législation du Conseil d'État, qui constitue un organe particulièrement approprié pour vérifier la conformité de la législation proposée avec le droit communautaire et le droit constitutionnel belge.

M. Rachid Madrane (PS) soutient que seules sont reconnues les langues des États au niveau de l'Union européenne, tandis que le respect des libertés et le droit des minorités ressortit du Conseil de l'Europe. Etant donné que la Belgique reconnaît trois langues et que la question n'est pas sans importance, l'intervenant estime que le Conseil de l'Europe pourrait s'exprimer à ce sujet. Mais il semble évident que les régions n'ayant pas la qualité de membre des institutions internationales ou supranationales — qui n'admettent que les États –, le fait de parler une des trois langues nationales devrait suffire. Après tout, les traités auxquels la Belgique a adhéré s'appliquent à la Belgique en tant qu'État, et non à chaque région séparée dont elle est composée. Il en va de même pour les normes supranationales adoptées en vertu de ces traités. Toutefois, le débat sur le regroupement familial ne doit pas dégénérer en débat sur les minorités nationales ou les questions linguistiques.

door zijn fractie ingediende wetsvoorstel ten grondslag ligt, wordt verklaard door de kijk op de werknemers. Die kunnen niet als werklozen worden beschouwd als ze over een tijdspanne van drie jaar gedurende achttien maanden actief zijn geweest. Als die mensen bijdragen hebben betaald en aan de gemeenschappelijke inspanning hebben deelgenomen, moet het recht op gezinshereniging hen niet worden ontzegd.

De heer Ducarme suggereert dat de kwestie van de talenkennis wordt besproken, eventueel via een contact met de Europese instellingen, om uit te maken of iemand de taal moet spreken van het gewest waar hij/zij zich vestigt, veeleer dan een van de landstalen. De spreker wenst na te gaan of het wetsvoorstel van zijn fractie (DOC 53 0757/001) wel strookt met het recht van de Europese Unie.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) attendeert erop dat krachtens artikel 7 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging, de lidstaten kunnen eisen dat onderdanen van derde landen overeenkomstig het nationale recht aan integratievoorwaarden voldoen. De kwestie van het taalgebruik komt geenszins aan bod in die supranationale norm. In plaats van vage vragen te richten tot niet duidelijk bepaalde entiteiten, verdient het wellicht de voorkeur het advies te vragen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Die instantie is bijzonder geschikt om na te gaan of de voorgestelde wetgeving strookt met het communautair recht en met het Belgisch grondwettelijk recht.

De heer Rachid Madrane (PS) stipt aan dat op het niveau van de Europese Unie alleen de talen van de Staten worden erkend, terwijl de eerbiediging van de vrijheden en de rechten van de minderheden tot de bevoegdheden van de Raad van Europa behoren. Aangezien België drie talen erkent en de kwestie niet onbelangrijk is, is de spreker van oordeel dat de Raad van Europa zich daarover zou kunnen uitspreken. De gewesten hebben niet de hoedanigheid van lid van de internationale of supranationale instellingen — die alleen de Staten erkennen — en het lijkt dan ook voor de hand te liggen dat het zou moeten volstaan een van de drie landstalen te spreken. Al bij al zijn de verdragen die België heeft ondertekend van toepassing op ons land als Staat, en niet afzonderlijk op elk van de gewesten waaruit het is samengesteld. Dat geldt ook voor de krachtens die verdragen goedgekeurde supranationale normen. Het debat over de gezinshereniging mag echter niet ontaarden in een debat over de nationale minderheden of over de taalkwesties.

M. Theo Francken (N-VA) reconnaît que M. Ducarme touche au cœur du débat, lorsqu'il estime que le législateur devrait obtenir une réponse à la question de savoir si la connaissance de la langue de la région doit primer, ou la connaissance d'une des langues nationales. Pourtant, il faut raison garder. Il partage à ce propos le raisonnement de Mme Genot, lorsqu'elle suggère que la commission pourrait décider de solliciter l'avis de la section de législation du Conseil d'État — qui peut d'ailleurs rendre un avis dans des délais extrêmement brefs.

En ce qui concerne la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial, celle-ci permet d'imposer des conditions. Ainsi, les Pays-Bas exigent-ils la réussite d'un examen linguistique, avant qu'un candidat au regroupement familial puisse obtenir le droit d'y immigrer. Si la Belgique devait imposer pareille mesure, elle ne serait certainement pas le seul État de l'Union européenne à recourir à cette procédure.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen) attire l'attention des membres sur le fait que les délais requis pour traiter les dossiers et obtenir une réponse en Région bruxelloise sont fort longs. Elle explique, ensuite, comment se déroule la procédure dans les faits. L'étranger demande un visa à l'ambassade belge qui entend l'intéressé. Arrivé en Belgique, celui-ci subira une deuxième interview. Lorsque les autorités soupçonnent l'existence d'un mariage de complaisance, le parquet ouvre une enquête. L'ensemble des tâches administratives et judiciaires s'étale sur une durée de six mois à trois ans. La proposition de loi présentée par M. Ducarme (DOC 53 0757/001) prévoit-elle des mécanismes pour éviter des délais de traitement de quatre ans, car telle est la durée actuelle?

M. Denis Ducarme (MR) ne perçoit pas le rapport de la question de l'intervenante précédente avec le problème de l'usage des langues et rappelle que l'objet des différentes propositions de loi soumises à l'examen est de prévenir les abus à l'occasion du regroupement familial. Certes, la population belge attend une réponse du politique, mais il faut éviter que ce dossier ne glisse sur une question de langue. A ce propos, l'intervenant se réjouit du soutien témoigné par M. Madrane.

Selon *Mme Nahima Lanjri (CD&V)*, la question de Mme Genot sur les délais mérite d'être prise en considération, mais il convient de mener ce débat dans le cadre de l'examen des questions relatives aux mariages de complaisance en commission de la Justice. Pour le surplus, l'intervenante souligne que la proposition de son groupe (DOC 53 0443/001) est parfaitement conforme à la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre

De heer Theo Francken (N-VA) geeft toe dat de heer Ducarme tot de kern van de zaak komt als hij aangeeft dat de wetgever een antwoord zou moeten verkrijgen op de vraag of de kennis van de taal van het gewest dan wel de kennis van een van de landstalen de bovenhand moet krijgen. Men moet echter redelijk blijven. Hij is het in dat opzicht eens met de redenering van mevrouw Genot dat de commissie het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State zou kunnen inwinnen — die afdeling kan dat advies trouwens zeer snel uitbrengen.

Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging staat toe voorwaarden op te leggen. Zo eist Nederland dat, vóór een kandidaat voor gezinshereniging het recht kan krijgen naar Nederland te immigreren, hij of zij moet slagen voor een taalexamen. Mocht België een dergelijke maatregel opleggen, dan zou het zeker niet het enige land van de Europese Unie zijn dat op die procedure een beroep doet.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) wijst de leden erop dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de termijnen om de dossiers te behandelen en om een antwoord te verkrijgen zeer lang zijn. Vervolgens legt ze uit hoe de procedure in werkelijkheid verloopt. De vreemdeling vraagt een visum aan bij de Belgische ambassade, die de betrokkene hoort. Als hij in België aankomt, komt er een tweede gesprek. Als de overheden het bestaan van een schijnhuwelijk vermoeden, stelt het parket een onderzoek in. Alle administratieve en gerechtelijke taken nemen zes maanden tot drie jaar in beslag. Voorziet het wetsvoorstel van de heer Ducarme (DOC 53 0757/001) in bepalingen die behandelingstermijnen van vier jaar voorkomen — want dat is thans de werkelijkheid?

De heer Denis Ducarme (MR) ziet niet wat het verband is tussen de vraag van de vorige spreekster en het probleem van het taalgebruik. Hij herinnert eraan dat de bedoeling van de ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen is de misbruiken naar aanleiding van gezinshereniging te voorkomen. Het is waar dat de Belgische bevolking een antwoord van het beleid verwacht, maar men moet voorkomen dat dit dossier wegens een taalvraagstuk op niets uitdraait. In dat verband is de spreker blij met de steun van de heer Madrane.

Volgens *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* is de vraag van mevrouw Genot over de termijnen de moeite om in overweging te nemen, maar men moet dat debat voeren in het kader van het onderzoek, in de commissie voor de Justitie, van de problemen in verband met de schijnhuwelijken. Voor het overige onderstreept de spreekster dat het wetsvoorstel van haar fractie (DOC 53 0443/001) volledig in overeenstemming is met Richtlijn 2003/86/EG

2003 relative au droit au regroupement familial. Il est vrai que si des doutes subsistent, l'avis de la section de législation du Conseil d'État peut être demandé.

Mme Catherine Fonck (cdH) attire l'attention sur la portée de la directive évoquée, dont l'article 8 lui semble singulièrement clair sur le critère de la durée dans le cadre du critère du séjour légal, quand il dispose que *"les États membres peuvent exiger que le regroupant ait séjourné légalement sur leur territoire pendant une période qui ne peut pas dépasser deux ans."* Cette période maximale intègre le délai, d'environ quinze mois, qui permet de faire droit au regroupement familial. Il importe de prendre en considération le cadre posé par la directive, mais le législateur peut bien entendu encore s'entourer d'avis éclairés. Ne pas tenir compte des balises risque d'aboutir à un travail irrationnel, ce qui n'est guère souhaitable.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) se rallie aux propos de l'intervenante précédente, avant de citer l'article 7 de la Directive 2003/86/CE, en réponse aux questions linguistiques soulevées par M. Ducarme. Celui-ci dispose, en son point 2, que "*[l]es États membres peuvent exiger des ressortissants de pays tiers qu'ils se conforment aux mesures d'intégration, dans le respect du droit national."* C'est exactement de cela dont il est question dans sa proposition de loi, laquelle proposition de loi ne s'exprime pas de manière précise sur l'usage des langues. Par ailleurs, le droit communautaire permet aux États membres de déterminer quelles sont les conditions d'intégration. En Belgique, cette compétence relève des communautés. Ainsi donc, la Communauté flamande développe-t-elle une politique en matière d'intégration, connue sous le nom de "*inburgeringsbeleid*". Rien d'étonnant qu'un étranger doive, par conséquent, se conformer aux exigences décrétales spécifiques à chaque communauté.

M. Denis Ducarme (MR) rappelle que l'essentiel demeure que l'intégration soit une réussite partout, dans le respect des balises du droit européen signalées par Mme Fonck.

L'intervenant exprime son doute quant à la conformité avec les normes supranationales de la politique d'intégration mise en place par les autorités flamandes. C'est pourquoi un examen préalable de la légalité de certaines dispositions avancées dans les propositions soumises à l'examen aurait permis de mener la discussion générale en connaissance de cause.

van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Het is waar dat als er nog twijfels zijn, men het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State kan inwinnen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) vestigt de aandacht op de reikwijdte van die Europese richtlijn, waarvan artikel 8 haar bijzonder duidelijk lijkt over het criterium van de duur in het kader van het wettelijk verblijf; dat artikel stelt: *"De lidstaten mogen van de gezinshereniger een periode van ten hoogste twee jaar legaal verblijf op hun grondgebied eisen"*. Die maximumperiode omvat de termijn van ongeveer vijftien maanden die recht geeft op gezinshereniging. Het is belangrijk rekening te houden met het kader van de Richtlijn, maar de wetgever kan uiteraard ook een beroep doen op weloverwogen adviezen. Geen rekening houden met de bakens houdt het risico in af te stevenen op een irrationeel resultaat, wat geenszins wenselijk is.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) sluit zich aan bij de woorden van de vorige spreekster, vooraleer zij artikel 7 van de voornoemde richtlijn citeert als antwoord op de taalvragen van de heer Ducarme. Punt 2 van dat artikel stelt: "De lidstaten kunnen van onderdanen van derde landen verlangen dat zij overeenkomstig het nationale recht aan integratievoorwaarden voldoen.". Dat is precies waar het in haar wetsvoorstel om gaat, want over het taalgebruik is het niet echt gedetailleerd. Voorts laat het EU-recht de lidstaten toe de integratievoorwaarden te bepalen. In België behoort die bevoegdheid toe aan de gemeenschappen. Zo ontwikkelt de Vlaamse Gemeenschap een beleid inzake integratie, dat bekend staat als "inburgeringsbeleid". Het hoeft dus niet te verbazen dat een vreemdeling aan de specifieke decretale eisen van elke gemeenschap moet voldoen.

De heer Denis Ducarme (MR) herinnert eraan dat het essentieel blijft dat de integratie overal geslaagd is, binnen de krijtlijnen van het door mevrouw Fonck vermelde Europees recht.

De spreker heeft zo zijn twijfels of het integratiebeleid van de Vlaamse overheid wel in overeenstemming is met de supranationale normen. Daarom zou een voorafgaand onderzoek van de wettigheid van sommige bepalingen in de voorliggende wetsvoorstellen het mogelijk hebben gemaakt de algemene bespreking met kennis van zaken te voeren.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

A. Discussion des articles et des amendements n°s 1 à 146 (DOC 53 0443/002 à 010, 012 et 013))

Article 1er

Aucune observation n'est formulée à propos de cet article.

Art. 1/1 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un amendement n° 96 et un sous-amendement n° 146 (DOC 53 0443/005 et 013) tendant à une simplification administrative en matière de demande de visa regroupement familial. Au lieu d'introduire pareille demande à l'étranger, l'amendement propose d'admettre qu'elle soit adressée directement à l'Office des Étrangers. Mme Genot renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/005, p. 2). En ce qui concerne son sous-amendement, elle précise qu'il vise à mettre sur le même pied les Belges et les non-Européens. Un même traitement doit leur être applicable.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ne s'oppose pas à cet amendement. Si la procédure proposée ne pose pas de problèmes dans le chef du regroupant établi en Belgique, elle paraît moins évidente lorsque celui-ci se rend à l'étranger et y contracte mariage. Le regroupement familial peut-il encore être entamé à l'étranger? Ne vaudrait-il pas mieux conserver la possibilité d'introduire des demandes à l'étranger?

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) estime que la possibilité pourrait être maintenue, de sorte que les personnes concernées disposent d'un choix, soit d'introduire leur demande auprès de l'Office des Étrangers, soit dans un poste diplomatique ou consulaire à l'étranger. Même lorsque quelqu'un a élu domicile en Belgique et qu'il contracte mariage à l'étranger avec une personne qui souhaite immigrer, il doit de toute façon réunir les preuves (de revenus, de logement, …) dans le Royaume, pour ensuite les envoyer vers le pays étranger afin de les joindre à l'acte de mariage. Pour cette raison, elle propose d'admettre la reconnaissance du mariage à l'étranger, et de composer le dossier à l'Office des Étrangers.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

A. Bespreking van de artikelen en de amendementen nrs. 1 tot 146 (DOC 53 0443/002 tot 010, 012 en 013)

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1/1 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 96* (DOC 53 0443/005) in, alsook, als subamendement daarop, *amendement nr. 146* (DOC 53 0443/013), teneinde de visumaanvraagprocedure met het oog op gezinshereniging administratief te vereenvoudigen. Het amendement strekt ertoe te bepalen dat de visumaanvraag rechtstreeks naar de Dienst Vreemdelingenzaken kan worden gestuurd en niet langer in het buitenland moet worden ingediend. Mevrouw Genot verwijst naar de verantwoording van haar amendement (DOC 53 0443/005, blz. 2). Ze preciseert voorts dat haar subamendement ertoe strekt de Belgen en de niet-Europeanen op voet van gelijkheid te brengen. Op hen moet een zelfde behandeling van toepassing zijn.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) heeft geen bezwaar tegen dat amendement. De met dat amendement voorgestelde procedure doet dan wel geen problemen rijzen voor de in België gevestigde gezinshereniger, moeilijker wordt het wanneer die persoon naar het buitenland gaat en er huwt. Kan de procedure voor de gezinshereniging dan nog in het buitenland worden gestart? Is het niet beter de mogelijkheid te behouden dat aanvragen ook in het buitenland mogen worden ingediend?

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) gaat daarmee akkoord, zodat de betrokkenen op die manier zelf kunnen kiezen of zij hun aanvraag indienen bij de Dienst Vreemdelingenzaken dan wel bij een diplomatieke of consulaire post in het buitenland. Ook als iemand woonplaats kiest in België en in het buitenland huwt met iemand die naar België wil emigreren, moet hij hoe dan ook in België alle bewijsstukken (inkomsten, huisvesting enzovoort) verzamelen en ze vervolgens naar het buitenland sturen, waar ze bij de huwelijksakte zullen worden gevoegd. Daarom stelt zij voor dat de erkenning van het in het buitenland voltrokken huwelijk in aanmerking zou worden genomen en dat bij de Dienst Vreemdelingenzaken het dossier zou worden samengesteld.

M. Ben Weyts, président, demande si les postes diplomatiques ou consulaires ne sont pas mieux placés pour vérifier l'identité du demandeur plutôt que l'Office des Étrangers, qui est géographiquement plus éloigné.

Selon *Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!)*, l'Office des Étrangers est le mieux outillé. Le poste diplomatique ou consulaire fait uniquement fonction de boîte aux lettres, son travail se limitant à contrôler si le dossier est complet, avant de l'envoyer à Bruxelles. Elle répète qu'il conviendrait de laisser le choix aux demandeurs de déterminer le destinataire des documents.

M. Theo Francken (N-VA) signale que son groupe souhaite que ces demandes soient introduites à l'étranger uniquement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare qu'il n'est guère pertinent de déterminer le lieu des demandes. Il importe davantage de savoir à qui les documents peuvent être envoyés pour la composition du dossier.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) précise que l'intérêt de l'amendement qu'elle défend s'explique par le fait qu'il permet de légaliser des documents à distance, sans que les candidats au regroupement ne doivent se déplacer systématiquement en personne. La procédure prônée permet en outre de responsabiliser les intéressés, qui ne dépendront plus des lenteurs de certaines ambassades.

Art. 2

Amendements relatifs à l'entièreté de l'article 2

M. Rachid Madrane et consorts (PS) déposent un amendement n° 60 (DOC 53 0443/004) tendant à remplacer cet article 2 par une nouvelle rédaction de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980. Pour la justification, l'auteur principal renvoie à ses développements (DOC 53 0443/004, p. 25 à 26).

M. Filip De Man (VB) dépose un amendement n° 130 qui vise également à remplacer l'article 2 (DOC 53 0443/008). L'auteur renvoie à sa justification écrite.

Amendements relatifs au 1° de l'article 2

M. Jean Marie Dedecker (LDD) dépose un amendement n° 83 (DOC 53 0443/004) tendant à faire précéder l'article d'un nouveau 1° visant à abroger le

Voorzitter Ben Weyts vraagt zich af of niet beter de diplomatieke of consulaire posten de identiteit van de aanvrager kunnen nagaan, in plaats van de Dienst Vreemdelingenzaken, die geografisch verder verwijderd is.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) acht de Dienst Vreemdelingenzaken terzake het beste uitgerust. De diplomatieke of consulaire post treedt louter op als tussenschakel; zijn taak bestaat erin het dossier op zijn volledigheid te controleren en het over te zenden aan de dienst in Brussel. Zij herhaalt dat de aanvragers de keuze moet worden gelaten bij wie zij de documenten willen indienen.

De heer Theo Francken (N-VA) stipt aan dat zijn fractie wenst dat die aanvragen altijd in het buitenland worden ingediend.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) merkt op dat het weinig uitmaakt waar een aanvraag wordt ingediend. Belangrijker is te weten naar waar de documenten kunnen worden gestuurd zodat het dossier kan worden samengesteld.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) wijst erop dat haar amendement in die zin belang heeft dat documenten op afstand wettig kunnen worden verklaard zonder dat de kandidaat-gezinshereniger zich altijd in eigen persoon moet verplaatsen. Bovendien legt de voorgestelde procedure meer verantwoordelijkheid bij de betrokkenen, die niet langer de trage werking van deze of gene ambassade moeten ondergaan.

Art. 2

Amendementen over artikel 2 in zijn geheel

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 60* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen door een bepaling waarbij artikel 10 van de wet van 15 december 1980 wordt herschreven. De indiener verwijst naar de verantwoording van zijn amendement (DOC 53 0443/004, blz. 25-26).

De heer Filip De Man (VB) dient *amendement nr. 130* (DOC 53 0443/008) in, dat er ook toe strekt artikel 2 te vervangen. De indiener verwijst naar de verantwoording van zijn amendement.

Amendementen op artikel 2, 1°

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient amendement nr. 83 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt het artikel vooraf te doen gaan door een nieuw 1°, tot

point 2° de l'alinéa 1er du § 1er de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980.

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un amendement n° 76 (DOC 53 0443/004) tendant à supprimer les points 1° et 2° de l'article 2 de la présente proposition de loi.

Pour la justification, l'auteure principale renvoie à ses développements (DOC 53 0443/004, p. 47) et précise son exposé à l'aide d'un exemple. Si un homme d'affaires américain s'installe en Belgique et souhaite se marier, au début de son séjour, avec une Américaine, un délai de deux ans devra s'écouler avant que l'intéressé réponde aux conditions du regroupement familial. Un travailleur étranger en Belgique sera donc privé du droit au regroupement, même dans le cas d'un séjour de courte durée pour une activité professionnelle exercée au sein d'une multinationale. Dans un monde caractérisé par une mobilité professionnelle croissante, cette condition est incompréhensible.

M. Jean Marie Dedecker (LDD) dépose les amendement n°s 84 à 87 tendant à remplacer le point 1° de l'article 2 de la présente proposition de loi par de nouvelles dispositions (DOC 53 0443/004, p.54).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) et consorts déposent un amendement n° 3 (DOC 53 0443/002) tendant à insérer un point 1°/1 dans l'article 2 afin de supprimer le délai de deux ans si le lien conjugal ou le partenariat enregistré préexiste à l'arrivée de l'étranger rejoint dans le Royaume. Cette restriction se justifie s'il s'agit d'une constitution de famille, mais pas si un lien conjugal préexiste. La Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial permet d'imposer un délai de deux ans entre le moment de l'obtention d'un titre de séjour et le moment du regroupement.

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un amendement n° 8 (DOC 53 0443/003) tendant à compléter la phrase introductive du 4°, au § 1er, alinéa 1er de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 par les mots "*et pour autant qu'il séjourne légalement dans le Royaume depuis au moins deux ans*". Pour la justification, l'auteur principal renvoie à ses développements (DOC 53 0443/003, p. 1 à 2).

Mme Catherine Fonck (cdH) se dit favorable à l'amendement n° 3 tendant à permettre des dérogations à la durée d'attente de deux ans dans le cadre du séjour, lorsqu'il existe un lien conjugal ou un partenariat enre-

opheffing van artikel 10, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 15 december 1980.

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen amendement nr. 76 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 2, 1° en 2°, weg te laten.

Als verantwoording verwijst de hoofdindienster naar de verantwoording van het amendement (DOC 53 0443/004, blz. 47), en licht zij haar betoog toe met een voorbeeld. Indien een Amerikaanse zakenman zich in België vestigt en bij de aanvang van zijn verblijf met een Amerikaanse wenst te huwen, zal twee jaar moeten zijn verstreken voordat de betrokkene voldoet aan de voorwaarden voor gezinshereniging. Een buitenlandse werknemer in België zal dus geen recht op gezinshereniging genieten, zelfs niet bij een kort verblijf voor een binnen een multinational uitgeoefende beroepsactiviteit. In een wereld die wordt gekenmerkt wordt door een toenemende arbeidsmobiliteit is die voorwaarde onbegrijpelijk.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient de amendementen nrs. 84 tot 87 in, die ertoe strekken artikel 2, 1°, van dit wetsvoorstel te vervangen door nieuwe bepalingen (DOC 53 0443/004, blz.54).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) c.s. dient amendement nr. 3 (DOC 53 0443/002) in, dat ertoe strekt in artikel 2 een 1°/1 in te voegen, om ervoor te zorgen dat de termijn van twee jaar vervalt indien de echtelijke band of het geregistreerd partnerschap reeds bestond vóór de vreemdeling bij wie men zich voegt, in het Rijk aankwam. Die beperking is weliswaar verantwoord indien er sprake is van gezinsvorming, maar niet indien voordien al een echtelijke band bestond. Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging staat toe een periode van twee jaar op te leggen tussen het tijdstip waarop een verblijfsvergunning wordt verkregen en het ogenblik dat de gezinshereniging plaatsvindt.

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen amendement nr. 8 (DOC 53 0443/003) in, dat ertoe strekt de inleidende volzin van artikel 10, § 1, eerste lid, 4° aan te vullen met de woorden ", voor zover die vreemdeling sinds minstens twee jaar wettig in het Rijk verblijft". Voor de verantwoording verwijst de *heer Denis Ducarme (MR)* naar de verantwoording van het amendement (DOC 53 0443/003, blz. 1-2).

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) is gewonnen voor amendement nr. 3, dat ertoe strekt te voorzien in afwijkingen van de inzake verblijf vigerende wachttijd van twee jaar, indien reeds vóór de aankomst en het wettelijk

gistré préexistant à l'arrivée et au séjour légal ouvrant un droit au regroupement. Cela étant, une dérogation doit également être envisagée lorsqu'il y a un enfant commun, quitte à organiser un test ADN. L'intervenante exprime, en outre, un souci par rapport à l'adéquation entre le libellé des amendements n°s 3 et 8 et la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial. En effet, l'article 8 de cette directive précise très clairement que ***"[l]****es États membres peuvent exiger que le regroupant ait séjourné légalement sur leur territoire pendant une période qui ne peut pas dépasser deux ans, avant de se faire rejoindre par les membres de sa famille.*" Aux termes de la directive, la computation de la période englobe le délai de gestion du dossier, ce qui n'est pas le cas selon les textes des amendements n°s 3 et 8. Leur formulation doit être corrigée, car ils semblent tolérer des délais supérieurs, ce que le droit européen n'accepte pas.

Mme Isabel Casteleyn, représentante du secrétaire d'État au Budget, à la Politique de Migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales estime correcte l'analyse qui vient d'être développée, car la directive ne laisse planer aucun doute sur la question. À partir de l'obtention du titre de séjour jusqu'au moment du regroupement familial en Belgique il ne peut s'écouler plus de deux ans. L'article 10*ter* de la loi sur les étrangers prévoit, dans son § 2, que *"[L]a décision relative à la demande d'autorisation de séjour est prise et notifiée dans les plus brefs délais et au plus tard dans les neuf mois suivant la date du dépôt de la demande".* Si le dossier s'avère complexe, le délai peut être prolongé à deux reprises de trois mois, afin de parfaire l'instruction, si bien que la somme des différentes périodes conduit à quinze mois. En y additionnant le délai de traitement, le plafond des deux ans est rapidement atteint et en ajoutant un délai de traitement aux deux ans qu'impose l'Union européenne, le maximum est amplement franchi. Il convient par conséquent de mieux formuler le texte proposé. Le rapport de la Commission au Parlement européen et au Conseil sur l'application de la Directive 2003/86/CE relative au droit au regroupement familial affirme que "*[l] a mise en œuvre pose donc des problèmes lorsqu'un État membre prévoit que cette condition de séjour de deux ans ne commence à courir qu'au moment du dépôt de la demande (CY, EE, EL et LT)."* (*COM* (2008), 610 final, p. 8). Chypre, l'Estonie, la Grèce et la Lituanie ayant mal transposé la directive dans leur droit interne,

verblijf die recht op gezinshereniging verleent, sprake is van een echtelijke band of geregistreerd partnerschap. Tegen die achtergrond moet echter ook een afwijking worden overwogen wanneer de betrokkenen samen een kind hebben, zelfs als daarvoor een DNA-test moet worden uitgevoerd. Bovendien wenst de spreekster de in de amendementen nrs. 3 en 8 gehanteerde bewoordingen af te stemmen op die welke worden gebruikt in Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Artikel 8 daarvan preciseert immers zeer duidelijk: "De lidstaten mogen van de gezinshereniger een periode van ten hoogste twee jaar legaal verblijf op hun grondgebied eisen, voordat zijn gezinsleden zich bij hem voegen. (…)" Krachtens de richtlijn omvat de berekening van de periode de tijdspanne waarin het dossier wordt behandeld, hetgeen niet het geval is volgens de teksten van de amendementen nrs. 3 en 8. De formulering ervan moet worden verbeterd, want ze lijken langere termijnen toe te staan, iets wat in het Europees recht niet wordt geaccepteerd.

Mevrouw Isabel Casteleyn, vertegenwoordigster van de staatssecretaris voor Begroting, Migratie- en Asielbeleid, Gezinsbeleid en Federale Culturele Instellingen, acht de zonet gemaakte analyse correct, want de richtlijn laat omtrent die aangelegenheid geen enkele twijfel bestaan. Vanaf de verkrijging van de verblijfsvergunning tot de gezinshereniging in België mag niet meer dan twee jaar verlopen. Artikel 10*ter*, § 2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet bepaalt het volgende: *"De beslissing met betrekking tot de aanvraag tot het bekomen van een machtiging tot verblijf wordt zo snel mogelijk en ten laatste negen maanden na de datum waarop de aanvraag werd ingediend, (…) getroffen en betekend.".* Indien het dossier complex blijkt te zijn, mag de termijn, ter vervollediging van het onderzoek, tweemaal met drie maanden worden verlengd, waarbij de som van de verschillende periodes het totaal op vijftien maanden brengt. Door daar de behandelingstermijn bij op te tellen, is het maximum van twee jaar al gauw bereikt, en door een behandelingstermijn toe te voegen aan de twee door de Europese Unie opgelegde termijnen, wordt het maximum ruimschoots overschreden. Bijgevolg moet de voorgestelde tekst beter worden geformuleerd. Het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging stelt het volgende: *"Er doen zich dus omzettingsproblemen voor in de lidstaten waar deze verblijfsvoorwaarde van een periode van twee jaar pas op het ogenblik van de indiening van het verzoek een aanvang neemt (Cyprus,*

la Commission européenne a dès lors invité les États cités à modifier leur législation.

Les auteurs de la disposition doivent réaliser que leur proposition correspond au texte qui a déjà donné lieu à une réaction de la “gardienne des traités”. Lorsque le législateur se lance dans de nouveaux travaux, la sagesse impose de tenir compte d’un rapport qui a déjà recensé les difficultés rencontrées lors de la transposition de la directive précitée, d’autant plus qu’elle formule des recommandations aux fins de sa bonne application. Une autre solution, consisterait à réécrire la disposition en prévoyant un délai de deux ans, qui inclurait le délai de traitement. On peut toutefois se demander quel en serait l’avantage, car elle rendrait la législation, déjà complexe, encore plus difficilement applicable sur le terrain. Il faut savoir que la loi de 1980 sur les étrangers n’est pas seulement un outil pour l’Office des Etrangers, de nombreux fonctionnaires communaux doivent également l’appliquer.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond à la représentante du secrétaire d’État que son objectif est de travailler dans le respect de la directive. Or, la directive se rapporte au regroupement familial et c’est bien le motif pour lequel l’amendement tend précisément à supprimer le délai de deux ans dans ce cas-là. Par contre, lorsqu’il s’agit d’une famille qui n’est pas encore constituée, un délai de deux ans est requis, avant que les intéressés puissent contracter mariage.

La représentante du secrétaire d’État estime que la distinction opérée entre le regroupement familial et la constitution d’une famille n’est pas correcte et qu’elle ne se retrouve pas, non plus, dans la directive. Lorsqu’un candidat demande le regroupement familial, un mariage a eu lieu. Ainsi, l’étranger établi dans le Royaume qui se marie dans un pays tiers voudra bénéficier du regroupement familial en Belgique. Il s’agit bel et bien d’un regroupement familial, en l’espèce, et peu importe que le mariage fût contracté en dehors des frontières. Ou bien faut-il comprendre que le mariage est interdit pendant deux ans, ce qui n’est pas tenable.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande quel est l’objectif poursuivi par les auteurs de la proposition de loi. Leur objectif est-il de combattre les abus, ou d’interdire aux étrangers en Belgique de se marier pendant deux ans avec un ressortissant étranger, même s’ils auraient des enfants, entre-temps, à l’étranger?

Estland, Griekenland en Litouwen)” (COM(2008) 610 def., blz. 8). Aangezien Cyprus, Estland, Griekenland en Litouwen de richtlijn verkeerd in hun nationaal recht hebben omgezet, heeft de Europese Commissie de genoemde lidstaten verzocht hun wetgeving bij te sturen.

De indieners van de bepaling moeten er werk van maken dat hun voorstel overeenstemt met de tekst die al aanleiding heeft gegeven tot een reactie van de “hoedster van de verdragen”. Als de wetgever nieuwe werkzaamheden aanvat, vereist het gezond verstand dat rekening wordt gehouden met een verslag dat de moeilijkheden bij de omzetting van de voornoemde richtlijn al heeft opgesomd, te meer daar er aanbevelingen met het oog op de juiste toepassing in worden geformuleerd. Een andere oplossing zou zijn de bepaling te herschrijven en te voorzien in een periode van twee jaar, de behandelingstermijn inbegrepen. Men kan zich evenwel afvragen wat daar het voordeel van zou zijn, want het zou de al ingewikkelde wetgeving in het veld nog moeilijker toepasbaar maken. Men moet beseffen dat de vreemdelingenwet van 1980 niet alleen een instrument is voor de Dienst Vreemdelingenzaken, maar ook dat veel gemeentelijke ambtenaren ze moeten toepassen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt aan de vertegenwoordigster van de staatssecretaris dat het haar bedoeling is te werken in het kader van de richtlijn. Die heeft echter betrekking op gezinshereniging, en dat is de reden waarom het amendement precies in dat geval de termijn van twee jaar wil opheffen. Als het daarentegen gaat om een nog niet samengesteld gezin, is een termijn van twee jaar nodig vooraleer de betrokkenen het huwelijk kunnen aangaan.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris vindt dat het onderscheid tussen gezinshereniging en gezinsvorming niet correct is en ook niet in de richtlijn terug te vinden is. Als een kandidaat om gezinshereniging verzoekt, heeft er een huwelijk plaatsgehad. Zo zal een in België gevestigde vreemdeling die in een derde land huwt, hier recht willen hebben op gezinshereniging. Het gaat in dit geval wel degelijk om gezinshereniging, en of het huwelijk is gesloten buiten de grenzen, heeft daarbij weinig belang. Of moet men begrijpen dat er gedurende twee jaar niet mag worden gehuwd? Dat is niet houdbaar.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt wat het doel is van de indieners van het wetsvoorstel. Willen zij misbruiken bestrijden of vreemdelingen in België gedurende twee jaar verbieden met een buitenlandse onderdaan te huwen, zelfs als zij intussen in het buitenland het leven hebben geschonken aan kinderen?

M. Bart Somers (Open Vld) renvoie à la disposition de la directive européenne qui impose une période maximale de deux ans, à partir du début du droit au séjour jusqu'au regroupement familial concret. Dans cette optique, il se demande si la directive s'applique uniquement à celui qui avait déjà une relation durable avant sa venue en Belgique, ou également à celui qui n'a pas encore de relation au moment de sa venue. La relation durable crée-t-elle un droit au séjour?

En outre, il estime qu'il n'est pas très utile de fixer la période à deux ans, étant donné que la période actuelle est déjà de quinze mois maximum, ce qui correspond à la durée de la procédure d'enquête de neuf mois qui peut être prolongée de deux fois trois mois.

La fixation d'un délai est en tout cas un instrument dans la lutte contre l'abus d'une relation durable dans le cadre de l'immigration consécutive.

Selon Mme Daphné Dumery (N-VA), la condition de la relation conjugale existante ne doit pas figurer dans l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980. Il s'agit davantage d'une sorte de phase préalable du regroupement familial. Au moment de la demande de regroupement familial, il existe un mariage avec une personne dotée d'un statut légal, et l'article 10 est d'application, quoi qu'il en soit.

La représentante du secrétaire d'État précise que le préambule de la directive mentionne tant la "création" que le "maintien" de la vie familiale. Il s'agit donc tant du regroupement familial que de la constitution d'une famille.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ajoute qu'il importe peu, pour l'application de la notion de regroupement familial, de savoir si le lien familial s'est formé avant ou après la venue de celui qui séjourne dans l'État membre.

La directive permet d'imposer la période de deux ans, mais il faut en déduire le délai de traitement, ce qui peut être précisé dans l'amendement.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) souligne l'existence du droit de se marier, établi par l'article 12 de la CEDH. Dans cette optique, elle s'étonne que la proposition prévoie qu'un étranger qui dispose d'un titre de séjour belge valable et se marie à l'étranger doive attendre jusqu'à deux ans avant que son partenaire puisse le rejoindre en Belgique.

De heer Bart Somers (Open Vld) verwijst naar de bepaling van de Europese richtlijn die een maximale duur van twee jaar oplegt, lopend vanaf de aanvang van het recht tot verblijf tot aan de concrete gezinshereniging. In het licht daarvan stelt hij zich de vraag of de richtlijn enkel van toepassing is op iemand die voor zijn komst naar België reeds een duurzame relatie had, of eveneens op diegene die op het ogenblik van zijn komst nog geen relatie heeft. Haalt men uit de duurzame relatie een verblijfsrecht?

Voorts is hij van mening dat het vastleggen van de duur op twee jaar weinig nut heeft, aangezien de huidige duur reeds maximaal 15 maanden bedraagt, zijnde de onderzoeksprocedure van negen maanden, die twee maar verlengd kan worden met drie maanden.

De vaststelling van een termijn is in ieder geval een instrument in de bestrijding van het misbruik van een duurzame relatie in het kader van de volgmigratie.

Volgens mevrouw Daphné Dumery (N-VA) moet de voorwaarde van de bestaande echtelijke relatie niet worden opgenomen in artikel 10 van de wet van 15 december 1980. Zij is meer een soort voorfase van de gezinshereniging. Op het ogenblik van de aanvraag tot gezinshereniging is er een huwelijk met iemand met een legaal statuut, en is artikel 10 hoe dan ook van toepassing.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris licht toe dat de preambule van de richtlijn het zowel heeft over het "opbouwen" als over het "voortzetten" van het gezin. Het gaat dus zowel om de gezinshereniging als om de gezinsvorming.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) voegt hier aan toe dat het voor de toepassing van het begrip gezinshereniging irrelevant is of de gezinsband tot stand gekomen is voor of na de komst van diegene die in de lidstaat verblijft.

De richtlijn staat toe de periode van twee jaar op te leggen, maar daar moet de behandelingstermijn van worden afgetrokken. Dat laatste kan worden verduidelijkt in het amendement.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) wijst op het recht tot huwen, vastgelegd in artikel 12 EVRM. In het licht daarvan is zij verbaasd dat het voorstel erin voorziet dat een vreemdeling met een geldige Belgische verblijfstitel die huwt in het buitenland, tot twee jaar moet wachten vooraleer de partner naar België kan komen.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) explique que le droit de se marier reste intact, mais que la directive prévoit effectivement un délai maximal de deux ans, incluant le délai de traitement.

M. Servais Verherstraeten (CD&V) fait observer que la loi actuelle impose un séjour ininterrompu. Cette condition doit être maintenue.

En deuxième lieu, la proposition de Mmes Lanjri et Dierick peut être interprétée dans le sens de la directive, à savoir un délai de deux ans, incluant le délai de traitement. Cette interprétation découle de la directive et de la justification actuelle, mais par souci de sécurité juridique et pour des raisons textuelles, ce point peut être précisé si besoin est dans un sous-amendement. Quoi qu'il en soit, il faut conserver le délai de deux ans autorisé par l'Europe.

M. Denis Ducarme (MR) se rallie au point de vue de M. Verherstraeten. Le délai de deux ans autorisé par la directive doit être repris en droit belge.

Mme Catherine Fonck (cdH) souhaite que l'on précise explicitement que le délai de traitement est inclus dans le délai de deux ans. Elle annonce le dépôt d'un sous-amendement pour l'hypothèse où les partenaires ont un enfant en commun. Dans ce cas, il faut déroger au délai de deux ans, et le délai de traitement de base de neuf mois maximum peut suffire.

La représentante du secrétaire d'État explique que le délai de traitement est prévu au point 4 de l'article 5 de la loi de 1980. La période prévue de neuf mois est un délai maximum, qui peut être prolongé dans le cas de dossiers complexes. Cette disposition est, elle aussi, une transposition du droit européen.

M. Bart Somers (Open Vld) souscrit au délai de deux ans, en ce compris le délai de traitement. Il marque également son accord sur la proposition de Mme Fonck relative à l'hypothèse d'un enfant commun.

Selon Mme *Zoé Genot (Ecolo-Groen!),* la proposition de Mme Fonck va dans le bon sens. Elle s'étonne néanmoins qu'un certain nombre de partis se cramponnent au délai de deux ans.

M. Denis Ducarme (MR) souscrit au délai de deux ans. Selon lui, le délai de traitement ne doit cependant pas en faire partie. Ce n'est pas non plus le cas en

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) legt uit dat het recht op huwen ongeschonden blijft, maar dat de richtlijn inderdaad in een maximale termijn van twee jaar voorziet, met inbegrip van de behandelingstermijn.

De heer Servais Verherstraeten (CD&V) merkt op dat de huidige wet een ononderbroken verblijf oplegt. Die voorwaarde moet gehandhaafd worden.

Voorts kan het voorstel van de dames Lanjri en Dierick in de zin van de richtlijn worden verstaan, te weten een termijn van twee jaar inclusief de behandelingstermijn. Dat volgt uit de richtlijn en de huidige toelichting, maar kan voor de rechtszekerheid en om tekstuele redenen desnoods worden verduidelijkt in een subamendement. De door Europa toegelaten termijn van twee jaar moet hoe dan ook worden behouden.

De heer Denis Ducarme (MR) sluit zich aan bij het standpunt van de heer Verherstraeten. De door de richtlijn toegestane termijn van twee jaar moet worden opgenomen in het Belgische recht.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) wenst de uitdrukkelijke verduidelijking dat de behandelingstermijn in de termijn van twee jaar begrepen is. Zij kondigt de indiening van een subamendement aan voor de hypothese van een gezamenlijk kind. In dat geval moet worden afgeweken van de termijn van twee jaar, en kan de basisbehandelingstermijn van maximaal negen maanden volstaan.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris legt uit dat de behandelingstermijn is voorzien in het vierde punt van artikel 5 van de wet van 1980. De voorziene negen maanden zijn een maximumtermijn, die verlengd kan worden bij complexe dossiers. Ook die bepaling is een omzetting van Europees recht.

De heer Bart Somers (Open Vld) sluit zich aan bij de termijn van twee jaar, met inbegrip van de behandelingstermijn. Tevens gaat hij akkoord met het voorstel van mevrouw Fonck aangaande de hypothese van een gezamenlijk kind.

Volgens mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) gaat het voorstel van mevrouw Fonck in de goede richting. Niettemin is zij verwonderd dat een aantal partijen vasthouden aan de termijn van twee jaar.

De heer Denis Ducarme (MR) gaat wel akkoord met de termijn van twee jaar. Volgens hem moet de behandelingstermijn daar echter geen deel van uitmaken.

France. Il est cependant prêt à appuyer des propositions qui réduisent le délai de traitement.

Il est en même temps réticent à la proposition en cas d'enfant commun. Cette disposition n'offre-t-elle pas la possibilité de détourner la loi?

Selon Mme *Karin Temmerman (sp.a),* l'objectif de cette réglementation doit être de combattre un certain nombre d'abus. Dans quelle mesure le délai de deux y contribue-t-il? Quelle est la valeur ajoutée de ce délai par rapport au délai de traitement de neuf mois?

Il est indiqué explicitement dans la directive n° 4 que le regroupement familial est un moyen nécessaire pour permettre la vie en famille. Il contribue à la création d'une stabilité socioculturelle facilitant l'intégration des ressortissants de pays tiers dans les États membres.

Mme Daphné Dumery (N-VA) comprend les restrictions relatives au regroupement familial. Le délai de deux ans doit inclure le délai de traitement.

M. Bart Somers (Open Vld) explique que l'intention est de lutter contre les abus en matière de regroupement familial, la période de deux ans étant un instrument à cet effet.

L'intervenant estime que la naissance d'un enfant commun n'alimentera pas la mauvaise foi dès lors que l'on obtient un total de dix-huit mois en additionnant la grossesse et le délai de traitement, soit un délai proche des deux ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) estime que le délai de deux ans fait l'objet d'un consensus dans de nombreux pays européens. Il est tout à fait admissible qu'il existe une condition de délai en matière de regroupement familial pour les personnes qui obtiennent un titre de séjour légal puis qui concluent un partenariat dans un pays tiers. Il s'agit d'une simple application de la possibilité offerte par la directive. Cette condition est celle d'un délai de deux ans incluant le délai de traitement. Comme les autres conditions, ce délai ne s'applique pas aux réfugiés.

La représentante du secrétaire d'État demande que l'on soit attentif aux problèmes administratifs que pourrait poser le délai de deux ans, par exemple s'il arrivait que la procédure soit finalisée beaucoup plus rapidement. Il convient dès lors qu'une certaine concertation ait lieu à ce sujet avec les postes diplomatiques et l'Office des Étrangers.

In Frankrijk is dat evenmin gebeurd. Hij is wel bereid om voorstellen te steunen die de behandelingstermijn inkorten.

Tegelijk is hij terughoudend over het voorstel in geval van een gemeenschappelijk kind. Biedt dat geen mogelijkheid om de wet te omzeilen?

Volgens *mevrouw Karin Temmerman (sp.a*) moet het doel van deze regelgeving bestaan in de bestrijding van een aantal misbruiken. In welke mate draagt de termijn van twee jaar daartoe bij? Welke meerwaarde biedt die termijn tegenover de behandelingstermijn van negen maanden?

In de richtlijn staat expliciet dat gezinshereniging een noodzakelijk middel is om een gezinsleven mogelijk te maken en bijdraagt tot de vorming van een sociaal-culturele stabiliteit die de integratie van de onderdanen van derde landen in de lidstaten bevordert.

Mevrouw Daphné Dumery (N-VA) toont begrip voor de beperking inzake de gezinsvorming. De termijn van twee jaar moet inclusief de behandelingstermijn zijn.

De heer Bart Somers (Open Vld) legt uit dat het de bedoeling is om misbruik van de gezinshereniging tegen te gaan. De periode van twee jaar is daarbij een hulpmiddel.

Een gezamenlijk kind zal volgens de spreker de kwade trouw niet voeden, aangezien de zwangerschap en de behandelingstermijn samen een totale periode van 18 maanden opleveren, wat niet ver verwijderd is van de twee jaar.

Volgens Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) bestaat in heel wat Europese landen een consensus rond de termijn van twee jaar. Het is volstrekt aanneembaar dat er een termijnvoorwaarde bestaat inzake gezinshereniging voor iemand die een wettelijke verblijfstitel verkrijgt, en daarna in een derde land een partnerschap aangaat. Het is een loutere toepassing van de mogelijkheid die de richtlijn biedt. Die voorwaarde is een termijn van twee jaar, met inbegrip van de behandelingstermijn. Die termijn is, net als de andere voorwaarden, niet van toepassing op de vluchtelingen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris vraagt om stil te staan bij mogelijke administratieve problemen die de termijn van twee jaar kan stellen, bij voorbeeld indien de procedure aanzienlijk sneller wordt afgehandeld. Enig overleg met de diplomatische posten en de Dienst Vreemdelingenzaken hierover is dan ook noodzakelijk.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) indique que le délai de deux ans est le résultat d'un compromis au niveau européen. Dans certains pays, ce délai était beaucoup plus long. Les abus peuvent être évités grâce aux conditions en matière de logement, de travail et de revenus. La condition de délai n'ajoute pas de garantie supplémentaire.

Elle demande également à obtenir des chiffres de la part de l'Office des Étrangers. Ces chiffres permettraient d'objectiver le débat.

M. Rachid Madrane (PS) propose de ne pas se focaliser sur les délais, mais de plutôt se concentrer sur l'enquête relative à la véracité du partenariat. Il convient d'éviter d'établir un lien entre la durée du séjour et la qualité de la relation. Il souscrit néanmoins à la condition de délai de deux ans, cette période incluant le délai de traitement.

Mme Catherine Fonck (cdH) souligne la nécessité de la condition du délai dans lequel les différentes administrations peuvent accomplir les actes nécessaires et finaliser les procédures. On peut parler de la longueur de ce délai, mais il faut que ce dernier soit réaliste du point de vue administratif.

M. Bart Somers (CD&V) souligne l'importance d'une assise suffisante au sein de la commission. Il constate qu'un consensus se met en place au sujet des éléments suivants dans plusieurs partis.

En matière de regroupement familial — pour autant que le partenariat durable existe au moment de l'obtention du titre de séjour –, la procédure actuelle peut être maintenue.

En cas de constitution d'une famille — le partenariat durable n'existe pas encore au moment de l'obtention du titre de séjour –, une durée de séjour de deux ans est prévue, le délai de traitement étant compris dans cette période. Les problèmes administratifs éventuels évoqués par la représentante du secrétaire d'État peuvent être réglés par l'octroi d'un visa après que la condition de délai a été remplie. Cela permet de répondre au problème de l'immigration consécutive.

Enfin, il y a le cas particulier de l'enfant commun lors de la constitution de la famille. Dans ce cas, la condition de séjour disparaît, mais elle est largement compensée par la période de grossesse et le délai de traitement.

Volgens mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) is de termijn van twee jaar het resultaat van een compromis op Europees niveau. In sommige landen lag die termijn veel hoger. De misbruiken kunnen worden opgevangen door de voorwaarden inzake huisvesting, werk en inkomen. De termijnvoorwaarde voegt geen bijkomende garantie in.

Zij zou graag ook cijfers ontvangen van de Dienst Vreemdelingenzaken. Die cijfers kunnen het debat objectiveren.

De heer Rachid Madrane (PS) stelt voor zich niet blind te staren op termijnen, maar veeleer te focussen op het onderzoek naar de waarachtigheid van het partnerschap. Men moet er zich voor behoeden om een verband te leggen tussen de duur van het verblijf en de kwaliteit van een relatie. Hij kan zich evenwel vinden in de termijnvoorwaarde van twee jaar, met inbegrip van de behandelingstermijn.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) benadrukt de noodzaak van de termijnvoorwaarde, binnen dewelke de onderscheiden administraties de nodige handelingen kunnen stellen en procedures afronden. Een discussie over de lengte van die termijn is mogelijk, maar hij moet realistisch zijn vanuit administratief oogpunt.

De heer Bart Somers (CD&V) wijst op het belang van een draagvlak in de schoot van de commissie. Hij stelt vast dat bij een aantal partijen een consensus groeit over de volgende elementen.

Op het vlak van de gezinshereniging — het duurzaam partnerschap bestaat op het ogenblik van het verkrijgen van de verblijfstitel — kan de huidige procedure behouden blijven.

Indien het gaat om gezinsvorming — het duurzaam partnerschap bestaat nog niet op het ogenblik van het verkrijgen van de verblijfstitel — wordt een verblijfswaarde van twee jaar gesteld, inclusief de behandelingstermijn. Mogelijke administratieve problemen, geopperd door de vertegenwoordigster van de staatssecretaris, kunnen worden opgevangen door het verlenen van een visum na het vervullen van de termijnvoorwaarde. Op die manier wordt een antwoord geboden op het probleem van de volgmigratie.

Ten slotte is er het bijzondere geval van het gemeenschappelijk kind bij de gezinsvorming. In dat geval vervalt de verblijfsvoorwaarde, maar wordt zij grotendeels gecompenseerd door de periodes van de zwangerschap en de behandelingstermijn.

M. Servais Verherstraeten (CD&V) partage la synthèse de M. Somers.

Mme Catherine Fonck (cdH) dépose un amendement n°95 (DOC 53 0443/004) visant à ne pas retenir la condition de séjour légal pendant deux ans *"lorsqu'un lien, conjugal ou un partenariat enregistré existaient avant son arrivée en Belgique ou lorsque le couple a un enfant mineur en commun.".*

Ultérieurement, *Mme Catherine Fonck (cdH)* dépose un amendement n° 114 (DOC 53 0443/007). Elle souligne qu'il convient de prendre en considération le droit européen, mais aussi les difficultés techniques qu'éprouvent les administrations dans l'application de la loi sur les étrangers du 15 décembre 1980. Les délais de procédure doivent être simplifiés pour épargner des problèmes aux administrations.

M. Bart Somers (Open Vld) rappelle que l'échange avec la représentante du secrétaire d'État avait abouti à trois conclusions.

Premièrement, pour bénéficier du droit de *constituer une famille*, l'intéressé doit avoir séjourné légalement en Belgique pendant une période suffisante. Le délai de traitement et la période de séjour légal ne peuvent excéder une durée de deux ans. Il semblerait que l'amendement proposé aille à l'encontre de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial.

Deuxièmement, en ce qui concerne *le regroupement familial*, ce délai ne serait pas d'application, tandis que d'autres conditions, en matière de logement, par exemple, le seraient.

Troisièmement, en présence d'enfants communs, le délai de deux ans ne s'applique pas davantage, vu que la procréation nécessite du temps.

La représentante du secrétaire d'État renvoie au Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile en vigueur en France. Celui-ci exige que l'intéressé possède son titre de séjour depuis au moins un an, avant de pouvoir revendiquer le regroupement, et fixe le délai de traitement à six mois au plus. Avec une procédure qui n'excède pas dix-huit mois, la France observe la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial. La Belgique pourrait s'inspirer de l'article L.411-1, en autorisant l'étranger à introduire sa demande après un séjour légal de neuf mois sur le territoire. Cet article dispose que: "- *[l]e ressortissant étranger qui séjourne régulièrement en France depuis au moins un an, sous couvert d'un des titres d'une durée de validité d'au moins un an prévus par le présent code ou par des conventions internationales, peut demander à bénéficier de son*

De heer Servais Verherstraeten (CD&V) schaart zich achter de synthese van de heer Somers.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 95 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt de voorwaarde inzake een wettelijk verblijf gedurende twee jaar niet te laten gelden *"als een huwelijksband of een geregistreerd partnerschap bestond voordat de gezinshereniger in België is aangekomen, of als het stel een gemeenschappelijk minderjarig kind heeft"*.

Later dient *mevrouw Catherine Fonck (cdH)* amendement nr. 114 (DOC 53 0443/007) in. Zij onderstreept dat men rekening moet houden met het Europees recht, maar ook met de technische moeilijkheden die de besturen met de toepassing van de vreemdelingenwet van 1980 ondervinden. De proceduretermijnen moeten worden vereenvoudigd om de besturen moeilijkheden te besparen.

De heer Bart Somers (Open Vld) herinnert eraan dat de gedachtewisseling met de vertegenwoordigster van de staatssecretaris heeft geleid tot drie conclusies.

Ten eerste, om het recht te verkrijgen een gezin te vormen, moet de betrokkene wettelijk gedurende een voldoende lange periode in België hebben verbleven. De behandelingstermijn en de periode van wettelijk verblijf mag een duur van twee jaar niet overschrijden. Het lijkt erop dat de voorgestelde wijziging ingaat tegen Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging.

Ten tweede zou deze termijn niet van toepassing zijn inzake gezinshereniging, terwijl andere voorwaarden, bijvoorbeeld inzake huisvesting, dat wel zouden zijn.

Ten derde geldt de termijn van twee jaar in het geval van gemeenschappelijke kinderen niet meer, aangezien voortplanting tijd vergt.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris verwijst naar de in Frankrijk geldende "*Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile*". Die vereist dat de betrokkene alvorens gezinshereniging te kunnen aanvragen, zijn verblijfstitel gedurende ten minste een jaar heeft, en schrijft een behandelingstermijn van maximaal zes maanden voor. Met een procedure die achttien maanden niet te boven gaat, leeft Frankrijk Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 na. België zou zich kunnen inspireren op artikel L.411-1, door de vreemdeling toe te staan zijn aanvraag in te dienen na een wettelijk verblijf op het grondgebied van negen maanden. Dat artikel bepaalt: *"- [l]e ressortissant étranger qui séjourne régulièrement en France depuis au moins un an, sous couvert d'un des titres d'une durée de validité d'au moins un an prévus par le présent code ou par des conventions internationales,*

droit à être rejoint, au titre du regroupement familial, par son conjoint et les enfants du couple mineurs de dix-huit ans."

Pour conclure, la représentante du secrétaire d'État affirme que la thèse de M. Somers est exacte. En revanche, l'amendement de Mme Fonck n'est pas conforme à la directive 2003/86/CE.

M. Theo Francken (N-VA) soutient que la directive permet, en effet, d'imposer un délai maximal de deux ans. Il s'ensuit que la loi peut également prescrire cette période. La solution proposée par le Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, applicable en France, mérite d'être prise en considération, vu qu'elle y donne des résultats assez satisfaisants.

En ce qui concerne l'amendement n° 114, le membre demande s'il est exact qu'aucun délai n'est prévu si le candidat au regroupement familial a des enfants? Qu'en est-il des délais dans le cas du partenariat enregistré?

M. Rachid Madrane (PS) considère intéressante la suggestion de la représentante du secrétaire d'État, si bien que le législateur belge pourrait s'en inspirer. En effet, exiger un séjour légal de neuf mois préalable à la demande de regroupement paraît une piste praticable, vu que la durée de la durée de traitement d'une demande moyenne oscille autour des quinze mois. Toutefois, l'utilité de modifier la législation actuelle n'est pas claire. En quoi réside la plus-value d'une modification?

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) confirme que la durée est, en effet, de quinze mois, bien qu'elle soit plus importante à Bruxelles.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial prévoit un délai de deux ans maximum, procédure incluse. En dépit du consensus naissant au sein de la commission en ce qui concerne le respect de la norme *supra*nationale, un problème d'ordre technique subsiste, car il s'agit aussi d'adopter une loi que l'administration puisse exécuter. L'exemple français est pertinent, à condition de tenir compte de la réalité administrative belge. La durée de quinze mois, évoquée plus haut, ne concerne qu'une petite minorité de dossiers, car la plupart du temps, la demande est traitée en neuf mois. Le délai d'attente de

peut demander à bénéficier de son droit à être rejoint, au titre du regroupement familial, par son conjoint et les enfants du couple mineurs de dix-huit ans.".

Ten slotte bevestigt de vertegenwoordigster van de staatssecretaris dat de stelling van de heer Somers klopt. Het door mevrouw Fonck ingediende amendement strookt niet met de Richtlijn 2003/86/EG.

De heer Theo Francken (N-VA) erkent dat het volgens de richtlijn inderdaad mogelijk is een maximale termijn van twee jaar op te leggen. Daaruit volgt dat de wet die termijn eveneens kan opleggen. De oplossing die wordt aangedragen in de Franse "Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile" valt echt te overwegen, aangezien die in Frankrijk vrij bevredigende resultaten oplevert.

Met betrekking tot amendement nr. 114 vraagt het lid zich af of het klopt dat in geen termijn is voorzien wanneer de kandidaat-gezinshereniger kinderen heeft. Hoe staat het met de termijnen wanneer er een geregistreerde partner is?

Volgens de heer Rachid Madrane (PS) is het voorstel van de vertegenwoordigster van de staatssecretaris dermate interessant dat de Belgische wetgever zich daarop zou kunnen baseren. De vereiste opleggen dat het verzoek tot gezinshereniging moet worden voorafgegaan door een wettig verblijf van negen maanden, lijkt immers een werkbare denkpiste, aangezien het gemiddeld ongeveer vijftien maanden duurt vooraleer een dergelijk verzoek verwerkt is. De vraag rijst evenwel of het wel zinvol is de vigerende wetgeving te wijzigen, en welke meerwaarde een dergelijke wijziging biedt.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) bevestigt dat het inderdaad vijftien maanden duurt vooraleer over een verzoek tot gezinshereniging wordt beslist. In Brussel duurt het nog langer.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) herinnert eraan dat Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging voorziet in een maximale termijn van twee jaar, procedure inbegrepen. Hoewel de commissieleden almaar meer neigen naar een consensus over de inachtneming van de *supra*nationale norm, is er nog steeds een technisch probleem, omdat het tevens in de bedoeling ligt een wet aan te nemen die door de administratie ten uitvoer kan worden gelegd. Het Franse voorbeeld is relevant, maar dan wel op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de Belgische administratieve realiteit. Dat het – zoals eerder aangegeven - vijftien maanden duurt

neuf mois, suggéré par la représentante du secrétaire d'État, est bien trop court. Puisque les demandes de regroupement familial sont traitées en neuf mois, le séjour légal exigé pourrait être établi à quinze mois, soit la soustraction des vingt-quatre mois prévus par la directive moins neuf mois de traitement de la demande.

Selon *M. Bart Somers (Open Vld),* la procédure française serait transposable, si la loi belge avait prévu des délais fixes. Or, tel n'est pas la situation, et l'ambition du législateur est de respecter les termes de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial. Le raisonnement présenté ci-dessus est faux, et mieux vaudrait revoir le mode de pensée, car le problème est moins difficile à résoudre qu'il n'y paraît. L'amendement ne s'exprime pas au sujet des conditions du mariage, mais régit l'octroi d'un titre de séjour dans le cadre du mariage sur la base du regroupement familial. L'objectif est d'empêcher que l'étranger, qui débarque en Belgique le 1er janvier 2010, ne puisse faire venir son partenaire d'un pays tiers avant le 1er janvier 2012 pour constituer une famille. Si la loi devait prévoir que le titre de séjour peut être délivré deux ans après le début du séjour légal du futur regroupant, toutes les personnes concernées — le regroupant, la personne souhaitant rejoindre celui-ci et l'administration — sauront que le visa ne pourra être décerné qu'à la date du 1er janvier 2012.

La procédure est donc fort simple et ne crée aucun obstacle administratif, puisque la date de référence pour calculer la période de deux ans se rapporte à la date mentionnée dans le visa du regroupant.

M. Theo Francken (N-VA) adhère au point de vue exprimé par l'orateur précédent. Il invite à une réflexion sur le thème des partenariats existants, des réfugiés reconnus et des personnes avec enfants.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle à l'orateur précédent qu'elle avait déjà proposé dans son amendement n° 3 (DOC 53 0443/002) la suppression du délai applicable, lorsque les personnes sont mariées et qu'elles souhaitent bénéficier du regroupement familial, ou lorsqu'il s'agit de parents avec enfants.

M. Rachid Madrane (PS) présente un cas concret. Une femme enceinte d'un pays tiers, ne peut-elle

vooraleer een dossier behandeld is, geldt slechts voor een kleine minderheid van de dossiers, aangezien de meeste aanvragen binnen een termijn van negen maanden zijn afgehandeld. De wachttijd van negen maanden die door de vertegenwoordigster van de staatssecretaris wordt voorgesteld, is veel te kort. Aangezien de verzoeken tot gezinshereniging binnen een termijn van negen maanden zijn afgehandeld, zou een wettig verblijf van vijftien maanden kunnen worden opgelegd (het verschil tussen de 24 maanden waarin de richtlijn voorziet en de 9 maanden behandelingsduur).

Volgens de heer Bart Somers (Open Vld) zou de Franse procedure in het Belgische recht kunnen worden overgenomen als de Belgische wet in vaste termijnen had voorzien. Dat is evenwel niet het geval, en de wetgever streeft ernaar Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 23 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging in acht te nemen. Aangezien de eerder uiteengezette redenering fout zit, moet de denkwijze worden omgegooid; het knelpunt kan immers makkelijker worden weggewerkt dan het lijkt. Het amendement spreekt niet over de huwelijksvoorwaarden, maar regelt wel de toekenning van een verblijfstitel in het kader van het huwelijk, op grond van de gezinshereniging. Het ligt in de bedoeling ervoor te zorgen dat een vreemdeling die in België aankomt op 1 januari 2010, zijn partner uit een derde land pas vanaf 1 januari 2012 kan doen overkomen om hier een gezin te stichten. Mocht wettelijk bepaald worden dat de verblijfstitel kan worden afgeleverd twee jaar na de aanvang van het wettig verblijf van de toekomstige gezinshereniger, dan weten alle belanghebbenden — de gezinshereniger, de persoon die zich bij hem wenst te voegen en de administratie — dat het visum pas vanaf 1 januari 2012 kan worden uitgereikt.

De procedure is dus zeer eenvoudig en werpt niet de minste administratieve hindernis op, aangezien de referentiedatum voor de berekening van de termijn van twee jaar de datum is die op het visum van de gezinshereniger is vermeld.

De heer Theo Francken (N-VA) sluit zich aan bij het standpunt van de vorige spreker. Hij roept op zich te beraden over het knelpunt van de bestaande partners, de erkende vluchtelingen en de personen met kinderen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst er de vorige spreker op dat zij reeds in amendement nr. 3 (DOC 53 0443/002) heeft voorgesteld de van toepassing zijnde termijn op te heffen ingeval de gezinshereniger gehuwd is en zich met zijn gezin wenst te herenigen, dan wel in het geval van ouders met kinderen.

De heer Rachid Madrane (PS) geeft een concreet voorbeeld. Mag een zwangere vrouw die in een derde

rejoindre son époux étranger établi en Belgique avant l'écoulement du délai de deux ans?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que si les deux personnes ont un enfant en commun, aucun délai ne saurait s'imposer. Dès la naissance de l'enfant, le droit au regroupement familial s'ouvre.

Elle dépose en ce sens avec Mme Leen Dierick un sous-amendement n° 137 à son amendement n° 3 (DOC 53 0443/009).

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) estime que la proposition de M. Somers ne rencontre pas la difficulté soulevée par la représentante du secrétaire d'État et renvoie à son exemple relatif au travailleur américain expatrié en Belgique. Si trois mois après son accès au territoire belge, celui-ci décide d'épouser une femme américaine, elle devra attendre l'écoulement de deux ans, avant de pouvoir bénéficier du droit au regroupement familial. L'administration, quant à elle, devra étudier le dossier à deux reprises: lors de l'introduction de la demande et avant l'écoulement du délai de deux ans. Cette procédure est lourde et prend du temps.

M. Theo Francken (N-VA) présume que les règles évoquées ne sont pas d'application à l'égard des travailleurs migrants, qui disposent d'un titre de séjour valable un an. Ainsi donc, l'Américain engagé dans la vie professionnelle en Belgique n'éprouvera aucune difficulté pour regrouper son épouse et ses enfants autour de lui, s'il est déjà marié au moment de son arrivée. Quand bien même ce travailleur étranger serait célibataire et nouerait une relation avec une femme étrangère, le membre ne perçoit pas le problème, vu que cette catégorie de la population est de toute façon tenue de renouveler son titre de séjour sur une base annuelle.

Selon *Mme Nahima Lanjri (CD&V)*, l'exemple cité par Mme Genot ne doit pas entrer en ligne de compte, étant donné que la relation préexistait. Il s'ensuit que le regroupement familial ne pose aucun problème. Dans l'hypothèse où ce travailleur commence une relation *après* son arrivée Belgique avec une personne d'un pays tiers, il peut également faire venir cette personne. Dans le premier cas, le scénario du regroupement familial s'applique, tandis qu'au second cas correspondent les règles relatives à la constitution d'une famille, lesquelles exigent l'observation d'un délai de deux ans. Certains travailleurs étrangers disposent d'un titre de séjour temporaire — valable pour une durée variable — et

land verblijft, wachten tot de termijn van twee jaar afgelopen is vooraleer zij zich bij haar echtgenoot kan voegen, die als vreemdeling in België woont?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat geen termijn kan worden opgelegd wanneer de gezinshereniger en zijn echtgenote samen een kind hebben. Zodra het kind geboren is, onstaat het recht op gezinshereniging.

Samen met mevrouw Dierick dient de spreekster daartoe amendement nr. 137 (DOC 53 0443/009) in, als subamendement op het eerder door haar ingediende amendement nr. 3.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) meent dat het voorstel van de heer Somers geen oplossing aanreikt voor het door de vertegenwoordigster van de staatssecretaris aangekaarte probleem. Zij verwijst in dat verband naar het door haar gegeven voorbeeld van de Amerikaanse werknemer die naar België werd uitgestuurd. Als hij drie maanden nadat hij in België is aangekomen, beslist met een Amerikaanse te huwen, zal zij moeten wachten tot twee jaar verstreken zijn alvorens zij recht zou hebben op gezinshereniging. De overheidsdiensten zullen het dossier tweemaal moeten onderzoeken, met name bij de indiening van de aanvraag en vóór het verstrijken van de termijn van twee jaar. Die procedure is omslachtig en tijdrovend.

De heer Theo Francken (N-VA) gaat ervan uit dat de voormelde regels niet gelden voor migrerende werknemers die beschikken over een verblijfsvergunning die één jaar geldig is. Zo zou die Amerikaan die in België een beroepsactiviteit uitoefent geen enkele moeilijkheid ondervinden om zich met zijn echtgenote en kinderen te herenigen als hij op het ogenblik van zijn aankomst al gehuwd is. Ook als die buitenlandse werknemer ongehuwd zou zijn en een relatie zou aangaan met een buitenlandse, ziet het lid het probleem niet, aangezien die bevolkingscategorie in ieder geval jaarlijks haar verblijfsvergunning moet hernieuwen.

Volgens mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) moet het voorbeeld dat mevrouw Genot geeft, niet in aanmerking worden genomen aangezien de relatie al voordien bestond. De gezinshereniging doet dus geen enkel probleem rijzen. Als die werknemer na zijn aankomst in België een relatie begint met iemand uit een derde land, kan hij ook die persoon naar België doen komen. In het eerste geval is het scenario van de gezinshereniging van toepassing, terwijl in het tweede geval de regels van de gezinsvorming gelden, waarbij een termijn van twee jaar in acht moet worden genomen. Sommige buitenlandse werknemers hebben een voorlopige verblijfsvergunning — met een variabele geldigheidsduur — en werken al

travaillent depuis quatorze ans en Belgique. D'autres quittent la Belgique bien plus vite.

Mme Catherine Fonck (cdH) estime que la proposition de M. Somers mérite un examen juridique approfondi, pour évaluer dans quelle mesure elle respecte la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial.

La représentante du secrétaire d'État répond que cette proposition est valable en droit, mais la mise en œuvre par les autorités d'une pareille législation demeurera hasardeuse. L'Office des Etrangers a besoin de quatre mois pour l'examen d'un dossier ordinaire, c'est-à-dire sans enquête sur un mariage de complaisance. Si une personne arrive le 1er janvier 2010, épouse un tiers le 1er février, introduit sa demande en vue de bénéficier du regroupement familial le 1er mars, elle pourra obtenir l'autorisation le 1er juillet, mais devra également attendre le 1er janvier 2012. Dans l'intervalle, de nombreux d'événements sont susceptibles de se produire et l'administration accomplira des actes éventuellement superflus.

M. Bart Somers (Open Vld) réfute l'argument, estimant que la proposition ne risque nullement d'encombrer davantage l'administration. Ensuite, la *ratio legis* des dispositions à l'examen est de faire comprendre, aux personnes en provenance de pays tiers qu'elles ont le droit d'épouser quiconque répond aux conditions légales du mariage. Si, toutefois, le conjoint de la personne installée en Belgique provient d'un pays tiers — et que le mariage est contracté après l'arrivée de celui-ci en Belgique –, il devra cependant respecter le délai de deux ans, avant d'avoir accès au territoire. Ceci donne l'occasion aux époux potentiels de réfléchir si l'affection qu'ils éprouvent mutuellement est bien réelle et permet d'empêcher le recours, abusif, au mariage à des fins migratoires.

M. Ben Weyts, président, est d'avis qu'un consensus se dégage au sein de la commission. Un amendement introduisant ce consensus pourrait être déposé.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) propose l'évaluation des deux solutions. D'une part, quelle serait la meilleure solution technique? D'autre part, le droit français, adapté aux réalités belges, est-il transposable en Belgique?

L'intervenante fait par ailleurs remarquer que la plupart des personnes souhaitant bénéficier du regroupement familial n'introduisent pas leur demande

veertien jaar in België. Anderen verlaten België na veel kortere tijd.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) vindt dat het voorstel van de heer Somers juridisch grondig zou moeten worden onderzocht om na te gaan in hoeverre het strookt met Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris geeft aan dat dit voorstel rechtsgeldig is, maar dat de toepassing van zo'n wetgeving door de overheid een hachelijke bedoening zal blijven. De Dienst Vreemdelingenzaken doet er vier maanden over om een gewoon dossier te onderzoeken, dus een dossier zonder onderzoek naar een schijnhuwelijk. Als iemand op 1 januari 2010 aankomt, op 1 februari met een derde huwt en op 1 maart zijn aanvraag tot gezinshereniging indient, kan die persoon de toelating op 1 juli verkrijgen, maar ook tot 1 januari 2012 moeten wachten. Inmiddels kunnen zich evenwel tal van gebeurtenissen voordoen en zullen de overheidsdiensten handelingen verrichten die eventueel overbodig zijn.

De heer Bart Somers (Open Vld) weerlegt het argument omdat hij ervan uitgaat dat het voorstel de overheidsdiensten zeker niet met nog meer werk zal overstelpen. Voorts bestaat de *ratio legis* van de voorliggende bepalingen erin mensen uit derde landen duidelijk te maken dat zij het recht hebben te huwen met om het even wie voldoet aan de wettelijke huwelijksvoorwaarden. Als de partner van de in België wonende persoon echter uit een derde land komt — en het huwelijk wordt aangegaan na diens aankomst in België — zal die partner echter de termijn van twee jaar in acht moeten nemen alvorens toegang te krijgen tot het grondgebied. Dat biedt de potentiële echtgenoten de kans erover na te denken of hun wederzijdse gevoelens wel echt zijn en maakt het mogelijk te verhinderen dat het huwelijk abusievelijk wordt gebruikt voor migratiedoeleinden.

Volgens voorzitter Ben Weyts (N-VA) komt binnen de commissie een consensus tot stand. Er zou een amendement kunnen worden ingediend om die consensus in de tekst op te nemen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt voor dat de twee oplossingen worden geëvalueerd. Wat zou enerzijds de beste technische oplossing zijn en, voorts, is het Franse recht, aangepast aan de Belgische realiteit, omzetbaar in België?

De spreekster merkt bovendien op dat de meeste mensen die gebruik wensen te maken van de gezinshereniging hun aanvraag niet indienen zodra zij

dès l'obtention de leur titre de séjour, ni ne se marient soudainement, dès qu'ils entrent en possession de ce titre. Avant d'exercer leur droit, ils résident souvent depuis de multiples années en Belgique. En conclusion, l'administration sera parfaitement à la hauteur de sa mission.

M. Theo Francken (N-VA) se déclare disposé à examiner les deux propositions: celle de Mme Lanjri, en faveur du système français, et celle de M. Somers. L'intervenant insiste sur le fait que les travailleurs migrants ne sont pas concernés. Il ne s'agit que des personnes qui n'ont pas obtenu un titre de séjour permanent, et qui l'obtiennent après un séjour illégal: les personnes régularisées, qui sont au nombre de quatorze ou quinze mille.

Avant toute chose, *M. Rachid Madrane (PS)* tient à préciser que son groupe ne fait pas partie du consensus évoqué par le président. Ensuite, l'intervenant marque son soutien en faveur de, soit la proposition de Mme Lanjri, qui propose un délai de deux ans, procédure comprise, soit celle de la représentante du secrétaire d'État, qui suggère un délai d'attente de quinze mois.

M. Servais Verherstraeten (CD&V) attire l'attention de l'orateur précédent sur le fait que la solution initialement défendue par Mme Lanjri aura pour conséquence que, dans certains cas, le délai imposé par la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial ne sera pas respecté. Pour ce motif, la solution décrite par M. Somers a sa préférence.

M. Denis Ducarme (MR) se réjouit des idées extraites du droit français. Le séjour légal de dix-huit mois semble crédible, vu qu'il est suffisamment inférieur à la limite de deux ans, imposée par la directive 2003/86/CE, que pour permettre de traiter la demande dans les six mois restants. Il est peu probable que durant ces six mois, la situation de l'intéressé change. L'intervenant propose de réduire la durée de traitement des demandes de quinze mois à six mois, à l'exemple des pratiques dans les autres États de l'Union européenne. Une étude comparative à ce sujet serait d'ailleurs bienvenue.

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un amendement n° 9 (DOC 53 0443/003) tendant à supprimer la dernière phrase du premier tiret, § 1er, alinéa 1er, 4° de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 relatif à l'âge minimal du regroupant et de son conjoint. La phrase — *"Cet âge minimum est toutefois*

hun verblijfsvergunning hebben verkregen, en dat zij al evenmin plots huwen zodra zij die vergunning hebben bemachtigd. Vóór zij dat recht uitoefenen, verblijven zij vaak al jaren in België. Met andere woorden, de overheidsdiensten zullen perfect in staat zijn hun opdracht te vervullen.

De heer Theo Francken (N-VA) is bereid beide voorstellen, dat van mevrouw Lanjri, die voorstander is van het Franse systeem, en dat van de heer Somers, te bespreken. De spreker benadrukt dat de migrerende werknemers hier niet bij betrokken zijn. Het gaat alleen om mensen die geen permanente verblijfsvergunning hebben verkregen en die vergunning wel verkrijgen nadat zij illegaal in het land hebben verbleven: de veertien- of vijftienduizend geregulariseerden.

De heer Rachid Madrane (PS) wenst eerst te preciseren dat de consensus waarover de voorzitter het heeft gehad, niet geldt voor zijn fractie. Vervolgens geeft hij aan zijn steun te verlenen aan ofwel het voorstel van mevrouw Lanjri, die een termijn van twee jaar voorstelt, procedure inbegrepen, ofwel het voorstel van de vertegenwoordigster van de staatssecretaris, die een wachttijd van vijftien maanden suggereert.

De heer Servais Verherstraeten (CD&V) wijst de vorige spreker erop dat het voorstel dat aanvankelijk door mevrouw Lanjri werd verdedigd tot gevolg zal hebben dat de termijn die door Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging wordt opgelegd, in sommige gevallen niet in acht zal worden genomen. Daarom geeft hij de voorkeur aan de oplossing van de heer Somers.

De heer Denis Ducarme (MR) is verheugd over de uit het Franse recht overgenomen ideeën. Het wettelijk verblijf van achttien maanden lijkt geloofwaardig aangezien die termijn voldoende korter is dan de door Richtlijn 2003/86/EG opgelegde maximumtermijn van twee jaar om de mogelijkheid te bieden de aanvraag binnen de resterende zes maanden te behandelen. Het is weinig waarschijnlijk dat de situatie van de betrokkene in de loop van die zes maanden verandert. De spreker stelt voor de termijn voor de behandeling van de aanvraag in te korten van vijftien tot zes maanden, in navolging van wat in de andere lidstaten van de Europese Unie gangbaar is. Het ware overigens nuttig terzake een vergelijkend onderzoek uit te voeren.

Met hun amendement nr. 9 (DOC 53 0443/003) beogen de heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) de weglating van de laatste zin van het eerste gedachtestreepje, § 1, eerste lid, 4°, van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 dat betrekking heeft op de minimumleeftijd van de gezinshereniger en

ramené à dix-huit ans lorsque le lien conjugal ou ce partenariat enregistré, selon le cas, est préexistant à l'arrivée de l'étranger rejoint dans le Royaume" — est supprimée. L'amendement permettra ainsi de mieux lutter contre les mariages forcés. L'article 4.5 de la directive européenne, à laquelle il est renvoyé expressément dans la justification de l'amendement, autorise que l'on fixe l'âge à 21 ans. L'auteur souligne que la demande d'augmenter l'âge émane de la société civile, en particulier des organisations de victimes.

Mme Daphné Dumery (N-VA) soutient la proposition. Le regroupement familial ne devrait être possible qu'à partir de 21 ans.

M. Theo Francken (N-VA) et M. Bart Somers (Open Vld) présentent le même amendement (l'amendement n° 44, DOC 53 0443/004 et l'amendement n° 103, DOC 53 0443/005).

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) constate qu'il y a aussi des mariages blancs entre des personnes qui possèdent toutes les deux un titre de séjour légal. M. Ducarme va-t-il également prendre une initiative législative similaire pour ces personnes?

M. Denis Ducarme (MR) répond par l'affirmative. Son groupe fera examiner les propositions de loi nécessaires en la commission de la Justice.

M. Rachid Madrane (PS) s'étonne que plusieurs groupes souhaitent ramener la majorité pénale au-dessous de l'âge de seize ans, tout en souhaitant maintenant lutter contre les mariages forcés en portant l'âge à 21 ans.

L'amendement n'offre par ailleurs aucune solution au problème des femmes occidentales souvent relativement âgées qui épousent de jeunes hommes du sud d'un peu plus de 21 ans.

Mme *Catherine Fonck (cdH)* renvoie aux dispositions légales existant en matière d'âge. L'âge minimum pour contracter mariage est de 18 ans. Elle ne souscrit dès lors pas au relèvement de l'âge proposé. Elle est cependant favorable à un âge de 21 ans pour la cohabitation. Elle demande à la représentante du secrétaire d'État si l'on observe plus d'abus dans le cas de la cohabitation que dans celui du mariage.

Mme *Nahima Lanjri* (CD&V) demande par ailleurs si la dérogation actuelle de 18 ans s'applique uniquement aux personnes qui étaient déjà mariées avant leur

zijn echtgenoot. De zin — *"Deze minimumleeftijd wordt echter teruggebracht tot achttien jaar wanneer, naargelang het geval, de echtelijke band of dit geregistreerd partnerschap, reeds bestond vóór de vreemdeling die vervoegd wordt, in het Rijk aankwam"* – wordt weggelaten. Op die manier maakt het amendement het mogelijk strenger op te treden tegen gedwongen huwelijken. Artikel 4.5 Europese richtlijn, waarnaar letterlijk wordt verwezen in de verantwoording van het amendement, staat het vaststellen van de leeftijd op 21 jaar toe. De indiener wijst erop dat de vraag tot het verhogen van de leeftijd afkomstig is vanwege het middenveld, meerbepaald de slachtofferorganisaties.

Mevrouw Daphné Dumery (N-VA) steunt het voorstel. Gezinshereniging zou enkel mogelijk mogen zijn vanaf de leeftijd van 21 jaar.

De heer Theo Francken (N-VA) en de heer Bart Somers (Open Vld) dienen hetzelfde amendement in (amendement nr. 44, DOC 53 0443/004 en amendement nr. 103, DOC 53 0443/005).

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) stelt vast dat er ook schijnhuwelijken worden voltrokken tussen personen die allebei een wettelijke verblijfstitel bezitten. Gaat de heer Ducarme ook voor hen een gelijkaardig wetgevend initiatief ondernemen?

De heer Denis Ducarme (MR) antwoordt bevestigend de vraag. Zijn fractie zal door de commissie voor de Justitie de nodige wetsvoorstellen laten behandelen.

De heer Rachid Madrane (PS) verwondert zich over het feit dat een aantal fracties de strafrechtelijke meerderjarigheid onder de leeftijd van 16 jaar willen brengen, en anderzijds thans de gedwongen huwelijken willen bestrijden door het verhogen van de leeftijd tot 21 jaar.

Het amendement biedt daarnaast ook geen oplossing voor de problematiek van de westerse, veelal iets oudere vrouwen die huwen met zuiderse jonge mannen van iets meer dan 21 jaar.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) verwijst naar de bestaande wettelijke bepalingen inzake leeftijd. De minimumleeftijd voor het huwelijk is 18 jaar. Zij gaat bijgevolg niet akkoord met het optrekken van de leeftijd. Zij is wel voorstander van een leeftijd van 21 jaar voor samenwoning. Zij vraagt aan de vertegenwoordigster van de staatssecretaris of er een groter misbruik merkbaar is in geval van samenwoning dan bij huwelijken.

Daarnaast wenst *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* te weten of de huidige afwijking van 18 jaar enkel van toepassing is op mensen die voor hun komst naar

venue en Belgique, ou si elle vaut également pour les personnes qui se sont mariées après leur arrivée. Selon elle, l'objectif ne peut être d'accorder une dérogation à ce dernier groupe. Si tel est effectivement le cas, il s'agit probablement d'un groupe très limité. La discussion actuelle est-elle nécessaire dans ce cas?

La représentante du secrétaire d'État répond que l'enquête sur les mariages de complaisance est une compétence relevant des communes et non de l'Office des Étrangers. Elle ne peut se prononcer sur la réalité ou non d'un nombre plus important d'abus en cas de cohabitation légale.

L'article 146*bis* du Code civil porte exclusivement sur les mariages. Le contrôle de la cohabitation légale ne peut dès lors pas être réalisé de la même manière.

Elle confirme également que la dérogation vise le regroupement familial. Le mariage existait dès lors dès avant la venue en mariage. Elle s'informera auprès de l'Office des Étrangers sur l'existence de données relatives au nombre de dérogations.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande quel est l'âge prévu dans les conventions bilatérales avec le Maroc, la Turquie ou la Tunisie.

M. Bart Somers (Open Vld) estime que ces conventions reviennent à vider la réglementation de sa substance. Il incombe au pouvoir exécutif de modifier cet état de choses.

M. Theo Francken (N-VA) commente son amendement n° 43 (DOC 53 0443/004). Celui-ci insère dans l'article 2 un point 9 qui abroge le § 1er, alinéa 1er, 2°. Le lien est ainsi rompu entre la législation relative à la nationalité et la loi sur le séjour. La personne susceptible d'obtenir la nationalité belge pourra également la demander et l'obtenir. Ce n'est qu'à ce moment que l'intéressé peut bénéficier d'un droit de séjour.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande si le lien est également rompu à l'égard des enfants qui viennent en Belgique en vue d'un regroupement familial. Devront-ils aussi introduire une demande?

M. Theo Francken (N-VA) répond que l'amendement ne vise pas les mineurs. L'article 10, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi sur les étrangers accorde un droit de séjour aux étrangers qui peuvent devenir belge par option. L'amen-

België reeds waren getrouwd, of ook op mensen die na hun aankomst zijn gehuwd. Het kan volgens haar niet de bedoeling zijn om die laatste groep een afwijking te geven. Indien dat inderdaad het geval is, gaat het allicht om een zeer beperkte groep. Is in dat geval de huidige discussie noodzakelijk?

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris antwoordt dat het onderzoek naar schijnhuwelijken een bevoegdheid is van de gemeentes, en niet van de Dienst Vreemdelingenzaken. Zij kan zich niet uitspreken over een al dan niet groter misbruik bij wettelijke samenwoning.

Artikel 146*bis* van het Burgerlijk Wetboek heeft enkel betrekking op huwelijken. De controle op de wettelijke samenwoning kan dan ook niet op dezelfde wijze geschieden.

Zij bevestigt tevens dat de afwijking de gezinshereniging viseert. Er was bijgevolg reeds een huwelijk voor de komst naar België. Zij zal bij de Dienst Vreemdelingenzaken informeren of er gegevens bestaan over het aantal afwijkingen.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt welke leeftijd voorzien is in de bilaterale overeenkomsten met Marokko, Turkije of Tunesië.

De heer Bart Somers (Open Vld) is van oordeel dat die verdragen een uitholling betekenen van de regelgeving. Het is de taak van de uitvoerende macht om daar verandering in te brengen.

De heer Theo Francken (N-VA) licht zijn amendement nr. 43 toe (DOC 53 0443/004). Het voegt een punt 9 in in artikel 2, dat paragraaf 1, eerste lid, 2° opheft. Daardoor wordt de koppeling tussen de nationaliteitswetgeving en de verblijfswet doorbroken. Wie in aanmerking komt voor de Belgische nationaliteit, zal ze ook moeten aanvragen en verwerven. Pas dan komt de betrokkene in aanmerking voor verblijfsrecht.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) stelt de vraag of de koppeling ook wordt doorbroken ten aanzien van kinderen die naar België komen met het oog op gezinshereniging. Zullen zij ook een aanvraag moeten indienen?

De heer Theo Francken (N-VA) antwoordt dat het amendement geen minderjarigen viseert. Artikel 10, § 2, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet geeft verblijfsrecht aan vreemdelingen die via nationaliteits

dement entend supprimer cette possibilité. Ainsi faut-il d'abord être belge avant d'obtenir un droit de séjour.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare que l'amendement est superflu au vu de l'adaptation prévue de la législation relative à la nationalité, qui fera en sorte que des demandes ne puissent plus être introduites à partir de l'étranger. L'objectif ne peut en aucun cas être que des personnes puissent plus facilement devenir belges que recevoir un titre de séjour.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un amendement n° 18 (DOC 53 0443/004) tendant à insérer un 1°/1 dans la présente proposition de loi, dans le but de mettre les Belges sur un pied d'égalité avec les étrangers provenant de pays tiers, ce qui est également visé par Mme Lanjri, MM. Somers et Dedecker dans leurs amendements. Pareil objectif est parfaitement licite au regard du droit communautaire, dans la mesure où celui-ci autorise les États membres à traiter leurs nationaux différemment des citoyens de l'Union européenne, qui tombent sous le coup de la directive et à l'égard desquels il n'est pas permis d'instaurer des conditions de revenus, d'âge et de logement. Les Pays-Bas ont déjà mis en œuvre cette politique différenciée. Si ces mesures s'appliquent en Belgique, elles obligeront les Belges à s'intégrer, et ceux-ci devront disposer d'un niveau de revenus satisfaisant, d'un logement suffisant et répondre à un critère d'âge (fixé à vingt-et-un ans) pour pouvoir aspirer au regroupement familial.

L'intervenant prévoit un arrêt de principe imminent de la part de la Cour de Justice des Communautés européennes, qui se prononcera sur la question de la discrimination par l'État à l'égard de ses propres citoyens. Selon les informations en possession de l'intervenant, la Cour va rendre un arrêt au début du mois de janvier dans lequel elle se déclarera incompétente. Si, toutefois, la juridiction *supra*nationale devait condamner les Pays-Bas, l'intervenant renoncera à la demande exprimée.

M. Ben Weyts (N-VA), président, attire l'attention des membres sur le fait que les amendements n°s 18 à 58 (DOC 53 0443/004) ont bien été rédigés par M. Francken.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) renvoie à sa proposition de loi jointe (DOC 53 0570/001), qui a la même portée. La nationalité importe peu dans la matière du regroupement familial et la discrimination entre Belges et étrangers originaires de pays tiers est difficilement justifiable. Pourquoi les critères d'intégration concerneraient-ils exclusivement ces étrangers et non les propres nationaux? Il vaudrait mieux soumettre les citoyens de l'Union européenne aux mêmes obligations, mais

keuze Belg kunnen worden. Het amendement wil die mogelijkheid afschaffen. Aldus moet men Belg worden alvorens verblijfsrecht te krijgen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt dat het amendement overbodig is in het licht van de geplande aanpassing van de nationaliteitswetgeving, waardoor aanvragen vanuit het buitenland niet langer mogelijk zullen zijn. Het kan in geen geval de bedoeling zijn dat mensen makkelijker Belg kunnen worden dan een verblijfsvergunning te ontvangen.

De heer Theo Francken (N-VA) dient amendement nr. 18 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt in dit wetsvoorstel een 1°/1 in te voegen, teneinde de Belgen op voet van gelijkheid te plaatsen met uit derde landen afkomstige vreemdelingen, iets wat ook mevrouw Lanjri en de heren Somers en Dedecker met hun amendementen beogen. Een dergelijk oogmerk is krachtens het communautair recht volkomen wettig, aangezien dat recht de lidstaten toestaat hun onderdanen anders te behandelen dan de EU-burgers, voor wie de richtlijn geldt en ten aanzien van wie het niet toegestaan is inkomsten-, leeftijds- noch huisvestingsvoorwaarden in te stellen. Nederland heeft dat gedifferentieerde beleid al ingesteld. Mochten die maatregelen in België gelden, dan zullen ze de Belgen verplichten zich te integreren; en zij zullen moeten beschikken over voldoende inkomsten en behoorlijke huisvesting, alsook moeten voldoen aan een (op 21 jaar vastgelegd) leeftijdscriterium om op gezinshereniging aanspraak te kunnen maken.

De spreker verwacht dat het Hof van Justitie van de Europese Unie eerlang een principieel arrest zal uitspreken over het vraagstuk van de discriminatie door een Staat van zijn eigen onderdanen. Volgens de informatie waarover het lid beschikt, zal het Hof begin januari een arrest wijzen waarbij het zich onbevoegd zal verklaren. Mocht het *supra*nationale rechtscollege Nederland niettemin toch veroordelen, dan zal de spreker afzien van het door hem geformuleerde verzoek.

Voorzitter Ben Weyts (N-VA) vestigt er de aandacht van de leden op dat de amendementen nrs. 18 tot 58 (DOC 53 0443/004) wel degelijk werden ingediend door de heer Francken.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst naar haar toegevoegd wetsvoorstel (DOC 53 0570/001), dat dezelfde draagwijdte heeft. De nationaliteit is niet belangrijk bij het vraagstuk van gezinshereniging, en discriminatie tussen Belgen en uit derde landen afkomstige vreemdelingen valt moeilijk te verantwoorden. Waarom zouden de integratiecriteria uitsluitend voor die vreemdelingen gelden en niet voor de eigen onderdanen? Het ware verkieslijk de EU-burgers aan dezelfde verplichtingen

l'intervenante constate avec regret que la Belgique n'est plus compétente. Du reste, le droit actuel recèle déjà un certain nombre de discriminations. Ainsi, un Néerlandais d'origine marocaine peut s'établir en Belgique en qualité de citoyen de l'Union européenne et jouira, de ce fait, d'une législation plus confortable à son égard qu'aux Pays-Bas pour ce qui touche au regroupement familial. De même, le Belge sera avantagé par rapport au Néerlandais qui s'établit en Belgique. Toutes ces différences sont-elles réellement justifiées? L'amendement est semblable à sa proposition de loi quant au but poursuivi, mais diffère sous l'angle technique.

M. Rachid Madrane (PS) se dit surpris de constater que les modifications proposées visent la mise en œuvre d'une législation plus sévère à l'égard des Belges. Attendu qu'un Belge est également un citoyen de l'Union européenne, il n'est pas certain que la Cour de Justice des Communautés européennes accepte cette discrimination, si elle est saisie du problème.

Mme Eva Brems (Ecolo-Groen!) se rallie à la position exprimée par l'orateur précédent en matière de "discrimination à l'envers", encore que cette surprise s'évanouit par la compréhension du fait que l'objectif de la proposition de loi est d'aller à l'encontre des normes européennes. En effet, le droit communautaire entend faciliter le regroupement familial, alors que la volonté des membres est apparemment de lui trouver des obstacles. L'optimisme affiché par M. Francken ne se justifie pas, étant donné que la Cour de Justice des Communautés européennes raisonne en fonction du regroupement familial, et pas en fonction des empêchements. L'oratrice renvoie à l'avis publié de l'Avocat-général près la juridiction précitée, Mme Eleanor Sharpston (*supra*). Pourquoi la Cour se déclarerait-elle incompétente en cette matière, alors que tout semble indiquer que les Pays-Bas violent le droit de l'Union européenne? Par conséquent, l'intervenante appelle les membres à ne pas suivre l'exemple néerlandais, d'autant plus que l'objectif belge de faire peser les "charges" de l'immigration sur les États voisins procède d'une intention perverse, incompatible avec les valeurs fondatrices de la construction européenne.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) se distancie aussi par rapport à la voie empruntée. *A priori*, le discours sur l'égalité peut se défendre, mais lorsqu'il s'agit de rendre une procédure plus dure, la démarche devient nettement moins recommandable. Les termes de la justification de l'amendement n° 18 de M. Francken, sont plutôt violents, lorsqu'il affirme que "[*l]'égalité de traitement avec les citoyens de l'Union européenne est dès lors supprimée pour les Belges."* (DOC 53 0443/004, p. 2). Une loi fondée sur de pareilles bases risque non seulement d'être condamnée au niveau européen, mais

te onderwerpen, maar de spreekster stelt met spijt vast dat België niet langer bevoegd is. Voor het overige houdt het vigerende recht al een aantal vormen van discriminatie in. Aldus kan een Nederlander van Marokkaanse herkomst zich als EU-burger in België vestigen, en zal voor hem inzake gezinshereniging daardoor een gunstigere wetgeving gelden dan in Nederland. Evenzo zal een Belg worden bevoordeeld ten opzichte van een Nederlander die zich in België vestigt. Zijn al die verschillen wel echt verantwoord? Het amendement ligt in de lijn van haar wetsvoorstel wat het nagestreefde doel aangaat, maar technisch verschilt het ervan.

De heer Rachid Madrane (PS) constateert met verbazing dat de voorgestelde wijzigingen ertoe strekken een strengere wetgeving ten uitvoer te leggen ten aanzien van de Belgen. Aangezien een Belg ook een EU-burger is, is het geenszins zeker dat het Hof van Justitie van de Europese Unie die discriminatie zal accepteren, zo die aangelegenheid bij het Hof aanhangig wordt gemaakt.

Mevrouw Eva Brems (Ecolo-Groen!) is het met de vorige spreker eens in verband met de "omgekeerde discriminatie", ook al wordt haar verbazing weggenomen doordat zij inziet dat het wetsvoorstel ertoe strekt in te gaan tegen de EU-regelgeving: het communautair recht beoogt gezinshereniging immers te vergemakkelijken, terwijl de leden er kennelijk obstakels tegen willen opwerpen. Het door de heer Francken vertolkte optimisme is geenszins verantwoord, aangezien het Hof van Justitie van de Europese Unie ten gunste van gezinshereniging redeneert, en niet in de zin van obstakels tegen die hereniging. De spreekster verwijst naar het advies dat mevrouw Eleanor Sharpston, advocaat-generaal bij voormeld rechtscollege (*cf. supra*) heeft uitgebracht. Waarom zou het Hof zich terzake onbevoegd verklaren, terwijl alles erop lijkt te wijzen dat Nederland het EU-recht schendt? Bijgevolg roept de spreekster de leden op het Nederlandse voorbeeld niet na te volgen, temeer omdat het Belgische oogmerk de "last" van immigratie op de buurlanden af te wentelen door een perverse intentie is ingegeven, die onverenigbaar is met de waarden waarop de uitbouw van Europa gegrondvest is.

Ook *mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!)* distantieert zich van de voorgestane aanpak. *A priori* valt het discours over gelijkheid weliswaar te verdedigen, maar wanneer het de bedoeling is de procedure te verstrengen, wordt die aanpak er al heel wat minder aanbevelenswaardig op. De verantwoording van amendement nr. 18 van de heer Francken is in vrij heftige bewoordingen gesteld, aangezien er het volgende in wordt aangegeven: "De gelijke behandeling met de EU-burgers wordt voor de Belgen dan ook afgeschaft." (DOC 53 0443/004, blz. 2). Een op dergelijke grondslagen gestoelde wet dreigt

aussi par la Cour constitutionnelle amenée à décider de son inconstitutionnalité.

M. Denis Ducarme (MR) défend la préférence du législateur pour les nationaux. Compte tenu que la Belgique s'intègre à l'Union européenne, les Belges et les citoyens de cet Union doivent disposer d'un traitement aussi semblable que possible. Dès lors, l'approche qui consiste à rendre la position juridique des Belges moins favorable que celles des citoyens de l'Union, en mettant les Belges sur un même pied que les étrangers extracommunautaires, est proprement stupéfiante.

M. Bart Somers (Open Vld) reconnaît toute la difficulté du débat, qui s'explique par l'existence de deux catégories d'étrangers: les citoyens de l'Union européenne et les extra-communautaires. Il s'ensuit que la position juridique des Belges doit se fondre dans un des deux régimes prévus. La nationalité demeure un sujet sensible, qui ne doit pas faire perdre de vue la réalité sociale.

L'intervenant rappelle que l'objectif premier est de lutter contre l'immigration abusive, afin de ne pas hypothéquer l'avenir des étrangers. Nombreuses sont les familles au sein desquelles certains membres possèdent la nationalité belge, alors que d'autres ne l'ont pas. Souvent, les jeunes allochtones de la troisième génération, issus de l'immigration marocaine et turque, contractent un mariage avec une personne du pays d'origine. Il importe de réserver le même traitement pour tout le monde, que l'on soit Belge ou non.

M. Rachid Madrane (PS) fait observer que les personnes d'origine marocaine ne sont pas concernées par les dispositions en examen, vu l'existence d'accords bilatéraux entre le Royaume de Belgique et le Royaume du Maroc.

M. Bart Somers (Open Vld) s'oppose au point de vue selon lequel les personnes de nationalité marocaine ne seraient pas concernées, car il est permis de renégocier ces accords à tout instant. La raison d'être de ces accords, tributaire du contexte propre aux années soixante, ne se justifie plus à actuellement. Bien entendu, à part les personnes d'origine turque ou marocaine, d'autres étrangers sont également visés, qu'il s'agisse de l'immigration en provenance d'Europe de l'Est, d'Afrique noire, d'Asie, ou d'Amérique du Sud. Malgré l'obtention de la nationalité belge, ces personnes recherchent souvent un conjoint dans le pays d'origine. Or, ce qui compte, *in fine*, c'est de leur imposer les

niet alleen op Europees niveau te worden veroordeeld, maar mogelijkerwijs moet ook het Grondwettelijk Hof oordelen over de ongrondwettigheid ervan.

De heer Denis Ducarme (MR) verdedigt de voorkeur van de wetgever voor de eigen onderdanen. Aangezien België zich in de Europese Unie integreert, moeten Belgen en EU-burgers een zo gelijk mogelijke behandeling genieten. Daarom is de aanpak die erin bestaat de rechtspositie van de Belgen minder gunstig te maken dan die van de burgers van de Unie en de Belgen gelijk te schakelen met niet-EU-burgers, zonder meer verbijsterend.

De heer Bart Somers (Open Vld) erkent dat het een moeilijk debat is. Dat valt te verklaren door het bestaan van twee categorieën: de burgers van de Europese Unie en de niet-EU-burgers. Daaruit volgt dat de rechtspositie van de Belgen moet opgaan in een van de twee voorgaande stelsels. Nationaliteit blijft een gevoelig onderwerp, wat de sociale realiteit echter niet uit het oog mag doen verliezen.

De spreker herinnert eraan dat de eerste doelstelling de strijd is tegen onrechtmatige immigratie om de toekomst van de vreemdelingen niet op het spel te zetten. Er zijn vele families, waarin sommige familieleden de Belgische nationaliteit wél hebben, terwijl anderen die niét hebben. Het gebeurt vaak dat jonge allochtonen van de derde generatie, die afstammen van de immigratie uit Marokko en Turkije, een huwelijk sluiten met een persoon van het land van oorsprong. Het is van belang dat iedereen, Belg of geen Belg, op dezelfde manier behandeld wordt.

De heer Rachid Madrane (PS) merkt op dat de mensen van Marokkaanse afkomst niet onder de gelding vallen van de besproken bepalingen aangezien er bilaterale akkoorden bestaan tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko.

De heer Bart Somers (Open Vld) kant zich tegen het standpunt luidens hetwelk mensen met de Marokkaanse nationaliteit geen betrokken partij zouden zijn, want over die akkoorden kan op ieder moment opnieuw worden onderhandeld. De bestaansreden van die akkoorden, die schatplichtig zijn aan de voor de jaren zestig kenmerkende context, is tegenwoordig niet meer te rechtvaardigen. Naast mensen van Turkse of Marokkaanse origine, worden vanzelfsprekend ook andere vreemdelingen bedoeld, ongeacht of zij uit de immigratie uit Oost-Europa, Zwart Afrika, Azië of Zuid-Amerika komen. Alhoewel ze de Belgische nationaliteit hebben verkregen, zoeken die mensen vaak een partner

mêmes conditions qu'aux personnes qui n'ont pas la nationalité belge.

M. Rachid Madrane (PS) s'élève contre l'instauration d'un régime discriminatoire pénalisant, dans leur propre pays, les Belges. Il critique l'attitude consistant à subdiviser les nationaux entre ceux qui seraient entièrement Belges, et d'autres qui ne le seraient qu'à moitié.

M. Bart Somers (Open Vld) rappelle que la volonté de son groupe est de combattre les abus accompagnant les flux migratoires. C'est en vertu de cette perspective-là que l'intervenant plaide en faveur d'un traitement égal entre les Belges et les ressortissants de pays tiers. Il reconnaît que l'exercice n'est pas simple.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que si la tâche à laquelle devrait s'astreindre le législateur consisterait à éliminer les discriminations entre les différentes catégories de personnes (Belges, citoyens de l'Union européenne et ressortissants de pays tiers), à tout le moins faudrait-il imposer aux Belges le critère relatif aux revenus.

M. Rachid Madrane (PS) s'étonne que selon les amendements proposées, un Espagnol d'origine thaïlandaise établi sur le territoire belge pourrait épouser une femme étrangère plus facilement qu'un Belge.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) soutient que les discriminations actuellement en vigueur sont plus importantes que celles qui résulteraient d'une modification de la loi. Ainsi, un citoyen de l'Union européenne est confronté à une législation plus sévère qu'un Belge. Par exemple, un Néerlandais qui souhaiterait louer un logement en Belgique doit disposer de ressources suffisantes, ce qui n'est pas le cas d'un Belge. D'où l'intérêt d'une discussion visant à éliminer les discriminations du droit.

M. Rachid Madrane (PS) en déduit qu'un Belge, qui se verrait soumis à un régime plus sévère que les ressortissants de l'Union européenne, pourra facilement tourner la loi en s'établissant dans un pays voisin, le temps d'atteindre son objectif dans le cadre du regroupement familial. Il est hallucinant de voir que le Belge soit moins bien traité, dans son propre pays, qu'un Européen.

in hun land van oorsprong. Waar het dus uiteindelijk op aan komt, is dat hun dezelfde voorwaarden worden opgelegd, als aan mensen die niet in het bezit zijn van de Belgische nationaliteit.

De heer Rachid Madrane (PS) verzet zich tegen de instelling van een discriminerende regeling, die de Belgen in hun eigen land bestraft. Hij bekritiseert de visie die erin bestaat de onderdanen onder te verdelen in volwaardige Belgen, en zij, die dat slechts voor de helft zouden zijn.

De heer Bart Somers (Open Vld) herinnert eraan dat zijn fractie de strijd wil aanbinden tegen de misbruiken die gepaard gaan met migratiestromen. In dat perspectief pleit de spreker voor een gelijke behandeling tussen de Belgen en de onderdanen van derde landen. Hij erkent dat dit geen eenvoudige oefening is.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat, mocht de wetgever zich verplicht tot taak stellen discriminaties tussen verschillende categorieën van personen (Belgen, burgers van de EU en onderdanen van derde landen) op te heffen, aan de Belgen op zijn minst het inkomenscriterium zou moeten worden worden opgelegd.

De heer Rachid Madrane (PS) is verbaasd dat, volgens de voorgestelde amendementen, een Spanjaard van Thaise origine, die zich op Belgisch grondgebied gevestigd heeft, gemakkelijker dan een Belg zou kunnen trouwen met een buitenlandse vrouw.

Mevrouw Nahima Lanjri CD&V) beweert dat de thans bestaande discriminaties fundamenteler zijn dan die welke zouden voortkomen uit een wetswijziging. Zo krijgt een burger van de Europese Unie te maken met een strengere wetgeving dan een Belg. Een Nederlander bijvoorbeeld, die in België een woning wenst te huren, moet over voldoende financiële middelen beschikken, wat niet geldt voor een Belg. Vandaar dat het belangrijk is een discussie te voeren die de discriminaties uit het recht beoogt te halen.

De heer Rachid Madrane (PS) leidt daaruit af dat een Belg, die zou worden onderworpen aan een strengere regeling dan de ingezetenen van de Europese Unie, gemakkelijk de wet zal kunnen omzeilen door zich in een buurland te vestigen, voor de tijd die nodig is om zijn doel te bereiken in het kader van de gezinshereniging. Het is hallucinant te zien dat een Belg slechter behandeld wordt in zijn eigen land dan een Europeaan.

M. Bart Somers (Open Vld) estime que la Belgique est confrontée à une réalité qui nécessite des mesures. Il déplore l'absence d'une réglementation européenne.

M. Theo Francken (N-VA) propose d'attendre l'arrêt de la Cour de Justice des Communautés européennes.

M. Bart Somers (Open Vld) retire son amendement n° 103 (DOC 53 0443/005).

M. Theo Francken (N-VA) dépose les amendements n°s 19 et 20 (DOC 53 0443/004) tendant à insérer les mots "du Belge ou" afin de soumettre les Belges aux mêmes normes que les ressortissants de pays tiers.

*
* *

À l'issue de la discussion du 1° de l'article 2, *Mmes Nahima Lanjri et Leen Dierick (CD&V)* déposent un amendement n° 136 tendant à imposer un séjour depuis au moins douze mois (DOC 53 0443/009).

M. Bart Somers (Open Vld) dépose pour sa part un nouvel amendement n° 141 (DOC 53 0443/009) prévoyant que "*ce délai de deux ans est supprimé, selon le cas, lorsque le lien conjugal ou ce partenariat enregistré préexistait à l'arrivée de l'étranger rejoint dans le Royaume ou lorsque le couple a un enfant commun*".

Amendements relatifs au 2° de l'article 2

Face à l'augmentation du nombre de mariages et de partenariats de complaisance, *Mme Nahima Lanjri (CD&V) et consorts* déposent un amendement n° 7 (DOC 53 0443/002) tendant à modifier la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin d'obliger les partenaires voulant bénéficier du regroupement familial de remplir un nombre de conditions prouvant qu'ils entretiennent une relation durable et stable, dûment établie. Il y a 3 catégories:

— cohabitation d'un an sans interruption en Belgique ou à l'étranger et engagement de prendre en charge la personne qui vient en Belgique;
— contacts réguliers pendant plus de deux ans, également avec prise en charge, et
— la situation de l'enfant commun, avec des conditions.

De heer Bart Somers (Open Vld) is de mening toegedaan dat België geconfronteerd wordt met een realiteit die maatregelen vereist. Hij betreurt het ontbreken van Europese regelgeving.

De heer Theo Vrancken (N-VA) stelt voor te wachten op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De heer Bart Somers (Open Vld) trekt zijn amendement nr. 103 (DOC 53 0443/005) in.

De heer Theo Vrancken (N-VA) dient de amendementen nrs. 19 en 20 in (DOC 53 0443/004) die tot doel hebben de woorden "van de Belg of" in te voegen teneinde de Belgen aan dezelfde normen te onderwerpen als de onderdanen van derde landen.

*
* *

Na afloop van de discussie over het 1° van artikel 2, dienen de *dames Nahuma Lanjri en Leen Dierick (CD&V)* amendement nr. 136 in dat ertoe strekt een verblijf sinds ten minste twaalf maanden op te leggen (DOC 53 0443/009).

De heer Bart Somers (Open Vld) dient vervolgens een nieuw amendement nr. 141 (DOC 53 0443/009) in waarin bepaald wordt: *"Die termijn van twee jaar vervalt wanneer, naargelang het geval, de echtelijke band of dit geregistreerd partnerschap, reeds bestond vóór de vreemdeling die wordt vervoegd, in het Rijk aankwam of wanneer zij samen een minderjarig kind hebben"*.

Amendementen op artikel 2, 2°

Gelet op het toenemende aantal huwelijken en schijnpartnerschappen dient *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) c.s. amendement nr. 7 in (DOC 53 0443/002)* dat ertoe strekt de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen om de partners die voor gezinshereniging in aanmerking willen komen, te verplichten aan een aantal voorwaarden te voldoen, die het bewijs leveren dat ze een naar behoren geattesteerde duurzame en stabiele relatie onderhouden. Er zijn 3 categorieën:

— ononderbroken samenwoning van één jaar in België of in het buitenland, en de verbintenis om de persoon die naar België komt ten laste te nemen;
— regelmatige contacten gedurende meer dan twee jaar, eveneens met tenlasteneming, en
— de situatie van het gezamenlijk kind, met voorwaarden.

Ces règles figuraient déjà dans une circulaire, plus tard dans un arrêté royal, et sont aujourd'hui inscrites dans la loi sur les étrangers, où elles ont leur place. D'autres groupes ont également présenté des amendements en ce sens.

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un amendement n° 10 (DOC 53 0443/003) tendant également à remplacer le 2° de la proposition de loi par de nouvelles dispositions. Pour la justification, l'auteur principal renvoie à ses développements (DOC 53 0443/003, p. 2 à 4).

Mme Catherine Fonck (cdH) soutient l'amendement n° 7, mais estime néanmoins qu'il doit y avoir une cohérence avec la condition de séjour de deux ans examinée plus haut. Il doit être clair que, dans ce cas aussi, le traitement doit être compris dans la condition du délai de deux ans. Cela peut prendre la forme d'un sous-amendement.

Mme Karin Temmerman (sp.a) estime que cet amendement répond à son souci de lutter également contre les cohabitations de complaisance. Elle approuve dès lors l'amendement et l'annonce d'un sous-amendement.

Mme Daphné Dumery (N-VA) souhaite également que les règles relatives à la cohabitation de complaisance soient ajoutées dans la loi. Il faut que la relation ait une durée de deux ans, exception faite de la situation de l'enfant commun. Elle estime qu'il doit être clair qu'il s'agit d'une relation sexuelle. Le mécanisme de sanction de la cohabitation de complaisance doit être inscrit dans l'amendement.

M. Bart Somers (Open Vld) souhaite que l'on redéfinisse la notion de relations sexuelles. Il existe en effet également des relations d'amour sans sexualité, par exemple dans le cas de certains handicaps. L'amendement à l'examen concerne une relation durable et stable. Cela doit suffire.

Mme Daphné Dumery (N-VA) précise qu'il doit s'agir d'une relation entre partenaires et non, par exemple, d'une relation entre une grand-mère et son petit-enfant.

Mme Catherine Fonck (cdH) estime que le point e, qui renvoie aux empêchements à mariage visés aux articles 161 à 163 du Code civil, élimine toute ambiguïté.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) a connaissance d'une situation où une Russe a conclu un contrat de

Die regels stonden reeds in een omzendbrief, later in een koninklijk besluit, en worden thans ingeschreven in de Vreemdelingenwet, waar zij thuishoren. Ook andere fracties hebben amendementen in die zin ingediend.

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen amendement nr. 10 (DOC 53 0443/003) in, dat ertoe strekt het 2° van het wetsvoorstel te vervangen door nieuwe bepalingen. Voor de verantwoording verwijst de hoofdindiener naar de verantwoording van het amendement (DOC 53/0443/003, blz. 2 tot 4).

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) steunt het amendement nr. 7. Zij is evenwel van oordeel dat er een coherentie moet bestaan met de eerder besproken verblijfsvoorwaarde van twee jaar. Het moet duidelijk zijn dat ook hier de behandeling deel moet uitmaken van de termijnvoorwaarde van twee jaar. Dat kan in de vorm van een subamendement.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) meent dat het amendement tegemoet komt aan haar bezorgdheid om ook schijnsamenwoning te bestrijden. Zij gaat bijgevolg akkoord met het amendement, alsook met de aankondiging van een subamendement.

Mevrouw Daphné Dumery (N-VA) wenst eveneens dat de regels rond schijnsamenwoning in de wet worden gevoegd. Er moet een relatie zijn van twee jaar, met uitzondering van de situatie van het gemeenschappelijk kind. Volgens haar moet het duidelijk zijn dat het gaat om een seksuele relatie. Het sanctiemechanisme van de schijnsamenwoning moet in het amendement worden opgenomen.

De heer Bart Somers (Open Vld) wenst een herdefiniëring van het begrip van de seksuele relatie. Er zijn namelijk ook liefdevolle relaties mogelijk zonder seksualiteit, bij voorbeeld in het geval van bepaalde handicaps. Het amendement spreekt over een duurzame en stabiele relatie. Dat moet volstaan.

Mevrouw Daphné Dumery (N-VA) preciseert dat het moet gaan om een partnerrelatie, en niet om bij voorbeeld de relatie tussen een grootmoeder en haar kleinkind.

Volgens mevrouw Catherine Fonck (cdH) neemt punt e, dat verwijst naar de huwelijksbeletsels in de artikelen 161 tot 163 van het Burgerlijk Wetboek, alle onduidelijkheid weg.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) heeft kennis van een situatie waarin een Russische vrouw een

cohabitation avec son frère handicapé. Seront-ils dorénavant exclus du champ d'application de la loi?

En outre, elle ne voit pas clairement ce qu'il faut entendre au point d par l'interdiction d'une relation de partenaire durable et stable avec une autre personne.

M. Denis Ducarme (MR) préconise de définir et de formuler la relation en termes appropriés, afin que des drames humains soient évités.

M. Rachid Madrane (PS) souscrit à l'amendement de Mme Lanjri et consorts et annonce le dépôt d'un amendement similaire. Néanmoins, il n'est toujours pas convaincu par la condition de résidence de deux ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) précise que par l'interdiction d'une relation de partenaire durable et stable avec une autre personne prévue au point d, il faut entendre une relation individuelle, et pas le simple fait d'offrir l'hébergement.

La représentante du secrétaire d'État confirme que le gouvernement a également longuement discuté de l'interprétation à donner à la notion de "relation de partenaire". Par la disposition du point d, il faut entendre qu'il est interdit de cohabiter légalement avec une autre personne, comme dans le cadre d'un mariage. Pour cette raison, il est fait référence aux empêchements à mariage prévus dans le Code civil.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un amendement n° 34 (DOC 53 0443/004) tendant à remplacer le 2° par une nouvelle disposition, afin d'instaurer un délai minimal de deux ans dans le cadre du partenariat enregistré, basé sur un lien affectif, avant de permettre le regroupement familial, à l'instar des règles applicables aux couples mariés.

M. Denis Ducarme (MR) approuve cet amendement, mais suggère de ramener le délai de deux ans à dix-huit mois, afin de respecter le délai imposé par la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) procède à la comparaison de son amendement n° 7 (DOC 53 0443/002) et de l'amendement n° 34 (DOC 53 0443/004). Si le premier exige une période de cohabitation minimale d'un an, ou l'existence d'une relation depuis deux ans, le second prescrit une cohabitation de deux ans. Elle

samenlevingscontract heeft gesloten met haar gehandicapte broer. Vallen zij voortaan buiten de toepassing van de wet?

Voorts is het voor haar niet duidelijk wat onder punt d bedoeld wordt met het verbod van een duurzame en stabiele partnerrelatie met een andere persoon.

De heer Denis Ducarme (MR) pleit voor een goede definiëring en formulering van de relatie, opdat menselijke drama's worden vermeden.

De heer Rachid Madrane (PS) gaat akkoord met het amendement van mevrouw Lanjri c.s., en kondigt de indiening aan van een gelijkaardig amendement. Niettemin is hij nog steeds niet overtuigd van de verblijfsvoorwaarde van twee jaar.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verduidelijkt dat met het verbod onder punt d van een duurzame en stabiele partnerrelatie met een andere persoon wordt bedoeld dat het moet gaan om een één-op-één-relatie, niet om het louter bieden van onderdak.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris bevestigt dat er ook in de schoot van de regering lang is gediscussieerd over de invulling van het begrip "partnerrelatie". Met punt d wordt bedoeld dat het verboden is wettelijk samen te wonen met een andere persoon, net zoals bij een huwelijk. Om dezelfde reden wordt verwezen naar de huwelijksbeletsels uit het Burgerlijk Wetboek.

De heer Theo Francken (N-VA) dient amendement nr. 34 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt het 2° te vervangen door een nieuwe bepaling, met de bedoeling een minimumtermijn van twee jaar in te voeren in het raam van het geregistreerd partnerschap dat is gebaseerd op een affectieve band. Pas na die termijn is gezinshereniging mogelijk, naar het voorbeeld van de regels die gelden voor de gehuwde partners.

De heer Denis Ducarme (MR) is het met dit amendement eens, maar suggereert de voorgestelde termijn terug te brengen van twee jaar tot achttien maanden, teneinde ze te doen sporen met de in Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 opgelegde termijn.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vergelijkt haar amendement nr. 7 (DOC 53 0443/002) en amendement nr. 34 (DOC 53 0443/004). Volgens eerstgenoemd amendement zou een samenwoningsperiode van minstens één jaar of een relatie van minstens twee jaar als voorwaarde moeten worden opgelegd. Laatstgenoemd amendement

invite M. Francken à expliciter les point f) et g) de son amendement.

M. Theo Francken (N-VA) précise que selon l'amendement n° 7, le caractère durable et stable de la relation est établi d'office si les partenaires ont un enfant commun, alors que le partenariat sans enfant se prouve soit par un an de cohabitation, soit par des contacts réguliers par téléphone ou par courrier ordinaire pour une relation de deux ans. L'amendement n° 34 reprend les mêmes critères, sauf que la relation d'un an est portée à une durée de deux ans. Le membre ajoute qu'il s'oppose à l'effet de cascade: si une présomption d'abus pèse sur le mariage, le partenariat est interdit. L'amendement propose, au point f) une définition du partenariat de complaisance, qui se caractérise par le fait que *"bien que les consentements formels aient été donnés, il ne ressort pas d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'un au moins des partenaires est manifestement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut de partenaire.".*

En d'autres termes, l'intervenant peut marquer son accord pour porter la durée de la relation d'un an à deux ans, interdire le partenariat enregistré en présence d'un mariage de complaisance et prévoir une définition du partenariat de complaisance.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) soutient les points f) et g), mais rejette l'idée de prolonger à deux ans la durée de la relation.

M. Bart Somers (Open Vld) consent à l'ajout des points f) et g), mais demande des explications à propos des délais d'un et de deux ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) commente que le partenariat enregistré est établi si les partenaires parviennent à prouver, soit un an de cohabitation, soit deux ans de contacts.

M. Theo Francken (N-VA) justifie la durée de deux ans de cohabitation par l'argument selon lequel l'attestation d'immatriculation, qui porte sur sept mois et offre un titre de séjour légal, est délivrée immédiatement. Cette période est suivie du traitement du dossier, si bien que la

legt een minimale samenwoningsperiode van twee jaar op. Ze vraagt dat de heer Francken de punten f) en g) van zijn amendement nader zou toelichten.

De heer Theo Francken (N-VA) preciseert dat, volgens het bepaalde in amendement nr. 7, de stabiliteit en de duurzaamheid van de relatie automatisch bewezen zijn als de partners een gemeenschappelijk kind hebben. Daarentegen moet een partnerschap zonder gemeenschappelijk kind worden bewezen door, hetzij één jaar samenwoning, hetzij geregelde contacten (telefonisch of per brief) zo het om een relatie van ten minste twee jaar gaat. Amendement nr. 34 neemt diezelfde criteria over, met als enige verschil dat de vereiste van een samenwoning van één jaar wordt opgetrokken tot twee jaar. De spreker voegt daaraan toe dat hij zich kant tegen het cascade-effect: als op een huwelijk een vermoeden van misbruik rust, kan van partnerschap geen sprake zijn. In punt f) van amendement nr. 34 wordt een definitie gegeven van het begrip "schijnpartnerschap"; daarvan is sprake indien *"uit een geheel van omstandigheden, en ondanks de gegeven formele toestemmingen, […] niet [blijkt] dat de intentie van minstens één van de partners kennelijk enkel is gericht op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van het partnerschap".*

Met andere woorden: de spreker kan ermee instemmen dat de duur van een relatie van één op twee jaar wordt gebracht, dat het geregistreerd partnerschap wordt geweigerd zo er sprake is van een schijnhuwelijk en dat een definitie wordt uitgewerkt voor het begrip "schijnpartnerschap".

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het eens met de punten f) en g), maar niet met het voorstel de vereiste duur van de relatie op te trekken tot twee jaar.

De heer Bart Somers (Open Vld) is eveneens gewonnen voor de toevoeging van de punten f) en g) aan de ter bespreking voorliggende tekst, maar wenst nadere toelichting over de termijnen van één en twee jaar.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) legt uit dat het geregistreerd partnerschap bewezen is indien de partners kunnen aantonen dat zij, hetzij één jaar samenwonen, hetzij twee jaar contact hebben onderhouden met elkaar.

Volgens de heer Theo Francken (N-VA) is die duur van twee jaar samenwoning ingegeven door het feit dat het attest van immatriculatie, dat geldt voor een duur van zeven maanden en een wettelijke verblijfstitel inhoudt, onmiddellijk wordt afgegeven. Na die periode volgt de

durée d'un an est acquise immédiatement, même en cas d'abus. D'où la *ratio legis* de porter ce délai à deux ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) souscrit à l'idée de limiter les abus. Ce qui compte, ce n'est pas de porter la cohabitation à deux ans, mais de procéder aux contrôles. Le délai d'un an devrait suffire pour permettre aux services administratifs de vérifier la réalité de la cohabitation. L'intervenante attire l'attention des membres sur le fait que le séjour de sept mois couvert par l'attestation d'immatriculation ne fait pas pour autant courir le délai de cohabitation d'un an. Elle estime que les conditions aux points f) et g) sont suffisantes pour atteindre l'objectif voulu et note encore que si les cohabitants se séparent au bout d'un an, le titre de séjour devient sans objet. Il ne faut pas perdre de vue, non plus, que les contrôles se poursuivent pendant trois ans.

M. Bart Somers (Open Vld) constate que la préoccupation des intervenants ne concerne pas tant le partenariat enregistré dans le cadre du regroupement familial que la constitution d'une famille sur la base de la même institution. Ces craintes ne pourraient-elles entraîner une discrimination entre le mariage et le partenariat enregistré, si bien qu'il serait plus facile d'obtenir un titre de séjour par le biais du partenariat enregistré? En effet, pour la constitution d'une famille, un séjour légal de deux ans est requis avant de pouvoir bénéficier du regroupement familial.

M. Rachid Madrane (PS) rappelle que le délai de deux ans ne faisait pas partie de l'accord de gouvernement. Le membre souhaite savoir si le délai de deux ans est également d'application à l'égard de partenaires ayant un enfant commun.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond par la négative.

M. Theo Francken (N-VA) rappelle son analyse des amendements n° 7 et n° 34. A l'intention de M. Somers, l'intervenant affirme que le mariage n'est pas discriminé. Il met en exergue l'importance des points f) et g), surtout en vue d'abolir les mariages de complaisance qui sont un fléau à Anvers.

M. Denis Ducarme (MR) estime qu'il faut veiller à ce que l'enfant ne devienne pas l'instrument de personnes mal intentionnées, qui procréeraient uniquement pour détourner la loi.

behandeling van het dossier, wat erop neerkomt dat de termijn van één jaar sowieso wordt bereikt, zelfs in geval van misbruik. Dit is dus de *ratio legis* achter het voorstel om de termijn op twee jaar te brengen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het ermee eens dat misbruik moet worden tegengegaan. Controles zijn daartoe echter wezenlijker dan de optrekking van de samenwoningstermijn tot twee jaar. De termijn van één jaar moet volstaan om de administratieve diensten in staat te stellen na te gaan of de betrokkenen wel écht samenwonen. De spreekster wijst de leden erop dat het via het attest van immatriculatie toegekende verblijf van zeven maanden de samenwoningstermijn van één jaar níet doet ingaan. Volgens haar volstaan de punten f) en g) om de beoogde doelstellingen te bereiken. Voorts geeft ze aan dat de verblijfstitel vervalt, indien de samenwonenden na één jaar uit elkaar gaan. Evenmin mag men uit het oog verliezen dat de controles over drie jaar worden gespreid.

De heer Bart Somers (Open Vld) stelt vast dat de diverse sprekers minder begaan schijnen te zijn met het geregistreerd partnerschap in het kader van de gezinshereniging dan met de stichting van een gezin via dat partnerschap. Dreigt aldus geen discriminatie te ontstaan tussen het huwelijk en het geregistreerd partnerschap, waarbij het makkelijker zou zijn via dat partnerschap aan een verblijfstitel te geraken? Voor het stichten van een gezin is namelijk een wettig verblijf van twee jaar vereist, vóór men op gezinshereniging aanspraak maakt.

De heer Rachid Madrane (PS) brengt in herinnering dat de termijn van twee jaar niet in het regeerakkoord werd opgenomen. Voorts wenst hij te vernemen of die termijn ook geldt voor de partners met een gemeenschappelijk kind.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt ontkennend.

De heer Theo Francken (N-VA) herhaalt zijn analyse waarop de amendementen nrs. 7 en 34 zijn gebaseerd. Aan de heer Somers antwoordt hij dat er geen sprake is van discriminatie ten aanzien van het huwelijk. Hij beklemtoont het belang van de punten f) en g), zeker als men de schijnhuwelijken – een heuse plaag in Antwerpen – wil tegengaan.

De heer Denis Ducarme (MR) vindt dat erop moet worden toegezien dat de kinderen niet worden misbruikt door mensen met kwade bedoelingen, die alleen maar een kind ter wereld brengen om de wet te kunnen omzeilen.

Mme Catherine Fonck (cdH) dépose un amendement n° 70 (DOC 53 0443/004) tendant à préciser les critères liés à l'octroi du droit de séjour en tant que partenaire enregistré. Compte tenu des précisions obtenues sur le délai imposé par la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003, l'auteur dépose une nouvelle formulation dans l'amendement n° 115 (DOC 53 0443/007).

M. Theo Francken (N-VA) demande des précisions sur les différences entre les deux amendements.

Mme Catherine Fonck (cdH) précise que la différence se situe au niveau des termes "*s'y établir et qui séjourne effectivement dans le Royaume depuis au moins deux ans, avant de se faire rejoindre"*. L'amendement n° 115 ajoute les mots "*avant de se faire rejoindre*".

M. Jean Marie Dedecker (LDD) dépose un amendement n° 88 (DOC 53 0443/004) tendant à remplacer le 2° en prévoyant l'abrogation du § 1er, alinéa 1er, 5° de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980.

M. Theo Francken (N-VA) dépose des amendements n° 21 à 23 (DOC 53 0443/004) afin de réserver le même traitement juridique aux ressortissants de pays tiers et aux Belges. L'auteur renvoie aux développements antérieurs qu'il a déjà faits à ce sujet.

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un amendement n° 104 (DOC 53 0443/005) tendant à modifier le § 1er, alinéa 1er, 5° de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin de porter la durée de la relation "durable et stable d'au moins un an dûment établie" à deux ans en présence d'un partenariat enregistré. Cet amendement tend également à abroger la dernière phrase du 5° énonçant que "*[l]'âge minimum des deux partenaires est ramené à dix-huit ans lorsqu'ils peuvent apporter la preuve d'une cohabitation d'au moins un an avant l'arrivée de l'étranger rejoint dans le Royaume*".

Mme Nahima Lanjri (CD&V) invite M. Somers à établir un parallèle entre les personnes âgées de dix-huit ans visées par son amendement et la situation des cohabitants censés prouver qu'ils ont effectivement cohabité pendant un an, ou entretenu une relation pendant deux ans. L'intervenante ajoute une condition, à savoir que le partenaire qui rejoint la personne en séjour légal en

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 70 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt de criteria aan te scherpen die gelden voor de toekenning van het verblijfsrecht als geregistreerde partner. Gelet op de preciseringen over de bij Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 opgelegde termijn, herformuleert de spreekster een en ander door amendement nr. 115 (DOC 53 0443/007) in te dienen.

De heer Theo Francken (N-VA) vraagt preciseringen aangaande die twee amendementen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) licht toe dat het verschil in de formulering zit. Amendement nr. 70 bevat de zinsnede *"gemachtigd is om er zich te vestigen en sinds ten minste twee jaar in het Rijk verblijft"*. Amendement nr. 115 voegt daar de woorden *"vóór de gezinsheniging"* aan toe.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient amendement nr. 88 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt het 2° te vervangen, teneinde § 1, eerste lid, 5°, van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 op te heffen.

De heer Theo Franken (N-VA) dient de amendementen nrs. 21 tot 23 (DOC 53 0443/004) in, opdat de onderdanen van derdelanden en de Belgen op dezelfde juridische behandeling aanspraak kunnen maken. De indiener verwijst naar eerdere uiteenzettingen die hij over dit onderwerp heeft gegeven.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient amendement nr. 104 (DOC 53 0443/005) in, tot wijziging van artikel 10, § 1, eerste lid, 5°, van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, teneinde de duur van de "naar behoren geattesteerde duurzame en stabiele relatie" op twee jaar te brengen, in het geval van een geregistreerd partnerschap. Tevens strekt dit amendement ertoe de laatste zin van voornoemd 5° weg te laten. Concreet gaat het om de volgende zin: *"De minimumleeftijd van de twee partners wordt echter teruggebracht tot achttien jaar wanneer zij het bewijs leveren dat zij voor de aankomst van de vreemdeling die vervoegd wordt in het Rijk, reeds ten minste een jaar samengewoond hebben.".*

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vraagt de heer Somers een parallel te trekken tussen de in zijn amendement bedoelde situatie van de 18-jarigen en de situatie van de samenwonenden die worden geacht te bewijzen dat zij daadwerkelijk één jaar hebben samengewoond of gedurende twee jaar een relatie hebben onderhouden. De spreekster voegt daar een voorwaarde aan

Belgique ait déjà une relation, avant d'avoir accès au territoire.

Mme Karin Temmerman (sp.a) se rallie à la position de Mme Lanjri. Il lui semble, en effet, utile de ne pas faire une distinction entre cohabitants et conjoints, sans quoi la loi traiterait les conjoints plus sévèrement que les cohabitants.

M. Bart Somers (Open Vld) rappelle que, selon le consensus qui se dégage, il y a lieu de maintenir la différence entre les notions de "constitution de famille" et de "regroupement familial". Pour constituer une famille, l'âge de 21 ans constitue la référence, alors que pour exercer son droit au regroupement familial, que ce soit dans le cadre du mariage ou du partenariat enregistré, l'âge de 18 ans suffit. Toutefois, le mariage doit exister depuis un an, alors que le partenariat enregistré requiert un an de cohabitation, ou une relation de deux ans, qui se prouve selon différentes modalités. En conclusion, l'orateur précise qu'il ne tient pas nécessairement à son amendement, si le consensus offre une base permettant d'améliorer la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers en ce qui concerne le regroupement familial.

M. Theo Francken (N-VA) plaide en faveur du délai de deux ans. Dans l'état actuel du droit, les autorités délivrent aux bénéficiaires du regroupement familial une attestation d'immatriculation valable plusieurs mois, si bien que le délai d'un an est acquis immédiatement. Pour une meilleure compréhension du problème relatif au séjour d'un an, il serait indiqué d'organiser une audition en commission avec un représentant de l'Office des Etrangers.

Ensuite, l'intervenant dépose un amendement n° 35 (DOC 53 0443/004) tendant à abroger, dans le § 1er, l'alinéa 4 de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, qui dispose que "*[l]e Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, les critères établissant la stabilité de la relation entre les partenaires.*" Etant donné qu'il appartient à la loi de définir ces critères, cette norme est superflue.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) se dit favorable à l'amendement. Elle renvoie à son amendement n° 7

toe, namelijk dat de partner die zich bij de wettig in België verblijvende persoon voegt, al met die persoon een relatie moet hebben voor hij toegang krijgt tot ons grondgebied.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) sluit zich aan bij wat mevrouw Lanjri voorstelt. Het lijkt haar inderdaad nuttig geen onderscheid te maken tussen de samenwonenden en de echtgenoten. Anders zou de wet strenger zijn tegenover de echtgenoten dan tegenover de samenwonenden.

De heer Bart Somers (Open Vld) wijst erop dat, volgens de consensus die tot stand aan het komen is, een verschil moet worden behouden tussen de begrippen "stichten van een gezin" en "gezinshereniging". Om een gezin te stichten, geldt de leeftijd van 21 jaar als een referentie, terwijl 18 jaar volstaat om een recht op gezinshereniging uit te oefenen, ongeacht of dat in het raam van een huwelijk of van een geregistreerd partnerschap gebeurt. Wel moet het huwelijk al sinds één jaar zijn gesloten en wordt voor het geregistreerd partnerschap één jaar samenwoning geëist, dan wel een relatie van twee jaar die naar gelang van het geval op verschillende wijzen moet worden bewezen. Tot besluit preciseert de spreker dat hij niet per se aan zijn amendement wil vasthouden, zo een basisconsensus groeit over een verbetering van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, wat de gezinshereniging betreft.

De heer Theo Francken (N-VA) houdt een pleidooi voor een termijn van twee jaar. In de huidige stand van de wetgeving bezorgen de bevoegde instanties de rechthebbenden op gezinshereniging een attest van immatriculatie dat verschillende maanden geldig is. Gevolg: de termijn van één jaar wordt automatisch gehaald. Voor een beter begrip van het probleem dat die verblijfstitel van één jaar schept, ware het raadzaam dat de commissie een hoorzitting houdt met een vertegenwoordiger van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Vervolgens dient de spreker amendement nr. 35 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt, in artikel 10, § 1, van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, het vierde lid weg te laten. Dat vierde lid luidt: *"De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de criteria inzake het stabiel karakter van de relatie tussen de partners.".* Aangezien die criteria bij wet moeten worden vastgelegd, is deze bepaling overbodig.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het met dit amendement eens. Ze verwijst naar haar amendement

(DOC 53 443/002) sur le partenariat enregistré qui rencontre le problème évoqué par M. Francken dans son amendement n° 35.

À la suite de cet échange de vues, *Mmes Nahima Lanjri et Leen Dierick (CD&V)* déposent les *sous-amendements n°s 138 et 139* à l'amendement n° 7 (DOC 53 0043/009) et *M. Bart Somers (Open Vld)* un nouvel *amendement n° 142 (*DOC 53 0443/009).

M. Theo Francken (N-VA) commente l'amendement n° 45 (DOC 53 0443/004). L'amendement tend à insérer un nouveau point 11 qui abroge, dans le § 1er, alinéa 1er, 5°, les mots *"L'âge minimum des deux partenaires est ramené à dix-huit ans lorsqu'ils peuvent apporter la preuve d'une cohabitation d'au moins un an avant l'arrivée de l'étranger rejoint dans le Royaume"*. Cet amendement tend également à uniformiser à 21 ans l'âge minimum des partenaires.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) fait observer que le régime d'exception n'est applicable qu'aux personnes pour lesquelles le lien existait déjà avant l'arrivée en Belgique et non aux personnes qui se trouvent déjà dans notre pays. Il s'agit donc d'un groupe très restreint. Qui plus est, la suppression de l'exception peut poser problème à la lumière de l'article 8 de la CEDH, qui garantit le droit au respect de la vie privée et familiale.

M. Theo Francken (N-VA) reconnaît que, dans la pratique, l'exception ne concerne qu'un nombre restreint de personnes. Il considère néanmoins logique de placer la limite à 21 ans pour tous. La condition d'âge constitue elle aussi une barrière permettant d'éviter les abus en matière de regroupement familial.

M. Denis Ducarme (MR) partage le point de vue de M. Francken. Les amendements ne visent pas le mariage, mais le regroupement familial. Ils servent dans le même temps la lutte contre les mariages forcés.

Amendements relatifs au 3° de l'article 2

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 77* (DOC 53 0443/004), tendant à compléter le point 3° de l'article 2 afin de préciser les conditions de revenus dans le cadre du regroupement familial.

L'auteur principal estime que celles-ci ne doivent point s'appliquer aux personnes liées par une union ou par des relations familiales antérieurement constituées, au

nr. 7 (DOC 53 0443/002) over het geregistreerd partnerschap. Daarin wordt een oplossing aangereikt voor het probleem dat de heer Francken via zijn amendement nr. 35 aankaart.

Na een gedachtewisseling dienen *de dames Nahima Lanjri (CD&V) en Leen Dierick (CD&V)* de *subamendementen nrs. 138 en 139* (DOC 53 0443/009) in op amendement nr. 7. *De heer Bart Somers (Open Vld)* van zijn kant dient *amendement nr. 142* (DOC 53 0443/009) in.

De heer Theo Francken (N-VA) licht amendement nr. 45 toe (DOC 53 0443/004). Het voegt een nieuw punt 11 in, dat in paragraaf 1, eerste lid, 5° de woorden *"De minimumleeftijd van de twee partners wordt teruggebracht tot achttien jaar, wanneer zij het bewijs leveren dat zij vóór de aankomst van de vreemdeling die vervoegd wordt in het Rijk, reeds ten minste een jaar samengewoond hebben."* opheft. Ook dat amendement strekt tot een gelijkschakeling tot 21 jaar van de minimumleeftijd van partners.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) merkt op dat het uitzonderingsregime slechts van toepassing is op personen bij wie de band reeds bestond voor de komst naar België, en niet op personen die reeds in ons land zijn. Het gaat dus om een zeer beperkte groep. Bovendien kan de afschaffing van de uitzondering een probleem stellen in het licht van artikel 8 EVRM, dat het recht garandeert op de eerbiediging van het privéleven, familie- en gezinsleven.

De heer Theo Francken (N-VA) erkent dat de uitzondering in de praktijk slechts geldt voor een beperkt aantal personen. Hij vindt het echter logisch dat de leeftijdgrens voor eenieder ligt op 21 jaar. Ook de leeftijdsvoorwaarde is een barrière die ervoor zorgt dat misbruiken inzake gezinshereniging worden vermeden.

De heer Denis Ducarme (MR) deelt de mening van de heer Francken. De amendementen viseren niet het huwelijk, maar de gezinshereniging. Tegelijk dienen zij de strijd tegen gedwongen huwelijken.

Amendementen op artikel 2, 3°

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 77* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 2, 3°, aan te vullen, teneinde de inkomensvoorwaarden in het kader van de gezinshereniging te preciseren.

De hoofdindienster geeft aan dat die voorwaarden niet mogen gelden voor personen die een gezinskern hebben opgebouwd vooraleer zij naar België kwamen,

motif que les instruments internationaux auxquels la Belgique est signataire assurent le respect du droit à la vie privée.

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un *amendement n° 11* visant à remplacer le 3° de l'article 2. L'auteur principal renvoie à la justification écrite de son amendement (DOC 53 0443/003, p. 4 à 7).

M. Bart Somers (Open Vld) demande un éclaircissement à propos de cet amendement Pourquoi cet amendement, relatif à l'article 10, § 2, alinéa 3 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, se situe-t-il par rapport au 3° de l'article 2 de la proposition de loi à l'examen?

M. Denis Ducarme (MR) répond que ce choix résulte d'une logique argumentaire préalable au dépôt de l'ensemble des amendements par son groupe et qu'il doit se comprendre en fonction, également, de la proposition de loi dont l'intervenant est l'auteur principal (DOC 53 0757/001).

M. Jean Marie Dedecker (LDD) dépose *les amendements n°s 89 à 91* visant à modifier le 3° de l'article 2 de la présente proposition de loi. Il est renvoyé à la justification écrite (DOC 53 0443/004 p. 56 et 57).

M. Theo Francken (N-VA) présente un *amendement n° 49* visant à compléter le § 2, alinéa 1er de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 par la disposition suivante: *"et doivent produire une attestation de prise en charge, dans laquelle une personne physique qui dispose de ressources suffisantes et qui possède la nationalité belge ou qui est autorisée ou admise à séjourner en Belgique pour une durée illimitée, s'engage à l'égard de l'étranger, de l'État belge et de tout centre public d'aide sociale compétent, à prendre en charge pendant un délai de trois ans les soins de santé, les frais de séjour et de rapatriement de l'étranger";".* (DOC 53 0443/004).

Amendements relatifs au 4° de l'article 2

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 80* (DOC 53 0443/004) ainsi qu'un amendement n° 98 (DOC 53 0443/005) tendant supprimer les conditions de revenus. Mme Brems estime que l'interprétation des membres, quant à la portée de l'article 7 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial, est erronée et qu'elle ne tire pas

omdat België internationale teksten heeft ondertekend die de inachtneming van het recht op het privéleven waarborgen.

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen *amendement nr. 11* (DOC 53 0443/003) in, dat ertoe strekt artikel 2, 3°, te vervangen. De hoofdindiener verwijst naar de schriftelijke verantwoording van zijn amendement (DOC 53 0443/003, blz. 4 – 7).

De heer Bart Somers (Open Vld) wenst toelichting bij amendement nr. 11. Waarom wordt dit amendement, dat betrekking heeft op artikel 10, § 2, derde lid, van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, opgenomen in artikel 2, 3°, van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel?

De heer Denis Ducarme (MR) antwoordt dat die keuze voortvloeit uit de argumentatie die is voorafgegaan aan de indiening van alle amendementen door de fractie waartoe hij behoort. Bovendien moet die keuze tevens worden gezien in het licht van wetsvoorstel DOC 53 0757/001, waarvan de spreker de hoofdindiener is.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient de *amendementen nrs. 89 tot 91* (DOC 53 0443/004) in, tot wijziging van artikel 2, 3°, van dit wetsvoorstel. Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0443/004, blz. 56-57).

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 49* (DOC 53 0443/004) in, tot aanvulling van artikel 10, § 2, eerste lid, van de wet van 15 december 1980, door wat volgt: *"en moeten een attest van tenlasteneming overleggen, waarin een natuurlijke persoon die over voldoende middelen beschikt en die de Belgische nationaliteit bezit of die gemachtigd of toegelaten is om voor onbepaalde duur in België te verblijven, zich gedurende een termijn van drie jaar ten opzichte van de vreemdeling, de Belgische Staat en elk bevoegd openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, ertoe verbindt de kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring van de vreemdeling te zijnen laste te nemen;".*

Amendementen op artikel 2, 4°

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 80* (DOC 53 0443/004) in, alsook amendement nr. 98 (DOC 53 0443/005), tot opheffing van de inkomensvoorwaarden. Volgens mevrouw Brems wordt de draagwijdte van artikel 7 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging door de commissieleden fout geïnterpreteerd, en trekt die uitlegging geen lering

les enseignements qui s'imposent de l'arrêt Chakroun (C.J.C.E., 10 septembre 2009, *Rhimou Chakroun c/ Minister van Buitenlandse Zaken*, C-578/08, concl. Av. gén. E. Sharpston). Le législateur violerait le droit européen en conditionnant le regroupement familial par des revenus prédéterminés de manière précise et générale. En effet, cet arrêt souligne l'importance de procéder à une évaluation des revenus au cas par cas.

En outre, le droit communautaire ne permet pas de prescrire une condition selon laquelle les candidats au regroupement familial disposent de revenus supérieurs au revenu d'intégration, vu que ce dernier est précisément déterminé en fonction du montant suffisant au-delà duquel une personne ne tombe pas à charge l'État. Si telle n'était pas la règle, il aurait fallu considérer le revenu d'intégration comme étant trop faible.

L'oratrice soutient encore que l'exigence suivant laquelle les revenus proviennent du travail uniquement n'est pas licite, puisque les droits constitués en matière de sécurité sociale ne peuvent être assimilés à des charges de la collectivité. C'est pourquoi, il convient de renoncer aux conditions relatives aux revenus, sauf à reprendre les termes exacts de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial.

M. Denis Ducarme (MR) s'oppose à la grille de lecture présentée par Mme Brems. Ses amendements n°s 11 et 12 (DOC 53 0443/003) sont parfaitement conformes à l'article 7 de la directive et respectent, plus globalement, le droit européen. Cet article dispose, en son point c), que les États peuvent exiger, lors du dépôt de la demande de regroupement familial, que la personne, qui a introduit la demande, fournisse la preuve que le regroupant dispose "*de ressources stables, régulières et suffisantes pour subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille sans recourir au système d'aide sociale de l'État membre concerné*".

Mme Nahima Lanjri (CD&V) dépose un *amendement n° 4* (DOC 53 0443/002) tendant à préciser dans la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers que sont assimilés aux revenus du travail, les revenus de remplacement composés de pensions et d'indemnités d'invalidité.

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 105* (DOC 53 0443/005) tendant à insérer un nouvel alinéa relatif aux moyens de subsistance stables, réguliers et suffisants dont dispose l'étranger rejoint. L'auteur affirme qu'il ne tient pas nécessairement à l'énoncé précis de son amendement et se déclare ouvert au débat, considérant que plusieurs membres cherchent

uit het arrest-Chakroun (EHvJ, 10 september 2009, Rhimou Chakroun vs. Minister van Buitenlandse Zaken, C-578/08, concl. advocaat-generaal E. Sharpston). De wetgever zou het Europese recht schenden door de gezinshereniging te onderwerpen aan de voorwaarde dat de gezinshereniger moet beschikken over een vooraf bepaald inkomen, dat heel precies en algemeen wordt vastgesteld. Dit arrest beklemtoont hoe belangrijk het is het inkomen individueel te evalueren.

Bovendien kan volgens het gemeenschapsrecht geen voorwaarde worden opgelegd die inhoudt dat de kandidaat-gezinshereniger moet beschikken over een inkomen dat hoger is dan het leefloon, aangezien dit laatste precies werd vastgesteld op grond van het bedrag waarover men moet beschikken om niet ten laste te vallen van de Staat. Als dat niet de regel zou zijn, had men moeten besluiten dat het leefloon te laag is.

Voorts geeft de spreekster nog aan dat het onwettig is te bepalen dat de inkomsten alleen uit arbeid afkomstig mogen zijn, aangezien de inzake de sociale zekerheid opgebouwde rechten niet mogen worden gelijkgesteld met lasten voor de gemeenschap. Daarom moeten de inkomensvoorwaarden worden weggelaten, tenzij de exacte bewoordingen van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging worden overgenomen.

De heer Denis Ducarme (MR) verzet zich tegen de wijze waarop mevrouw Brems die teksten leest. De door hem en mevrouw Galant ingediende amendementen nrs. 11 en 12 (DOC 53 0443/003) komen volstrekt overeen met artikel 7 van de Richtlijn en nemen, meer algemeen, het Europese recht in acht. In artikel 7, c), wordt bepaald dat de lidstaten bij de indiening van het verzoek tot gezinshereniging de persoon die het verzoek heeft ingediend, mogen verzoeken het bewijs te leveren dat de gezinshereniger beschikt over *"stabiele en regelmatige inkomsten die volstaan om hemzelf en zijn gezinsleden te onderhouden, zonder een beroep te doen op het stelsel voor sociale bijstand van de betrokken lidstaat."*.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) dient *amendement nr. 4* (DOC 53 0443/002) in, dat ertoe strekt in de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te preciseren dat de vervangingsinkomens uit pensioenen en invaliditeit worden gelijkgesteld met inkomsten uit arbeid.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 105* (DOC 53 0443/005) in, dat ertoe strekt een nieuw lid in te voegen in verband met stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen waarover de vreemdeling bij wie de gezinshereniger zich voegt, moet beschikken. De indiener zegt dat hij niet noodzakelijk staat op de precieze formulering van zijn amendement en verklaart

une solution pour résoudre un même problème spécifique, à savoir celui du regroupement familial opéré dans des circonstances insatisfaisantes d'un point de vue pécuniaire, de sorte que la dignité de l'homme soit compromise. Afin d'empêcher que le coût du regroupement familial ne tombe à charge des autorités, M. Somers se réfère au critère du revenu mensuel minimum garanti, tel que fixé au Conseil National du Travail, qui s'élève à 1 387,49 euros. Les allocations familiales et les pensions alimentaires payées en faveur des enfants ne sont pas prises en considération pour vérifier si ce niveau de revenu est atteint, contrairement aux allocations de sécurité sociale, par exemple. Selon un autre angle de vue, le montant de référence correspond au minimum de moyens d'existence augmenté d'une somme.

Pour l'intervenant, il importe d'aboutir à un accord, bien plus que de déterminer le fondement du critère financier, l'essentiel demeurant, *in fine*, que la famille puisse vivre dans des conditions matérielles acceptables.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 116* (DOC 53 0443/007) tendant à exiger, de la part des personnes souhaitant exercer leur droit au regroupement familial, qu'elles disposent de ressources suffisantes, stables et régulières. Le critère retenu exige que les moyens de subsistance correspondent, à tout le moins, "*au niveau de ressources en deçà duquel une aide sociale peut être accordée"*, Il appartient au Roi de fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le niveau de ressources minimum requis. Cet amendement fait, ainsi, la synthèse des deux tendances entre les protagonistes d'une définition du niveau de ressources suffisant conditionnant le regroupement familial, et ceux qui s'opposent à un critère aussi rigoureux.

Toute en exprimant son soutien aux différents amendements, *M. Theo Francken (N-VA)* dépose néanmoins un *amendement n° 47* (DOC 53 0443/004) tendant à exiger des revenus suffisants de la part du regroupant.

En ce qui concerne l'arrêt Chakroun, M. Francken explique à l'intention de Mme Brems que la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial permet d'imposer un revenu minimum, à condition de procéder à un examen individuel de chaque dossier et de motiver chaque décision au cas par cas. À la suite de leur condamnation, les Pays-Bas ont baissé le montant du revenu minimum, pour le situer entre mille deux cents et mille trois cents euros. Il serait intéressant de prendre connaissance des

zich open voor debat, aangezien verscheidene leden een oplossing zoeken voor een zelfde specifiek probleem, namelijk dat gezinshereniging wordt uitgevoerd in omstandigheden die vanuit financieel oogpunt geen voldoening schenken, zodat de menselijke waardigheid in het gedrang komt. Om te voorkomen dat de kosten voor gezinshereniging ten laste van de overheden vallen, verwijst de spreker naar het criterium van het gewaarborgd maandelijks minimumloon, zoals vastgesteld in de Nationale Arbeidsraad (het gaat om 1 387,49 euro). Kinderbijslag en alimentatie voor de kinderen komen niet in aanmerking om te bepalen of dit inkomensniveau wordt gehaald, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de socialezekerheidsuitkeringen. Vanuit een ander oogpunt stemt het referentiebedrag overeen met het leefloon dat met een bedrag is verhoogd.

Voor de spreker is het belangrijk tot een akkoord te komen, veeleer dan de basis van het financiële criterium te bepalen, omdat het essentiële uiteindelijk is dat het gezin in aanvaardbare materiële omstandigheden kan leven.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 116* (DOC 53 0443/007) in, dat ertoe strekt van de personen die hun recht op gezinshereniging wensen uit te oefenen, te eisen dat zij over voldoende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen beschikken. Het in aanmerking genomen criterium vereist dat de bestaansmiddelen gelijk zijn aan op zijn minst *"het inkomstenniveau waaronder sociale bijstand kan worden toegekend"*. Het komt de Koning toe bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad het niveau van de minimaal vereiste bestaansmiddelen te bepalen. Dit amendement is dus de synthese van twee trends onder de opponenten: die welke een middelenniveau willen bepalen dat een voorwaarde is voor gezinshereniging en die welke zich tegen een dergelijk streng criterium verzetten.

De heer Theo Francken (N-VA) zegt zijn steun toe aan de verschillende amendementen, maar dient niettemin *amendement nr. 47* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt voldoende bestaansmiddelen van de gezinshereniger te eisen.

Ten aanzien van het arrest-Chakroun verklaart de heer Francken ter attentie van mevrouw Brems dat Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging minimuminkomsten kan opleggen, op voorwaarde dat elk dossier individueel wordt onderzocht en elke beslissing geval per geval wordt gemotiveerd. Na te zijn veroordeeld heeft Nederland het bedrag van de minimuminkomsten verlaagd, zodat het schommelt tussen 1200 en 1300 euro. Het zou interessant zijn kennis te nemen van

débats parlementaires menés au Binnenhof, afin de se renseigner sur la réponse du gouvernement néerlandais au problème posé par l'arrêt.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que sa proposition de loi prévoit des revenus qui proviennent du travail et correspondent à 120 % du montant fixé à l'article 14 de la loi du 26 mai 2002 relative au droit à l'intégration sociale. L'amendement n° 4 (DOC 53 0443/002) permet toutefois de prendre en considération les revenus de pensions et d'indemnités d'invalidité.

En ce qui concerne l'arrêt Chakroun, l'oratrice estime qu'il est important d'en faire une lecture correcte.

Elle se rallie à la position exprimée par M. Ducarme vis-à-vis de la directive, selon laquelle la loi nationale peut contenir des dispositions se rapportant à la sécurité sociale.

Les Pays-Bas ont été condamnés en justice, non pas en raison du fait qu'ils avaient établi un revenu minimum, mais parce que les administrations communales appliquaient de manière erronée le droit relatif au revenu minimum d'insertion. La Cour de justice des Communautés européennes a, en effet, jugé inacceptables les pratiques arbitraires consistant à accorder un revenu minimum d'insertion lorsque les revenus n'excédent pas, tantôt 110 % de ce revenu minimum d'insertion, tantôt 130 %. Estimant que ces pratiques sont effectivement inacceptables, Mme Lanjri propose de recourir à un montant suffisant fixé par la loi, ou de déléguer au Roi le pouvoir de déterminer ce montant suffisant. En conclusion, l'intervenante plaide pour un critère clair, soit un montant précis, soit une définition précise. Son groupe se déclare en faveur de revenus du travail, mais aussi, par voie d'exception, en faveur de revenus de remplacement, composés de pensions et d'indemnités d'invalidité.

Selon *la représentante du secrétaire d'État*, le législateur peut imposer une condition de revenus sans problèmes. L'erreur aux Pays-Bas provient cependant du fait que le revenu a été fixé à un niveau assez élevé, ce qui a entraîné des refus fondés sur la base du revenu uniquement.

La Cour de justice des Communautés européennes a déclaré que pour l'examen d'une demande, tous les éléments du dossier du demandeur devaient être pris en compte. Il s'agit, en d'autres termes, de respecter le principe de proportionnalité.

de parlementaire debatten die in het Binnenhof zijn gehouden, en zo meer te weten te komen over de reactie van de Nederlandse regering ten aanzien van het vraagstuk als gevolg van het arrest.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) herinnert eraan dat haar wetsvoorstel voorziet in inkomsten uit arbeid, die overeenstemt met minimaal 120 % van het bedrag dat is vastgesteld bij artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Amendement nr. 4 (DOC 53 0443/002) maakt het echter mogelijk rekening te houden met de inkomsten uit pensioenen en invaliditeitsuitkeringen.

In verband met het arrest-Chakroun vindt zij het belangrijk daar een correcte lezing van te maken.

Zij sluit zich aan bij het standpunt van de heer Ducarme ten aanzien van de richtlijn, volgens welke het nationaal recht bepalingen met betrekking tot de sociale zekerheid mag bevatten.

Nederland is gerechtelijk veroordeeld, niet omdat er een minimuminkomen was vastgesteld, maar omdat de gemeentebesturen het recht in verband met het minimumleefloon verkeerd toepasten. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft immers geoordeeld dat het onaanvaardbaar is dat er willekeurige praktijken zijn waarbij een minimumleefloon wordt toegekend als het inkomen nu eens geen 110 % en dan weer geen 130 % van dat leefloon bedraagt. In de overtuiging dat die praktijken inderdaad onaanvaardbaar zijn, stelt mevrouw Lanjri voor te kiezen voor een door de wetgever vastgesteld toereikend bedrag, of de Koning te machtigen dat toereikende bedrag te bepalen. De spreekster pleit tot besluit voor een duidelijk criterium: ofwel een precies bedrag ofwel een precieze bepaling. Haar fractie is voorstander van inkomsten uit arbeid, maar bij wijze van uitzondering ook van vervangingsinkomsten bestaande uit pensioenen en invaliditeitsuitkeringen.

Volgens *de vertegenwoordigster van de staatssecretaris* kan de wetgever zeker een inkomensvoorwaarde opleggen. De fout in Nederland vloeit echter voort uit het feit dat het inkomen was vastgesteld op een vrij hoog niveau, wat weigeringen met zich heeft gebracht die alleen op het inkomen waren gebaseerd.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft verklaard dat bij het onderzoek van een aanvraag rekening moet worden gehouden met alle elementen van het dossier van de aanvrager. Het evenredigheidsbeginsel moet met andere woorden in acht worden genomen.

La représentante du secrétaire d'État ajoute que le gouvernement avait souhaité transposer en droit interne l'article 17 de la directive exigeant un traitement proportionnel de chaque demande, ce qui implique une prise en considération de tous les éléments afférant à la situation du demandeur. Afin de se conformer à l'enseignement de l'arrêt Chakroun, le gouvernement fédéral avait jugé utile d'inscrire une condition de revenus dans la loi, tout en transposant l'article 17, pour que les autorités administratives réalisent bien qu'elles ne peuvent pas considérer les aspects financiers uniquement, mais qu'elles sont également obligées de procéder à un examen de proportionnalité.

Si *Mme Karin Temmerman (sp.a)* ne s'oppose pas à une condition liée aux revenus, elle appelle néanmoins à la vigilance quant à la détermination du contenu de cette condition.

C'est la raison pour laquelle il conviendrait d'analyser attentivement toutes les propositions. À ce titre, la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial établit une nette distinction entre l'aide sociale et la sécurité sociale. Il semblerait qu'aucun revenu fondé sur la sécurité sociale ne puisse être exclu, même pas les allocations de chômage si le demandeur d'emploi recherche un emploi depuis plus de dix-huit mois. En effet, un travailleur se constitue des droits en travaillant et cette réalité ne peut être ignorée.

Quant au regroupement familial avec enfants, il faut savoir que les enfants sont de toute façon titulaires de droits, parmi lesquels figurent également le droit d'être regroupé avec leurs parents. Conditionner l'exercice de ce droit paraît assez difficile. Peut-être la proposition défendue par Mme Fonck indique-t-elle une voie intéressante à suivre? Sans examen approfondi de ce qui est autorisé ou non, les discussions risquent, en tous cas, de s'enliser.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) revient sur l'arrêt Chakroun et cite le point 48: "*Dès lors que l'ampleur des besoins peut être très variable selon les individus, cette autorisation doit par ailleurs être interprétée en ce sens que les États membres peuvent indiquer une certaine somme comme montant de référence, mais non en ce sens qu'ils pourraient imposer un montant de revenu minimal au-dessous duquel tout regroupement familial serait refusé, et ce indépendamment d'un examen concret de la situation de chaque demandeur.*". Cet élément doit être ajouté à la proposition de loi en examen, car les intervenants ne prennent pas en considération l'obligation de procéder à un examen de

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris voegt daaraan toe dat de regering artikel 17 van de richtlijn, dat een evenredige behandeling van elke aanvraag als voorwaarde stelt, in het nationale recht had willen omzetten, wat inhoudt dat alle elementen met betrekking tot de situatie van de aanvrager in overweging worden genomen. Om te voldoen aan het arrest-Chakroun had de federale regering het nuttig geacht een inkomstenvoorwaarde in de wet op te nemen en tegelijk artikel 17 van de richtlijn om te zetten, als duidelijk signaal aan de administratieve overheden dat zij niet alleen de financiële aspecten in aanmerking moeten nemen, maar ook een evenredigheidsonderzoek moeten uitvoeren.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) heeft dan wel geen bezwaar tegen een inkomstenvoorwaarde, zij dringt toch aan op enige omzichtigheid bij de inhoudelijke invulling van die voorwaarde.

Het is dan ook aangewezen alle voorstellen zorgvuldig te ontleden. Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging maakt een duidelijk onderscheid tussen sociale bijstand en sociale zekerheid. Blijkbaar mag geen enkele sociale zekerheidsuitkering als inkomen worden uitgesloten, ook de werkloosheidsuitkering niet ingeval de betrokkene al meer dan achttien maanden werkzoekende is. Men kan er inderdaad niet omheen dat een werknemer tijdens zijn loopbaan rechten opbouwt.

Zijn bij de gezinshereniging kinderen betrokken, dan hebben die kinderen hoe dan ook rechten, onder meer het recht met hun ouders te worden herenigd. Het lijkt nogal moeilijk voorwaarden te verbinden aan de uitoefening van dat recht. Misschien is het voorstel van mevrouw Fonck een interessant denkspoor? In elk geval lijkt de bespreking te verzanden als niet eerst grondig wordt nagegaan wat al dan niet is toegestaan.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) verwijst opnieuw naar het arrest-Chakroun en citeert punt 48: *"Aangezien de omvang van de behoeften van persoon tot persoon sterk kan verschillen, moet deze bevoegdheid bovendien aldus worden uitgelegd dat de lidstaten wel een bepaald referentiebedrag kunnen vaststellen, maar niet dat zij een minimuminkomen kunnen bepalen waaronder geen gezinshereniging wordt toegestaan, zonder enige concrete beoordeling van de situatie van iedere aanvrager"*. Dat element moet worden opgenomen in het ter bespreking voorliggend wetsvoorstel; de vorige sprekers houden immers geen rekening met de verplichting een evenredigheidsonderzoek uit te voeren. Het is

proportionnalité. Il n'est pas acceptable qu'un enfant ne puisse pas être regroupé avec ses parents pour des motifs de revenus.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) signale que la directive permet d'instaurer une condition de revenus, ce que les États voisins de la Belgique ont reconnu. Il s'agit donc, tout simplement, de rechercher une formulation adéquate. Si le droit français exige que le regroupant ait travaillé la dernière année, la thèse défendue par M. Ducarme requiert une période de travail de dix-huit mois sur les trois dernières années (amendement n° 12, DOC 53 0443/003). Cette position fait preuve de plus d'humanité, mais présuppose un séjour vieux de trois ans. N'est-ce pas introduire une difficulté supplémentaire dans la loi? Ne vaut-il pas mieux limiter le séjour à deux ans?

M. Denis Ducarme (MR) renvoie au droit français et relève l'article L-441-5 du Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, qui dispose que le regroupement familial peut être refusé si "*[l]e demandeur ne justifie pas de ressources stables et suffisantes pour subvenir aux besoins de sa famille. Sont prises en compte toutes les ressources du demandeur et de son conjoint indépendamment des prestations familiales et des allocations prévues à l'article L.262-1 du code de l'action sociale et des familles*." Cet article exclut les prestations familiales, le revenu de solidarité active, l'allocation de solidarité aux personnes âgées, l'allocation temporaire d'attente, l'allocation de solidarité spécifique, l'allocation équivalente de la retraite. Autrement dit, il est parfaitement licite d'exclure les revenus sociaux. Par contre, les travailleurs qui ont cotisé ne devraient pas être écartés, car ils ont participé à l'effort national et chacun peut être victime d'un accident de vie et se retrouver demandeur d'emploi. Son amendement n° 12 demande simplement que la période de travail ne soit pas inférieure à dix-huit mois sur trois ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) partage le point de vue de l'intervenant précédent en ce qui concerne le rapport entre la durée du travail et le chômage. Qu'en est-il de travailleurs étrangers dont le séjour légal est inférieur à trois ans et qui sont au chômage? Selon l'oratrice, il faudrait prendre comme point de référence la date à laquelle débute le séjour légal. Il s'ensuit que le calcul devrait se faire en fonction d'un séjour légal de deux ans.

onaanvaardbaar dat een kind niet met zijn ouders zou mogen worden herenigd, gewoon omdat niet is voldaan aan een of andere inkomstenvoorwaarde.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stipt aan dat krachtens de richtlijn een inkomstenvoorwaarde mag worden opgelegd, wat de buurlanden van België ook hebben erkend. Het is dus gewoon zaak een passende formulering te vinden. Terwijl in Frankrijk de wet vereist dat de gezinshereniger het voorbije jaar moet hebben gewerkt, gaat het in het voorstel van de heer Ducarme om een arbeidsperiode van achttien maanden over de laatste drie jaar (amendement nr. 12, DOC 53 0443/003). Dat standpunt getuigt van meer menselijkheid, maar veronderstelt een verblijf van drie jaar. Wordt zo geen bijkomende moeilijkheid in de wet opgenomen? Zou het niet beter zijn de verblijfsvoorwaarde te beperken tot twee jaar?

De heer Denis Ducarme (MR) verwijst naar het Franse recht, meer bepaald naar artikel L-441-5 van de *"Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile*", dat bepaalt dat de gezinshereniging kan worden geweigerd als de aanvrager niet kan aantonen dat hij over vaste en toereikende bestaansmiddelen beschikt om te voorzien in het levensonderhoud van zijn gezin; daartoe worden alle bestaansmiddelen van de aanvrager en zijn partner in aanmerking genomen, behoudens de gezinstoelagen en uitkeringen als bedoeld in artikel L.262-1 van de "Code de l'action sociale et des familles". Als gevolg van dat artikel worden de gezinstoelagen, het inkomen voor actieve solidariteit, de ouderensolidariteitsbijdrage, de tijdelijke wachtuitkering, de specifieke solidariteitsuitkering en de equivalente pensioenuitkering niet tot de bedoelde inkomsten gerekend. Kortom, het is volkomen gewettigd de sociale inkomsten uit te sluiten. De werknemers die bijdragen hebben betaald, zouden evenwel niet mogen worden uitgesloten omdat zij hun deel van 's lands inspanning hebben gedaan. Bovendien kan iedereen in het leven door onheil worden getroffen en noodgedwongen opnieuw werk moeten zoeken. Amendement nr. 12 strekt er louter toe te bepalen dat de aanvrager minstens achttien maanden moet hebben gewerkt over een periode van drie jaar.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het met de vorige spreker eens wat het verband tussen de arbeidsperiode en de werkloosheid betreft. Hoe zit het met buitenlandse werknemers die nog geen drie jaar wettig in het land verblijven en werkloos zijn? Volgens het lid moet men de datum waarop het wettig verblijf ingaat, als vertrekpunt nemen. Daaruit volgt dat de berekening moet gebeuren op basis van een wettig verblijf van twee jaar.

M. Denis Ducarme (MR) se déclare disposé à ramener la durée du séjour de trois ans à deux, pour une même durée de travail de dix-huit mois. Toutefois, ce qui compte, c'est qu'une personne ait suffisamment travaillé et cotisé avant d'exercer le droit au regroupement familial.

Mme Karin Temmerman (sp.a) insiste sur la nécessité de réfléchir à des critères réalistes. Quel sort le législateur entend-il réserver à celui qui a le statut de demandeur d'emploi depuis cinq ans, après qu'il ait travaillé toute se vie? Sera-t-il exclu, au motif qu'il ne dispose pas de ressources provenant de son travail dans la période de douze mois qui précèdent la dernière année d'inactivité — c'est-à-dire au cours du séjour visé de deux ans? Pourtant, si un demandeur d'emploi bénéficie d'une allocation de chômage, c'est parce qu'il a travaillé. L'intervenante en conclut que les allocations de chômage doivent donc également être considérées comme des revenus légitimes, susceptibles de justifier le regroupement familial.

M. Bart Somers (Open Vld) propose de retenir des conditions moins sévères que celles de Mme Lanjri, qui ne retient que les revenus du travail, en exceptant, à juste titre, les pensions et indemnités d'invalidité. L'orateur souhaite quant à lui inclure les demandeurs d'emploi bénéficiant d'une allocation de chômage parmi les candidats susceptibles d'exercer le droit au regroupement familial. Quelle en est la *ratio legis*? Nul ne contestera le droit des demandeurs d'emploi de bénéficier d'une allocation de chômage s'ils ont suffisamment travaillé. La question qui se pose, alors, est celle de savoir si le fait de bénéficier d'une allocation de chômage ouvre des droits en matière de regroupement familial? Selon l'intervenant, il faut éviter que des étrangers qui s'installent en Belgique ne se retrouvent dans une situation de dépendance. C'est pourquoi l'exigence d'avoir travaillé un an au cours des deux dernières années est parfaitement défendable. Pareil travailleur aura démontré qu'il est en contact avec le marché de l'emploi et qu'il est également disposé à s'engager dans la vie professionnelle.

La *représentante du secrétaire d'État* signale aux membres que la Commission européenne a déjà transmis son rapport au Parlement européen et au Conseil sur l'application de la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial, dans lequel elle livre son analyse de la question des ressources stables (*COM* (2008), 610 final). À cet égard, la Commission fait observer que certains États membres "*risquent de faire obstacle au regroupement familial*" par une série de conditions, ce qui n'est pas acceptable. Il faut veiller à respecter la directive de telle manière à ce que la Commission ne voit aucun inconvénient dans la manière dont la Belgique poursuit le but fixé

De heer Denis Ducarme (MR) is bereid de verblijfstermijn in te korten van drie tot twee jaar voor een zelfde arbeidsduur van achttien maanden. Het belangrijkste is echter dat iemand voldoende heeft gewerkt en bijgedragen alvorens hij of zij aanspraak maakt op de gezinshereniging.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) wijst met aandrang op de noodzaak na te denken over realistische criteria. Hoe denkt de wetgever iemand te behandelen die al vijf jaar werkzoekende is maar wel zijn hele leven heeft gewerkt? Zal hij uitgesloten worden omdat hij niet beschikt over bestaansmiddelen uit zijn arbeid in de tijdspanne van twaalf maanden voorafgaand aan het laatste jaar van inactiviteit — dat wil zeggen tijdens de bedoelde periode van twee jaar? Als een werkzoekende een werkloosheidsuitkering ontvangt, is dat nochtans omdat hij gewerkt heeft. De spreekster leidt daaruit af dat ook werkloosheidsuitkeringen moeten worden beschouwd als wettige inkomsten, die de gezinshereniging kunnen rechtvaardigen.

De heer Bart Somers (Open Vld) stelt voor minder strenge voorwaarden te hanteren dan die van mevrouw Lanjri, die immers alleen de inkomsten uit arbeid in aanmerking neemt en, terecht, de pensioenen en de invaliditeitsuitkeringen uitsluit. De spreker wenst dat ook de werkzoekende die een werkloosheidsvergoeding ontvangt, in aanmerking komt als kandidaat-gezinshereniger. Wat is daarvan de *ratio legis*? Niemand zal betwisten dat werkzoekenden recht hebben op een werkloosheidsuitkering als ze lang genoeg hebben gewerkt. Dan rijst de vraag of het feit dat men een werkloosheidsuitkering ontvangt rechten opent inzake gezinshereniging. Volgens de spreker moet worden voorkomen dat buitenlanders die in België komen wonen in een situatie van afhankelijkheid terechtkomen. Daarom is de eis dat de betrokkene tijdens de voorbije twee jaar één jaar moet hebben gewerkt perfect verdedigbaar. Een dergelijke werknemer zal aangetoond hebben dat hij in contact is met de arbeidsmarkt en dat hij bereid is in het beroepsleven te stappen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris attendeert de commissieleden erop dat de Europese Commissie haar rapport over de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging al heeft overgezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad, en dat ze daarin haar analyse weergeeft van de kwestie van de stabiele inkomsten (COM(2008) 610 (definitief)). De Commissie merkt op dat bepaalde lidstaten door het opleggen van een aantal voorwaarden *"een belemmering [kunnen] vormen voor het recht op gezinshereniging"*, wat onaanvaardbaar is. Er moet worden voor gezorgd dat de richtlijn zodanig in acht wordt genomen dat de

par la norme *supra*nationale. Il n'est pas certain que le législateur soit à l'abri de toute censure de la part de la Commission. La représentante du gouvernement affirme que l'objectif de la directive est, en effet, de faciliter le regroupement familial, non de le rendre difficile: "*Pour réunir la famille, 120 % du salaire minimum légal d'un travailleur de 23 ans sont exigés d'un regroupant, quel que soit son âge. En outre, un contrat de travail d'au moins un an ou une durée d'emploi de trois ans est également exigé. Toutes ces conditions risquent de faire obstacle au droit au regroupement familial*" (*COM* (2008), 610 final, p. 7). Trois États membres sont épinglés du doigt, à savoir l'Estonie, la Finlande et les Pays-Bas. La Belgique pourrait tenir compte de ce rapport.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que le législateur doit s'en tenir au cadre posé par la directive. Si les trois États cités n'indiquent pas la voie à suivre, la France présente un exemple dont pourrait s'inspirer la Belgique et l'idée exprimée par M. Ducarme doit pouvoir être coulée dans un texte juridique.

L'oratrice comprend les critiques de la Commission à l'égard des Pays-Bas, car le niveau de revenus fixé en droit néerlandais est très élevé. C'est pourquoi, l'exercice du législateur consiste à déterminer un montant acceptable. Il convient par ailleurs d'exclure certains revenus et d'accepter également des exceptions.

L'intervenante partage le raisonnement de Mme Temmerman, mais précise qu'il est permis, en droit social belge, de percevoir des allocations de chômage, sans avoir presté. Certaines personnes n'ont en effet jamais travaillé et bénéficient pourtant d'allocations de chômage. Il suffit de songer aux jeunes à l'issue de leur stage d'attente, qui sont allocataires à condition qu'ils soient disponibles pour le marché d'emploi. Les demandeurs d'emploi en provenance d'États membres peuvent également bénéficier de ces allocations de chômage, pourvu qu'ils aient travaillé un jour en Belgique. Comme le droit de certains États membres ne permet pas le paiement d'allocations de chômage au-delà d'une certaine période, les demandeurs d'emploi de ces États migrent vers la Belgique.

La discrimination que dénonce Mme Temmerman est pertinente. Il serait en effet inique de la part du

Commissie geen graten ziet in de wijze waarop België de door de *supra*nationale norm bepaalde doelstelling nastreeft. Het is niet zeker dat de wetgever, door iemand die de jongste vijf jaar niet heeft gewerkt het recht op gezinshereniging te ontzeggen, gevrijwaard is van iedere afkeuring vanwege de Commissie. De vertegenwoordigster van de regering geeft aan dat de doelstelling van de richtlijn er inderdaad in bestaat de gezinshereniging te vergemakkelijken en niet van ze te bemoeilijken: "Bij gezinsvorming wordt van iedere gezinshereniger ongeacht zijn/haar leeftijd geëist dat hij een inkomen gelijk aan 120 % van het wettelijke minimuminkomen van een 23-jarige werknemer heeft. Bovendien moet hij een arbeidscontract van ten minste één jaar hebben of kunnen aantonen dat hij gedurende drie jaar heeft gewerkt. Al deze voorwaarden kunnen een belemmering vormen voor het recht op gezinshereniging, vooral voor jongeren." (COM(20008) 610 (definitief), blz. 7). Drie lidstaten worden met de vinger gewezen, met name Estland, Finland en Nederland. België zou met dat rapport rekening kunnen houden.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) herinnert eraan dat de wetgever zich moet houden aan het door de richtlijn bepaalde kader. De drie voormelde lidstaten zijn terzake weliswaar geen voorbeelden, maar Frankrijk is dat wel en zou voor België model kunnen staan. De idee van de heer Ducarme moet in een juridische tekst kunnen worden omgezet.

De spreekster begrijpt de kritiek van de Europese Commissie ten aanzien van Nederland omdat het in het Nederlandse recht vastgestelde inkomensniveau zeer hoog ligt. Daarom bestaat de taak van de wetgever erin een aanvaarbaar bedrag te bepalen. Voorts moeten bepaalde inkomsten worden uitgesloten en moeten ook uitzonderingen worden aanvaard.

De spreekster is het eens met de redenering van mevrouw Temmerman, maar geeft aan dat men volgens het Belgisch sociaal recht een werkloosheidsuitkering kan ontvangen zonder te hebben gewerkt; sommigen verkeren in dat geval, zoals de jongeren die na afloop van hun wachttijd een werkloosheidsuitkering ontvangen op voorwaarde dat ze beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Werkzoekenden die uit de lidstaten afkomstig zijn, kunnen ook een werkloosheidsuitkering ontvangen, op voorwaarde dat zij in België één dag hebben gewerkt. Omdat het recht van sommige lidstaten niet toestaat dat na een bepaalde periode nog een werkloosheidsuitkering wordt uitbetaald, komen de werkzoekenden uit die landen naar België.

De discriminatie die mevrouw Temmerman aan de kaak stelt, is relevant. Het zou vanwege de wetgever

législateur si celui-ci devait priver du droit au regroupement familial les personnes qui ont travaillé toute leur vie. Il n'empêche que certaines personnes n'ont jamais travaillé. Le droit français a le mérite de prendre en considération, pas exclusivement, il est vrai, les revenus qui proviennent du travail. Peut-être l'exigence dans les amendements de MM. Ducarme et Somers d'exercer un emploi de manière ininterrompue devrait-elle être revue, de sorte que le fait d'avoir atteint une durée d'emploi minimale suffisamment longue — peu importe le nombre d'interruptions et leur durée — puisse également être acceptée.

Mme Catherine Fonck (cdH) critique le fait de limiter la provenance des revenus uniquement au travail. Après tout, une personne peut disposer de ressources financières importantes indépendamment de l'exercice d'un emploi, auquel cas l'exclusion du droit au regroupement familial serait plutôt étonnant. De surcroît, il semble contreproductif de lister les critères et la manière d'appliquer ceux-ci, car c'est oublier la multitude de situations individuelles, différentes les unes des autres, qui n'auront pas été envisagées. L'intervenante plaide pour une attitude pragmatique, qui consiste à définir un niveau minimum de revenus et à permettre au Roi de spécifier les cas. Le législateur ne doit pas s'engager dans discussions sur des questions accessoires; au contraire, il devrait s'abstenir de vouloir tout anticiper s'il souhaite une action effivcace.

Mme Eva Brems (Ecolo-Groen!) considère que le recours à un montant de référence en ce qui concerne le niveau des revenus est accepté par le droit communautaire, alors que la représentante du gouvernement insiste sur le fait que l'imposition d'un revenu minimum s'accompagne d'un examen de proportionnalité. Or, il ressort de l'arrêt Chakroun que le concept du montant de référence importe davantage que la notion d'un revenu minimum, et surtout, que le montant de référence, en soit, est considéré de manière relative. Autrement dit, il est permis de déterminer un montant à titre indicatif, pourvu qu'il soit évalué à l'aune des besoins des intéressés.

L'intervenante tient également à signaler que la directive s'inscrit dans un ensemble normatif tendant à encourager la mobilité au sein de l'Union européenne, en même temps qu'elle participe de la reconnaissance d'un droit fondamental: celui du respect de la vie familiale. Si le fait de conditionner l'exercice de ce droit par un niveau de ressources en deçà duquel il ne serait pas possible de vivre dignement, L'oratrice se demande en quoi la *source* des revenus offrirait une base congrue. Comment pourrait-on argumenter devant une cour

inderdaad onrechtvaardig zijn, mocht hij het recht op gezinshereniging ontzeggen aan mensen die hun hele leven hebben gewerkt. Dat neemt niet weg dat sommigen nooit hebben gewerkt. Het Franse recht heeft de verdienste rekening te houden met de inkomsten uit arbeid, zij het niet uitsluitend. Misschien moet de in de amendementen van de heren Ducarme en Somers gestelde vereiste om ononderbroken een baan uit te oefenen, worden bijgestuurd, zodat ook een tijdens een voldoende lange minimumduur verrichte baan — ongeacht het aantal onderbrekingen en de duur van die onderbrekingen — kan worden aanvaard.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) heeft er kritiek op dat de inkomsten alleen uit arbeid mogen zijn verworven. Per slot van rekening kan iemand immers, ongeacht of hij een baan uitoefent, over aanzienlijke financiële middelen beschikken; het ware nogal merkwaardig dat zo iemand zou worden uitgesloten van het recht op gezinshereniging. Bovendien lijkt het contraproductief de criteria en de wijze waarop ze moeten worden toegepast op te lijsten, want in dat geval zou worden voorbijgegaan aan de vele, van elkaar verschillende individuele situaties, welke niet in aanmerking worden genomen. De spreekster pleit voor een pragmatische houding, die erin bestaat minimale inkomsten vast te leggen, alsook de Koning te machtigen de gevallen te specificeren. De wetgever mag zich niet verliezen in discussies over bijzaken; wel integendeel, indien hij doeltreffend wenst op te treden, zou hij er moeten van afzien op alles te willen anticiperen.

Mevrouw Eva Brems (Ecolo-Groen!) gaat er vanuit dat qua inkomen de instelling van een referentiebedrag aanvaard is binnen het communautair recht, terwijl de vertegenwoordigster van de regering erop aandringt dat de oplegging van een minimuminkomen gepaard moet gaan met een toetsing aan het evenredigheidsbeginsel. Uit het arrest-Chakroun volgt evenwel dat het begrip "referentiebedrag" zwaarder doorweegt dan het begrip "minimuminkomen", en vooral dat het referentiebedrag op zich op betrekkelijke wijze in aanmerking wordt genomen. Anders gesteld, het is toegestaan een richtbedrag vast te stellen, op voorwaarde dat het wordt beoordeeld volgens de behoeften van de betrokkenen.

Voorts wenst de spreekster er met klem op te wijzen dat de richtlijn deel uitmaakt van een regelgevingspakket dat ertoe strekt de mobiliteit binnen de EU te stimuleren, en tegelijkertijd bijdraagt tot de erkenning van een fundamenteel recht, met name het recht op de inachtneming van het gezinsleven. Zo het de bedoeling is de uitoefening van dat recht afhankelijk te maken van een inkomensminimum waaronder het niet mogelijk ware menswaardig te leven, vraagt mevrouw Brems zich af in welk opzicht de bron van de inkomsten dan een

constitutionnelle, voire devant la Cour européenne des droits de l'homme que si les moyens financiers proviennent d'une source A, le droit au regroupement familial est plus fort que si les moyens financiers proviennent d'une source B. À la limite, le niveau des revenus pourrait jouer un rôle, mais pas la nature des revenus, qui est non pertinente.

Mme Karin Temmerman (sp.a) se rallie à l'appel au pragmatisme de Mme Fonck. Elle se déclare en faveur d'une prise en considération de plusieurs facteurs, plutôt que de s'en tenir à un élément exclusif dans le cadre de l'évaluation des ressources. Mais avant de conclure les travaux en commission, il convient surtout de recueillir l'avis de la section de législation du Conseil d'État.

À la suite de cet échange de vues, *M. Bart Somers (Open Vld)* dépose un *amendement n° 143* (DOC 53 0443/009). Son amendement supprime la condition que le travail ait été exercé "de manière ininterrompue". Il exige qu'au cours des deux ans précédant la mise en œuvre du droit au regroupement familial, le regroupant ait travaillé pendant un an au moins.

Quant à la légalité de l'ensemble de la proposition de loi en examen, la section de législation du Conseil d'État peut amener un éclairage intéressant à la fin des travaux.

En ce qui regarde la suggestion de Mme Fonck relative à la délégation de pouvoirs au Roi pour élaborer le détail des règles, elle est autorisée par la Constitution, pour autant qu'il s'agisse des modalités de la loi. Il n'empêche que le législateur serait bien avisé de fixer lui-même les conditions de base dans la loi, afin d'organiser le regroupement familial dans des circonstances humaines.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) s'étonne du tour que prend la discussion et particulièrement, des positions adoptées par les groupes qui défendent les valeurs de la famille. Elle constate qu'il subsiste un problème pour les couples qui émigrent vers la Belgique, en abandonnant leurs enfants dans le pays d'origine, et qui obtiennent le statut de réfugiés dans le pays d'accueil.

Mme Catherine Fonck (cdH) invite l'intervenante à prendre en considération l'ensemble des amendements. Son amendement n° 113 (DOC 53 0443/006, cfr. infra) prévoit ainsi que lorsqu'une personne exerce son droit au regroupement familial pour faire venir ses enfants, la preuve de revenus stables, suffisants et réguliers ne doit

geschikte grondslag zou vormen. Hoe ware het voor een grondwettelijk hof, laat staan voor het Europees Hof voor de Rechten voor de Mens, mogelijk het argument te hanteren dat het recht op gezinshereniging groter is indien de financiële middelen afkomstig zijn van bron A in plaats van bron B? Hoogstens zou het bedrag van de inkomsten enige rol kunnen spelen, maar niet de aard ervan, wat een irrelevant gegeven is.

Mevouw Karin Temmerman (sp.a) steunt de oproep tot pragmatisme van mevrouw Fonck. Mevrouw Temmerman verkiest verschillende factoren in aanmerking te nemen, in plaats van bij de evaluatie van de inkomsten vast te houden aan één enkel gegeven. Alvorens de werkzaamheden in commissie te besluiten, is het evenwel vooral noodzakelijk het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen.

Naar aanleiding van deze bespreking dient de *heer Bart Somers (Open Vld) amendement nr. 143* (DOC 53 0443/009) in. Zijn amendement strekt ertoe de voorwaarde op te heffen dat de betrokkene ononderbroken dient te hebben gewerkt. Het stelt de vereiste in uitzicht dat de gezinshereniger ten minste één jaar heeft gewerkt gedurende de twee jaren voorafgaand aan de tenuitvoerlegging van het recht op gezinshereniging.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State kan op het einde van de werkzaamheden interessante toelichtingen verschaffen omtrent de wettigheid van het gehele, ter bespreking voorliggende wetsvoorstel.

De suggestie van mevrouw Fonck om de Koning te machtigen de regels tot in hun nadere bijzonderheden uit te werken, is zeker een mogelijkheid, omdat die machtiging is toegestaan krachtens de Grondwet, op voorwaarde dat het gaat om nadere wetsbepalingen. Niettemin zou de wetgever er goed aan doen zelf de basisvoorwaarden bij wet vast te leggen, teneinde gezinshereniging in menselijke omstandigheden te organiseren.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) is verbaasd over de wending die de bespreking neemt, en meer bepaald over de standpunten die worden ingenomen door de fracties die de gezinswaarden verdedigen. Zij constateert dat nog steeds een knelpunt rijst voor stellen die naar België emigreren met achterlating van hun kinderen in het land van herkomst, en die de vluchtelingenstatus verkrijgen in het ontvangende land.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) nodigt de vorige spreekster uit alle amendementen in ogenschouw te nemen. Zo voorziet amendement nr. 113 (DOC 53 0443/006, cfr. infra) dat zij samen met mevrouw Delacroix-Rolin heeft ingediend, erin dat wanneer iemand zijn recht op gezinshereniging doet gelden om

pas être apportée. Conformément à la Convention internationale des droits de l'enfant, rien ne peut empêcher l'enfant, à quelque moment que ce soit et de quelque manière que ce soit, d'être réuni avec ses parents.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) adhère totalement à ce point de vue, mais estime qu'il se différencie de l'opinion de Mme Lanjri, puisque celle-ci soutient que les enfants ont le droit de vivre avec leurs parents, uniquement si les parents sont reconnus réfugiés. En revanche, Mme Fonck déclare que les enfants ne peuvent pas être séparés de leurs parents, peu importe que les parents aient été régularisés.

Or, les enfants ont le droit de vivre avec leurs parents et les conditions de ressources, de même que le mode d'acquisition de ces ressources, ne doivent pas entrer en ligne de compte.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) conteste l'affirmation qui lui est attribuée, car ce n'est pas la thèse qu'elle défend.

M. Theo Francken (N-VA) retire son amendement n° 47 (DOC 53 0443/004).

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 106* (DOC 53 0443/005) d'ordre purement technique, qui résulte de l'amendement n° 105 (DOC 53 0443/005) tendant à insérer un nouvel alinéa entre les alinéas 1er et 2 dans le § 2 de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. L'exception relative aux réfugiés politiques, qui concernait l'alinéa 2, doit être étendue pour inclure également l'alinéa 3.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande comment l'auteur de l'amendement envisage la question des enfants nés antérieurement au regroupement familial? Peut-on concevoir une situation, en dehors du cadre des réfugiés, où les enfants pourraient jouir du droit au regroupement familial avec le père, alors que la mère doit se conformer aux conditions légales, parce que le père serait sans emploi?

M. Bart Somers (Open Vld) précise que son amendement porte sur la problématique du statut des réfugiés politiques dans le cadre du regroupement familial et constitue une tentative d'étendre en droit belge la protec-

zijn kinderen te laten overkomen, niet het bewijs dient te worden geleverd van stabiele, voldoende en regelmatige inkomsten. Overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind mag niets - wanneer of hoe dan ook - een kind verhinderen te worden herenigd met zijn ouders.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) is het volmondig met dat standpunt eens, maar volgens haar verschilt dat standpunt wel van de opinie van mevrouw Lanjri, aangezien laatstgenoemd lid staande houdt dat kinderen alleen het recht hebben samen met hun ouders te leven als die ouders als vluchteling zijn erkend. Mevrouw Fonck daarentegen stelt dat kinderen niet van hun ouders mogen worden gescheiden, ongeacht of de ouders al dan niet zijn geregulariseerd.

De kinderen hebben evenwel het recht bij hun ouders te wonen; de inkomensvoorwaarden en de wijze waarop dat inkomen wordt verworven, mogen niet in aanmerking worden genomen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) betwist de woorden die haar in de mond worden gelegd; dat is niet de stelling die zij voorstaat.

De heer Theo Francken (N-VA) trekt zijn amendement nr. 47 (DOC 53 0443/004) in.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 106* (DOC 53 0443/005) in. Dit is een louter technisch amendement, dat voortvloeit uit amendement nr. 105 (DOC 53 0443/005). Dit amendement strekt ertoe in de vreemdelingenwet van 15 december 1980 een nieuw lid in te voegen in artikel 10, § 2, tussen het eerste en het tweede lid. De uitzondering voor de politieke vluchtelingen die in het tweede lid is opgenomen, moet worden verruimd, en moet tevens betrekking hebben op het derde lid.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt de indiener van amendement nr. 105 hoe hij het vraagstuk denkt op te lossen van de kinderen die geboren zijn voordat het gezin werd herenigd. Is het denkbaar dat de kinderen – los van de vluchtelingencontext – het recht zouden hebben zich bij de vader te voegen, terwijl de moeder moet voldoen aan de wettelijke voorwaarden, omdat de vader werkloos is?

De heer Bart Somers (Open Vld) preciseert dat zijn amendement betrekking heeft op het vraagstuk van de status van de politieke vluchtelingen in het kader van de gezinshereniging, en dat het een poging inhoudt om de

tion accordée par le droit communautaire. Pour le reste, l'intervention n'a guère de rapport avec l'amendement en question et ne saurait donner lieu à un débat sur le fond, puisqu'il règle simplement des aspects formels du droit.

M. Theo Francken (N-VA) renvoie à l'article 9 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial, qui dispose, en son point 2, que "*[l]es États membres peuvent limiter l'application du présent chapitre aux réfugiés dont les liens familiaux sont antérieurs à leur entrée sur le territoire*." Cet article ne concerne que le regroupement familial et non la constitution d'une famille. Les règles applicables aux réfugiés reconnus sont parfaitement transposables à la constitution d'une famille. Il est sain que le droit accepte le principe du regroupement familial si le mariage ou le partenariat enregistré sont antérieurs au séjour légal en Belgique du candidat au regroupement. La situation serait différente pour un Afghan jouissant du statut de réfugié, qui entrerait ultérieurement en rapport avec une compatriote avec laquelle il souhaiterait se réunir en Belgique. Dans ce cas, le législateur peut imposer des conditions de logement et de ressources.

La représentante du gouvernement tient à ajouter que le cas de figure décrit ne se produira quasi jamais. Un étranger qui obtient le statut de réfugié en Belgique, qui rencontre une personne à l'étranger et qui souhaite l'épouser aura vite accumulé une présence d'un an sur le sol national. Le regroupement familial doit être demandé au cours de cette année, car au-delà de cette échéance, le réfugié se voit appliquer le régime normal, c'est-à-dire celui qui pose des conditions, notamment au niveau des revenus. Autrement dit, le membre développe une solution très compliquée qui ne visera presque personne, tout au plus un individu par an. Il paraît dès lors stérile de consacrer son énergie à discerner le regroupement familial d'avec la constitution d'une famille.

Amendements relatifs au 5°de l'article 2

M. Theo Francken (N-VA) retire son amendement n° 53 (DOC 53 0443/004).

M. Theo Francken (N-VA) présente un amendement n° 24 (DOC 53 0443/004). Cet amendement est la suite logique de son amendement n° 18 au 1° de l'article 2 (cfr. *supra*).

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un amendement n° 82 (DOC 53 0443/004)

bij het gemeenschapsrecht verleende bescherming ook op te nemen in het Belgische recht. Voor het overige is er nauwelijks een verband tussen het betoog van de vorige spreekster en het betrokken amendement; het hoeft niet ten gronde te worden besproken, aangezien het louter formele juridische aspecten regelt.

De heer Theo Francken (N-VA) verwijst naar artikel 9 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging, dat in punt 2 het volgende bepaalt: *"De lidstaten kunnen de toepassing van dit hoofdstuk beperken tot vluchtelingen wier gezinsband al vóór binnenkomst bestond."*. Dit artikel heeft louter betrekking op de gezinshereniging, en niet op de gezinsvorming. De regels die gelden voor de erkende vluchtelingen kunnen onverkort worden getransponeerd op de vorming van een gezin. Het getuigt van gezond verstand dat het recht het beginsel van de gezinshereniging aanvaardt wanneer het huwelijk of het geregistreerde partnerschap bestond vooraleer het wettige verblijf in België van de kandidaat-gezinshereniger van start ging. De zaak zou anders liggen voor een Afghaan met de status van vluchteling, die op een later tijdstip een relatie zou aangaan met een landgenote, met wie hij zich in België wenst te "herenigen". In dat geval kan de wetgever huisvestings- en inkomensvoorwaarden opleggen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris beklemtoont dat deze situatie zich bijna nooit zal voordoen. Een vreemdeling die in België de status van vluchteling verwerft, in het buitenland iemand ontmoet en met die persoon wenst te huwen, verblijft al snel een jaar in België. De gezinshereniging moet in de loop van dat jaar worden aangevraagd, want na afloop ervan ressorteert de vluchteling onder de "normale" regeling en worden voorwaarden (onder meer inzake het inkomen) opgelegd. Het lid beschrijft derhalve een zeer ingewikkelde situatie die betrekking heeft op hooguit één persoon per jaar. Het lijkt dus zinloos energie te besteden aan het maken van het onderscheid tussen gezinshereniging en gezinsvorming.

Amendementen op artikel 2, 5°

De heer Theo Francken (N-VA) trekt amendement nr. 53 (DOC 53 0443/004) in.

De heer Theo Francken (N-VA) dient amendement nr. 24 (DOC 53 0443/004) in, dat de logische voortzetting is van het eveneens door hem ingediende amendement nr. 18 op artikel 2, 1° (zie *supra*).

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen amendement nr. 82 (DOC 53 0043/004) in, over

relatif à la prise en charge en cas de problèmes de santé. Cet amendement tend à compléter le § 2, alinéa 2, de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin d'uniformiser les pratiques qui se sont développées en la matière à l'heure actuelle, l'attestation de la mutualité est prise en considération, tandis que dans d'autres cas, l'administration exige une assurance privée.

Amendements relatifs au 6° de l'article 2

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un amendement n° 81 (DOC 53 0443/004) ayant trait aux conditions de logement. Il tend à insérer une définition du logement suffisant qui soit conforme, d'une part, aux autres textes législatifs belges, et, d'autre part, aux enseignements de l'arrêt Chakroun. Ainsi, l'amendement énonce que "*l'étranger est réputé disposer d'un logement suffisant s'il fournit un contrat de location ou un acte de propriété relatifs à une habitation qui n'est pas déclarée insalubre par l'autorité communale compétente.*"

Mme Nahima Lanjri (CD&V) dépose un *amendement n° 1* tendant à permettre de fixer par arrêté royal les critères relatifs au logement suffisant (DOC 53 0443/002).

M. Theo Francken (NV-A) dépose les *amendements n°s 25 à 27* visant à remplacer les mots "L'étranger remet" par les mots "L'étranger ou le Belge remet" (DOC 53 0443/004). Il est renvoyé à la justification de l'amendement n° 18 (DOC 53 0443/004).

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 119* (DOC 53 0443/007). Considérant que la compétence en matière de logement incombe aux régions, il serait incongru d'organiser une tutelle fédérale à l'égard des entités fédérées. C'est le motif pour lequel l'amendement fait référence à la loi de 20 février 1991 sur les baux à loyer intégrée au Code civil, qui constitue une législation fédérale et permet d'éviter le débordement sur les compétences des autres législateurs.

En premier lieu, le Code civil dispose, en effet, en son Livre III, Titre VIII, Chapitre II, Section 2. Des règles particulières aux baux relatifs à la résidence principale du preneur, article 2, que tout propriétaire doit s'assurer qu'au moment où il conclut le bail, son bien immobilier répond bien "aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité".

de tenlasteneming in geval van gezondheidsproblemen. Dit amendement strekt tot aanvulling van artikel 10, § 2, tweede lid, van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, teneinde de gaandeweg ingestelde praktijken te uniformeren. Momenteel wordt in bepaalde gevallen namelijk het attest van het ziekenfonds als bewijs aanvaard, terwijl de administratie in andere gevallen een privéverzekering eist.

Amendementen op artikel 2, 6°

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen amendement nr. 81 (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de huisvestingsvoorwaarden. Het strekt ertoe te bepalen dat de huisvesting voldoende is als deze in overeenstemming is met de Belgische wetgeving enerzijds en het arrest-Chakroun anderzijds. Zo bepaalt het amendement dat *"de vreemdeling wordt geacht over voldoende huisvesting te beschikken indien hij een huurcontract of een eigendomsakte voorlegt betreffende een woning die door het bevoegde gemeentelijke gezag niet onbewoonbaar is verklaard".*

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) dient *amendement nr. 1* (DOC 53 0443/002) in, dat ertoe strekt te bepalen dat de criteria inzake voldoende huisvesting mogen worden vastgelegd bij koninklijk besluit.

De heer Theo Francken (NV-A) dient de *amendementen nrs. 25 tot 27* (DOC 53 0443/004) in, die ertoe strekken de woorden "de vreemdeling" te vervangen door de woorden "de vreemdeling of de Belg". Het lid verwijst naar de verantwoording van amendement nr. 18 (DOC 53 0443/004, blz. 1-2).

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 119* (DOC 53 0443/007) in. Aangezien de gewesten bevoegd zijn inzake huisvesting, zou het onlogisch zijn dat de federale overheid ten aanzien van de deelgebieden daaromtrent toezicht uitoefent. Daarom verwijst dit amendement naar de wet van 20 februari 1991 houdende wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake huishuur; die wetgeving is federaal en voorkomt overlappingen met de bevoegdheden van de andere wetgevers.

In de eerste plaats bepaalt het Burgerlijk Wetboek, meer bepaald in boek III, titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2 - Regels betreffende de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats van de huurder in het bijzonder, dat elke eigenaar er zich bij het sluiten van de huurovereenkomst van moet vergewissen dat het onroerend goed beantwoordt aan "de elementaire vereisten van veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid".

En deuxième lieu, l'amendement s'accorde également avec l'article 7 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial.

En troisième lieu, l'amendement tend à mettre en place des conditions identiques pour les Belges et les étrangers.

La présente proposition de loi définit le logement en fonction du nombre de pièces. Or, un loft sis à Bruxelles peut comprendre une surface habitable très étendue, en ne compter que deux pièces, dont une salle de bain plus grande qu'un logement composé de trois microscopiques pièces. Cette démonstration par l'absurde démontre à quoi peut mener une volonté de légiférer dans le détail, qui quantifie le nombre de pièces d'un logement.

En dernier lieu, l'amendement prend en considération les enseignements de l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 95/2008 du 26 juin 2008.

M. Bart Somers (Open Vld) considère que l'auteur de l'amendement se livre à un exercice intéressant pour tenter de trouver une solution qui permette d'inscrire dans une loi fédérale des conditions relatives à une matière régionale, comme le logement. Or, le nombre de normes fédérales qui renvoient à des compétences relevant des entités fédérées n'est pas minime. Ainsi, les exigences de diplôme reprises dans des règles fédérales, afin de déterminer les critères donnant accès aux fonctions dans l'administration belge, sont établies au niveau des communautés. Pourtant, elles se retrouvent dans une norme fédérale. L'intégration fournit un autre exemple. Bien que la question ressortisse aux communautés, la loi fédérale avait conditionné l'acquisition de la nationalité belge par des conditions d'intégration. Une approche semblable pourrait être suivie dans le domaine du logement.

L'intervenant voit d'un œil critique l'amendement n° 119, en ce qu'il s'arc-boute sur le concept de l'habitabilité. Il ne s'agit que d'un contrôle marginal relatif aux conditions de qualité que doit remplir un logement. Or, la législation flamande va bien au-delà, puisqu'elle fait la distinction entre les logements déclarés "inhabitables" et ceux qui sont déclarés "inadéquats". Elle impose également des conditions de qualité auxquelles doivent répondre les logements pour qu'ils puissent être considérés "adéquats". Autrement dit, la Région flamande connaît des logements qui ne respectent pas les dispositions du *Wooncode*, sans que ceux-ci ne soient déclarés inhabitables ou inadéquats.

Ten tweede strekt het amendement ertoe het wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met artikel 7 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging.

Ten derde strekt het amendement ertoe aan Belgen en buitenlanders dezelfde voorwaarden op te leggen.

Bij dit wetsvoorstel wordt de voldoende huisvesting bepaald aan de hand van het aantal woonvertrekken. Een loft in Brussel kan evenwel een heel grote wooneppervlakte hebben en maar twee vertrekken tellen, waarvan een badkamer die groter is dan een woning met drie kamertjes. Deze vergelijking is enigszins bij de haren getrokken, maar toont aan wat er kan gebeuren als men de wetgeving tot in het kleinste detail wil uitwerken, zoals het aantal vertrekken dat een woning moet tellen.

Tot slot houdt het amendement rekening met arrest nr. 95/2008 van het Grondwettelijk Hof van 26 juni 2008.

De heer Bart Somers (Open Vld) stelt dat de indienster van het amendement een interessante oefening maakt, in die zin dat zij een oplossing tracht te vinden waarbij in een federale wet voorwaarden kunnen worden opgenomen die betrekking hebben op gewestbevoegdheden, zoals huisvesting. Nu bestaan er al tal van federale regels die betrekking hebben op bevoegdheden van de deelgebieden: zo worden de in federale regels vermelde diplomavereisten voor het bepalen van de criteria die toegang verlenen tot de functies bij de Belgische overheid vastgelegd op gemeenschapsniveau; toch zijn ze in een federale regel opgenomen. Een ander voorbeeld heeft te maken met integratie. Hoewel integratie een gemeenschapsbevoegdheid is, werden aan de verkrijging van de Belgische nationaliteit integratievoorwaarden verbonden krachtens een federale wet. Inzake huisvesting zou een soortgelijke aanpak kunnen gelden.

Het lid staat argwanend tegenover amendement nr. 119, in zoverre het stoelt op het begrip "bewoonbaarheid". De kwaliteitsvoorwaarden waaraan huisvesting moet voldoen, wordt slechts summier nagegaan. De Vlaamse wetgeving gaat echter veel verder, aangezien ze een onderscheid maakt tussen "onbewoonbaar" en "ongeschikt" verklaarde woningen. Voorts voorziet de Vlaamse wetgeving in kwaliteitsvoorwaarden waaraan de woningen moeten voldoen om "geschikt" te worden bevonden. In het Vlaams Gewest zijn er met andere woorden woningen die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van de Wooncode, zonder dat ze onbewoonbaar of ongeschikt zijn verklaard.

En vertu de l'amendement n° 119, il suffirait d'occuper un logement qui ne soit pas déclaré inhabitable pour répondre à la condition d'habitabilité, cependant que la législation flamande connaît des critères plus incisifs. La démarche suivie par l'amendement paraît assez modeste, car un logement sis en Région flamande qui n'est pas déclaré inhabitable serait susceptible de justifier le regroupement familial. Or, la ville de Malines compte des centaines de logements qui ne permettent pas de vivre décemment, alors qu'ils ne seraient pas déclarés inhabitables, même en cas de contrôle. La loi fédérale doit avoir le courage de recourir à des critères régionaux.

M. Denis Ducarme (MR) se pose une question quant aux modalités pratiques de la preuve faite par le candidat au regroupement familial qu'il vit dans un logement suffisant. Doit-il se rendre aux services administratifs communaux muni d'un contrat de bail enregistré? Cette démarche ne saurait être qualifiée de contrôle, car le fonctionnaire prend uniquement acte d'un acte juridique. Par ailleurs, l'intervenant ne souhaite pas que le législateur rende l'accès au logement plus difficile pour le candidat au regroupement familial. Il serait inéquitable qu'un étranger soit dans une position moins favorable qu'un Belge pour se loger, d'autant plus que la situation du candidat au regroupement familial est déjà suffisamment pénible en soi.

Mme Catherine Fonck (cdH) se rallie au point de vue de l'intervenant précédent. Quant aux réserves opposées par M. Somers, l'oratrice estime que la loi fédérale ne saurait absorber les dispositions du *Wooncode*. Il convient plutôt de développer une formulation qui contient une terminologie distincte. Pour ce qui est des contrôles, il faut tenir compte de la réalité différente en Région flamande, en Région wallonne, et dans la Région de Bruxelles-Capitale. Ainsi, dans les deux premières entités, ils s'effectuent au niveau des communes. Le législateur doit concevoir une norme transversale, applicable dans les trois régions, tant sous l'angle juridique que pratique. À défaut de références fédérales, le *Wooncode* risque de s'insinuer indirectement dans une norme à vocation nationale.

La représentante du secrétaire d'État ajoute que les développements faits par M. Somers se retrouvent dans l'arrêt du Conseil d'État du 26 février 2010 annulant la disposition relative au logement suffisant (article 9, de l'arrêté royal du 27 avril 2007 modifiant l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers). En effet, la juridiction administrative a estimé que le Roi posait trop de conditions aux étrangers en comparaison avec les

Met amendement nr. 119 zou het volstaan een woning te betrekken die niet onbewoonbaar is verklaard om aan de bewoonbaarheidsvoorwaarde te voldoen, terwijl de Vlaamse wetgeving strengere criteria oplegt. Het amendement heeft een vrij bescheiden strekking, aangezien het met het oog op gezinshereniging zou volstaan in het Vlaams Gewest een woning te betrekken die niet onbewoonbaar is verklaard. In de stad Mechelen zijn er honderden woningen waar men niet fatsoenlijk kan wonen, maar die niet onbewoonbaar zouden worden verklaard, ook niet na controle. De federale wetgever moet de moed hebben te verwijzen naar de door de gewesten bepaalde criteria.

De heer Denis Ducarme (MR) informeert naar de nadere vorm van het bewijs dat de kandidaat-gezinshereniger moet leveren om aan te tonen dat zijn woning voldoet aan het criterium van voldoende huisvesting. Moet hij daartoe een geregistreerde huurovereenkomst overleggen op de gemeentedienst? Een dergelijke demarche heeft echter geen controlerende waarde, aangezien de ambtenaar alleen akte neemt van een rechtshandeling. Overigens wenst het lid niet dat de wetgever het voor de kandidaat-gezinshereniger moeilijker maakt om huisvesting te vinden. Het zou onbillijk zijn, mocht een vreemdeling inzake huisvesting in een minder gunstige positie verkeren dan een Belg, te meer omdat de situatie van een kandidaat-gezinshereniger op zich al pijnlijk genoeg is.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) is het eens met de vorige spreker. Wat het door de heer Somers gemaakte voorbehoud betreft, is de spreekster van oordeel dat de bepalingen van de Wooncode niet in de federale wetgeving kunnen worden opgenomen. Er moet veeleer een formulering met een eigen terminologie worden uitgewerkt. Inzake controles moet rekening worden gehouden met de verschillende realiteit in het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In het Vlaams Gewest en het Waals Gewest worden de controles door de gemeenten uitgevoerd. De wetgever moet voorzien in een transversale norm die in de drie gewesten kan worden toegepast, zowel uit een juridisch als uit een praktisch oogpunt. Bij gebrek aan federale ankerpunten dreigt de Wooncode indirect binnen te dringen in een nationale norm.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris voegt eraan toe dat de toelichting van de heer Somers terug te vinden is in het arrest van de Raad van State van 26 februari 2010 dat de bepaling in verband met de voldoende huisvesting heeft vernietigd (artikel 9 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen). Het administratief

Belges. En outre, les obligations pesaient sur le bailleur, au lieu du locataire. Et finalement, l'objectif du législateur était de contrecarrer les marchands de sommeil, alors que le texte lui-même allait plus loin. Certes, rien n'empêche le législateur fédéral de transcrire les dispositions d'un décret régional dans une loi, comme dans l'exemple relatif à la reconnaissance des diplômes. Or, il existe trois codes régionaux en matière de logement qui sont nettement contrastés. De surcroît, le droit au regroupement familial, qui demeure un droit fédéral, est interprété de manière différente selon les régions. Pourquoi dès lors ne pas rédiger une loi fédérale qui prenne en considération la réalité juridique de chaque entité régionale et qui puisse également s'appliquer de façon uniforme dans l'intégralité du territoire?

M. Bart Somers (Open Vld) attire l'attention de la représentante du secrétaire d'État sur le fait que le Conseil d'État a en réalité annulé l'arrêté royal, au motif que celui-ci renfermait de nouveaux critères qui s'écartaient de la législation régionale. Alors que le *Wooncode* vise le bailleur, l'arrêté royal se concentrait sur le locataire.

Pour revenir à la loi sur la naturalisation, il faut savoir que, jusqu'en 2002, elle imposait une obligation d'intégration, ce qui est du ressort des communautés. Malgré leurs politiques différentes, le législateur fédéral est parvenu à édicter une règle qui s'applique dans l'ensemble des entités. En se contentant d'une législation purement fédérale permettant de déclarer un logement inhabitable, seul une catégorie marginale de logements sera concernée: celle des logements tellement abominables qu'ils doivent être déclarés inhabitables. Si le souci de contrôler la qualité des logements est réel, il faut oser aller plus loin. L'orateur marque dès lors sa préférence en faveur de la présente proposition de loi qui retient certains critères abstraits, dont le contenu pourra être déterminé plus avant par les entités fédérées compétentes.

Mmes Zoé Genot (Ecolo-Groen!) souhaite apporter deux remarques techniques sur l'amendement n° 119. Premièrement, il ne supprime pas la disposition relative au nombre suffisant de pièces habitables dans la présente proposition de loi. Deuxièmement, l'intervenante souligne le fait que, malgré l'existence d'un Code du logement et d'une inspection régionale dans la Région de Bruxelles-Capitale, tous les logements ne sont pas pour autant contrôlés. Elle se demande pourquoi la loi introduirait une différence de traitement entre les familles déjà installées en Belgique et les nouveaux arrivants.

rechtscollege heeft immers geoordeeld dat de Koning de vreemdeling te veel voorwaarden oplegde in vergelijking met de Belgen. Bovendien golden de verplichtingen voor de verhuurder in plaats van voor de huurder. Ten slotte was het de bedoeling van de wetgever de huisjesmelkers te dwarsbomen, terwijl de tekst zelf veel verder ging. Niets belet de federale wetgever echter de bepalingen van een gewestdecreet op te nemen in een wet, zoals in het voorbeeld aangaande de erkenning van de diploma's. Er bestaan echter drie, sterk contrasterende regionale codes inzake huisvesting. Bovendien wordt het recht op gezinshereniging, dat een federaal recht blijft, uiteenlopend geïnterpreteerd naargelang het gewest. Waarom zou men dan ook geen federale wet opstellen die rekening houdt met de juridische realiteit van elk gewest en die tevens op het hele grondgebied op eenvormige wijze kan worden toegepast?

De heer Bart Somers (Open Vld) wijst de vertegenwoordigster van de staatssecretaris erop dat de Raad van State in feite het koninklijk besluit vernietigd heeft omdat het nieuwe criteria bevatte die afweken van de regionale wetgeving. De Wooncode slaat op de verhuurder, terwijl het koninklijk besluit op de huurder betrekking heeft.

Wat de naturalisatiewet betreft, moet erop worden geattendeerd dat ze tot in 2002 een verplichting tot inburgering oplegde, iets waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn. Ondanks de uiteenlopende beleidslijnen is de federale wetgever erin geslaagd een regel uit te vaardigen die voor alle deelgebieden geldt. Door genoegen te nemen met een louter federale wetgeving die de mogelijkheid biedt een woning onbewoonbaar te verklaren, zal een en ander alleen op een marginale categorie van woningen betrekking hebben, met name de woningen die in zo slechte staat zijn dat ze onbewoonbaar moeten worden verklaard. Als het werkelijk de bedoeling is de kwaliteit van de woningen te controleren, moet men verder durven gaan. De spreker geeft dan ook de voorkeur aan het voorliggende wetsvoorstel, dat bepaalde abstracte criteria hanteert, waarvan de inhoud naderhand door de bevoegde deelgebieden zal kunnen worden bepaald.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) wenst twee technische opmerkingen te maken over amendement nr. 119. Ten eerste schrapt het in het wetsvoorstel niet de bepaling in verband met het voldoende aantal bewoonbare ruimtes. Ten tweede zullen, ondanks het bestaan van de Huisvestingscode en van een regionale inspectie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, niet alle woningen worden gecontroleerd. De spreekster vraagt waarom de wet een onderscheid in behandeling zou maken tussen gezinnen die al in België verblijven en nieuwkomers.

Pour *Mme Nahima Lanjri (CD&V)*, la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial permet aux États membres de l'Union européenne d'instaurer des critères relatifs au logement décent. L'article 2 de la présente proposition de loi reprend textuellement les dispositions de la loi de 20 février 1991 sur les baux à loyer, dans le dessein d'éviter toute discussion sur le partage des compétences entre les différents législateurs. Si l'oratrice approuve l'alinéa 1er de l'amendement n° 119 sur le logement suffisant, c'est-à-dire le logement qui répond "*aux exigences élémentaires de sécurité, de salubrité et d'habitabilité*", elle critique cependant l'alinéa 2, en ce que la preuve d'un contrat de bail enregistré ou la preuve du titre de propriété ne saurait suffire, car cela ne prouve rien sur la qualité du logement. Elle suggère dès lors d'associer des moyens de contrôle adéquats à l'alinéa 1er. Ne pourrait-on songer, à l'exemple de la pratique en matière de régularisation médicale, à l'élaboration d'un formulaire standard qui incorpore les principes de la loi de 20 février 1991 sur les baux à loyer, afin que les bourgmestres soient en mesure de vérifier si le logement répond aux conditions prévues?

À la remarque émise suivant laquelle les bourgmestres ne disposent d'aucune compétence en la matière dans la Région de Bruxelles-Capitale, l'intervenante rétorque qu'il importe peu de savoir quelle est l'autorité compétente pour procéder à la vérification de la qualité du logement, pourvu qu'un contrôle ait lieu. La réglementation dans la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas nécessairement être la même que celle qui régit la matière en Région flamande ou en Région wallonne.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un amendement n° 52 (DOC 53 0443/004) tendant à remplacer les mots "*aux normes élémentaires de sécurité, salubrité et de qualité d'habitat*" par les mots "*aux normes élémentaires de sécurité, salubrité et de qualité d'habitat telles que fixées par les autorités compétentes*". Il convient de respecter la dévolution des pouvoirs en Belgique, attendu que la compétence en matière d'intégration incombe aux communautés, tandis que le logement ressortit aux attributions régionales.

L'auteur évoque, ensuite, l'indignation qui fut la sienne par rapport à l'adoption d'un arrêté royal relatif au logement en période d'affaires courantes. Il n'est pas tenu compte du volume du logement, d'une part, et le contrôle effectué par les communes manque d'effet, d'autre part. C'est pourquoi la proposition de loi en examen recueille son soutien, car elle reprend ces deux éléments, à savoir le volume du logement et le contrôle des communes.

Volgens mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) staat Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging de lidstaten van de Europese Unie toe criteria in te stellen met betrekking tot de behoorlijke huisvesting. Artikel 2 van dit wetsvoorstel neemt woordelijk de bepalingen over van de woninghuurwet van 20 februari 1991, met de bedoeling iedere discussie te voorkomen over de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende wetgevers. De spreekster is het weliswaar eens met het eerste lid van amendement nr. 119 over de voldoende huisvesting, dat wil zeggen de huisvesting die beantwoordt aan "de elementaire vereisten inzake veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid", maar ze heeft wel kritiek op het tweede lid. Een geregistreerde huurovereenkomst of de eigendomstitel kan immers als bewijs niet volstaan omdat die stukken niets bewijzen aangaande de kwaliteit van de woning. Ze suggereert dan ook om het eerste lid met adequate controlemiddelen te doen gepaard gaan. Zou, naar het voorbeeld van de praktijk inzake regularisatie om medische redenen, niet kunnen worden gedacht aan een standaardformulier waarin de beginselen van de woninghuurwet van 20 februari 1991 zijn opgenomen, zodat de burgemeesters kunnen nagaan of de woning aan de gestelde voorwaarden voldoet?

In antwoord op de opmerking dat de burgemeesters in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest terzake over geen enkele bevoegdheid beschikken, geeft de spreekster aan dat het van weinig belang is welke overheid bevoegd is om de kwaliteit van de woning na te gaan, als er maar een controle is. De reglementering in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet niet noodzakelijk dezelfde zijn als die in het Vlaams Gewest of in het Waals Gewest.

De heer Theo Francken (N-VA) dient amendement nr. 52 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt de woorden "voldoet aan de elementaire veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsvereisten" te vervangen door de woorden "elementaire veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsvereisten zoals bepaald door de bevoegde overheid". De bevoegdheidsverdeling in België moet in acht worden genomen; de bevoegdheid voor integratie is een gemeenschapsmaterie, terwijl huisvesting een gewestbevoegdheid is.

Voorts geeft de spreker aan dat hij verontwaardigd is over de goedkeuring, door een regering van lopende zaken, van een koninklijk besluit betreffende huisvesting. Ten eerste wordt geen rekening gehouden met de grootte van de woning, en ten tweede heeft de gemeentelijke controle geen enkel effect. Aangezien het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel die beide elementen — grootte van de woning en gemeentelijke controle — omvat, krijgt het zijn steun.

En ce qui concerne le partage des compétences au sein de l'État, l'intervenant affirme, en s'appuyant sur les avis qu'il a pu recueillir et les études conduites par son groupe, qu'un décret du Parlement flamand pourrait parfaitement assortir le *Wooncode* des sanctions que la proposition de loi tend à introduire au niveau fédéral. M. Marc Hendrickx, député régional flamand, a interrogé la ministre flamande de l'Énergie, du Logement, des Villes et de l'Économie sociale (C49 – WON5 (2010-2011), p. 21) sur l'érosion des conditions de logement dans le cadre du regroupement familial. L'intervenant annonce que le gouvernement flamand va prendre une initiative en vue de résoudre, par voie décrétale, le problème des compétences, initiative qu'il approuve. Il nourrit l'espoir que les gouvernements de la Région wallonne et de la Région de Bruxelles-Capitale suivront l'exemple.

L'amendement n° 52 tend également à supprimer les mots "*Le Roi fixe les critères minimaux pour constater que l'habitation satisfait aux normes de sécurité, de salubrité et de qualité d'habitat demandées.*" de la proposition de loi à l'examen. Il est préférable que ce soit le gouvernement flamand qui s'en charge, plutôt que le gouvernement fédéral.

M. Denis Ducarme (MR) est d'avis que les communes assument suffisamment de responsabilités à l'heure actuelle, si bien qu'il faudrait décourager les tentatives visant à permettre au législateur de s'appuyer sur elles pour le contrôle des logements.

Pour ce qui de la définition des critères relatifs au logement suffisant, cette compétence appartient exclusivement aux régions. Par voie de conséquence, les décrets régionaux peuvent offrir une définition du logement suffisant en toute légalité et rien ne devrait empêcher le législateur fédéral d'y renvoyer. L'intervenant appelle donc au respect de la logique institutionnelle en Belgique.

Pour Mme *Catherine Fonck (cdH),* il est évident que la compétence relative au logement est régionale et le législateur ne doit pas s'aventurer dans un domaine qui n'est pas le sien. Il est du reste parfaitement envisageable d'organiser un contrôle du logement au niveau des régions dans le cadre du regroupement familial. La démarcation des pouvoirs au sein de l'État doit être respectée. Poursuivant l'analyse, l'intervenante estime qu'il serait souhaitable de concevoir une terminologie au niveau fédéral qui garantisse une application uniforme de la loi sur le regroupement familial, sans que le législateur n'empiète sur le domaine des entités fédérées en matière de logement.

Met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling binnen de Staat heeft de spreker een aantal adviezen ingewonnen en werden studies uitgevoerd door de fractie waartoe hij behoort. Daaruit blijkt dat het voor het Vlaams Parlement volstrekt mogelijk is de Wooncode via een decreet te koppelen aan de sancties die dit wetsvoorstel op federaal niveau in uitzicht stelt. De heer Marc Hendrickx, Vlaams volksvertegenwoordiger, heeft de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie geïnterpelleerd over de afkalving van de huisvestingsvoorwaarden in het kader van de gezinshereniging (C49 – WON5 (2010-2011), blz. 21). Volgens de spreker is de Vlaamse regering van plan een initiatief te nemen om de bevoegdheidsproblemen via een decreet weg te werken. Hij verwelkomt dit initiatief, en hoopt dat de respectieve Brusselse en Waalse regering dat voorbeeld zullen volgen.

Amendement nr. 52 strekt er tevens toe in het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel de woorden "De Koning bepaalt de minimale criteria om vast te stellen dat de woning aan de gevraagde elementaire veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsvereisten voldoet" weg te laten. Het ware beter dat niet de federale regering, maar wel de Vlaamse regering die taak op zich neemt.

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan dat de gemeenten momenteel reeds met voldoende taken worden belast. Daarom moeten de initiatieven die de wetgever in staat stellen de gemeenten met de huisvestingscontrole op te zadelen, worden ontmoedigd.

De bevoegdheid voor de omschrijving van de criteria inzake voldoende huisvesting is een exclusieve gewestbevoegdheid. In de gewestdecreten kan "voldoende huisvesting" dus volkomen wettelijk worden omschreven, en niets verhindert de federale wetgever daarnaar te verwijzen. De spreker roept derhalve op de institutionele organisatie van België in acht te nemen.

Volgens *mevrouw Catherine Fonck (cdH)* spreekt het vanzelf dat de bevoegdheid voor huisvesting een gewestbevoegdheid is, en dat de federale wetgever zich niet mag bemoeien met een domein dat het zijne niet is. Voor het overige is het volstrekt denkbaar dat de huisvestingscontrole in het kader van de gezinshereniging op gewestelijk niveau wordt geregeld. De afbakening van de bevoegdheden binnen de Staat moet in acht worden genomen. Voorts ware het volgens de spreekster wenselijk op federaal niveau een terminologie uit te werken die een eenvormige toepassing van de wet op de gezinshereniging waarborgt, zonder dat de federale wetgever inzake huisvesting het bevoegdheidsdomein van de deelentiteiten betreedt.

Résumant les positions défendues par tous les orateurs, *M. Bart Somers (Open Vld)* constate, tout d'abord, que l'unanimité règne au sujet du partage des compétences entre les différents pouvoirs législatifs. Ensuite, chacun souhaite que le regroupement familial ait lieu dans un logement de qualité. Une déclaration selon laquelle un logement est inhabitable ne peut suffire comme base d'examen. Au contraire, il faudrait étendre les possibilités d'évaluation, sans entraîner le législateur dans la sphère des entités fédérées. Le contrôle n'est pas identique dans chacune des régions et la proposition de loi à l'examen ne saurait dicter à la Région wallonne et à la Région de Bruxelles-Capitale que ce devoir incombe au bourgmestre et à son administration. Pour résoudre cette difficulté, la loi fédérale pourrait recourir à une formule plus abstraite, qui englobe les réalités propres à chaque région.

À l'intention de l'auteur de la présente proposition de loi, l'intervenant fait remarquer que la loi de 20 février 1991 sur les baux à loyer ne saurait constituer un point de départ, car c'est ignorer la réalité que la propriété du logement est un phénomène fort répandu en Belgique, et davantage encore en Région flamande. Nombreux sont les personnes d'origine allochtone ayant également fait l'acquisition de leur logement en raison des discriminations qu'ils subissent sur le marché du logement locatif. Souvent d'ailleurs, la qualité de ces logements laisse à désirer. Invoquer la loi précitée n'est peut-être pas la meilleure solution.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 28* (DOC 53 0443/004) afin de mettre les Belges et les étrangers issus de pays tiers sur pied d'égalité.

Enfin, *M. Theo Francken (N-VA)* présente un amendement n° 50 qui tend à prévoir en outre que l'étranger "*doit, à l'égard des membres de sa famille, signer un engagement de prise en charge dans lequel il s'engage à l'égard de l'État belge et du CPAS, pendant une période de trois ans, au paiement de tous les frais de séjour, de soins de santé et de rapatriement.*" (DOC 53 0443/004).

Amendements relatifs aux 7° et 8° de l'article 2

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 107* (DOC 53 0443/005) tendant à modifier le § 2 de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Cet amendement est à mettre en rapport avec l'amendement n° 106 (DOC 53 0443/005, voir *supra*, art. 2, 4°)

Bij het overlopen van de standpunten van alle vorige sprekers constateert *de heer Bart Somers (Open Vld)* eerst en vooral dat iedereen het eens is over de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende macht van de diverse niveaus. Voorts wenst elke spreker dat de gezinshereniger zijn gezin in een degelijke woning kan onderbrengen. Een verklaring waaruit blijkt dat een woning onbewoonbaar is, mag niet volstaan als onderzoeksbasis; veeleer moeten de evaluatiemogelijkheden worden verruimd, zonder dat de wetgever het bevoegdheidsdomein van de deelentiteiten betreedt. De controle verloopt in ieder gewest anders, en het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel kan het Waals Gewest noch het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opleggen dat die bevoegdheid de burgemeester en zijn diensten toekomt. Om dat knelpunt weg te werken, zou in de federale wet een meer abstracte regeling kunnen worden opgenomen, die rekening houdt met de realiteit van elk gewest.

Ten aanzien van de indiener van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel merkt de spreker op dat de wet van 20 februari 1991 houdende wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake huishuur niet als uitgangspunt kan fungeren, omdat dan wordt voorbijgegaan aan het feit dat veel Belgen eigenaar zijn van hun woning — een verschijnsel dat in het Vlaams Gewest nog sterker is. Ook veel burgers van allochtone herkomst hebben hun woning gekocht, omdat zij op de huurmarkt worden gediscrimineerd. Vaak laat de kwaliteit van hun woningen trouwens te wensen over. Naar de voormelde wet verwijzen, is dus misschien niet de beste oplossing.

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 28* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt de Belgen en de vreemdelingen uit derde landen op gelijke voet te plaatsen.

Tot slot dient de heer Theo Francken (N-VA) amendement nr. 50 (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt bovendien te bepalen dat de vreemdeling "ten aanzien van zijn familieleden een verbintenis tot tenlasteneming [moet] ondertekenen waarin hij zich gedurende een periode van drie jaar ten aanzien van de Belgische Staat en het OCMW verbindt tot de betaling van alle kosten van verblijf, gezondheidszorgen en de repatriëringskosten."

Amendementen op artikel 2, 7° en 8°

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 107* (DOC 53 0443/005) in, dat ertoe strekt artikel 10, § 2, van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen. Dat amendement houdt verband met amendement nr. 106 (DOC 53 0443/005, cfr. *supra*, art. 2, 4°).

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 29* ainsi qu'un *amendement n° 30* (DOC 53 0443/004) afin de mettre les Belges et les étrangers issus de pays tiers sur pied d'égalité.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 48* (DOC 53 0443/004) tendant à augmenter le montant des ressources dont dispose l'étranger en fonction du nombre de membres supplémentaires de la famille à sa charge. L'auteur renvoie à son amendement n° 47 (DOC 53 0443/004, voir *supra*, art. 2, 4°).

M. Theo Francken (N-VA) dépose également un *amendement n° 58* (DOC 53 0443/004). Il est renvoyé à la justification écrite.

Mme Jacqueline Galant et M. Denis Ducarme (MR) déposent un *amendement n° 13* (DOC 53 0443/003) tendant à préparer les étrangers à leur intégration en Belgique.

M. Denis Ducarme (MR) renvoie aux développements justifiant l'amendement (DOC 53 004/003, p. 8) et précise qu'il ne souhaite pas que l'engagement des conjoints ou des partenaires enregistrés à suivre une formation en vue de cette intégration s'accompagne d'un examen, ou d'une sanction négative si un score minimum n'est pas obtenu. Il convient plutôt d'assurer un accompagnement et de vérifier la volonté d'intégration et d'apprentissage d'une des langues nationales.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) dépose un amendement n° 6 (DOC 53 0443/002). L'auteur souligne qu'elle n'entend pas alourdir les obligations des réfugiés qui exercent leur droit au regroupement familial au cours de la première année de séjour légal en Belgique.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande si l'amendement concerne également les personnes reconnues par le biais de la protection subsidiaire, ou s'il se limite aux personnes reconnues comme réfugiés en tant que tels.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que la législation actuelle impose des conditions supplémentaires aux réfugiés. La protection subsidiaire ayant été introduite en 2007 par la loi, il conviendrait de vérifier si la directive du Conseil "concernant les normes minimales relatives aux conditions que doivent remplir les ressortissants des pays tiers ou les apatrides pour pouvoir prétendre au statut de réfugié ou les personnes qui, pour d'autres raisons, ont besoin d'une protection internationale, et

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 29* (DOC 53 0443/004) in, alsook *amendement nr. 30* (DOC 53 0443/004), die ertoe strekken de Belgen en de vreemdelingen uit derde landen op gelijke voet te plaatsen.

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 48* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt het bedrag van de bestaansmiddelen waarover de vreemdeling moet beschikken, te verhogen volgens het aantal bijkomende familieleden ten laste. De indiener verwijst naar zijn amendement nr. 47 (DOC 53 0443/004, cfr. *supra*, art. 2, 4°).

De heer Theo Francken (N-VA) dient voorts *amendement nr. 58* (DOC 53 0443/004) in. Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording.

Mevrouw Jacqueline Galant en de heer Denis Ducarme (MR) dienen *amendement nr. 13* (DOC 53 0443/003) in, dat ertoe strekt de vreemdelingen op hun integratie in België voor te bereiden.

De heer Denis Ducarme (MR) verwijst naar de verantwoording bij het amendement (DOC 53 0443/003, blz. 8) en preciseert dat hij niet wenst dat de verbintenis van de echtgenoten of geregistreerde partners om een opleiding met het oog op die integratie te volgen, gepaard gaat met een examen, of een negatieve sanctie als een minimumscore niet is gehaald. Men moet er veeleer op toezien begeleiding te waarborgen en de wil tot integratie en het aanleren van een van de landstalen na te gaan.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) dient amendement nr. 6 (DOC 53 0443/002) in. De indienster onderstreept dat zij de verplichtingen van de vluchtelingen die tijdens het eerste jaar van hun wettelijk verblijf in België hun recht op gezinshereniging uitoefenen, niet wenst te verzwaren.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt of het amendement ook betrekking heeft op personen die door middel van subsidiaire bescherming zijn erkend, dan wel of het beperkt is tot de personen die als vluchteling zijn erkend.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat de huidige wetgeving de vluchtelingen bijkomende voorwaarden oplegt. Aangezien de subsidiaire bescherming in 2007 bij de wet werd ingesteld, zou men moeten nagaan of de Richtlijn van de Raad "inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming" (Richtlijn

relatives au contenu de ces statuts" lui est antérieure ou postérieure, quoique la date importe peu. La protection subsidiaire est souvent d'application à l'égard de personnes ne bénéficiant point d'un statut de réfugié reconnu, par exemple dans le cadre d'un séjour temporaire dans le Royaume. Est-il opportun de prévoir des exceptions pour les personnes bénéficiant d'une protection subsidiaire? Ce n'est pas certain, vu que le nombre de personnes concernées est fort réduit et qu'elles ne jouissent pas des mêmes droits que les réfugiés reconnus. L'intervenante exprime cependant n'avoir aucune objection fondamentale.

M. Rachid Madrane (PS) considère, au contraire, qu'il est souhaitable de prendre en considération la situation des personnes couvertes par la protection subsidiaire, puisque ce mécanisme fut instauré pour pallier les manquements de la législation sur les réfugiés. Il faudrait donc les inclure, pour leur réserver le même traitement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ajoute qu'il y a lieu de faire une distinction entre la protection subsidiaire, qui peut être accordée pour la durée d'un an aux citoyens d'un pays en proie à une catastrophe naturelle, et le statut de réfugié reconnu, qui confère un droit bien plus fort. C'est pourquoi les victimes d'un désastre ne doivent pas, *ipso facto*, bénéficier des mêmes droits.

Mme Zoé *Genot (Ecolo-Groen!)* estime que la directive du Conseil est postérieure à la loi relative à la protection subsidiaire. Les Afghans en Belgique, peu nombreux mais bénéficiaires, majoritairement, de la protection subsidiaire, mériteraient le statut de réfugié.

M. Rachid Madrane (PS) signale que l'examen des travaux préparatoires de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers pourrait apporter des éléments de réponses relativement au statut de la protection subsidiaire.

Mme Isabel Casteleyn, représentante du secrétaire d'État précise que le chapitre V de la directive 2004/83/CE du Conseil du 29 avril 2004 prévoit des exceptions à l'égard des réfugiés. La Belgique a, jusqu'à présent, toujours inscrit ces exceptions, par ailleurs limitées dans le temps, dans la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Le réfugié reconnu ne devra pas répondre aux conditions strictes pendant un an suivant l'obtention de son statut uniquement. En ce qui concerne la protection subsidiaire et l'article 9*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, un consensus a vu le jour au sein

2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004) voordien of nadien is gekomen, hoewel de datum weinig belang heeft. Subsidiaire bescherming geldt vaak voor personen die geen recht hebben op een status van erkend vluchteling, bijvoorbeeld in het kader van een tijdelijk verblijf in België. Is het opportuun in uitzonderingen te voorzien voor de personen die op subsidiaire bescherming recht hebben? Dat is niet zeker, aangezien het aantal betrokken personen heel beperkt is en zij niet dezelfde rechten genieten als de erkende vluchtelingen. De spreekster geeft echter aan dat zij geen enkel fundamenteel bezwaar heeft.

De heer Rachid Madrane (PS) vindt daarentegen dat het beter is rekening te houden met de situatie van de personen die op subsidiaire bescherming recht hebben, aangezien dit mechanisme werd ingesteld om de tekortkomingen van de vluchtelingenwetgeving te verhelpen. Men zou ze daarom moeten opnemen en hun dezelfde behandeling bieden.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) voegt eraan toe dat men een onderscheid moet maken tussen subsidiaire bescherming, die voor een periode van een jaar kan worden toegekend aan de burgers van een land dat door een natuurramp wordt geteisterd, en de status van erkend vluchteling, die een veel sterker recht toekent. Daarom moeten de slachtoffers van een ramp niet ipso facto dezelfde rechten genieten.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) denkt dat de Richtlijn van de Raad er na de wet inzake de subsidiaire bescherming is gekomen. De Afghanen in België, die weinig talrijk zijn maar meestal recht hebben op subsidiaire bescherming, zouden de status van vluchteling verdienen.

De heer Rachid Madrane (PS) geeft aan dat in de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen misschien elementen te vinden zijn om duidelijkheid te scheppen betreffende de status van de subsidiaire bescherming.

Mevrouw Isabel Casteleyn, vertegenwoordigster van de staatssecretaris, preciseert dat hoofdstuk V van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 ten opzichte van vluchtelingen in uitzonderingen voorziet. België heeft die uitzonderingen, die overigens maar tijdelijk van kracht zijn, tot dusver steeds opgenomen in de vreemdelingenwet van 15 december 1980. De erkende vluchteling zal alleen niet aan de strenge voorwaarden moeten voldoen gedurende een jaar na de verwerving van zijn statuut. Wat de subsidiaire bescherming en artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet van 15 decem-

du gouvernement pour les soumettre au même régime, au motif que le statut subsidiaire est consubstantiel au droit d'asile et que les destinataires de l'article 9*ter* sont des personnes malades, qui se trouvent dans l'impossibilité de travailler.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) adhère à cette interprétation. Elle se pose néanmoins la question de savoir quelles sont les répercussions au niveau des revenus. Vis-à-vis de l'étranger bénéficiant du regroupement familial et se trouvant dans l'incapacité de travailler au moment d'accéder au territoire, est-il raisonnable de le voir tomber à charge de la sécurité sociale belge? À tout le moins faut-il éviter d'ouvrir la porte aux abus, par exemple, en tolérant l'arrivée de familles entières qui invoqueraient l'application des mêmes dispositions à leur égard.

La représentante du secrétaire d'État signale que le statut attribué sur la base de l'article 9*ter* est calqué sur la protection subsidiaire de la directive. Nombreux sont les États qui n'ont pas prévu un régime séparé pour les cas médicaux, de manière telle que ceux-ci sont assimilés au régime de la protection subsidiaire. Étant donné que la Belgique connaissait déjà la régularisation médicale bien avant l'entrée en vigueur de la directive 2004/83/CE, le droit belge fait la distinction entre le statut sur la base de l'article 9*ter* et le statut de la protection subsidiaire, encore que la *ratio legis* des deux statuts part du même principe. Les conséquences sont dès lors absolument identiques. Le demandeur d'asile (art. 9*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers) peut obtenir une carte orange pour la durée de la procédure, et reçoit une carte blanche lors de la reconnaissance de son statut. L'étranger souffrant d'une maladie (art. 9*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers) peut également obtenir une carte orange pour la durée de la procédure, et reçoit une carte blanche lors de la reconnaissance de son statut.

La représentante du secrétaire d'État tient également à rappeler que les conditions ne s'appliquent qu'aux personnes ouvrant le droit au regroupement familial, jamais à celles qui accèdent au territoire pour rejoindre le regroupant. Si elles devaient également se voir appliquer ces conditions, cela nécessiterait un renversement total et assez singulier du droit actuel. Cela étant, la Communauté flamande considère ces personnes comme des sujets soumis aux obligations de l'intégration.

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 108* (DOC 53 0443/005), tendant à préciser le parcours d'intégration. L'auteur attend de la part des intéressés qu'ils s'engagent à suivre un cours d'intégra-

ber 1980 betreft, is men binnen de regering tot een consensus gekomen om hen aan hetzelfde stelsel te onderwerpen, op grond van het feit dat het subsidiair statuut van dezelfde aard is als het asielrecht en dat de personen op wie artikel 9*ter* betrekking heeft, ziek zijn en niet in staat om te werken.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) sluit zich aan bij die interpretatie. Toch rijst de vraag welke de gevolgen zijn inzake inkomsten. Is het verstandig dat bepaalde vreemdelingen, die hier aankomen via gezinshereniging en niet in staat zijn om te werken wanneer zij het grondgebied betreden, ten laste komen van de Belgische sociale zekerheid? Dergelijke misbruiken moeten op zijn minst voorkomen worden, bijvoorbeeld door niet te dulden dat volledige families hier aankomen, die zich vervolgens op de toepassing van dezelfde bepalingen beroepen.

De vertegenwoordigster van de staatsecretaris geeft aan dat de status die wordt toegekend op basis van artikel 9*ter*, is ingegeven door de subsidiaire bescherming waarin de richtlijn voorziet. Er zijn veel staten zonder aparte regeling voor de medische gevallen, zodat die mensen ook ressorteren onder het stelsel van de subsidiaire bescherming. Vermits België al een regularisatie om medische redenen kende voordat Richtlijn 2004/83/EG in werking trad, maakt het Belgisch recht het onderscheid tussen de status op basis van artikel 9*ter* en de status van de subsidiaire bescherming, dit terwijl de *ratio legis* van beide regelingen uitgaat van hetzelfde principe. Bijgevolg zijn de gevolgen volledig identiek. De asielaanvrager (art. 9*bis* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980) kan een oranje kaart krijgen voor de duur van de procedure; hij ontvangt een witte kaart wanneer zijn status erkend wordt. Een vreemdeling die ziek is (art. 9*ter* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980) kan eveneens een oranje kaart krijgen voor de duur van de procedure, en ontvangt een witte kaart wanneer zijn status erkend wordt.

De vertegenwoordigster van de staatsecretaris herinnert er ook aan dat de voorwaarden enkel van toepassing zijn op personen die recht geven op gezinshereniging, maar nooit op de personen die het grondgebied betreden om zich te voegen bij de gezinshereniger. Indien die voorwaarden ook bij hen van toepassing zouden zijn, zou dit een complete en merkwaardige omkering van het huidig recht vereisen. De Vlaamse Gemeenschap beschouwt die personen overigens als personen voor wie de inbugergeringsverplichtingen gelden.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 108* (DOC 0443/005) in, dat ertoe strekt het integratieparcours te preciseren. De indiener verwacht van de betrokkenen dat ze er zich ook toe verbinden een inbur-

tion. Il appartiendra au Roi, non d'organiser la politique d'intégration, qui relève exclusivement de la compétence des communautés, mais de poser, dans un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, les conditions relatives à la preuve de cet engagement. L'autorité fédérale ne saurait édicter ses propres normes en matière d'intégration sans violer la Constitution. Il est également impensable que le niveau national mette en œuvre une politique différente que celle des communautés. En revanche, rien n'empêche l'autorité fédérale de concevoir une procédure relative à la preuve des démarches entreprises par un étranger dans son parcours d'intégration au sein d'une communauté. Concrètement, si l'étranger soumis au droit de la Communauté flamande s'engage à observer la politique d'intégration de cette communauté, l'arrêté royal pourrait stipuler que la délivrance d'une attestation par la communauté compétente *ratione materiae* permet d'apporter la preuve de l'engagement exigé. La Communauté flamande s'attache davantage à l'engagement de s'intégrer, plutôt qu'à la sanction d'une instruction prodiguée au moyen d'un cours d'intégration.

M. Rachid Madrane (PS) demande ce que l'intervenant entend par "cours d'intégration".

M. Bart Somers (Open Vld) expose que l'intégration relève des compétences communautaires. En ce qui concerne la Communauté flamande, l'intégration implique l'acquisition de la connaissance du néerlandais, l'assimilation d'un cours sur l'intégration sociale afin de comprendre les structures de la société d'une manière pratique, comme les questions relatives à l'obligation scolaire, à la gestion des déchets ménagers ou, encore, aux données à remplir dans une déclaration d'impôts. Ce qui importe pour la Communauté flamande, c'est que l'étranger qui rejoint une personne établie en Région flamande dans le cadre du regroupement familial prenne l'engagement formel d'observer la politique d'intégration de la communauté au sein de laquelle il s'établit. Les modalités probatoires sont, quant à elles, déterminées par arrêté royal.

M. Rachid Madrane (PS) souhaite que l'autorité fédérale se garde d'empiéter sur les compétences des communautés.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que dans la proposition de loi déposée par son groupe, la notion d'intégration reçoit une acception juridique étendue, eu égard aux spécificités de chaque communauté. La Communauté flamande se réfère à l'"*inburgering"*, alors que la Communauté française recourt à un terme différent. Il importe que le droit fédéral puisse recouvrir toutes les réalités, même le cas de figure dans lequel une entité

geringcursus te volgen. Het komt de Koning niet toe een integratiebeleid uit te stippelen, want dat is een loutere gemeenschapsbevoegdheid. Wel moet de Koning de voorwaarden betreffende het bewijs van dit engagement vaststellen in een koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De federale overheid mag de eigen normen inzake integratie niet vaststellen zonder de Grondwet te overtreden. Het is tevens ondenkbaar dat er op nationaal niveau een ander beleid gevoerd wordt dan op gemeenschapsniveau. Niets belet de federale overheid echter te voorzien in een procedure betreffende het bewijs dat een vreemdeling stappen ondernomen heeft om zich in een gemeenschap te integreren. Dat betekent concreet dat een vreemdeling voor wie de normen van de Vlaamse Gemeenschap gelden, zich ertoe kan verbinden om het integratiebeleid van die gemeenschap in acht te nemen; in dat geval zou het koninklijk besluit dan kunnen bepalen dat een attest, afgeleverd door de terzake bevoegde gemeenschap, het bewijs van het vereiste engagement kan leveren. De Vlaamse gemeenschap hecht meer belang aan de verbintenis tot integratie dan aan een sanctie, te weten een opleiding via een inburgeringcursus.

De heer Rachid Madrane (PS) vraagt wat de spreker bedoelt met "inburgeringcursus".

De heer Bart Somers (Open Vld) geeft aan dat integratie een gemeenschapsbevoegdheid is. Wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, impliceert inburgering de taalverwerving van het Nederlands en het volgen van een cursus over integratie, om de maatschappijstructuren concreet te kunnen begrijpen, met aspecten als schoolplicht, de regels inzake inzameling van huishoudafval of nog de gegevens die in een belastingsaangifte moeten worden vermeld. Belangrijk voor de Vlaamse Gemeenschap is dat een vreemdeling die zich in het kader van gezinshereniging voegt bij een in het Vlaams Gewest gevestigde persoon, formeel de verbintenis aangaat het integratiebeleid in acht te nemen van de gemeenschap waarin hij zich vestigt. De nadere bewijsregels worden bepaald bij koninklijk besluit.

De heer Rachid Madrane (PS) wenst dat de federale overheid zich niet op het bevoegdheidsterrein van de gemeenschappen begeeft.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) herinnert eraan dat in het door haar fractie ingediende wetsvoorstel het begrip "integratie" een ruim opgevatte juridische betekenis krijgt, gelet op de specifieke eigenschappen van elke gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap heeft het over "inburgering", terwijl de Franse Gemeenschap een andere term hanteert. Het is belangrijk dat het federale recht alle werkelijkheden kan behelzen, zelfs een geval

fédérale aurait omis de légiférer. M. Somers soutient que les étrangers visés ne doivent pas nécessairement suivre un cours, il suffit qu'ils s'engagent à le suivre. La proposition de loi à l'examen propose la notion de parcours d'intégration, qui recouvre un champ plus vaste et qui évite, en même temps, l'accaparement par l'autorité fédérale de compétences qui ne lui appartiennent point.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) souhaite savoir si l'engagement à suivre pareil parcours entraîne l'obligation de respecter les conditions établies par les communautés, qui pourraient accorder des dispenses aux personnes qui ne pourraient prendre cet engagement, comme les travailleurs à plein temps ou les parents avec des enfants en bas âge — à moins qu'un délai ne soit prévu dans lequel le parcours d'intégration doit être accompli.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que la Communauté flamande a, en effet, prévu des exceptions. Selon les circonstances, le parcours d'intégration est obligatoire ou facultatif. Les mères et les malades, par exemple, peuvent obtenir des exemptions du cours d'intégration. En principe, les nouveaux arrivants ayant rejoint la Belgique dans le cadre du regroupement familial, et qui ne séjournent pas légalement depuis un an dans une des régions linguistiques où la Communauté flamande exerce ses compétences, reçoivent une offre pour suivre ce cours. Il comprend un premier volet consacré à l'orientation sociale, qui explique le fonctionnement de la société à l'étranger et qui lui apprend ses droits et ses obligations. Un autre volet porte sur l'apprentissage élémentaire de la langue. L'on ne saurait cependant soutenir qu'une personne ayant suivi le cours d'intégration soit complètement intégrée. Il existe des cours de perfectionnement destinés à compléter la formation de base. Cela étant, il n'incombe pas au législateur fédéral d'élaborer des normes détaillant le parcours d'intégration. Il suffit simplement de tracer les limites du cadre législatif et d'établir un lien avec le droit des entités fédérées, pour organiser la preuve, par l'étranger, de sa motivation pour s'intégrer au sein d'une communauté.

M. Rachid Madrane (PS) exprime ses réserves vis-à-vis de l'introduction, dans le droit fédéral, d'une réalité juridique caractéristique d'une région. N'est-il pas préférable de s'en tenir au parcours d'intégration?

waarin een deelgebied eventueel heeft verzuimd wetgeving uit te vaardigen. De heer Somers stelt dat de betrokken vreemdelingen niet absoluut een cursus moeten volgen; het volstaat dat zij ermee instemmen hem te volgen. Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel voorziet in het begrip "integratie- of inburgeringstraject", dat een ruimere werkingssfeer bestrijkt, en tegelijkertijd voorkomt dat de federale overheid zich bevoegdheden toe-eigent die haar geenszins toekomen.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt of de verbintenis om een dergelijk traject te volgen de verplichting inhoudt de door de gemeenschappen gestelde voorwaarden in acht te nemen, op grond waarvan vrijstelling zou kunnen worden verleend aan wie die verbintenis eventueel niet kan aangaan, zoals bijvoorbeeld mensen die voltijds werken, of nog ouders met jonge kinderen — of is een termijn vastgelegd waarbinnen het inburgeringstraject moet worden volbracht?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat de Vlaamse Gemeenschap inderdaad in uitzonderingen heeft voorzien. Afhankelijk van de omstandigheden is het inburgeringstraject verplicht dan wel facultatief. Moeders en zieken bijvoorbeeld kunnen vrijstelling van het inburgeringstraject verkrijgen. In beginsel krijgen de nieuwkomers die in het kader van gezinshereniging naar België zijn gekomen, en die niet sedert een jaar wettig in een van de taalgebieden verblijven waar de Vlaamse Gemeenschap haar bevoegdheden uitoefent, het aanbod om dat traject te volgen. Het omvat een eerste onderdeel in verband met maatschappelijke oriëntatie, waarbij aan de vreemdeling de werking van de samenleving wordt uitgelegd, en waarbij hij zijn rechten en plichten aangeleerd krijgt. In ander onderdeel wordt een basiskennis van de taal aangeleerd. Zulks betekent echter geenszins dat iemand die het inburgeringstraject heeft gevolgd, volledig geïntegreerd is. Er bestaan vervolmakingcursussen ter vervollediging van de basisopleiding. Tegen die achtergrond komt het evenwel de federale wetgever niet toe normen uit te werken die het inburgeringstraject in alle bijzonderheden vastleggen. Het volstaat eenvoudigweg de krijtlijnen van het wetgevend raamwerk af te bakenen en een verband met het recht van de deelgebieden te leggen, teneinde organisatorisch te bepalen hoe de vreemdeling het bewijs levert dat hij gemotiveerd is om zich in een gemeenschap te integreren.

De heer Rachid Madrane (PS) maakt er voorbehoud bij dat in het federaal recht een juridische werkelijkheid wordt ingevoerd die kenmerkend is voor een gewest. Ware het niet verkieslijk zich aan het begrip "integratietraject" te houden?

M. Bart Somers (Open Vld) reconnaît que sa démarche porte une empreinte flamande quelque peu restrictive. L'accord de gouvernement de la Communauté française réfère, en effet, au "véritable parcours d'accueil", ce qui témoigne d'un choix lexical distinct pour régir une même matière. L'intervenant souscrit par ailleurs à l'approche de Mme Lanjri et déclare retirer son amendement n° 108.

Mme Catherine Fonck (cdH) et consorts déposent des *amendements n°s 112 et 113* (DOC 53 0443/006) tendant à l'article 2, 7°. Pour la justification, *M. Josy Arens* renvoie aux développements (DOC 53 0443/006, pp. 1 à 3).

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) constate que dans l'amendement n° 113 les conditions de revenus n'entrent plus en ligne de compte en présence d'enfants. Qu'en est-il des conditions de logement?

M. Josy Arens (cdH) répond que les conditions de logement sont maintenues.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent l'*amendement n° 122* (DOC 53 0443/007). Pour la justification de cet amendement ainsi que des amendements n°s 123 et 124 qui sont la conséquence de l'amendement n° 122 (cfr. *infra*), *M. Josy Arens* renvoie aux développements (DOC 53 0443/007, p. 10).

Au vu des différents amendements, *M. Bart Somers (Open Vld)* constate que le problème à résoudre est celui de connaître les modalités relatives au parcours d'intégration. L'étranger issu d'un pays tiers doit-il avoir suivi le parcours *avant* d'accéder au territoire belge, comme le requiert le droit néerlandais, est-il *obligé* de le suivre, ou peut-il se contenter d'un *engagement*?

M. Rachid Madrane (PS) souhaite savoir si le parcours d'intégration est organisé dans les ambassades à l'étranger, avant que le regroupement familial ne se fasse. Dans un autre ordre d'idées, par quelle procédure le retrait du permis de séjour se réalise-t-il, lorsqu'un étranger issu d'un pays tiers se trouve dans l'impossibilité de suivre un parcours?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que les communautés conservent toutes leurs prérogatives en ce qui concerne la matière de l'intégration. Elle approuve l'amendement n° 124 de Mmes Fonck et Delacroix-Rolin, car il propose, par le biais d'une terminologie nuancée, une modification d'ordre technique qui contribue à l'économie de la loi. L'intervenante dresse l'inventaire des possibilités. Certains États, comme les Pays-Bas,

De heer Bart Somers (Open Vld) erkent dat zijn aanpak een enigszins restrictief, Vlaams stempel draagt. Het regeerakkoord van de Franse Gemeenschap verwijst immers naar het begrip "véritable parcours d'accueil", wat getuigt van een andere woordkeus om een zelfde materie te regelen. Wel staat de spreker achter mevrouw Lanjri's aanpak, en hij kondigt aan dat hij zijn amendement nr. 108 intrekt.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) c.s. dient de *amendementen nrs. 112 en 113* (DOC 53 0443/006) in, in verband met artikel 2, 7°. Als verantwoording verwijst *de heer Josy Arens (cdH)* naar de verantwoording van de amendementen (DOC 53 0443/006, blz. 1-3).

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) stelt vast dat in amendement nr. 113 de inkomstenvereisten niet langer gelden als er kinderen zijn. Hoe staat het met de huisvestingsvoorwaarden?

De heer Josy Arens (cdH) antwoordt dat de huisvestingsvoorwaarden gehandhaafd blijven.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 122* (DOC 53 0443/007) in. Ter verantwoording van dit amendement, alsmede van de amendementen nrs. 123 en 124 die voortvloeien uit amendement nr. 122 (cf. *infra*), verwijst *de heer Josy Arens (cdH)* naar de desbetreffende verantwoordingen (DOC 53 0443/007, blz. 10).

Gelet op de verschillende amendementen constateert *de heer Bart Somers (Open Vld)* dat moet worden uitgemaakt wat de nadere voorwaarden zijn waaraan het inburgeringstraject moet voldoen. Moet de vreemdeling uit een derde land het traject hebben gevolgd vóór hij het (Belgische) grondgebied betreedt, zoals het Nederlandse recht vereist, moet hij het volgen of kan hij ermee volstaan zich ertoe te verbinden dat de doen?

De heer Rachid Madrane (PS) wenst te vernemen of het inburgeringstraject in de ambassades in het buitenland wordt georganiseerd, voor het tot een gezinshereniging komt. Volgens welke procedure wordt voorts de verblijfsvergunning ingetrokken wanneer een vreemdeling uit een derde land in de onmogelijkheid verkeert een traject te volgen?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat de gemeenschappen al hun prerogatieven inzake inburgering behouden. Zij is het eens met amendement nr. 124 van de dames Fonck en Delacroix-Rolin, aangezien het via een genuanceerd woordgebruik een technische wijziging voorstelt die bijdraagt tot de opzet van de wet. De spreekster somt de mogelijkheden op. Sommige landen, zoals Nederland, eisen dat de vreemdeling uit

exigent que l'étranger dans un pays tiers aspirant au regroupement familial suive un cours d'intégration à l'étranger, avant même le regroupement effectif. Telle n'est pas la voie qui recueille la préférence de l'intervenante. D'autre part, M. Somers propose que l'étranger issu d'un pays tiers suive un cours d'intégration organisé par la Communauté flamande. Cette position n'est pas fort éloignée de la sienne.

M. Bart Somers (Open Vld) analyse le problème sous l'angle juridique. Les communautés — ce que personne ne conteste — sont libres de mener leur politique d'intégration, d' "*inburgering*", ou d'accueil comme elles l'entendent et l'État doit s'abstenir de toute immixtion dans cette matière. En revanche, il appartient au législateur fédéral de poser les conditions permettant d'accéder au territoire. Le problème à résoudre est celui de savoir quelles sont ces conditions. Il convient dès lors de répondre à un certain nombre de questions au préalable. Premièrement, faut-il satisfaire aux exigences des communautés, si oui lesquelles, à quel moment et dans quel lieu? L'engagement d'observer un nombre d'obligations peut-il suffire? Deuxièmement, il importe également de déterminer les destinataires de la politique d'intégration. De toute évidence, cela concerne les regroupants, mais pourquoi ne pas inclure dans la loi les personnes rejoignant un réfugié politique reconnu en Belgique? Ne saurait-on envisager de soumettre celles-ci aux mêmes règles? Avant de conclure, l'intervenant signale qu'il n'est pas spécialement requis de développer une législation aussi sévère que celle des Pays-Bas, suivant laquelle l'accès au territoire et, par voie de conséquence, le regroupement familial qui en découle, sont conditionnés par un parcours d'intégration réalisé dans le pays d'origine. La proposition de Mme Lanjri, consistant à imposer le respect des normes édictées par la communauté au sein de laquelle s'installe l'étranger issu d'un pays tiers, est satisfaisante. Cette obligation doit être associée d'une sanction: le refus peut entraîner le retrait du permis de séjour. Pour l'orateur, les politiques d'intégration, d' "*inburgering*" ou d'accueil, doivent également viser le regroupement familial des personnes bénéficiant du statut de protection subsidiaire, au motif que ces politiques participent de l'émancipation de l'individu, en ce qu'elles offrent des opportunités aux étrangers issus de pays tiers qui établissent leur domicile en Belgique. L'amendement n° 122 soumet ces personnes aux mêmes obligations.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) approuve l'amendement n° 124 qui ressemble à sa proposition. Elle relève cependant des différences entre les versions française et néerlandaise de cet amendement. L'obligation qui pèse sur les étrangers dans la disposition française est prospective, alors que le texte néerlandais utilise le passé composé.

een derde land die naar gezinshereniging streeft, in het buitenland een inburgeringscursus volgt nog vóór de gezinshereniging kan plaatsvinden. De spreekster is niet voor die aanpak te vinden. Anderzijds stelt de heer Somers voor dat de vreemdeling uit een derde land een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde inburgeringscursus volgt. Die visie verschilt niet zoveel van de hare.

De Bart Somers (Open Vld) bekijkt het probleem uit een juridische invalshoek. De gemeenschappen — en niemand betwist dat — kunnen vrij hun integratie- of inburgerings- of opvangbeleid naar eigen inzicht voeren en de Staat hoeft zich daarin niet te mengen. Het is echter de federale wetgever die de voorwaarden bepaalt waaronder toegang tot het grondgebied mogelijk is. Eerst moet worden uitgemaakt wat nu die voorwaarden zijn. Daarom dient vooraf een aantal vragen te worden beantwoord. Moet, ten eerste, voldaan worden aan de vereisten die de gemeenschappen opleggen, zo ja, welke, op welk ogenblik en op welke plaats? Kan de verbintenis dat men een aantal verplichtingen in acht zal nemen volstaan? Ten tweede zal ook moeten worden bepaald voor wie het integratiebeleid bestemd is. Uiteraard voor de gezinsherenigers, maar waarom in de wet ook niet de personen opnemen die zich voegen bij een in België erkend politiek vluchteling? Moet men niet overwegen die mensen aan dezelfde regels te onderwerpen? Voor de spreker afrondt, laat hij weten dat met name niet wordt vereist een wetgeving uit te werken die even streng is als die in Nederland, op grond waarvan toegang tot het grondgebied en bijgevolg de gezinshereniging die daaruit voortvloeit afhangen van een inburgeringstraject dat in het land van oorsprong wordt afgelegd. Het voorstel van mevrouw Lanjri, dat erin bestaat de normen te doen in acht nemen van de gemeenschap waarin de vreemdeling uit een derde land zich vestigt, schenkt voldoening. Die verplichting moet vergezeld gaan van een sanctie: een weigering kan leiden tot de intrekking van de verblijfsvergunning. Voor de spreker moet het integratie-, inburgerings- of opvangbeleid ook betrekking hebben op de gezinshereniging van de personen die een de subsidiaire beschermingsstatus genieten, omdat zo'n beleid deel uit maakt van de emancipatie van het individu doordat het de vreemdelingen uit derde landen die hun woonplaats in België vestigen kansen biedt. Amendement nr. 122 onderwerpt die personen aan dezelfde veplichtingen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het eens met amendement nr. 124 dat verwantschap vertoont met haar voorstel. Zij wijst echter op verschillen tussen de Nederlandse en de Franse versie van dat amendement. In de Franse tekst geldt de verplichting die de vreemdelingen wordt opgelegd voor de toekomst, terwijl de Nederlandse tekst in de voltooide tijd staat.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) fait observer que l'amendement n° 124 méconnaît la réalité sur le terrain en obligeant un étranger de suivre un parcours d'intégration, car les listes d'attente sont nombreuses. Ainsi, en région liégeoise, un étranger doit patienter un an et demi avant d'obtenir un cours d'alphabétisation française. Il convient plutôt d'exiger de la part de l'étranger qu'il se *propose* de suivre un parcours d'intégration. Le législateur ne saurait pénaliser une personne dans l'impossibilité d'accomplir ces obligations. L'intervenante qualifie par ailleurs le libellé de la dernière phrase de la justification de malheureuse, lorsque celle-ci affirme qu' "[*a*] *contrario*, l'étranger risque le retrait de son permis de séjour conformément à l'article 11 s'il est dans l'impossibilité de suivre un parcours d'intégration." (DOC 53 0443/007, p. 10). Pourtant, Mme Lanjri précise qu'un étranger dans l'impossibilité de suivre un parcours d'intégration, tel le malade, est dispensé de ce parcours. L'on ne saurait demander de la part d'un malade alité dans un hôpital de suivre un parcours d'intégration. Afin que la justification ne soit mal comprise, il faudrait la reformuler.

En cette matière, la *représentante du secrétaire d'État* communique que le gouvernement n'a pas abouti à un accord. Cela étant, il faut tenir compte de la législation flamande relative à la politique d'intégration, qui définit l' "*inburgeraar*". Ainsi, le regroupant en Communauté flamande, quel qu'il soit, est tenu de suivre le parcours d'intégration, sans distinction de statut et le législateur doit veiller à ne pas contredire le décret à ce sujet. La personne qui rejoint un travailleur est dispensée de l'obligation de se soumettre au processus d' "*inburgering*". C'est pourquoi le législateur fédéral ne saurait astreindre l'épouse étrangère, issue d'un pays tiers, qui rejoint un travailleur en Belgique, à suivre un parcours d'intégration. Le décret du 28 février 2003 relatif à la politique de l'intégration, qui est d'une extrême complexité, a été rédigé par le *Vlaams Minderhedencentrum*. Ses auteurs sont, par conséquent, bien placés pour déterminer qui doit être considéré comme "*verplichte inburgeraar*".

Pour *M. Denis Ducarme (MR),* la législation flamande en matière d'intégration semble parfaitement compatible avec les conventions internationales. Il n'est pas contraire au droit d'exiger qu'une personne qui se regroupe autour d'un réfugié politique, soit également soumise au parcours d'intégration. L'intervenant rejoint le point de vue exprimé par M. Somers sur ce point. Il rappelle également son amendement n° 13 qui prévoit que la personne regroupée s'engage à suivre une formation destinée à lui permettre de préparer son

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) merkt op dat amendement nr. 124 geen rekening houdt met de realiteit in het veld, wanneer het de vreemdeling verplicht een integratie- of inburgeringstraject te volgen, want de wachtlijsten zijn legio. In het Luikse bijvoorbeeld, moet een vreemdeling anderhalf jaar wachten voor hij een cursus Frans leren lezen en schrijven kan gaan volgen. Men zou van de vreemdeling veeleer moeten eisen dat hij het voornemen uit een inburgeringstraject te volgen. De wetgever kan iemand die onmogelijk aan die verplichtingen kan voldoen niet straffen. De spreekster vindt de formulering van de laatste volzin van de verantwoording ongelukkig wanneer er staat "Zo niet loopt de vreemdeling het gevaar dat zijn verblijfsvergunning overeenkomstig artikel 11 wordt ingetrokken als hij geen integratie- of inburgeringstraject kan volgen." (DOC 53 0443/007, blz. 10). Mevrouw Lanjri preciseert nochtans dat een vreemdeling die geen integratie- of inburgeringstraject kan volgen, zoals bijvoorbeeld een zieke, daarvan is vrijgesteld. Men kan van een bedlegerige patiënt in een ziekenhuis niet vragen dat hij een inburgeringstraject volgt. Om te voorkomen dat de verantwoording slecht wordt begrepen, zou ze anders moeten worden geformuleerd.

In dat verband deelt de *vertegenwoordigster van de staatssecretaris* mee dat de regering er niet is in geslaagd een akkoord te bereiken. Er moet echter rekening worden gehouden met de Vlaamse wetgeving in verband met het inburgeringsbeleid, die een omschrijving bevat van "inburgeraar". Aldus moet de gezinshereniger, wie dat ook zij, het inburgeringstraject volgen zonder onderscheid in status, en de wetgever moet erop toezien dat hij op dat punt niet in tegenspraak is met het decreet. De persoon die zich bij een arbeider voegt, is vrijgesteld van de verplichting aan het inburgeringsproces deel te nemen. Daarom kan de wetgever de uit een derde land afkomstige vreemde echtgenote die zich in België bij een arbeider voegt, niet dwingen een inburgeringstraject te volgen. Het decreet van 28 februari 2003 betreffende het inburgeringsbeleid, dat uitermate complex is, werd opgesteld door het Vlaams Minderhedencentrum. Degenen die het geredigeerd hebben zijn goed geplaatst om te bepalen wie als "verplichte inburgeraar" moet worden beschouwd.

Voor de heer Denis Ducarme (MR) lijkt de Vlaamse inburgeringswetgeving volkomen verenigbaar met de internationale overeenkomsten. Het is niet strijdig met de wet te eisen dat iemand die zich herenigt met een politiek vluchteling, ook aan het inburgeringstraject wordt onderworpen. De spreker deelt de visie van de heer Somers op dat punt. Ook brengt hij zijn amendement nr. 13 in herinnering, dat bepaalt dat de echtgenoten of partners van een vreemdeling bij wie men zich voegt zich ertoe verbinden een opleiding te volgen die hen voorbereidt

intégration. L'intervenant estime que l'engagement constitue un élément suffisant. Bien entendu, il est hors de question de demander à une personne comateuse de suivre un parcours d'intégration. D'un autre côté, la loi ne doit pas énumérer toutes les exceptions possibles, car ce serait faciliter la fraude à la loi. Une personne confrontée à un problème de santé ne doit pas poursuivre son parcours d'intégration, mais ayant pris un engagement, elle sera tenue de reprendre son parcours lorsqu'elle aura recouvré sa santé.

Mme Karin Temmerman (sp.a) souligne que l'organisation d'un cours d'intégration se fait dans l'intérêt des personnes qui viennent dans notre pays. Le fait que la formation soit obligatoire est une bonne chose. Cela permet d'atteindre un plus grand nombre de personnes. Il faut toutefois veiller à ce que l'autorité fédérale ne touche pas aux compétences des communautés. L'Office des Étrangers prend ses décisions sur la base d'éléments apportés par une communauté.

M. Theo Francken (N-VA) explique qu'en Flandre, l'obligation d'intégration existe dans le cadre du regroupement familial, sauf en ce qui concerne quelques catégories d'exception. Le problème est que la sanction prévue en cas de manquement à cette obligation n'est qu'une amende. La politique d'intégration ne peut être couronnée de succès que si elle est liée à la législation en matière de nationalité. Un retrait du titre de séjour doit être possible. Bien sûr, des facteurs externes comme des listes d'attente ou une maladie de longue durée ne peuvent entraîner un retrait.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) exprime sa préoccupation en ce qui concerne les possibles tracasseries administratives sur le terrain qui peuvent résulter de la répartition des compétences entre le niveau fédéral, compétent pour l'accès au territoire, et les communautés, compétentes pour l'intégration.

Elle demande également si la proposition de Mme Lanjri impose aussi l'obligation d'intégration aux enfants. Elle plaide pour que l'on exclue expressément les mineurs. En effet, les mineurs sont soumis à l'obligation scolaire.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) plaide en faveur d'un consensus sur une formulation générale. Il relève de la compétence des communautés de prévoir des dérogations. Les mineurs sont bien sûr logiquement exclus de l'obligation. Les dispositions ne s'appliquent certainement pas aux enfants en âge scolaire. Elle a délibérément exclu de sa proposition une série d'exceptions concernant certaines catégories, afin d'éviter un conflit de compétences avec les communautés.

hun integratie. De spreker acht de verbintenis daartoe toereikend. Uiteraard kan er geen sprake van zijn een comapatiënt te vragen een inburgeringstraject te volgen. Anderzijds hoeft de wet niet alle mogelijke uitzonderingen op sommen, want dat zou wetsontduiking in de hand werken. Iemand met gezondheidsproblemen hoeft zijn inburgeringstraject niet voort te zetten, maar aangezien hij een verbintenis heeft aangegaan, dient hij zijn traject te hervatten zodra hij weer helemaal beter is.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) wijst erop dat de organisatie van een inburgeringscursus in het voordeel is van diegenen die naar ons land komen. De verplichting van de opleiding is een goede zaak. Op die manier worden meer mensen bereikt. Wel moet er over worden gewaakt dat de federale overheid niet raakt aan de bevoegdheden van de gemeenschappen. DVZ neemt een beslissing in een dossier op basis van elementen die zijn aangebracht door een gemeenschap.

De heer Theo Francken (N-VA) legt uit dat in Vlaanderen de inburgeringsplicht bestaat in het kader van de gezinshereniging, op enkele uitzonderingscategorieën na. Het probleem is dat de sanctie op het verzuimen aan die verplichting enkel een geldboete is. Het inburgeringsbeleid kan enkel succesvol zijn indien er een koppeling komt met de nationaliteitswetgeving. Een intrekking van de verblijfstitel moet mogelijk zijn. Uiteraard mogen externe factoren, zoals wachtlijsten of een langdurige ziekte, geen aanleiding geven tot een intrekking.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) drukt haar bezorgdheid uit over de mogelijke administratieve rompslomp op het terrein die het gevolg kan zijn van de bevoegdheidverdeling tussen het federale niveau, bevoegd voor de toegang tot het grondgebied, en de gemeenschappen, bevoegd voor inburgering.

Zij stelt tevens de vraag of het voorstel van mevrouw Lanjri ook aan kinderen de inburgeringsplicht oplegt. Zij pleit ervoor om minderjarigen uitdrukkelijk uit te sluiten. Op hen rust immers de schoolplicht.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) pleit voor een consensus rond een algemene formulering. Het is de bevoegdheid van de gemeenschappen om afwijkingen te voorzien. Minderjarigen zijn uiteraard en logischerwijze vrijgesteld van de verplichting. De bepalingen zijn zeker niet van toepassing op schoolgaande kinderen. Haar voorstel heeft bewust een aantal uitsluitingen voor categorieën weggelaten, om een conflict met de gemeenschapsbevoegdheid te vermijden.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) présente l'*amendement n° 144* (DOC 53 0443/010) qui vise à insérer le mot "majeur" dans l'article 2, 8°. Il est clair ainsi que les mineurs ne sont pas visés par l'obligation de suivre un parcours d'intégration.

M. Bart Somers (Open Vld) propose, tout comme lors de la discussion sur le domicile, de renvoyer à l'organisation de l'État fédéral. L'intégration est une compétence exclusive des communautés. Il leur appartient de fixer les modalités du parcours d'intégration. Au niveau fédéral, seuls deux éléments doivent être déterminés:

— le principe que des ressortissants de pays tiers doivent s'inscrire dans le parcours d'intégration des communautés, et
— un régime de sanctions pour le cas où des personnes ne respecteraient pas cette obligation.

En ce qui concerne le premier élément, un consensus se dégage entre les différents groupes. À ce propos, le seul point de discussion reste la question de savoir si un engagement suffit, ou s'il doit s'agir d'une obligation de résultat. En ce qui concerne le deuxième élément, un débat doit également encore avoir lieu.

M. Denis Ducarme (MR) estime que l'initiative législative doit se limiter aux principes. Les communautés sont compétentes pour l'intégration. Il leur incombe de déterminer quelles sont les catégories de personnes qui sont soumises à l'obligation d'intégration. L'autorité fédérale peut toutefois exiger un engagement de la part de ceux qui viennent chez nous en vue du regroupement familial.

M. Rachid Madrane (PS) fait observer qu'un consensus est possible en ce qui concerne la condition de s'engager à suivre un parcours d'intégration, tel que fixé par les communautés. Il considère qu'un retrait du titre de séjour ne se justifie que si cet engagement fait défaut.

L'intervenant n'a aucune objection contre un régime de sanctions, à condition que les sanctions ne pénalisent pas ceux qui n'ont commis aucune faute, mais bien ceux qui refusent manifestement de suivre le parcours d'intégration. Il souligne en même temps que l'organisation des cours d'intégration coûtera beaucoup d'argent aux communautés, en particulier à Bruxelles, à la VGC et à la COCOF. En outre, le nombre de demandes sera important à Bruxelles. À cet égard, la condition de délai de deux ans est sans doute trop courte.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) dient *amendement nr. 144* (DOC 53 0443/010) in. Het strekt ertoe in artikel 2, 8° het woord "meerderjarig" toe te voegen. Op die manier is het duidelijk dat minderjarigen niet gevat zijn door de verplichting van een integratie- of inburgeringstraject.

De heer Bart Somers (Open VLD) stelt voor om, net als bij de discussie over de woonst, te verwijzen naar de federale staatsorganisatie. Inburgering is een exclusieve bevoegdheid van de gemeenschappen. Het komt aan hen toe de modaliteiten van het inburgeringstraject in te vullen. Op het federale niveau dienen slechts twee elementen te worden bepaald:

— het principe dat mensen uit derde landen zich moeten inschrijven in het integratietraject van de gemeenschappen, en
— een regime van sancties indien mensen die verplichting niet naleven.

Over het eerste element groeit een consensus tussen de verschillende fracties. Het enige discussiepunt op dat vlak blijft de vraag of een engagement volstaat, of dat het moet gaan om een resultaatsverbintenis. Ook over het tweede element moet het debat nog worden gevoerd.

De heer Denis Ducarme (MR) is van oordeel dat het wetgevend initiatief moet worden beperkt tot de principes. De gemeenschappen zijn bevoegd voor integratie. Het is hun taak om te bepalen op welke categorieën van personen de inburgeringsplicht rust. De federale overheid kan wel een engagement eisen in hoofde van zij die met het oog op de gezinshereniging naar ons land komen.

De heer Rachid Madrane (PS) merkt dat een consensus mogelijk is rond de vereiste van een engagement om een inburgeringstraject, zoals vastgelegd door de gemeenschappen, te volgen. Enkel indien dat engagement ontbreekt, is naar zijn mening een intrekking van de verblijfstitel gerechtvaardigd.

De spreker heeft geen probleem met een sanctieregime, op voorwaarde dat de sancties niet diegenen bestraffen die geen schuld treft, maar enkel hen die de manifeste onwil hebben om het integratietraject te volgen. Tegelijk wijst hij op het feit dat de organisatie van de inburgeringscursussen aan de gemeenschappen veel geld zullen kosten, in het bijzonder in Brussel aan de VGC en COCOF. Bovendien zal het aantal aanvragen in Brussel omvangrijk zijn. In het licht daarvan is de termijnvoorwaarde van twee jaar wellicht te kort.

M. Theo Francken (N-VA) souligne la nécessité de tirer des conséquences du non-respect de l'engagement. Cela consiste à suivre effectivement un parcours d'intégration au cours d'une période de deux ans. Tant que cela n'a pas été fait, le titre de séjour peut être retiré, sauf si la cause en est liée à des facteurs qui sont indépendants de la volonté de l'intéressé. Ainsi, l'existence d'une liste d'attente peut être un motif fondé.

M. Denis Ducarme (MR) est favorable à une condition d'engagement, ainsi qu'à la fixation d'une condition de délai dans lequel le parcours d'intégration doit être terminé. Il invite toutefois à évaluer ce délai de manière réaliste. En Flandre, il existe déjà des listes d'attente. Enfin, il faut également régler la preuve de cet engagement. Ces trois éléments — l'engagement, le délai et la preuve — peuvent faire l'objet d'un amendement commun.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare que l'engagement doit être davantage qu'une simple déclaration sur papier. Ainsi, par exemple, il peut être exigé que l'intéressé prouve qu'il a suivi un parcours d'intégration dans un délai de deux ans, ou du moins qu'il est en train de le suivre, à moins de l'existence de facteurs externes.

La représentante du secrétaire d'État explique que le retrait du titre de séjour est une compétence de l'Office des Étrangers. Lors de l'évaluation d'un dossier, celui-ci tiendra compte de la jurisprudence en vigueur. Cette jurisprudence oblige l'Office des Étrangers à procéder à une évaluation globale et ne permet pas d'effectuer un retrait sur la base d'un seul élément. L'article 17 de la directive n'a pas encore été transposé en droit belge. Mais il se recommande de le faire aujourd'hui. L'Office des Étrangers pourra ainsi tenir compte de cet élément dans le cadre de l'évaluation globale d'un dossier. L'élément même sera transmis à l'Office des Étrangers sous la forme d'une attestation par la communauté compétente.

Mme Karin Temmerman (sp.a) demande si l'on acceptera, au niveau européen, que l'Office des Étrangers traite des cas similaires différemment parce que les règles sont différentes au niveau communautaire.

M. Theo Francken (N-VA) estime que c'est le résultat de la fédéralisation. Il en va de même, à l'heure actuelle, pour la réglementation flamande en matière de logement. L'Office des Étrangers se prononce également sur l'autorisation de séjour à partir des rapports communaux ou régionaux en matière de logement.

De heer Theo Francken (N-VA) benadrukt de noodzaak om consequenties te verbinden aan de niet-naleving van het engagement. Dat bestaat uit het daadwerkelijk volgen van een integratie- en inburgeringstraject binnen een periode van twee jaar. Zolang dat niet is gebeurd, kan de verblijfstitel worden ingetrokken, tenzij de oorzaak ligt bij factoren die onafhankelijk zijn van de wil van de betrokkene. Zo kan het bestaan van een wachtlijst een gegronde reden zijn.

De heer Denis Ducarme (MR) is voorstander van een vereiste van een engagement, alsook van het vastleggen van een termijnvoorwaarde waarbinnen het inburgeringstraject moet zijn voltooid. Hij roept wel op om de termijn realistisch in te schatten. In Vlaanderen wordt reeds gewerkt met wachtlijsten. Tot slot moet ook het bewijs van dat engagement worden geregeld. Die drie elementen — het engagement, de termijn en het bewijs — kunnen in een gezamenlijk amendement worden gegoten.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt dat het engagement meer moet zijn dan een loutere verklaring op papier. Zo kan bij voorbeeld worden geëist dat de betrokkene aantoont dat hij binnen een termijn van twee jaar een inburgeringstraject heeft gevolgd, of daar minstens mee bezig is, behoudens externe factoren.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris licht toe dat de intrekking van de verblijfsvergunning een bevoegdheid is van de Dienst Vreemdelingenzaken. Die zal bij de beoordeling van een dossier rekening houden met de geldende rechtspraak. Die rechtspraak verplicht DVZ tot een globale toets, en laat niet toe om op basis van één element over te gaan tot een intrekking. Artikel 17 van de richtlijn werd nog niet omgezet naar Belgisch recht. Het verdient aanbeveling om dat nu wel te doen. Daardoor zal DVZ rekening kunnen houden met dat element in het kader van een globale beoordeling van een dossier. Het element zelf zal aan DVZ in de vorm van een attest worden overgemaakt door de bevoegde gemeenschap.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) vraagt of op Europees niveau zal worden aanvaard dat DVZ gelijkaardige gevallen verschillend beoordeelt omwille van de verschillende regels in de gemeenschappen.

De heer Theo Francken (N-VA) vindt dat de consequentie van de federalisering. Hetzelfde gebeurt momenteel reeds op basis van de Vlaamse regelgeving inzake huisvesting. DVZ oordeelt ook over de verblijfsvergunning op basis van de gemeentelijke of gewestelijke rapporten inzake huisvesting.

Il ajoute qu'il ne voit aucune objection à ce que l'article 17 de la directive — qui est d'application directe — soit intégré au texte de loi.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) renvoie à l'article 11 de la loi, qui prévoit que le ministre vérifie si les conditions visées à l'article 10 sont remplies. Lors de cette vérification, le ministre peut accorder plus d'importance à un (ou plusieurs) critère(s) en vue de l'appréciation des dossiers.

Elle demande si la condition du délai sera inscrite dans la loi.

M. Rachid Madrane (PS) propose que l'on réfléchisse à la possibilité de ne pas accorder de titre de séjour illimité tant que le parcours d'intégration n'a pas été suivi. Un tel système d'autorisation provisoire mettrait les intéressés face à leurs responsabilités.

M. Bart Somers (Open Vld) estime que la proposition de M. Madrane ne serait pas facile à appliquer en pratique.

Il plaide plutôt pour la solution initiale, qui prévoit que les communautés déterminent dans quelle mesure elles communiquent aux pouvoirs publics fédéraux que certaines personnes n'ont pas satisfait aux conditions d'intégration. La politique communautaire peut être souple ou stricte à cet égard. Quoi qu'il en soit, l'Office des Étrangers ne traitera ces informations que comme un élément parmi d'autres lors de l'évaluation du dossier. Cette méthode de travail est respectueuse des compétences communautaires et évite que l'on prenne des décisions sur la base de ce seul élément.

M. Theo Francken (N-VA) souligne que certains pays étrangers appliquent un système identique à celui que propose M. Madrane. La sanction prévue pour le non-respect de la condition de séjour n'y est pas le retrait de l'autorisation de séjour mais la non-délivrance d'un titre de séjour illimité. Il s'agit d'une piste de réflexion intéressante étant donné que les intéressés visent précisément à obtenir une autorisation de séjour d'une durée illimitée.

La représentante du secrétaire d'État confirme les craintes de M. Somers quant à l'applicabilité de la proposition de M. Madrane. En effet, l'article 15 de la directive dispose que les intéressés ont droit à un titre de séjour autonome au plus tard après cinq ans. La limite de cinq ans est dès lors une limite absolue pour les autorisations provisoires. À l'heure actuelle, cette limite est de trois ans en Belgique.

Daarnaast heeft hij er geen probleem mee dat artikel 17 van de richtlijn, dat directe werking heeft, wordt opgenomen in de wettekst.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst naar artikel 11 van de wet, dat stelt dat de minister nagaat of aan de voorwaarden, vastgelegd in artikel 10, is voldaan. De minister kan daarbij aan één of meerdere voorwaarden een groter gewicht toekennen met het oog op de beoordeling van de dossiers.

Zij vraagt of de termijnvoorwaarde zal worden ingeschreven in de wet.

De heer Rachid Madrane (PS) stelt de denkpiste voor waarbij geen onbeperkte verblijfstitel wordt toegekend zolang het inburgeringstraject niet is gevolgd. Een dergelijk systeem met een tijdelijke vergunning wijst de betrokkenen op hun verantwoordelijkheid.

De heer Bart Somers (Open Vld) meent dat het voorstel van de heer Madrane niet eenvoudig toepasbaar is in de praktijk.

Hij pleit veeleer voor de initiële aanpak, waarbij de verschillende gemeenschappen zullen bepalen in welke mate zij aan de federale overheid laten weten dat bepaalde personen niet aan de integratievoorwaarde hebben voldaan. Het gemeenschapsbeleid kan op dat vlak soepel of streng zijn. Hoe dan ook zal DVZ die informatie slechts als één element beschouwen bij de beoordeling van een dossier. Die werkwijze respecteert de gemeenschapsbevoegdheid, en voorkomt een beslissing die enkel is gesteund op dat element.

De heer Theo Francken (N-VA) wijst er op dat sommige buurlanden een systeem hanteren dat overeenstemt met het voorstel van de heer Madrane. De sanctie voor het niet nakomen van de verblijfsvoorwaarde is daar niet het intrekken van de verblijfsvergunning, maar het niet toekennen van een onbeperkte verblijfstitel. Het is een interessante denkpiste, aangezien de ambitie van de betrokkenen precies een onbeperkt verblijf is.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris bevestigt de vrees van de heer Somers inzake de toepasbaarheid van het voorstel van de heer Madrane. Artikel 15 van de richtlijn stelt immers dat de betrokkenen na uiterlijk vijf jaar recht hebben op een autonome verblijfstitel. Vijf jaar is dus de absolute grens voor tijdelijke vergunningen. Momenteel is dat in België drie jaar.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) indique qu'à l'heure actuelle, les intéressés reçoivent un titre de séjour provisoire pour les deux premières années, voire pour trois ans en cas de doute, et que la proposition de M. Francken ne déroge dès lors pas à ces dispositions.

M. Rachid Madrane (PS) est disposé à trouver une bonne formulation pour l'engagement mais estime que les autres éléments relèvent des compétences des communautés.

M. Theo Francken (N-VA) propose de conserver le texte de la proposition de Mme Lanjri ou de limiter l'engagement à une obligation de moyens associée à une condition de délai de deux ans, exception faite de facteurs externes, la condition de délai pouvant au besoin être étendue à trois ans.

M. Bart Somers (Open Vld) explique les deux hypothèses envisageables prévues par la proposition de M. Francken. S'il arrivait qu'une personne s'inscrive à un cours mais ne le suive pas dans un délai de deux ans, il n'y aurait pas de problème quant à l'exigence d'intégration si la cause était indépendante de la volonté de cette personne. Dans le cas contraire, il y aurait bien un problème et l'Office des Étrangers prendrait cet élément en compte lors de l'évaluation du dossier, puis s'appuierait sur tous les éléments pour accorder un séjour illimité, accorder une prolongation du titre provisoire ou décider d'un retrait.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ajoute qu'il existe de surcroît une possibilité de recours contre une décision de retrait de l'autorisation de séjour.

M. Denis Ducarme (MR) annonce qu'il présentera un amendement réunissant trois éléments. Outre l'engagement, il convient également de régler le délai. Plutôt que de prévoir un délai de deux ans qui ne pourra pas toujours être respecté, l'intervenant propose un délai de quatre ans, durant lequel le parcours d'intégration devra, en tout état de cause, être achevé, et au terme duquel on saura avec certitude si la personne concernée est de bonne ou de mauvaise volonté. Le troisième élément, avec l'engagement et le délai, est la sanction. S'il s'avère que l'intéressé est responsable du non-respect de la condition d'intégration, l'autorisation de séjour lui sera retirée.

La représentante du secrétaire d'État commente la réglementation actuelle. En cas de regroupement familial, une autorisation de séjour temporaire d'un an (carte A) est octroyée. Conformément à la législation, l'OE vérifiera chaque année, pendant trois ans, jusqu'à l'obtention de la carte B illimitée, si les conditions de

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt dat het momenteel zo is dat personen gedurende de eerste twee jaar een tijdelijke verblijfstitel krijgen, en gedurende drie jaar in geval van twijfel. Het voorstel van de heer Francken wijkt bijgevolg niet af van deze regeling.

De heer Rachid Madrane (PS) is bereid om een goede formulering te vinden voor het engagement, maar meent dat de overige elementen tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren.

De heer Theo Francken (N-VA) stelt voor om ofwel de tekst uit het voorstel van mevrouw Lanjri te behouden, ofwel het engagement te beperken tot een inspanningsverbintenis, in combinatie met een termijnvoorwaarde van twee jaar, met een uitzondering voor de externe factoren. De termijnvoorwaarde kan desnoods worden uitgebreid tot drie jaar.

De heer Bart Somers (Open Vld) legt de twee mogelijke hypotheses uit van het voorstel van de heer Francken. Indien een persoon zich heeft ingeschreven voor een cursus, maar die binnen een termijn van twee jaar niet heeft gevolgd, dan is er geen probleem wat betreft de integratievereiste indien de oorzaak daarvoor buiten de wil van die persoon ligt. In het andere geval is er wel een probleem, en zal de Dienst Vreemdelingenzaken dat element meenemen in de beoordeling van het dossier, en op basis van het geheel van de elementen beslissen tot de toekenning van een onbeperkt verblijf, een verlenging van de tijdelijke titel of een intrekking.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) voegt daar aan toe dat er nog een beroepsmogelijkheid bestaat tegen een beslissing tot intrekking van de verblijfsvergunning.

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan een amendement te zullen indienen waarin drie elementen zijn verenigd. Naast het engagement moet ook de termijn worden geregeld. In plaats van een niet steeds haalbare termijn van twee jaar te voorzien, stelt de spreker een termijn van vier jaar voor, waarbinnen het inburgeringstraject hoe dan ook moet zijn afgelegd, en waarna er duidelijkheid zal bestaan over de wil of onwil van de betrokken persoon. Het derde element, naast het engagement en de termijn, is dat van de sanctie. Indien blijkt dat de betrokkene de schuld draagt voor het niet nakomen van de integratievereiste, zal de verblijfsvergunning worden ingetrokken.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris licht de huidige regeling toe. In geval van een gezinsheniging wordt een tijdelijke verblijfvergunning voor één jaar verleend (A-kaart). Overeenkomstig de wetgeving zal DVZ gedurende drie jaar, tot het verkrijgen van de onbeperkte B-kaart, jaarlijks nagegaan of de voorwaar-

l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sont remplies. Les deux premières années, on examine les conditions, et pour la troisième année, un élément de fraude ou de complaisance est requis.

M. Rachid Madrane (PS) propose, à la lumière de l'analyse de l'OE, d'imposer également pendant trois ans une condition de délai de trois ans.

Embrayant sur le commentaire de la représentante du secrétaire d'État et sur la proposition de M. Madrane, *Mme Nahima Lanjri* (CD&V) propose de modifier la loi de manière à ce que, pendant trois ans, l'OE examine tant les conditions de l'article 10 — y compris la condition d'intégration — que les éléments de fraude et de mariage de complaisance. Cette procédure répond par ailleurs aux préoccupations relatives aux listes d'attente.

M. Jean Marie Dedecker (LDD) présente un *amendement n° 92* (DOC 53 0443/004) qui tend à faire précéder le point 8 par un nouveau point 8, rédigé comme suit:

"8° dans le § 3, les mots "non marié" sont remplacés par le mot "assimilé" et les mots "de deux ans" sont remplacés par les mots "de cinq ans".".

Il présente également l'*amendement n° 93* (DOC 53 0443/004) qui tend à remplacer le point 8 par ce qui suit:

"8° l'article 10 est complété par un § 5 rédigé comme suit:

"§ 5. L'étranger visé au § 1er, alinéa 1er, 1°, doit avoir suivi un parcours d'intégration avant que le regroupement familial soit accordé, à moins qu'une convention internationale ne l'en dispense explicitement. Ce parcours inclut notamment la connaissance élémentaire de l'une des langues nationales et son contenu est défi ni, pour le surplus, par l'autorité compétente.".".

Amendement à l'article 2, 9° (nouveau)

M. Josy Arens (cdH) commente l'amendement n° 71 (DOC 53 0443/004) qui tend à remplacer chaque fois les mots "logement suffisant" par les mots "logement décent". L'amendement tend à faire correspondre les termes utilisés par la législation sur le séjour avec ceux de l'article 23 de la Constitution.

den van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 zijn vervuld. De eerste twee jaar wordt gekeken naar de voorwaarden, en voor het derde jaar is een element van fraude of schijn vereist.

De heer Rachid Madrane (PS) stelt in het licht van de analyse door DVZ gedurende drie jaar voor om ook een termijnvoorwaarde van drie jaar op te leggen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) pikt in op de toelichting van de vertegenwoordigster van de staatssecretaris en het voorstel van de heer Madrane, en stelt voor om de wet te wijzigen in die zin dat DVZ gedurende drie jaar zowel de voorwaarden van artikel 10 — met inbegrip van de integratievereiste — als de elementen van fraude en schijnhuwelijk zal onderzoeken. Tegelijk wordt op die manier de bezorgdheid omtrent de wachtlijsten opgevangen.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient *amendement nr. 92* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt punt 8 te doen voorafgaan door een nieuw punt 8, luidend als volgt:

"8° in § 3 wordt het woord "ongehuwde" vervangen door het woord "gelijkgestelde" en worden de woorden "gedurende twee jaar" vervangen door de woorden "gedurende vijf jaar".".

Hij dient tevens *amendement nr. 93* (DOC 53 0443/004) in. Dat strekt ertoe punt 8 te vervangen als volgt:

"8° artikel 10 wordt aangevuld met een § 5, luidende:

"§ 5. De in § 1, eerste lid, 1° bedoelde vreemdeling moet vooraleer de gezinshereniging wordt toegestaan een integratie- of inburgeringtraject hebben gevolgd, tenzij een internationaal verdrag hiervoor uitdrukkelijk vrijstelling geeft. Dit traject houdt ondermeer de basiskennis in van een van de landstalen, en wordt verder bepaald door de bevoegde overheid.".".

Amendement op artikel 2, 9° (nieuw)

De heer Josy Arens (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 71 (DOC 53 0443/004). Het vervangt telkens de woorden "voldoende huisvesting" door de woorden "behoorlijke huisvesting". Het amendement strekt ertoe de bewoordingen van de verblijfswetgeving in overeenstemming te brengen met artikel 23 van de Grondwet.

Art. 3

M. Rachid Madrane (PS) et consorts déposent un *amendement n° 61 (*DOC 53 0443/004) tendant à remplacer l'article 3. Cette modification suit la même logique que l'amendement n° 60 des mêmes auteurs à l'article 2. Pour la justification, M. Rachid Madrane renvoie à ses développements (DOC 53 0443/004, p. 28).

M. Filip De Man (VB) et consorts déposent un *amendement n° 131* (DOC 53 0443/008) tendant aussi à remplacer l'article 3. M. De Man déclare que son groupe accepte le regroupement familial, mais la constitution de familles n'est pas à l'ordre. Si la majorité des membres semblent approuver le fait que des étrangers établis en Belgique puissent se faire rejoindre par un partenaire d'Anatolie ou du Rif, l'intervenant est d'un avis différent. En conséquence, son groupe votera contre la proposition de loi à l'examen.

Amendements relatifs au 1° de l'article 3

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 51* (DOC 53 0443/004 et 012 (erratum)) visant à apporter plusieurs modifications à l'article 3. Son amendement porte sur les revenus suffisants et les conditions de la prise en charge, afin de réduire les possibilités d'abus en ce qui concerne les avantages que procure l'État belge aux personnes souhaitant s'établir dans le Royaume.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) et consorts déposent un *amendement n° 2 (*DOC 53 0443/001), qui tend à apporter une modification d'ordre technique. Mme Lanjri propose de transformer la compétence liée du Roi en compétence discrétionnaire et suggère donc de remplacer les mots "*fixe les critères minimaux"* par les mots "*peut fixer les critères minimaux*". Le législateur doit se garder d'édicter des normes trop détaillées, de sorte que le pouvoir exécutif puisse décider librement s'il convient d'affiner les critères ou non. Il appartient uniquement au législateur de tracer les grandes lignes.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 54* ainsi qu'un *amendement n° 55* (DOC 53 0443/004). Ces deux amendements sont la conséquence logique de son amendement n° 52 à l'article 2. Il est renvoyé à la justification de cet amendement (DOC 53 0443/004, p. 21).

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent les *amendements n°s 99 et 101* (DOC 53 0443/005). Mme Genot insiste sur la nécessité

Art. 3

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 61* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen. Dit amendement heeft dezelfde strekking als amendement nr. 60 van dezelfde indieners met betrekking tot artikel 2. De heer Madrane verwijst naar de verantwoording van zijn amendement (DOC 53 0443/004, blz. 28).

De heer Filip De Man (VB) c.s. dient *amendement nr. 131* (DOC 53 0443/008) in, dat er ook toe strekt artikel 3 te vervangen. De hoofdindiener geeft aan dat zijn fractie kan instemmen met het idee van gezinshereniging, maar dat gezinsvorming niet aan de orde is. Een meerderheid van de leden is het er kennelijk over eens dat vreemdelingen die in België wonen, een partner uit Anatolië of het Rifgebergte naar hier mogen halen, maar hijzelf is een andere mening toegedaan. Zijn fractie zal dus tegen het ter bespreking voorliggend wetsvoorstel stemmen.

Amendementen op artikel 3, 1°

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 51* (DOC 53 0443/004 en 012 (erratum)) in, dat ertoe strekt verschillende wijzigingen aan te brengen in artikel 3. Zijn amendement heeft betrekking op de toereikende inkomsten en de voorwaarden voor de tenlasteneming, teneinde zo veel mogelijk te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van de voordelen die de Belgische Staat biedt aan wie zich in ons land wil vestigen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 2* (DOC 53 0443/002) in, dat ertoe strekt een wetgevingstechnische wijziging aan te brengen. Mevrouw Lanjri stelt voor de aan de Koning toegekende machtiging te vervangen door een discretionaire bevoegdheid, en daartoe de woorden "bepaalt de minimale criteria" te vervangen door de woorden "kan de minimale criteria bepalen". De wetgever moet zich hoeden voor al te gedetailleerde wetgeving, zodat de uitvoerende macht vrij kan beslissen of de criteria al dan niet nader moeten worden uitgewerkt. De wetgever moet alleen de krijtlijnen schetsen.

De heer Theo Francken (N-VA) dient de *amendementen nrs. 54 en 55* (DOC 53 0443/004) in. Beide amendementen zijn een logisch gevolg van het door hem ingediende amendement nr. 52 met betrekking tot artikel 2. Het lid verwijst naar de verantwoording van dat amendement (DOC 53 0443/004, blz. 21).

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen de *amendementen nrs. 99 en 101* (DOC 53 0443/005) in. Mevrouw Genot benadrukt dat de

d'assortir la question du logement d'une base objective, qui pourrait provenir du contrat de bail qu'un demandeur inclut dans sa demande, ou d'un titre de propriété relatif à un logement que l'autorité locale n'a pas déclaré insalubre. Pour une justification plus détaillée, Mme Zoé Genot renvoie à ses développements relatifs aux amendements n°s 80 et 81 (DOC 53 0443/004, pp. 51 et 52).

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent les *amendements n°s 14 et 15* (DOC 53 0443/003). Il s'agit de deux amendements de nature technique qui s'inscrivent dans la logique de l'amendement n° 11 (DOC 53 0443/003, pp. 5 à 7). M. Denis Ducarme renvoie aux développements justifiant cet amendement n° 11.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 120* (DOC 53 0443/007) qui renvoie à la section consacrée aux baux à loyer dans le Code civil pour la définition du logement suffisant. Les éléments probatoires susceptibles d'être invoqués à bon droit sont, soit le contrat de bail enregistré, soit le titre de propriété. La preuve du logement satisfaisant ne sera pas acceptée si le logement a été déclaré insalubre par l'autorité compétente.

Cet amendement poursuit trois objectifs dans le domaine du logement. Premièrement, il vise à proposer une référence unique dans la législation fédérale, identique pour toutes les régions. Deuxièmement, il prend en considération les enseignements de la jurisprudence du Conseil d'État (CE, 26 février 2010, n° 201 375, *MB,* 6 mai 2010, p. 25394), puisque la disposition proposée se limite à éviter les situations réellement inacceptables, comme le regroupement familial qui aurait lieu dans un logement manifestement impropre à l'habitation, voire dangereux pour ses occupants. Troisièmement, les obligations en matière de logement ne peuvent conduire à l'imposition de critères plus stricts aux étrangers qu'aux Belges.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) estime qu'il convient, en effet, de réfléchir à une formulation adéquate au sujet du logement. Pourtant, il s'agit surtout d'aboutir à un consensus autour du fait que la famille qui rejoint un regroupant dispose d'un logement suffisant. L'enregistrement du bail ou un titre de propriété relatif à un bien immeuble ne permet pas d'évaluer la qualité du logement. C'est pourquoi, le contrôle proposé dans cet amendement n° 120 ne saurait pleinement satisfaire.

Mme Catherine Fonck (cdH) reconnaît que l'enregistrement du bail ou le titre de propriété sont des éléments

huisvesting via een objectieve grondslag moet kunnen worden aangetoond, bijvoorbeeld aan de hand van de huurovereenkomst, die de aanvrager bij zijn aanvraag voegt, of van een eigendomsbewijs voor een woning die niet onbewoonbaar is verklaard door de gemeentelijke overheid. Mevrouw Genot verwijst naar de verantwoordingen van de amendementen nrs. 80 en 81 (DOC 53 0443/004, blz. 51 en 52).

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen de *amendementen nrs. 14 en 15* (DOC 53 0443/003) in. Het betreft twee technische amendementen die aansluiten bij amendement nr. 11 (DOC 53 0443/003, blz. 5 tot 7). De heer Ducarme verwijst naar de verantwoording van dat amendement nr. 11.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 120* (DOC 53 0443/007) in, dat ertoe strekt voor de definitie van het begrip "voldoende huisvesting" te verwijzen naar de afdeling in het Burgerlijk Wetboek inzake de huurovereenkomsten. Bewijsstukken die rechtmatig kunnen worden aangevoerd, zijn een geregistreerde huurovereenkomst dan wel een eigendomsbewijs. Het bewijs van voldoende huisvesting zal niet worden aanvaard als de woning onbewoonbaar is verklaard door de bevoegde autoriteit.

Dit amendement heeft inzake huisvesting een drieledig doel. Ten eerste strekt het ertoe in de federale wetgeving één referentie op te nemen, die dezelfde is voor alle gewesten. Ten tweede wil het het wetsvoorstel in overeenstemming brengen met de rechtspraak van de Raad van State (arrest nr. 201.375 van 26 februari 2010, *Belgisch Staatsblad* van 6 mei 2010, blz. 25394); de voorgestelde bepaling wil immers alleen echt onaanvaardbare situaties voorkomen, zoals gezinshereniging in een woning die kennelijk niet geschikt is voor huisvesting en voor de bewoners zelfs gevaarlijk is. Ten derde mogen de verplichtingen inzake huisvesting niet leiden tot het opleggen van criteria die strenger zijn voor de vreemdelingen dan voor de Belgen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vindt inderdaad dat grondig moet worden nagedacht over een passende formulering in verband met huisvesting. Er moet vooral overeenstemming bestaan over het feit dat het gezin dat zich bij de gezinshereniger voegt, over voldoende huisvesting beschikt. Een geregistreerde huurovereenkomst of een eigendomsbewijs zegt niets over de kwaliteit van de woning. Daarom zal de in dat amendement nr. 120 voorgestelde controle nooit helemaal voldoen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) erkent dat de registratie van de huurovereenkomst of de eigendomstitel

insuffisants pour conclure qu'un logement est salubre, que les occupants d'un logement soient des étrangers bénéficiant du droit au regroupement, ou des Belges. Pour ce motif, l'amendement ajoute que le logement sera insuffisant, s'il est déclaré insalubre par l'autorité compétente. En résumé, il y a différents aspects. D'une part, les références au Code civil, et les éléments probatoires, et, d'autre part, le pouvoir de l'autorité compétente de déclarer insalubre un logement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) fait part de ses réserves. Premièrement, la compétence de déclarer les habitations inhabitables ou inadéquates appartient aux régions, lorsqu'il s'agit de la *location* d'un bien immeuble. Or, un bourgmestre est impuissant si le bien immeuble *appartient* à son occupant, même s'il s'avère que le logement est insatisfaisant.

Deuxièmement, l'occupation d'un petit studio impeccable prévu pour deux personnes par un couple et ses six enfants interpelle également, car la surpopulation pose problème dans la législation sur le logement, et il n'est pas pris en considération. L'intervenante propose de rechercher un objectif réaliste, afin d'organiser le logement dans des conditions décentes.

Mme Catherine Fonck (cdH) invite les membres à relire la motivation de l'arrêt du Conseil d'État (CE, 26 février 2010, n° 201 375, *MB,* 6 mai 2010, p. 25394), afin d'éviter la confection d'une législation contraire au droit.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) constate que plusieurs critères s'entrecroisent dans le débat. Certains estiment qu'il incombe à l'inspection régionale de vérifier si le logement correspond aux conditions stipulées dans le Code du logement. Or, ce texte n'évoque nullement la taille des familles. Un inspecteur de la Région de Bruxelles-Capitale pourrait acter qu'un logement est parfaitement conforme au Code du logement, tout en considérant que le logement est trop exigu pour huit individus. D'un autre côté, nombreux sont les résidents actuels qui occupent des logements étroits. Comment justifier l'imposition de conditions pour les futurs résidents, alors qu'elles ne s'appliquent pas aux résidents actuels? Comment expliquer aussi, qu'un logement en Belgique est insuffisant, selon des critères occidentaux, lorsque des étrangers vivent dans des conditions nettement plus précaires dans leur pays d'origine? Mme Genot ne peut partager l'argumentation de Mme Lanjri.

niet volstaan om daaruit te concluderen dat het om een gezonde woning gaat, ongeacht of de bewoners van een woning nu vreemdelingen zijn die aanspraak maken op gezinshereniging, dan wel Belgen zijn. Om die reden voorziet het amendement in de toevoeging dat de huisvesting onvoldoende is, indien de woning door de bevoegde overheid ongezond wordt verklaard. Kortom, er zijn verschillende aspecten in het geding, met name enerzijds de verwijzingen naar het Burgerlijk Wetboek en de bewijsgegevens, en anderzijds, het recht van de bevoegde overheid om een woning ongezond te verklaren.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) maakt het nodige voorbehoud. Ten eerste zijn de gewesten bevoegd te verklaren dat woningen niet aan de gezondheids- of geschiktheidsvereisten voldoen, wanneer het om de verhuring van een woning gaat. De burgemeester staat evenwel machteloos indien de bewoner eigenaar is van het onroerend goed, zelfs als blijkt dat de huisvesting niet voldoet.

Ten tweede doet ook een onberispelijk, voor twee mensen bestemd eenkamerflatje dat wordt bewoond door een stel en hun zes kinderen, moeilijkheden rijzen, want overbevolking druist in tegen de huisvestingswetgeving, en een dergelijk geval wordt in de wet niet in aanmerking genomen. De spreekster stelt voor een realistisch doel na te streven, teneinde in redelijke omstandigheden in huisvesting te voorzien.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) nodigt de leden uit de motivatie te herlezen van het arrest van de Raad van State (RvS, 26 februari 2010, nr. 201.375, *Belgisch Staatsblad*, 6 mei 2010, blz. 25394), om te voorkomen dat wetgeving wordt uitgewerkt die in strijd is met de wet.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) constateert dat in het debat een aantal criteria met elkaar verweven zijn. Sommigen menen dat het de Regionale Inspectie toekomt te controleren of de woning voldoet aan de bij de Huisvestings- of Wooncode bepaalde voorwaarden. In deze tekst komt de gezinsgrootte evenwel nergens aan bod. Een inspecteur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou dan wel kunnen vaststellen dat een woning volledig conform de Huisvestingscode is, ook al is die woning te krap voor acht personen. Thans zijn veel mensen echter klein behuisd. Hoe valt te verantwoorden dat toekomstige bewoners voorwaarden opgelegd krijgen, terwijl die niet voor de huidige bewoners gelden? Hoe valt het voorts uit te leggen dat een woning in België volgens westerse criteria niet voldoet, terwijl er vreemdelingen zijn die in veel armzaliger omstandigheden wonen in hun land van herkomst? Mevrouw Genot kan zich niet terugvinden in de argumentatie van mevrouw Lanjri.

M. Rachid Madrane (PS) rappelle que les membres s'étaient mis d'accord sur le concept de logement décent, et sur la répartition des compétences au sein de l'État belge. Pourquoi le regroupement familial serait-il soumis à des conditions spécifiques de logement? De nombreux concitoyens vivent dans des conditions assez marginales, sans que cela ne soulève le moindre commentaire. Voudrait-on considérer que ces logements ne sont pas suffisants, ou qu'ils sont indécents? Ce serait s'aventurer bien trop loin. En outre, l'évolution du logement à Bruxelles se caractérise par un morcellement progressif du parc immobilier, si bien que les locataires doivent se contenter de logements de plus en plus petits. L'intervenant appelle les membres à plus de modération et de rationalité, pour ne pas surcharger les administrations qui ne disposent pas de suffisamment d'agents, ni de moyens, pour mettre en œuvre les projets politiques évoqués. L'essentiel est de se focaliser sur un logement décent dans le cadre du regroupement familial et de ne pas ajouter d'autres conditions.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) perçoit deux pistes. La première voie est celle de M. Madrane, qui propose d'inclure le principe de logement décent dans la loi, tout en respectant les choix de chaque région quant aux critères du logement décent et les moyens de contrôle. La deuxième voie est celle de Mm. Fonck, suivant laquelle le législateur fédéral s'en tient à la loi sur les loyers, avec un accord éventuel sur le contrôle.

M. Rachid Madrane (PS) demande quelle autorité exercera le contrôle. L'intervenant rapporte que dans certaines communes, il existe des contrôles préalables à la location. Ce qui importe pour le législateur, c'est d'affirmer que pour bénéficier du droit au regroupement familial, les bénéficiaires de ce droit doivent disposer d'un logement décent, au sens constitutionnel du terme. Il ne revient pas au pouvoir fédéral d'expliquer aux bourgmestres comment ceux-ci sont censés exercer leurs compétences en cette matière. La référence à des codes régionaux n'est pas pertinente non plus dans le cadre du regroupement familial. L'État fédéral doit veiller à ne pas s'immiscer dans les affaires régionales.

M. Denis Ducarme (MR) relève que la compétence de définir le logement décent appartient aux régions, ce qui implique un travail supplémentaire dans le chef de celles-ci. C'est pourquoi, il importe de réaliser qu'il ne suffit pas d'exiger un logement décent, la qualité

De heer Rachid Madrane (PS) herinnert eraan dat de leden het eens waren geworden over het begrip "behoorlijke huisvesting" en over de bevoegdheidsverdeling binnen de Belgische Staat. Waarom zouden voor gezinshereniging specifieke huisvestingsvoorwaarden gelden? Veel medeburgers leven in vrij marginale omstandigheden zonder dat er een haan naar kraait. Gaat men ervan uit dat die woningen niet voldoen of dat ze onbehoorlijk zijn? Dat zou te ver leiden. Overigens wordt de huisvestingsevolutie in Brussel gekenmerkt door een geleidelijke versnippering van het woningaanbod, zodat huurders genoegen moeten nemen met almaar kleinere woningen. De spreker roept de leden op tot meer gematigdheid en een meer rationele benadering van de zaak, teneinde geen werkoverlast te bezorgen aan de besturen die noch over voldoende ambtenaren, noch over toereikende middelen beschikken om de uiteengezette beleidsplannen ten uitvoer te leggen. Het is vooral van belang dat men zich in verband met gezinshereniging toespitst op behoorlijke huisvesting, en er geen bijkomende voorwaarden aan verbindt.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) ontwaart twee denksporen. Het eerste spoor is dat van de heer Madrane, waarbij wordt voorgesteld om het beginsel van behoorlijke huisvesting in de wet op te nemen, met inachtneming van de keuzes van elk gewest inzake de criteria voor behoorlijke huisvesting en controlemiddelen. Het tweede denkspoor is dat van mevrouw Fonck, waarbij de federale wetgever niet verder gaat dan de huurwet, mits eventueel een overeenkomst is gesloten over de controle.

De heer Rachid Madrane (PS) vraagt welke overheid de controle zal uitoefenen. De spreker laat weten dat in sommige gemeenten controles plaatsvinden voordat een pand wordt verhuurd. Voor de wetgever is het van belang aan te geven dat, zo iemand aanspraak op gezinshereniging wil maken, de desbetreffende rechthebbenden dan over behoorlijke huisvesting moeten beschikken in de grondwettelijke betekenis van dat begrip. Het komt de federale overheid niet toe de burgemeesters uit te leggen hoe zij geacht worden hun bevoegdheden terzake uit te oefenen. In het kader van gezinshereniging is het evenmin relevant naar huisvestings- of wooncodes van de gewesten te verwijzen. De federale Staat moet ervoor zorgen dat hij zich niet in gewestaangelegenheden inmengt.

De heer Denis Ducarme (MR) wijst erop dat de bevoegdheid om het begrip "behoorlijke huisvesting" te omschrijven bij de gewesten ligt, hetgeen voor die gewesten extra werk meebrengt. Daarom is het belangrijk dat men zich ervan bewust is dat het geenszins volstaat

du logement devra également être contrôlée, avant d'accorder le droit au regroupement familial.

M. Bart Somers (Open Vld) invite les membres à lire correctement les arrêts du Conseil d'État et de la Cour constitutionnelle. Cette dernière affirme, dans son arrêt n° 95/2008 du 26 juin 2008, que le législateur est exclusivement compétent pour déterminer les conditions d'accès au territoire. Parmi ces conditions, figure le logement. Le législateur peut, en toute légalité et de manière parfaitement autonome, définir les contours des conditions, sans qu'il ne soit tenu de suivre le Code du logement flamand, ou celui d'une autre autorité.

Dans son arrêt n° 201 375, le Conseil d'État affirme, tout d'abord, qu'il n'appartient pas au Roi de déterminer, dans un arrêté royal, quelles sont ces conditions et ensuite que l'arrêté royal a associé des conséquences en matière de logement plus strictes que celles des régions (CE, 26 février 2010, n° 201 375, *MB,* 6 mai 2010, p. 25394)

Dès lors, la présente proposition de loi lui semble correcte, du fait qu'elle propose au législateur de poser un certain nombre de conditions relatives aux exigences minimales en matière de logement devant être satisfaites avant d'avoir accès au territoire. Cette compétence appartient pleinement au législateur fédéral, car elle ne viole pas les attributions des autorités régionales.

Le contrôle, quant à lui, pourrait être organisé au niveau de la loi, ou se voir confié au Roi.

Priver le législateur de toute autorité en matière de logement revient à l'éliminer purement et simplement. Or, tant que l'accès au territoire n'est pas été régionalisé, cette compétence s'analyse comme un pouvoir de l'État fédéral.

M. Rachid Madrane (PS) affirme qu'il incombe au législateur de fixer les lignes directrices. Or, certains membres entendent à nouveau investir l'État fédéral des compétences relatives au logement, alors que les différents codes du logement témoignent des spécificités régionales. Si la voie dans laquelle s'engagent les membres aboutit, les textes seront contestés devant les juridictions compétentes. En outre, la démarche fait preuve d'une méconnaissance de la réalité urbaine très caractéristique de la Région de Bruxelles-Capitale, du phénomène de la division des logements qui s'y développe, et de la lutte des autorités bruxelloises contre les "marchands de sommeil". Elle ignore également les coûts que cela engendrera, alors que la région en

behoorlijke huisvesting te eisen; ook de kwaliteit van de huisvesting zal moeten worden gecontroleerd vooraleer het recht op gezinshereniging wordt toegekend.

De heer Bart Somers (Open Vld) roept de leden op de arresten van de Raad van State en van het Grondwettelijk Hof correct te lezen. In zijn arrest nr. 95/2008 van 26 juni 2008 bevestigt het Grondwettelijk Hof dat de wetgever exclusief bevoegd is om de voorwaarden voor de toegang tot het grondgebied te bepalen. Huisvesting is één van die voorwaarden. De wetgever kan de voorwaarden volkomen wettelijk en volstrekt autonoom definiëren, zonder rekening hoeven te houden met de Vlaamse Wooncode, of met de regelgeving van een andere autoriteit.

In zijn arrest nr. 201.375 bevestigt de Raad van State eerst en vooral dat het niet de Koning toekomt die voorwaarden bij koninklijk besluit te bepalen; voorts geeft de Raad aan dat het koninklijk besluit strengere voorwaarden inzake huisvesting uitvaardigt dan de gewesten (Raad van State, 26 februari 2010, nr. 201.375, *Belgisch Staatsblad*, 6 mei 2010, blz. 25394).

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel lijkt hem dus correct, aangezien het de wetgever voorstelt dat aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de minimale vereisten inzake huisvesting moet zijn voldaan vooraleer de vreemdeling het grondgebied mag betreden. Die bevoegdheid komt de federale wetgever volledig toe, omdat ze niet in strijd is met de bevoegdheden van de gewestelijke overheden.

De controle kan dan weer bij wet worden geregeld, of aan de Koning worden toevertrouwd.

Als men de wetgever elke vorm van autoriteit inzake huisvesting ontzegt, wordt hij gewoonweg terzijde geschoven. Zolang de toegang tot het grondgebied niet is geregionaliseerd, is die bevoegdheid evenwel een bevoegdheid van de federale Staat.

De heer Rachid Madrane (PS) bevestigt dat het de wetgever toekomt de krachtlijnen te bepalen. Sommige leden willen de bevoegdheid voor huisvesting echter opnieuw aan de federale overheid verlenen, terwijl uit de diverse wooncodes blijkt dat elk gewest anders is. Als de leden op de ingeslagen weg doorgaan, zullen de daaruit voortvloeiende teksten voor de bevoegde rechtscolleges worden betwist. Bovendien is dat initiatief een aanfluiting van de zeer karakteristieke stadsrealiteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van het verschijnsel dat woningen er steeds vaker worden onderverdeeld, en van de strijd van de Brusselse overheid tegen de huisjesmelkers. Het initiatief houdt evenmin rekening met het kostenplaatje, terwijl het betrokken gewest over onvoldoende middelen

question ne dispose pas des moyens suffisants. Dès lors, l'idée avancée par son groupe du logement décent, au sens de la Constitution, est l'option qui s'impose. Une trop grande précision dans la loi va la rendre impraticable. Le logement décent doit être la condition du regroupement familial.

Mme Catherine Fonck (cdH) explique que le Conseil d'État a rendu deux arrêts (l'arrêt n° 201.374 et l'arrêt n° 201.375 du 26 février 2010). Le Conseil a annulé la disposition qui prévoit des critères plus stricts que les critères régionaux en matière de logement.

Dans l'hypothèse où il existe à la fois une réglementation fédérale et une réglementation régionale, ayant chacune leurs propres critères, il est parfaitement possible que ces critères soient différents. Sur quels critères se basera-t-on, dans ce cas, pour contrôler qui effectuera le contrôle?

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) explique que lors des contrôles menés en matière de logement en Région bruxelloise, on ne vérifie pas si une habitation est conforme à une composition familiale donnée. N'ayant aucune compétence à cet égard, les contrôleurs ne peuvent se prononcer. Comment une législation fédérale pourrait-elle dès lors les y contraindre?

M. Denis Ducarme (MR) fait sienne l'analyse de Mme Fonck. Le pouvoir de contrôle doit être confié aux régions. Au vu de la jurisprudence du Conseil d'État (arrêt n° 201 374 et arrêt n° 201 375 du 26 février 2010), il ne peut aucunement être question d'imposer des critères plus stricts que les Régions.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) renvoie à la discussion qui a eu lieu sur le sujet au sein du groupe de travail intercabinets. La proposition de loi à l'examen ne vise pas à aller au-delà de la législation fédérale sur les loyers ni à empiéter sur les compétences des Régions. Deux possibilité existent: ou bien un logement décent est exigé conformément à l'article 2 de la loi sur les loyers, ou bien il est prévu par l'autorité réglementaire compétente, à savoir les régions. Optant pour la première possibilité, la proposition de loi à l'examen a repris la teneur de l'article 2 de la loi sur les loyers.

D'autre part, la manière dont les contrôles seront effectués doit faire l'objet d'un débat.

M. Bart Somers (Open Vld) souligne qu'il est possible que, dans le cadre des négociations relatives à une réforme de l'État, la législation relative aux baux

beschikt. Het concept van "degelijke huisvesting", naar de geest van de Grondwet, dat naar voren werd geschoven door de fractie waartoe hij behoort, is derhalve de enig mogelijke optie. Een al te verregaande precisering in de wet zal die optie onwerkbaar maken. Degelijke huisvesting moet de voorwaarde zijn om tot gezinshereniging te komen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) legt uit dat de Raad van State twee arresten heeft geveld (arrest nr. 201.374 en nr. 201.375 van 26 februari 2010). De Raad heeft de bepaling vernietigd die strengere criteria oplegt dan de gewestelijke criteria inzake huisvesting.

In de hypothese waarin er zowel een federale als een regionale regelgeving bestaat, elk met eigen criteria, is het best mogelijk dat die criteria verschillend zijn. Op basis van welke criteria zal er in dat geval worden gecontroleerd, en wie zal die controle uitvoeren?

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) legt uit dat bij de controles inzake huisvesting in het Brussels Gewest niet wordt nagegaan of een woning conform een bepaalde gezinssamenstelling is. De controleurs hebben daar de bevoegdheid niet toe, en kunnen daarover dus geen advies verlenen. Hoe kan een federale wetgeving hen daartoe dan verplichten?

De heer Denis Ducarme (MR) sluit zich aan bij de analyse van mevrouw Fonck. De controlebevoegdheid moet worden overgelaten aan de gewesten. In het licht van de rechtspraak van de Raad van State (arrest nr. 201.374 en nr. 201.375 van 26 februari 2010) kan het geenszins de bedoeling zijn om strengere criteria op te leggen dan de Gewesten.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst naar de discussie over het thema in de interkabinettenwerkgroep. Het huidige wetsvoorstel wenst niet verder te gaan dan wat de federale huurwetgeving bepaalt, en wil evenmin het bevoegdheidterrein van de gewesten betreden. Er zijn twee mogelijkheden: een behoorlijke huisvesting wordt ofwel geëist overeenkomstig artikel 2 van de huurwet, ofwel zoals voorzien door de bevoegde regelgevende overheid, zijnde de gewesten. Het huidige wetsvoorstel sluit aan bij de eerste mogelijkheid, en heeft de inhoud van artikel 2 van de huurwet overgenomen.

Daarnaast is een debat nodig over de manier waarop de controles zullen worden gevoerd.

De heer Bart Somers (Open Vld) wijst op de mogelijkheid dat in het kader van de onderhandelingen over een staatshervorming de huurwetgeving wordt

soit intégrée dans la compétence régionale en matière de logement.

Il estime que c'est à juste titre que Mme Fonck a évoqué la jurisprudence du Conseil d'État (arrêts n° 201.374 et n° 201.375 du 26 février 2010), à la suite de laquelle le renvoi, dans la législation fédérale, aux codes du logement édictés par les Régions semble difficilement praticable. En effet, le recours à ces codes du logement aura des conséquences qui iront au-delà des objectifs poursuivis par ce législateur. De plus, la Cour constitutionnelle a indiqué ce qui suit dans son arrêt n° 95/2008 du 26 juin 2008: "*En habilitant le Roi à fixer les cas dans lesquels l'étranger est réputé disposer d'un logement suffisant, le législateur a dès lors exercé sa propre compétence (...) et n'a pas porté atteinte à la compétence en matière de logement qui a été attribuée aux Régions*.". Il s'impose dès lors d'élaborer une définition fédérale autonome de la notion de logement, étant donné que ce concept conditionne l'accès au territoire.

Il convient par ailleurs de se demander qui est chargé du contrôle. M. Somers estime que cette tâche incombe au bourgmestre, qui doit organiser son administration communale en conséquence. Lorsqu'on tente d'harmoniser les réglementations fédérale et régionale, on se heurte immanquablement au problème de la pénétration des autres niveaux de pouvoir. On se trouve en l'espèce en présence de deux mondes autonomes ayant des objectifs différents: les Régions veillent à la qualité du logement, l'autorité fédérale organise l'accès au territoire. Or, le bourgmestre est parfaitement en mesure de poursuivre ces deux objectifs sur le terrain et d'exercer les missions distinctes relevant des deux niveaux de pouvoir.

L'intervenant attire enfin l'attention sur le fait que l'immense majorité des personnes qui optent pour le regroupement familial ne sont pas locataires mais bien propriétaires d'un logement, et ce, en raison des discriminations existant sur le marché locatif. Un renvoi à la législation relative aux baux ne serait donc pas opportun en l'espèce. L'intervenant donne sa préférence à la disposition contenue dans la proposition à l'examen.

La représentante du secrétaire d'État expose que l'arrêt n° 201.374 du 26 février 2010 du Conseil d'État a annulé l'arrêté royal du 17 mai 2007 en ce qui concerne l'exigence d'une relation stable. Le Conseil d'État a jugé que ce critère doit être réglé par une loi et non par un arrêté royal. Dans son arrêt n° 201.375 de la même date portant sur la notion de logement suffisant, le Conseil d'État a décidé qu'il ne pouvait pas être renvoyé aux codes régionaux du logement, étant donné que l'arrêté fixe des conditions qu'il n'impose pas à la population

ondergebracht in de gewestelijke bevoegdheid inzake huisvesting.

Hij stelt dat mevrouw Fonck terecht heeft gewezen op de rechtspraak van de Raad van State (arrest nr. 201.374 en nr. 201.375 van 26 februari 2010). In het licht daarvan is het problematisch om in de federale wetgeving te verwijzen naar de wooncodes van de Gewesten. Het hanteren van die wooncodes zal namelijk gevolgen hebben die verder reiken dan de door die regelgever beoogde doelstellingen. Het Grondwettelijk Hof stelt bovendien in zijn arrest het volgende: *"Door de Koning de bevoegdheid te verlenen de gevallen te bepalen waarbij de vreemdeling wordt geacht over voldoende huisvesting te beschikken, heeft de wetgever bijgevolg zijn eigen bevoegdheid (…) uitgeoefend, en heeft hij geen inbreuk gemaakt op de aan de gewesten toegewezen bevoegdheid inzake huisvesting."* (arrest nr. 95/2008 van 26 juni 2008). Bijgevolg is er nood aan een autonome federale definitie van huisvesting, die een voorwaarde vormt voor de toegang tot het grondgebied.

Daarnaast rijst de vraag: wie controleert? De heer Somers legt die taak bij de burgemeester, die zijn gemeentelijke administratie daartoe organiseert. Bij het zoeken naar concordantie tussen federale en regionale regelgeving, stelt zich steevast het probleem van penetratie van de andere bevoegdheidsniveaus. In deze gaat het om twee autonome werelden, met andere doelstellingen: de gewesten waken over de kwaliteit van de huisvesting, de federale overheid organiseert de toegang tot het grondgebied. De burgemeester kan op het terrein echter probleemloos beide doelstellingen nastreven, en voor de twee beleidsniveaus de onderscheiden taken uitoefenen.

Tot slot wijst de spreker op de realiteit dat de overgrote meerderheid van de mensen die aan gezinshereniging doen, geen huurder maar eigenaar zijn van een woning, en dat wegens de discriminaties op de huurmarkt. In die zin is een verwijzing naar de huurwetgeving niet wenselijk. De bepaling uit het huidige voorstel verdient bijgevolg de voorkeur.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris legt uit dat het arrest van de Raad van State nr. 201.374 van 26 februari 2010 het koninklijk besluit van 17 mei 2007 over de voorwaarde van de stabiele relatie heeft geannuleerd. De Raad heeft beslist dat dat criterium bij wet, en niet bij koninklijk besluit moet worden geregeld. In het arrest nr. 201.375 van dezelfde datum over de voldoende huisvesting stond de Raad van State een verwijzing naar de gewestelijke wooncodes niet toe, met het argument dat het besluit voorwaarden stelt die het niet oplegt aan

belge. En ce qui concerne le logement, le problème se situait donc non au niveau de la forme mais au niveau du contenu.

L'intervenante confirme que cette matière a fait l'objet de nombreuses discussions au sein du groupe de travail intercabinets. Il en est ressorti que la réglementation annulée avait été élaborée à partir de la situation flamande. On exigeait une preuve de logement suffisant, et un contrôle devait ensuite être exercé. En Flandre, cette compétence a été transférée au bourgmestre. Cela n'a pas été le cas à Bruxelles et en Wallonie. Dans ces Régions, aucun contrôle n'était exercé; on se contentait en général d'attendre l'écoulement du délai. Les partis flamands ont considéré que l'arrêté royal les entravait dans leur pouvoir de contrôle. L'intervenante juge cette critique non fondée, étant donné que les régions exercent en tout état de cause la compétence de contrôle en matière de logement.

L'oratrice estime qu'une condition légale en matière de logement peut être imposée, mais qu'il faut en même temps s'assurer que cette condition sera appliquée efficacement. Il convient toutefois de se demander qui en contrôlera le respect, et sur quelle base. Par ailleurs, cette réglementation a pour effet d'instaurer un contrôle à deux niveaux différents — le niveau fédéral et le niveau régional. Les travaux sur ce thème ont été arrêtés à la suite de la chute du gouvernement.

M. Bart Somers (Open Vld) évoque la ville de Malines, dont il est bourgmestre. Beaucoup d'habitants de Malines sont des allochtones. Le service "*Wonen*" y exerce son contrôle en se fondant tant sur le règlement de la ville que sur la réglementation régionale. Dans d'autres matières également, comme le règlement relatif aux services d'incendie, la ville fait rapport à plusieurs niveaux de pouvoir. Cette méthode peut donc parfaitement fonctionner en pratique, mais il sera indispensable d'organiser des recyclages en l'espèce. De plus, les pouvoirs locaux sont ceux qui ont les contacts les plus directs avec les personnes qui souhaitent avoir recours au regroupement familial.

La représentante du secrétaire d'État observe que l'avis des trois régions a été demandé dans le cadre du groupe de travail intercabinets. Elles ont fait noter que toutes les communes ne disposent pas de l'organisation nécessaire. À Bruxelles et en Wallonie, le contrôle en matière de logement est organisé à un niveau administratif supérieur. L'organisation est donc très hétérogène.

M. Bart Somers (Open Vld) admet que l'organisation du contrôle est très diverse. C'est également le cas en Flandre. Ainsi, une commune de plus petite taille comme Wavre-Sainte-Catherine n'a même pas de fonctionnaire

de Belgische bevolking. Wat betreft de huisvesting ging het dus niet over de vorm, maar over de inhoud.

Zij bevestigt dat hierover binnen de interkabinettenwerkgroep uitvoering is gediscussieerd. De conclusie van het debat was dat de vernietigde regelgeving was gemaakt op basis van de Vlaamse situatie. Er moest een bewijs zijn van voldoende huisvesting, waarna een controle moest gebeuren. In Vlaanderen is die bevoegdheid doorgegeven aan de burgemeester. In Brussel en Wallonië is dat niet het geval, en werd er niet gecontroleerd, maar veelal gewacht tot de termijn was verstreken. De Vlaamse partijen zagen zich door het koninklijk besluit beknot in hun controlerende bevoegdheid. De spreekster vindt die kritiek onterecht, aangezien de Gewesten hoe dan ook de controlerende bevoegdheid inzake huisvesting hebben.

De spreekster is van mening dat er een wettelijke voorwaarde over huisvesting mag bestaan, indien zij dan ook efficiënt wordt uitgevoerd. De vraag blijft wie de nakoming van de voorwaarde zal controleren, en op basis waarvan. Tevens leidt de regeling tot een controle op twee verschillende niveaus, het federale en het regionale. Door de val van de regering zijn de werkzaamheden rond het thema stopgezet.

De heer Bart Somers (Open Vld) verwijst naar de stad Mechelen, waar hij burgemeester is. De stad heeft een belangrijk aantal allochtone inwoners. De dienst Wonen controleert er op basis van zowel het stedelijk reglement als de regionale regelgeving. Ook voor andere materies, zoals het brandweerreglement, rapporteert de stad aan verschillende bestuursniveaus. Dat is praktisch perfect uitvoerbaar, ook al lijdt het geen twijfel dat een zekere mate van bijscholing vereist zal zijn. Bovendien heeft de lokale overheid de meest directe contacten met diegenen die aan gezinshereniging willen doen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris merkt op dat in het kader van de interkabinettenwerkgroep het advies van de drie gewesten is gevraagd. Zij lieten optekenen dat niet elke gemeente over de nodige organisatie beschikt. In Brussel en Wallonië is de controle inzake huisvesting op een hoger bestuursniveau georganiseerd. De organisatie is dus zeer heterogeen.

De heer Bart Somers (Open Vld) geeft toe dat de organisatie van de controle zeer divers is. Dat is ook binnen Vlaanderen het geval. Zo heeft een kleinere gemeente als Sint-Katelijne-Waver zelfs geen

s'occupant spécifiquement du logement ni *a fortiori* un service Logement. Cette commune n'en a pas moins l'obligation de veiller à la qualité du logement. Le bourgmestre assume ses responsabilités en la matière et désigne les fonctionnaires nécessaires à cette fin.

La représentante du secrétaire d'État demande s'il est nécessaire de réglementer une nouvelle fois le contrôle du logement dans la loi du 15 décembre 1980. Les régions sont de toute manière habilitées à contrôler le logement. Elle plaide pour que l'on se borne à inscrire dans la loi la nécessité d'un logement décent pour le regroupement familial. C'est pourquoi le nouvel arrêté royal exige uniquement l'existence d'un contrat de bail enregistré ou d'une copie de l'acte d'acquisition. En imposant des conditions plus strictes, on risque d'aller à l'encontre de la jurisprudence du Conseil d'État.

M. *Bart Somers (Open Vld)* renvoie une fois encore à l'arrêt de la Cour constitutionnelle, qui dispose que le législateur fédéral a la possibilité de poser des conditions minimales (arrêt n° 95/2008 du 26 juin 2008). Celles-ci doivent absolument être reprises dans la loi fédérale. L'existence d'un contrat de bail enregistré ou d'un acte d'acquisition n'est pas en soi une preuve suffisante d'un logement décent.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) explique que les contrôles actuellement menés dans le cadre du regroupement familial visent uniquement à vérifier si une personne réside ou non à une adresse déterminée. Sa proposition de loi souhaite imposer des conditions minimales à l'habitation. La directive européenne permet d'imposer des conditions (Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial). L'intervenante peut donc se rallier à l'amendement n° 120 de Mme Fonck (DOC 53 0443/007). Reste la question de savoir qui effectuera les contrôles. Sur ce point, elle se dit ouverte aux suggestions.

M. Rachid Madrane (PS) indique que pour lui, la condition de logement décent peut être suffisante. Il laisse aux communes le soin de décider comment elles organisent les contrôles pour les régions.

Dans le même temps, il souhaite souligner un certain nombre d'éléments. Tout d'abord, il relève que les conditions de logement ne s'appliquent pas aux Européens. Qui plus est, les habitations belges disposent d'une assez grande superficie. Enfin, les contrôles nécessitent des moyens humains et financiers.

woonambtenaar, laat staan een dienst Wonen. Toch rust ook op die gemeente de verplichting om te waken op de kwaliteit van de huisvesting. De burgemeester neemt daartoe zijn verantwoordelijkheid, en duidt de nodige ambtenaren aan.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris stelt de vraag of het nodig is dat de controle op de huisvesting nogmaals moet worden geregeld in de wet van 15 december 1980. De gewesten zijn sowieso bevoegd om de huisvesting te controleren. Zij pleit ervoor om in de wet enkel op te nemen dat er een behoorlijke huisvesting moet zijn voor de gezinshereniging. Daarom eist het nieuwe koninklijk besluit enkel het bestaan van een geregistreerde huurovereenkomst of een kopie van de aankoopakte. Het opleggen van striktere voorwaarden dreigt in te gaan tegen de rechtspraak van de Raad van State.

De heer Bart Somers (Open Vld) verwijst nogmaals naar het arrest van het Grondwettelijk Hof, dat stelt dat de federale wetgever de mogelijkheid heeft om minimale voorwaarden te stellen (arrest nr. 95/2008 van 26 juni 2008). Die moeten hoe dan ook in de federale wet worden opgenomen. Het bestaan van een huurovereenkomst of eigendomsakte is op zich een onvoldoende bewijs van behoorlijke huisvesting.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) legt uit dat de huidige controles in het kader van de gezinshereniging er enkel op gericht zijn om na te gaan of een persoon al dan niet op een bepaald adres woont. Haar wetsvoorstel wenst minimumvoorwaarden in te voeren waaraan een woning moet voldoen. De Europese richtlijn staat het opleggen van voorwaarden toe (Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging). De spreekster kan ook akkoord gaan met het amendement nr. 120 van mevrouw Fonck (DOC 53 0443/007). Blijft enkel de vraag wie de controles zal uitvoeren. Wat dat betreft staat zij open voor suggesties.

De heer Rachid Madrane (PS) geeft aan dat voor hem de voorwaarde van de behoorlijke huisvesting kan volstaan. Hij laat het aan de gemeenten over om te beslissen op welke manier zij de controles voor de gewesten organiseren.

Tegelijk wenst hij een aantal elementen aan te stippen. Hij wijst er vooreerst op dat de huisvestingsvoorwaarden niet van toepassing zijn op Europeanen. Bovendien hebben Belgische woningen een relatief grote oppervlakte. Tot slot houden de controles een zekere nood aan mensen en middelen in.

Mme Catherine Fonck (cdH) ne peut admettre qu'une seule région impose *de facto,* en adaptant la réglementation fédérale, son modèle ou son organisation aux autres régions. On ne peut dès lors pas obliger les bourgmestres wallons et bruxellois à effectuer certains contrôles qui ont été organisés à un autre niveau. Aussi, il importe bien plus de veiller à l'application de la réglementation à élaborer et à la mettre à l'abri d'une annulation par le Conseil d'État. À cet égard, il s'indique de solliciter l'avis du Conseil d'État.

M. Theo Francken (N-VA) estime que la compétence en matière de contrôle peut être confiée au niveau régional si les adaptations qui s'imposent sont apportées à ce niveau. Le gouvernement flamand est disposé à procéder auxdites adaptations.

Parallèlement, l'intervenant déplore que le nouvel arrêté royal rompe le lien entre la taille de l'habitation et le nombre de personnes qui viennent dans notre pays dans un but de regroupement familial. Qui plus est, il constate qu'il n'y a pas suffisamment de volonté politique pour refuser un titre de séjour sur la base des contrôles menés par les communes en ce qui concerne la condition du logement. En 2009, on a dressé 150 constatations négatives sur 1 500 logements contrôlés à Anvers. Celles-ci n'ont pourtant pas donné lieu à un retrait des autorisations de séjour.

Pour son groupe, les conditions de logement doivent être maintenues dans un arrêté royal adapté. Les contrôles doivent être sérieux, avoir une incidence, et le cas échéant, tenir compte du nombre de membres d'une famille qui viennent dans notre pays. Idéalement, cette responsabilité incombera aux régions.

Selon *M. Bart Somers (Open Vld),* il existe deux options. Une première possibilité consiste à transférer *de facto* aux régions la compétence relative à l'accès au territoire. Dans ce cas, un suivi fédéral est associé à des règles régionales en matière de logement: si les conditions régionales ne sont pas remplies, l'accès au territoire sur la base du regroupement familial sera refusé. Cette option correspond à la vision de M. Francken. Qui plus est, Mme Fonck préconise, sur le fond, une formule similaire, lorsqu'elle constate qu'actuellement, des bureaux régionaux effectuent des contrôles en vertu de la législation fédérale. Une telle solution est sans aucun doute source de problèmes juridiques.

La proposition de M. Madrane ouvre une deuxième possibilité: la loi prévoit uniquement la condition du logement décent. L'intervenant est d'accord d'utiliser

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) kan niet aanvaarden dat één gewest via een aanpassing van de federale regelgeving zijn model of organisatie de facto oplegt aan de andere gewesten. De Waalse en Brusselse burgemeesters kunnen dan ook niet worden verplicht om bepaalde controles uit te voeren die op een ander niveau zijn georganiseerd. Het is dan ook veeleer van belang er op toe te zien dat de uit te werken regeling wordt toegepast, en dat zij gevrijwaard blijft van een vernietiging door de Raad van State. In dat opzicht is het raadzaam een advies in te winnen van de Raad van State.

De heer Theo Francken (N-VA) meent dat de bevoegdheid voor de controle bij het regionaal niveau kan worden gelegd indien ook op dat niveau de nodige aanpassingen gebeuren. De Vlaamse regering is bereid die aanpassingen door te voeren.

Daarnaast betreurt de spreker dat het nieuwe koninklijk besluit het verband verbreekt tussen de grootte van de woning en het aantal personen dat naar ons land komt met het oog op gezinshereniging. Bovendien stelt hij vast dat er onvoldoende beleidskracht is om op basis van de gemeentelijke controles op de huisvestingsvereiste over te gaan tot een weigering van een verblijfstitel. In 2009 werden in Antwerpen op 1 500 woonstcontroles 150 negatieve vaststellingen gedaan. Toch hebben zij niet geleid tot een intrekking van verblijfsvergunningen.

Voor zijn fractie moeten de huisvestingsvoorwaarden blijven bestaan in een aangepast koninklijk besluit. De controles moeten degelijk zijn, een impact hebben en desgevallend rekening houden met het aantal gezinsleden dat naar ons land komt. Idealiter ligt die verantwoordelijkheid bij de gewesten.

De heer Bart Somers (Open Vld) ziet twee opties. Een eerste mogelijkheid bestaat erin dat de bevoegdheid voor de toegang tot het grondgebied de facto wordt overgedragen aan de gewesten. In dat geval wordt een federaal gevolg gekoppeld aan regionale regels op het vlak van huisvesting: indien niet aan de regionale voorwaarden is voldaan, wordt de toegang tot het grondgebied op basis van gezinshereniging geweigerd. Deze optie strookt met de visie van de heer Francken. Bovendien bepleit mevrouw Fonck ten gronde hetzelfde, wanneer zij vaststelt dat er momenteel regionale bureaus controles uitvoeren op basis van federale wetgeving. Een dergelijke oplossing leidt zonder twijfel tot juridische problemen.

Een tweede mogelijkheid opent het voorstel van de heer Madrane, waarbij de wet enkel voorziet in de voorwaarde van de behoorlijke huisvesting. De spreker

ce terme comme point de départ, cette notion devant être par la suite définie par arrêté royal. Le bourgmestre ou son délégué peut alors organiser des contrôles au niveau local. Cette proposition respecte la structure de l'État belge. Le niveau fédéral peut en effet donner un ordre à un pouvoir local, mais pas au niveau régional.

Pour *M. Denis Ducarme (MR)*, il importe que les contrôles soient effectifs et qu'il y ait une concordance entre les règles fédérales et régionales. Les règles fédérales en matière de regroupement familial ne peuvent être plus sévères que les contrôles régionaux du logement. Il préconise par conséquent de solliciter l'avis du Conseil d'État, afin d'éviter d'éventuels pièges juridiques.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) espère que les préoccupations relatives aux conditions de logement des citoyens ne se limitent pas aux personnes qui se rendent dans notre pays dans le cadre du regroupement familial. Par le passé, son groupe a déposé une proposition de loi visant à améliorer la réglementation pour éviter certaines situations intolérables en matière de loyer (DOC 52 0896/001).

L'intervenante s'étonne de la proposition de M. Francken, par laquelle le niveau flamand souhaite prendre en charge le contrôle du logement en matière de regroupement familial. Il lui semble exclu que le niveau fédéral confère des missions aux régions. Elle se demande par ailleurs ce qu'il adviendra si un contrôle effectué en Flandre révèle qu'une habitation ne convient que pour deux personnes. À partir de ce moment, cette restriction est-elle uniquement valable pour le regroupement familial, ou dans toutes les circonstances?

M. Theo Francken (N-VA) est surpris par la réaction de M. Somers à sa proposition. La logique proposée est en effet la même que dans le débat sur l'intégration, à cela près qu'en matière d'intégration, ce sont les communautés qui sont compétentes, alors que pour la politique de logement, ce sont les régions.

La représentante du secrétaire d'État indique qu'en matière d'intégration, l'approche n'est pas la même qu'en matière de logement. Dans ce dernier cas, le groupe auquel appartient M. Francken prévoit d'insérer dans la loi du 15 décembre 1980 une définition avec des critères, le niveau régional étant chargé de la mise en œuvre et du contrôle. Ce n'est pas le cas en matière d'intégration.

Elle précise que le nouvel arrêté royal a été élaboré dans le respect du champ d'action strict balisé par le

is akkoord om die term als kapstok te gebruiken, waarna een koninklijk besluit een definitie zal moeten geven van het begrip. De burgemeester of zijn gemachtigde kan dan op lokaal vlak de controles organiseren. Dit voorstel neemt de Belgische staatsstructuur in acht. Het federale niveau kan namelijk een opdracht geven aan een lokaal bestuur, maar niet aan het regionale niveau.

De heer Denis Ducarme (MR) vindt het belangrijk dat er ook daadwerkelijk wordt gecontroleerd, en dat er een concordantie is tussen de federale en de regionale regels. Het kan niet de bedoeling zijn dat de federale regels inzake gezinshereniging strenger zijn dan de regionale controles op huisvesting. Hij is dan ook voorstander om het advies in te winnen van de Raad van State. Op die manier kunnen juridische valkuilen worden vermeden.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) hoopt dat de bezorgdheid voor de huisvestingsomstandigheden van burgers zich niet beperkt tot de personen die naar ons land komen in het kader van gezinshereniging. Haar fractie heeft in het verleden een wetsvoorstel ingediend om een aantal schrijnende toestanden inzake de huurprijzen beter te regelen (DOC 52 0896/001).

De spreekster verwondert zich over het voorstel van de heer Francken, waarbij het Vlaamse niveau de controle op de huisvesting inzake gezinshereniging op zich wil nemen. Het lijkt haar uitgesloten dat het federale niveau opdrachten geeft aan de gewesten. Zij stelt zich tevens de vraag wat er gebeurt indien uit een controle in Vlaanderen blijkt dat een bepaalde woning slechts geschikt is voor twee personen. Geldt die beperking vanaf dat ogenblik alleen voor de gezinshereniging, of in alle omstandigheden?

De heer Theo Francken (N-VA) is verrast door de reactie van de heer Somers op zijn voorstel. De voorgestelde logica is namelijk dezelfde als die in de discussie rond de inburgering, met dat verschil dat op het vlak van inburgering de gemeenschappen bevoegd zijn, en voor het woonbeleid de gewesten.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris geeft aan dat de benadering van de inburgering niet dezelfde is als die op het vlak van huisvesting. Wat het laatste betreft, wil de fractie van de heer Francken een definitie met criteria in de wet van 15 december 1980 opnemen, en moet het regionale niveau uitvoeren en controleren. Dat is niet het geval voor de inburgering.

Zij geeft aan dat het nieuwe koninklijk besluit tot stand is gekomen met inachtneming van de strikt afgebakende

Conseil d'État. En affaires courantes, aucune initiative législative ne pouvait être prise.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) recommande de préciser dans la loi ce que l'on entend par "logement décent". Sa proposition de loi et l'amendement n° 120 de Mme Fonck renvoient aux dispositions de l'article 2 de la loi relative aux baux à loyer. Elle est prête à accepter la formulation de Mme Fonck. S'il était décidé de n'exiger dans la loi que le logement décent, il conviendrait toutefois de développer cette notion dans un arrêté royal.

En ce qui concerne le contrôle, le bourgmestre peut remplir sa mission sans empiéter sur le domaine de compétences des régions. L'étranger remet la preuve du logement au bourgmestre, qui peut décider de procéder ou non à un contrôle. Cette réglementation permet à l'autorité fédérale de ne pas outrepasser ses compétences.

L'intervenante propose également de demander à court terme l'avis du Conseil d'État.

La représentante du secrétaire d'État souligne que les demandes de regroupement familial ont lieu depuis l'étranger, à quelques exceptions près.

M. Rachid Madrane (PS) a des craintes en ce qui concerne l'applicabilité pratique du système de preuve tel que présenté par Mme Lanjri. En effet, on risque de voir se développer un trafic de preuves de logement, sous la forme de contrats de bail, d'états des lieux, etc. En même temps, les charges administratives augmenteront fortement pour les pouvoirs locaux.

M. Denis Ducarme (MR) est aussi favorable à ce que l'on demande l'avis du Conseil d'État. La proposition relative à la possibilité de confier le contrôle aux bourgmestres doit également figurer dans la demande d'avis. Sur le fond, il craint que les moyens que doivent libérer les pouvoirs locaux pour ce type de contrôles diffèrent fortement d'une commune à l'autre. Il est donc préférable de ne pas organiser cette responsabilité au niveau local, mais au niveau régional.

Mme Catherine Fonck (cdH) explique que son amendement n° 120 ne se limite pas à un renvoi à la législation relative aux baux. Le dernier paragraphe prévoit également un second verrou, en précisant que la preuve d'un logement suffisant ne sera pas acceptée si le logement a été déclaré insalubre.

speelruimte die de Raad van State heeft gelaten. In lopende zaken kon geen wetgevend initiatief worden genomen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) pleit ervoor in de wet te bepalen wat wordt verstaan onder behoorlijke huisvesting. Haar wetsvoorstel en het amendement nr. 120 van mevrouw Fonck verwijzen naar wat is bepaald in artikel 2 van de huurwet. Zij is bereid de formulering van mevrouw Fonck aan te nemen. Indien er voor wordt geopteerd om in de wet enkel een behoorlijke huisvesting te eisen, moet dat begrip wel worden uitgewerkt in een koninklijk besluit.

Wat de controle betreft, kan de burgemeester zijn taak vervullen, zonder op het bevoegdheidsdomein van de gewesten te komen. De vreemdeling overhandigt het bewijs van huisvesting aan de burgemeester, die kan beslissen om al dan niet te controleren. Met een dergelijke regeling blijft de federale overheid binnen haar bevoegdheden.

De spreekster stelt ook voor om op korte termijn het advies van de Raad van State in te winnen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris wijst op het feit dat de aanvragen tot gezinshereniging gebeuren vanuit het buitenland, op uitzonderlijke gevallen na.

De heer Rachid Madrane (PS) vreest voor de praktische toepasbaarheid van het bewijssysteem, zoals geschetst door mevrouw Lanjri. Het risico bestaat immers dat er een handel ontstaat in bewijzen van huisvesting, in de vorm van huurovereenkomsten, plaatsbeschrijvingen, enz. Tegelijk zullen de administratieve lasten voor de lokale overheden sterk toenemen.

De heer Denis Ducarme (MR) is ook voorstander van het inwinnen van het advies van de Raad van State. Ook het voorstel van de mogelijke controle door de burgemeesters moet deel uitmaken van de adviesaanvraag. Ten gronde vreest hij dat de middelen die de lokale overheden voor dergelijke controles moeten vrijmaken erg zullen verschillen van gemeente tot gemeente. Die verantwoordelijk wordt dan ook best niet op lokaal niveau georganiseerd, maar op het niveau van de gewesten.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) legt uit dat haar amendement nr. 120 zich niet beperkt tot een verwijzing naar de huurwetgeving. De laatste paragraaf bouwt ook een tweede grendel in, door te stellen dat het bewijs van voldoende huisvesting niet zal worden aanvaard als de woning onbewoonbaar werd verklaard.

L'intervenante propose de soumettre au Conseil d'État l'ensemble des éléments relatifs au logement, qu'ils proviennent de la proposition de loi ou des amendements.

Mme Karin Temmerman (sp.a) peut souscrire à la proposition de Mme Fonck. Renvoyant à la discussion sur la taille de l'habitation, elle se penche sur la problématique des logements sociaux. Dans ces logements ne peut résider que le nombre de personnes autorisé par l'attribution. Par conséquent, aucune personne ne peut être reçue dans ces logements dans le cadre du regroupement familial. L'intervenante plaide dès lors pour que l'on prévoie un régime d'exception à cet égard.

M. Rachid Madrane (PS) propose de ne pas seulement recueillir l'avis du Conseil d'État et des régions, mais aussi celui des associations des villes et communes des trois régions. Il plaide en faveur d'une vaste consultation.

*
* *

À la suite de cet échange de vues, la commission décide à l'unanimité de demander au Président de la Chambre d'inviter la section de législation du Conseil d'État à donner d'urgence un avis motivé sur l'article 3, 1° et 2° de la présente proposition de loi ainsi que sur les amendements n°s 2, 54, 61, 72 et 120 (DOC 53 0443/002, 004 et 007).

Elle décide également à l'unanimité de demander l'avis écrit de l'Union des Villes et Communes de Wallonie (WCW), de l'Association de la Ville et des Communes de la Région de Bruxelles-Capitale (AVCB) et de la Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

*
* *

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un amendement n° 110 (DOC 53 0443/005), à la suite de la proposition contenue dans l'amendement n° 109 (DOC 53 0443/005, cfr. infra), qui vise l'insertion d'une nouvelle définition des moyens de subsistance.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 117* (DOC 53 0443/007). Le second auteur présente l'objectif du texte proposé. Celui-ci vise à adopter une approche pragmatique, en faisant l'économie de débats relatifs à la définition des critères d'applicabilité de la condition de revenus suffisants. Cette approche permet d'éviter

De spreekster stelt voor om het geheel van de elementen met betrekking tot huisvesting, zowel uit het wetsvoorstel als uit de amendementen, voor te leggen aan de Raad van State.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) kan zich vinden in het voorstel van mevrouw Fonck. Verwijzend naar de discussie over de grootte van woning, belicht zij op de problematiek van de sociale huisvesting. In deze woningen mag enkel het aantal personen verblijven dat de toewijzing toelaat. Bijgevolg kunnen in sociale woningen geen mensen worden ontvangen in het kader van de gezinshereniging. De spreekster pleit er bijgevolg voor om hiervoor een uitzonderingsregeling te voorzien.

De heer Rachid Madrane (PS) stelt voor om niet alleen het advies in te winnen van de Raad van State en de gewesten, maar ook van de verenigingen van steden en gemeenten van de drie gewesten. Hij pleit voor een ruime consultatie.

*
* *

Na deze gedachtewisseling beslist de commissie eenparig de Kamervoorzitter te vragen met het verzoek aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State om dringend een met redenen omkleed advies uit te brengen over artikel 3, 1° en 2°, van dit wetsvoorstel, alsook over de amendementen nrs. 2, 54, 61, 72 en 120 (DOC 53 0443/002, 004 en 007).

Tevens beslist de commissie eenparig het schriftelijke advies in te winnen van de Union des Villes et Communes de Wallonie (WCW), de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

*
* *

De heer Bart Somers (Open Vld) dient amendement nr. 110 (DOC 53 0443/005) in, ingevolge het voorstel dat is vervat in amendement nr. 109 (DOC 53 0443/005, zie infra), tot invoeging van een nieuwe omschrijving van het begrip "bestaansmiddelen".

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 117* (DOC 53 0443/007) in. De tweede indienster licht de doelstelling van het ingediende amendement toe. Dit amendement strekt ertoe een pragmatische aanpak te hanteren en niet te debatteren over de definitie van de criteria voor de toepasbaarheid van de voorwaarde

l'examen de cas particuliers. L'auteur estime préférable que le gouvernement fixe lui-même les modalités pratiques.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) et consorts dépose un *amendement n° 5* (DOC 53 0443/002). L'auteur renvoie aux explications fournies lors de la présentation de l'amendement n° 4 à l'article 2 (DOC 53 0443/002). Elle considère que les revenus provenant d'allocations de pension ou d'invalidité peuvent également être pris en compte.

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un *amendement n° 17* (DOC 53 0443/003). Mme Galant renvoie à l'amendement n° 11 à l'article 2 pour la justification (DOC 53 0443/003, p. 5 à 7).

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 56* (DOC 53 0443/004) d'ordre technique, relatif aux conditions de logement. L'auteur renvoie à l'amendement n° 52 à l'article 2 pour la justification (DOC 53 0443/004, p. 21).

Amendements relatifs au 2° de l'article 3

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 102* visant à supprimer le premier alinéa proposé (DOC 53 0443/005). Mme Genot renvoie à l'amendement n° 81 à l'article 2 pour la justification relative à la notion de logement suffisant (DOC 53 0443/004, p. 52 et 53).

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 121* relatif également à la notion de logement suffisant (DOC 53 0443/007). Mme Delacroix-Rolin renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/007, p. 8 et 9).

M. Denis Ducarme et Mme Jacqueline Galant (MR) déposent un *amendement n° 16* (DOC 53 0443/003) relatif aux moyens de subsistance. Il est renvoyé à la justification écrite de l'amendement n° 11 à l'article 2 (DOC 53 0443/003, p. 5 à 7).

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 100* relatif au revenu d'intégration (DOC 53 0443/005). Mme Genot renvoie à l'amendement n° 80 à l'article 2 pour la justification (DOC 53 0443/004, p. 51 et 52).

inzake "toereikend inkomen". Door die aanpak wordt voorkomen dat elk geval apart moet worden nagegaan. De indienster acht het beter dat de regering zelf de nadere regels bepaalt.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 5* (DOC 53 0443/002) in. Er wordt verwezen naar de toelichting bij amendement nr. 4 op artikel 2 (DOC 53 0443/002). Volgens de indienster mag tevens rekening worden gehouden met de inkomsten uit pensioenen of invaliditeitsuitkeringen.

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen *amendement nr. 17* (DOC 53 0443/003) in. Voor de verantwoording wordt verwezen naar amendement nr. 11 op artikel 2 (DOC 53 0443/03, blz. 5 tot 7).

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 56* (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de huisvestingsvoorwaarden. Dit is een amendement van technische aard. Voor de verantwoording verwijst de indiener naar amendement nr. 52 op artikel 2 (DOC 53 0443/004, blz. 21).

Amendementen op artikel 3, 2°

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 102* (DOC 53 0443/005) in, tot weglating van het eerste voorgestelde lid. Voor de verantwoording van het begrip "voldoende huisvesting" wordt verwezen naar amendement nr. 81 op artikel 2 (DOC 53 0443/004, blz. 52 en 53).

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 121* (DOC 53 0443/007) in, dat eveneens over het begrip "voldoende huisvesting" gaat. Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0443/007, blz. 8 en 9).

De heer Denis Ducarme en mevrouw Jacqueline Galant (MR) dienen *amendement nr. 16* (DOC 53 0443/003) in, dat betrekking heeft op de bestaansmiddelen. Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 11 op artikel 2 (DOC 53 0443/003, blz. 5 tot 7).

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 100* (DOC 53 0443/005) in, over het leefloon. Voor de verantwoording wordt verwezen naar amendement nr. 80 op artikel 2 (DOC 53 0443/004, blz. 51 en 52).

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 111* (DOC 53 0443/005) d'ordre technique calqué sur l'amendement n° 110 déjà évoqué au 1° du présent article 3 (DOC 53 0443/005), à la suite de la proposition d'une nouvelle définition du revenu minimum dans le cadre du regroupement familial.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 118* (DOC 53 0443/007). Pour les développements, Mme Delacroix-Rolin renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/007, p. 6 et 7).

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 57* (DOC 53 0443/004), relatif aux conditions de logement. Cet amendement est la suite logique de l'amendement n° 52 à l'article 2 (DOC 53 0443/004, p. 21).

Amendements relatifs au 3° de l'article 3

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 123* (DOC 53 0443/007) qui vise à supprimer le 3° de cet article.

M. Jean Marie Dedecker (LDD) dépose un *amendement n° 94* qui tend à remplacer le 3° par ce qui suit: *"§ 4. Les membres de la famille visés à l'article 10, § 1er, 4°, d'un étranger autorisé à séjourner en Belgique pour une durée limitée, qui introduisent une demande d'autorisation de séjour de plus de trois mois doivent satisfaire à la condition fixée à l'article 10, § 5.".".* Il est renvoyé à la justification écrite (DOC 53 0443/004, pp. 56 et 57).

Amendements relatifs à l'insertion d'un point 4° dans l'article 3

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 72* (DOC 53 0443/004), tendant à remplacer les mots "logement suffisant" par "logement décent", afin d'utiliser une terminologie conforme à l'article 23 de la Constitution.

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *amendement n° 109* (DOC 53 0443/005), à la suite de la proposition contenue dans son amendement n° 105 à l'article 2 (DOC 53 0443/005). Il réfère à la notion du salaire minimum au motif qu'il paraît également dans la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial. Conscient du fait que

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 111* (DOC 53 0443/005) in. Dit is een amendement van technische aard, naar het model van amendement nr. 110. Dit laatste amendement kwam reeds aan bod bij artikel 3, 1° (DOC 53 0443/005), ingevolge het voorstel om het begrip "minimuminkomen" opnieuw te omschrijven in het kader van de gezinshereniging.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 118* (DOC 53 0443/007) in. Voor de toelichting wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0443/007, blz. 6 en 7).

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 57* (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de huisvestingsvoorwaarden. Dit amendement ligt in het verlengde van amendement nr. 52 op artikel 2 (DOC 53 0443/004, blz. 21).

Amendementen op artikel 3, 3°

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 123* (DOC 53 0443/007) in, tot weglating van punt 3° van dit artikel.

De heer Jean Marie Dedecker (LDD) dient *amendement nr. 94* (DOC 53 0443/004) in, tot vervanging van punt 3° door wat volgt: *"§ 4. De in artikel 10, § 1, 4°, bedoelde familieleden van een vreemdeling die gemachtigd werd in België te verblijven voor beperkte duur, die een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden aanvragen, moeten voldoen aan de voorwaarde die artikel 10, § 5 wordt gesteld.".* Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0443/004, blz. 56 en 57).

Amendementen op artikel 3, tot invoeging van een punt 4°

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 72* (DOC 53 0443/004) in, tot vervanging van de woorden "voldoende huisvesting" door de woorden "behoorlijke huisvesting", teneinde de gebruikte terminologie in overeenstemming te brengen met die van artikel 23 van de Grondwet.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient *amendement nr. 109* (DOC 53 0443/005) in, ingevolge het voorstel dat is vervat in zijn amendement nr. 105 op artikel 2 (DOC 53 0443/005). Het amendement verwijst naar het begrip "minimumloon", omdat dit ook wordt gebruikt in Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Aangezien

d'autres membres ont fait des propositions différentes, l'auteur se déclare ouvert au débat.

Art. 4 *(nouveau)*

Mmes Nahima Lanjri et Leen Dierick (CD&V) déposent un *amendement n° 140* (DOC 53 0443/009) tendant à modifier l'article 10*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. La durée maximale du traitement de la demande en vue d'obtenir un permis de séjour étant fixée à neuf mois dans la législation actuelle, les auteurs souhaitent limiter la procédure à six mois tout au plus. Mme Nahima Lanjri précise encore que le délai de six mois passe à vingt-quatre mois, en cas de présomption de mariage de complaisance.

Art. 5 *(nouveau)*

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 124* (DOC 53 0443/007) tendant à insérer un article 10*quater* dans la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers prévoyant que les étrangers visés aux articles 10 et 10*bis* sont tenus, à moins qu'une convention internationale en dispose autrement, de suivre un parcours d'intégration tel que défini par l'autorité compétente. Pour la justification, Mme Delacroix-Rolin renvoie aux développements écrits (DOC 53 0443/007, p.10).

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) présentent un *sous-amendement n° 145* à cet amendement n° 124. Il tend à prévoir une possibilité d'exception à l'obligation de suivre un parcours d'intégration en cas de justes motifs (DOC 53 0443/013).

Art. 6 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 31* (DOC 53 0443/004) tendant à modifier l'article 11 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Cet amendement vise l'assimilation des citoyens belges aux ressortissants d'États non membres de l'Union européenne. L'intervenant renvoie aux développements de son amendement n° 18 pour la justification (DOC 53 0443/004, p. 1).

de indiener weet dat andere commissieleden andere voorstellen hebben gedaan, geeft hij aan dat hij open staat voor een debat.

Artikel 4 *(nieuw)*

De dames Nahima Lanjri (CD&V) en Leen Dierick (CD&V) dienen *amendement nr. 140* (DOC 53 0443/009) in, tot wijziging van artikel 10*ter* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980. Aangezien de maximale behandelingsduur van de aanvraag van een verblijfsvergunning in de vigerende wetgeving negen maanden bedraagt, wensen de indiensters de procedureduur te beperken tot maximum zes maanden Mevrouw Lanjri voegt er nog aan toe dat de termijn van zes maanden wordt verlengd tot vierentwintig maanden wanneer wordt vermoed dat het om een schijnhuwelijk gaat.

Artikel 5 *(nieuw)*

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 124* (DOC 53 0443/007) in, tot invoeging van een artikel 10*quater* in de vreemdelingenwet van 15 december 1980. Dit artikel bepaalt het volgende: "*De in de artikelen 10 en 10bis bedoelde vreemdelingen moeten, onder voorbehoud van een andersluidend internationaal verdrag, een integratie- of inburgeringstraject hebben gevolgd zoals door de bevoegde overheid wordt bepaald.".* Voor de verantwoording verwijst mevrouw Delacroix-Rolin naar de schriftelijke toelichting (DOC 53 0443/007, blz. 10).

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 145* (DOC 53 0443/013) in, als subamendement op amendement nr. 124 (DOC 53 0443/007). Dit subamendement strekt ertoe te voorzien in een uitzondering op de verplichting een integratie- en inburgeringstraject te volgen, ingeval daar gegronde redenen voor zijn.

Artikel 6 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 31* (DOC 53 0443/004) in, tot wijziging van artikel 11 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980. Dit amendement strekt ertoe de Belgische burgers gelijk te stellen met de onderdanen uit niet-EU-lidstaten. Voor de verantwoording verwijst het lid naar de toelichting bij zijn amendement nr. 18 (DOC 53 0443/004, blz. 1).

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande si la Belgique ne s'expose pas au risque de subir une condamnation judiciaire, au motif que les nationaux serait moins bien traités que les ressortissants européens? Existe-t-il des exemples en droit comparé? S'agit-il d'une discrimination légale?

M. Theo Francken (N-VA) rappelle qu'une décision de la Cour de justice des communautés européennes devrait intervenir dans le courant du mois de janvier 2011 au sujet de la mise sur pied d'égalité des nationaux et des ressortissants européens. Elle est licite jusqu'à ce jour, car les Pays-Bas assimilent les deux statuts, celui de citoyen néerlandais et de ressortissant d'un État membre de l'Union européenne. L'intervenant annonce qu'il tentera d'imposer son point de vue avec d'autant plus de vigueur, si la juridiction *supra*nationale considère que la loi néerlandaise est conforme aux traités. En revanche, s'il apert que le droit a été violé, ses amendements seront retirés. Il convient d'attendre le texte de l'arrêt. Quelle que soit la décision, M. Francken annonce qu'il se soumettra au prononcé des juges.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) perçoit une différence entre la situation aux Pays-Bas et le cas de la Belgique, où le législateur envisagerait de traiter les résidents belges de manière distincte, selon qu'ils ont la nationalité belge, ou qu'ils sont titulaires d'une autre nationalité. Ce traitement s'apparente à une discrimination non justifiable, ou, à tout le moins assez difficile à défendre.

Selon *M. Ben Weyts, président*, la discrimination s'entend uniquement comme le traitement inégal de personnes se trouvant dans une même situation.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) souligne qu'en l'occurrence, il s'agit d'un traitement *égal*, étant donné qu'il s'applique à deux catégories de personnes, résidant dans un même pays et aspirant à l'exercice d'un même droit, à savoir le regroupement familial. Par contre, les Belges ne seraient pas traités de la même manière que les Français, ce qui est contestable d'un point de vue juridique. En guise de conclusion, l'intervenante affirme que le législateur devrait faire preuve de plus de scrupules, plutôt que d'édicter des lois sans se préoccuper de leur conformité aux normes juridiques supérieures.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 38* (DOC 53 0443/004) relatif au retrait du titre de séjour. Alors que la législation actuellement en vigueur permet aux autorités de retirer ce titre durant une période de deux ans, voire trois dans certains cas, l'amendement vise à prolonger ce délai à cinq ans en présence d'un

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt zich af of België niet gerechtelijk veroordeeld dreigt te worden omdat de eigen burgers minder goed behandeld zouden worden dan de Europese onderdanen. Zijn er voorbeelden uit het vergelijkend recht? Is sprake van wettelijke discriminatie?

De heer Theo Francken (N-VA) wijst erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie zich in de loop van januari 2011 zou moeten uitspreken over de gelijke behandeling van de Belgische burgers en de Europese onderdanen. Die behandeling is tot dusver wettelijk; Nederland stelt immers de status van Nederlands onderdaan gelijk met die van een onderdaan van een EU-lidstaat. Het lid geeft aan dat hij zal pogen zijn standpunt echt ingang te doen vinden als mocht blijken dat de Nederlandse wet volgens het *supra*nationale rechtscollege strookt met de verdragen. Mocht evenwel blijken dat het recht werd geschonden, dan zal hij zijn amendementen intrekken. Er moet op het arrest worden gewacht. De heer Francken geeft aan dat hij zich zal schikken naar de beslissing van de rechters, hoe die ook uitvalt.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) merkt op dat er een verschil is tussen de situatie in Nederland en die in België. De Belgische wetgever overweegt immers de Belgische inwoners anders te behandelen naargelang ze de Belgische dan wel een andere nationaliteit hebben. Die behandeling heeft veel weg van een niet te verantwoorden discriminatie, of discriminatie die op zijn minst vrij moeilijk te verantwoorden is.

Volgens v*oorzitter Ben Weyts (N-VA)* is alleen sprake van discriminatie in geval van ongelijke behandeling van personen die zich in dezelfde situatie bevinden.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) onderstreept dat het hier om een gelijke behandeling gaat, aangezien ze van toepassing is op twee categorieën van mensen die in een zelfde land verblijven en de uitoefening van een zelfde recht nastreven, te weten het recht op gezinshereniging. Daarentegen zouden de Belgen geen aanspraak maken op dezelfde behandeling als de Fransen, wat juridisch moeilijk hard te maken valt. Tot besluit vindt de spreekster dat de wetgever wat meer scrupules moet hebben, in plaats van wetten uit te vaardigen zonder zich te bekommeren om de vraag of die wel sporen met de hogere juridische normen.

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 38* (DOC 53 0443/004) in, aangaande de intrekking van de verblijfstitel. De vigerende wetgeving maakt het de overheid mogelijk die titel gedurende twee jaar of, in bepaalde gevallen, drie jaar in te trekken. Dit amendement strekt ertoe die termijn te verlengen tot vijf jaar in

mariage de complaisance, conformément à la possibilité prévue par la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial. Ce délai de cinq ans est nécessaire, afin que les autorités disposent du temps nécessaire pour instruire efficacement un dossier entaché de fraude.

Pour ce qui est des ressortissants de l'Union européenne, l'amendement fixe à trois ans ce délai, étant donné que la directive 2004/38/CE du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 relative au droit des citoyens de l'Union et des membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres, modifiant le règlement (CEE) n° 1612/68 et abrogeant les directives 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE et 93/96/CEE prévoit la possibilité d'acquérir un droit de séjour durable après trois ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) évoque le délai de trois ans accordé pour l'apprentissage d'une langue. S'il est constaté qu'à l'échéance de cette période, l'étranger ne maîtrise pas la langue, il appartient au ministre de décider si cet étranger a droit à un titre de séjour pour une durée indéterminée, ou s'il convient de lui retirer le titre de séjour. L'intervenante soutient que le retrait du titre au bout de cinq ans — autorisé par le droit communautaire — crée néanmoins un problème, si, à ce moment-là, un mariage de complaisance devait être constaté. Pour ce motif, il lui semble plus intéressant de prévoir un délai uniforme de trois ans, susceptible d'être prorogé par le ministre pour les besoins d'une instruction, sans jamais pouvoir excéder le délai de cinq ans.

M. Theo Francken (N-VA) se rallie à cette proposition.

M. Rachid Madrane (PS) appelle à la prudence, afin que les femmes victimes de violences au sein de leur couple ne subissent pas les effets négatifs d'un mariage qui serait qualifié de frauduleux, au motif qu'il ne se serait pas maintenu cinq ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) insiste sur le fait que la prorogation n'est pas un critère destiné à permettre aux autorités de systématiquement s'interroger au sujet des fondements d'un mariage au-delà du délai de trois ans. Au contraire, il ne s'agit que d'un moyen rendant possible une instruction, si des présomptions d'un mariage de complaisance subsistent à l'égard des conjoints. En cas de violences conjugales, la loi actuellement en vigueur

geval van een schijnhuwelijk, overeenkomstig de mogelijkheid die wordt geboden door Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Die termijn van vijf jaar is noodzakelijk, opdat de overheid voldoende tijd heeft om een door fraude aangetast dossier efficiënt te onderzoeken.

Wat de EU-onderdanen betreft, brengt het amendement die termijn op drie jaar, gelet op de mogelijkheid na drie jaar een duurzaam verblijfsrecht te verwerven, overeenkomstig Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst op de termijn van drie jaar voor het aanleren van een landstaal. Als na die termijn wordt vastgesteld dat de vreemdeling die taal niet machtig is, komt het de minister toe te beslissen of hij recht heeft op een voor onbepaalde tijd geldige verblijfstitel, dan wel of het raadzaam ware hem zijn verblijfstitel te ontnemen. De spreekster stipt wel aan dat de intrekking van de verblijfstitel na vijf jaar, hoewel door het Europees recht toegestaan, problematisch kan zijn als pas dan wordt vastgesteld dat er sprake is van een schijnhuwelijk. Daarom lijkt het haar interessanter in een eenvormige termijn van drie jaar te voorzien, die ter wille van het onderzoek kan worden verlengd door de minister, zonder echter langer dan vijf jaar te mogen duren.

De *heer Theo Francken (N-VA)* schaart zich achter dat voorstel.

De *heer Rachid Madrane (PS)* maant aan tot omzichtigheid. Het is zaak vrouwen die het slachtoffer zijn van partnergeweld, te beschermen tegen de negatieve gevolgen van een huwelijk dat als een schijnhuwelijk zou worden bestempeld, omdat het geen vijf jaar heeft geduurd.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) beklemtoont dat de verlenging geen criterium mag zijn dat de overheid in staat stelt systematisch de gegrondheid van een huwelijk in vraag te stellen, ook na de termijn van drie jaar. Integendeel: het enige oogmerk moet zijn dat die verlenging een onderzoek mogelijk maakt, mochten ten aanzien van de partners vermoedens blijven bestaan dat zij eigenlijk een schijnhuwelijk hebben gesloten.

ne prévoit pas automatiquement le retrait du titre de séjour, si le conjoint maltraité met un terme au contrat de mariage, même un an après sa conclusion.

M. Theo Francken (N-VA) rejoint cette position. En ce qui regarde les naturalisations, il apparaît des dossiers que nombreux sont les étrangers à prolonger leur séjour le temps d'obtenir un titre de séjour. Subitement après la délivrance du document souhaité, ces étrangers divorcent et contractent aussitôt un nouveau mariage, mettant en branle un mouvement de regroupements familiaux successifs. La quantité de condamnations résultant d'un mariage de complaisance est particulièrement minime, par contre. Les motifs censés justifier l'absence de répression s'attachent à la charge de travail trop importante qui pèse sur les services de police, au fait que la lutte contre les mariages frauduleux ne constitue pas une priorité, au manque de preuves suffisantes, … Rien que la présence d'un enfant ôte au mariage tout caractère artificiel, ce qui est discutable.

Mme Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) demande si la protection ne vise que les violences, ou s'étend-elle également à l'exploitation économique dans les relations de travail liant l'employeur et le travailleur qu'il a engagé.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond que l'article 11 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers permet déjà des mesures en cas de violence et d'exploitation. Rien n'empêche d'approfondir la réflexion au sujet de la disposition précitée, formulée en de termes assez généraux.

M. Rachid Madrane (PS) et consorts dépose un amendement n° 62 (DOC 53 0443/004) relatif à l'expulsion de personnes étrangères et aux situations de complaisance. Pour les développements, l'intervenant renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 29).

M. Theo Francken (N-VA) formule deux observations. Premièrement, cet amendement est formulé de manière très large et organise une délégation de pouvoir discrétionnaire au ministre. L'intervenant dénonce le fait qu'une disposition vague risque d'ouvrir la porte aux abus et ne peut accepter qu'une victime de violences physiques ou morales ne puisse être expulsée. Deuxièmement, le partenariat de complaisance doit être punissable, car les abus sont légions, spécialement à Anvers. Son groupe a préparé différents textes à ce sujet dont deux propositions de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne le partenariat de complaisance (DOC 53 0725/001 et DOC 53 0820/001).

Bij partnergeweld voorziet de vigerende wet niet automatisch in de intrekking van de verblijfstitel, ingeval het slachtoffer — zelfs al na één jaar huwelijk — uit de echt scheidt.

De heer Theo Francken (N-VA) is het daarmee eens. Wat de naturalisaties betreft, blijkt uit de dossiers dat heel wat vreemdelingen hun verblijf zo lang rekken als nodig om een verblijfstitel te krijgen. Zodra ze het gewenste document in handen hebben, scheiden ze en gaan ze een nieuw huwelijk aan, waardoor ze een golf van gezinsherenigingen op gang brengen. Daarentegen worden amper veroordelingen uitgesproken wegens schijnhuwelijken. De redenen die voor die straffeloosheid worden opgegeven zijn de te grote werklast voor de politiediensten, het feit dat de strijd tegen de schijnhuwelijken geen prioriteit is, het gebrek aan voldoende bewijzen enzovoort. Alleen al het feit dat het echtpaar een kind heeft, volstaat om ervan uit te gaan dat hun huwelijk geen schijn is; dat is toch wel wat kort door de bocht.

*De dames Zoé Genot en Eva Brems (*Ecolo-Groen!) vragen of de bescherming enkel geldt voor gevallen van geweld, of ook voor economische uitbuiting in het raam van de arbeidsrelatie tussen de werkgever en zijn werknemer.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) antwoordt dat artikel 11 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 nu al bepalingen bevat die het mogelijk maken op te treden tegen geweld en uitbuiting. Niets belet dat over voormelde bepaling, die vrij algemeen is geformuleerd, verder wordt nagedacht.

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient amendement nr. 62 (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de uitwijzing van vreemdelingen en de schijnsituaties. De spreker verwijst naar de schriftelijke verantwoording van het amendement (DOC 53 0443/004, blz. 29).

De heer Theo Francken (N-VA) formuleert twee opmerkingen. In de eerste plaats is dit amendement heel ruim geformuleerd en voorziet het in toekenning van discretionaire bevoegdheid aan de minister. De spreker laakt het feit dat een vage bepaling de deur voor misbruik dreigt open te zetten. Hij kan niet aanvaarden dat een slachtoffer van fysiek of moreel geweld niet kan worden uitgezet. Ten tweede moet schijnpartnerschap strafbaar zijn, want misbruik is legio, vooral in Antwerpen. Zijn fractie heeft daarover verschillende teksten voorbereid, waaronder twee wetsvoorstellen tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat het schijnpartnerschap betreft (DOC 53 0725/001 en DOC 53 0820/001).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) soutient qu'en présence de violences verbales ou morales démontrées par la victime, le ministre doit pouvoir déroger à la règle générale, qui prévoit le retrait du titre de séjour si un nombre de conditions ne sont pas remplies. Sur le point des partenariats de complaisance, l'intervenante cite son amendement n° 7 (DOC 53 0443/002) relatif au partenariat enregistré qui s'inspire, par ailleurs, de l'accord de gouvernement. Il convient d'examiner ces partenariats dans le cadre de la législation sur le séjour, de sorte que la fraude doit être sanctionnée par la non délivrance d'un titre de séjour. C'est pourquoi, la définition de la relation affective durable doit être inscrite dans la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, car l'insertion dans le Code civil aurait pour effet de soumettre les Belges ayant opté pour le partenariat enregistré aux mêmes conditions de contrôle, ce qui n'est guère souhaitable. Il importe de toucher uniquement ceux qui abusent des possibilités du partenariat dans le dessein d'obtenir un titre de séjour. La cohabition en tant que telle n'entre pas dans le collimateur et doit être maintenue en faveur des couples homosexuels ou hétérosexuels, de deux frères ou de deux sœurs,…

M. Theo Francken (N-VA) constate qu'il n'existe aucun contrôle à l'heure actuelle sur les partenariats enregistrés, alors que souvent, une manœuvre frauduleuse vis-à-vis de l'État motive la démarche des partenaires. L'intervenant considère que le partenariat enregistré, dénué de rapport sexuel, constitue un obstacle au contrôle des autorités, si bien que le nombre d'abus ira croissant.

M. Bart Somers (Open Vld) déplore la focalisation excessive de l'orateur précédent sur la sexualité, qui fait preuve d'un regard étriqué par rapport à la réalité contemporaine. En effet, certaines personnes entretiennent une relation dépourvue de sexualité — en raison d'un problème physique pour ne citer que celui-là — et qui demeure, néanmoins, profondément affective.

En revanche, la loi pourrait très bien viser les partenaires susceptibles de s'engager dans une relation affective et entre lesquels il n'existerait pas d'empêchement à mariage. Définie ainsi, la loi aurait pour effet d'exclure, par exemple, deux frères, ou une mère et son fils. Cette définition dégage des critères plus neutres et objectifs que celle qui se fonde de façon partiale sur un acte biologique.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) estime qu'il est important de maintenir l'ouverture, comme à l'égard des frères et des sœurs. Les textes européens encouragent d'ailleurs les États membres de l'Union européenne à étendre les possibilités de cohabitation. Il existe

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) steunt de stelling dat als het slachtoffer verbaal of moreel geweld aantoont, de minister moet kunnen afwijken van de algemene regel, die voorziet in de intrekking van de verblijfstitel als aan een aantal voorwaarden niet is voldaan. Voor de schijnpartnerschappen haalt de spreekster haar amendement nr. 7 (DOC 53 0443/002) over het geregistreerde partnerschap aan, dat trouwens is geïnspireerd op het regeerakkoord. Men moet die partnerschappen onderzoeken in het kader van de verblijfswetgeving, zodat bedrog kan worden bestraft door geen verblijfstitel te verstrekken. Daarom moet de definitie van duurzame affectieve band in de vreemdelingenwet van 15 december 1980 worden opgenomen, want de opname ervan in het Burgerlijk Wetboek zou tot gevolg hebben dat de Belgen die voor geregistreerd partnerschap hebben gekozen, aan dezelfde controlevoorwaarden worden onderworpen, wat niet wenselijk is. Het is belangrijk alleen diegenen te treffen die misbruik maken van de mogelijkheden van het partnerschap met het oog op het verkrijgen van een verblijfstitel. Samenwoning als dusdanig wordt niet beoogd en moet worden gehandhaafd voor de homoseksuele of heteroseksuele stellen, twee broers of twee zussen enzovoort.

De heer Theo Francken (N-VA) stelt vast dat er op dit moment geen enkele controle is van de geregistreerde partnerschappen, terwijl met die regeling van de partners vaak een frauduleus manoeuvre ten opzichte van de Staat ten grondslag ligt. De spreker vindt dat als aan geregistreerd partnerschap geen seksuele connotatie is verbonden, dit de controle door de autoriteiten in de weg staat, zodanig dat het aantal misbruiken zal toenemen.

De heer Bart Somers (Open Vld) betreurt de overdreven focus van de vorige spreker op seksualiteit, die blijk geeft van een weinig open visie op de hedendaagse werkelijkheid. Sommige mensen hebben immers een relatie zonder seks — als gevolg van een fysiek probleem, om maar iets te noemen —, die toch diep affectief blijft.

De wet zou daarentegen heel goed partners kunnen beogen die een affectieve relatie kunnen aangaan en waartussen geen huwelijksbeletsel zou zijn. Zo gedefinieerd zou de wet tot gevolg hebben dat bijvoorbeeld twee broers of een moeder en een zoon worden uitgesloten. Met die definitie wordt gekozen voor criteria die neutraler en objectiever zijn dan met een definitie welke gedeeltelijk is gebaseerd op een biologische daad.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vindt het belangrijk de openheid te behouden, zoals ten aanzien van broers en zussen. De Europese teksten zetten de EU-lidstaten er trouwens toe aan de mogelijkheden van samenwoning uit te breiden. Er zijn bijzonder kwetsbare

des personnes particulièrement vulnérables dans la société, comme les personnes handicapées. La prise en charge d'une personne par le biais d'un contrat doit être conservée. A propos du critère sexuel avancé par M. Francken, il est difficile de concevoir qu'un fonctionnaire soit chargé de contrôler si une personne entretien des relations sexuelles ou non avec une autre personne. Les membres souhaitent-ils entrer dans un débat cherchant à définir quels sont les caractéristiques d'une relation sexuelle? Cette voie n'est guère recommandable.

M. Rachid Madrane (PS) fait observer que la justification de son amendement se rapproche des considérations émises par M. Somers, qui renvoie à la notion de "vie conjugale ou affective", ce qui couvre un champ suffisamment large. L'intervenant ne s'oppose pas à préciser le texte de l'amendement présenté, si les membres le souhaitent. Finalement, il importe de lutter contre l'oppression des femmes, et de mettre le mariage et la cohabitation sur le même pied. Pour ce motif, le membre insiste pour que la notion de "femme battue" soit conservé.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) fait observer à l'intention de Mme Genot qu'elle n'accepte pas de considérer comme un couple un frère et une sœur. Il ne saurait être question pour un frère de revendiquer le droit au regroupement familial pour cohabiter avec sa sœur en Belgique. L'intervenante invite les membres à relire son amendement n° 7 (DOC 53 0443/002), spécialement en ce qui concerne les relations de complaisance, et de prendre également en considération l'amendement n° 62 de M. Madrane pour les aspects relatifs aux abus et à la violence physique et morale.

M. Theo Francken (N-VA) s'oppose à l'interprétation donnée par M. Somers, selon laquelle le point de vue qu'il aurait exprimé était fondé sur la sexualité. Selon l'information dont il dispose, le gouvernement a débattu longuement au sujet de "l'étranger regroupé qui s'est marié" ou "qui entretient une relation durable avec une autre personne". Une forte résistance s'était manifestée contre la notion de "partenaire", alors que les ministres néerlandophones avaient insisté pour qu'elle soit incluse dans l'accord. Les abus étant nombreux et la preuve étant quasi diabolique, il importe de mettre l'accent sur l'aspect du partenariat. La relation entre une mère et sa fille ne saurait entrer en considération.

M. Bart Somers (Open Vld) relève que son objectif est précisément d'élaborer une définition claire, qui soit fondée sur une relation entre personnes entre lesquelles il n'existe aucun empêchement à mariage selon le

mensen in de samenleving, zoals personen met een handicap. De mogelijkheid om via een overeenkomst voor iemand zorg te dragen, moet worden bewaard. Aangaande het door de heer Francken geopperde criterium inzake seksualiteit is het moeilijk zich voor te stellen dat een ambtenaar ermee wordt belast na te gaan of iemand al dan niet seksuele betrekkingen met een andere persoon heeft. Wensen de leden in een debat te treden waarin wordt gezocht naar de kenmerken van een seksuele relatie? Die weg is weinig aanbevelenswaardig.

De heer Rachid Madrane (PS) merkt op dat de verantwoording van zijn amendement in de buurt komt van de overwegingen van de heer Somers, die verwijst naar het begrip "echtelijk of affectief leven", wat een voldoende breed toepassingsgebied dekt. De spreker heeft er geen bezwaar tegen de tekst van het amendement nader te preciseren, als de leden dat wensen. Het is ten slotte belangrijk de onderdrukking van de vrouw te bestrijden en huwelijk en samenwoning op gelijke voet te stellen. Om die reden dringt de spreker erop aan de term "geslagen vrouw" te behouden.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) merkt ten aanzien van mevrouw Genot op dat zij een broer en een zus niet als een paar kan zien. Er kan geen sprake van zijn dat een broer aanspraak maakt op het recht op gezinshereniging om met zijn zus in België samen te wonen. De spreekster verzoekt de leden haar amendement nr. 7 (DOC 53 0443/002) te herlezen, vooral wat betreft de schijnrelaties, en ook rekening te houden met amendement nr. 62 (DOC 53 0443/004) van de heer Madrane wat de aspecten misbruik alsmede fysiek en moreel geweld betreft.

De heer Theo Francken (N-VA) verzet zich tegen de interpretatie van de heer Somers als zou zijn standpunt al te zeer toegespitst zijn op het geslacht. Volgens zijn informatie heeft de regering lang gediscussieerd over de passende formulering, met name "de gezinshereniger die huwt" dan wel "de gezinshereniger die een duurzame relatie heeft met een andere persoon." Het begrip "partner" bleek veel weerstand op te roepen, ofschoon de Nederlandstalige ministers erop hadden aangedrongen dat begrip in de tekst op te nemen. Aangezien er veel misbruik wordt gepleegd en haast het duivelsbewijs moet worden geleverd, moet de nadruk worden gelegd op het aspect van het partnerschap. De relatie tussen moeder en dochter zou niet in aanmerking mogen komen.

De heer Bart Somers (Open Vld) geeft aan dat hij juist wil komen tot een heldere definitie, die stoelt op een relatie tussen personen tussen wie geen huwelijksbeletsel bestaat als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek.

Code civil. Cette démarche exclut toutes les situations vis-à-vis desquelles l'intervenant précédent a exprimé ses craintes. Il n'est pas requis que deux personnes aient contracté mariage, il suffit qu'elles soient entrées dans une relation de nature affective, pourvu que cette relation soit susceptible de répondre aux conditions de mariage telles qu'elles sont posées par le droit civil. De qui s'agit-il? D'un homme et d'une femme ou de deux personnes appartenant au même sexe. Par contre, cela ne concerne en aucun cas une mère et sa fille. L'orateur ajoute que l'existence d'une relation affective et durable constitue une condition supplémentaire.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) affirme avec insistance que le texte de son amendement n° 7 provient littéralement de l'accord de gouvernement, lequel évoque par deux fois au moins et *expressis verbis* la notion de "relation entre partenaires". L'information de M. Francken est donc erronée, puisque le gouvernement a trouvé un accord qui s'est cristallisé dans son amendement.

Tout en constatant l'accord des membres sur ce point, *M. Rachid Madrane (PS)* souhaite que la dérogation pour les personnes victimes de violences soit ajoutée dans la loi.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rejoint la position de l'orateur précédent. Elle précise néanmoins que ceci est déjà prévu actuellement dans la loi. Il est évident que la dérogation ne saurait être accordée automatiquement. Il faudrait que la victime fasse une déclaration par rapport aux actes de violences conjugales perpétrées à son égard.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 73* (DOC 53 0443/004) relatif au retrait du permis de séjour et à la protection des personnes victimes d'actes de violence. Pour les développements, Mme Myriam Delacroix-Rolin renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 43 et 44).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) souscrit à la proposition d'abroger les mots "qui ont quitté leur foyer et nécessitent une protection" pour tenir compte du fait que certaines victimes de violences conjugales n'ont pas la force de quitter le foyer.

M. Theo Francken (N-VA) dépose un amendement n° 41 (DOC 53 0443/004) relatif au retrait du titre de séjour. L'auteur renvoie à sa justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 15).

Die demarche sluit alle situaties uit waarvoor de vorige spreker beducht lijkt te zijn. Een huwelijk tussen twee personen is niet vereist; het volstaat dat ze een affectieve band met elkaar hebben, op voorwaarde dat die relatie in overeenstemming is met de huwelijksvoorwaarden waarin het burgerlijk recht voorziet. Om wie kan het gaan? Om een man en een vrouw, of nog om twee personen van hetzelfde geslacht. In geen enkel geval kan het gaan om moeder en dochter. Het lid voegt eraan toe dat de bijkomende voorwaarde wordt gesteld dat het om een duurzame affectieve relatie gaat.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst er nadrukkelijk op dat haar amendement nr. 7 letterlijk afkomstig is uit een officiële tekst, waarin minstens tweemaal *expressis verbis* sprake is van het begrip "relatie tussen de partners". De informatie van de heer Francken klopt dus niet, aangezien de regering een akkoord heeft bereikt, dat wordt weerspiegeld in haar amendement.

De heer Rachid Madrane (PS) vraagt dat, voor zover de leden daarmee akkoord kunnen gaan, wordt voorzien in een afwijking voor de slachtoffers van geweld.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) steunt dat voorstel. Niettemin stipt zij aan dat die afwijking momenteel al in de wet is opgenomen. Uiteraard kan de afwijking niet automatisch worden toegestaan. Het slachtoffer moet een verklaring afleggen over de jegens zijn persoon gepleegde echtelijke gewelddaden.

Mevrouw Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 73* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt de intrekking van de verblijfsvergunning te regelen en de slachtoffers van gewelddaden te beschermen. Mevrouw Myriam Delacroix-Rolin verwijst naar de verantwoording van haar amendement (DOC 53 0443/004, blz. 43 en 44).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) steunt het voorstel om de woorden "die het huishouden verlaten hebben en bescherming nodig hebben" weg te laten, zodat rekening wordt gehouden met het feit dat sommige slachtoffers van echtelijk geweld de kracht niet hebben om het huishouden te verlaten.

De heer Theo Francken (N-VA) dient amendement nr. 41 (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de intrekking van de verblijfsvergunning. De indiener verwijst naar de verantwoording van zijn amendement (DOC 53 0443/004, blz. 15).

Art. 7 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 32* (DOC 53 0443/004) tendant à modifier l'article 11 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Cet amendement vise l'assimilation des citoyens Belges aux étrangers. L'intervenant renvoie à l'amendement n° 18 pour la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 1 et 2).

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 37* (DOC 53 0443/004) relatif aux demandes de visa, constatant que les étrangers sont de plus en plus nombreux à déposer leur demande dans le Royaume, après y avoir eu accès avec un visa de touriste. À juste titre, les Pays-Bas ont décidé de ne recevoir que les demandes en vue d'exercer le droit au regroupement familial introduites dans le pays d'origine. Ce principe est sain et permet de lutter contre les abus.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) marque son accord quant au fond. Il faut, en effet, éviter que des étrangers arrivent en Belgique en qualité de touriste, dans le but d'y bénéficier du droit au regroupement familial. Des nuances s'imposent néanmoins à l'égard de situations exceptionnelles, comme celle d'un citoyen établi dans le Royaume, désireux d'épouser une personne étrangère qui réside en Belgique pour la durée de ses études. Le mariage doit être possible pour ceux-ci.

M. Theo Francken (N-VA) souligne le fait que l'objectif de l'amendement est de clairement exclure les personnes autorisées à séjourner en Belgique sur la base d'un visa de touriste, utilisé dans un but impropre. Il faut mettre fin aux procédés abusifs des touristes qui plongent dans la clandestinité après trois mois, pour ensuite demander un visa en vue du mariage à l'Office des Etrangers. C'est pourquoi pareille demande doit être faite à l'étranger, plutôt qu'en Belgique.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) se demande quel sort sera réservé aux étrangers dans le Royaume sans titre de séjour, lesquels ne peuvent pas être renvoyés dans leur pays. Ainsi, les Iraniens présents n'obtiennent pas systématiquement l'asile, ni la protection subsidiaire, et ils sont également inexpulsables. Ne peuvent-ils se marier?

M. Theo Francken (N-VA) précise que le taux de demandeurs d'asile reconnus en provenance d'Iraq et d'Afghanistan dépasse les 90 %. Si les Afghans ne sont pas rapatriés, c'est en raison de l'absence d'un protocole

Artikel 7 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 32* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 11 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen. Dat amendement strekt ertoe aan de Belgische burgers dezelfde regels op te leggen als aan de vreemdelingen. Voor de verantwoording verwijst het lid naar de verantwoording van amendement nr. 18 (DOC 53 0443/004, blz. 1 en 2).

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 37* (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de visumaanvragen. De indiener stelt vast dat almaar meer vreemdelingen in ons land een aanvraag tot gezinshereniging indienen nadat ze met een toeristenvisum naar ons land zijn gekomen. Nederland kiest er terecht voor alleen die aanvragen met het oog op gezinshereniging te behandelen die in het land van oorsprong zijn ingediend. Dat is een gezond beginsel, dat misbruik helpt tegengaan.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) gaat daar inhoudelijk mee akkoord. Inderdaad moet worden voorkomen dat buitenlanders als toerist naar België komen om vervolgens gebruik te maken van het recht op gezinshereniging. Niettemin moeten in bepaalde uitzonderlijke situaties afwijkingen mogelijk zijn, bijvoorbeeld wanneer een Belgisch burger wil huwen met een vreemdeling die voor de duur van zijn studie in België verblijft. Zij moeten kunnen huwen.

De heer Theo Francken (N-VA) onderstreept dat het amendement er duidelijk toe strekt die personen uit te sluiten die op basis van een toeristenvisum in België mogen verblijven, maar dat visum oneigenlijk gebruiken. Er moet paal en perk gesteld worden aan de onrechtmatige handelswijze van toeristen die na drie maanden aanwezigheid alhier, in de clandestiniteit onderduiken, om vervolgens een visum aan te vragen bij de Dienst Vreemdelingenzaken in het vooruitzicht van een huwelijk. Om die reden moet een dergelijk verzoek vanuit het buitenland worden gedaan, en niet in België.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt zich af wat zal gebeuren met de vreemdelingen die in België niet in het bezit zijn van een verblijfstitel, en die niet teruggestuurd kunnen worden naar hun land. Zo verkrijgen de hier aanwezige Iraniërs niet systematisch asiel noch subsidiaire bescherming, terwijl ze eveneens niet uitgewezen kunnen worden. Mogen zij dan niet trouwen?

De heer Theo Vrancken (N-VA) preciseert dat het percentage erkende asielaanvragers afkomstig uit Irak en Afghanistan, hoger dan 90 % ligt. Indien de Afghanen niet gerepatrieerd worden, is dit omdat er geen "Memory

commun d'intention. Les rapatriements vers l'Iraq sont quasi inexistants. En revanche, ces personnes ont la possibilité de retourner vers leur pays sur une base volontaire. Certes, l'absence d'expulsions d'Afghans, en 2010, crée un effet aspirateur, mais bizarrement, des dizaines d'Afghans sont retournés de leur propre gré, avec le soutien matériel nécessaire. Il en va de même pour les étrangers originaires d'Iraq et d'Iran. Faut-il accepter que ceux qui refusent de quitter le Royaume vivent dans la clandestinité? Ce temps est révolu et les électeurs domiciliés dans la Région flamande ont clairement exprimé, lors des élections législatives du 13 juin 2010, qu'ils ne souhaitent plus la régularisation des illégaux. Il faut arrêter ce cancer, qui empêche la mise en œuvre d'une politique efficace de rapatriement.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) oppose que huit Afghans furent expulsés en 2009.

Selon *M. Rachid Madrane (PS)*, il semblerait que l'étranger doit être inscrit au registre des étrangers pour remplir les conditions du mariage. L'inscription au registre des étrangers requiert un titre de séjour valable pour une durée supérieure à trois mois. Quel intérêt de prévoir une interdiction à l'égard des personnes présentes sur le territoire du Royaume avec un visa de touriste, dès lors qu'elle s'applique déjà?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) attire l'attention sur le fait que le mariage est composé de deux personnes. D'une part, le regroupant qui est domicilié en Belgique et qui remplit les conditions du mariage. D'autre part, le regroupé qui, souvent, ne demande pas un visa dans le pays d'origine et qui souhaite se marier, alors qu'il est entré sur le territoire avec un visa de touriste, ce qui constitue un abus. Ce procédé est souvent utilisé en Région flamande. C'est pourquoi il convient d'organiser la demande de visa dans le pays d'origine.

M. Rachid Madrane (PS) exprime son étonnement, car la loi n'admet pas le procédé exposé par Mme Nahima Lanjri. Quand bien même deux illégaux se marieraient, ils n'en retireraient aucun droit de séjour en Belgique. À tout le moins, ce n'est pas possible en Région wallonne.

M. Theo Francken (N-VA) évoque le phénomène qui lui est rapporté de jeunes turcs et marocains qui arrivent dans la province du Limbourg avec un visa de touriste dans l'intention de se marier. C'est la *ratio legis* de l'amendement qu'il défend. S'il s'avère que l'information est erronée, le membre retirera son amendement. Mais si c'est exact, une solution s'impose.

of Understanding" met dat land bestaat. Alhoewel er haast geen repatriëringen naar Irak gebeuren, hebben Irakezen de mogelijkheid om vrijwillig naar hun land terug te keren. Toen er in 2010 geen Afghanen uitgewezen werden, ontstond er een aanzuigeffect, maar –raar maar waar- zijn tientallen Afghanen uit eigen wil teruggekeerd, met de nodige materiële steun. Dit geldt uiteraard ook voor vreemdelingen, die afkomstig zijn uit Irak en Iran. Is het aanvaardbaar dat degenen, die weigeren België te verlaten, in clandestiniteit leven? Die tijd is verstreken en de kiezers, die gedomicilieerd zijn in het Vlaams Gewest, hebben bij de parlementsverkiezingen van 13 juni 2010 duidelijk aangegeven dat ze geen regularisaties van illegalen meer wensen. Er moet een einde komen aan dit fenomeen, dat almaar uitbreiding neemt en dat belet om een doeltreffend repatriëringbeleid te voeren.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) voert aan dat acht Afghanen uitgewezen werden in 2009.

Volgens *de heer Rachid Madrane (PS)* moet de vreemdeling kennelijk ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister om aan de huwelijksvoorwaarden te voldoen. Die inschrijving vereist een geldige verblijfstitel voor een periode van ten minste drie maanden. Waarom dan een verbod instellen jegens mensen die zich in België bevinden met een toeristenvisum , aangezien dat verbod al van toepassing is?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vestigt de aandacht op het feit dat het huwelijk twee personen betreft. Enerzijds, de gezinshereniger die gedomicilieerd is in België en die aan de huwelijksvoorwaarden voldoet, en anderzijds de gezinsherenigde partner die vaak geen visum aanvraagt in het land van herkomst en die wenst te huwen, terwijl hij België binnengekomen is met een toeristenvisum, hetgeen getuigt van misbruik. Dit gebeurt vaak in het Vlaams Gewest. De visumaanvraag moet derhalve in het land van herkomst worden aangevraagd.

De heer Rachid Madrane (PS) is verbaasd want de wet laat de handelwijze, die mevrouw Lanjri heeft toegelicht, niet toe. Ook als twee illegalen met elkaar huwen, zouden ze geen verblijfsrecht kunnen krijgen in België. Dit is in ieder geval niet mogelijk in het Waals Gewest.

De heer Theo Vrancken (N-VA) haalt het fenomeen aan waarbij Turkse en Marokkaanse jongeren in Limburg aankomen met een toeristenvisum om te kunnen trouwen. Hij wijst op de *ratio legis* van zijn amendement. Indien blijkt dat de informatie fout is, zal het parlementslid zijn amendement intrekken. Maar indien de informatie juist blijkt te zijn, moet er een oplossing komen.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) distingue le mariage et le regroupement familial. Deux illégaux peuvent se marier, sans pour autant obtenir un droit de séjour. Quant aux illégaux qui se marient et qui ont des enfants, n'ont-il pas le droit régulariser leur séjour? Ne peuvent-ils tomber amoureux et vouloir officialiser leur relation?

M. Patrick Dewael (Open Vld) estime que cette représentation des choses n'est pas correcte. Ainsi, l'Afghan qui demande l'asile en Belgique introduit un dossier, que les autorités examinent en faisant application de la Convention de Genève. L'asile est accordé ou refusé. Idem en ce qui concerne la protection subsidiaire: elle est accordée ou refusée. Certains sont d'avis que tous Afghans qui frappent aux portes de la Belgique devraient obtenir l'asile, au simple motif qu'ils proviennent d'Afghanistan. Tel n'est pas le regard des instances d'asile, qui sont liées par une procédure quasi juridictionnelle. Si elles refusent l'asile, le rapatriement doit être possible. L'argumentation selon laquelle le rapatriement est impossible, car il n'existe pas de protocole commun d'intention avec l'Afghanistan, procède d'un raisonnement perfide. Les Pays-Bas exécutent des rapatriements, alors qu'ils ne se sont pas mis d'accord avec l'Afghanistan pour autant. Est-ce à dire que les étrangers ne peuvent tomber amoureux? Non. Mais la loi ne doit pas permettre que ces personnes se marient pour prolonger leur séjour en Belgique et acquérir des droits plus étendus. Pour ce motif, le législateur doit intervenir avec plus de sévérité. L'État ne doit plus tolérer le shopping créatif.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) appelle shopping créatif le recours à une procédure alors que les intéressés ne forment pas véritablement un couple. À côté de cela, il existe des couples dont, parfois, un des partenaires résidait illégalement en Belgique, qui sont fondés sur des liens affectifs réels et dont sont nés des enfants.

M. Patrick Dewael (Open Vld) est d'avis que l'illégalité ne doit pas procurer des droits. La situation à laquelle est confrontée la Belgique résulte d'une attitude fondamentalement humaniste, selon laquelle, les enfants d'illégaux doivent bénéficier de l'instruction publique, en vertu des droits de l'enfant considéré comme une victime des actes illégaux commis par les parents. Il est évident aussi, que les illégaux et leurs enfants ont droit aux soins de santé en Belgique. Malheureusement, l'accumulation de tous les avantages dispensés par conviction humaniste, a généré un système favorable aux illégaux — et aux organisations qui en profitent — qui les amène à exploiter autant que possible les services de la collectivité, si bien qu'avec le temps, une

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) maakt een onderscheid tussen huwelijk en gezinshereniging. Twee illegalen hebben de mogelijkheid om te huwen zonder dat ze daardoor aanspraak maken op een verblijfsrecht. Wat de illegalen die huwen en die kinderen hebben betreft, hebben zij niet het recht om hun verblijf te laten regulariseren? Mogen zij dan niet verliefd worden en hun relatie officieel laten bekrachtigen?

De heer Patrick Dewael (Open Vld) vindt dat de zaken fout weergegeven worden. Zo zal een Afghaan, die asiel aanvraagt in België, een dossier indienen, dat door de overheid zal worden onderzocht, met inachtneming van het Verdrag van Genève. Het asiel wordt toegekend of geweigerd. Dit geldt tevens voor de subsidiaire bescherming: die wordt toegekend dan wel geweigerd. Sommigen zijn van mening dat alle Afghanen, die zich melden in België, asiel zouden moeten krijgen, louter omdat ze uit Afghanistan komen. Asielinstanties, gebonden aan een haast gerechtelijke procedure, hebben echter een andere kijk op de zaak. Indien zij het asiel weigeren, zou repatriëring tot de mogelijkheden moeten behoren. De argumentatie die stelt dat repatriëring onmogelijk is, want er bestaat geen "Memory of Understanding" met Afghanistan, gaat uit van een perfide redenering. Nederland voert repatriëringen uit, terwijl ze terzake evenmin akkoorden met Afghanistan hebben. Mogen vreemdelingen wel verliefd worden? Uiteraard, maar de wet hoeft niet toe te staan dat deze mensen trouwen om hun verblijf in België te verlengen en om daaruit méér rechten te verkrijgen. Om die reden moet de wetgever strenger optreden. De Staat mag creatief shoppen niet langer dulden.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) noemt creatief shoppen het terugvallen op een procedure als de betrokkenen in feite geen stel zijn. Daarnaast zijn er ook stellen waarbij één van de partners in België al illegaal verbleef, en die wel degelijk affectieve banden onderhouden en uit die relatie kinderen hebben gekregen.

De heer Patrick Dewael (Open Vld) vindt dat illegaliteit niet voor rechten mag zorgen. Die situatie waarmee België te kampen heeft, is het resultaat van een fundamenteel humanistische stelling dat kinderen van illegalen recht hebben op openbaar onderwijs, uit hoofde van de rechten van het kind dat wordt beschouwd als een slachtoffer van de illegale handelingen van zijn ouders. Het ligt ook voor de hand dat illegalen en hun kinderen recht hebben op gezondheidszorg in België. Jammer genoeg heeft de opeenstapeling van alle uit humanistische overwegingen verstrekte voordelen gezorgd voor een systeem dat gunstig is voor de illegalen — en voor de organisaties die misbruik van hen maken — en ze ertoe aanzet de diensten van de gemeenschap maxi-

situation se crée qui aboutit à la régularisation. Il faut y mettre un terme à présent.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) juge que la Région flamande doit adopter la même philosophie que celles de la Région de Bruxelles-Capitale et de la Région Wallonne. Dans les cas réellement humanitaires, en présence de couples avec enfants dont un partenaire est Belge, la régularisation existe déjà. Tous les ministres l'ont accordée, après examen individuel des dossiers.

M. Theo Francken (N-VA) résume son amendement. Il s'agit d'un peaufinage technique de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, qui tend à prohiber le fait qu'une procédure de regroupement familial soit amorcé en Belgique, lorsqu'une personne détient un visa de touriste, valable pour une durée inférieure à trois mois, sauf le cas du visa accordé dans le cadre du mariage.

M. Rachid Madrane (PS) et consorts déposent un *amendement n° 63* (DOC 53 0443/004) relatif aux cohabitations de complaisance. Pour les développements, M. Rachid Madrane renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 31).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) demande si l'amendement correspond au texte de l'accord de gouvernement, du moins en grandes lignes, car elle perçoit quelques différences. En effet, si l'amendement réfère au paragraphe 3/1, le projet du gouvernement mentionne le paragraphe 3/2. Il convient de vérifier s'il ne s'agit pas d'une simple erreur de frappe dans un des deux textes.

M. Rachid Madrane (PS) confirme que son amendement reprend l'accord de gouvernement. Une vérification sera néanmoins faite.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 74* (DOC 53 0443/004) afin d'introduire un examen de recevabilité des demandes de regroupement familial sur la base de relations de partenariat non équivalant à mariage. Mme Delacroix-Rolin renvoie aux développements écrits (DOC 53 0443/004, p. 46) et précise que conformément à l'accord de gouvernement, c'est bien un paragraphe 3/2 qui est inséré.

Art. 8 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 42* (DOC 53 0443/004) relatif au parcours d'intégration et visant à modifier l'article 13 de la loi du 15 dé-

maal te exploiteren, zodat mettertijd een situatie wordt geschapen die uitmondt in een regularisatie. Daaraan moet thans een einde worden gemaakt.

Volgens *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* moet het Vlaams Gewest dezelfde uitgangspunten aannemen als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest. In echt humanitaire gevallen, als men te maken heeft met stellen met kinderen waarvan een van de partners een Belg is, bestaat de regularisatie al. Alle ministers hebben ze toegekend nadat de dossiers individueel werden onderzocht.

De heer Theo Francken (N-VA) vat zijn amendement samen. Het gaat om een technische verfijning van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 die tot doel heeft te verbieden dat iemand met een toeristenvisum dat minder dan drie maanden geldig is in België een gezinsherenigingsprocedure aanvat, behalve als het gaat om een visum dat in het kader van een huwelijk werd verleend.

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 63* (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op de schijnsamenwoningen. De heer Madrane verwijst naar de verantwoording (DOC 53 0443/004, blz. 31).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vraagt of het amendement overeenstemt met de tekst van het regeerakkoord, althans in grote lijnen. Ze ziet immers enkele verschillen. Het amendement verwijst naar § 3/1, terwijl in de tekst van de regering sprake is van § 3/2. Er zal moeten worden nagegaan of het in een van beide teksten niet om een tikfout gaat.

De *heer Rachid Madrane (PS)* bevestigt dat zijn amendement overeenstemt met het regeerakkoord. Niettemin zal een en ander worden nagegaan.

Met hun *amendement nr. 74* (DOC 53 0443/004) beogen *de dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH)* de instelling van een ontvankelijkheidsonderzoek voor de aanvragen tot gezinshereniging op basis van partnerrelaties die niet met het huwelijk gelijkgesteld zijn. Mevrouw Delacroix-Rolin verwijst naar de verantwoording (DOC 53 04433/004, blz. 46) en preciseert dat, conform het regeerakkoord, wel degelijk een § 3/2 wordt ingevoegd.

Art. 8 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 42* (DOC 53 0443/004) in, dat betrekking heeft op het inburgeringstraject en tot doel heeft artikel 13 van de

cembre 1980 sur les étrangers. L'auteur précise que si une personne ne peut démontrer qu'elle a satisfait au parcours d'intégration, son titre de séjour sera retiré.

M. Rachid Madrane et consorts (PS) déposent un *amendement n° 64* (DOC 53 0443/004) d'ordre technique, afin de faire un parallèle entre l'article 11, § 2 et l'article 13 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 75* (DOC 53 0443/004). Mme Delacroix-Rolin souhaite que l'article 17 de la directive européenne 2003/86 du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial soit explicitement intégrée dans la législation belge, pour en améliorer la clarté.

M. Theo Francken (N-VA) estime que cet amendement est superfétatoire, attendu qu'il est fondé sur une directive européenne, qui est une norme *supra*nationale d'application directe en droit interne belge.

M. Filip De Man et consorts (VB) déposent un *amendement n° 132* (DOC 53 0443/008) tendant également à modifier l'article 13 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers.

Art. 9 *(nouveau)*

M. De Man et consorts (VB) déposent un *amendement n° 133* (DOC 53 0443/008) tendant à remplacer l'article 15 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers en prévoyant que l'autorisation d'établissement doit être accordée à l'étranger qui justifie d'un séjour régulier et ininterrompu de cinq ans dans le Royaume.

Art. 10 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 78* (DOC 53 0443/004) tendant à modifier l'article 39/2 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin de mettre le droit belge relatif à la procédure de recours des étrangers en matière de regroupement familial en conformité avec le droit *supra*national qui est de nature "*self-executing*". Pour les développements, Mme Genot envoie à la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 48).

vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen. De indiener geeft aan dat de verblijfsvergunning van iemand die niet kan aantonen dat hij aan het inburgeringstraject heeft voldaan, zal worden ingetrokken.

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 64* (DOC 53 0443/004) in. Het is van technische aard en beoogt een parallel te maken tussen artikel 11, § 2 en artikel 13 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 75* (DOC 53 0443/004) in. Mevrouw Delacroix-Rolin wenst dat artikel 17 van Richtlijn 2003/86 van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging expliciet in de Belgische wetgeving wordt opgenomen, teneinde de duidelijkheid ervan te vergroten.

Volgens *de heer Theo Francken (N-VA)* is dat amendement overbodig omdat het berust op een Europese richtlijn. Dat is immers een *supra*nationale norm die in het Belgisch intern recht rechtstreeks van toepassing is.

Met zijn *amendement nr. 132* (DOC 53 0443/008) beoogt de *heer Filip De Man (VB) c.s.* eveneens artikel 13 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen.

Art. 9 *(nieuw)*

De heer Filip De Man (VB) c.s. dient *amendement nr. 133* (DOC 53 0443/008) in, dat ertoe strekt artikel 15 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te vervangen, door te bepalen dat de machtiging tot vestiging moet verleend worden aan de vreemdeling die bewijst dat hij gedurende vijf jaar regelmatig en ononderbroken in het Rijk heeft verbleven.

Art. 10 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 78* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 39/2 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen, teneinde inzake gezinshereniging de Belgische rechtsregels met betrekking tot de beroepsprocedure voor de vreemdelingen in overeenstemming te brengen met het *supra*nationale recht, dat self-executing is. Voor nadere toelichting verwijst mevrouw Genot naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0433/004, blz. 48).

Art. 11 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 36* (DOC 53 0443/004) visant à modifier l'article 40*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin d'y introduire la notion de "partenariat de complaisance". Pour la justification, M. Francken renvoie aux développements de l'amendement n° 34 (DOC 53 0443/004, p. 8).

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 46* (DOC 53 0443/004) relatif à l'âge des partenaires. Pour la justification de son amendement, M. Francken renvoie aux développements de l'amendement n° 44(DOC 53 0443/004, p. 16).

M. Rachid Madrane et consorts (PS) déposent un *amendement n° 65* (DOC 53 0443/004) relatif aux critères de la relation durable, d'une part, et à la garde partagée, d'autre part. Pour la justification, l'auteur renvoie aux développements écrits (DOC 53 0443/004, p. 34).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) tient à rappeler que son *amendement n° 7* à l'article 2 (DOC 0443/002) concerne les non Belges et se rapporte à l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, alors que l'amendement n° 65 vise également les Belges et les ressortissants d'États membres de l'Union européenne. La garde partagée ne figure pas dans son amendement n° 7.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 125* (DOC 53 0443/007) identique à l'amendement n° 65.

Art. 12 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 33* (DOC 53 0443/004) visant à abroger l'article 40*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Pour la justification, M. Francken renvoie aux développements de son amendement n° 18 à l'article 2 (DOC 53 0443/004, p. 1).

Art. 13 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 79* (DOC 53 0443/004) tendant à modifier l'article 41 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, afin de prévoir un délai pour le traitement de demandes de visa de regroupement familial à l'égard de ressortissants européens ou belges,

Art. 11 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 36* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 40*bis* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen, teneinde er het begrip "schijnpartnerschap" in op te nemen. Voor nadere toelichting verwijst de heer Francken naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 34 (DOC 53 0433/004, blz. 8).

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 46* (DOC 53 0443/004) in, betreffende de leeftijd van de partners. Voor nadere toelichting verwijst de heer Francken naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 44 (DOC 53 0433/004, blz. 16).

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 65* (DOC 53 0443/004) in, betreffende de criteria voor een duurzame relatie en betreffende het gedeeld hoederecht. Voor nadere toelichting verwijst de heer Madrane naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0433/004, blz. 34).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) brengt in herinnering dat haar *amendement nr. 7* op artikel 2 (DOC 53 0443/002) betrekking heeft op de niet-Belgen en slaat op artikel 10 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980; amendement nr. 65 daarentegen heeft eveneens betrekking op de Belgen en de onderdanen van EU-lidstaten. Het gedeeld hoederecht komt niet voor in amendement nr. 7 van de spreekster.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 125* (DOC 53 0443/007) in, dat identiek is aan amendement nr. 65.

Art. 12 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 33* (DOC 53 0443/004) in, teneinde artikel 40*ter* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 op te heffen. Voor nadere toelichting verwijst de heer Francken naar de schriftelijke verantwoording van zijn amendement nr. 18 op artikel 2 (DOC 53 0433/004, blz. 1).

Art. 13 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 79* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt artikel 41 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen, teneinde te voorzien in een termijn voor de behandeling van visa met het oog op gezinshereniging, ten aanzien van EU-burgers of

pour rendre le droit belge conforme l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 128/2010 du 4 novembre 2010. Pour les développements, Mme Genot renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 50 et 51).

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent un *amendement n° 97* (DOC 53 0443/005) tendant à modifier le même article, afin de faciliter l'introduction de demandes de visa. Pour les développements, Mme Zoé Genot renvoie à la justification écrite (DOC 53 0443/005, p. 3).

Art. 14 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 39* (DOC 53 0443/004) visant à modifier l'article 42*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Pour la justification, M. Francken renvoie aux développements de son amendement n° 38 (DOC 53 0443/004, p. 13).

M. Rachid Madrane (PS) et consorts déposent un *amendement n° 66* (DOC 53 0443/004) visant à modifier le même article. M. Madrane renvoie à sa justification écrite (DOC 53 0443/004, pp. 35 et 36).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) partage la logique de cet amendement.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 126* (DOC 53 0443/007). Cet amendement est identique à l'amendement n° 66.

Art. 15 *(nouveau)*

M. Theo Francken (N-VA) dépose un *amendement n° 40* (DOC 53 0443/004) relatif au retrait du titre de séjour et visant à modifier l'article 40*quater* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Pour la justification, l'auteur renvoie aux développements de son amendement n° 38 (DOC 53 0443/004, p. 13).

M. Rachid Madrane et consorts (PS) déposent un *amendement n° 67* (DOC 53 0443/004), qui tend à modifier le même article. M. Madrane renvoie à sa justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 38).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) soutient cet amendement dans ses aspects techniques. En ce qui concerne les

Belgische onderdanen. Het is de bedoeling zich aldus te schikken naar het recente arrest nr. 128/2010 van het Grondwettelijk Hof van 4 november 2010. Voor nadere toelichting verwijst mevrouw Genot naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0433/004, blz. 50 en 51).

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 97* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt hetzelfde artikel te wijzigen, teneinde de indiening van een visumaanvraag te vergemakkelijken. Voor nadere toelichting verwijst mevrouw Genot naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0433/005, blz. 3).

Art. 14 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 39* (DOC 53 0443/004) in, teneinde artikel 42*ter* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen. Voor nadere toelichting verwijst de heer Francken naar de schriftelijke verantwoording van zijn amendement nr. 38 (DOC 53 0433/004, blz. 13).

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 66* (DOC 53 0443/004) in, tot wijziging van datzelfde artikel. Voor nadere toelichting verwijst de heer Madrane naar de schriftelijke verantwoording (DOC 53 0433/004, blz. 35 en 36).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het eens met de logica achter dat amendement.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 126* (DOC 53 0443/007) in, dat identiek is aan amendement nr. 66.

Art. 15 *(nieuw)*

De heer Theo Francken (N-VA) dient *amendement nr. 40* (DOC 53 0443/004) in, teneinde artikel 40*quater* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 te wijzigen. Voor nadere toelichting verwijst de heer Francken naar de schriftelijke verantwoording van zijn amendement nr. 38 (DOC 53 0433/004, blz. 13).

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 67* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt hetzelfde artikel te wijzigen. De heer Madrane verwijst naar de schriftelijke verantwoording van het amendement (DOC 53 0443/004, blz. 38).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is gewonnen voor de technische aspecten van dit amendement. Bij

mariages de complaisance, le conjoint de bonne foi ne peut être sanctionné.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 127* (DOC 53 0443/007). Cet amendement est identique à l'amendement n° 67.

Art. 16 *(nouveau)*

M. Rachid Madrane (PS) et consorts déposent un *amendement n° 68* (DOC 53 0443/004) relatif à la décision d'éloignement du territoire pour des raisons d'ordre public ou de sécurité publique et qui tend à modifier l'article 43 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers. Pour les développements, M. Madrane renvoie à sa justification écrite (DOC 53 0443/004, p. 39).

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 128* (DOC 53 0443/007). Cet amendement est identique à l'amendement n° 68.

M. Bart Somers (Open Vld) estime que les problèmes d'ordre public ou de sécurité publique ne varient pas en fonction de la durée du séjour, de l'âge d'une personne qui séjourne en Belgique, ou de sa santé. Ces éléments subjectifs sont étrangers à l'ordre public et la sécurité publique, qui s'analysent comme une situation objective. Par conséquent, il n'y a pas lieu de les mettre en relation. Lorsqu'un ministre conclut à l'existence d'une menace, les considérations de cette nature à l'égard d'un individu sont de moindre importance et ne peuvent jamais porter atteinte à l'ordre public et la sécurité publique. Le raisonnement de l'auteur de l'amendement n° 68 est difficile à comprendre.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) est d'avis que le ministre peut toujours prendre en considération les éléments subjectifs par rapport au retrait du permis de séjour, sauf lorsque l'ordre public et la sécurité publique entrent en lice. Ainsi, la santé d'une personne résidant sur le territoire dans le cadre du regroupement familial ne saurait primer sur la sécurité nationale.

M. Rachid Madrane (PS) considère que les notions d'ordre public et de sécurité publique demeurent très vagues et pleinement subjectives. Un manifestant troublant l'ordre public lors d'une manifestation, doit-il être expulsé pour autant? Il convient, par conséquent, d'attribuer le pouvoir d'appréciation au ministre, afin qu'il

schijnhuwelijken mag de echtgenoot die te goeder trouw is niet worden bestraft.

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 127* (DOC 53 0443/007) in. Dit amendement is identiek aan amendement nr. 67.

Artikel 16 *(nieuw)*

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient in verband met de beslissing iemand van het grondgebied te verwijderen om redenen van openbare orde of openbare veiligheid *amendement nr. 68* (DOC 53 0443/004) in, dat strekt tot wijziging van artikel 43 van de Vreemdelingenwet van 15 december 1980. Voor verdere toelichtingen verwijst de heer Madrane naar de schriftelijke verantwoording van het amendement (DOC 53 0443/004, blz. 39).

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 128* (DOC 53 0443/007) in. Dit amendement is identiek aan amendement nr. 68.

Volgens de *heer Bart Somers (Open Vld)* variëren de knelpunten inzake openbare orde of openbare veiligheid niet naargelang de duur van het verblijf, de leeftijd van iemand die in België verblijft of diens gezondheid. Die subjectieve factoren hebben niets te maken met de openbare orde en de openbare veiligheid, die als een objectieve situatie te bestempelen vallen. Daarom mag tussen een en ander geen verband worden gelegd. Wanneer een minister besluit dat er gevaar dreigt, zijn dat soort overwegingen over een specifieke persoon van minder belang, en kunnen ze nooit opwegen tegen de openbare orde en veiligheid. De redenering van de indiener van amendement nr. 68 valt moeilijk te begrijpen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) meent dat de minister bij de intrekking van de verblijfsvergunning altijd de subjectieve factoren in aanmerking kan nemen, behalve wanneer de openbare orde en de openbare veiligheid in het geding zijn. Aldus mag de gezondheid van iemand die in het kader van gezinshereniging op 's lands grondgebied verblijft, niet primeren op de nationale veiligheid.

De heer Rachid Madrane (PS) vindt dat de begrippen "openbare orde" en "openbare veiligheid" hoe dan ook erg vaag en volstrekt subjectief zijn. Gesteld dat een demonstrant bij een betoging de openbare orde verstoort, volstaat dat als motief om hem het land uit te zetten? Bijgevolg moet de beoordelingsbevoegdheid

juge si les faits sont suffisamment graves pour justifier l'éloignement au regard de tous les éléments.

M. Theo Francken (N-VA) signale qu'il a interrogé le secrétaire d'État au Budget, à la Politique de Migration et d'Asile, à la Politique des Familles et aux Institutions culturelles fédérales au sujet des décisions prises à la suite de troubles à l'ordre public et à la sécurité publique. En cinq ans, seize arrêtés royaux furent adoptés permettant d'éloigner des personnes représentant une menace. En 2008, un arrêté royal, en 2009, aucun, et en 2010, cinq arrêtés royaux ont été pris. Autrement dit, les éloignements sont peu fréquents, et, au fond, bien trop rares. M. Saber Mohammed, un membre du réseau d'Al Qaïda qui est aussi le terroriste le plus dangereux qu'ait connu la Belgique, a purgé une peine de réclusion de cinq ans. Cet homme, qui détient la nationalité iraquienne, est marié et père de famille. Autant dire que l'éloignement ne constitue pas une option. Compte tenu de l'opinion publique, il vaut pourtant mieux que cette personne puisse quitter le territoire le plus rapidement possible. L'amendement n° 68 lui paraît trop généreux.

M. Bart Somers (Open Vld) avance que cet amendement commet une erreur de principe et de fait. En effet, si l'éloignement d'un manifestant qui aurait lancé un pétard ne devrait pas être admis, l'amendement n'est guère pertinent, car l'âge et la santé ne seront pas pris en considération pour déterminer si l'ordre public a été troublé, uniquement la gravité des actes posés sera évaluée. Au regard des principes, l'amendement ne permet pas de rencontrer la préoccupation de l'intervenant précédent. Sous l'angle factuel, force est de constater que les expulsions sont clairsemées, si bien qu'elles ne concernent qu'une fraction infime des délinquants les plus dangereux. Il est absolument impensable qu'une personne provoquant un tapage nocturne soit susceptible d'être expulsée. L'intervenant s'oppose donc à l'amendement proposé, car il prive le ministre des moyens dont il dispose pour assurer l'ordre public et la sécurité publique.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) estime que les ministres en Belgique étant très raisonnables, ils ne trépignent pas spécialement d'enthousiasme à l'idée de pouvoir héberger un terroriste. Par contre, l'article 17 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial prévoit explicitement que "*[l]es États membres prennent dûment en considération la nature et la solidité des liens familiaux de la personne et sa durée de résidence dans l'État membre, ainsi que l'existence d'attaches*

aan de minister worden toegekend zodat hij op grond van alle elementen kan oordelen of de feiten ernstige genoeg zijn om de verwijdering te rechtvaardigen.

De heer Theo Francken (N-VA) stipt aan dat hij de staatssecretaris voor Begroting, Migratie- en Asielbeleid, Gezinsbeleid en Federale Culturele Instellingen vragen heeft gesteld over de beslissingen die werden genomen na verstoringen van de openbare orde en van de openbare veiligheid. In vijf jaar tijd werden zestien koninklijke besluiten uitgevaardigd die de mogelijkheid bieden personen te verwijderen die een bedreiging vormen. In 2008 is er één koninklijk besluit geweest, in 2009 geen enkel en in 2010 waren het er vijf. Met andere woorden, verwijderingen komen niet vaak voor en zijn in feite veel te zeldzaam. De heer Saber Mohammed, lid van Al Qaeda en tevens de gevaarlijkste terrorist die België ooit heeft gekend, heeft een gevangenisstraf van vijf jaar uitgezeten. Die man, met de Iraakse nationaliteit, is gehuwd en huisvader. Met andere woorden, verwijdering behoort niet tot de mogelijkheden. Rekening houdend met de publieke opinie is het nochtans beter dat die persoon zo snel mogelijk het grondgebied kan verlaten. De spreker vindt amendement nr. 68 te gul.

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld)* wordt met dit amendement een principiële en feitelijke vergissing gemaakt. Het is weliswaar onaanvaardbaar dat een manifestant die een voetzoeker zou hebben gegooid, wordt verwijderd, maar het amendement is nauwelijks relevant omdat geen rekening zal worden gehouden met de leeftijd en met de gezondheidstoestand om uit te maken of de openbare orde werd verstoord; alleen de ernst van de gepleegd feiten zal worden beoordeeld. Op het vlak van de principes komt het amendement niet tegemoet aan de bekommering van de vorige spreker. Wat de feiten betreft, moet worden vastgesteld dat uitwijzingen zeldzaam zijn, aangezien ze alleen op een uiterst klein aantal heel gevaarlijke delinquenten betrekking hebben. Het is absoluut ondenkbaar dat iemand dreigt te worden uitgewezen wegens nachtlawaai. De spreker is dus tegen het voorgestelde amendement gekant omdat het de minister de middelen ontzegt waarover hij beschikt om de openbare orde en de openbare veiligheid te verzekeren.

Volgens *mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!)* zijn de ministers in België zeer redelijk en zijn ze niet laaiend enthousiast bij de gedachte hier een terrorist te laten wonen. Artikel 17 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinsherenigingbepaalt daarentegen uitdrukkelijk het volgende: *"In geval van afwijzing van een verzoek, intrekking of niet-verlenging van een verblijfstitel, alsmede in geval van een verwijderingsmaatregel tegen de gezinsheniger of leden van diens gezin houden de lidstaten*

familiales, culturelles ou sociales avec son pays d'origine, dans les cas de rejet d'une demande, de retrait ou de non-renouvellement du titre de séjour, ainsi qu'en cas d'adoption d'une mesure d'éloignement du regroupant ou des membres de sa famille." L'amendement n° 68 s'inscrit dans cette philosophie-là.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) renvoie à l'article 43, 2° de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, qui pose clairement le principe de proportionnalité. Autrement dit, les décisions de renvoi ne sont pas prises à la légère. Celui-ci dispose que "*les mesures d'ordre public ou de sécurité nationale doivent respecter le principe de proportionnalité et être fondées exclusivement sur le comportement personnel de l'individu concerné. L'existence de condamnations pénales antérieures ne peut à elle seule motiver de telles mesures. Le comportement de la personne concernée doit représenter une menace réelle, actuelle et suffisamment grave pour un intérêt fondamental de la société.*" Il serait absurde de ne pas expulser un individu de nationalité étrangère qui prépare un attentat en Belgique, au motif qu'il réside sur le territoire depuis plusieurs années, que son enfant est scolarisé et qu'il témoigne d'une santé fragile. La loi actuellement en vigueur offre suffisamment de garanties et ne vise pas le manifestant qui n'a rien à se reprocher.

M. Rachid Madrane (PS) fait observer que l'article 43 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers s'applique également à l'égard des ressortissants des États membres de l'Union européenne. Son amendement évite d'appliquer des doubles peines, c'est-à-dire le fait pour un délinquant de subir une peine en Belgique, suivie d'une expulsion. Même la France élabore un droit qui purge les doubles peines.

M. Theo Francken (N-VA) objecte que l'éloignement n'est pas une peine, mais une mesure administrative. C'est aussi l'interprétation traditionnelle des socialistes. Or, suivant l'amendement n° 68. M. Saber Mohammed, qualifié de terroriste notoire, ne pourrait être expulsé. C'est inacceptable, d'autant plus que la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, qui est l'œuvre d'élus appartenant à des groupes traditionnels, considère l'éloignement comme une sanction administrative.

Selon *M. Bart Somers (Open Vld)*, l'amendement est étrange sur deux plans. Premièrement, suivant sa logique, l'éloignement de délinquants ayant été condamnés pour avoir commis des infractions graves ne serait plus possible, de sorte que l'éloignement ne concernerait plus que les suspects. Par définition, une personne n'étant pas condamnée pénalement

terdege rekening met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokken persoon en met de duur van zijn verblijf in de lidstaat, alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst.". Amendement nr. 68 sluit daarbij aan.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst naar artikel 43, 2° van de vreemdelingenwet van 15 december 1980, dat duidelijk het evenredigheidsprincipe poneert. Met andere woorden, verwijderingsbeslissingen worden niet lichtzinnig genomen. Het voormelde artikel 43 bepaalt dat *"de om redenen van openbare orde of nationale veiligheid genomen maatregelen (…) in overeenstemming [moeten] zijn met het evenredigheidsbeginsel en uitsluitend gebaseerd zijn op het persoonlijk gedrag van de betrokkene. Strafrechtelijke veroordelingen vormen als zodanig geen reden voor deze maatregelen. Het gedrag van de betrokkene moet een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormen."* Het zou absurd zijn dat een persoon van vreemde nationaliteit die in België een aanslag voorbereidt niet wordt uitgewezen onder het voorwendsel dat hij al jaren op het grondgebied verblijft, dat zijn kind schoolloopt en dat hij een zwakke gezondheid heeft. De thans vigerende wet biedt voldoende garanties en heeft geen betrekking op de betoger die zich niets te verwijten heeft.

De heer Rachid Madrane (PS) merkt op dat artikel 43 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 ook op de ingezetenen van de lidstaten van de Europese Unie van toepassing is. Bedoeling van zijn amendement is dubbele straffen te voorkomen, dat wil zeggen dat een delinquent in België een straf moet ondergaan en naderhand wordt uitgewezen. Zelfs Frankrijk werkt een recht uit dat dubbele bestraffing uitsluit.

De heer Theo Francken (N-VA) werpt tegen dat verwijdering geen straf is, maar een administratieve maatregel. Dat is ook de traditionele interpretatie van de socialisten. Volgens amendement nr. 68 zou de heer Saber Mohammed, die nochtans als een notoir terrorist bekendstaat, niet kunnen worden uitgewezen. Dat is onaanvaardbaar, te meer omdat de vreemdelingenwet van 15 december 1980, die het werk is van verkozenen van traditionele partijen, de verwijdering als een administratieve sanctie beschouwt.

Volgens de *heer Bart Somers (Open Vld)* is het amendement op twee vlakken vreemd. Ten eerste is het, volgens de logica van het amendement, niet langer mogelijk delinquenten te verwijderen die werden veroordeeld omdat ze zware misdrijven hebben gepleegd. Zodoende zou de verwijdering alleen nog voor de verdachten gelden. Iemand die strafrechtelijk niet is

ne subit pas de double peine en étant éloigné. Si des présomptions existent à l'égard d'un individu suspecté d'activités terroristes, celui-ci peut être expulsé. La personne condamnée, en revanche, ne peut être expulsée. Deuxièmement, selon le même mode de pensée, l'éloignement sera fonction de la durée du séjour en Belgique, de sorte que les nouveaux arrivants peuvent se voir appliquer une double peine, tandis que ceux qui résident de longue date dans le Royaume en sont épargnés. La double peine est autorisée, en somme, à condition de tenir compte de l'âge, de la santé, de la situation économique et familiale. La démonstration étant faite du caractère déficient de l'amendement, un choix s'impose. Ou bien les membres adhèrent à l'interprétation de M. Francken, qui soutient que l'éloignement est une mesure administrative. Dans ce cas, il importe de ne pas recourir arbitrairement aux notions d' "ordre public" et de "sécurité publique". Néanmoins, aucun cas d'éloignement pour des motifs fantaisistes n'a été recensé. Ou bien les membres refusent l'explication donnée, et la mesure d'éloignement devient impraticable. Telle n'est pas la position du gouvernement actuel, ni des précédents.

M. Rachid Madrane (PS) évoque le cas d'un Espagnol qui a purgé une peine de prison en Belgique. Doit-il être expulsé?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) et M. Bart Somers (Open Vld) répondent par la négative.

M. Rachid Madrane (PS) précise que son amendement traduit l'esprit de l'article 17 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003. Si l'amendement heurte les esprits dans sa formulation actuelle, l'auteur se déclare disposé à retirer la notion d'ordre public. De toute évidence, il ne s'agit pas de protéger des criminels terroristes.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) se déclare parfaitement d'accord avec le fait qu'un ensemble d'éléments puisse être retenu dans la prise en considération d'une mesure d'éloignement, pourvu que l'ordre public et la sécurité publique n'apparaissent pas dans le texte de l'amendement. Elle relève par ailleurs que l'amendement devrait modifier l'article 45 de la loi, au lieu de l'article 43.

M. Bart Somers (Open Vld) résume le consensus: il sera toujours tenu compte de la situation spécifique de l'intéressé (son attachement avec le pays, sa fortune, …), sauf en cas d'atteinte à l'ordre public ou à la sécurité publique.

veroordeeld, ondergaat per definitie geen dubbele straf door verwijderd te worden. Indien er vermoedens bestaan ten aanzien van een van terroristische activiteiten verdacht individu, kan die persoon worden uitgezet. Een veroordeelde daarentegen kan niet worden uitgezet. Ten tweede zal in dezelfde gedachtegang de verwijdering afhankelijk zijn van de duur van het verblijf in België, zodat nieuwkomers een dubbele straf kunnen oplopen, terwijl zij die al lang in België wonen, daarvan gespaard blijven. Dubbele bestraffing is alles bijeengenomen toegestaan, mits rekening wordt gehouden met de leeftijd, de gezondheid en de economische en gezinssituatie. Nu is aangetoond dat het amendement gebreken vertoont, wordt een keuze onontkoombaar. Ofwel kiezen de leden voor de interpretatie van de heer Francken, die erbij blijft dat verwijdering een administratieve maatregel is. In dat geval is het belangrijk niet willekeurig zijn toevlucht te nemen tot de begrippen "openbare orde" en "openbare veiligheid". Er is echter geen enkel geval van verwijdering om uit de lucht gegrepen redenen opgetekend. Ofwel weigeren de leden de gegeven uitleg, en wordt de uitzettingsmaatregel onuitvoerbaar. Dat is niet het standpunt van de huidige regering, noch van de vorige.

De heer Rachid Madrane (PS) brengt het geval ter sprake van een Spanjaard die een gevangenisstraf in België heeft uitgezeten. Moet hij worden uitgezet?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) en de *heer Bart Somers (Open Vld)* antwoorden ontkennend.

De heer Rachid Madrane (PS) merkt op dat zijn amendement de weergave is van de strekking van artikel 17 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003. Mocht het amendement in zijn huidige vorm storend overkomen, dan is de indiener bereid het begrip 'openbare orde' weg te laten. Het gaat er uiteraard niet om terroristische criminelen te beschermen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) is het volkomen eens met het feit dat men bij het overwegen van een maatregel tot verwijdering rekening kan houden met een geheel van elementen, op voorwaarde dat openbare orde en de openbare veiligheid niet in de tekst van het amendement verschijnen. Zij merkt voorts op dat het amendement artikel 45 van de wet zou moeten wijzigen, en niet artikel 43.

De heer Bart Somers (Open Vld) vat de consensus samen: er zal altijd rekening worden gehouden met de specifieke situatie van de betrokkene (zijn band met het land, zijn vermogen enzovoort), behalve in geval van schending van de openbare orde of de openbare veiligheid.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) suggère qu'un nouvel amendement pourrait prévoir une formule qui expose la règle générale, suivie de l'exception.

M. Theo Francken (N-VA) propose, quant à lui, de transcrire de manière littérale l'article 17 de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003, afin de pas rendre la loi plus complexe qu'il ne faut.

Art. 17 *(nouveau)*

M. Filip De Man (VB) et consorts déposent un *amendement n° 134* visant à insérer dans le titre II de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers un Chapitre Ier*bis* comprenant les articles 47/1 à 47/3, consacré au regroupement familial et à la constitution de famille (DOC 53 0443/008 – pp. 3 à 5).

Art. 18 *(nouveau)*

M. Rachid Madrane (PS) et consorts déposent un *amendement n° 69* (DOC 53 0443/004) relatif au Règlement sanitaire international de l'Organisation mondiale de la santé. Pour la justification, M. Madrane renvoie à ses développements écrits (DOC 53 0443/004, p. 39).

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent un *amendement n° 129* (DOC 53 0443/007) identique à l'amendement n° 69.

Art. 19 *(nouveau)*

M. Filip De Man (VB) et consorts déposent un *amendement n° 135* (DOC 53 0443/008) relatif à l'entrée en vigueur de la proposition de loi à l'examen.

*
* *

Art. 20 *(nouveau)*

M. Rachid Madrane et consorts (PS) déposent un *amendement n° 59* (DOC 53 0443/004) visant à compléter l'intitulé de la présente proposition de loi par les mots "et de pays membres de l'UE".

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) suggereert dat een nieuw amendement zou kunnen voorzien in een formule met de algemene regel, gevolgd door de uitzondering.

De heer Theo Francken (N-VA) stelt voor artikel 17 van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 letterlijk over te nemen, om de wet niet ingewikkelder te maken dan nodig.

Art. 17 *(nieuw)*

De heer Filip De Man (VB) c.s. dient *amendement nr. 134* (DOC 53 0443/008) in, dat ertoe strekt in Titel II van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 een hoofdstuk Ibis in te voegen, dat de artikelen 47/1 tot 47/3 omvat en gewijd is aan gezinshereniging en gezinsvorming (blz. 3 tot 5).

Art. 18 *(nieuw)*

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 69* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt te verwijzen naar de meest recente versie van het Internationaal Gezondheidsreglement van de Wereldgezondheidsorganisatie. Voor de verantwoording verwijst de indiener naar de schriftelijke toelichting (blz. 39).

De dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH) dienen *amendement nr. 129* (DOC 53 0443/007) in, dat identiek is aan amendement nr. 69.

Art. 19 *(nieuw)*

De heer Filip De Man (VB) c.s. dient *amendement nr. 135* (DOC 53 0443/008) in, in verband met de datum van inwerkingtreding van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel.

*
* *

Art. 20 *(nieuw)*

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient *amendement nr. 59* (DOC 53 0443/004) in, dat ertoe strekt het opschrift van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel aan te vullen met de woorden "en van de EU-onderdanen".

B. Avis de l'Office des Étrangers (voir annexe)

1. Exigence en matière de revenus

La représentante du secrétaire d'État commente l'avis de l'Office des Étrangers (OE) en ce qui concerne l'exigence en matière de revenus. L'OE se fonde, pour émettre son avis, sur la réglementation et la jurisprudence européennes, dont principalement l'arrêt Chakroun (Cour de justice, 4 mars 2010, C-578/08, JO C 113 du 1er mai 2010).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) infère de l'avis de l'OE que, pour le regroupement familial, les revenus doivent être suffisants pour que l'intéressé ne soit pas à charge des pouvoirs publics. La notion d' "aide sociale" de la Directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial correspond, en Belgique, conformément à l'arrêt Chakroun, au système d'aide sociale et à l'aide sociale financière. Cette aide sociale n'est pas prise en compte dans le calcul du montant de référence. Les assurances sociales classiques doivent, en revanche, être prises en compte.

Concrètement, cela signifie qu'on peut instaurer un montant de référence, en définissant les moyens d'existence, conformément à la scission opérée par l'OE. En outre, il est exact que l'exigence en matière de revenus n'est qu'un élément de l'évaluation globale de chaque dossier individuel. L'analyse de l'OE marque néanmoins un assouplissement profond par rapport à la proposition de loi (DOC 53 0443/001 et 002).

M. Theo Francken (N-VA) regrette l'avis de l'OE en ce qui concerne l'exigence en matière de revenus pour trois raisons. D'abord, l'interprétation donnée par l'OE de l'arrêt Chakroun est contraire à la réponse claire donnée par le secrétaire d'État, M. Wathelet, au Sénat en réponse à une question orale de Mme Lanjri sur les conséquences de l'arrêt[1]. La note de l'OE indique, en effet, que les allocations de remplacement, parmi lesquelles les allocations familiales, entrent en ligne de compte pour le calcul du montant de référence, alors que le secrétaire d'État exclut explicitement les allocations familiales. Cette dernière position étant préférable, l'intervenant a cosigné l'amendement n° 143 présenté par M. Somers en ce sens (DOC 53 0443/009).

[1] Question orale de Mme Nahima Lanjri au secrétaire d'État au Budget, à la Politique de migration et d'asile, à la Politique des familles et aux Institutions culturelles fédérales sur "un arrêt rendu récemment par la Cour de Justice européenne de Luxembourg concernant le regroupement familial" (Annales Sénat 4-115, n° 4-1147)

B. Adviezen van de Dienst Vreemdelingenzaken (zie bijlage)

1. Inkomensvereiste

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris licht het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) toe wat betreft de inkomensvereiste. DVZ baseert zich voor het advies op de Europese regelgeving en rechtspraak, waaronder voornamelijk het arrest Chakroun (Hof van Justitie 4 maart 2010, C-578/08, PB C 113 van 1 mei 2010).

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) leidt uit het advies van DVZ af dat er voor gezinshereniging voldoende inkomsten moeten zijn om niet ten laste te vallen van de overheid. Het begrip "sociale bijstand" uit de Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging correspondeert in België, overeenkomstig het arrest Chakroun, met de bijstandsstelsels en de financiële maatschappelijke dienstverlening. Die sociale bijstand telt niet mee bij de berekening van het referentiebedrag. De klassieke sociale verzekeringen moeten wel in rekening worden gebracht.

Concreet betekent dat dat een referentiebedrag kan worden ingevoerd, met een definitie van de bestaansmiddelen, overeenkomstig de opsplitsing die DVZ maakt. Bovendien is het zo dat de inkomensvereiste één element is in de globale beoordeling van elk individueel dossier. De analyse van DVZ betekent evenwel een verregaande versoepeling ten overstaan van het wetsvoorstel (DOC 53 0443/001 en 002).

De heer Theo Francken (N-VA) betreurt het advies van DVZ inzake de inkomensvoorwaarde om drie redenen. Vooreerst is de interpretatie van het arrest Chakroun door DVZ in strijd met het duidelijke antwoord van staatssecretaris Wathelet in de Senaat in antwoord op een mondelinge vraag van mevrouw Lanjri over de gevolgen van het arrest[1]. De nota van DVZ stelt immers dat de uitkeringsvervangende uitkeringen, waaronder de kinderbijslag, in aanmerking komen voor de berekening van het referentiebedrag, terwijl staatssecretaris Wathelet de gezinsbijslag uitdrukkelijk uitsluit. Dat laatste standpunt verdient de voorkeur, en daarom heeft de spreker het amendement nr. 143 van de heer Somers in die zin mee ondertekend (DOC 53 0443/009).

[1] Mondelinge vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Begroting, Migratie- en asielbeleid, Gezinsbeleid en Federale Culturele Instellingen over "een recente uitspraak van het Europees Hof van Justitie in Luxemburg inzake gezinshereniging" (Handelingen Senaat 4-115, nr. 4-1147).

La lecture de l'arrêt par l'OE est également contraire à l'article 7 de la directive, qui dispose qu'un État membre peut exiger de l'intéressé la preuve "de ressources stables, régulières et suffisantes pour subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille sans recourir au système d'aide sociale de l'État membre concerné."

Dans une deuxième note en bas de page, l'OE renvoie erronément à la page d'un ouvrage de l'auteur Steven Bouckaert. La teneur du paragraphe de l'avis ne se trouve pas à la page en question, ni même dans la partie en question de l'ouvrage. L'intervenant demande une explication à ce propos.

Il ressort enfin d'une analyse de droit comparé que de nombreux pays, dont la France et les Pays-Bas, subordonnent le regroupement familial à une condition en matière de revenus. Pour ces pays, l'arrêt Chakroun n'y fait donc pas objection.

La représentante du secrétaire d'État estime que la contradiction apparente tient à la distinction faite entre l'aide, d'une part, et les allocations de remplacement de revenus, d'autre part. Selon l'OE, c'est cette dernière catégorie qui doit être prise en considération.

M. Bart Somers (Open Vld) estime également qu'il est inadmissible que, dans la deuxième note en bas de page, l'avis contienne une référence erronée à un ouvrage scientifique, d'autant qu'il s'agit d'un membre de phrase crucial dans l'avis.

L'arrêt pose que si une personne dispose "de ressources stables, régulières et suffisantes pour subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille", les catégories suivantes ne peuvent faire obstacle si la personne concernée y a toutefois droit:

— une assistance spéciale en cas de dépenses particulières et individuellement déterminées nécessaires à sa subsistance;
— des remises d'impôt accordées par des collectivités locales en fonction des revenus;
— des mesures de soutien aux revenus dans le cadre de la politique minimale communale.

Relèvent, par exemple, de la première catégorie, les allocations de chômage et probablement les allocations familiales. Relèvent notamment de la deuxième catégorie, les taux VIPO. La dernière catégorie est une spécificité néerlandaise qui ne s'applique pas à l'ordre juridique belge.

Tegelijk is de lezing door DVZ van het arrest eveneens in strijd met artikel 7 van de richtlijn, dat stelt dat een lidstaat het bewijs mag vragen van "stabiele en regelmatige inkomsten die volstaan om hemzelf en zijn gezinsleden te onderhouden, zonder een beroep te doen op het stelsel voor sociale bijstand van de betrokken lidstaat."

Daarnaast verwijst DVZ in een tweede voetnoot op foutieve wijze naar een pagina in een werk van de auteur Steven Bouckaert. Op de bewuste pagina, zelfs in het bewuste deel van het boek, is de inhoud van de paragraaf van het advies niet terug te vinden. De spreker vraagt een verklaring hierover.

Ten slotte leert een rechtsvergelijkend onderzoek dat heel wat landen, waaronder Frankrijk en Nederland, een inkomensvoorwaarde stellen voor gezinshereniging. Die landen zien daartoe dus geen bezwaar in het arrest Chakroun.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris meent dat de schijnbare tegenspraak ligt in het onderscheid tussen de bijstand enerzijds, en de inkomensvervangende uitkeringen anderzijds. Het is de laatste categorie die volgens DVZ in aanmerking moet worden genomen.

De heer Bart Somers (Open Vld) vindt het eveneens onaanvaardbaar dat het advies in de tweede voetnoot een onjuiste referentie maakt naar een wetenschappelijk werk, temeer het om een cruciale zinsnede in het advies gaat.

Het arrest stelt dat indien een persoon over "stabiele en regelmatige inkomsten te beschikken om in zijn algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan en in die van zijn gezinsleden te kunnen voorzien", de volgende categorieën geen beletsel mogen vormen indien de persoon in kwestie daar niettemin recht op heeft:

— bijzondere bijstand om te voorzien in bijzondere, individueel bepaalde noodzakelijke kosten van het bestaan,
— inkomensafhankelijke kwijtscheldingen van heffingen van lagere overheden,
— of inkomensondersteunende maatregelen in het kader van het gemeentelijk minimabeleid.

Tot de eerste categorie behoren bij voorbeeld de werkloosheidsuitkeringen, en waarschijnlijk ook de kinderbijslagen. Tot de tweede categorie behoren onder meer de WIGW-tarieven. De laatste categorie is iets specifiek Nederlands, en niet van toepassing op de Belgische rechtsorde.

Aucun de ces trois éléments ne concerne toutefois le chômage. Il est dès lors incompréhensible qu'on en arrive à déduire de l'arrêt qu'il faut prendre les allocations de chômage en considération comme élément de revenus réguliers et stables. Il est en effet impossible qu'une personne ayant des revenus stables et réguliers puisse encore, en plus, percevoir des allocations de chômage.

En revanche, l'arrêt formule deux considérations pertinentes. Ainsi, un montant de référence de 120 % du revenu d'intégration est en effet contraire au principe qu'un revenu d'intégration doit être suffisant pour pouvoir en vivre. Par ailleurs, la condition de revenus ne peut constituer qu'un élément parmi d'autres dans l'évaluation d'un dossier.

Il souligne également que le droit européen ne suit pas la distinction faite par la Belgique entre les revenus de remplacement et les revenus à finalité compensatoire. Actuellement, il n'existe pas de droit européen de la sécurité sociale. Chaque État membre le détermine pour lui-même. Ainsi au Danemark, les allocations familiales ne relèvent pas de la sécurité sociale. L'avis de l'OE suggère toutefois que la Cour de Justice fixe le champ d'application de la sécurité sociale dans le cadre du regroupement familial.

Enfin, l'intervenant est d'accord avec M. Francken sur le fait que la réponse du secrétaire d'État Wathelet à la question orale de Mme Lanjri est contraire à l'avis de l'OE.

La représentante du secrétaire d'État déclare que l'OE souligne, lui aussi, qu'il est difficile de comprendre le système belge de sécurité sociale à la lumière de la directive, qui reste vague dans ce domaine. Elle rappelle également que l'OE est invité uniquement à rendre un avis sur les amendements relatifs aux allocations de chômage. Ces amendements ne portent pas sur le revenu d'intégration.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) trouve que l'avis de l'OE est clair, qu'on soit d'accord ou non avec son contenu. Le texte établit une distinction entre les systèmes d'aide et les allocations de remplacement de revenus de la sécurité sociale, en ce compris les allocations de chômage. En principe, l'aide ne satisfait pas à la condition de revenus, sous réserve, certes, de l'évaluation individuelle globale. D'après l'OE, les allocations de chômage doivent toutefois être prises en compte. En ce qui concerne l'aide, aucun débat politique de fond ne sera sans doute nécessaire. Mais la décision sur le chômage sera très politique.

Geen van die drie elementen heeft echter betrekking op de werkloosheid. Het is dan ook een onbegrijpelijke kwantumsprong om uit het arrest af te leiden dat er rekening moet worden gehouden met werkloosheidsuitkeringen als onderdeel van de regelmatige en stabiele inkomsten. Een persoon die stabiele en regelmatige inkomsten heeft, kan immers onmogelijk daarnaast nog een werkloosheidsuitkering ontvangen.

Het arrest maakt daarentegen twee bedenkingen die wel terecht zijn. Zo is een referentiebedrag van 120 procent van het leefloon inderdaad tegenstrijdig met het beginsel dat een leefloon voldoende moet zijn om van te kunnen leven. Daarnaast is het ook zo dat de inkomensvereiste slechts één element mag zijn bij de beoordeling van een dossier.

Hij wijst er ook op dat het Europees recht niet de Belgische indeling volgt tussen de inkomensvervangende en de kostenvergoedende inkomsten. Er bestaat op dit ogenblik geen Europees sociale zekerheidsrecht. Elke lidstaat bepaalt dat voor zichzelf. Zo valt in Denemarken de kinderbijslag buiten de sociale zekerheid. Het advies van DVZ suggereert echter dat het Hof van Justitie het toepassingsgebied van de sociale zekerheid vastlegt in het kader van de gezinshereniging.

Ten slotte is de spreker het ook eens met de heer Francken dat het antwoord van staatssecretaris Wathelet op de mondelinge vraag van mevrouw Lanjri in strijd is met het advies van DVZ.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris stelt dat ook DVZ benadrukt dat het moeilijk is om het Belgische sociale zekerheidsysteem te lezen in het licht van de richtlijn, die op dat vlak vaag blijft. Zij herinnert er ook aan dat aan DVZ enkel is gevraagd om een advies te verlenen over de amendementen over de werkloosheidsuitkeringen. Die amendementen handelen niet over het leefloon.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vindt het advies van DVZ duidelijk, ongeacht of men met de inhoud ervan akkoord gaat of niet. De tekst maakt een onderscheid tussen de stelsels van bijstand en de inkomensvervangende uitkeringen van de sociale zekerheid, inclusief de werkloosheidsvergoeding. De bijstand voldoet in beginsel niet aan de inkomensvoorwaarde, weliswaar onder voorbehoud van de globale individuele toets. Werkloosheidsuitkeringen moeten volgens DVZ wel in aanmerking worden genomen. Wat betreft de bijstand zal er wellicht geen politieke discussie ten gronde nodig zijn. De beslissing over de werkloosheid zal wel politiek geladen zijn.

D'après l'intervenante, la thèse de l'OE selon laquelle les allocations de remplacement de revenus (chômage, invalidité, allocations familiales) doivent être prises en compte n'est pas contraire à ce qui précède. En effet, l'OE veut sans doute dire que les allocations ordinaires entrent bien en ligne de compte, contrairement aux allocations familiales garanties. Cette distinction doit être maintenue.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) pense qu'il convient de préciser ce qu'il y a lieu d'entendre par "à charge des autorités". L'OE a seulement voulu rappeler que les allocations de remplacement de revenus, contrairement aux systèmes d'aide, n'impliquent pas que l'on soit à charge des autorités. Pour les allocations de remplacement de revenus, les bénéficiaires ont payé des cotisations, ce qui n'est pas le cas pour l'aide.

Mme Karin Temmerman (sp.a) demande s'il existe une définition précise de la notion d' "allocations de remplacement de revenus".

M. Bart Somers (Open Vld) explicite que les "allocations de remplacement de revenus" sont les allocations de chômage, de pension et d'invalidité.

M. Theo Francken (N-VA) y ajoute les allocations familiales et les allocations pour cause de maladie.

M. Bart Somers (Open Vld) indique, à l'intention de l'intervenant précédent, qu'il convient de faire la distinction entre les allocations de remplacement de revenus — telles les allocations de chômage, de pension et d'invalidité — et les allocations couvrant les frais, attribuées par la sécurité sociale — telles les allocations familiales et les allocations pour cause de maladie. Les allocations de la première catégorie se substituent aux revenus du travail, tandis que celles de la deuxième catégorie couvrent des frais, liés, par exemple, à l'éducation des enfants. Cette différenciation figure en droit interne belge, mais demeure inconnue du droit communautaire.

M. Rachid Madrane (PS) estime que l'avis de l'Office des Etrangers est irrécusable. Celui-ci est rendu par une autorité qui ne traîne pas spécialement une réputation de laxisme. Pour son groupe, tous les revenus de remplacement doivent être pris en considération. La déception de certains ne justifie pas que l'avis soit ignoré pour autant.

La représentante du secrétarie d'État souligne que le secrétaire d'État utilise le verbe "*intrekken*", c'est-à-dire "retirer", dans sa réponse à la question orale n° 4-1147 de Mme Nahima Lanjri (*Ann*., Sénat, 2009-

De stelling van DVZ dat de inkomensvervangende uitkeringen (werkloosheid, invaliditeit, kinderbijslag) in aanmerking moeten worden genomen, is volgens de spreekster niet in strijd met het voorgaande. DVZ bedoelt immers wellicht dat de gewone kinderbijslag wel in aanmerking komt, in tegenstelling tot de gewaarborgde kinderbijslag. Die opsplitsing moet worden aangehouden.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) is van oordeel dat het erop aankomt te bepalen wat de definitie is van het "ten laste vallen van de overheid." DVZ heeft enkel willen herinneren aan het feit dat de inkomensvervangende uitkeringen, in tegenstelling tot de bijstandsstelsels, niet inhouden dat men ten laste valt van de overheid. Voor de inkomensvervangende uitkeringen hebben de begunstigden bijdragen betaald, in de gevallen van bijstand niet.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) vraagt of er een nauwkeurige omschrijving bestaat van het begrip "inkomensvervangende uitkeringen".

De heer Bart Somers (Open Vld) legt uit dat met "inkomensvervangende uitkeringen" de werkloosheids- en invaliditeitsuitkeringen en de pensioenen worden bedoeld.

De heer Theo Francken (N-VA) voegt daar nog de kinderbijslag en de uitkeringen wegens ziekte aan toe.

Daarop antwoordt *de heer Bart Somers (Open Vld)* dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de inkomensvervangende uitkeringen — zoals de werkloosheids- en invaliditeitsuitkeringen en de pensioenen — en de kostendekkende uitkeringen die door de sociale zekerheid worden uitbetaald, zoals de kinderbijslag en de uitkeringen wegens ziekte. De uitkeringen van de eerste categorie vervangen de inkomsten uit arbeid, terwijl die van de tweede categorie bedoeld zijn om kosten te dekken, bijvoorbeeld voor de opvoeding van de kinderen. Hoewel het Belgische recht dat onderscheid maakt, gebeurt dat in het EU-recht nog steeds niet.

Volgens *de heer Rachid Madrane (PS)* is het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken onweerlegbaar. Die dienst is een autoriteit die niet bepaald de reputatie heeft laks te zijn. Volgens de fractie waartoe hij behoort, moeten alle vervangingsinkomens in aanmerking worden genomen. Het is niet omdat sommigen ontgoocheld zijn, dat men dat advies naast zich mag neerleggen.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris beklemtoont dat de staatssecretaris het werkwoord "intrekken" ("retirer") heeft gebruikt in zijn antwoord op de mondelinge vraag nr. 4-1147 van mevrouw Nahima

2010, 11 mars 2010, 4/115, p. 42) à propos de l'arrêt Chakroun. L'Office des Etrangers, pour sa part, est consulté au sujet de la reconnaissance du droit au regroupement familial et répond à la question de savoir: "quand puis-je venir?". L'Office des Etrangers n'examine pas, dans son avis, le retrait du permis de séjour, qui intervient à un stade ultérieur.

Aux Pays-Bas, la législation ne prend pas en compte les allocations familiales pour le calcul des moyens de subsistance, ce qui a conduit à la décision de la Cour de justice des communautés européennes, que le secrétaire d'État a commenté. La Belgique n'ayant posé aucune condition liée aux revenus, la résolution du problème qui s'est présenté en droit néerlandais n'intéresse guère le législateur fédéral. Il faut faire la différence entre l'octroi du permis de séjour et son retrait ("*het intrekken*").

M. Theo Francken (N-VA) reconnaît que le secrétaire d'État utilise le verbe "*intrekken*", mais ce verbe a un autre sens, dans le cadre de la réponse, que celui de "retirer le permis de séjour", comme l'affirme la représentante du ministre. Dans sa réponse "*intrekken*" se rapporte au fait d'aller vivre chez quelqu'un, lors de l'évaluation des moyens de subsistance de l'étranger chez qui on s'installe ("*Lors de l'évaluation des moyens d'existence de l'étranger chez qui on va s'installer, on ne peut par ailleurs pas tenir compte des allocations familiales ou de la pension alimentaire pour un enfant.*" *Ann*., Sénat, 2009-2010, 11 mars 2010, 4/115, p. 44).

La représentante du secrétaire d'État avoue ne pas comprendre pourquoi l'intervenant considère que les paroles du secrétaire d'État sont tellement contradictoires avec l'avis de l'Office des Etrangers. Celui-ci répond clairement que les allocations de chômage entrent en ligne de compte. Une distinction doit être faite entre l'aide sociale, dont relève, notamment, le revenu d'intégration, et les allocations de remplacement de revenus. Les prestations familiales garanties font partie des régimes d'assistance complémentaire.

Pour *M. Bart Somers (Open Vld)* la question qui se pose est celle de savoir s'il faut inclure ou non les allocations familiales dans l'évaluation des revenus suffisamment stables et réguliers d'une famille. L'arrêt Chakroun est limpide: lorsqu'une personne dispose de revenus suffisants et réguliers, elle ne peut se voir exclue du droit au regroupement familial, du simple fait qu'elle pourrait invoquer d'autres ressources, telles "une assistance spéciale en cas de dépenses particulières

Lanjri (Handelingen, Senaat, 2009-2010, 11 maart 2010, 4/115, blz. 42) naar aanleiding van het arrest-Chakroun. De Dienst Vreemdelingenzaken wordt geraadpleegd over de erkenning van het recht op gezinshereniging en beantwoordt de vraag wanneer de belanghebbende mag komen. In zijn advies gaat de dienst niet in op de intrekking van de verblijfsvergunning in een latere fase.

In Nederland houdt de wetgeving voor de berekening van de bestaansmiddelen geen rekening met de kinderbijslag; zoals de staatssecretaris heeft toegelicht, lag die berekeningswijze ten grondslag aan de beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Aangezien België niet de minste inkomensgebonden voorwaarde heeft opgelegd, is de oplossing van het probleem in het Nederlandse recht van geen enkel belang voor de Belgische federale wetgever. Men moet het onderscheid maken tussen de toekenning van de verblijfsvergunning en het intrekken ervan.

De heer Theo Francken (N-VA) erkent dat de staatssecretaris wel het werkwoord "intrekken" gebruikt, maar dat dit werkwoord in het kader van het antwoord een andere betekenis heeft dan "het intrekken van de verblijfsvergunning", zoals de vertegenwoordigster van de staatssecretaris aangeeft. In het antwoord van de staatssecretaris heeft het werkwoord "intrekken" betrekking op het "intrekken" bij iemand op het ogenblik dat de bestaansmiddelen worden geëvalueerd van de vreemdeling bij wie men zijn intrek neemt: *"Bij de evaluatie van de bestaansmiddelen van de vreemdeling bij wie men intrekt, mag er bovendien geen rekening gehouden worden met de gezinsbijslag of het onderhoudsgeld voor een kind."* (Handelingen, Senaat, 2009-2010, 11 maart 2010, 4/115, blz. 44).

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris geeft aan niet te begrijpen waarom het lid vindt dat de uitspraken van de staatssecretaris dermate in tegenspraak zijn met het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken. Die dienst antwoordt duidelijk dat de werkloosheidsuitkeringen in aanmerking komen. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de sociale bijstand, waaronder meer bepaald het leefloon ressorteert, en de inkomensvervangende uitkeringen. De gewaarborgde kinderbijslag behoort tot de aanvullende-steunstelsels.

Volgens de heer Bart Somers (Open Vld) rijst de vraag of de kinderbijslag al dan niet in aanmerking moet worden genomen bij de evaluatie of het gezinsinkomen voldoende stabiel en regelmatig is. Het arrest-Chakroun is duidelijk op dat vlak: wanneer een persoon over voldoende en regelmatige inkomsten beschikt, kan hij niet worden uitgesloten van het recht op gezinshereniging, louter omdat hij een beroep kan doen op andere middelen, zoals "een bijzondere steun in geval van specifieke

et individuellement déterminées nécessaires à sa subsistance". Selon l'intervenant, les allocations familiales en font partie. Que dit l'arrêt en substance? Il ne dit pas qu'il faut comptabiliser ces allocations pour la computation du montant des revenus réguliers. Au contraire, cet arrêt affirme que dès lors qu'une personne dispose de revenus réguliers, elle ne peut se voir exclue du droit au regroupement familial, uniquement parce qu'elle bénéficie d'allocations familiales.

Par ailleurs, l'intervenant admet que d'aucuns s'expriment en faveur du regroupement familial lorsque le regroupant est demandeur d'emploi, bien que ce ne soit pas la position du groupe libéral. Renvoyant au dispositif de l'arrêt, l'intervenant se demande comment les allocations de chômage pourraient être assimilées à des "*revenus ou à des mesures de soutien aux revenus dans le cadre de la politique minimale communale"*.

Le chômage est étranger à la politique minimale, de même qu'il ne peut se confondre avec "*une assistance spéciale en cas de dépenses particulières et individuellement déterminées nécessaires à sa subsistance*". En effet, les allocations de chômage ne couvrent pas des dépenses, mais *remplacent* un revenu. Si des arguments politiques peuvent plaider pour l'inclusion des allocations de chômage, aucun élément juridique en ce sens ne saurait être puisé dans l'arrêt Chakroun. L'intervenant signale à l'intention de M. Madrane que des divergences de vues entre différents courants politiques sont parfaitement acceptables. Mais il ne faut jamais recourir à de faux arguments pour atteindre ses objectifs. Sur la base de sa lecture, qu'il espère objective et juridique, M. Somers conclut que les allocations familiales ne justifient pas, en soi, un refus de regroupement, mais il n'est pas requis de les comptabiliser dans le calcul des revenus. Les allocations de chômage, en revanche, ne peuvent être exclues.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ajoute que s'il faut des moyens de subsistance suffisants, la perception d'allocations supplémentaires ne permet pas d'interdire l'exercice du droit au regroupement familial. L'avis de l'Office des Étrangers n'est pas suffisamment clair sur ce point, car il se limite à la division entre l'assistance sociale et les revenus de remplacement. Un demandeur d'emploi aux Pays-Bas ou en France qui atteindrait le montant de référence avec ses allocations de chômage, sera-t-il pris en considération?

M. Rachid Madrane (PS) détecte un paradoxe dans le raisonnement avancé. À écouter les membres, une

en individueel bepaalde uitgaven die vereist zijn om te leven". Volgens de spreker behoort de kinderbijslag daartoe. De vraag rijst wat het arrest ten gronde inhoudt. Het arrest stelt niet dat die uitkeringen in aanmerking moeten worden genomen om het bedrag van de regelmatige inkomsten te berekenen, integendeel; het bevestigt dat iemand die over regelmatige inkomsten beschikt, niet kan worden uitgesloten van het recht op gezinshereniging, louter omdat hij kinderbijslag krijgt.

Voorts geeft de spreker aan dat sommigen voorstander zijn van gezinshereniging wanneer de gezinshereniger werkloos is, hoewel dat niet strookt met het standpunt van de fractie waartoe hij behoort. Onder verwijzing naar het dispositief van het arrest vraagt het lid zich af hoe de werkloosheidsuitkeringen kunnen worden gelijkgesteld met "inkomsten of inkomenssteun in het kader van het gemeentelijk beleid inzake minima".

De werkloosheid maakt geen deel uit van het beleid inzake minima, en mag evenmin worden verward met *"een bijzondere steun in geval van specifieke en individueel bepaalde uitgaven die vereist zijn om te leven"*. De werkloosheidsuitkering is immers niet bedoeld om uitgaven te dekken, maar om een inkomen te vervangen. Hoewel beleidsmatig argumenten kunnen worden aangevoerd om ook de werkloosheidsuitkering in aanmerking te nemen, bevat het arrest-Chakroun geen enkel juridisch element in die zin. Ter attentie van de heer Madrane geeft het lid aan dat meningsverschillen tussen diverse politieke stromingen volkomen aanvaardbaar zijn, maar dat men nooit zijn toevlucht mag nemen tot foute argumenten om zijn doel te bereiken. Op grond van zijn — hopelijk objectieve en juridisch ingestelde — lezing van het arrest concludeert de heer Somers dat de kinderbijslag op zich geen argument is om gezinshereniging te weigeren, maar dat die voor de inkomensberekening niet in aanmerking moeten worden genomen. Daar staat tegenover dat de werkloosheidsuitkering niet kan worden uitgesloten.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) voegt eraan toe dat de kandidaat-gezinshereniger dan wel over voldoende bestaansmiddelen moet beschikken, maar dat het recht op gezinshereniging hem niet kan worden ontzegd omdat hij bijkomende uitkeringen ontvangt. Het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken is op dat punt onvoldoende duidelijk, omdat het zich beperkt tot het maken van het onderscheid tussen de sociale bijstand en de vervangingsinkomens. De vraag rijst of een werkloze die in Nederland of in Frankrijk met zijn werkloosheidsuitkering het referentiebedrag bereikt, in aanmerking komt voor gezinshereniging.

De heer Rachid Madrane (PS) geeft aan dat de naar voren geschoven redenering een tegenstelling bevat.

mère de deux enfants, belge et célibataire, ayant le statut de demandeuse d'emploi, aurait des revenus de subsistance suffisants. En revanche, un étranger dans le même situation qui souhaite exercer son droit au regroupement familial n'aurait pas de revenus de subsistance suffisants. Si ces revenus sont insuffisants, ils le sont pour tout le monde, et une augmentation des allocations de chômage s'impose. Par ailleurs, il est tenu compte des revenus lors de l'examen d'une demande pour l'obtention d'un logement social, notamment des allocations de chômage, à la fois pour l'attribution du logement et pour le calcul du loyer. Pourquoi les règles applicables dans une situation a ne le sont-ils pas dans une situation b? Sous couvert d'insuffisance de moyens, le regroupement familial sera refusé à l'étranger, alors qu'à l'égard d'une personne de "pure souche", les mêmes moyens ouvrent des droits, parce qu'elle se trouve dans une situation difficile.

M. Bart Somers (Open Vld) ne partage pas ce raisonnement. Une mère de deux enfants, célibataire et demandeuse d'emploi, dispose de revenus de subsistance stables et suffisants, si elle perçoit des allocations de chômage, d'autant plus que le droit aux allocations ne s'éteint pas dans le temps. Or, la question est celle de savoir si une personne se trouvant dans pareilles circonstances peut bénéficier, ou non, du droit au regroupement familial. Son groupe, pour sa part, est d'avis que la situation d'une personne souhaitant exercer son droit au regroupement familial doit être évaluée en fonction de sa participation à la société. Ainsi, le droit au regroupement familial doit être admis, si une personne a travaillé un an au moins, au cours de deux dernières années qui précèdent la demande de regroupement. La proposition de son groupe est extrêmement nuancée, car elle tend à autoriser le regroupement familial, lorsque le regroupant, qui séjourne depuis dix ans sur le territoire belge, a travaillé un an.

La représentante du secrétaire d'État précise que, l'avis de l'Office des Étrangers soutient en effet, que la perception d'allocations familiales ou d'allocations d'invalidité ne permet pas d'exclure une personne du regroupement familial. L'Office des Étrangers prend comme référence 120 % du revenu d'intégration. Il importe peu de savoir comment une personne atteint le seuil et, quoi qu'il en soit, les allocations de chômage ne justifient pas le refus du regroupement familial. C'est également la teneur de l'arrêt cité. Dès lors qu'une personne arrive au niveau de revenus exigé, il n'est guère pertinent de savoir si elle jouit d'autres allocations, comme, par exemple, les allocations familiales.

Uit het betoog van de leden besluit de spreker dat een Belgische, alleenstaande en werkzoekende moeder met twee kinderen over voldoende bestaansmiddelen zou beschikken. Een vreemdeling die zich in dezelfde situatie bevindt en die zijn recht op gezinshereniging wenst uit te oefenen, zou evenwel niet over voldoende bestaansmiddelen beschikken. Als die inkomsten onvoldoende zijn, dan zijn ze onvoldoende voor iedereen, en moet de werkloosheidsuitkering worden opgetrokken. Voorts wordt met het inkomen rekening gehouden bij het onderzoek van een aanvraag voor een sociale woning, meer bepaald met de werkloosheidsuitkering, zowel om de woning toe te kennen als om de huurprijs te berekenen. Waarom gelden de regels in de eerste situatie wel, maar niet in de tweede? Onder het mom van "onvoldoende bestaansmiddelen" zal de vreemdeling de gezinshereniging worden geweigerd, terwijl een "rasechte" Belg met dezelfde bestaansmiddelen rechten heeft, omdat hij het moeilijk heeft.

De heer Bart Somers (Open Vld) is het niet eens met die redenering. Een werkzoekende, ongehuwde moeder van twee kinderen beschikt over stabiele en voldoende inkomsten voor levensonderhoud indien zij een werkloosheidsuitkering ontvangt, temeer omdat het recht op die uitkering niet na verloop van tijd komt te vervallen. Daarbij rijst evenwel de vraag of iemand die in een dergelijke situatie verkeert al dan niet aanspraak mag maken op het recht op gezinshereniging. Volgens zijn fractie moet de situatie van iemand die zijn recht op gezinshereniging wenst te doen gelden, worden geëvalueerd op grond van diens participatie aan de samenleving. Zo moet het recht op gezinshereniging worden toegestaan indien iemand ten minste één jaar heeft gewerkt tijdens de twee jaar die aan het verzoek tot gezinshereniging voorafgaan. Het voorstel van zijn fractie is uitermate genuanceerd, want het strekt ertoe gezinshereniging toe te staan wanneer de gezinshereniger, die al tien jaar lang op Belgisch grondgebied verblijft, één jaar heeft gewerkt.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris licht toe dat in het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken inderdaad wordt gesteld dat iemand niet van het recht op gezinshereniging mag worden uitgesloten omdat hij kinderbijslag of invaliditeitsuitkeringen ontvangt. De Dienst Vreemdelingenzaken hanteert 120 % van het leefloon als referentiebedrag. Het maakt weinig uit hoe iemand aan dat grensbedrag komt en, wat er ook van zij, werkloosheidsuitkeringen verantwoorden geenszins dat iemand het recht op gezinshereniging wordt ontzegd. Dat is ook de strekking van het aangehaalde arrest. Zodra iemand het vereiste inkomstenbedrag haalt, is het nauwelijks relevant of de betrokkene ook andere uitkeringen ontvangt, zoals bijvoorbeeld kinderbijslag.

M. Bart Somers (Open Vld) souscrit à cette analyse tout en relevant que l'arrêt ne dispose pas qu'il faut inclure ces allocations dans le calcul des revenus.

La représentante du secrétaire d'État observe cependant que l'arrêt ne soutient pas le contraire, non plus. L'arrêt prévoit qu'il n'est pas permis d'*exclure* une personne en fonction de la nature des revenus dont elle dispose. Les législateurs néerlandais et français ont, dès lors, dû adapter leur droit.

M. Bart Somers (Open Vld) conteste cette affirmation. Les législateurs ont dû revoir le niveau de 120 %, non la nature des revenus.

La représentante du secrétaire d'État propose de vérifier si un demandeur d'emploi qui perçoit une allocation de chômage aux Pays-Bas pourrait, ou non, bénéficier du droit au regroupement familial. Il n'empêche que les dispositions du droit néerlandais sont systématiquement épinglées dans les rapports, en raison du fait qu'il s'agit d'un système susceptible d'obstruer le regroupement familial. L'arrêt cité en est la conséquence, et les Pays-Bas ne sauraient être pris comme exemple.

Mme Karin Temmerman (sp.a) constate que deux discussions sont menées à la fois, l'une sur l'analyse de l'arrêt, et l'autre sur le plan idéologique. L'oratrice demande à M. Somers quel traitement il réserve à une personne qui a travaillé vingt ans en Belgique, et qui a contribué autant d'années à la sécurité sociale, pour se retrouver demandeur d'emploi depuis deux ans. Ne peut-elle bénéficier du regroupement familial?

M. Bart Somers (Open Vld) est d'avis qu'il faut examiner si une personne a suffisamment contribué à la société belge. Pourquoi, en effet, ne pas considérer les choses sur une échelle plus large? Pourquoi ne pas prendre cinq ou dix ans, comme référence, au lieu de deux ans, et vérifier si une personne a travaillé la moitié du temps, ou les deux tiers du temps?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare que l'arrêt Chakroun est intervenu à la suite du niveau fixé à 120 % auquel les autorités néerlandaises ont dérogé, ouvrant ainsi la porte à des interprétations variées, ce qui lui fut reproché. La Cour a considéré que cette pratique manquait de cohérence et a invité à une application uniforme du droit. D'autre part, la directive stipule qu'il faut disposer de ressources stables et suffisantes, pour

De heer Bart Somers (Open Vld) is het met die analyse eens, maar wijst er wel op dat het arrest niet bepaalt dat die uitkeringen moeten worden opgenomen in de inkomstenberekening.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris merkt evenwel op dat in het arrest evenmin het tegendeel wordt gesteld. Het arrest voorziet erin dat het niet toegestaan is iemand uit te sluiten afhankelijk van het soort inkomsten waarover hij beschikt. De Nederlandse en de Franse wetgever hebben derhalve hun recht moeten aanpassen.

De heer Bart Somers (Open Vld) betwist die bewering. De wetgevers hebben het bedrag van 120 % moeten herzien, niet de aard van de inkomsten.

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris stelt voor na te gaan of een werkzoekende die in Nederland een werkloosheidsuitkering ontvangt al dan niet aanspraak mag maken op het recht op gezinshereniging. Niettemin worden de bepalingen van het Nederlands recht in de verslagen stelselmatig aangehaald, aangezien het gaat om een regeling die gezinshereniging kan belemmeren. Het aangehaalde arrest is daarvan het resultaat, en Nederland mag niet als een voorbeeld worden beschouwd.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) constateert dat twee discussies tegelijkertijd worden gevoerd, de ene over de analyse van het arrest, de andere op ideologisch vlak. De spreekster vraagt de heer Somers welke behandeling volgens hem te beurt moet vallen aan iemand die twintig jaar in België heeft gewerkt en even zoveel jaren heeft bijgedragen tot de sociale zekerheid, waarna hij twee jaar lang werkzoekende is. Mag hij dan geen aanspraak maken op gezinshereniging?

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld)* moet worden nagegaan of iemand voldoende tot de Belgische samenleving heeft bijgedragen. Waarom worden de zaken inderdaad niet op ruimere schaal bekeken? Waarom wordt niet vijf of tien jaar als referentie genomen in plaats van twee jaar, en waarom zou men niet natrekken of iemand de helft dan wel twee derde van de tijd heeft gewerkt?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst erop dat het arrest-Chakroun werd gewezen na vastlegging van het bedrag op 120 %, en waar de Nederlandse overheid van is afgeweken, waardoor de deur werd opengezet voor uiteenlopende interpretaties (hetgeen die overheid overigens is verweten). Het Hof oordeelde dat het die praktijk aan coherentie ontbrak, en riep op tot een eenvormige toepassing van de wet. Voorts bepaalt de Richtlijn dat

ne pas tomber à charge des autorités, c'est-à-dire, l'assistance sociale en premier lieu.

Quant à la question de savoir si une personne contribue suffisamment à la société, il serait intéressant de procéder à une étude de droit comparé avec les États voisins. En tous cas, le montant du revenu d'intégration ne doit pas être pris en considération. Le point de vue de l'Office des Étrangers est clair à ce sujet: l'allocation familiale garantie n'entre pas en ligne de compte. Il serait également instructif de se renseigner comment d'autres pays considèrent les allocations de chômage. Une exclusion aux Pays-Bas explique pourquoi tant de Néerlandais choisissent de s'installer en Belgique pour réaliser le regroupement familial. À cet égard, on parle de la "route des Belges".

Eu égard au fait qu'un montant de référence est exigé, *M. Rachid Madrane (PS)* propose de tenir compte des allocations de chômage, à condition qu'un demandeur d'emploi puisse démontrer qu'il a activement recherché un emploi. La fraude sociale pourrait également être un élément à prendre en considération. Ceci permettrait d'aboutir à un consensus au sein de la commission, car toutes les demandes seraient, ainsi, rencontrées.

M. Theo Francken (N-VA) estime que si l'idée semble acceptable sous l'angle du contenu, il n'en demeure pas moins que l'Office des Étrangers éprouverait bien des difficultés à fonder l'octroi d'un titre de séjour sur la base de la recherche d'un emploi. L'essence du problème concerne la question de savoir s'il faut prendre le revenu d'intégration en considération, ou non.

M. Bart Somers (Open Vld) fait état de la situation politique inhabituelle, caractérisée par l'absence de gouvernement. Il n'empêche que les membres sont ouverts aux propositions de chacun. L'orateur soutient l'ouverture de M. Madrane, lorsqu'il évoque la recherche active d'un emploi et la fraude sociale comme des éléments à mettre dans la balance lors de l'évaluation des revenus. Cette attitude permet d'évoluer vers une position équilibrée, susceptible de recueillir un soutien plus large, car elle prend également en considération ceux qui souhaitent participer à la société, sans y parvenir.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) s'arrête sur les manières de contrôler les demandeurs d'emploi qui recherchent activement un emploi. Elle fait observer que l'Office national de l'Emploi (ONEm) s'en charge,

iemand over stabiele en voldoende inkomsten moet beschikken om niet ten laste van de overheid te komen, in eerste instantie dus van maatschappelijke bijstand.

In verband met de vraag of iemand voldoende tot de samenleving bijdraagt, ware het interessant om een rechtsvergelijkende studie van België ten opzichte van de buurlanden te verrichten. In elk geval mag het bedrag van het leefloon niet in aanmerking worden genomen. De Dienst Vreemdelingenzaken neemt daarover een ondubbelzinnig standpunt in: de gewaarborgde kinderbijslag komt niet in aanmerking. Voorts ware het leerzaam inlichtingen in te winnen over hoe andere landen tegen de werkloosheidsuitkeringen aankijken. Een uitsluiting in Nederland verklaart waarom zo veel Nederlanders ervoor kiezen zich met het oog op gezinshereniging in België te vestigen. In dit verband heeft men het wel eens over de "Belgenroute".

Aangezien een referentiebedrag vereist is, stelt *de heer Rachid Madrane (PS)* voor rekening te houden met de werkloosheidsuitkeringen, op voorwaarde dat een werkzoekende kan aantonen dat hij actief een baan heeft gezocht. Ook sociale fraude zou een in aanmerking te nemen gegeven kunnen zijn. Zulks zou de mogelijkheid bieden binnen de commissie tot een consensus te komen, want zo zou aan alle desiderata tegemoet worden gekomen.

De heer Theo Francken (N-VA) vindt dat idee op het eerste gezicht inhoudelijk aanvaardbaar, maar stelt dat het voor de Dienst Vreemdelingenzaken heel moeilijk zou zijn om bij het onderzoek van de aanvraag voor een verblijfsvergunning na te gaan of de aanvrager inderdaad werkzoekende is. De hamvraag is of het leefloon al dan niet in aanmerking moet worden genomen.

De heer Bart Somers (Open Vld) verwijst naar de ongewone politieke toestand, inzonderheid het ontbreken van een regering. Die belet evenwel niet dat de leden voor elkaars voorstellen openstaan. Het lid schaart zich achter de opening die de heer Madrane creëert door te stellen dat een actief zoekgedrag naar werk en anderzijds mogelijke sociale fraude mee in overweging moeten worden genomen bij het beoordelen van het inkomen. Aldus kan een evenwichtiger standpunt ontstaan, waarvoor het draagvlak wellicht groter zal zijn omdat het ook rekening houdt met degenen die wel aan de maatschappij willen meebouwen, maar daar niet in slagen.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) gaat in op de vraag hoe kan worden gecontroleerd dat de werkzoekende ook actief werk zoekt. Zij merkt op dat de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) die controle

puisque cet organisme a engagé 180 facilitateurs, qui se consacrent entièrement au contrôle. Autrement dit, il est inutile de renvoyer cette compétence à un autre niveau de pouvoir, étant donné que l'autorité possède déjà les outils, les grilles d'analyse et le personnel pour s'acquitter de cette tâche.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) estime qu'il est possible de contrôler si un demandeur d'emploi recherche activement un emploi. À l'instar de la conclusion du débat consacré à l'obtention de la nationalité belge, mené en commission de la Justice, une personne souhaitant exercer son droit au regroupement familial devrait produire une attestation. Pour le demandeur d'emploi, il s'agirait, en l'espèce, de prouver qu'il n'a jamais subi de sanction administrative pour cause de fraude sociale, ou qu'il n'a pas été suspendu, au cours des cinq dernières années, du droit de percevoir des allocations de chômage, à l'aide d'un document délivré par le Forem, le VDAB ou Actiris.

2. Délai d'attente

La représentante du secrétaire d'État fait observer que la distinction entre le délai de traitement et le délai d'attente demeure d'une grande importance. L'Office des Étrangers craint que le manque de précision dans la proposition de loi à l'examen aboutisse à une confusion. Cette distinction existe également dans la directive 2003/86/CE. L'Office des Étrangers a pris contact avec la Commission européenne qui a répondu que ce délai de deux ans commence avec l'arrivée physique de la personne, et que les États qui prennent comme point de référence la date de l'introduction de la demande ne se conforment pas à la directive. C'est pourquoi, l'Office des Étrangers conclut qu'un délai d'attente de deux ans est possible, si ce n'est que le délai de traitement de maximum quinze mois en Belgique ne laisse plus que neuf mois comme délai d'attente. Par ailleurs, l'Office des Étrangers appelle à la prudence pour éviter la discrimination entre les personnes auxquelles s'applique l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers, et celles qui sont concernées par l'article 10*bis.* Autrement dit, il faut prévoir le même délai d'attente pour les titulaires d'un titre de séjour illimité et les détenteurs d'un titre temporaire, car il s'agit dans les deux cas de ressortissants de pays tiers. En outre, l'Office des Étrangers demande qu'il soit tenu compte du statut des réfugiés reconnus.

al voor zijn rekening neemt; daartoe werden speciaal 180 facilitatoren aangeworven. Die controlebevoegdheid hoeft met andere woorden niet in handen te worden gegeven van een ander beleidsniveau, aangezien de federale overheid al over de instrumenten, analyseschema's en personeelsleden beschikt om die taak uit te voeren.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) denkt dat inderdaad kan worden gecontroleerd of een werkzoekende daadwerkelijk actief werk zoekt. Men zou kunnen bepalen dat iemand die gebruik wil maken van het recht op gezinshereniging, een attest moet voorleggen; die conclusie drong zich ook op na afloop van het debat over de verkrijging van de Belgische nationaliteit in de commissie voor de Justitie. De werkzoekende zou in dat geval, aan de hand van een door de VDAB, Forem of Actiris afgegeven document, moeten bewijzen dat hij nooit een administratieve sanctie voor sociale fraude heeft gekregen of dat zijn recht op werkloosheidsuitkeringen de jongste vijf jaar nooit opgeschort is geweest.

2. Wachttijd

De vertegenwoordigster van de staatssecretaris merkt op dat het onderscheid tussen de behandelingstermijn en de wachttijd nog altijd heel belangrijk is. De Dienst Vreemdelingenzaken vreest dat het gebrek aan precisie in het ter bespreking voorliggend wetsvoorstel uiteindelijk tot verwarring zal leiden. Ook Richtlijn 2003/86/EG maakt dat onderscheid. De Dienst Vreemdelingenzaken heeft contact opgenomen met de Europese Commissie, die heeft geantwoord dat de periode van twee jaar ingaat de dag waarop de betrokken persoon fysiek het grondgebied betreedt, en dat de lidstaten die uitgaan van de datum van indiening van de aanvraag, niet conform de richtlijn handelen. De Dienst Vreemdelingenzaken besluit dan ook dat een wachttijd van twee jaar mogelijk is, met dien verstande dat de wachttijd in werkelijkheid slechts negen maanden kan beslaan, gelet op de behandelingstermijn van maximaal vijftien maanden in België. Overigens maant de Dienst Vreemdelingenzaken aan tot omzichtigheid, zodat geen discriminatie ontstaat tussen de personen op wie artikel 10 van de vreemdelingenwet van 15 december 1980 van toepassing is, en die welke onder artikel 10*bis* vallen. De wachttijd moet met andere woorden dezelfde zijn voor wie tot een verblijf van onbeperkte duur gemachtigd is, en voor wie in het bezit is van een tijdelijke verblijfsvergunning; in beide gevallen gaat het immers om onderdanen van derde landen. Bovendien vraagt de Dienst Vreemdelingenzaken dat in voorkomend geval rekening wordt gehouden met het statuut van erkende vluchteling.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle son amendement n° 140 (DOC 53 0443/009) visant à réduire le délai d'attente à un an tout au plus. En France, le délai est de six mois, même pour les dossiers complexes. L'intervenante propose de ramener le délai de traitement à un an maximum, c'est-à-dire six mois pour les cas ordinaires (lorsqu'il n'y a pas de mariage de complaisance), et un an pour les dossiers difficiles. Cette solution permet un traitement généralement plus rapide des demandes. Si, en France, tous les dossiers sont traités en six mois, y compris les cas difficiles, cet objectif semble inatteignable en Belgique, pour l'instant.

Pour ce motif, il convient de commencer par écourter le délai de traitement, en le faisant passer de quinze à douze mois. Cette solution rejoint la position de l'Office des Étrangers.

L'intervenante prend acte, par ailleurs, de l'observation relative aux articles 10 et 10*bis* émise par l'Office des Étrangers. Une personne avec un titre de séjour temporaire, par exemple un travailleur résidant en Belgique pour une durée limitée, qui renouvelle tous les ans sa demande de séjour, peut exercer son droit au regroupement familial, mais il peut également constituer une famille, dès qu'il aura séjourné un an dans le Royaume. En revanche, si la famille était déjà constitué, il n'y a pas de délai d'attente. Un amendement n° 3 (DOC 53 443/002) en ce sens a déjà été déposé.

L'intervenante ne s'oppose pas à la position de l'Office des Étrangers, sauf qu'elle souhaite diminuer le délai de traitement de trois mois, pour le faire passer de neuf mois à six mois, afin d'atteindre, au total, un an au maximum pour les cas difficiles.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) rappelle son amendement n° 79 (DOC 53 0443/004), tendant à réserver le même traitement aux ressortissants belges et aux ressortissants de pays membres de l'Union européenne, pour qu'ils aient le même délai maximal.

M. Rachid Madrane (PS) ne comprend pas la plus-value des deux ans d'attente, en tenant compte ou en ne pas tenant compte de l'introduction du dossier, puisque le regroupant a déjà un séjour illimité. Quel est l'intérêt, si ce n'est de ralentir la procédure, ou de troubler au maximum le regroupement?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) tient à préciser qu'elle est en faveur d'un délai de traitement plus court pour

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst opnieuw naar haar amendement nr. 140 (DOC 53 0443/009), dat ertoe strekt de wachttijd te verkorten tot hooguit één jaar. In Frankrijk bedraagt die periode zes maanden, ook voor complexe dossiers. Het lid stelt voor de behandelingstermijn te beperken tot maximaal één jaar, meer bepaald zes maanden voor de normale gevallen (zonder schijnhuwelijk) en één jaar voor de ingewikkelde dossiers. Op die manier zullen de aanvragen doorgaans sneller kunnen worden behandeld. In Frankrijk worden alle dossiers, ook de moeilijke, behandeld binnen een tijdvak van zes maanden, maar die termijn lijkt vooralsnog in België niet haalbaar.

Daarom is het aangewezen de behandelingstermijn in te korten, met name van vijftien tot twaalf maanden. Die oplossing sluit aan bij het standpunt van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Voorts neemt de spreekster akte van de opmerking die de Dienst Vreemdelingenzaken aangaande de artikelen 10 en 10*bis* formuleert. Iemand die in het bezit is van een tijdelijke verblijfsvergunning, bijvoorbeeld een werknemer die gemachtigd is voor een beperkte tijd in ons land te verblijven en die zijn verblijfsaanvraag jaar na jaar verlengt, kan aanspraak maken op het recht op gezinshereniging, maar kan ook een gezin vormen nadat hij minstens één jaar in het Rijk heeft verbleven. Was het gezin daarentegen al gevormd, dan is er geen wachttijd. Er werd al een amendement in die zin ingediend nr. 3 (DOC 53 0443/002).

De spreekster gaat niet in tegen het standpunt van de Dienst Vreemdelingenzaken, maar wenst de behandelingstermijn wel te verminderen met drie maanden: van negen naar zes. Aldus wordt het mogelijk de termijn in totaal maximum één jaar te doen duren, specifiek voor de moeilijke gevallen.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) herinnert aan haar amendement nr. 79 (DOC 53 0443/004), dat ertoe strekt de Belgische onderdanen en de onderdanen van de EU-lidstaten gelijk te behandelen. Concreet betekent dit dat zij allen over dezelfde maximumtermijn moeten beschikken.

De heer Rachid Madrane (PS) ziet niet in wat de meerwaarde is van twee jaar wachttijd, al dan niet rekening houdend met de indiening van het dossier. De gezinshereniger geniet immers al een onbeperkt geldig verblijf. Wat is het belang van die wachttijd, tenzij het vertragen van de procedure of het maximaal verhinderen van gezinsherenigingen?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) preciseert dat ze voorstander is van een kortere procedure voor iedereen:

chacun: Belges, ressortissants de pays membres de l'Union européenne et étrangers de pays tiers. Le délai de quinze mois est ramené à douze mois. Si la famille était déjà constituée, ou s'il y a un enfant, aucun délai d'attente n'est imposé, car la relation existe déjà. En imposer un n'aurait aucun sens, dans ce cas-là. Mais si la relation n'existait pas encore et qu'elle est naissante, un délai s'impose. Cette condition est requise pour les personnes qui souhaitent cohabiter, auxquelles la loi demande également que celles-ci se connaissent depuis un an. La présente situation n'est pas différente de celle des candidats au mariage.

M. Rachid Madrane (PS) déclare mieux comprendre les difficultés. Néanmoins, si une personne dispose d'un titre de séjour pour une durée illimitée, est-il exact qu'elle réside dans le Royaume depuis deux ans au moins?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) répond par l'affirmative. En réalité, la mesure ne vise qu'un groupe de personnes très restreint.

Belgen, onderdanen van EU-lidstaten en onderdanen van derde landen. De termijn van vijftien maanden wordt teruggebracht tot twaalf maanden. Indien het gezin al was gevormd of er een kind is, wordt geen termijn opgelegd omdat er in dat geval al sprake is van een relatie. Het zou dan hoegenaamd geen zin hebben een dergelijke termijn op te leggen. Kan men daarentegen nog niet spreken van een relatie omdat ze nog in een pril stadium is, dan moet hoe dan ook een termijn worden opgelegd. Die voorwaarde moet gelden voor degenen die willen samenwonen en die, overeenkomstig de wet, elkaar ook al één jaar moeten kennen. Die regeling verschilt niet van die welke op de huwelijkskandidaten van toepassing is.

De heer Rachid Madrane (PS) zegt nu beter te begrijpen waar de problemen liggen. Wel vraagt hij nog of het klopt dat wanneer iemand een onbeperkt geldige verblijfstitel heeft, dat betekent dat hij al ten minste twee jaar op het grondgebied van ons land verblijft.

Volgens *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* is dat inderdaad zo. In werkelijkheid valt slechts een zeer kleine groep van mensen onder die maatregel.

C. Discussion de l'amendement global n° 147 et des sous-amendements nos 148 à 156 (DOC 53 0443/014)

M. Theo Francken et consorts (N-VA) déposent un *amendement global n° 147* visant à remplacer l'ensemble des articles 2 et 3 (DOC 53 0443/014). L'auteur expose que le présent amendement reprend un nombre considérable d'éléments de la présente proposition de loi mais est également le fruit d'un consensus au-delà des clivages politiques.

L'amendement tend à modifier deux éléments. Premièrement, les Belges sont mis sur un pied d'égalité avec les étrangers issus de pays tiers, ce qui lui paraît essentiel. Par conséquent, l'application de la loi à l'égard des Belges sera plus sévère que vis-à-vis des citoyens ayant la nationalité d'un pays membre de l'Union européenne. Selon l'auteur, l'amendement est conforme au droit positif. Il relève que les Pays-Bas imposent déjà des règles plus rigoureuses à leurs ressortissants. Le 8 mars 2011, la Cour de justice de l'Union européenne tranchera la question de savoir si cette différence de traitement est licite ou non. Si la juridiction constate une discrimination, l'amendement sera modifié sur ce point.

Deuxièmement, l'amendement tend à supprimer — sauf exception — la possibilité d'introduire des demandes en vue de bénéficier du droit au regroupement familial en Belgique, avec un visa de touriste. La demande devra se faire à l'ambassade ou au consulat dans le pays d'origine.

Mme Nahima Lanjri (CD&V), coauteur de l'amendement, explique que le choix a été de concevoir un amendement global recueillant un consensus, plutôt que de fonder le travail sur une myriade d'amendements disparates.

En premier lieu, elle affirme que si sa proposition de loi demandait l'écoulement d'un délai d'attente de deux ans avant de permettre le regroupement familial par un étranger légalement établi en Belgique, les auteurs de l'amendement ont réalisé qu'il convenait de réduire ce délai à douze mois au moins à la suite des éclaircissements apportés par l'administration fédérale. Une exception est prévue, cependant, à l'égard des familles déjà constituées. Ainsi, une personne mariée peut exercer son droit au regroupement familial sans attendre l'écoulement d'un délai.

Le deuxième élément de l'amendement concerne l'exigence relative au niveau des revenus, telle qu'elle est prévue par la directive 2003/86/CE du Conseil du

C. Bespreking van het overkoepelend amendement nr. 147 en van de subamenedementen nrs. 148 tot 156 (DOC 53 0443/014)

De heer Theo Francken c.s. (N-VA) dient een overkoepelend amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014) in, dat tot doel heeft de artikelen 2 en 3 volledig te vervangen. De indiener geeft aan dat dit amendement tal van elementen van het voorliggende wetsvoorstel bevat, maar dat het ook het resultaat is van een consensus die de politieke tegenstellingen overstijgt.

Het amendement beoogt twee elementen te wijzigen. Ten eerste worden de Belgen op voet van gelijkheid geplaatst met de vreemdelingen uit derde landen. Dat lijkt hem essentieel. De wet zal bijgevolg strenger worden toegepast ten aanzien van de Belgen dan ten aanzien van de burgers die de nationaliteit hebben van een lidstaat van de Europese Unie. Volgens de indiener strookt het amendement met het positief recht. Hij attendeert erop dat Nederland al strengere regels oplegt aan zijn ingezetenen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie zal op 8 maart 2011 antwoorden op de vraag of dat verschil in behandeling al dan niet geoorloofd is. Als het Hof een discriminatie vaststelt, zal het amendement op dat punt worden gewijzigd.

Ten tweede strekt het amendement ertoe — behoudens uitzondering — de mogelijkheid af te schaffen om met een toeristenvisum een aanvraag in te dienen om in België het recht op gezinshereniging te genieten. De aanvraag zal moeten worden ingediend bij de ambassade of bij het consulaat van het land van herkomst.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V), mede-indienster van het amendement, legt uit dat werd gekozen voor een overkoepelend amendement waarover een consensus bestaat, in plaats van de werkzaamheden te baseren op talloze uiteenlopende amendementen.

De spreekster stipt eerst aan dat het wetsvoorstel bepaalt dat voor een legaal in België gevestigde vreemdeling een wachttijd van twee jaar geldt alvorens hij aanspraak kan maken op gezinshereniging. De indieners van het amendement zijn zich er als gevolg van de verduidelijkingen door de federale overheidsdiensten van bewust geworden dat die termijn moest worden beperkt tot minstens twaalf maanden. Er is echter in een uitzondering voorzien voor de al gevormde families. Zo kan een gehuwde zijn recht op gezinshereniging uitoefenen zonder te moeten wachten tot een bepaalde termijn verstreken is.

Het tweede aspect van het amendement betreft de vereiste in verband met het inkomensniveau, zoals die vervat is in Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van

22 septembre 2003 relativement au regroupement familial. La proposition de loi requerrait du regroupant qu'il dispose de revenus stables, suffisants et réguliers pour lui-même et les membres de sa famille, afin d'éviter que ceux-ci ne tombent à charge des pouvoirs publics. L'amendement entre davantage dans le détail, en spécifiant que ces moyens sont fixés à 120 % du revenu d'intégration et qu'il sera tenu compte de leur nature. Ainsi, le revenu d'intégration n'est pas pris en considération dans le cadre de cette évaluation, de même que les allocations dispensées par les CPAS. En revanche, à la demande du groupe socialiste néerlandophone, les allocations de chômage ont été retenues si un demandeur d'emploi peut démontrer qu'il recherche activement un emploi. Les allocations de chômage sont exclues du calcul lorsque les demandeurs d'emploi n'ont jamais travaillé ni contribué à la sécurité sociale.

Troisièmement, l'amendement tend à organiser légalement le regroupement familial dans le cadre du partenariat enregistré. Mme Lanjri renvoie à l'article 2 de l'amendement (article 10, 5°, de la loi de 1980).

Quant à la période de contrôle, deux ans initialement, celle-ci est portée à trois ans, essentiellement à la demande des membres du groupe linguistique francophone, non seulement pour vérifier l'absence de mariages de complaisance, mais également pour permettre aux candidats de remplir les conditions.

Enfin, en ce qui concerne le logement, l'amendement exige qu'il soit décent, conformément aux conditions posées par l'autorité compétente, compte tenu des compétences régionales. L'oratrice annonce qu'elle sollicitera l'avis de la section de législation du Conseil d'État sur son amendement.

M. Bart Somers (Open Vld) considère que presque tous les groupes ont fourni des efforts sérieux, entre autre par le biais de rencontres informelles, en vue d'aboutir à un amendement qui puisse recueillir une majorité suffisante pour modifier la loi. Pareil texte ne peut complètement réaliser les objectifs de chaque groupe considéré individuellement, mais il offre une amélioration suffisante. Quelles sont les modifications importantes qu'apporte l'amendement, au regard de la législation actuelle?

Premièrement, le regroupement familial est mis en rapport avec les revenus de manière plus significative, de sorte que le regroupement familial puisse avoir lieu dans des circonstances humaines sous les angles social et financier. Il importe de s'assurer que les revenus d'une famille soient suffisamment solides, durables et larges, en vue d'intégrer les personnes d'une manière

22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Het wetsvoorstel stelt als eis dat de gezinshereniger over stabiele, voldoende en regelmatige inkomsten moet beschikken voor zichzelf en voor zijn familieleden, om te voorkomen dat zij ten laste van de overheid vallen. Het amendement gaat verder en geeft aan dat die middelen 120 % van het leefloon moeten bedragen en dat rekening zal worden gehouden met de aard ervan. Zo komen in het kader van die evaluatie noch het leefloon, noch de door het OCMW verstrekt uitkeringen in aanmerking. Op vraag van de Nederlandstalige socialistische fractie wordt daarentegen rekening gehouden met de werkloosheidsuitkering als een werkzoekende kan aantonen dat hij actief op zoek is naar een baan. De werkloosheidsuitkeringen worden uitgesloten van de berekening als de werkzoekenden nooit hebben gewerkt, noch hebben bijgedragen aan de sociale zekerheid.

Ten derde beoogt het amendement de gezinshereniging in het kader van het geregistreerd partnerschap wettelijk te organiseren. Mevrouw Lanjri verwijst naar artikel 2 van het amendement (artikel 10, 5°, van de wet van 1980).

De controleperiode wordt, hoofdzakelijk op vraag van de Franstalige leden, verlengd van twee naar drie jaar, niet alleen om na te gaan of er geen sprake is van een schijnhuwelijk, maar ook om de kandidaten de mogelijkheid te bieden te voldoen aan de voorwaarden.

Wat ten slotte de huisvesting betreft, eist het amendement dat die behoorlijk is, overeenkomstig de door de bevoegde overheid gestelde voorwaarden, rekening houdend met de gewestbevoegdheden. De spreekster kondigt aan dat zij de Raad van State zal vragen advies uit te brengen over haar amendement.

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld)* hebben nagenoeg alle fracties, onder meer via informele ontmoetingen, aanzienlijke inspanningen gedaan om te komen tot een amendement dat kan rekenen op een voldoende meerderheid om het wetsvoorstel te wijzigen. Een dergelijke tekst kan onmogelijk de doelstellingen van elke fractie voor het volle pond verwezenlijken. Voor welke aanzienlijke wijzigingen zorgt het amendement ten aanzien van de vigerende wetgeving?

Ten eerste wordt een meer significant verband gelegd tussen de inkomsten en de gezinshereniging, zodat die laatste uit een sociaal en financieel oogpunt in menselijke omstandigheden kan plaatsvinden. Het is van belang zich ervan te vergewissen dat de inkomsten van een familie behoorlijk, duurzaam en ruim genoeg zijn met het oog op een kwalitatief toereikende integratie

qualitativement satisfaisante. La référence de 120 % du revenu d'intégration peut constituer une base permettant de vivre décemment, à condition d'exclure le fait de vivre exclusivement aux dépens de l'État et de la communauté. C'est pourquoi, le revenu d'intégration et les allocations familiales ne sont pas pris en considération. Cette option est fondamentale pour la société, mais aussi pour les intéressés.

Deuxièmement, les personnes souhaitant exercer leur droit au regroupement familial doivent disposer d'un logement suffisamment décent, afin d'éviter les abus de la part des marchands de sommeil et l'occupation de taudis ou d'habitations ne répondant pas aux standards minimums. Il importe ainsi que le législateur fédéral respecte la compétence des régions en matière de logement.

Troisièmement, un âge minimum est requis pour les personnes qui souhaitent exercer leur droit au regroupement familial. Dans le cadre du regroupement avec un partenaire marié ou avec lequel le regroupant est déjà marié, cet âge est établi à dix-huit ans.

En dernier lieu subsiste la question la plus délicate relative aux personnes de nationalité belge. Le choix a été fait de mettre les Belges et les non-Belges sur un pied d'égalité, ce qui étend de manière substantielle le champ d'action de la loi. Il faudra voir si l'arrêt que prononcera la Cour de justice de l'Union européenne le 8 mars 2011 acceptera ce choix.

Les auteurs de l'amendement estiment que leur amendement respecte le droit supranational en cette matière et anticipent une réponse positive de la part de la juridiction, puisqu'il ne s'agit pas tant d'une législation discriminatoire que d'une manière de venir en aide à ces personnes. Les exigences en matière de revenus, de logement et d'âge n'ont pas un caractère discriminant, mais plutôt émancipatoire. Quand une autorité souhaite protéger ses sujets de droit, elle doit prendre des mesures aussi larges que possible. Le législateur fédéral devra exploiter au maximum le champ que lui offrira l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne.

M. Denis Ducarme (MR) estime qu'après trois mois de travaux, il est temps d'enregistrer des progrès. L'actuel amendement associe le réalisme d'une part, et le sens social et l'humanisme d'autre part. Un consensus a pu être obtenu grâce au travail en commission et aux rencontres informelles. La portée très large de l'amendement recueillera, peut-être, le soutien des groupes politiques qui n'ont pas encore exprimé leur accord. Le réalisme réside dans le fait qu'il est essentiel de

van de betrokkenen. Met een bedrag van 120 % van het leefloon is een decent bestaan mogelijk, op voorwaarde dat wordt uitgesloten dat men uitsluitend op kosten van de Staat en van de gemeenschap leeft. Daarom wordt geen rekening gehouden met het leefloon noch met de kinderbijslag. Die keuze is fundamenteel voor de samenleving, maar ook voor de betrokkenen.

Ten tweede moeten mensen die aanspraak wensen te maken op gezinshereniging over een behoorlijke woning beschikken. Bedoeling is te voorkomen dat huisjesmelkers misbruik maken of dat mensen terechtkomen in krotten of in woningen die niet beantwoorden aan de minimale normen. Het is ook belangrijk dat de federale wetgever de bevoegdheid van de gewesten inzake huisvesting in acht neemt.

Ten derde is een minimumleeftijd vereist voor mensen die hun recht op gezinshereniging willen uitoefenen. In het kader van de hereniging met een partner die gehuwd is of met wie de gezinshereniger al gehuwd is, is die leeftijd bepaald op achttien jaar.

Tot slot blijft nog de meest epineuze vraag met betrekking tot de personen die de Belgische nationaliteit hebben. Er is voor gekozen Belgen en niet-Belgen op gelijke voet te plaatsen, waardoor het toepassingsgebied van de wet fors wordt uitgebreid. Er zal moeten worden nagegaan of die keuze zal stroken met het arrest dat het Hof van Justitie van de Europese Unie op 8 maart 2011 zal wijzen.

De indieners van het amendement gaan ervan uit dat hun tekst het terzake geldend supranationaal recht in acht neemt en zij verwachten een positief antwoord van het Hof, omdat het niet zozeer om een discriminerende wetgeving gaat als om een manier om die mensen te helpen. De eisen inzake inkomen, huisvesting en leeftijd zijn niet discriminerend maar veeleer emanciperend. Als een overheid haar rechtssubjecten wenst te beschermen, moet ze zo ruim mogelijke maatregelen nemen. De federale wetgever zal de ruimte die het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie zal bieden maximaal moeten benutten.

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan dat na drie maanden werk, nu vooruitgang moet worden geboekt. Dit amendement koppelt realisme aan sociale bekommering en humanisme. Een consensus kon worden bereikt dankzij de werkzaamheden in commissie en de informele bijeenkomsten. De heel grote reikwijdte van het amendement maakt het misschien ook mogelijk steun te verkrijgen van de fracties die zich tot dusver niet achter de teksten konden scharen. De realistische

fonder le regroupement familial sur le revenu suffisant de la personne souhaitant exercer le regroupement. La référence de 120 % semble un minimum requis pour que le regroupant puisse réaliser le regroupement en offrant une opportunité d'émancipation et d'intégration aux personnes qu'il regroupe autour de lui.

Le chômeur ne doit pas être exclu du droit au regroupement familial, car pour percevoir des allocations de chômage, il faut avoir travaillé. Les personnes qui ont rencontré un accident de vie devront faire une seule démarche: faire la démonstration qu'ils sont à la recherche d'un emploi. La Belgique se conforme ainsi à la pratique des autres États européens. Quant à mettre sur un pied d'égalité les Belges et les étrangers extra-communautaires, il convient de constater que les conditions de regroupement familial imposées à ces derniers sont loin d'être indignes ou deshumanisantes. Au contraire, le système proposé est parfaitement cohérent.

Bien entendu, l'avis du Conseil d'État qui devra être demandé sur la différence de traitement entre Belges et citoyens d'États membres de l'Union européenne apportera une lumière et sera déterminant quant au fait de savoir si l'actuel texte mérite d'être concrétisé ou non. Plus important encore sera le fait de prendre connaissance, le 8 mars 2011, de l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne. En tant que légaliste, l'intervenant annonce qu'il veillera à respecter l'avis du Conseil d'État et la décision juridictionnelle, si des éléments de discrimination devaient être mis en avant. En pareille circonstance, les signataires de l'amendement sont prêts à revenir sur ce texte. Les groupes politiques ne souscrivant pas au texte actuel de l'amendement pourront aussi s'y joindre.

Par ailleurs, l'intervenant se réjouit de l'absence de polarisation communautaire et salue l'ouverture des membres appartenant au groupe linguistique néerlandophone, qui ont accepté de ne plus retenir l'"*inburgering*", évitant ainsi d'introduire dans un texte à vocation fédérale des matières relevant de la compétence d'autres autorités.

M. Bart Somers (Open Vld) dépose un *sous-amendement n° 148* (DOC 53 0443/014) relatif aux allocations familiales et qui complète l'article 2 proposé. Deux pistes ont été envisagées. Soit le législateur accepte de prendre en considération les allocations familiales et prévoit une augmentation du niveau de référence fixé à 120 % en fonction du nombre de personnes à charge,

benadering is terug te vinden in het feit dat de gezinshereniging moet stoelen op het toereikende inkomen van de gezinshereniger; het referentiepercentage - 120 % van het leefloon — lijkt een noodzakelijk minimum opdat de gezinshereniger kan overgaan tot die gezinshereniging, en waarbij de personen die bij hem komen wonen, zich kunnen emanciperen en integreren.

De werklozen mogen niet worden uitgesloten van het recht op gezinshereniging; als iemand recht heeft op een werkloosheidsuitkering, betekent het dat de betrokkene vooraf heeft gewerkt. Mensen die in het leven pech hebben gehad, hoeven maar één stap te zetten: aantonen dat ze op zoek zijn naar een baan. België sluit zich dus aan bij de gangbare praktijk in de andere Europese Staten. In verband met de gelijke behandeling van Belgen en buitenlanders van buiten de EU, moet worden opgemerkt dat de inzake gezinshereniging opgelegde voorwaarden zeker niet mensonwaardig of onmenselijk zijn. De voorgestelde regeling is integendeel heel coherent.

Uiteraard zal het advies van de Raad van State, dat moet worden gevraagd in verband met het verschil in behandeling tussen Belgen en burgers van de lidstaten van de Europese Unie, in dat opzicht duidelijkheid verschaffen; dat advies zal beslissend zijn om te bepalen of de voorliggende teksten uitvoering moeten krijgen of niet. Nog belangrijker wordt de kennisneming, op 8 maart 2011, van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De spreker is een legalist, wat meebrengt dat hij het advies van de Raad van State en de rechterlijke beslissing zeker in acht zal nemen, mocht in die teksten op elementen van ongelijke behandeling worden gewezen. In dat geval zijn de ondertekenaars van het amendement bereid hun tekst te herschrijven. De fracties die zich niet in de huidige tekst van het amendement kunnen terugvinden, mogen zich daar bij aansluiten.

Voorts is de spreker verheugd dat het in dit dossier niet tot communautaire polarisatie is gekomen. Hij is opgetogen dat leden die behoren tot de Nederlandse taalgroep een opening hebben gemaakt, door ermee in te stemmen niet langer te werken met het begrip "inburgering", zodat wordt voorkomen dat in een tekst van de federale overheid aangelegenheden opduiken die onder de bevoegdheid van andere overheden ressorteren.

De heer Bart Somers (Open Vld) dient subamendement nr. 148 (DOC 53 0443/014) in, dat betrekking heeft op de gezinsbijslag. Het vormt een aanvulling op het voorgestelde artikel 2. Twee mogelijkheden werden overwogen: ofwel stemt de wetgever ermee in ook de gezinsbijslagen in aanmerking te nemen en komt er een verhoging van het referentiebedrag (dat nu is

conformément à la logique du revenu minimum, soit les allocations familiales sont exclues, et le niveau de référence est maintenu à 120 %. Le sous-amendement apporte un éclaircissement, car le texte prête à confusion: le choix a été fait d'exclure les allocations familiales du calcul des revenus.

Mme Catherine Fonck (cdH) désapprouve la méthode de travail ayant abouti au texte de compromis entre les signataires de l'amendement n° 147, car les travaux en commission et en dehors des commissions ont été marqués par des évènements qu'elle qualifie de "singuliers".

Quant au fond, il est exact que le regroupement familial constitue la source principale d'immigration. Son groupe a toujours été favorable à une modification de la procédure de regroupement familial afin d'éviter les abus. Différentes mesures sont importantes à cet égard, qu'il s'agisse d'exigences relatives aux revenus suffisants, stables et réguliers, pour empêcher que les intéressés ne tombent à charge des pouvoirs publics, de critères en matière de mariage et de cohabitation de complaisance, ou d'exigences relatives au logement décent.

L'intervenante estime qu'il convient d'élaborer une législation qui soit applicable, respectueuse des compétences fédérales et compatible avec le droit de l'Union européenne.

Un examen approfondi de l'amendement n° 147 s'impose, mais une lecture *prima facie* permet déjà de constater que les Belges ne sont pas placés au même niveau que les autres citoyens des États membres de l'Union européenne: la loi sera plus sévère, en effet, à l'égard des Belges qu'à l'égard de ces autres citoyens. Les critères qui seront appliqués aux deux catégories de sujets de droit ne seront pas les mêmes. Cela signifie qu'un Polonais séjournant en Belgique pourra faire venir sa compagne polonaise avec plus de facilités qu'un Belge souhaitant faire venir son épouse américaine. Pareille législation est inacceptable, non pas pour des motifs de "protectionnisme", mais parce qu'elle crée une différence entre les nationalités européennes, alors que les mêmes règles doivent s'appliquer pour les Belges et les ressortissants d'États membres de l'Union européenne.

Cette législation viendrait s'ajouter à une discrimination substantielle déjà instaurée, certes, dans un secteur différent. Les détenteurs d'un diplôme en médecine délivré par une université belge obtiennent difficilement un numéro INAMI, alors qu'un médecin originaire d'un

vastgelegd op 120 % van het leefloon, met inachtneming van het aantal personen ten laste, volgens de logica van een minimuminkomen), ofwel wordt de gezinsbijslag uitgesloten en blijft het referentiebedrag behouden op 120 % van het leefloon. Dit subamendement brengt op dat punt een verduidelijking aan, want de tekst kan verwarrend overkomen. Met dit subamendement wordt ervoor geopteerd om bij de berekening van het inkomen geen rekening te houden met de gezinsbijslag.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) is het niet eens met de werkmethode die heeft geleid tot de tekst van het compromis tussen de ondertekenaars van amendement nr. 147; de werkzaamheden binnen en buiten de commissie werden gekenmerkt door gebeurtenissen die ze omschrijft als "bizar".

Wat de grond van de zaak betreft, klopt het dat gezinshereniging de grootste vorm van immigratie is. Haar fractie was altijd voorstander van een wijziging van de gezinsherenigingsprocedure, om misbruiken te voorkomen. In dat opzicht zijn diverse maatregelen belangrijk: voorwaarden aangaande een toereikend, stabiel en regelmatig inkomen om te voorkomen dat de betrokkenen ten laste van de overheid vallen, criteria met betrekking tot huwelijk en schijnsamenwoning, of nog voorwaarden betreffende behoorlijke huisvesting.

Volgens de spreekster moet een wetgeving worden uitgewerkt die toepasbaar is, de federale bevoegdheden in acht neemt en in overeenstemming is met het EU-recht.

Een grondig onderzoek van amendement nr. 147 is vereist, maar uit een eerste lezing kan al worden opgemaakt dat de Belgen anders dan de andere burgers van de lidstaten van de Europese Unie worden behandeld, want de wet zal strenger zijn voor de Belgen dan voor die andere burgers. De criteria die moeten worden toegepast jegens beide categorieën van rechtssubjecten zullen niet dezelfde zijn: zo zal een Pool die in België woont, zijn Poolse vriendin gemakkelijker naar ons land kunnen laten overkomen dan een Belg die zijn Amerikaanse echtgenote wil laten overkomen. Een dergelijke wetgeving is onaanvaardbaar, niet om "protectionistische" redenen, maar omdat die leidt tot een verschil tussen de Europese nationaliteiten — dezelfde regels moeten gelden voor de Belgen en de onderdanen van de EU-lidstaten.

Die wetgeving zou dan bovenop een al forse ongelijke behandeling komen, zij het in een andere sector: wie een diploma in de geneeskunde heeft behaald aan een Belgische universiteit verkrijgt maar moeilijk een RIZIV-nummer, terwijl een arts uit een EU-lidstaat die

État membre de l'Union européenne ayant obtenu son diplôme dans une université non belge a droit d'office à son numéro INAMI, au titre de la libre circulation des diplômes. Dès lors, il est inacceptable de placer les Belges dans une position d'infériorité par rapport aux étrangers de l'Union européenne.

Le membre rappelle, en outre, qu'en matière de discrimination entre ressortissants d'États membres de l'Union européenne, le juge saisi d'une affaire dénonçant une discrimination, procède systématiquement à un triple contrôle, afin de déterminer si la mesure dénoncée poursuit un but légitime et si les moyens sont pertinents et proportionnés.

La mesure est-elle pertinente? Certains répondront par l'affirmative, car elle aura un impact sur la "*Belgiëroute*". Or, la mesure proposée ne va rien changer, puisqu'elle va créer une route luxembourgeoise et une route française. Ceux qui souhaiteront détourner la loi iront s'installer en France ou aux Pays-Bas pendant quelques mois, et lorsque le partenaire aura rejoint le candidat au regroupement familial dans un pays voisin, le couple viendra s'établir en Belgique. Les gains seront dès lors nuls. Les ressortissants belges pourront, en effet, exercer leur droit de libre circulation dans l'Union européenne, et de retour en Belgique, ceux-ci devront être traités comme des citoyens d'un État membre, avec des conditions moins rigoureuses à leur égard que celles qui sont censées s'appliquer aux Belges selon l'amendement n° 147 à l'examen.

À part les problèmes juridiques de fond qu'appelle le présent amendement en matière d'égalité, il pose également des questions de principe quant au traitement des citoyens Belges par le législateur. La Cour de justice de l'Union européenne s'exprimera le 8 mars 2011 et l'appréciation qu'elle fera du droit néerlandais relatif au regroupement familial apportera un éclairage instructif. Il est donc étonnant de constater le dépôt de l'amendement n° 147 ce 23 février 2011, après de nombreux mois de travail et si proche d'une décision juridictionnelle. Le membre regrette la précipitation et dénonce l'attitude des signataires, qui pêche sur les plans de la responsabilité et de la rigueur, d'autant plus que le travail semblait évoluer dans le sens d'un compromis. L'intervenante estime qu'il est essentiel de solliciter l'avis de la section de législation du Conseil d'État, tant il est clair que toutes les questions juridiques n'ont pas été résolues.

Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH) déposent les *sous-amendement n°s 149 à 152* tendant à supprimer les mots "le Belge" dans les dispositions contenues dans l'amendement n° 147

afgestudeerd is aan een niet-Belgische universiteit, automatisch recht heeft op een RIZIV-nummer, krachtens het principe van het vrij verkeer van mensen met een diploma. Het is derhalve onaanvaardbaar dat de Belgen ten opzichte van de buitenlanders uit de Europese Unie "tweederangsburgers" worden.

In verband met de ongelijke behandeling tussen onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie, wijst het lid er ook op dat de rechter bij wie een zaak van ongelijke behandeling aanhangig wordt gemaakt, systematisch drie zaken nagaat: heeft de aangevochten maatregel een terecht doel, zijn de middelen passend en zijn ze evenredig?

Is de maatregel pertinent? Sommigen zullen bevestigend antwoorden, want die maatregel zal invloed hebben op de "Belgiëroute". Toch zal de voorgestelde maatregel niets veranderen, omdat hij een "Luxemburgroute" en een "Frankrijkroute" zal doen ontstaan. Wie de wet wil omzeilen, zal zich enkele maanden in Frankrijk of Nederland vestigen, en wanneer de partner zich in een buurland bij de gezinshereniger zal hebben gevoegd, zal het stel in België komen wonen. Er zijn dus geen voordelen aan die maatregel verbonden. De Belgische onderdanen zullen hun recht op vrij verkeer dus kunnen uitoefenen binnen de Europese Unie, en bij hun terugkeer in België zullen zij moeten worden behandeld als burgers van een lidstaat, waarbij jegens hen minder strenge voorwaarden gelden dan wat krachtens het ter bespreking voorliggende amendement nr. 147 op de Belgen zou worden toegepast.

Naast de inhoudelijke juridische kwesties inzake gelijkheid die dit amendement doet ontstaan, roept het ook principiële vragen op betreffende de behandeling van de Belgische burgers door de wetgever. Het Hof van Justitie van de Europese Unie zal zich 8 maart 2011 uitspreken en de zijn beoordeling van het Nederlandse recht betreffende gezinshereniging zal de zaken echt verduidelijken. Het is daarom verrassend dat dit amendement nr. 147 op 23 februari 2011 wordt ingediend, na vele maanden werk en zo kort voor een rechterlijke beslissing. Het lid betreurt de overhaaste werkwijze en hekelt de houding van de ondertekenaars, die geen verantwoordelijkheid en gestrengheid aan de dag leggen, te meer daar de werkzaamheden naar een compromis leken te gaan. De spreekster is van mening dat het van groot belang is het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen, omdat het duidelijk is dat niet alle juridische kwesties zijn opgelost.

Met hun *subamendementen nrs. 149 tot 152* beogen *de dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH)* in de bepalingen van amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014) de woorden "de Belg" te schrappen. De

(DOC 53 443/014). Les auteurs s'opposent au fait que les Belges soient soumis à des exigences plus strictes que les autres européens et affirment avec force leur volonté que les Belges puissent jouir d'une égalité de traitement, au même titre que l'ensemble des citoyens des États membres de l'Union européenne.

M. Rachid Madrane (PS) ne peut partager l'intervention de M. Ducarme. Lorsque celui-ci évoque la maturité dans le travail, force est de constater que l'histoire avance masquée. Le troc de la qualité de citoyen belge contre l' "*inburgering*" constitue un renoncement, voire une capitulation des libéraux. Le groupe socialiste soutient l' "*inburgering*", car elle permet aux étrangers, qui s'établissent sur le territoire, de se construire un avenir. L'orateur refuse que le citoyen belge ne devienne un citoyen de seconde zone et qu'il soit considéré différemment d'un citoyen d'un État membre de l'Union européenne, et ce dans son propre pays. Le membre peine à comprendre comment M. Ducarme accepte de remettre en question l'égalité juridique des Belges. S'il est important de lutter contre les abus, la rhétorique ne peut voiler l'indigence des arguments. Que des citoyens Roumains ou Bulgares soient mieux traités en Belgique qu'un Belge dépasse l'entendement.

Comme Mme Fonck, M. Madrane déplore la méthode de travail, car l'amendement n° 147 contient des incohérences légistiques et annonce des problèmes pour sa mise en œuvre pratique. Or, cela semble moins intéressant que la recherche de symboles. L'intervenant ne partage pas la vision de l'humanisme, du rationalisme et du réalisme exposée par M. Ducarme. Pourquoi ne pas attendre la date du 8 mars 2011, avant de déposer l'amendement? Pourquoi se plier à l'opinion dominante?

M. Rachid Madrane et consorts déposent *les sous-amendements n°s 153 à 156* tendant à supprimer dans l'amendement n° 147 toutes les dispositions relatives à l'élargissement des critères des non-Européens aux Belges (DOC 53 0443/014). Les auteurs s'opposent à une discrimination légale défavorable aux Belges. Les Belges ne sont pas des sous-citoyens dans l'Union européenne.

M. Filip De Man (VB) s'étonne que M. Somers, dont le groupe politique s'oppose à l'immigration en Belgique d'allocataires sociaux, puisse envisager que les chômeurs exercent leur droit au regroupement familial. S'adressant à M. Ducarme, l'intervenant demande si cette interprétation est exacte et en reçoit la confirmation.

indiensters zijn ertegen gekant dat voor de Belgen striktere eisen gelden dan voor de andere Europeanen. Zij wijzen er met klem op dat zij ernaar streven dat de Belgen een gelijke behandeling krijgen, net als alle andere burgers van de lidstaten van de Europese Unie.

De heer Rachid Madrane (PS) is het niet eens met wat de heer Ducarme heeft gezegd. Als die laatste het heeft over de maturiteit in het werk, moet worden vastgesteld dat een en ander over het hoofd wordt gezien. Het inruilen van de hoedanigheid van Belgisch burger tegen de "inburgering" is een verloochening of zelfs een capitulatie van de liberalen. De socialistische fractie steunt de "inburgering" omdat ze het voor de vreemdelingen die zich op ons grondgebied vestigen mogelijk maakt een toekomst op te bouwen. De spreker weigert dat van de Belgische burger een tweederangsburger wordt gemaakt en dat hij, in zijn eigen land, anders wordt beschouwd dan een burger van een lidstaat van de Europese Unie. Hij kan dan ook nauwelijks vatten waarom de heer Ducarme ermee instemt dat de juridische gelijkheid van de Belgen in het gedrang komt. Het is weliswaar belangrijk de uitwassen te bestrijden, maar de welsprekendheid mag de zwakte van de argumenten niet verdoezelen. Dat Roemeense of Bulgaarse burgers in België beter zouden worden behandeld dan een Belg gaat het verstand te boven.

Net als mevrouw Fonck betreurt de heer Madrane de werkwijze, want amendement nr. 147 bevat wetgevingstechnische incoherenties en zal voor problemen zorgen bij de praktische toepassing ervan. Dat lijkt echter minder interessant dan het zoeken naar symbolen. De spreker is het niet eens met de visie van de heer Ducarme op het humanisme, het rationalisme en het realisme. Waarom wacht men niet tot 8 maart 2011 om het amendement in te dienen? Waarom schikt men zich naar het overheersende standpunt?

De heer Rachid Madrane (PS) c.s. dient de *subamendementen nrs. 153 tot 156* in, met de bedoeling in amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014) alle bepalingen te schrappen die betrekking hebben op de uitbreiding van de voor de niet-Europeanen geldende criteria tot de Belgen. De indieners zijn gekant tegen een voor de Belgen nadelige wettelijke discriminatie. De Belgen zijn geen onderburgers in de Europese Unie.

De heer Filip De Man (VB) is verbaasd dat de heer Somers, wiens politieke fractie gekant is tegen het feit dat uitkeringstrekkers naar België migreren, kan overwegen dat werklozen hun recht op gezinshereniging uitoefenen. De spreker richt zich tot de heer Ducarme en vraagt of die interpretatie klopt. Hij krijgt daarvan de bevestiging.

Dans la première partie de son intervention, l'orateur constate que les demandeurs d'emploi peuvent exercer leur droit au regroupement familial, qu'ils aient travaillé six mois ou deux ans. Ceci n'est pas acceptable. Les allocataires sociaux et les demandeurs d'emploi ne doivent pas être autorisés à faire entrer en Belgique des allocataires sociaux supplémentaires.

Dans la deuxième partie de son intervention, l'intervenant se rallie au point de vue exprimé par Mme Fonck quant à la demande d'avis du Conseil d'État, d'une part, et quant à l'arrêt, d'autre part, que rendra la Cour de justice de l'Union européenne le 8 mars 2011 sur la question de savoir si un État peut réserver un traitement plus sévère à l'égard de ses nationaux, comparé au traitement à l'égard des citoyens des États membres de l'Union européenne. Le moment du dépôt de l'amendement n° 147 semble pour le moins mal choisi.

Avant de conclure, le membre relève que le parcours d'intégration, initialement prévu dans la proposition de loi à l'examen ne se retrouve plus dans l'amendement débattu. En outre, l'âge minimum pour exercer le droit au regroupement familial n'est plus de vingt et un ans, mais de dix-huit ans, dans certains cas. Il serait, par conséquent, malhonnête de faire croire au public que l'âge minimum est de vingt et un ans.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) intervient pour attirer l'attention sur le fait que l'allocation de chômage n'est pas un revenu d'intégration. Un demandeur d'emploi a contribué à l'économie et à la sécurité sociale.

M. Filip De Man (VB) fait observer qu'un jour de travail presté à l'étranger peut suffire pour devenir allocataire.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) conteste cette affirmation. La durée minimum de travail exigée pour pouvoir bénéficier d'une allocation de chômage dépend de l'âge du travailleur.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) signale que la problématique de l'égalité entre Belges et citoyens d'États membres de l'Union européenne est dénoncé depuis le début des travaux. Si la Constitution belge est basée sur l'égalité des citoyens, cette égalité s'est progressivement étendue aux étrangers, citoyens d'États membres de l'Union européenne. Il est, dès lors, étonnant de constater que, selon le texte de l'amendement n° 147, les Belges ne soient plus égaux aux autres citoyens d'États membres de l'Union européenne. Le groupe libéral, dont M. Ducarme est l'interprète, considère cela comme une victoire, car la question de l'intégration a été retirée. Or, il y avait moyen de travailler sur l'organisation

In het eerste deel van zijn betoog stelt de spreker vast dat werklozen hun recht op gezinshereniging mogen uitoefenen, ongeacht of zij zes maanden of twee jaar hebben gewerkt. Dat is onaanvaardbaar. Uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden moet niet worden toegestaan nog meer uitkeringstrekkers naar België te doen komen.

In het tweede deel van zijn uiteenzetting deelt de spreker de mening van mevrouw Fonck in verband met eensdeels de vraag om een advies van de Raad van State en anderdeels het arrest dat het Hof van Justitie van de Europese Unie op 8 maart 2011 zal wijzen over de vraag of een Staat zijn ingezetenen strenger mag behandelen dan de burgers van de lidstaten van de Europese Unie. Het ziet ernaar uit dat dit niet echt het geschikte ogenblik is om amendement nr. 147 in te dienen.

Alvorens af te ronden, merkt de spreker op dat het inburgeringstraject, waarvan oorspronkelijk in het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel sprake was, niet terug te vinden is in het amendement. Bovendien moet men, om aanspraak te kunnen maken op gezinshereniging, niet langer minimum eenentwintig jaar oud zijn, maar in sommige gevallen achttien. Het ware dus oneerlijk het publiek wijs te maken dat de minimumleeftijd eenentwintig jaar is.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst erop dat de werkloosheidsuitkering geen leefloon is. Een werkloze heeft bijgedragen aan de economie en aan de sociale zekerheid.

De heer Filip De Man (VB) merkt op dat één dag werken in het buitenland volstaat om uitkeringsgerechtigd te worden.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) betwist dat. De geëiste minimumduur van de arbeid om een werkloosheidsvergoeding te kunnen krijgen, hangt af van de leeftijd van de werknemer.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) attendeert erop dat al van bij de aanvang van de werkzaamheden wordt gewezen op de problematiek van de gelijkheid tussen Belgen en burgers van de lidstaten van de Europese Unie. De Belgische Grondwet berust weliswaar op de gelijkheid van de burgers, maar die gelijkheid werd geleidelijk uitgebreid tot de vreemdelingen die burger zijn van de lidstaten van de Europese Unie. Het wekt bijgevolg verwondering dat volgens amendement nr. 147 de Belgen niet langer gelijk zijn aan de andere burgers van de lidstaten van de Europese Unie. De liberale fractie, waarvan de heer Ducarme zich de tolk maakt, beschouwt dat als een overwinning omdat de kwestie

d'un parcours d'intégration pour chacun, dans une des trois régions du pays, quoique la question du contrôle constituait encore un problème. C'est regrettable, car pareil parcours aurait pu être bénéfique.

van de integratie werd weggelaten. Ondanks het feit dat de kwestie van de controle nog een probleem deed rijzen, was het echter mogelijk werk te maken van de organisatie van een inburgeringstraject voor elkeen, in een van de drie gewesten van het land. Het is betreurenswaardig dat dit niet gebeurd is want een dergelijk traject had heilzaam kunnen zijn.

M. Theo Francken (N-VA) tient à remercier le mouvement réformateur pour la percée intervenue dans le travail. Il regrette que les pourparlers avec le centre démocrate humaniste ait échoué et ne nourrit plus aucun espoir quant à la possibilité d'obtenir un accord avec tous les membres du groupe francophone. L'accent est mis sur l'organisation d'un régime plus sévère en matière de regroupement familial. Il s'agit d'un moment historique, car la rupture dans la législation sur l'immigration se réalise, en ce sens que la porte de l'immigration passive — c'est-à-dire le regroupement familial — se voit partiellement fermée.

De heer Theo Francken (N-VA) dankt de MR voor een doorbraak te hebben gezorgd in de werkzaamheden. Hij betreurt dat de besprekingen met de cdH mislukt zijn. Hij heeft elke hoop om met alle Franstalige leden tot een akkoord te komen, opgegeven. De nadruk wordt gelegd op de organisatie van een strengere regeling inzake gezinshereniging. Het is een historisch moment, want in de migratiewetgeving komt er daarmee een verandering, in die zin dat de deur van de passieve migratie — dat wil zeggen de gezinshereniging — deels wordt gesloten.

Le membre exprime le vœu que le vote puisse intervenir le plus rapidement possible, mais souhaite que l'avis du Conseil d'État soit d'abord sollicité. L'égalité entre les Belges et les étrangers extra-communautaires est capitale. L'argument selon lequel les grand principes seraient violés n'est guère convaincant, vu que les Pays-Bas ont opté pour l'égalité entre nationaux et citoyens de pays tiers il y a bien longtemps déjà. Selon un récent rapport présenté au Pays-Bas, le nombre de regroupement familial y a chuté de 32 %.

De spreker hoopt dat zo snel mogelijk kan worden gestemd, maar hij wenst dat eerst het advies van de Raad van State wordt ingewonnen. Gelijkheid tussen Belgen en vreemdelingen van buiten de Europese Unie is van zeer groot belang. Het argument dat grote principes met voeten zouden worden getreden, overtuigt nauwelijks, aangezien Nederland al lang geleden heeft geopteerd voor de gelijkheid tussen ingezetenen en burgers uit derde landen. Volgens een recent Nederlands rapport is het aantal gezinsherenigingen in dat land met 32 % gedaald.

En ce qui concerne la date du 8 mars 2011, il s'agit, en effet, d'un moment important. Rien n'empêche les membres de solliciter l'avis du Conseil d'État plus tôt. Les groupes centre démocrate humaniste et socialiste s'opposent par principe à l'amendement n° 147, refusant de traiter les Belges différemment que les autres Européens. Cette attitude ne se justifie guère, car la loi actuellement en vigueur fait déjà une différence entre ces catégories de population, différence qui a été voté par ces deux groupes politiques.

De datum van 8 maart 2011 is inderdaad een belangrijk moment. Niets belet de leden vóór die datum het advies van de Raad van State te vragen. De cdH-fractie en de PS-fractie zijn principieel tegen amendement nr. 147 gekant omdat ze niet willen dat de Belgen anders worden behandeld dat de overige Europeanen. Die houding kan amper worden gerechtvaardigd want de thans vigerende wet maakt al een onderscheid tussen die bevolkingscategorieën en de twee voormelde politieke fracties hebben dat verschil goedgekeurd.

Pour conclure, l'intervenant qualifie d'étrange l'attitude de M. De Man, lorsque celui-ci suggère d'attendre la date du 8 mars 2011. Son groupe n'est-il point intéressé à ce que le législateur puisse voter, dans les délais les plus brefs, une loi relative au regroupement familial? Quant à l'absence alléguée de l'obligation de suivre un parcours d'intégration, son groupe n'est-il pas, et ce depuis toujours, opposé à l'intégration? M. Filip Dewinter a affirmé, récemment encore, que la politique de l'intégration s'est soldée par un échec.

Tot slot gaat de spreker in op het voorstel van de heer De Man om de datum van 8 maart 2011 af te wachten. De heer Francken vindt dat een vreemd standpunt, want wil de VB-fractie dan niet dat de wetgever onverwijld een wet op de gezinshereniging zou goedkeuren? Wat voorts het andere aangevoerde argument betreft, te weten de verplichting om een inburgeringstraject te volgen, dacht de spreker dat de fractie waartoe de heer De Man behoort, zich nu en in het verleden toch steeds tégen integratie heeft gekant. De heer Filip Dewinter heeft recent nog gesteld dat het integratiebeleid op een mislukking is uitgedraaid.

M. Filip De Man (VB) répond que l'intégration constitue un échec, parce qu'il n'y a pas de sanctions à l'appui.

M. Theo Francken (N-VA) dément cette affirmation, car des sanctions administratives sont bel et bien prévues.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que l'amendement n° 147 est l'aboutissement d'un travail de plusieurs mois, mené en commission. Les préoccupations de tous les groupes ont été prises en considération. Il eut été souhaitable d'arriver à un consensus, au-delà de la frontière linguistique, de sorte que l'amendement à l'examen eut pu recueillir un soutien aussi large que possible. Si, malgré toutes les concessions, certains groupes n'acceptent pas de se joindre à l'initiative, il appert que la volonté est absente, mais cela ne doit pas conduire les membres qui sont sur la même ligne, ni à vider la proposition de loi de son sens, ni à l'abandon de l'initiative.

L'intervenante se réjouit du résultat, qu'elle soutient entièrement, mais ne souhaite pas que le travail se réalise dans la précipitation. C'est pourquoi il convient de solliciter l'avis du Conseil d'État, d'une part, et d'attendre l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne du 8 mars 2011, d'autre part. Elle rappelle que depuis 2003, elle a toujours demandé que les Belges soient traités de la même manière que les étrangers d'États tiers. Elle renvoie à cet effet à sa proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 51 1584/001).

Le droit contient bien d'autres exemples de traitements différents entre Belges et citoyens d'États membres de l'Union européenne. La question n'est pas de savoir s'il y a discrimination, mais si elle se justifie. De surcroît, les critères n'ont pas pour objectif de rendre la vie difficile aux candidats au regroupement familial. Ils tendent à empêcher que les immigrants soient logés dans des taudis, d'où la nécessité d'imposer la condition d'un logement décent. Les étrangers ne doivent pas non plus tomber à charge des pouvoirs publics, d'où l'obligation de disposer de revenus suffisants. Ces critères ne sont pas inhumains, mais responsables. Serait réellement inhumain et discriminant, le fait d'imposer ces critères aux étrangers, et d'en épargner les Belges. Peut-on imaginer deux frères, l'un devenu Belge et l'autre non, traités de manière différente? Le législateur ne doit pas abandonner à leur sort les personnes qui arrivent en Belgique dans le cadre du regroupement

De heer Filip De Man (VB) antwoordt dat de integratie is mislukt, omdat er geen sancties zijn in geval de betrokken vreemdelingen zich niet willen integreren.

De heer Theo Francken (N-VA) weerlegt die bewering. Er bestaan wel degelijk administratieve sancties.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) brengt in herinnering dat amendement nr. 147 het sluitstuk is van werkzaamheden die meerdere maanden hebben geduurd. Er werd rekening gehouden met de bekommeringen van alle fracties. Het zou wenselijk zijn geweest om tot een consensus te komen, over de taalbarrière heen, en voor het ter bespreking voorliggende amendement zo breed mogelijke steun te krijgen. Als ondanks alle toegevingen sommige fracties niet bereid blijken om zich bij het initiatief aan te sluiten, dan is het duidelijk dat de wil daartoe ontbreekt; zulks mag er evenwel niet toe leiden dat de leden die wel op dezelfde lijn zitten, het wetsvoorstel zouden uithollen, of zelfs een punt zetten achter dit initiatief.

De spreekster toont zich verheugd over het resultaat, waar ze volledig achter staat, maar wil niet dat het werk overhaast wordt afgerond. Daarom moet men het advies inwinnen van de Raad van State enerzijds, en wachten op de beslissing van 8 maart 2011 van het Hof van Justitie van de Europese Unie, anderzijds. Ze memoreert dat ze sinds 2003 altijd heeft gevraagd dat de Belgen op dezelfde wijze worden behandeld als de vreemdelingen uit derde landen. Mevrouw Lanjri verwijst in dat verband naar haar wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 51 1584/001).

De wet bevat wel meer voorbeelden van verschillen in behandeling tussen de Belgen en de burgers van de lidstaten van de Europese Unie. De vraag is niet of er sprake is van ongelijke behandeling, wel of zulks gerechtvaardigd is. Bovendien zijn de criteria niet bedoeld om het de kandidaten voor gezinshereniging moeilijk te maken. Met die criteria wordt wel beoogd te voorkomen dat immigranten in krotten moeten leven — vandaar de noodzaak om de voorwaarde inzake behoorlijke huisvesting op te leggen. Die vreemdelingen mogen evenmin ten laste vallen van de overheid — vandaar de eis over een toereikend inkomen te beschikken. Die criteria zijn niet onmenselijk, maar geven blijk van verantwoordelijkheidszin. Is het dan echt onmenselijk en discriminerend die criteria op te leggen aan de vreemdelingen, maar niet aan de Belgen? Is het denkbaar dat er een verschil in behandeling komt ten opzichte van bijvoorbeeld twee broers, een die Belg is geworden

familial, mais doit s'assurer qu'ils peuvent participer à la société.

Certes, l'intégration ne figure plus dans l'amendement, mais elle existe en Région flamande et elle s'applique aux nouveaux arrivants, avec des sanctions à l'appui. Rien n'empêche les autres régions de légiférer en cette matière.

En ce qui concerne la mise sur le même plan des Belges et des étrangers extra-communautaires, *M. Bart Somers (Open Vld)* est d'avis que la décision de la Cour de justice de l'Union européenne sera déterminante. Si elle n'admet pas le traitement égal, il faudra en tenir compte, car telle est la logique du système juridique belge et du droit supranational auquel la Belgique se soumet en tant que membre de l'Union européenne.

Quant au fond, l'intervenant ne comprend pas comment des membres de partis politiques se présentant comme "humanistes" et "progressistes" peuvent accepter le raisonnement présenté par d'aucuns.

D'un côté, ils se déclarent en faveur de mesures tendant à empêcher que de jeunes femmes de dix-huit ans soient données en mariage, par la fixation d'une limite d'âge plus élevée (vingt et un ans). D'un autre côté, ces mesures ne devraient s'appliquer qu'aux femmes étrangères extra-communautaires, mais pas aux Belges, ces dernières pouvant être données, elles, en mariage.

En matière de logement, ils tiennent le même raisonnement. Les étrangers de pays tiers ne doivent pas vivre dans des conditions inhumaines, comme cela existe à Bruxelles et à Malines. En revanche, les Belges ne devraient pas être soumis aux mêmes règles: aucune objection n'est émise au fait que ceux-ci occupent des logements insalubres dans le cadre du regroupement familial.

À propos des moyens de subsistance, il importe que les étrangers extra-communautaires disposent de revenus suffisants. Par contre, il serait discriminatoire, et dès lors inacceptable, de prévoir la même protection à l'égard des Belges.

L'intervenant exprime sa stupéfaction: comment peut-on abandonner les Belges à leur sort et se moquer ainsi, en invoquant des principes symboliques, des personnes les plus vulnérables de la société? Son objectif n'est pas de mettre un terme aux flux migratoires, car

en een niet? De wetgever mag degenen die in België aankomen in het kader van gezinshereniging niet aan hun lot overlaten, maar moet ervoor zorgen dat zij kunnen participeren in de samenleving.

Het klopt dat "inburgering" niet langer voorkomt in het amendement, maar die regeling bestaat wel degelijk in het Vlaams Gewest en geldt voor de nieuwkomers; bij niet-naleving van die regeling is in sancties voorzien. Niets belet de andere gewesten om terzake een decreet of een ordonnantie uit te werken.

De heer Bart Somers (Open Vld) gaat in op de gelijke behandeling van de Belgen en de vreemdelingen van buiten de EU. Hij vindt dat het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie doorslaggevend zal zijn. Als krachtens dat arrest gelijke behandeling niet kan, moet daar rekening mee worden gehouden, want dat is de logica van het Belgische rechtsbestel en het supranationaal recht waaraan België is onderworpen als lid van de Europese Unie.

Wat de grond van de zaak betreft, begrijpt de spreker niet hoe leden van politieke partijen die zich "humanistisch" en "progressief" noemen, in de redenering van sommigen kunnen meegaan.

Aan de ene kant zijn ze voorstander van maatregelen om te voorkomen dat achtienjarige vrouwen worden uitgehuwelijkt, door het instellen van een hogere leeftijdsgrens (eenentwintig jaar); aan de andere kant zouden die maatregelen alleen mogen gelden voor de buitenlandse vrouwen van buiten de Europese Unie, maar niet de voor de Belgische vrouwen, die wel zouden mogen worden uitgehuwelijkt.

Wat huisvesting betreft, wordt een zelfde redenering aangehouden: vreemdelingen uit derde landen mogen niet leven in mensonwaardige omstandigheden, zoals her en der in Brussel en Mechelen. Voor de Belgen zouden diezelfde regels echter niet van toepassing zijn: er is kennelijk geen bezwaar dat zij, in het kader van gezinshereniging, wel ongezonde huizen zouden bewonen.

In verband met de bestaansmiddelen is het belangrijk dat de niet-EU-vreemdelingen over een toereikend inkomen beschikken; het zou daarentegen discriminerend en derhalve onaanvaardbaar zijn mocht worden voorzien in dezelfde bescherming voor de Belgen.

De spreker is stomverbaasd. Hoe kunnen we de Belgen aan hun lot overlaten en, onder verwijzing naar symbolische beginselen, de meest kwetsbaren in de samenleving voor de gek houden? Het is er de heer Somers niet om te doen paal en perk te stellen aan mi-

cette réalité fait partie de la société globalisée du vingt et unième siècle. Mais en qualité de bourgmestre, il a été témoin de trop d'abus. C'est pourquoi, il souhaite offrir une protection aux personnes venant s'installer en Belgique afin de leur donner la possibilité de mener une vie conforme à la dignité humaine. Cela vaut pour les non-Belges, et peut-être davantage encore à l'égard des Belges.

L'impossibilité d'appliquer les mêmes règles aux étrangers des pays membres de l'Union européenne est d'ailleurs regrettable, car il est inacceptable, au fond, qu'un Polonais séjournant en Belgique puisse exercer son droit au regroupement familial et faire venir sa famille pour la loger dans un taudis. Le droit européen ne permet pas d'aider ceux-là, mais il est permis de protéger les Belges.

M. Denis Ducarme (MR) estime essentiel le fait que des demandeurs d'emploi puissent exercer leur droit au regroupement familial: ils ont travaillé, cotisé et participé à l'effort collectif, contrairement aux personnes bénéficiant d'allocations d'attente. Les exclure serait antisocial. L'intervenant critique l'attitude de certains membres, qui veulent rendre la justice en se substituant à la Cour de justice de l'Union européenne. Il convient d'attendre son arrêt et ensuite, le cas échéant, de revoir le texte de l'amendement.

Le membre s'oppose particulièrement à l'affirmation de M. Madrane, selon qui l'amendement n° 147 traiterait mal les Belges. Or, les étrangers extra-communautaires ne sont pas mal traités. Les auteurs souhaitent simplement s'assurer du fait que les revenus soient suffisants dans le cadre du regroupement familial, pour que les intéressés ne soient pas plongés dans la misère. Le système défendu par le groupe socialiste organise le regroupement familial à charge de la collectivité et cela n'est plus tenable: la Belgique ne peut accueillir toute la misère du monde, ou accueillir des étrangers pour les plonger dans la misère.

Quant à l'argument du troc, M. Ducarme conteste le recours à pareille manœuvre. Le groupe socialiste a tenté d'empêcher tout progrès dans le dossier du regroupement, tant il avait compté sur l'affrontement communautaire au sein de la commission. Celui-ci a été évité, grâce à l'ouverture des membres du groupe linguistique néerlandophone. Si l' "*inburgering*" régional était imposé dans une loi fédérale réglant l'accès au territoire, le regroupement familial s'opèrerait majoritairement dans la Communauté française, car la commu-

gratiestromen, want die realiteit is een element van de gemondialiseerde samenleving van de eenentwintigste eeuw, maar als burgemeester heeft hij te veel misbruiken meegemaakt. Om die reden wil hij bescherming bieden aan mensen die in België komen wonen, om hen de kans te geven een menswaardig leven te leiden. Dit geldt voor de niet-Belgen, en misschien nog wel meer voor de Belgen.

Het is overigens betreurenswaardig dat dezelfde regels niet zouden gelden voor de vreemdelingen van buiten de Europese Unie; fundamenteel is het immers onaanvaardbaar dat een Pool die in België verblijft, zijn recht op gezinshereniging zou mogen uitoefenen en zijn gezin naar hier zou mogen brengen, ook al verblijft dat gezin dan in een krot. Krachtens het Europese recht mag men hen niet helpen, maar het is wel toegestaan de Belgen te beschermen.

De heer Denis Ducarme (MR) acht het van essentieel belang dat werkzoekenden gebruik kunnen maken van hun recht op gezinshereniging: ze hebben gewerkt, hebben sociale bijdragen afgedragen en hebben deelgenomen aan de collectieve inspanning, in tegenstelling tot wie een wachtuitkering ontvangt. De werkzoekenden uitsluiten zou asociaal zijn. De spreker heeft kritiek op de houding van sommige leden die recht willen spreken in de plaats van het Hof van Justitie van de Europese Unie; men moet wachten op het arrest van dat Hof en vervolgens, indien nodig, de tekst van het amendement bijsturen.

Het lid is vooral gekant tegen de bewering van de heer Madrane als zou amendement nr. 147 voor de Belgen in een slechte behandeling voorzien. De niet-EU-vreemdelingen worden echter niet slecht behandeld. De indieners van het amendement willen er gewoon voor zorgen dat bij gezinshereniging het inkomen toereikend is, zodat die mensen niet in de ellende terechtkomen. De door de socialistische fractie verdedigde regeling voorziet in een gezinshereniging ten laste van de gemeenschap, maar dat is niet langer houdbaar want België is niet bij machte om alle ellende van de wereld op te vangen, of mag in het land geen vreemdelingen toelaten die vervolgens in de ellende wegzakken.

Wat het argument van "geven en nemen" betreft, verzet de heer Ducarme zich tegen het aanwenden van een dergelijke werkwijze. De socialistische fractie heeft geprobeerd om elke vooruitgang in het dossier van de gezinshereniging te verhinderen, omdat die fractie er op had gerekend dat het in commissie tot een communautaire clash zou komen. Die botsing kwam er evenwel niet, omdat leden van de Nederlandse taalgroep een opening hebben gemaakt. Mocht de op Vlaams vlak bestaande "inburgering" worden opgelegd

nauté immigrée y compte plus de personnes ayant des affinités avec la langue française qu'avec le néerlandais.

M. Madrane aurait-il souhaité que la Communauté française porte une charge plus lourde? L' amendement n° 147 est essentiel, car il met fin au laxisme entretenu en matière d'immigration.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) fait observer qu'en ce qui concerne le regroupement familial dans la Région de Bruxelles-Capitale, le parquet mène une enquête, s'étalant sur un à deux ans, dans 60 % des cas. Le problème de l'immigration n'est pas tant le laxisme que la mauvaise administration.

À propos de l'intervention de M. Somers, l'oratrice sohaiterait que les locataires vivent dans des logements en bon état, pas uniquement dans le cadre du regroupement familial. Il est surprenant que personne ne s'émeuve des autres citoyens vivant dans des logements délabrés en Belgique. L'intervenante exprime son étonnement devant la volonté de fixer des règles en matière de logement pour ceux qui viennent, mais pas pour ceux qui vivent depuis des années dans le Royaume. Si elles sont jugées bonnes, il faudrait appliquer les mêmes règles à l'égard de chacun. La volonté, manifestée par les groupes libéraux, d'édicter des règles plus strictes, contraste avec leur réserve, quand il s'agit de lutter contre les logements délabrés en général.

M. Francken a qualifié le travail de la commission d'"expérience démocratique". Il est, en effet, encourageant de voir que législateur puisse fournir un travail de qualité. Par contre, l'expérience démocratique ne saurait signifier qu'une majorité de membres appartenant au groupe linguistique néerlandophone impose sa volonté à une majorité de députés faisant partie du groupe linguistique francophone. En effet, il n'existe pas de majorité au sein du groupe linguistique francophone pour soutenir l'amendement soumis à l'examen.

M. Theo Francken (N-VA) objecte que Mme Brems — qui fait partie du même groupe que l'intervenante précédente — n'accepterait pas une analyse fondée sur les divisions communautaires. Mme Zoé Genot appartient à "Ecolo", bien plus qu'à "Ecolo-Groen!".

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) dément: Mme Brems fait partie de la minorité au sein du groupe linguistique néerlandophone qui s'oppose à la proposition de loi. L'intervenante espère que les expériences décrites

via een federale wet die de toegang tot het grondgebied regelt, dan zou gezinshereniging zich vooral in de Franse Gemeenschap voordoen, want in de allochtone gemeenschap zijn er meer mensen met banden met het Frans dan met het Nederlands.

Zou de heer Madrane willen dat de Franse Gemeenschap een zwaardere last te dragen krijgt? Amendement nr. 147 is van groot belang, omdat daarmee een einde wordt gemaakt aan een laks uitgevoerd immigratiebeleid.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) geeft aan dat wat de gezinshereniging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, het parket een onderzoek voert, over een à twee jaar, betreffende 60 % van de gevallen. Als immigratie problemen doet rijzen, dan komt zulks niet zozeer voort uit een laks uitgevoerd beleid, maar uit wanbeheer.

Inhakend op het betoog van de heer Somers zou de spreekster willen dat huurders woningen in goede staat bewonen, en niet alleen in het kader van de gezinshereniging. Het is verrassend dat niemand zich druk maakt over het feit dat andere burgers in België in heel slechte woningen moeten leven. De spreekster is verbaasd dat men de vaste wil heeft te voorzien in huisvestingsregels voor de nieuwkomers, maar niet voor wie al jaren in België woont. Als die regels goed worden bevonden, dan zouden die ook voor elkeen moeten gelden. De wil die de liberale fracties aan de dag leggen om strengere voorschriften uit te vaardigen, staat in schril contrast met hun terughoudendheid om op te treden tegen bewoning van uitermate slechte woningen in het algemeen.

De heer Francken beschreef de werkzaamheden van de commissie als een "democratisch experiment". Het is inderdaad bemoedigend dat de wetgever kwalitatief hoogstaand werk kan verrichten. Een dergelijk democratisch experiment mag evenwel niet betekenen dat een meerderheid van leden die behoren tot de Nederlandse taalgroep haar wil oplegt aan een meerderheid van leden die behoren tot de Franse taalgroep — er is immers geen meerderheid binnen de Franse taalgroep om het ter bespreking voorliggende amendement te steunen.

De heer Theo Francken (N-VA) werpt op dat mevrouw Brems — die tot dezelfde fractie behoort als de vorige spreekster — zich zou verzetten tegen een analyse op basis van communautaire verdeeldheid. Mevrouw Genot behoort veel meer tot "Ecolo" dan tot "Ecolo-Groen!".

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) weerlegt dat, want mevrouw Brems behoort tot de minderheid in de Nederlandse taalgroep die zich verzet tegen het wetsvoorstel. Mevrouw Genot hoopt dat de door de

par M. Francken ne se renouvelleront pas souvent, car cela ne présage rien de positif par rapport à l'ensemble des négociations relatives à la formation d'un gouvernement.

M. Rachid Madrane (PS) souligne que son groupe a fourni de nombreux éléments qui se retrouvent dans le texte de l'amendement n° 147. Les membres ont insisté sur le fait que bien des aspects de l'amendement ont une vocation sociale et reconnaissent ainsi, implicitement, le travail effectué collectivement en commission.

À l'intention de M. Ducarme, l'intervenant fait remarquer que si celui-ci s'attache à dénoncer "l'échec de l'immigration" et "l'invasion", il oublie de préciser que les ministres de l'Intérieur appartiennent, depuis dix ans, à son groupe. Y a-t-il meilleur aveu d'échec de la politique du contrôle des frontières?

Avant de conclure, l'orateur se dit attristé de voir que le mot "Belge" ne signifie plus rien pour certains. S'il est désolant de constater que le groupe de M. Ducarme semble participer à la dépréciation de ce vocable, la chose n'est pas toutefois pas si surprenante que cela. L'intervenant renvoie aux débats en commission des Naturalisations, où il avait souhaité que le parcours d'intégration soit fondé sur une des trois langues nationales, alors que Mme Galant, présidente, avait accepté de supprimer l'"*inburgering*". Une nouvelle fois, les libéraux brisent le "front francophone". L'aveu de M. Francken est criant à cet égard: il n'a pas réussi à obtenir l'accord des membres faisant partie du groupe linguistique francophone, à l'exception des libéraux. M. Madrane espère que les nouveaux Belges ne seront pas, en tout cas, les derniers Belges.

M. Denis Ducarme (MR) soutient que l'intervenant précédent fait la démonstration qu'en abordant le sujet sous ses aspects communautaires, son groupe ne souhaite pas aboutir à un accord. Certes, un clivage peut être constaté, mais il n'est pas d'ordre communautaire, il oppose plutôt la gauche et la droite. Or, il est temps de trancher avec le laxisme. La Chambre des représentants compte encore des membres appartenant au groupe linguistique francophone capables de se mettre d'accord avec des membres appartenant au groupe linguistique néerlandophone. C'est une source de fierté pour l'intervenant, car l'amendement n° 147 va permettre de sortir de l'immobilisme, imposé depuis vingt-cinq ans par le parti socialiste, présent à tous les niveaux de pouvoirs.

heer Francken beschreven totstandkoming van andere meerderheden niet al te vaak navolging krijgt, want dat is geen gunstig voorteken voor alle onderhandelingen over de vorming van een federale regering.

De heer Rachid Madrane (PS) geeft aan dat de fractie waartoe hij behoort, veel elementen heeft aangebracht, die in de tekst van amendement nr. 147 zijn opgenomen. De leden hebben onderstreept dat veel aspecten van het amendement een sociale inslag hebben, wat dus impliciet een erkenning inhoudt van het in commissie geleverde werk.

De spreker merkt ter attentie van de heer Ducarme op dat, als hij zich erop toelegt "het mislukken van de immigratie" en de "invasie" aan de kaak te stellen, hij vergeet te preciseren dat de ministers van Binnenlandse Zaken sinds tien jaar tot zijn partij behoren. Kan men op een nog duidelijker manier bekennen dat het grenscontrolebeleid faalt?

Alvorens af te ronden, geeft de spreker te kennen dat het hem bedroeft dat het woord "Belg" voor sommigen niets meer betekent. Het is weliswaar treurig vast te stellen dat de fractie van de heer Ducarme kennelijk de verachting voor die term voedt, maar dat is tenslotte niet zo verwonderlijk. De spreker verwijst naar de debatten in de commissie voor de Naturalisaties, waar hij de wens had uitgesproken dat het inburgeringstraject op een van de drie landstalen zou berusten, terwijl voorzitster Galant ermee had ingestemd de "inburgering" af te schaffen. Eens te meer verbreken de liberalen het "Franstalig front". De bekentenis van de heer Francken in dat opzicht spreekt boekdelen: hij is er niet in geslaagd het akkoord te verkrijgen van de Franstalige leden, met uitzondering van de liberalen. De heer Madrane hoopt in ieder geval dat de nieuwe Belgen niet de laatste Belgen zullen zijn.

Volgens de heer Denis Ducarme (MR) toont de vorige spreker aan dat zijn fractie, door het onderwerp vanuit een communautaire invalshoek te bekijken, niet tot een akkoord wenst te komen. Er kan zeker worden vastgesteld dat er een kloof bestaat, maar die is niet van communautaire aard. Het gaat veeleer om een links-rechts-tegenstelling. Er moet echter komaf worden gemaakt met het laxisme. In de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn er nog Franstalige leden die het eens kunnen worden met Nederlandstalige leden. Het is voor de spreker een bron van trots, want amendement nr. 147 zal de mogelijkheid bieden een einde te maken aan het immobilisme dat al vijfentwintig jaar wordt opgelegd door de socialistische partij, die op alle gezagsniveaus aanwezig is.

Interpellant M. Somers, *Mme Catherine Fonck (cdH)* affirme que la différence de traitement entre les Belges et les étrangers d'États membres de l'Union européenne ne porte pas sur la question de savoir s'il faut, ou pas, déterminer une série de critères et de mesures pour éviter les abus en matière de regroupement familial. Il est évident que les abus doivent être évités. Mais il n'est vraiment pas acceptable d'imposer des critères plus sévères à l'égard des Belges, et plus souples pour d'autres. L'humanisme duquel se réclame l'intervenante plaide pour une attitude forte en matière de regroupement familial au bénéfice des intéressés qui souhaitent s'installer en Belgique mais il faut demeurer juste à l'égard des Belges et des étrangers des États faisant partie de l'Union européenne. S'il est important que les membres des deux groupes linguistiques puissent trouver un terrain d'entente, cela ne doit pas se faire à n'importe quel prix. L'intervenante conteste que la divergence de vues soit due à un clivage entre la gauche et la droite et s'oppose à ce que les Belges soient traités plus sévèrement que les étrangers d'États membres de l'Union européenne. Il convient donc d'attendre l'avis de la section de législation du Conseil d'État et l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne, avant de tirer les conclusions qui s'imposent.

*
* *

À l'unanimité, *les membres* décident de demander l'avis du Conseil d'État sur cet amendement global n° 147 ainsi que sur les sous-amendements n°s 148 à 156 y afférents (DOC 53 0443/014).

Les membres décident également à l'unanimité de prendre l'amendement global n° 147 comme nouveau texte de base pour la discussion des articles.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) richt zich tot de heer Somers en geeft aan dat het verschil in behandeling tussen de Belgen en de ingezetenen van de lidstaten van de Europese Unie niet slaat op de vraag of al dan niet criteria en maatregelen moeten worden bepaald om misbruiken te voorkomen inzake gezinshereniging. Het ligt voor de hand dat uitwassen moeten worden voorkomen. Het is echter absoluut onaanvaardbaar dat aan de Belgen strengere en aan anderen soepelere criteria worden opgelegd. Het humanisme waarop de spreekster zich beroept, pleit voor een krachtdadige houding inzake gezinshereniging ten behoeve van de betrokkenen die zich in België willen vestigen, maar men moet rechtvaardig blijven ten aanzien van de Belgen en van de vreemdelingen uit de lidstaten van de Europese Unie. Het is weliswaar belangrijk dat de leden van de beide taalgroepen tot een vergelijk kunnen komen, maar niet tot eender welke prijs. De spreekster betwist dat de uiteenlopende zienswijze te wijten is aan een tegenstelling tussen links en rechts. Zij verzet er zich tegen dat de Belgen strenger worden behandeld dan de ingezetenen uit de lidstaten van de Europese Unie. Alvorens conclusies te trekken, moet men het advies van de Raad van State en het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie afwachten.

*
* *

De leden beslissen eenparig het advies van de Raad van State te vragen over dit overkoepelend amendement nr. 147, alsook over de bijhorende subamendementen nrs. 148 tot 156 (DOC 53 0443/014).

De leden beslissen eveneens eenparig dat het overkoepelend amendement nr. 147 als nieuwe basistekst voor de bespreking van de artikelen zal worden genomen.

D. Examen de l'avis du Conseil d'État n° 49 356/4 du 4 avril 2011 (DOC 53 0443/015 et 016)

M. Theo Francken (N-VA) expose qu'à la suite de l'arrêt Zambrano du 8 mars 2011, rendu par la Cour de justice de l'Union européenne, et l'avis du Conseil d'État du 4 avril 2011, les auteurs de l'amendement n° 147 se sont concertés, afin de déposer un nouveau texte juridiquement inattaquable (amendements de Mme Lanjri et consorts, n°s 162 à 174) (DOC 53 0443/016). Ces amendements remplacent l'ensemble de l'amendement n° 147.

L'orateur aborde tout d'abord la problématique du traitement des Belges, qui constitue un des points d'achoppement. Est-il permis de réserver un traitement plus sévère à l'égard des Belges par rapport aux autres Européens? Pour son groupe, aucun problème juridique ne se pose, car le droit néerlandais démontre depuis des années qu'un État peut parfaitement imposer des conditions plus strictes à l'égard de ses propres nationaux. Pourquoi penser que la Belgique ne pourrait suivre l'exemple des Pays-Bas?

La Cour de justice de l'Union européenne s'est prononcée sur cette question par l'arrêt Zambrano et aucun obstacle n'y est mentionné. En effet, l'arrêt, qui concerne le cas particulier d'enfants belges mineurs dont les parents résident illégalement en Belgique, ne condamne pas le traitement égal des nationaux.

Au contraire, le considérant n° 39 de l'arrêt énonce que si le droit à la libre circulation et le séjour sur le territoire des États membres de l'Union européenne vaut pour chaque citoyen de l'Union, "*qui se rend ou séjourne dans un État membre autre que celui dont il a la nationalité, ainsi qu'aux membres de sa famille*". la directive 2004/38/CE du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 relative au droit des citoyens de l'Union et des membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres, modifiant le règlement (CEE) n° 1612/68 et abrogeant les directives 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE et 93/96/CEE ne trouve pas à s'appliquer dans une situation telle que celle visée, c'est-à-dire lorsque la personne concernée ne s'est pas rendue dans un autre État membre d'abord.

Ce considérant démontre que l'interprétation de la directive par l'amendement n° 147 était correcte. Certes,

D. Bespreking van advies nr. 49 356/4 van 4 april 2011 van de Raad van State (DOC 53 0443/015 en 016)

De heer Theo Francken (N-VA) geeft aan dat de indieners van amendement nr. 147 hebben overlegd ingevolge het arrest-Zambrano van 8 maart 2011 van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, alsook ingevolge het advies van de Raad van State van 4 april 2011. Vervolgens hebben zij beslist een nieuwe, juridisch onaanvechtbare tekst in te dienen (amendementen nrs. 162 tot 174 van mevrouw Lanjri c.s.) (DOC 53 0443/016). De amendementen vervangen het gehele amendement nr. 147.

De spreker gaat eerst en vooral in op het vraagstuk van de behandeling van de Belgen, die een van de knelpunten vormt. Kan het door de beugel dat de Belgen strenger worden behandeld dan de andere Europeanen? Volgens de fractie waartoe de spreker behoort, rijst niet het minste juridisch probleem; uit het Nederlandse recht blijkt immers al jaren dat een Staat wel degelijk strengere voorwaarden ten aanzien van zijn eigen burgers mag hanteren. Waarom zou België het Nederlandse voorbeeld niet mogen volgen?

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft zich daarover in zijn arrest-Zambrano uitgesproken, en ziet geen enkel probleem in dat verband. Het arrest, dat betrekking heeft op het specifieke geval van Belgische minderjarige kinderen wier ouders illegaal in België verblijven, houdt immers geen veroordeling in van de ongelijke behandeling van de eigen burgers.

Considerans nr. 39 van het arrest geeft immers aan dat, hoewel het recht op vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie geldt voor elke burger van de Unie die "*zich begeeft naar of verblijft in een andere lidstaat dan die waarvan hij de nationaliteit bezit, en diens familieleden*", Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG, niet van toepassing is op een situatie zoals die welke in het arrest is aangegeven, dus wanneer de betrokken persoon zich niet eerst naar een andere lidstaat heeft begeven.

Uit die considerans blijkt dat amendement nr. 147 de richtlijn correct had uitgelegd. Het Hof meent weliswaar

la Cour considère qu'une solution doit être trouvée pour la situation d'enfants dont les parents séjournent illégalement dans le pays.

Le membre s'attend à des critiques de la part des membres qui se targuent de grands principes et n'acceptent pas que le traitement d'un Belge soit différent de celui qui est réservé à un Bulgare, un Polonais ou un Néerlandais.

Pourtant, ces principes étaient moins soutenus lors de la modification de la loi sur les étrangers, en ce sens qu'elle instaura un traitement plus sévère à l'égard des Belges souhaitant accueillir des ascendants en ligne directe. Conformément à l'article 40*ter* de cette loi, le citoyen belge doit, en effet, apporter la preuve qu'il dispose de revenus suffisants, afin d'éviter que ceux-ci ne tombent à charge des pouvoirs publics, ainsi que d'une assurance-maladie pour couvrir les risques en Belgique, des membres de sa famille. Il est remarquable qu'aucune juridiction n'ait jamais condamné cette différence de traitement, qui, du reste, ne fut jamais considérée comme une discrimination illicite.

M. Francken fait part de sa compréhension relatif à l'argument suivant lequel les Belges et les citoyens européens devraient jouir, autant que possible, d'un même traitement. Son groupe ne s'oppose pas au principe en soi, ce qui explique les adaptations du texte qui réserve un traitement égal dans la mesure du possible, même lorsqu'il s'agit des revenus et du regroupement familial.

La loi sur les étrangers actuellement en vigueur, en revanche, ne pose aucune condition aux Européens, contrairement aux Belges.

Si son groupe insiste tant sur les Belges, cela est dû au fait que la plupart des regroupements familiaux concerne des Belges, né en Belgique, issus de l'immigration, ou devenus Belges grâce à la loi instaurant une procédure accélérée de naturalisation. Il n'est dès lors pas possible de ne pas évoquer les Belges.

En ce qui concerne les accords bilatéraux conclus à l'époque des travailleurs immigrés, M. Francken annonce le dépôt imminent d'une proposition de résolution appelant le gouvernement à revoir l'interprétation qu'il en fait. Le membre renvoie à un arrêt du Conseil du contentieux des étrangers, qui dit pour droit que les immigrants qui organisent le regroupement familial actuellement ne sont pas concernés par ces accords qui remontent aux années 1960 et 1970. On constate une jurisprudence différente dans ce domaine, selon

dat een oplossing moet worden gevonden voor de kinderen wier ouders illegaal in het land verblijven.

Het lid verwacht kritiek van de leden die zich laten voorstaan op nobele principes et die het niet nemen dat een Belg anders wordt behandeld dan een Bulgaar, een Pool of een Nederlander.

Die beginselen deed men nochtans minder uitgesproken gelden bij de wijziging van de vreemdelingenwet, in die zin dat die wet voorziet in een strengere behandeling van de Belgen die kandidaat-gezinshereniger zijn voor bloedverwanten in rechte lijn. Overeenkomstig artikel 40*ter* van die wet moet de Belgische burger immers het bewijs leveren dat hij over voldoende inkomsten beschikt, teneinde te voorkomen dat zijn familieleden ten laste van de overheid vallen, alsook dat hij voor hen over een ziekteverzekering beschikt om de risico's in België te dekken. Het is opmerkelijk dat dit verschil in behandeling, dat overigens nooit werd beschouwd als een onrechtmatige discriminatie, nooit door enig rechtscollege is veroordeeld.

De heer Francken geeft aan begrip te hebben voor het argument dat de Belgen en de Europese burgers in de mate van het mogelijke gelijk moeten worden behandeld. De fractie waartoe hij behoort, is niet gekant tegen het beginsel op zich; dat verklaart dat de tekst in die zin werd aangepast dat in de mate van het mogelijke moet worden voorzien in een gelijke behandeling, zelfs op het vlak van de inkomenvereiste en de gezinshereniging.

De vigerende vreemdelingenwet bepaalt echter dat alleen de Belgen, en dus niet de overige EU-burgers, aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen.

Als de fractie waartoe de spreker behoort zoveel belang hecht aan de zaak van de Belgen, dan is dat omdat de meeste gevallen van gezinshereniging betrekking hebben op Belgen die in ons land uit migranten zijn geboren, of die Belg zijn geworden dankzij de snel-Belg-wet. Men kan dus niet zomaar voorbijgaan aan de situatie van de Belgen.

Met betrekking tot de bilaterale overeenkomsten die ten tijde van de immigratie zijn gesloten, geeft de heer Francken aan dat binnenkort een voorstel van resolutie zal worden ingediend dat de regering verzoekt haar uitlegging van die overeenkomsten te herzien. Het lid verwijst in dat verband naar een arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, dat voor recht stelt dat die overeenkomsten niet langer gelden voor de migranten die thans een gezinshereniging wensen, want die overeenkomsten dateren van de jaren 1960

qu'elle est l'œuvre des chambres néerlandophones ou francophones. Plus spécialement, la proposition de résolution entend inviter le secrétaire d'État au Budget, à la Politique de Migration et d'Asile, à la Politique des Familles et aux Institutions culturelles fédérales, M. Melchior Wathelet, à donner l'instruction à ses services de faire application de cette jurisprudence.

*
* *

Mme Nahima Lanjri (CD&V) ajoute que le Conseil d'État a émis plusieurs observations mais qu'il garde également le silence par rapport à de nombreux éléments positifs de l'amendement n° 147, comme par exemple le raccourcissement de la procédure de neuf à six mois, ou la protection contre la violence domestique. Le Conseil d'État émet néanmoins des réserves, par rapport au critère des revenus stables, réguliers et suffisants, que la proposition de loi initiale et l'amendement n° 147 reprennent de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial. Pourtant, ces réserves ne concernent pas le fond car l'avis ne saurait condamner le principe même d'imposer des ressources minimales puisque la directive le permet.

Le Conseil d'État ne fait aucune remarque relative au niveau des revenus, ni au sujet du calcul des revenus. Renvoyant à l'arrêt Chakroun (C.J.U.E., 10 septembre 2009, *Rhimou Chakroun c/ Minister van Buitenlandse Zaken*, C-578/08, concl. Av. gén. E. Sharpston), il fait observer que le fait de ne pas atteindre le niveau de revenus requis ne peut, *ipso facto*, priver le candidat regroupant de son droit au regroupement familial, car le montant ne sert que de référence. Telle a toujours été la position de son groupe, à tout le moins depuis la communication de la note de l'Office des Etrangers.

L'oratrice propose d'inclure ce principe de manière explicite dans l'article 10*ter*, § 2, de la loi sur les étrangers, afin que tout le dossier soit pris en considération, et pas uniquement les revenus.

Le même article doit également prévoir que le dossier sera pris en considération dans son ensemble et que le ministre, ou son délégué organisera une procédure relative à l'instruction des moyens de subsistance suffisants pour une famille concrète dont les ressources seraient inférieures au montant de référence exigé par la loi. Ceci afin d'évaluer quel est le montant nécessaire

en 1970 van de 20e eeuw. Op dat vlak verschilt de rechtspraak naargelang een Nederlandstalige dan wel een Franstalige kamer zich over de zaak uitspreekt. Meer in het bijzonder verzoekt het voorstel van resolutie staatssecretaris voor Begroting, Migratie- en Asielbeleid, Gezinsbeleid en Federale Culturele Instellingen Melchior Wathelet zijn diensten de toepassing van die rechtspraak op te leggen.

*
* *

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) voegt eraan toe dat de Raad van State dan wel diverse opmerkingen heeft gemaakt, maar dat hij niet ingaat op veel positieve elementen van amendement nr. 147, zoals de inkorting van de procedure van negen tot zes maanden, of de bescherming tegen huiselijk geweld. Dat neemt niet weg dat de Raad van State bedenkingen heeft bij het criterium inzake de stabiele, regelmatige en toereikende inkomsten, en dat het oorspronkelijke wetsvoorstel en amendement nr. 147 de inhoud overnemen van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging. Dat voorbehoud heeft evenwel geen betrekking op de grond van de zaak; het advies kan het beginsel zelf dat de gezinshereniger over minimuminkomsten moet beschikken, immers niet veroordelen, aangezien die vereiste bij de Richtlijn toegestaan is.

De Raad van State maakt geen opmerkingen over het bedrag van het inkomen, noch over de berekening ervan. Onder verwijzing naar het arrest-Chakroun (HvJEU, 10 september 2009, Rhimou c/ minister van Buitenlandse Zaken, C-578/08, concl. advocaat-generaal E. Sharpston), merkt de Raad op dat de kandidaatgezinshereniger het recht op gezinshereniging *ipso facto* niet kan worden ontzegd omdat zijn inkomen ontoereikend is; het bedrag dient immers slechts als referentie. De fractie waartoe de spreekster behoort, heeft er steeds dat standpunt op na gehouden, op zijn minst sinds de bekendmaking van de nota van de Dienst Vreemdelingenzaken.

De spreekster stelt voor dat beginsel uitdrukkelijk op te nemen in artikel 10*ter*, § 2, van de vreemdelingenwet, opdat rekening wordt gehouden met het volledige dossier, en niet louter met het inkomen.

Datzelfde artikel moet tevens bepalen dat rekening zal worden gehouden met het hele dossier en dat de minister (of diens afgevaardigde) een onderzoeksprocedure zal opstarten om de toereikendheid van de bestaansmiddelen van een concreet gezin na te gaan, als zou blijken dat het gezinsinkomen lager ligt dan het wettelijk bepaalde referentiebedrag. Daarbij ligt het in de

qui permet à cette famille de subsister selon ses besoins individuels, sans faire appel à la sécurité sociale. Ainsi, la proposition de loi rencontrera explicitement les observations du Conseil d'État.

*
* *

Mme Catherine Fonck (cdH) affirme que l'avis du Conseil d'État et l'arrêt Zambrano pèsent sur les travaux de la commission. Cinq enseignements peuvent être tirés de cet avis.

Premièrement, la question des Belges et des conditions qui leur seraient imposés dans l'exercice de leur droit au regroupement familial est remise en cause. Les grands principes évoqués par M. Francken méritent d'être défendus car l'amendement n° 147 prive les Belges de leur statut de citoyen européen.

Que disent le Conseil d'État et la Cour de justice de l'Union européenne?

L'arrêt Zambrano considère que des parents colombiens d'enfants mineurs belges, auxquels l'administration avait signifié un ordre de quitter le territoire, ont le droit de séjourner et de travailler en Belgique. La nationalité belge d'un enfant mineur ne donnerait alors de nouveaux droits aux parents étrangers: d'une certaine manière, les parents étrangers bénéficient du statut de citoyen de l'Union, estime la Cour. Par un raisonnement analogue, le Conseil d'État constate que l'amendement n° 147 aurait pour effet d'obliger un Belge, citoyen de l'Union européenne, à quitter le territoire, pour suivre les membres de sa famille. Ceci afin d'exercer son droit fondamental au respect de la vie privée et familiale, aux mêmes conditions que celles dans lesquelles les autres citoyens de l'Union européenne, ayant, *eux*, fait usage de leur liberté de circulation, peuvent exercer leur droit au regroupement familial.

Cette démonstration rejoint la thèse défendue par son groupe à de multiples reprises.

L'amendement n° 147 n'assure pas aux Belges les mêmes droits que ceux qui sont accordés aux citoyens de l'Union européenne, et notamment ceux qui sont garantis par l'article 7 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, et également par l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

bedoeling na te gaan welk bedrag dat gezin nodig heeft om aan zijn individuele behoeften te voldoen, zonder een beroep te doen op de sociale zekerheid. Aldus zal het wetsvoorstel uitdrukkelijk tegemoet komen aan de opmerkingen van de Raad van State.

*
* *

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) bevestigt dat het advies van de Raad van State en het arrest-Zambrano op de werkzaamheden van de commissie wegen. Men kan uit dat advies vijf lessen trekken.

In de eerste plaats is er het vraagstuk van de Belgen en de voorwaarden die hun bij de uitoefening van hun recht op gezinshereniging worden opgelegd; men komt op die regeling terug. De door de heer Francken ter sprake gebrachte belangrijke beginselen verdienen te worden verdedigd, want amendement nr. 147 ontneemt de Belgen hun status als Europese burgers.

Wat leren ons de Raad van State en het Hof van Justitie van de Europese Unie?

Het arrest-Zambrano gaat over de Colombiaanse ouders van de minderjarige Belgische kinderen. De administratie had die ouders een bevel tot verlating van het grondgebied betekend, maar volgens het arrest hebben ze het recht in België te wonen en te werken. De Belgische nationaliteit van een minderjarig kind zou dan nieuwe rechten aan de buitenlandse ouders geven: het Hof vindt dat de buitenlandse ouders in zekere zin de status van burger van de Unie genieten. Door een analoge redenering vindt de Raad van State dat amendement nr. 147 een Belg van de Europese Unie zou verplichten het grondgebied te verlaten om zijn gezinsleden te volgen. Dat zou mogelijk zijn om zijn fundamentele recht op de eerbiediging van zijn privé- en gezinsleven uit te oefenen, onder dezelfde voorwaarden als die waarin andere burgers van de Europese Unie die zelf gebruik hebben gemaakt van hun vrijheid van verkeer, hun recht op gezinshereniging uitoefenen.

Die bewijsvoering sluit aan bij de stelling die haar fractie herhaaldelijk heeft verdedigd.

Amendement nr. 147 waarborgt de Belgen niet dezelfde rechten als die welke aan de burgers van de Europese Unie zijn toegekend, met name die welke zijn gewaarborgd bij artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en ook bij artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Dès lors que les Belges sont des citoyens de l'Union européenne, l'amendement n° 147 ne saurait priver les Belges du statut de citoyen de l'Union européenne.

L'oratrice ajoute qu'elle ne comprend pas comment M. Francken parvient à lier le droit au regroupement familial à des critères conditionnant, en droit de l'Union européenne, la libre circulation des personnes.

Deuxièmement, le critère des moyens de subsistance stables, réguliers et suffisants, doit être fondamentalement revu à la lumière de la jurisprudence de la Cour de justice de l'Union européenne. L'arrêt Chakroun (C.J.U.E., 10 septembre 2009, *Rhimou Chakroun c/ Minister van Buitenlandse Zaken*, C-578/08, concl. Av. gén. E. Sharpston) reconnaît que si la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial permet aux États membres de tenir compte, lors de l'évaluation des ressources à l'occasion du regroupement envisagé, du niveau de rémunération et de pension nationales, cette faculté ne peut porter atteinte à l'objectif de la norme supranationale, qui entend favoriser le regroupement familial. Il s'ensuit que les États membres peuvent déterminer un montant de référence, sans imposer de revenu minimal en dessous duquel le regroupement familial n'est pas autorisé. A tout le moins faut-il procéder à un examen individuel de la situation de chaque demandeur.

L'article 17 de cette directive impose d'ailleurs une individualisation des examens de demandes de regroupement familial.

Son groupe a toujours prôné des conditions de revenus suffisants pour que les personnes regroupées ne tombent pas à charge de l'État et qu'elles jouissent d'un niveau de vie suffisant aux regroupants et aux regroupés. L'avis du Conseil d'État considère d'ailleurs que les revenus constituent un des éléments important du dossier devant être examiné dans son ensemble.

À lui seul, le critère des revenus n'est pas exclusif. En même temps, il ne peut être ignoré. Ainsi peut-on comprendre l'arrêt Chakroun et l'avis du Conseil d'État. Il appartient désormais au législateur de concevoir des dispositions qui prennent en considération les balises du critère des revenus.

Troisièmement, en ce qui concerne le critère des relations stables et durables, la prise en charge des frais de rapatriement constitue une exigence supplémentaire par rapport à l'article 7 de la directive. L'amendement n° 147 (DOC 53 0443/014) ne fait que reprendre les critères permettant de constater si les partenaires ont une

Aangezien de Belgen burgers zijn van de Europese Unie, kan amendement nr. 147 hen niet de status van burger van de Europese Unie ontnemen.

De spreekster voegt eraan toe dat zij niet begrijpt hoe de heer Francken erin slaagt het recht op gezinshereniging te koppelen aan criteria die,naar Europees recht, het vrije verkeer van personen aan voorwaarden bindt.

Ten tweede moet het criterium van de stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen fundamenteel worden herzien in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Het arrest-Chakroun (HvJ, 10 september 2009, Rhimou Chakroun v. Minister van Buitenlandse Zaken, C-578/08, concl. Adv. Gen. E. SHARPSTON) erkent dat Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging de lidstaten bij de beoordeling van de middelen naar aanleiding van de voorgestelde hereniging toestaat rekening te houden met het niveau van het op nationaal vlak verstrekte loon en pensioen, maar dat die mogelijkheid geen afbreuk mag doen aan de doelstelling van de supranationale norm, die erop gericht is gezinshereniging te bevorderen. Daaruit volgt dat de lidstaten een referentiebedrag mogen vaststellen, zonder een minimuminkomen op te leggen waaronder gezinshereniging niet wordt toegestaan. Men moet op zijn minst een afzonderlijk onderzoek uitvoeren naar de situatie van elke aanvrager.

Artikel 17 van die richtlijn vereist trouwens dat de aanvragen tot gezinshereniging afzonderlijk worden onderzocht.

Haar fractie is altijd voorstander geweest van voorwaarden inzake een voldoende inkomen, zodat de herenigden niet ten laste van de Staat vallen en een levensstandaard genieten die toereikend is voor zowel de herenigers als de herenigden. Het advies van de Raad van State vindt trouwens dat het inkomen een van de belangrijke elementen vormt in het dossier dat in zijn geheel moet worden beschouwd. Op zich is het inkomenscriterium niet exclusief. Het kan tegelijkertijd ook niet worden genegeerd. Zo kan men het arrest-Chakroun en het advies van de Raad van State begrijpen. Het komt nu de wetgever toe bepalingen te ontwerpen die rekening houden met de bakens die het inkomenscriterium stelt.

Ten derde vormt in verband met het criterium van de stabiele en duurzame relaties de tenlasteneming van de repatriëringskosten een bijkomende eis met betrekking tot artikel 7 van de richtlijn. Amendement nr. 147 (DOC 3 0443/014) neemt louter de criteria over waarmee men kan zien of de partners een stabiele en

relation stable et durable, tels qu'ils étaient inscrits dans l'article 11 de l'arrêté royal du 17 mai 2007. Cet article prévoyait, notamment, que la personne qui créait un droit au regroupement familial, devait signer "*un engagement de prise en charge vis-à-vis de son partenaire dans lequel elle s'engage pendant une période de 3 ans vis-à-vis de l'État belge et du CPAS, à payer tous les frais de séjour, de soins de santé et de rapatriement"*. Or, l'arrêt n° 201 374 du Conseil d'État, rendu le 27 février 2010, avait annulé cet article.

De surcroit, la Cour de justice de l'Union européenne indique dans l'arrêt Chakroun que la portée de l'article 7 de la directive précitée doit se comprendre dans le sens que l'autorisation au regroupement familial constitue la règle générale. La faculté accordée aux États membres de fixer certaines conditions doit, dès lors, être interprétée de manière stricte et la marge de manœuvre, dont disposent les États membres, ne doit pas être utilisée d'une manière qui porterait atteinte à l'effet utile de l'article en question.

Le Conseil d'État considère que la condition de prendre en charge les frais de séjour, les soins de santé et le rapatriement des personnes regroupées pose des difficultés. En effet, elle n'est pas de nature à permettre d'établir le caractère stable et durable de la relation. D'autre part, les exigences de revenus suffisants et d'assurance obligatoire, telles que prévues par l'article 7, § 1 de la directive, sont déjà transposées. Le Conseil d'État estime que les articles 10 et 10*bis* proposés ne sauraient être adoptés sans y apporter de modifications.

L'oratrice annonce ainsi le dépôt d'un amendement qui abonde dans le sens des observations du Conseil d'État. Considérant l'annulation de l'article 11 de l'arrêté royal du 17 mai 2007, il serait regrettable de ne pas tenir compte des enseignements qui s'imposent, pour édicter une nouvelle norme.

Quatrièmement, pour ce qui touche le critère du logement décent, son groupe a toujours plaidé en faveur d'un critère par rapport aux articles visés, tout en appelant au respect strict des compétences. L'amendement n° 147 (DOC 53 0443/014) est très singulier, en ce qu'il organise une espèce de tutelle de l'autorité fédérale sur les entités fédérées, alors que leurs compétences ne peuvent être diminuées. Il fallait plutôt proposer une formule pour l'ensemble du royaume permettant le recours à un critère identique pour les différentes entitées.

Le Conseil d'État expose que selon le système proposé, les régions seraient tenues de définir le

duurzame relatie hebben, zoals oorspronkelijk was bepaald bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 17 mei 2007. Dat artikel schreef met name voor dat de persoon die het recht opende op gezinshereniging "*ten aanzien van zijn partner een verbintenis tot tenlasteneming ondertekent waarin hij zich gedurende een periode van drie jaar ten aanzien van de Belgische Staat en het OCMW verbindt tot de betaling van alle kosten van verblijf, gezondheidszorgen en de repatriëringskosten*". Arrest nr. 201 374 van de Raad van State, gewezen op 27 februari 2010, heeft dat artikel echter vernietigd.

Daarenboven geeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in het arrest-Chakroun aan dat de reikwijdte van artikel 7 van de voormelde richtlijn moet worden verstaan in de zin dat de toestemming tot gezinshereniging de algemene regel is. De mogelijkheid voor de lidstaten om bepaalde voorwaarden vast te stellen moet derhalve strikt worden geïnterpreteerd en de manoeuvreerruimte waarover de lidstaten beschikken, mag niet zodanig worden aangewend dat afbreuk wordt gedaan aan het nuttig effect van het betrokken artikel.

De Raad van State gaat ervan uit dat de voorwaarde inzake borg voor de verblijfkosten, gezondheidszorg en repatriëring van de herenigde personen moeilijk ligt. Zij maakt het immers niet mogelijk het stabiele en duurzame karakter van de relatie vast te stellen. Aan de andere kant zijn de eisen inzake voldoende inkomen en verplichte verzekering, zoals bepaald bij artikel 7, § 1, van de richtlijn, al omgezet. De Raad van State is van oordeel dat de voorgestelde artikelen 10 en 10*bis* niet kunnen worden aangenomen zonder er wijzigingen in aan te brengen.

De spreekster kondigt aldus de indiening aan van een amendement dat volkomen spoort met de opmerkingen van de Raad van State. Gelet op de vernietiging van artikel 11 van het koninklijk besluit van 17 mei 2007 zou het betreurenswaardig zijn voor de opstelling van een nieuwe norm geen rekening te houden met de zich opdringende lering.

Ten vierde heeft haar fractie in verband met het criterium van de behoorlijke huisvesting altijd gepleit voor een criterium met betrekking tot de beoogde artikelen, evenwel met de vraag tot strikte eerbiediging van de bevoegdheden. Amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014) is heel bijzonder omdat het een soort van toezicht van de federale overheid instelt op de deelgebieden, terwijl hun bevoegdheden niet mogen afnemen. Men had beter een formule voor het hele Rijk voorgesteld waarmee de deelgebieden een identiek criterium konden gebruiken.

De Raad van State merkt op dat volgens de voorgestelde regeling de gewesten verplicht zouden zijn het

logement décent au sens de la loi 15 décembre 1980 sur les étrangers et de délivrer les documents qui en attestent. Or, en imposant pareilles obligations aux régions, l'autorité fédérale méconnaîtrait les règles répartitrices de compétence. Le Conseil d'État suggère donc que l'autorité détermine elle-même ce qu'est un logement décent, si elle souhaite l'application de cette condition en matière de regroupement familial. Tel était le sens des amendements antérieurs déposés par son groupe, et qui seront réintroduits. Mme Fonck propose de recourir à la législation sur les baux, afin d'élaborer une législation fédérale susceptible de faire application du critère énoncé qui soit respectueuse du partage des compétences.

Cinquièmement, le Conseil d'État apporte des éléments qui ne doivent pas être ignorés relatifs aux personnes reconnues comme réfugiées et à celles qui bénéficient d'une protection subsidiaire.

Il convient de retenir qu'au regard de l'article 12, § 2 de la directive 2003/86, l'exigence d'un séjour préalable de douze mois ne peut s'appliquer aux réfugiés reconnus. En effet, la Belgique, en qualité d'État membre de l'Union européenne, ne peut aller au-delà de la norme, ni en dévier.

Quant à l'article 10, § 2, proposé, celui-ci "*dispense les réfugiés reconnus et les bénéficiaires de protection subsidiaire des conditions liées au logement décent, à l'assurance maladie et aux moyens de subsistance stables, réguliers et suffisants si la demande de regroupement familial est introduite "dans l'année suivant la décision reconnaissant la qualité de réfugié ou octroyant la protection subsidiaire à l'étranger rejoint*" (DOC 53 0443/015, pp. 10 -11). Cette disposition est identique à celle qui fut partiellement annulée par la Cour constitutionnelle dans son arrêt n° 95/2008 du 26 juin 2008, au motif qu'elle porte atteinte de manière injustifiée aux droits fondamentaux lorsque le réfugié reconnu — ce qui lui ouvre un droit au regroupement familial — est mineur. Bien que la distinction repose sur un critère objectif, il faut admettre qu'il est difficile pour les mineurs de satisfaire à cette condition, étant donné qu'ils ne disposent pas d'une pleine capacité civile. L'annulation n'empêche aucunement le législateur, dans l'intérêt économique du pays, de stipuler que les parents doivent eux-mêmes disposer d'un logement et être en mesure d'assurer leur entretien et d'y pourvoir.

begrip "behoorlijke huisvesting" te definiëren volgens de vreemdelingenwet van 15 december 1980 en er de bewijsstukken van uit te reiken. Door aan de gewesten echter dergelijke verplichtingen op te leggen zou de federale overheid de regels inzake de verdeling van de bevoegdheden miskennen. De Raad van State suggereert dus dat als de overheid de toepassing wenst van deze voorwaarde inzake gezinshereniging, zij zelf vaststelt wat "behoorlijke huisvesting" is. Dat was de strekking van de vorige, door haar fractie ingediende amendementen, die opnieuw zullen worden ingediend. Mevrouw Fonck stelt voor terug te grijpen naar de huurwetgeving, teneinde een federale wetgeving uit te werken waarmee het aangegeven criterium kan worden gehanteerd, met inachtneming van de bevoegdheidsverdeling.

Ten vijfde wijst de Raad van State op niet te veronachtzamen facetten in verband met de als vluchteling erkende personen en de personen die subsidiaire bescherming genieten.

Er moet aan worden herinnerd dat gelet op artikel 12, § 2, van Richtlijn 2003/86, de vereiste van een voorafgaand verblijf van twaalf maanden niet mag worden toegepast op erkende vluchtelingen. Als lidstaat van de Europese Unie mag België immers geen strengere norm opleggen dan die van de EU, noch ervan afwijken.

Het voorgestelde artikel 10, § 2, vijfde lid, "*stelt erkende vluchtelingen en diegenen die subsidiaire bescherming genieten vrij van de voorwaarden inzake behoorlijke huisvesting, ziektekostenverzekering en stabiele, regelmatige en voldoende bestaansmiddelen indien de aanvraag tot gezinshereniging ingediend is "in de loop van het jaar na de beslissing tot erkenning van de hoedanigheid van vluchteling of de toekenning van de subsidiaire bescherming van de vreemdeling die vervoegd wordt.*" (DOC 53 0443/015, blz. 10-11). Die bepaling is dezelfde als die welke gedeeltelijk vernietigd werd door het Grondwettelijk Hof bij zijn arrest nr. 95/2008 van 26 juni 2008, omdat ze op onverantwoorde wijze de fundamentele rechten schendt wanneer de erkende vluchteling (op grond waarvan hij recht heeft op gezinshereniging) minderjarig is. Hoewel het onderscheid op een objectief criterium berust, moet worden erkend dat het voor minderjarigen moeilijk is om aan die voorwaarde te voldoen, aangezien zij niet ten volle over burgerrechtelijke bekwaamheid beschikken. Die vernietiging verhindert de wetgever geenszins om in het economisch belang van het land te bepalen dat de ouders zelf over huisvesting moeten beschikken en in staat moeten zijn voor hun levensonderhoud te zorgen en erin te voorzien.

Enfin, relativement aux articles 11 et 12*bis* proposés, le Conseil d'État considère que "*dès lors qu'en ce qui concerne les conditions du regroupement familial, les bénéficiaires de protection subsidiaire sont traités de manière identique aux réfugiés reconnus, [il] n'aperçoit pas pourquoi, en ce qui concerne la preuve du lien de parenté ou d'alliance, les articles 11, § 1er, alinéa 2, et 12bis, § 5, proposés ne concernent que les réfugiés reconnus et non les bénéficiaires de protection subsidiaire.*" (DOC 53 0443/015, p. 13).

Etant lié par un ensemble de normes européennes et internationales et censé produire une législation de qualité, le législateur doit faire preuve de plus de rigueur. C'est pourquoi, l'amendement n° 147 (DOC 53 0443/014) doit être amendé, s'il veut tenir compte de l'avis du Conseil d'État. L'oratrice estime que les éléments juridiques soulevés par celui-ci sont, en tout cas, suffisamment pertinents. Elle appelle les membres à s'engager dans une voie correcte au regard du droit, en ne plaçant pas les Belges dans une position d'infériorité par rapports aux citoyens européens non Belges, ce qui est difficilement acceptable, car ce serait priver les Belges de leur statut de citoyen européen.

Pour tous ces motifs, Mme Fonck dépose avec Mme Delacroix-Rolin, les amendements nos 157 à 169 et 185 à 191 (DOC 53 0443/016).

*
* *

M. Bart Somers (Open Vld) estime que la proposition de loi soumise à l'examen revêt un caractère particulièrement social, au motif qu'elle allie l'exercice du droit au regroupement familial, qui un droit fondamental de l'homme, à la lutte contre les abus de ce droit et à la canalisation des flux migratoires.

De nombreux cas de regroupement familial concernent des personnes originaires du Royaume du Maroc et de la République turque n'appartenant pas aux couches aisées des sociétés marocaine ou turque. Au contraire, la constitution de familles dans les États précités se déroule de plus en plus selon des principes très proches de ceux qui caractérisent les sociétés occidentales, à savoir le libre choix des époux, au détriment du mariage traditionnel, suivant lequel la fille est donnée en mariage à la suite d'une décision prise au sein de la famille. Par contre, les personnes susceptibles d'être regroupées en Belgique sont, bien souvent, des déshérités issus de familles vivant dans des conditions arriérés dans leur propre pays. La proposition de loi soumise à l'examen

In verband met de voorgestelde artikelen 11 en 12*bis* ten slotte gaat de Raad van State uit van het volgende: "*Aangezien personen die subsidiaire bescherming genieten, wat de voorwaarden inzake gezinshereniging betreft op dezelfde manier behandeld worden als erkende vluchtelingen, is het de afdeling Wetgeving niet duidelijk waarom de voorgestelde artikelen 11, § 1, tweede lid, en 12bis, § 5, wat het bewijs van de bloed- of aanverwantschap betreft alleen betrekking hebben op erkende vluchtelingen en niet op personen die subsidiaire bescherming genieten.*" (DOC 53 0443/015, blz. 13).

Aangezien de wetgever gebonden is door een geheel van Europese en internationale normen, en hij geacht wordt kwaliteitsvolle wetgeving uit te werken, moet hij blijk geven van meer nauwgezetheid. Daarom moet amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014) worden gewijzigd, om daarin rekening te houden met het advies van de Raad van State. De spreekster acht de juridische aspecten die hij aanstipt in ieder geval voldoende relevant. Zij roept de leden op correct met het recht om te gaan, door de Belgen niet in een onderschikte positie te plaatsen ten opzichte van de EU-burgers die geen Belgen zijn; zulks is nauwelijks acceptabel, want het zou de Belgen hun status als EU-burger ontnemen.

Om die redenen dienen de dames Fonck en Delacroix-Rolin de amendementen nrs. 157 tot 161 en 185 tot 191 in (DOC 53 0443/016).

*
* *

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld)* is de strekking van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel uitermate sociaal, want het verzoent het recht op gezinshereniging (dat een fundamenteel mensenrecht is) met de misbruikbestrijding van dat recht en de kanalisering van de migratiestromen.

Veel gevallen van gezinshereniging betreffen mensen uit het Koninkrijk Marokko en de Republiek Turkije die niet tot de welvarende klassen van de Marokkaanse of Turkse samenleving behoren. De gezinsvorming in de bovenvermelde Staten gebeurt echter in toenemende mate volgens beginselen die nauw aansluiten bij die welke de westerse samenlevingen kenmerken, namelijk overeenkomstig de vrijheid van echtgenootkeuze, en niet langer volgens het traditionele huwelijk, waarbij het meisje wordt uitgehuwelijkt ingevolge een in familieverband genomen besluit. De personen die hier voor gezinshereniging in aanmerking komen, zijn daarentegen vaak berooide mensen die in hun eigen land in achtergestelde omstandigheden leven. Het ter

prend en considération cette réalité, où les gens tentent de fuir la misère.

M. Somers développe son point de vue en trois points.

Premièrement, à la suite de l'avis de la section de législation du Conseil d'État et vu son silence au sujet de l'âge, l'orateur considère que l'âge de 21 ans comme condition du regroupement familial peut être maintenu, sauf si le regroupant possède une famille dans son pays d'origine, ou qu'il a des enfants. L'âge de 21 ans permet de protéger les personnes contre la contrainte qui s'exerce par le groupe à leur encontre, de sorte qu'elles peuvent davantage exercer un libre choix quant à leurs relations.

Deuxièmement, le Conseil d'État s'est exprimé par rapport à la question du logement décent. Dans le cadre du regroupement familial actuel, nombreux sont ceux qui sont logés dans des conditions non conformes à la dignité humaine. Les débats antérieurs ont ouverts deux voies. Soit l'autorité fédérale impose aux entités fédérés de concevoir des normes adaptées à leur cadre juridique, ce que le Conseil d'État n'approuve point, soit l'autorité fédérale détermine elle-même quelles sont les conditions permettant de qualifier un logement de décent, ce qui est la piste qu'avait initialement proposé l'orateur. Il renvoie à la législation fédérale sur les baux actuellement en vigueur, afin d'en reprendre les critères en matière de logement décent et de les transposer dans la proposition de loi soumise à l'examen. Les dispositions de cette loi relatives au logement décent ne s'appliquent pas uniquement à l'égard des locataires, mais également à l'égard des propriétaires.

Troisièmement, l'orateur exprime son incompréhension face aux membres qui dénoncent la différence de traitement entre Belges et étrangers de l'Union européenne. Au fond, Mme Fonck demande que le législateur soit moins préoccupé vis-à-vis des Belges que des étrangers non européens. Aussi défend-elle une sévérité moindre par rapport au logement décent quand cela concerne des Belges. Elle insiste pour prévoir des garanties plus faibles à l'égard des Belges en termes de revenus suffisants. Comment peut-on se présenter comme un parti politique progressiste et ne pas vouloir protéger les Belges de manière égale contre l'exploitation, contre les abus et contre des situations non conformes à la dignité humaine, au simple motif que les Belges ne seraient traités "que" de la même manière que les non Belges? Il eût été préférable d'étendre la protection aux citoyens européens, car ce sont surtout eux qui sont laissés pour compte. Or, la règlementation

bespreking voorliggende wetsvoorstel houdt rekening met die realiteit, waarin mensen proberen de armoede te ontvluchten.

De heer Somers zet zijn standpunt uiteen in drie punten.

Ten eerste vindt de spreker, ingevolge het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State en omdat die het stilzwijgen bewaart omtrent de leeftijd, dat de leeftijd van 21 jaar als voorwaarde voor gezinshereniging kan worden gehandhaafd, tenzij de gezinshereniger een gezin heeft in zijn land van herkomst, of indien hij kinderen heeft. De leeftijd van 21 jaar biedt de mogelijkheid mensen te beschermen tegen de op hen uitgeoefende groepsdruk, zodat ze hun relaties vrijer kunnen kiezen.

Ten tweede heeft de Raad van State zich uitgesproken over het vraagstuk van de behoorlijke huisvesting. In het kader van de huidige gezinshereniging zijn veel mensen gehuisvest in omstandigheden die niet in overeenstemming zijn met de menselijke waardigheid. Tijdens de vorige debatten werden twee denksporen verkend. Ofwel legt de federale overheid de deelgebieden op om met hun rechtskader conforme normen uit te werken (iets waarvoor de Raad van State geenszins te vinden is), ofwel bepaalt de federale overheid zelf onder welke voorwaarden huisvesting als behoorlijk mag worden bestempeld (het denkspoor dat de spreker oorspronkelijk had aangegeven). De heer Somers verwijst naar de thans vigerende federale huurwetgeving om daaruit de criteria voor behoorlijke huisvesting over te nemen, en ze op te nemen in het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. De bepalingen van die wet in verband met behoorlijke huisvesting zijn niet alleen van toepassing op de huurders, maar ook op de eigenaars.

Ten derde heeft de spreker geen begrip voor de leden die de ongelijke behandeling tussen Belgen en buitenlandse EU-burgers aanklagen. Ten gronde vraagt mevrouw Fonck dat de wetgever zich minder zou bekommeren om de Belgen dan om de vreemdelingen van buiten Europa. Zij verdedigt dan ook een minder strenge regelgeving in verband met behoorlijke huisvesting wanneer het om Belgen gaat. Zij dringt erop aan om voor Belgen in zwakkere garanties te voorzien op het vlak van een toereikend inkomen. Hoe kan men zich profileren als een progressieve politieke partij maar tegelijk niet willen dat alle Belgen op gelijke wijze worden beschermd tegen uitbuiting, misbruik en situaties die niet in overeenstemming zijn met de menselijke waardigheid, om de eenvoudige reden dat de Belgen "slechts" zouden worden behandeld op dezelfde manier als de niet-Belgen? Het ware verkieslijk geweest om de bescherming tot de EU-burgers te verruimen, want

européenne contraint le législateur belge à les abandonner à leur sort, ce qui constitue un défaillance du droit européen.

Il faut savoir que 60 % de l'immigration en Belgique a lieu par le biais du regroupement familial, impliquant, souvent, des personnes originaires du Maghreb ou de Turquie. Ceux qui connaissent la réalité sur le terrain dans les grandes villes (Anvers, Bruxelles, …) doivent comprendre combien il est important de veiller aux conditions de logement. Pourquoi cette surveillance ne serait-elle pas acceptable à l'égard des Belges, dès lors qu'elle s'applique aux non Européens? La loi, qui contient des mesures sociales, doit également s'appliquer aux Belges, car loin de sanctionner, elle a une vocation réellement émancipatrice. L'orateur condamne donc l'invocation d'arguments purement symboliques et se rallie à la position de M. Francken. En tant que bourgmestre, l'intervenant n'a été témoin que trop souvent de regroupements familiaux dans les milieux marocains les plus pauvres et conservateurs, qui conduisent un mari à disposer d'une épouse comme d'une esclave. Le législateur doit empêcher cela et s'assurer que les personnes aspirant au regroupement familial soient décemment logées, qu'elles disposent d'un revenu suffisant, et qu'elles soient âgées de 21 ans au moins, si elles souhaitent contracter mariage.

*
* *

M. Rachid Madrane (PS) rappelle sept éléments qui sont importants pour son groupe.

Premièrement, sur la discrimination entre Belges et Européens, le Conseil d'État exprime clairement et de manière formelle que les Belges ne peuvent être traités comme des ressortissants de pays tiers, ni être discriminés par rapport aux européens. Autrement dit, un Belge est un européen comme un autre. Son groupe voit sa thèse confirmée par le Conseil d'État.

Deuxièmement, sur l'exigence d'une prise en charge pendant trois ans pour faire valoir le droit au regroupement familial entre cohabitants légaux, le Conseil d'État la considère comme non conforme à la directive européenne.

de achterstelling treft vooral hen. De EU-regelgeving dwingt de Belgische wetgever evenwel om hen aan hun lot over te laten, wat neerkomt op een tekortkoming van het Europees recht.

60 % van de immigratie naar België gebeurt via gezinshereniging. Vaak gaat het daarbij om mensen uit de Maghreb of uit Turkije. Wie de dagelijkse realiteit in de grote steden (Antwerpen, Brussel,…) kent, moet begrijpen hoe belangrijk het is toe te zien op de huisvestingsomstandigheden. Waarom zou een dergelijk toezicht niet door de beugel kunnen ten aanzien van de Belgen, terwijl het wel voor de niet-Europeanen zou gelden? De wet, die ook sociale maatregelen bevat, moet ook op de Belgen van toepassing zijn: het is immers geenszins de bedoeling te straffen, maar er echt voor te zorgen dat de mensen aan hun hachelijke situatie kunnen ontsnappen. Bijgevolg hekelt de spreker louter symbolische argumenten en schaart hij zich achter het standpunt van de heer Francken. Als burgemeester is hij er maar al te vaak getuige van geweest hoe gezinshereniging in de armste en meest conservatieve Marokkaanse kringen erop uitdraait dat de echtgenoot kan beschikken over een echtgenote die hij vervolgens als een slavin behandelt. De wetgever moet dat verhinderen en zich ervan vergewissen dat de kandidaat-gezinsherenigers menswaardig worden gehuisvest, over een toereikend inkomen beschikken en ten minste 21 jaar oud zijn indien zij een huwelijk willen aangaan.

*
* *

De heer Rachid Madrane (PS) brengt zeven aspecten in herinnering die belangrijk zijn voor de fractie waartoe hij behoort.

1) Wat de discriminatie tussen de Belgen en de Europeanen betreft, stelt de Raad van State onomwonden en formeel dat de Belgen niet mogen worden behandeld als onderdanen uit derde landen, noch mogen worden gediscrimineerd ten opzichte van de Europeanen. Met andere woorden: een Belg is een Europeaan als een andere. In dat opzicht voelt de fractie waartoe de spreker behoort, zich in haar stelling gesteund door de Raad van State.

2) De vereiste tenlasteneming gedurende drie jaar vooraleer men tussen wettelijk samenwonenden aanspraak kan maken op gezinshereniging, druist volgens de Raad van State in tegen de Europese richtlijn.

Troisièmement, sur l'ampleur des moyens et le niveau de référence des revenus, l'équivalent de 120 % du revenu d'intégration social (à l'exclusion du revenu d'intégration social, des allocations familiales, de l'aide sociale financière, des allocations d'attente et de transition, seules les allocations de chômage étant admises), le Conseil d'État estime qu'un montant minimum de ressources ne saurait être exigé. Son groupe se trouve ainsi conforté dans sa vision sur un des points de principe qu'il a défendu.

Quatrièmement, sur l'exigence d'un logement décent, le Conseil d'État considère que l'autorité fédérale ne peut confier aux régions l'obligation de définir cette notion dans le sens proposé sans empiéter sur les compétences des entités fédérées. Il s'ensuit que le législateur fédéral devra, lui-même, la définir. Son groupe avait soutenu ce point de vue.

Cinquièmement, sur le séjour préalable de douze mois exigé avant de pouvoir exercer son droit au regroupement familial en Belgique, le Conseil d'État rappelle que pour les réfugiés, aucune condition de séjour préalable ne peut être exigée.

Sixièmement, sur les conditions de logement suffisant mises à charge du réfugié se faisant rejoindre, le Conseil d'État estime qu'elles doivent être revues, le réfugié devant être privilégié. En outre, ses liens familiaux préexistent également si le regroupement a lieu dans les douze mois suivant la reconnaissance en Belgique de son statut de réfugié.

Septièmement, sur la discrimination entre réfugiés et les bénéficiaires de la protection subsidiaire pour ce qui concerne la preuve du lien de parenté, le Conseil d'État considère que cette discrimination est illégale et que ces deux statuts doivent être assimilés.

Son analyse de l'avis du Conseil d'État diverge dès lors des exposés qui viennent d'être présentés.

Même si la directive européenne précise que les États membres *peuvent* exiger du regroupant qu'il dispose de ressources suffisantes, stables et régulières pour subvenir à ses besoins — voire des regroupés — l'autorisation du regroupement familial prime et les États membres ne peuvent imposer de montant minimum de revenus au dessous duquel tout regroupement familial serait refusé: tel est l'enseignement de l'arrêt Chakroun. Les États ne peuvent prévoir de conditions différentes, en

3) In verband met de vereiste omvang van de bestaansmiddelen en het referentie-inkomen (te weten een bedrag dat overeenstemt met 120 % van het leefloon — waarbij dat leefloon, de gezinsbijslag, de financiële maatschappelijke steunverlening, alsook de wacht- en overbruggingsuitkering níet meetellen, maar de werkloosheidsuitkering wél), vindt de Raad van State dat geen minimuminkomen mag worden opgelegd. Ook hier voelt de fractie waartoe de spreker behoort, zich gesteund in een aspect dat voor haar principieel is.

4) Aangaande de vereiste van behoorlijke huisvesting oordeelt de Raad van State dat de federale overheid de gewesten niet mag verplichten dat begrip te definiëren in de bij het wetsvoorstel aangegeven zin, zonder aldus de bevoegdheden van de deelgebieden te schenden. Bijgevolg zal de federale wetgever zelf een definitie moeten opstellen. De fractie waartoe de spreker behoort, had die werkwijze bepleit.

5) In verband met het vereiste voorafgaande verblijf van 12 maanden vooraleer een persoon zijn recht op gezinshereniging in België kan uitoefenen, brengt de Raad van State in herinnering dat aan mensen met het statuut van vluchteling geen enkele voorafgaande verblijfsvoorwaarde mag worden opgelegd.

6) De voorwaarden van voldoende huisvesting waaraan de gezinsherenigende vluchteling moet voldoen, moeten volgens de Raad van State worden herzien in een voor de vluchteling gunstige zin. Bovendien moeten de familiebanden eveneens als reeds bestaand worden beschouwd als de gezinshereniging plaatsvindt binnen twaalf maanden nadat de vluchteling officieel als dusdanig door België werd erkend.

7) De Raad van State oordeelt dat er tussen de vluchtelingen en de mensen die subsidiaire bescherming genieten, sprake is van discriminatie wat het bewijs van hun familieband betreft. Het verschil in behandeling is volgens de Raad illegaal en de beide statuten moeten met elkaar gelijk worden gesteld.

De spreker geeft dus een andere analyse van het advies van de Raad van State dan de voorgaande sprekers.

Hoewel de Europese Richtlijn preciseert dat de lidstaten van de gezinshereniger *kunnen* eisen dat hij over voldoende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen beschikt om in zijn eigen onderhoud (en zelfs in dat van de mensen die zich bij hem voegen) te voorzien, heeft de toestemming tot gezinshereniging voorrang en mogen de lidstaten geen minimuminkomen opleggen waaronder elke vorm van gezinshereniging wordt geweigerd. Dat kan worden afgeleid uit het arrest-Chakroun. De

ce qui concerne les revenus, en fonction de la date à laquelle s'est nouée la relation familiale, et, si mariage fut contracté, avant l'arrivé sur le territoire ou après.

Quant à l'arrêt Zambrano du 8 mars 2011 rendu par la Cour de justice de l'Union européenne, il précise que la législation européenne empêche que des dispositions nationales ne privent des citoyens de l'Union de la jouissance effective des droits que leur confère leur statut de citoyen européen. En l'espèce, en refusant le séjour ainsi que le permis de travail au père étranger d' enfants belges, alors qu'il en a la charge, les autorités belges privent ces enfants belges de leur droit de citoyens européens, car ce refus aura pour conséquence que les enfants belges en question devront quitter le territoire de l'Union européenne pour accompagner leurs parents.

De même, un État membre ne peut refuser à un ressortissant d'un pays tiers qui assume la charge de son enfant belge, ou d'un enfant ayant la nationalité d'un autre État membre de l'Union européenne, le séjour en Belgique

L'orateur marque son étonnement face au texte proposé qui omet le parcours d'intégration. Le parcours d'intégration était également soutenu par le groupe socialiste flamand. Comment les municipalistes, comme M. Somers ont-ils pu accepter cela, sachant combien la langue est importante pour réussir son intégration, voire son émancipation? C'est d'autant plus remarquable que ceux qui voient l'intégration comme un échec abandonnent le parcours d'intégration. Dans son avis, le Conseil d'État considère, quant à lui, qu'il vaut mieux prévoir un parcours d'intégration dans les communautés. Le groupe socialiste flamand soutient le parcours d'intégration. M. Madrane rejoint cette position.

*
* *

Comme M. Somers, *M. Laurent Louis (Indép.)* soutient que le regroupement familial constitue la première voie d'immigration en Belgique. Il est dès lors primordial d'agir rapidement et d'adapter le droit dans ce domaine, les abus étant fréquents. Malheureusement, le pays offre l'image d'un eldorado à ceux qui, ailleurs dans le monde, rêvent d'un avenir meilleur, grâce aux portes ouvertes, aux régularisations massives et à une politique laxiste. Or, l'État ne peut guère accepter, ni supporter les conséquences d'une telle attitude. L'accueil en

lidstaten mogen geen van elkaar verschillende inkomensvoorwaarden opleggen afhankelijk van de datum waarop de familieband is ontstaan; zo een huwelijk werd gesloten, mogen zij dat evenmin doen afhankelijk van het feit of het huwelijk vóór of na hun aankomst op het grondgebied plaatsvond.

Wat het op 8 maart 2011 door het Hof van Justitie van de Europese Unie gewezen arrest-Zambrano betreft, preciseert de spreker dat de Europese wetgeving verhindert dat nationale wetsbepalingen de EU-burgers het daadwerkelijke genot ontnemen van de rechten die zij op grond van hun EU-burgerschap genieten. Door *in casu* een verblijfs- en een arbeidsvergunning te weigeren aan de niet-Belgische vader van Belgische kinderen, terwijl hij die kinderen ten laste heeft, zou de Belgische overheid die kinderen hun rechten als Europese burgers ontnemen. Die weigering zou immers tot gevolg hebben dat die Belgische kinderen het EU-grondgebied moeten verlaten omdat zij hun ouders moeten vergezellen.

Evenmin mag een EU-lidstaat een verblijf in België weigeren aan een onderdaan van een derde land die een Belgisch kind ten laste heeft, dan wel een kind met de nationaliteit van een andere EU-lidstaat.

De spreker is verbaasd dat in de voorgestelde tekst wordt voorbijgegaan aan het integratie- of inburgeringstraject. Ook de Vlaamse socialisten hadden de idee van een dergelijk traject gesteund. Hoe hebben municipalisten, zoals de heer Somers, dat kunnen aanvaarden als men bedenkt hoezeer kennis van de taal van belang is voor de integratie en zelfs de voor de emancipatie van de betrokkenen? Nog verbazender wordt het wanneer zij die de integratie als een mislukking omschrijven, de idee van een integratie- of inburgeringstraject laten varen. In zijn advies vindt de Raad van State dan weer dat het integratie- of inburgeringstraject beter op gemeenschapsniveau wordt geregeld. De Vlaamse socialisten zijn voorstander van het integratie- of inburgeringstraject; de heer Madrane treedt hen daarin bij.

*
* *

Net als de heer Somers beschouwt *de heer Laurent Louis (Onafh.)* gezinshereniging als de belangrijkste vorm van immigratie naar België. Daarom is het van het grootste belang niet te talmen en de wetgeving dienaangaande aan te passen; er zijn immers veel misbruiken. Jammer genoeg heeft ons land het imago van een eldorado voor al wie elders ter wereld droomt van een betere toekomst; dat komt doordat België zijn deuren heeft opengezet, massaal vreemdelingen heeft geregulariseerd en een laks beleid heeft gevoerd. Onze

Belgique de toutes les personnes souhaitant s'y établir n'est pas possible.

En tout cas, le respect des lois et la volonté de s'intégrer doivent être exigés, et en aucun cas, l'immigration ne doit se faire aux frais du contribuable. C'est la raison pour laquelle des critères objectifs et financiers s'imposent en matière de regroupement familial. Chaque regroupant doit, de toute évidence, disposer de ressources suffisantes pour exercer son droit au regroupement familial. Le membre se réjouit de la proposition qui prévoit un montant de référence équivalent à 120 % du revenu d'intégration social. Il considère que les revenus complémentaires, par lequel un regroupant profiterait de l'argent de la collectivité, ne doivent pas être pris en considération pour la computation du revenu. La condition d'un logement suffisamment décent et salubre est également important à ses yeux, car le logement doit favoriser la cohabitation entre occupants du même logement ainsi que la cohabitation avec le voisinage. Le membre déplore, par ailleurs, que les contrôles en Région wallonne et dans le Région de Bruxelles-Capitale ne soient pas aussi efficaces qu'en Région flamande. Il se rallie au point de vue exprimé par M. Somers sur les possibilités d'intégration et d'émancipation qu'offre la proposition de loi à l'examen. Il eut par ailleurs été souhaitable, comme le signale M. Madrane, de maintenir le parcours d'intégration, afin que l'étranger puisse apprendre les langues et connaître les lois. Mais l'essentiel est que la personne souhaitant procéder au regroupement familial ait travaillé et cotisé en Belgique.

En conclusion, M. Louis estime que le législateur doit maintenir le cap initial, en dépit de l'avis du Conseil d'État. Il ne faudrait surtout pas fléchir la volonté de renforcer les conditions du regroupement familial. L'orateur appelle à renoncer au jeu de l'hypocrisie: il est, en effet, crucial d'évoquer le cas des demandeurs de nationalité belge, puisque la majeure partie des demandes en vue du regroupement familial provient de Belges. Cela ne servirait à rien d'édicter une loi qui ne serait qu'une coquille vide et nul ne doit payer *ad vitam et aeternam* les erreurs des gouvernements précédents en matière d'immigration, gouvernements qui ont bradé la nationalité belge depuis trop longtemps.

*
* *

Mme Karin Temmerman (sp.a) rappelle que son groupe plaide pour un renforcement des conditions du regroupement familial, essentiellement au motif que ce droit est exploité abusivement dans un but migratoire.

Staat kan de gevolgen van een dergelijk beleid echter amper aanvaarden noch dragen. Het is onmogelijk in België opvang te bieden aan al wie zich hier wenst te vestigen.

De inachtneming van de wetten en de wil om hier te integreren, moeten in ieder geval worden geëist en de belastingbetaler mag in geen geval opdraaien voor de immigratie. Daarom zijn inzake gezinshereniging objectieve en financiële criteria noodzakelijk. Elke gezinshereniger moet uiteraard over voldoende middelen beschikken om zijn recht op gezinshereniging uit te oefenen. Het lid is verheugd over het voorstel dat voorziet in een referentiebedrag dat gelijk is aan 120 % van het leefloon. Hij vindt dat de aanvullende inkomsten, waarbij een gezinshereniger het geld van de gemeenschap benut, niet in aanmerking mogen worden genomen voor de berekening van het inkomen. Ook de voorwaarde van behoorlijke en gezonde huisvesting vindt hij belangrijk omdat die laatste het samenwonen moet bevorderen tussen mensen die hetzelfde pand betrekken én met de buren. Voorts betreurt het lid dat de controles in het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest minder doeltreffend zijn dan in het Vlaams Gewest. Hij is het eens met de heer Somers over de door het voorliggende wetsvoorstel geboden mogelijkheden inzake integratie en emancipatie. Zoals de heer Madrane aangeeft, zou het bovendien wenselijk geweest zijn het inburgeringstraject te behouden zodat de vreemdeling de taal kan leren en de wetten kan kennen. Het belangrijkste is echter dat de persoon die aanspraak maakt op gezinshereniging in België heeft gewerkt en bijgedragen.

Tot slot vindt de heer Louis dat de wetgever de oorspronkelijke richting moet aanhouden, ondanks het advies van de Raad van State. Men mag vooral het streven de voorwaarden van de gezinshereniging te verstrengen niet afzwakken. De spreker roept op af te stappen van een hypocriete benadering: met moet zich echt toespitsen op de aanvragers met de Belgische nationaliteit, aangezien de meeste aanvragen om gezinshereniging door Belgen worden ingediend. Het zou tot niets dienen een wet uit te vaardigen die maar een lege doos zou zijn, en niemand moet tot in der eeuwigheid betalen voor de inzake immigratie gemaakte fouten van de vorige regeringen, die al veel te lang de Belgische nationaliteit verkwanselen.

*
* *

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) herinnert eraan dat haar fractie voorstander is van een verstrenging van de voorwaarden voor de gezinshereniging, vooral om dat dit recht wordt misbruikt voor migratiedoeleinden.

Comme l'a indiqué M. Somers précédemment, certaines situations doivent être bannies de la société. Si des normes plus strictes s'imposent, il faut néanmoins prendre soin des immigrants. C'est pourquoi, des conditions liées au logement et aux revenus se justifient.

Que le parcours d'intégration initialement prévu ne figure plus dans l'actuelle proposition de loi remplacée par l'amendement n° 147, semble, en revanche, incompréhensible. Le parcours d'intégration constitue, en effet, le meilleur outil pour intégrer les étrangers au sein de la communauté, car souvent, ils ne connaissent pas la langue ni les conditions de vie en arrivant en Belgique. L'omission est d'autant plus étonnante que dans le cadre de l'obtention de la nationalité belge, le parcours d'intégration est effectivement exigé, alors que les candidats à la naturalisation vivent depuis plusieurs années en Belgique, contrairement aux personnes aspirant au regroupement familial. Si l'intégration revêt une importance cruciale pour la personne concernée qui arrive en Belgique, elle compte également beaucoup pour la société qui accueille l'étranger.

Enfin, la discrimination entre citoyens de l'Union européenne, Belges et non Belges, paraît inacceptable, tant il est difficile d'expliquer que des conditions plus sévères prévalent à l'égard des Belges. Ainsi, un Belge ne pourrait se marier avant l'âge de 21 ans, alors que son voisin bulgare aurait le droit de contracter mariage dès l'âge de 18 ans. Le membre ne présente pas un plaidoyer pour fixer l'âge du mariage à 18 ans pour autant; mieux vaudrait le porter à 21 ans pour tout le monde. Or, la Belgique doit observer la législation européenne et c'est la raison pour laquelle la discrimination ne devrait pas être maintenue.

En conclusion, l'oratrice dépose les amendements n°s 175 à 184 (DOC 53 0443/016).

M. Denis Ducarme (MR) comprend le mal être du groupe socialiste devant la concorde des groupes de centre-droite. L'orateur se dit surpris quand il entend M. Madrane plaider pour l'" *inburgering*", qui relève des autorités fédérées, alors que la commission élabore une loi fédérale. Son groupe ne le demande pas, car il existe déjà un "*inburgering*" obligatoire sur le territoire de la Région flamande à l'égard des personnes venues de l'étranger.

Mme Karin Temmerman (sp.a) tient à souligner que, dans le passé, la loi fédérale a déjà inclus des éléments relevant des autorités fédérées. Ainsi, la législation relative à l'adoption fait appel à des exigences propres aux

Zoals de heer Somers heeft aangegeven, moeten sommige situaties uit de samenleving worden gebannen. Er moeten weliswaar striktere normen worden opgelegd, maar toch moet voor de immigranten worden gezorgd. Daarom zijn de voorwaarden inzake huisvesting en inkomen gerechtvaardigd.

Het is daarentegen onbegrijpelijk dat het inburgeringstraject waarin aanvankelijk was voorzien niet is opgenomen in het wetsvoorstel dat door amendement nr. 147 werd vervangen. Het inburgeringstraject is immers het beste instrument om de vreemdelingen te integreren in de gemeenschap omdat zij bij aankomst in België vaak de taal en de leefomstandigheden niet kennen. Die weglating wekt des te meer verwondering omdat in het kader van de verkrijging van de Belgische nationaliteit het inburgeringstraject wel degelijk wordt geëist, terwijl de kandidaten voor de naturalisatie al verschillende jaren in België verblijven, in tegenstelling tot de mensen die aanspraak maken op gezinshereniging. De integratie is weliswaar van cruciaal belang voor de betrokkene die in België aankomt, maar ze is ook belangrijk voor de samenleving die de vreemdeling opneemt.

Tot slot lijkt de discriminatie tussen ingezetenen van de Europese Unie, Belgen en niet-Belgen, onaanvaardbaar. Het is moeilijk uit te leggen dat voor de Belgen strengere voorwaarden gelden. Zo zou een Belg niet vóór de leeftijd van 21 jaar mogen huwen, terwijl zijn Bulgaarse buurman vanaf de leeftijd van 18 jaar het recht zou hebben te trouwen. Het lid pleit er daarom nog niet voor dat vanaf de leeftijd van 18 jaar zou mogen worden gehuwd. Het ware beter die leeftijd voor iedereen op 21 jaar vast te stellen. België moet echter de Europese wetgeving in acht nemen en daarom zou de discriminatie niet in stand mogen worden gehouden.

Tot besluit dient de spreekster de amendementen nrs. 175 tot 184 in (DOC 53 0443/016).

De heer Denis Ducarme (MR) begrijpt dat de socialistische fractie het moeilijk heeft met de eensgezindheid van de centrumrechtse fracties. De spreker is verwonderd dat de heer Madrane pleit voor de "inburgering", waarvoor de deelgebieden bevoegd zijn, terwijl de commissie een federale wet uitwerkt. Zijn fractie is geen vragende partij omdat op het grondgebied van het Vlaams Gewest al een verplichte "inburgering" bestaat voor de personen die uit het buitenland komen.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) wenst erop te wijzen dat de federale wet in het verleden al elementen heeft bevat waarvoor de deelgebieden bevoegd zijn; zo legt de adoptiewetgeving voorwaarden op die onder

communautés. De surcroît, le groupe libéral a accepté le principe de l'intégration dans la loi sur la nationalité.

*
* *

M. Denis Ducarme (MR) partage le point de vue de l'intervenante: il faudrait prévoir l'"*inburgering*" partout. Le membre regrette que le groupe socialiste s'y oppose dans les parlements des entités fédérées, mais le groupe libéral continuera à faire des propositions dans ce sens.

En ce qui concerne l'avis du Conseil d'État, il faut, bien entendu, en tenir compte. Néanmoins, la condition des revenus demeure essentielle, et le fond du texte ne change pas, par souci de fidélité à la proposition de loi initiale.

Quant au niveau des revenus par rapport au montant de référence, il est important d'instaurer des conditions supplémentaires, permettant l'évaluation, par le délégué du ministre, des dossiers des personnes n'ayant pas ces revenus, au cas par cas. Le membre espère que le groupe démocrate humaniste partage ce point de vue.

Il convient par ailleurs de rapprocher la situation des réfugiés reconnus de celle des bénéficiaires de la protection subsidiaire, de sorte à prévoir un traitement identique.

Pour ce qui regarde le rapatriement, l'orateur considère qu'il doit être pris en charge par les personnes qui ne répondent pas aux conditions du regroupement familial, si la vie familiale n'existe plus, ou que le contexte justifiant un regroupement familial a disparu, ou que le regroupement est entaché de fraude.

La situation des Belges et des européens mérite d'être assimilée et, par conséquent, le législateur doit envisager l'adoption d'une attitude plus ferme à l'égard des européens, si bien que ceux-ci, également, doivent disposer de moyens suffisants. Cette attitude est extrêmement sociale: le regroupement est accepté si le regroupant dispose des moyens.

Le grand principe sauvegardé dans le sous-amendement n° 162 (DOC 53 0443/16) consiste à s'extraire du laxisme et des excès qui jalonnent depuis trop longtemps l'immigration et le regroupement familial (quasi 80 % de l'immigration en Belgique). Ce grand principe consiste à mettre fin au rêve induit auprès d'un certain nombre de personnes par rapport à l'eldorado belge. Il faut arrêter de croire que la Belgique peut accueillir,

de gemeenschappen ressorteren. Bovendien heeft de liberale fractie het principe van de integratie in de nationaliteitswet aanvaard.

*
* *

De heer Denis Ducarme (MR) is het eens met de spreekster: de "inburgering" zou overal moeten gelden. Het lid betreurt dat de socialistische fractie zich daartegen verzet in de parlementen van de deelgebieden, maar de liberale fractie zal voorstellen in die zin blijven doen.

Uiteraard moet met het advies van de Raad van State rekening worden gehouden. De inkomensvoorwaarde blijft echter essentieel en de grond van de tekst blijft ongewijzigd om trouw te blijven aan het oorspronkelijke wetsvoorstel.

In verband met het inkomensniveau ten aanzien van het referentiebedrag is het belangrijk nieuwe voorwaarden in te voegen die de afgevaardigde van de minister de mogelijkheid bieden geval per geval de dossiers te beoordelen van de mensen die niet over dat inkomen beschikken. Het lid hoopt dat de cdH-fractie het daarmee eens is.

Bovendien moet de situatie van de erkende vluchtelingen worden gelijkgesteld met die van de personen die de subsidiaire bescherming genieten, zodat in een gelijke behandeling wordt voorzien.

De spreker is van oordeel dat de repatriëring ten laste moet vallen van de personen die niet aan de voorwaarden inzake gezinshereniging voldoen als het gezinsleven niet meer bestaat, als de context die een gezinshereniging rechtvaardigt verdwenen is, of als met de gezinshereniging fraude gepaard gaat.

Voor de Belgen en de Europeanen moet dezelfde situatie gelden. De wetgever moet dus overwegen ten aanzien van de Europeanen een vastberadener houding aan te nemen, zodat ook zij over voldoende middelen moeten beschikken. Die houding is uiterst sociaal: de gezinshereniging wordt aanvaard als de gezinshereniger over de middelen beschikt.

Het grote principe dat in subamendement nr. 162 (DOC 53 0443/016) wordt gevrijwaard, bestaat erin komaf te maken met de laksheid en met de uitwassen waarmee de immigratie en de gezinshereniging (nagenoeg 80 % van de immigratie in België) al veel te lang gepaard gaan. Dat grote principe bestaat erin een einde te maken aan de droom die men bij sommigen heeft gewekt over het Belgische eldorado. Men mag niet langer

à charge de la collectivité, une part excessive de la misère du monde.

Son groupe se distingue des autres en ce qu'il prône une politique en adéquation avec la réalité.

*
* *

M. Rachid Madrane (PS) tient à signaler que tout ce que son groupe avait annoncé se retrouve dans l'avis du Conseil d'État.

Il constate, par ailleurs, que M. Ducarme, qui se déclare favorable à l'"*inburgering*", souhaite l'enlever de la présente proposition de loi. La rhétorique relative au décentralisation du parcours d'intégration manque de logique, dès lors que le groupe libéral a accepté d'imposer, par un vote en commission des naturalisation, la connaissance de la langue du domicile au candidat à la naturalisation.

*
* *

Mme Eva Brems (Ecolo-Groen!) constate que les groupes à droite de l'échiquier politique, qui ont formé une majorité au sein de la commission pour défendre une proposition de loi, ont reçu une "petite raclée" du Conseil d'État, ce qui était prévisible, l'analyse ayant déjà été faite au cours des différentes discussions. Certes, l'avis de la section de législation du Conseil d'État n'est pas contraignant, mais il constitue un des meilleurs garants pour le respect de l'État de droit. En effet, les avis présentent le grand avantage qu'ils interviennent avant la confection de la loi, ce qui permet d'éviter les recours ultérieurs qui annuleraient les effets de la loi.

L'oratrice exprime son inquiétude, car à peine l'avis est-il rendu qu'un avis annonçant l'indifférence des partis de la majorité paraît dans la presse. Or, le Conseil d'État ne soulève pas des détails insignifiants. Il évoque réellement des principes fondamentaux. Cela n'est guère surprenant, considérant que les membres qui soutiennent la proposition de loi à l'examen poursuivent un objectif diamétralement opposé aux buts du droit international en cette matière. Alors que le droit européen entend favoriser les droits fondamentaux garantissant le respect de la vie familiale et le regroupement

denken dat België, ten laste van de gemeenschap, een buitensporig gedeelte van de ellende van de wereld op zich kan nemen.

Zijn fractie onderscheidt zich van de andere door te pleiten voor een beleid dat op de werkelijkheid is afgestemd.

*
* *

De heer Rachid Madrane (PS) stipt aan dat alle verzuchtingen van zijn fractie terug te vinden zijn in het advies van de Raad van State.

Overigens stelt hij vast dat de heer Ducarme de "inburgering", waarvan hij toch een voorstander is, uit dit wetsvoorstel wil halen. De retoriek rond de decentralisering van het integratietraject houdt geen steek, aangezien de liberale fractie er door een stemming in de commissie voor de Naturalisaties mee heeft ingestemd dat de persoon die de naturalisatie aanvraagt, verplicht kennis moet hebben van de taal van zijn woonplaats.

*
* *

Mevrouw Eva Brems (Ecolo-Groen!) stelt vast dat de fracties aan de rechterzijde van het politieke spectrum, die binnen de commissie een meerderheid hebben gevormd om dit wetsvoorstel te verdedigen, van de Raad van State een veeg uit de pan hebben gekregen; aangezien men tijdens de besprekingen in de commissie al tot dezelfde bevinding was gekomen, verbaast dat geenszins. Het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State is dan wel niet bindend, toch is het belangrijk omdat de adviezen van de Raad van State een van de hoekstenen van de rechtsstaat zijn. Ze hebben immers het grote voordeel dat ze worden uitgebracht voordat de eigenlijke wet tot stand komt. Aldus wordt voorkomen dat de wet achteraf wordt aangevochten en dat de uitwerking ervan mogelijk nietig wordt verklaard.

De spreekster is bezorgd, want de Raad van State heeft nog maar pas zijn advies uitgebracht of in de pers verschijnt een bericht dat het betrokken advies de meerderheidspartijen koud laat. Nochtans brengt de Raad van State geen onbelangrijke details onder de aandacht. Enkele grondbeginselen worden integendeel ter sprake gebracht. Niettemin verbaast een en ander niet. De leden die het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel steunen, hebben immers beweegredenen die haaks staan op de doelstellingen van het internationaal recht op dat vlak. Terwijl het Europese recht

familial, la proposition de loi vise à rendre ceux-ci plus problématiques.

Il ressort des observations du Conseil d'État que la condition des revenus suffisants ne répond pas aux exigences de la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relativement au regroupement familial.

Dans un autre ordre d'idées, le refus des protagonistes de considérer que les Belges sont des citoyens de l'Union européenne est manifeste, alors que le Conseil d'État, dans son avis, et la Cour de justice de l'Union européenne, dans son arrêt Zambrano, l'affirment clairement. Rien n'est pourtant plus évident que cela: un Belge *est* un citoyen de l'Union européenne, faut-il le rappeler?

À l'intention de Mme Lanjri, l'oratrice fait remarquer qu'il est question de la citoyenneté européenne. Elle trouve étrange que le groupe chrétien-démocrate flamand, qui a fourni les plus grands architectes de la construction européenne et regroupe les partisans les plus zélés de la citoyenneté européenne, en arrive à détricoter cette même citoyenneté européenne en commission par l'acceptation d'une proposition de loi visant à priver les Belges d'un nombre de droits fondamentaux qui leur échoient en leur qualité de citoyen européen.

L'oratrice se dit également surprise de l'attitude de la N-VA, lorsqu'il se rallie à la position du groupe chrétien-démocrate, quoique, au stade des travaux en cours, plus rien ne lui semble surprenant. Soutenant l'évaporation de la nationalité belge afin d'encourager l'expansion flamande, il s'attache désormais à l'évaporation de la citoyenneté européenne. Ce processus n'aboutit qu'à l'amplification des problèmes.

L'intervenante plaide pour le maintien d'un cadre référentiel et le respect de l'État de droit.

M. Theo Francken (N-VA) invite l'oratrice à faire preuve de plus de rigueur dans son intervention. Il dément la publication d'un avis dans lequel il a été annoncé que la position du Conseil d'État serait écartée par les auteurs de la proposition de loi à l'examen.

Le membre demande de quelle manière la proposition de la loi violerait les dispositions de la directive 2004/38/CE du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 relative au droit des citoyens de l'Union et des membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres, modifiant

meer aandacht wil besteden aan de grondrechten die gezinshereniging en eerbiediging van het gezinsleven waarborgen, strekt dit wetsvoorstel ertoe de rechten op dat vlak te beknotten.

Uit de opmerkingen van de Raad van State blijkt dat de voorwaarde van toereikende bestaansmiddelen niet in overeenstemming is met de bepalingen van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging.

Tevens kan men er niet omheen dat de protagonisten weigeren te erkennen dat de Belgen EU-burgers zijn, terwijl de Raad van State, in zijn advies, en het Hof van Justitie van de Europese Unie, in zijn arrest-Zambrano, de Belgen die status uitdrukkelijk verlenen. Dat ligt dan ook voor de hand. Een Belg is immers een burger van de Europese Unie; moet dat nog in herinnering worden gebracht?

De spreekster merkt ter attentie van mevrouw Lanjri op dat het om het Europese burgerschap gaat. Zij vindt het vreemd dat de CD&V-fractie als onderdeel van een partij die de grootste architecten van het Europese bouwwerk heeft geleverd en de meest ijverige aanhangers van het Europese burgerschap in haar rangen telt, datzelfde burgerschap in deze commissie helemaal uitholt door in te stemmen met een wetsvoorstel dat de Belgen een aantal grondrechten zal ontzeggen die hen nochtans als Europees burger toebehoren.

De spreekster is al even verbaasd over de houding van de N-VA, die zich bij het standpunt van de christendemocratische fractie aansluit; in deze fase van de werkzaamheden kijkt de spreekster echter nergens meer van op. De N-VA-fractie, die in haar streven naar meer Vlaanderen de verdamping van de Belgische nationaliteit toejuicht, steunt nu ook de uitholling van het Europees burgerschap. Op die manier zullen de problemen er alleen maar groter op worden.

De spreekster pleit voor de handhaving van een referentiekader en de eerbiediging van de rechtsstaat.

De heer Theo Francken (N-VA) verzoekt de vorige spreekster iets nauwkeuriger te zijn in haar betoog. De spreker ontkent de publicatie van een bericht als zouden de indieners van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel het standpunt van de Raad van State afwijzen.

Het lid vraagt zich af in hoeverre dit wetsvoorstel een schending zou zijn van de bepalingen van Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging

le règlement (CEE) n° 1612/68 et abrogeant les directives 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE et 93/96/CEE.

Ensuite, le membre insiste pour que l'oratrice lise l'arrêt Zambrano dans son intégralité, en ce compris le considérant n° 39. Il indique explicitement que la directive 2004/38/CE n'est pas d'application lorsque l'intéressé ne s'est pas rendu dans un autre État membre. On ne peut être plus clair.

Pour conclure, M. Francken conteste le caractère anti-européen attribué à son groupe, et considère qu'il est totalement déplacé d'imputer des velléités expansionnistes à la nationalité flamande.

Mme Karin Temmerman (sp.a) souhaite mettre en garde l'intervenant précédent contre la création de carrousels. En affirmant que les étrangers ne sont pas des citoyens européens du fait qu'ils n'ont pas d'abord circulé dans différents États membres de l'Union européenne, celui-ci les encourage à entreprendre davantage de mouvements. Il n'est pas possible de soutenir pareil point de vue.

M. Theo Francken (N-VA) est d'avis qu'il faut modifier la directive.

Mme Eva Brems (Ecolo-Groen!) se réjouit de la réponse de M. Francken, lorsqu'il dément ne pas vouloir prendre en considération l'avis du Conseil d'État. Pour le reste, la position du Conseil d'État est parfaitement limpide au sujet de la discrimination entre les citoyens européens et les Belges, lorsqu'il affirme que "*[l]es articles 10, 11 et 12*bis *proposés ne pourraient être adoptés sans être revus en conséquence*" en ce sens que le droit ne permet pas de priver les Belges des mêmes garanties que celles qui sont accordées aux autres citoyens européens (DOC 53 0443/015, p. 6). Que faut-il de plus pour être clair?

van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

Vervolgens vraagt het lid de vorige spreekster het arrest-Zambrano helemaal te lezen, dus ook overweging nr. 39. Daarin staat duidelijk dat Richtlijn 2004/38/EG niet van toepassing is ingeval de betrokkene zich niet naar een andere lidstaat heeft begeven. Duidelijker kan niet.

Tot slot aanvaardt de heer Francken niet dat men zijn fractie een anti-Europees stempel toeschrijft; bovendien vindt hij het volkomen misplaatst de Vlaamse identiteit een expansionistische invulling te geven.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) wil de vorige spreker ervoor waarschuwen geen vreemdelingenstromen op gang te brengen. Door te stellen dat de vreemdelingen geen EU-onderdanen zijn omdat ze zich niet eerst naar deze of gene EU-lidstaat hebben begeven, spoort hij hen er in feite toe aan zich eerst naar andere landen te begeven. Dat lijkt de spreekster een onhoudbaar standpunt.

De heer Theo Francken (N-VA) vindt dat de richtlijn moet worden gewijzigd.

Mevrouw Eva Brems (Ecolo-Groen!) is verheugd over het antwoord van de heer Francken dat hij wel degelijk rekening wil houden met het advies van de Raad van State. Voor het overige laat het standpunt van de Raad van State over de discriminatie tussen de Europese burgers en de Belgen aan duidelijkheid niets te wensen over: "*[d]e voorgestelde artikelen 10, 11 en 12*bis *zouden niet mogen worden aangenomen zonder dat ze eerst dienovereenkomstig worden herzien*", in die zin dat het in rechte niet mogelijk is de Belgen de waarborgen te ontzeggen die aan de andere Europese burgers worden verleend (DOC 53 0443/015, blz. 6). Duidelijker kan toch niet?

E. Discussion des amendements n° 157 à 207 (DOC 53 0443/016 et 0443/017)

Article 2

Amendements n°s 157 et 158 (Mmes Fonck et Delacroix-Rolin), 162 (Mme Lanjri et consorts), 175, 176, 180 et 184 (Mme Temmerman) et 185, 186, 188 et 189 (Mmes Fonck et Delacroix-Rolin) (DOC 53 0443/016)

Concernant l'amendement n° 162 de Mme Nahima Lanjri et consorts ainsi que les amendements n°s 163 à 174 déposés à propos des articles suivants (DOC 53 0443/016), *M. Melchior Wathelet, secrétaire d'État à la Politique de migration et d'asile*, attire l'attention des membres de la commission sur le fait que ces amendements sont sur plusieurs points contraires à la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial *(Journal officiel n° L 251 du 03/10/2003, p. 12-18).* Par ailleurs, le texte déposé ne reprend pas les remarques formulées dans l'avis du Conseil d'État (DOC 53 0443/015). Il existe donc un risque réel qu'il soit annulé après avoir été adopté. Enfin, les modifications envisagées risquent de rendre le travail de l'Office des Étrangers totalement impossible.

Le secrétaire d'État commence par détailler en quoi ces amendements sont contraires à la directive 2003/86/CE du Conseil du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial.

L'amendement n° 168 (DOC 53 0443/016) insère de nouvelles conditions aux citoyens européens pour obtenir le regroupement familial qui sont contraires à la directive. En effet, l'article 40*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers tel que remplacé par cet amendement fait référence en son § 4, alinéa 2, aux citoyens visés à l'article 40, § 4, alinéa 1, 1° et 2°. Le 1° de cet article vise les travailleurs européens. De la sorte, l'article 40*bis* impose à ces derniers des conditions qui ne peuvent pourtant pas leur être imposées en vertu des articles 7 et 8 de la directive européenne susmentionnée. L'article 40, § 1er, alinéa 1, 2° vise quant à lui les citoyens européens qui ne travaillent pas. En y faisant référence, l'article 40*bis* remplacé imposerait à ces citoyens européens une régularité de revenus, ce qui est également contraire à la directive. Seules des ressources suffisantes sont exigées.

E. Bespreking van de amendementen nrs. 157 tot 207 (DOC 53 0443/016 en 0443/017)

Artikel 2

Amendementen nrs. 157 en 158 (de dames Fonck en Delacroix-Rolin), 162 (mevrouw Lanjri c.s.), 175, 176, 180 en 184 (mevrouw Temmerman) en 185, 186, 188 en 189 (de dames Fonck en Delacroix-Rolin) (DOC 53 0443/016)

In verband met amendement nr. 162 van mevrouw Nahima Lanjri c.s. alsook de op de volgende artikelen ingediende amendementen nrs. 163 tot 174 (DOC 53 0443/016), vestigt *de heer Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid*, de aandacht van de commissieleden erop dat die amendementen in verscheidene opzichten strijdig zijn met Richtlijn 2003/86/EG van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (Pb L 251 van 3 oktober 2003, blz. 12-18). Bovendien zijn de opmerkingen uit het advies van de Raad van State (DOC 53 0443/015) niet in de ingediende tekst opgenomen. Er bestaat dus een reëel risico dat die tekst, mocht die worden aangenomen, achteraf wordt vernietigd. Ten slotte dreigen de voorgestelde wijzigingen de Dienst Vreemdelingenzaken het werken onmogelijk te maken.

De staatssecretaris begint met een gedetailleerd overzicht van aspecten van die amendementen die strijdig zijn met Richtlijn 2003/86/EG van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging.

Amendement nr. 168 (DOC 53 0443/016) beoogt voor Europese burgers die de gezinshereniging willen verkrijgen nieuwe voorwaarden in te stellen die in strijd zijn met de richtlijn. Artikel 40*bis*, § 4, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals het bij dit amendement wordt vervangen, verwijst naar de burgers bedoeld in artikel 40, § 4, eerste lid, 1° en 2°. Het 1° slaat op de Europese werknemers. Zodoende legt artikel 40*bis* aan die laatsten voorwaarden op die hun krachtens de artikelen 7 en 8 van de voormelde Europese richtlijn nochtans niet mogen worden opgelegd. Artikel 40, § 1, eerste lid, 2°, heeft betrekking op de Europese burgers die niet werken. Door naar die burgers te verwijzen, zou het vervangen artikel 40*bis* aan die Europese burgers de verplichting opleggen over regelmatige inkomsten te beschikken. Ook dat is in strijd met de richtlijn. Er worden alleen voldoende middelen geëist.

L'article 40*bis*, § 2, 3°, tel que remplacé par l'amendement n° 168, impose également pour les enfants un droit de garde dans le chef du parent regroupant. La logique est compréhensible, voire positive, mais la directive européenne ne le permet pas. De plus, en faisant référence aux "*descendants […] âgés de moins de 21 ans ou qui sont à leur charge*", l'article en question exige un droit de garde pour des enfants majeurs, ce qui est en contradiction avec notre Code civil et le droit européen.

Outre ces difficultés, les remarques formulées dans l'avis du Conseil d'État n'ont pas été prises en compte.

La condition d'avoir des moyens de subsistance stables et suffisants équivalents à 120 % du revenu d'intégration sociale comme condition minimale en vue d'obtenir le regroupement familial n'est pas conforme à l'arrêt Chakroun de la Cour de justice de l'Union européenne (ci-après CJUE) (CJUE, 4 mars 2010, Rhimou Chakroun c/ Minister van Buitenlandse Zaken, *aff.* C-578/08). Pour répondre à ce problème, l'amendement n° 164 (DOC 53 0443/016) remplace l'article 10*ter*, § 2, qui permet en son alinéa 2 à l'Office des Étrangers de déterminer, sur la base des besoins propres de l'étranger rejoint et des membres de sa famille, quels moyens de subsistance leur sont nécessaires pour subvenir à leurs besoins sans devenir une charge pour les pouvoirs publics. Cette solution ne répond pas exactement à l'arrêt Chakroun. Le plus simple serait plutôt de reprendre la solution retenue aux Pays-Bas, en reformulant l'article 10, § 5, alinéa 1er, tel que remplacé par l'amendement n° 162 (DOC 53 0443/016) de la manière suivante: "*les moyens de subsistance visés au § 2, alinéa 3, suffisent en tous cas si leur montant est au moins équivalent à 120 % du montant visé à l'article 14, § 1er, 3°, de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale.*".

Le Conseil d'État a fait référence dans son avis à l'article 20 du Traité de l'Union européenne, qui s'oppose à des mesures nationales ayant pour effet de priver les citoyens de l'Union de la jouissance effective de l'essentiel des droits conférés par leur statut de citoyen de l'Union européenne. Selon le Conseil d'État, on ne peut également pas traiter un Belge plus défavorablement qu'un citoyen européen. Or, l'amendement n° 147 (DOC 53 0443/014) dont l'amendement n° 162 est un sous-amendement, a pour objet d'assimiler le Belge aux étrangers non-ressortissants de l'Union européenne en ce qui concerne le regroupement familial. Le Conseil d'État estime que "*De ce fait, l'amendement n° 147 n'assurerait pas aux Belges les mêmes droits qu'aux autres citoyens de l'Union, en particulier le droit au respect de la vie*

Artikel 40*bis*, § 2, 3°, zoals het bij amendement nr. 168 wordt vervangen, legt ook voor de kinderen een recht van bewaring op voor de gezinshereniger. De logica is begrijpelijk of zelfs positief, maar de Europese richtlijn staat dat niet toe. Door te verwijzen naar de *"de bloedverwanten (…) beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn",* eist het betrokken artikel een recht van bewaring voor meerderjarige kinderen, en dat is in strijd met ons Burgerlijk Wetboek en het Europees recht.

Naast die moeilijkheden werd geen rekening gehouden met de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies heeft geformuleerd.

De voorwaarde te beschikken over stabiele en toereikende bestaansmiddelen die gelijk zijn aan 120 % van het leefloon als minimale voorwaarde om de gezinshereniging te verkrijgen, strookt niet met het arrest-Chakroun van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJEU) (HvJEU, 4 maart 2010, Rhimou Chakroun t/ Minister van Buitenlandse Zaken, C-578/08). Om op dat probleem in te spelen, vervangt amendement nr. 164 (DOC 53 0443/016) artikel 10*ter*, § 2, tweede lid, dat de Dienst Vreemdelingenzaken toestaat op grond van de eigen noden van de gezinshereniger en van zijn familieleden te bepalen welke bestaansmiddelen nodig zijn om te voorzien in hun levensonderhoud zonder dat zij een last worden voor de overheid. Die oplossing beantwoordt niet volledig aan het arrest-Chakroun. Het eenvoudigste ware de Nederlandse oplossing over te nemen, door artikel 10, § 5, eerste lid, zoals het wordt vervangen bij amendement nr. 162 (DOC 53 0443/016) op de volgende manier om te werken: "*De in § 2, derde lid, bedoelde middelen zijn in ieder geval toereikend als het bedrag ervan ten minste gelijk is aan 120 % procent van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3° van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.*".

In zijn advies verwijst de Raad van State naar artikel 20 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, dat haaks staat op nationale maatregelen die tot gevolg hebben dat de burgers van de Unie het effectieve genot wordt ontzegd van de belangrijkste aan hun status van burger van de Unie ontleende rechten. Volgens de Raad van State gaat het evenmin op dat een Belg minder gunstig wordt behandeld dan een Europees burger. Amendement nr. 147 (DOC 53 0443/014), waarop amendement nr. 162 een subamendement is, strekt er evenwel toe, wat de gezinshereniging betreft, de Belg gelijk te stellen met de vreemdelingen die geen onderdaan zijn van de Europese Unie. In dat verband stelt de Raad van State het volgende: *"Hierdoor zou amendement nr. 147 aan de Belgen niet dezelfde rechten waarborgen als aan de andere burgers van de Unie, meer bepaald*

familiale garanti notamment par l'article 7 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne et par l'article 8 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Dans de telles conditions, les Belges, en tant que citoyens de l'Union européenne, seraient de fait, comme l'observe la Cour de justice, dans l'impossibilité d'exercer l'essentiel des droits conférés par leur statut de citoyen de l'Union." (DOC 53 0443/015, p. 5-6).

La CJUE ne s'est jamais opposée clairement à ce genre de discriminations à rebours. Il n'en va pas par contre de même de nos juridictions nationales, dont il y a fort à parier qu'elles s'y opposeront.

Le résultat de ces amendements sera de donner naissance à une "Route de Rotterdam", où l'on se mettra en difficulté par rapport aux Pays-Bas. Les Belges qui souhaitent profiter du statut européen iront vivre plus de trois mois à Rotterdam pour y invoquer le regroupement familial et reviendront après tous ensemble en Belgique. Il est complètement aberrant qu'un Belge ne puisse pas faire venir ses parents, alors que les autres résidents le peuvent.

Le secrétaire d'État souhaite également mettre en avant le caractère totalement impraticable de certains éléments proposés dans les amendements n° 162 et suivants déposés par Mme Nahima Lanjri et consorts (DOC 53 0443/016).

Tout d'abord, l'article 10*bis* repris à l'amendement n° 163 exige une condition liée à un statut illimité pour la personne étrangère. Il s'agit toutefois d'un article qui ne concerne que les personnes en séjour limité. Dès lors, s'ils remplissaient effectivement cette condition, ils sortiraient automatiquement du champ d'application de cet article.

L'article 10, § 2, avant dernier alinéa, impose une condition de revenus aux parents. Dans l'arrêt Zambrano (CJUE, 8 mars 2011, Gerardo Ruiz Zambrano c/ Office national de l'emploi (ONEm), *aff.* C 34/09), les mineurs regroupant ne peuvent pas se voir imposer une condition de revenus étant donné que ceci leur est tout simplement impossible. De ce point de vue, le texte amendé, qui vise les mineurs de ressortissants d'États tiers, est en conformité avec cet arrêt. En contrepartie, il impose toutefois aux parents de ces mineurs de disposer d'un revenu correspondant au moins au revenu d'intégration sociale. Or, dans beaucoup d'États tiers

het recht op eerbiediging van het gezinsleven dat met name door artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt gewaarborgd en door artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Bijgevolg zouden de Belgen als burgers van de Europese Unie in de feitelijke onmogelijkheid zijn om, zoals het Hof van Justitie opmerkt, de belangrijkste aan hun status van burger van de Europese Unie ontleende rechten uit te oefenen." (DOC 53 0443/015, blz. 5-6).

Het HvJEU heeft zich nooit duidelijk uitgesproken tegen soortgelijke vormen van omgekeerde discriminatie. Dat kan evenwel niet worden gezegd van onze nationale rechtscolleges, waarvan sterk kan worden vermoed dat zij er zich wél zullen tegen verzetten.

Die amendementen zullen ertoe leiden dat kandidaatgezinsherenigers de "Rotterdamroute" zullen vinden, waardoor ons land in aanvaring dreigt te komen met Nederland. Belgen die hun status van Europees burger wensen te benutten, zullen meer dan drie maanden in Rotterdam gaan wonen; vervolgens zullen zij daar de gezinshereniging aanvragen en nadien met het hele gezin terugkomen naar België. Het is volkomen absurd dat een Belg zijn ouders niet mag doen overkomen, terwijl de andere inwoners dat wél mogen.

De staatssecretaris wijst erop dat bepaalde elementen van de door mevrouw Nahima Lanjri c.s. ingediende amendementen nrs. 162 en volgende (DOC 53 0443/016) volkomen onwerkbaar zijn.

Allereerst legt het in amendement nr. 163 vervatte artikel 10*bis* de vreemdeling een voorwaarde op die verband houdt met een onbeperkte verblijfsstatus. Nochtans is dat artikel louter van toepassing op de personen die tot een beperkt verblijf gemachtigd zijn. De persoon die aan die voorwaarde voldoet, zou met andere woorden automatisch buiten het toepassingsgebied van dat artikel vallen.

Artikel 10, § 2, voorlaatste lid, legt de ouders een inkomstenvoorwaarde op. Conform het arrest-Zambrano (HvJ, 8 maart 2011, Gerardo Ruiz Zambrano *v.* Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), zaak C 34/09) mag geen inkomstenvoorwaarde worden opgelegd aan de minderjarigen die met hun ouders worden herenigd, om de eenvoudige reden dat zij niet over dergelijke bestaansmiddelen kunnen beschikken. Uit dat oogpunt is het geamendeerde artikel, dat betrekking heeft op de minderjarige kinderen van ingezetenen van derde landen, in overeenstemming met voornoemd arrest. Daarentegen legt het de ouders van die minderjarigen

un tel revenu est très difficile à atteindre et serait synonyme de richesse.

L'article 10*ter*, § 2, alinéa 2, tel que remplacé par l'amendement n° 164, risque d'augmenter très fortement le nombre de regroupements familiaux. Pour répondre à l'arrêt Chakroun, cette disposition permet à l'Office des Étrangers, si la personne concernée n'atteint pas 120 % du revenu d'intégration sociale, de déterminer, sur la base des besoins propres de l'étranger rejoint et des membres de sa famille, quels moyens de subsistance leur sont nécessaires pour subvenir à leurs besoins sans devenir une charge pour les pouvoirs publics. Il s'agit d'une mission totalement nouvelle pour l'Office des Étrangers, qui ne correspond pas à son expérience habituelle et qui va donner lieu à de nouveaux débats sur la question de savoir si l'Office a fait une évaluation correcte. De plus, la procédure a été raccourcie de 9 mois à 6 mois. Or, si au bout de ce délai, l'Office n'a pas encore pu prendre de décision, le regroupement familial est automatiquement accordé. Il suffira donc désormais à chaque personne qui souhaite obtenir le regroupement familial de faire en sorte que l'Office des Étrangers ne respecte pas les délais.

L'article 11, § 1er, dernier alinéa, remplacé par l'amendement n° 165, stipule que dans certains cas, les frais de rapatriement peuvent être récupérés auprès de l'étranger ou de la personne rejointe. Le problème est que l'Office des Étrangers ne peut pas contraindre à le faire.

Le Conseil d'État a dit dans son avis que "*la condition imposée au regroupant, par les articles 10 et 10*bis *proposés, de s'engager à prendre en charge les frais de séjour, de soins de santé et de rapatriement des personnes qui le rejoignent pose des difficultés*" (DOC 53 0443/015, p. 7). Les auteurs des amendements en question ont bien pris cette remarque en compte en supprimant cet élément, mais ils demandent d'un autre côté à l'Office des Étrangers de récupérer ce montant.

La loi autorise actuellement les personnes présentes sur le territoire en raison d'un court séjour à introduire également une demande de regroupement familial. Les amendements limitent cette possibilité aux seuls courts séjours en vue du mariage. La logique est de refuser que des personnes puissent venir sur le territoire sur la base d'un court séjour et en profitent pour se marier

ook de voorwaarde op te beschikken over bestaansmiddelen die minstens even hoog zijn als het leefloon. In veel derde landen is een dergelijk inkomstenpeil, dat zonder meer een teken van rijkdom zou zijn, voor velen onbereikbaar.

Ingeval artikel 10*ter*, § 2, tweede lid, zou worden vervangen zoals amendement nr. 164 beoogt, dreigt het aantal gezinsherenigingen drastisch te stijgen. Om het wetsvoorstel in overeenstemming te brengen met het arrest-Chakroun, voorziet die bepaling erin dat de Dienst Vreemdelingenzaken, ingeval de bestaansmiddelen van de betrokken persoon niet minstens 120 % van het leefloon bedragen, op basis van de behoeften van zowel de gezinshereniger zelf als van diens familieleden kan bepalen welke bestaansmiddelen zij nodig hebben om in hun behoeften te voorzien zonder ten laste te vallen van de overheid. Aldus wordt de Dienst Vreemdelingenzaken belast met een totaal nieuwe taak, waarmee hij geen ervaring heeft en die meermaals de vraag zal doen rijzen of de Dienst een dossier wel juist heeft geëvalueerd. Bovendien werd de procedure ingekort van 9 maanden tot 6 maanden. Welnu, als de Dienst Vreemdelingenzaken na afloop van die termijn geen beslissing heeft kunnen nemen, wordt de gezinshereniging automatisch toegestaan. Iemand die gezinshereniging wil aanvragen, zal dus alleen maar ervoor moeten zorgen dat de Dienst Vreemdelingenzaken de opgelegde termijn niet kan naleven.

Artikel 11, § 1, laatste lid, vervangen bij amendement nr. 165, bepaalt dat de kosten van repatriëring in sommige gevallen kunnen worden verhaald op de vreemdeling of de persoon met wie men zich heeft herenigd. Het probleem is dat de Dienst Vreemdelingenzaken daartoe niet kan dwingen.

De Raad van State heeft in zijn advies gesteld: *"De voorwaarde die wordt opgelegd aan de gezinshereniger, door de voorgestelde artikelen 10 en 10*bis*, om de kosten van verblijf, gezondheidszorgen en repatriëring van de personen die zich bij hem vervoegen ten laste te nemen, doet in dit verband een probleem rijzen"* (DOC 53 0443/015, blz. 7). De indieners van de betrokken amendementen hebben wel degelijk met deze opmerking rekening gehouden door dit element te verwijderen, maar zij vragen dan weer aan de Dienst Vreemdelingenzaken dat bedrag te verhalen.

De wet staat momenteel toe dat ook de personen die tot een kort verblijf op het grondgebied zijn gemachtigd, een aanvraag tot gezinshereniging kunnen indienen. De amendementen beperken die mogelijkheid louter tot het kort verblijf met het oog op een huwelijk. De gedachtegang is de mensen te weigeren die op grond van een kort verblijf naar het grondgebied komen en van

sans avoir informé les autorités de l'objet réel de leur séjour. La solution retenue, qui consiste à n'autoriser que les personnes qui détiennent un visa à court séjour en vue du mariage à disposer de ce droit, est toutefois trop radicale. Ainsi, les personnes qui résident en Belgique pour un court séjour et qui ne souhaitent pas se marier ne pourront plus demander le regroupement familial. De même, les pays qui imposent un visa pour venir sur le territoire belge sont placés dans une position plus favorable que ceux qui n'ont pas besoin de visa, tels que les États-Unis par exemple. De même, lorsque des enfants demandent un regroupement familial, ils en sont exclus.

Concernant la procédure et les délais liés au regroupement sur la base de la cohabitation légale, il avait été proposé d'imposer un certain délai d'attente avant de statuer sur le dossier, afin d'être certain que la cohabitation soit réelle et durable. Il y avait donc une première procédure de recevabilité, où pendant cinq mois, avant d'obtenir la carte orange, l'Office des Étrangers évaluait, si oui ou non, les demandeurs avaient cette cohabitation réelle et durable. Le délai de la procédure étant de neuf mois, il restait encore quatre mois à l'Office pour analyser le dossier sur le fond. Désormais, les amendements concernés visent à réduire ce délai de neuf à six mois. Il ne resterait donc plus qu'un mois pour analyser le dossier sur le fond, ce qui est beaucoup trop court. Et comme toujours, en l'absence de décision, le regroupement est accordé.

Tout d'abord, *Mme Nahima Lanjri (CD&V)* rappelle que la commission a suspendu ses travaux afin de tenir compte au maximum de l'avis du Conseil d'État, ce que les nouveaux amendements illustrent (amendements n°s 162 à 174, DOC 53 0443/016). Néanmoins, l'avis est consultatif et ne lie pas le législateur.

Ensuite, l'avis du Conseil d'État du 4 avril 2011 ainsi que l'arrêt Zambrano du 8 mars 2011 — qui concerne spécifiquement la situation des enfants —, rendu par la Cour de justice de l'Union européenne, énoncent clairement que la directive 2004/38/CE du Parlement européen et du Conseil, du 29 avril 2004, relative au droit des citoyens de l'Union et des membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres, modifiant le règlement (CEE) n° 1612/68 et abrogeant les directives 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE et 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, et rectificatif JO L 229, p. 35) ne s'applique aux citoyens de l'Union européenne que

de gelegenheid gebruik maken om te huwen zonder de overheid van het werkelijke doel van hun verblijf op de hoogte te brengen. De gekozen oplossing waarbij alleen die mensen die beschikken over een visum voor een kort verblijf met het oog op een huwelijk van dit recht gebruik mogen maken, is echter te radicaal. Mensen die in België verblijven voor een kort verblijf en die niet wensen te huwen, zullen aldus niet langer gezinshereniging kunnen aanvragen. Evenzo worden de landen die een visumplicht opleggen om naar België te reizen, in een gunstiger positie geplaatst dan de landen zonder een dergelijke visumplicht, zoals de Verenigde Staten. Ook wanneer kinderen aan gezinshereniging willen doen, vallen ze hiermee uit de boot.

Aangaande de procedure en de termijnen in verband met gezinshereniging op basis van wettelijke samenwoning was voorgesteld een bepaalde wachttijd op te leggen vooraleer over het dossier een uitspraak wordt gedaan, om er zeker van te zijn dat de samenwoning echt en duurzaam is. Er was dus een eerste ontvankelijkheidsprocedure, waarbij gedurende vijf maanden vóór het verkrijgen van de oranje kaart, de Dienst Vreemdelingenzaken beoordeelde of de aanvragers al dan niet echt en duurzaam samenwoonden. Aangezien de proceduretijd negen maanden bedroeg, bleven er de Dienst Vreemdelingenzaken nog vier maanden over om de zaak ten gronde te analyseren. De betrokken amendementen beogen die periode voortaan van negen op zes maanden te brengen. Er zou dus slechts één maand overblijven om de zaak ten gronde te analyseren, wat veel te kort is. En zoals altijd wordt de gezinshereniging toegekend als een beslissing uitblijft.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst er eerst en vooral op dat de commissie haar werkzaamheden heeft opgeschort om maximaal rekening te houden met het advies van de Raad van State, wat tot de nieuwe amendementen heeft geleid (amendementen nrs. 162 tot 174, DOC 53 0443/016). Dit advies is evenwel louter adviserend en bindt de wetgever niet.

Vervolgens wijst de spreekster erop dat het advies van de Raad van State van 4 april 2011 en het arrest-Zambrano van 8 maart 2011 (dat specifiek betrekking heeft op de situatie van de kinderen) van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen duidelijk aangeven dat Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG (PB L 158, blz. 77, en rectzetting, PB L 229,

pour autant que les intéressés se soient rendus dans un autre État membre, la directive n'étant pas d'application à l'égard de tous les Belges, ce que confirme l'arrêt McCarthy (Affaire C-434/09) du 5 mai 2011. Le litige, tranché par la Cour de justice de l'Union européenne, opposait une ressortissante du Royaume-Uni, possédant également la nationalité irlandaise, au "*Secretary of State for the Home Department"* de l'État dans lequel elle s'était établie, à savoir le Royaume-Uni. Les autorités lui avaient demandé de prouver qu'elle disposait, non seulement de revenus, mais également d'un emploi. La nouvelle décision de la Cour s'inscrit dans la lignée de jurisprudence Zambrano, en ce sens que la directive précitée ne concerne pas les citoyens de l'Union ne s'étant pas rendus dans un autre État membre de l'Union européenne.

Certes, le législateur ne saurait empêcher les personnes de se déplacer vers les Pays-Bas ou la France dans le cadre de la liberté de circulation, encore que l'exercice de ce droit suppose le fait d'être titulaire d'un emploi, les perspectives de trouver un emploi à brève échéance, ou des moyens de subsistance suffisants. Or, pourquoi se rendre aux Pays-Bas, dès lors que les rentrées financières sont satisfaisantes, d'autant plus que le niveau de revenus exigé en Belgique est nettement inférieur.

L'arrêt Zambrano n'a pas conduit à l'annulation des normes néerlandaises et britanniques, vu qu'il est licite d'imposer des critères différents aux ressortissants de son propre État. Par conséquent, la Belgique peut également imposer des conditions distinctes à ses ressortissants. Pourtant, l'objectif de la proposition de loi soumise à l'examen n'entend pas empêcher le regroupement familial, considérant qu'il s'agit d'un droit de l'homme fondamental. Cependant, comme la Belgique accueille annuellement 41 000 personnes, il s'avère souhaitable de prévoir un encadrement, afin d'éviter que les gens ne basculent dans la pauvreté.

Conformément aux enseignements de l'arrêt Chakroun (C.J.U.E., 10 septembre 2009, *Rhimou Chakroun c/ minister van Buitenlandse Zaken,* C-578/08, concl. Av. gén. E. SHARPSTON), et à la suite des explications de la représentante du secrétaire d'État, l'amendement n° 162 (DOC 53 0443/16) prévoit que si le montant de référence, en matière de revenus, n'est pas atteint, l'ensemble du dossier devra être pris en considération. Il appartiendra au ministre ou à son délégué d'examiner le cas.

blz. 35) niet van toepassing is op de burgers van de Europese Unie, behalve dan wanneer die zich in een andere lidstaat hebben begeven. De richtlijn geldt dus niet voor alle Belgen, en dat wordt bekrachtigd bij het arrest-McCarthy (zaak C-434/09) van 5 mei 2011. In die zaak, die bij het Hof van Justitie van de Europese Unie aanhangig werd gemaakt, beslechtte het Hof het geschil tussen een onderdaan van het Verenigd Koninkrijk (mevrouw Shirley McCarthy) die tevens de Ierse nationaliteit heeft, en de *Secretary of State for the Home Department* van de Staat waarin de betrokkene zich had gevestigd, met name het Verenigd Koninkrijk. De autoriteiten hadden de vrouw verzocht te bewijzen dat zij niet alleen over een inkomen beschikte, maar dat zij tevens een baan had. De nieuwe beslissing van het Hof sluit aan bij de uitspraak in het arrest-Zambrano, in die zin dat de voormelde richtlijn niet geldt voor de EU-burgers die zich niet in een andere lidstaat van de Europese Unie hebben begeven.

Op grond van de vrijheid van verkeer kan de wetgever mensen uiteraard niet verhinderen naar Nederland of Frankrijk te reizen, hoewel de uitoefening van dat recht veronderstelt dat men een baan heeft, op korte termijn uitzicht heeft op een baan, of over voldoende bestaansmiddelen beschikt. De vraag rijst dan ook waarom iemand naar Nederland zou reizen als hij over voldoende financiële inkomsten beschikt, temeer daar het in België vereiste inkomensniveau veel lager ligt.

Het arrest-Zambrano heeft niet geleid tot de vernietiging van de Nederlandse en de Britse normen, aangezien het niet onrechtmatig is de onderdanen van de eigen Staat andere criteria op te leggen. Daaruit volgt dat ook België aparte voorwaarden aan zijn onderdanen kan opleggen. Hoewel het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel niet beoogt de gezinshereniging te verhinderen — dit is immers een fundamenteel mensenrecht , blijkt het wenselijk in een wettelijk kader te voorzien, om te voorkomen dat de 41 000 mensen die België jaarlijks opvangt, in de armoede belanden.

Overeenkomstig de lering uit het arrest-Chakroun (HvJEU, 10 september 2009, *Rhimou Chakroun vs minister van Buitenlandse Zaken*, C-578/08, concl. advocaat-generaal E. Sharpston), en ingevolge de toelichting van de vertegenwoordigster van de staatssecretaris bepaalt amendement nr. 162 (DOC 53 0443/16) dat met het hele dossier rekening zal moeten worden gehouden als het referentiebedrag inzake het inkomen niet is bereikt. Het komt de minister of diens afgevaardigde toe het geval te onderzoeken.

À présent qu'il est prévu de réduire la durée de traitement du dossier à six mois, le secrétaire d'État annonce qu'il ne sera pas possible de respecter ce délai, alors que pour le traitement de dossiers complexes, ce délai peut être prolongé de trois mois. Si le secrétaire d'État estime que ce délai est trop court, il convient d'organiser l'administration de telle manière qu'elle puisse observer les délais que la loi impartira, afin de garantir l'exercice du droit au regroupement familial dans un délai raisonnable.

Le secrétaire d'État, M. Melchior Wathelet, rappelle qu'il est favorable au raccourcissement de la procédure. Or, en multipliant les missions de l'Office des Étrangers, le législateur risque d'ouvrir plus larges les portes au regroupement familial. Quant à la cohabitation, l'Office des Étrangers ne dispose que d'un seul mois, et non six, pour prendre une décision au fond. En l'absence de décision dans le délai prescrit, la décision est réputée positive. Le législateur ne devra pas se plaindre de l'augmentation du nombre de regroupements, sachant que la proposition de loi soumise à l'examen est entièrement son œuvre.

Poursuivant son exposé, *Mme Nahima Lanjri (CD&V)* estime qu'en matière de demandes de visa, il faut éviter que des étrangers exploitent le séjour touristique en Belgique pour recourir au regroupement familial par l'institution du mariage contracté sur le territoire. Les mineurs ne sont naturellement pas concernés par le visa délivré en vue du mariage. Par ailleurs, l'obligation de visa n'est d'application qu'à l'égard d'un certain nombre d'États et le but n'est pas d'étendre l'obligation. Une amélioration technique du texte est concevable, auquel cas, il suffirait d'ajouter les mots "si la loi l'exige".

Pour ce qui regarde le régime d'assistance complémentaire, Mme Lanjri rappelle que son groupe a toujours plaidé pour une approche nuancée. Ainsi, le revenu d'intégration et les allocations familiales ne sont pas pris en compte pour le calcul global du revenu, contrairement, par exemple, aux autres sources de rentrées, telles la garantie de revenus pour personnes âgées et les allocations aux personnes handicapées. Autrement dit, ce que la loi n'exclut pas de manière explicite, est accepté, car les plus vulnérables méritent une protection accrue. L'avis du Conseil d'État demeure silencieux à l'égard de ces éléments.

Nu is bepaald dat de behandelingsduur van het dossier tot zes maanden moet worden teruggebracht, geeft de staatssecretaris aan dat die termijn niet in acht zal kunnen worden genomen, terwijl de behandelingsduur van ingewikkelde dossiers met drie maanden kan worden verlengd. Als de staatssecretaris die termijn te kort acht, moeten zijn diensten dusdanig worden georganiseerd dat zij de wettelijk opgelegde termijnen in acht kunnen nemen, teneinde de uitoefening van het recht op gezinshereniging binnen een redelijke termijn te waarborgen.

Staatssecretaris Melchior Wathelet herinnert eraan dat hij voorstander is van de inkorting van de procedure. Door de Dienst Vreemdelingenzaken met almaar meer taken te belasten, dreigt de wetgever evenwel de poort wijder open te zetten voor gezinshereniging. Met betrekking tot de samenwoning beschikt de Dienst Vreemdelingenzaken over slechts één maand, en geen zes maanden, om een beslissing ten gronde te nemen. Indien binnen de opgelegde termijn geen beslissing wordt genomen, wordt die geacht gunstig te zijn. Aangezien het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel geheel en al van de hand van de wetgever is, moet hij zich achteraf niet beklagen over de toename van het aantal gezinsherenigingen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) geeft voorts aan dat men inzake visumaanvragen moet voorkomen dat vreemdelingen gebruik maken van een toeristisch verblijf in België om via een op het grondgebied aangegaan huwelijk tot gezinshereniging over te gaan. De minderjarigen zijn uiteraard niet betrokken bij het visum dat met het oog op het huwelijk wordt uitgereikt. Voorts geldt de visumplicht alleen ten opzichte van een aantal Staten. Het is niet de bedoeling de verplichting uit te breiden. Technische verbetering van de tekst is denkbaar; dan zou het volstaan de woorden "indien de wet het vereist" toe te voegen.

Wat het systeem van aanvullende bijstand betreft, herinnert de spreekster eraan dat haar fractie altijd heeft gepleit voor een genuanceerde aanpak. Zo wordt bij de berekening van het totale inkomen geen rekening gehouden met het leefloon en de gezinsbijslag, in tegenstelling tot bijvoorbeeld andere bronnen van inkomsten, zoals het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de tegemoetkomingen voor gehandicapten. Wat de wet niet expliciet uitsluit, wordt met andere woorden aanvaard, want de meest kwetsbaren verdienen meer bescherming. In het advies van de Raad van State staat niets over die elementen.

M. Rachid Madrane (PS) est troublé par les propos du secrétaire d'État. L'intervenant constate que l'ensemble des groupes politiques manifestent leur volonté de lutter contre les abus et cherchent à renforcer les conditions du regroupement familial par voie législative, tout en respectant les normes supranationales et les engagements internationaux de la Belgique. Or, si tous les membres sont conscients que la précipitation du législateur ouvrira la possibilité d'introduire des recours ultérieurement, il semble que personne ne souhaite en tenir compte, si bien que l'impression naît que le travail accompli n'a guère servi, à partir de la rupture du consensus en commission, intervenu à la suite de l'entente entre les groupes MR et N-VA.

L'orateur insiste sur le fait qu'il existe un accord sur 85 % des modifications proposées et invite, dès lors, ses collègues à retrouver leur sérénité, pour reprendre le travail de manière réfléchie et consensuelle. L'avis du Conseil d'État conforte les thèses critiques de certains membres et il serait grave de ne pas se préoccuper des questions juridiques qu'il soulève, par simple orgueil politique. Ce qui importe est l'élaboration d'une loi praticable et conforme au droit.

Par conséquent, il faut essentiellement se concentrer sur la question de la discrimination entre citoyens belges et citoyens de l'Union européenne, les premiers étant assimilés aux derniers. Or, la proposition de loi prévoit que les Belges doivent disposer de 120 % du revenu d'intégration sociale, alors que pour le citoyen européen, le revenu d'intégration sociale suffit. À l'égard du Belge, le niveau de revenus est *de facto* évalué de manière immuable, alors qu'il n'est qu'indicatif lorsqu'il s'agit d'un citoyen européen.

M. Denis Ducarme (MR) souligne que le respect envers l'avis du Conseil d'État coule de source pour son groupe. Celui-ci souhaite tourner la page sur le laxisme des autorités en matière d'immigration. Il insiste pour que le secrétaire d'État veille à ce que la proposition, lorsqu'elle sera loi, soit pleinement appliquée par ses services, conformément à ses obligations de respecter les lois du peuple belge.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) exprime son étonnement relatif au déroulement des travaux. Alors que le secrétaire d'État a soulevé un nombre de points qui posent problèmes selon lui, les membres ne fournissent guère de contre-argument démontrant qu'ils tiennent réellement compte de l'avis du Conseil d'État. Les textes élaborés sont boiteux et leur applicabilité appa-

De heer Rachid Madrane (PS) maakt zich zorgen over wat de staatssecretaris heeft gezegd. De spreker stelt vast dat alle fracties blijk geven van hun bereidheid om misbruiken te bestrijden en ernaar streven de voorwaarden voor gezinshereniging via de wet te verstrengen, evenwel met inachtneming van de supranationale en internationale verplichtingen van België. Maar hoewel alle leden er zich van bewust zijn dat overhaasting bij de wetgever de mogelijkheid op latere beroepen opent, lijkt het er toch op dat niemand daar rekening mee wil houden, zodat de indruk ontstaat dat het geleverde werk nauwelijks tot iets heeft gediend, vanaf de breuk van de consensus in de commissie, die er is gekomen als gevolg van de afspraak tussen de MR-fractie en de N-VA-fractie.

De spreker wijst erop dat men het eens is over 85 % van de voorgestelde wijzigingen. Hij verzoekt derhalve zijn collega's de sereniteit terug te vinden, zodat men het werk doordacht en in consensus kan hervatten. Het advies van de Raad van State bevestigt de kritische stellingen van sommigen en het zou erg zijn mocht men zich gewoon uit politieke trots niet met de juridische vraagstukken bezighouden. Wat belangrijk is, is de uitwerking van een praktische en rechtsconforme wet.

Daarom moet men in de eerste plaats focussen op het vraagstuk van de discriminatie tussen de Belgische burgers en de burgers van de Europese Unie, waarbij de eerstgenoemden met de laatstgenoemden worden gelijkgesteld. Het wetsvoorstel bepaalt echter dat de Belgen moeten beschikken over 120 % van het leefloon, terwijl voor de Europese burger het leefloon volstaat. Ten aanzien van de Belg wordt het inkomensniveau *de facto* beoordeeld als vast, terwijl het voor een Europese burger maar indicatief is.

De heer Denis Ducarme (MR) onderstreept dat de inachtneming van het advies van de Raad van State voor zijn fractie vanzelfsprekend is. Zijn fractie wil inzake immigratie immers komaf maken met het lakse optreden van de overheid. Hij dringt erop aan dat de staatssecretaris erop zal toezien dat als het wetsvoorstel wet is geworden, zij ten volle door zijn diensten wordt toegepast, in overeenstemming met zijn verplichtingen om de wetten van het Belgische volk na te leven.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) geeft uiting aan haar verbazing in verband met het verloop van de werkzaamheden. Terwijl de staatssecretaris op een aantal punten heeft gewezen die volgens hem problemen doen rijzen, brengen de leden nauwelijks tegenargumenten aan waaruit blijkt dat zij echt rekening houden met het advies van de Raad van State. De uitgewerkte teksten

raîtra au grand jour, ce qui profitera aux candidats au regroupement.

En ce qui concerne le niveau de revenus exigé, équivalent à 120 % du revenu d'intégration sociale, Mme Zoé Genot affirme que cela correspond à un revenu de 14 213 euros par an. Sait-on que 40 % des indépendants gagnent moins que ce montant? Il est à craindre que ceux-ci ne pourront pas jouir des procédures qui se dessinent en matière de regroupement familial.

M. Laurent Louis (Indép.) qualifie de symptomatique le débat et condamne le laxisme qui semble régner en matière d'immigration. Il perçoit les propos du secrétaire d'État comme une tentative de vider la proposition de loi de sa substance. L'intervenant déplore le manque de courage de certains et exprime l'espoir qu'un nouveau gouvernement puisse entrer en fonction rapidement, le secrétaire d'État ayant fait comprendre qu'il n'appliquera pas la loi qui résulterait de la proposition de loi à l'examen. L'intervenant dénonce également la diminution du nombre d'ordres de quitter le territoire délivrés.

Le secrétaire d'État, M. Melchior Wathelet, contredit cette affirmation: le nombre d'ordres exécutés augmente.

Selon *Mme Catherine Fonck (cdH),* le secrétaire d'État a démontré, de manière convaincante, que la proposition de loi à l'examen sera inapplicable et entachée d'illégalité, si elle devient loi. L'intervenante regrette l'absence d'arguments probants et les nouveaux amendements ne sont, selon elle, que des "rustines". Certes, ils apportent une solution partielle, mais créent de nouveaux problèmes en même temps. Il est par ailleurs navrant de réaliser que l'inapplicabilité de la loi mènera à une augmentation des regroupements familiaux, contrairement à l'objectif poursuivi.

Pour ce qui est des revenus, l'oratrice s'étonne qu'un Belge devra répondre à des conditions de revenus pour faire venir ses enfants sur le territoire, contrairement à un Ukrainien. Les Belges ne pourront jamais accueillir leurs parents, à l'opposé de tous les citoyens européens non Belges. Au sujet des mineurs étrangers non accompagnés, ceux-ci ne pourront pas aspirer au regroupement familial en Belgique. Paradoxalement, beaucoup de moyens, du reste inutiles à la lumière du droit que la majorité souhaite mettre en place, auront été dépensés pour réaliser le tracing. Dans ces circonstances, mieux vaudrait le supprimer.

zijn kreupel en hun toepasbaarheid zal volop aan het licht komen, wat in het voordeel zal zijn van de kandidaten voor gezinshereniging.

Met betrekking tot het vereiste inkomen, namelijk 120 % van het leefloon, verklaart de spreekster dat dit overeenstemt met een inkomen van 14 213 euro per jaar. Weet men dat 40 % van de zelfstandigen minder dan dit bedrag verdienen? Er valt te vrezen dat die laatste groep geen recht zal hebben op de procedures die in verband met gezinshereniging ontstaan.

De heer Laurent Louis (Onafh.) vindt het debat symptomatisch en veroordeelt de laksheid die er inzake immigratie lijkt te heersen. Hij ziet de verklaringen van de staatssecretaris als een poging om het wetsvoorstel uit te hollen. De spreker betreurt het gebrek aan moed bij sommigen en hoopt dat er een nieuwe regering kan aantreden, want de staatssecretaris heeft duidelijk gemaakt dat hij de wet die uit het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel zal voortvloeien, niet zal toepassen. De spreker hekelt voorts de daling van het aantal uitgereikte bevelen om het grondgebied te verlaten.

Staatssecretaris Melchior Wathelet spreekt die bewering tegen: het aantal uitgevoerde bevelen neemt toe.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) vindt dat de staatssecretaris op overtuigende wijze heeft aangetoond dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel, mocht het ooit wet worden, onwerkbaar en op het randje van de wettigheid zal zijn. De spreekster betreurt het gebrek aan doorslaggevende argumenten en beschouwt de nieuwe amendementen als oplapwerk. Ze reiken weliswaar een gedeeltelijke oplossing aan, maar doen tegelijk nieuwe problemen rijzen. Overigens is het wrang te moeten vaststellen dat de onwerkbaarheid van de wet zal leiden tot méér gezinsherenigingen, wat haaks staat op het nagestreefde doel.

Aangaande het inkomen is de spreekster verbaasd dat een Belg aan bepaalde inkomensvoorwaarden zal moeten voldoen om zijn kinderen het land in te brengen, en een Oekraïner bijvoorbeeld niet. Anders dan alle andere niet-Belgische Europese burgers zullen de Belgen hun ouders nooit mogen laten overkomen. Voorts zullen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen geen aanspraak kunnen maken op gezinshereniging in België. Paradoxaal genoeg zal de tracering veel middelen kosten, die voor het overige, in het licht van het recht dat de meerderheid wil invoeren, tot niets dienen. In dat opzicht zou die tracering het best worden afgeschaft.

Mme Karin Temmerman (sp.a) comprend la déception de certains, alors qu'au début des travaux, les membres s'étaient exprimés à l'unanimité en faveur de la suppression des abus en matière de regroupement familial. Elle rappelle que son groupe est favorable à une législation plus sévère en matière de revenus ou de logement et soutient l'idée d'un parcours d'intégration, qui ne figure plus dans les nouveaux amendements. Au sujet de la différence entre citoyens belges et citoyens européens, il convient de l'effacer au maximum.

En conclusion, Mme Temmerman et consorts déposent l'amendement n° 195 (DOC 53 0443/017).

M. Theo Francken (N-VA) rappelle que les travaux sur l'immigration, dont le regroupement familial, remontent aux négociation de Val Duchesse en 2007. À l'époque, les partis politiques flamands estimaient que la question était devenue urgente et le membre se réjouit que le consensus ait pu se maintenir au sein des grandes formations issues du groupe linguistique néerlandophone, ainsi qu'au sein du groupe libéral francophone, indispensable pour obtenir une majorité.

M. Denis Ducarme (MR) explique qu'il existe encore des dossiers qui traitent de thèmes de principe et qui ne sont pas de nature communautaire. Le thème du regroupement familial en est un. Il n'est donc pas nécessairement vrai que la ligne de fracture entre partisans et opposants d'un texte se situe entre néerlandophones et francophones.

M. Theo Francken (N-VA) indique qu'il tiendra compte d'un certain nombre de remarques et de réflexions pertinentes du secrétaire d'État.

L'intervenant souligne que le texte à l'examen contient un certain nombre de ruptures dans le domaine du regroupement familial: la mise sur un pied d'égalité des Belges et des non-Européens, l'introduction de la condition de revenus, une limite d'âge et une condition de logement, le fait que seules des demandes venant de l'étranger peuvent être introduites, la lutte contre les partenariats de complaisance et l'augmentation de la durée du contrôle. Autant d'éléments que la population réclame depuis des années déjà.

Certes, il s'est avéré impossible de dégager aujourd'hui un compromis sur la problématique de l'intégration. Cela ne signifie pas pour autant que le thème est mis au frigo. Il sera évoqué durant les discussions en vue de la formation d'un gouvernement, et plus particulièrement lors des discussions sur la migration et la législation sur la nationalité.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) begrijpt de teleurstelling van sommigen, hoewel bij de aanvang van de werkzaamheden alle leden één voor één komaf wilden maken met het misbruik bij gezinshereniging. Zij herinnert eraan dat haar fractie voorstander is van een strengere wetgeving inzake inkomen of huisvesting en achter het idee van een inburgeringstraject staat, dat echter niet langer in de nieuwe amendementen voorkomt. Het onderscheid tussen Belgische en Europese burgers moet zo veel mogelijk worden weggewerkt.

Tot besluit dient mevrouw Temmerman c.s. amendement nr. 195 in (DOC 53 0443/017).

De heer Theo Francken (N-VA) stipt aan dat al sinds de onderhandelingen op Hertoginnedal in 2007 over immigratie en onder meer gezinshereniging wordt gesproken. De Vlaamse politieke partijen waren toen van mening dat dit vraagstuk dringend was geworden; het lid stelt nu verheugd vast dat de grote partijen aan Vlaamse zijde hun consensus hebben gehandhaafd en dat ook de Franstalige liberale fractie, die nodig is voor een meerderheid, voet bij stuk heeft gehouden.

De heer Denis Ducarme (MR) legt uit dat er nog dossiers bestaan die principiële thema's behandelen en die niet communautair van aard zijn. Het thema van de gezinshereniging is daar één van. Het is dus niet noodzakelijk zo dat de breuklijn tussen voor- en tegenstanders van een tekst noodzakelijkerwijs loopt tussen Nederlands- en Franstaligen.

De heer Theo Francken (N-VA) geeft aan rekening te zullen houden met enkele terechte opmerkingen en bedenkingen vanwege de staatssecretaris.

De spreker benadrukt dat de voorliggende tekst een aantal trendbreuken bevat inzake de gezinshereniging: de gelijkschakeling tussen de Belgen en de niet-Europeanen, de invoering van een inkomensvereiste, een leeftijdsgrens en een huisvestingsvoorwaarde, het feit dat enkel aanvragen vanuit het buitenland kunnen gebeuren, een aanpak van de schijnpartnerschappen en de verhoging van de controleduur. Het zijn stuk voor stuk elementen waarvoor de bevolking reeds jarenlang vragende partij is.

Het is inderdaad zo dat een compromis over de inburgering op dit ogenblik politiek onhaalbaar is gebleken. Dat betekent echter niet dat het thema aan de kant wordt geschoven. Het zal aan bod komen tijdens de formatiegesprekken, en meerbepaald bij de discussies over de migratie en de nationaliteitswetgeving.

Enfin, M. Francken souligne que la situation ne change pas pour les non-Européens qui procèdent à un regroupement familial en Région flamande. Sous peine d'une amende de 50 à 5 000 euros, ces personnes doivent suivre un cours d'intégration. Cette situation n'est pas modifiée, indépendamment du fait que le lien avec la législation fédérale sur le séjour est établi. Le membre est évidemment favorable à ce lien, et il plaidera en ce sens dans le cadre des négociations gouvernementales.

Mme Karin Temmerman (sp.a) s'étonne que M. Francken abandonne la condition d'intégration dès lors qu'il a toujours considéré celle-ci comme essentielle. Seul le compromis politique explique ce revirement.

En outre, il est exact que l'on peut acheter la condition d'intégration en payant l'amende. En revanche, la condition figure effectivement dans la législation relative à la nationalité.

M. Theo Francken (N-VA) dément que l'intégration peut être achetée. Le paiement de l'amende ne permet pas de satisfaire à la condition. Par ailleurs, il ne renonce nullement à la condition d'intégration. Cet élément ne bénéficiant à l'heure actuelle d'aucun soutien politique auprès d'une majorité des membres, il ne peut dès lors faire partie du texte à adopter.

M. Rachid Madrane (PS) juge le commentaire de M. Francken sur la mise sur pied du compromis éclairant. Lors de l'examen de la proposition de loi, la plupart des familles politiques ont indiqué que la condition d'intégration constituait un élément important. L'intervenant doit constater aujourd'hui que la recherche d'une majorité politique a eu pour effet de proscrire la condition du texte. De manière assez surprenante, ceux qui pointent un échec de l'intégration refusent d'inclure des conditions en la matière.

M. Denis Ducarme (MR) indique qu'il considère, lui aussi, l'intégration comme un élément majeur et déplore par conséquent que la majorité, dans la Cocof, n'ait pas mis sur pied de parcours en matière d'intégration.

M. Ben Weyts (N-VA) se réjouit qu'un grand nombre de membres de la commission se disent favorables aux conditions d'intégration. Il craint toutefois que l'enthousiasme soit en grande partie dicté par la volonté d'empêcher l'adoption d'un texte, dans le but de ne pas modifier la réglementation. Ce n'est pas dans cette voie que l'intervenant souhaite s'engager.

Tenslotte onderlijnt de heer Francken dat de situatie niet wijzigt voor niet-Europeanen die binnen het Vlaamse Gewest aan gezinshereniging doen. Die personen zijn op straffe van een geldboete tussen 50 en 5000 euro verplicht om een inburgeringscursus te volgen. Die situatie blijft ongewijzigd, ongeacht het feit dat de link met de federale verblijfswetgeving wordt gemaakt. De spreker is uiteraard voorstander van die band, en zal daarvoor pleiten in het kader van de regeringsonderhandelingen.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) verbaast er zich over dat de heer Francken de inburgeringsvereiste laat vallen, aangezien hij die voorwaarde steeds als zeer belangrijk heeft beschouwd. Dit valt enkel te verklaren door het politieke compromis.

Bovendien is het zo dat personen door de betaling van de geldboete de inburgeringsvereiste kunnen afkopen. Daar staat tegenover dat de voorwaarde wel wordt opgenomen in het kader van de nationaliteitswetgeving.

De heer Theo Francken (N-VA) spreekt tegen dat de inburgering kan worden afgekocht. De betaling van de geldboete leidt er niet toe dat aan de voorwaarde is voldaan. Daarnaast verzaakt hij geenszins aan de inburgeringsvoorwaarde. Het element vindt op dit ogenblik geen politieke steun bij een meerderheid van de leden, en kan om die reden geen deel uitmaken van de goed te keuren tekst.

De heer Rachid Madrane (PS) vindt de toelichting van de heer Francken over de totstandkoming van het compromis verhelderend. Tijdens de bespreking van het wetsvoorstel hebben de meeste politieke families aangegeven dat de inburgeringsvereiste een belangrijk element is. Thans moet de spreker vaststellen dat de zoektocht naar een politieke meerderheid ertoe heeft geleid dat de voorwaarde uit de tekst wordt geweerd. Aldus weigeren verrassend genoeg diegenen die wijzen op een mislukking van de integratie, het opnemen van voorwaarden over integratie.

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan dat de integratie ook voor hem een belangrijk element is, en betreurt dan ook dat de meerderheid in de Cocof geen integratietraject op poten heeft gezet.

De heer Ben Weyts (N-VA) verheugt zich over het feit dat heel wat leden van de commissie zich voorstander tonen van inburgeringsvoorwaarden. Hij vreest niettemin dat veel van het enthousiasme slechts dient om de goedkeuring van een tekst te beletten, met als doel de regelgeving ongewijzigd te laten. Dat is niet de weg die de spreker wenst te bewandelen.

Mme Karin Temmerman (sp.a) réfute la thèse selon laquelle elle souhaite retarder le processus législatif et est opposée à un renforcement. Un consensus s'était en effet dégagé au sein du groupe de travail. Elle a, quant à elle, toujours soutenu et défendu l'intégration. Le consensus a été rompu par les groupes qui ont exclu la condition d'intégration de la proposition.

M. Bart Somers (Open Vld) explique que ces derniers mois, la plupart des groupes se sont efforcés de parvenir à un socle commun autour du thème du regroupement familial. Il déplore que cette tentative ait échoué du fait que les avis divergeaient trop fondamentalement sur un certain nombre de points. Cela se comprend en raison de la présence de différentes idéologies. La phase ultime des débats a, pour des raisons évidentes, été un temps fort. Aujourd'hui, s'est dégagée une majorité qui se regroupe autour d'un texte législatif. L'intervenant se déclare néanmoins ouvert aux arguments des intervenants qui ne font pas partie de cette majorité mais qui se sont également montrés favorables à une adaptation et à une amélioration de la réglementation relative au regroupement familial.

Qui plus est, le regroupement familial constitue, depuis plusieurs années déjà, une thématique fondamentale du débat politique. Elle touche, en effet, au plus important flux migratoire en Belgique, ainsi qu'à la plus importante privation sociale. Il s'agit, en effet, de personnes qui essaient de fonctionner dans la société dans les situations les plus impensables. Une adaptation dans ce domaine a donc des conséquences profondes et explique l'importante implication et la grande sensibilité qui règnent en la matière.

Enfin, soulignons également le caractère unique de la situation politique. Le secrétaire d'État, qui assiste aux débats en tant que membre du gouvernement en affaires courantes, expose sa vision concernant une proposition de loi soutenue par une majorité parlementaire. Ses arguments sont de deux ordres: juridico-technique, d'une part, et d'inspiration politique, d'autre part. Les arguments juridico-techniques portent sur une applicabilité difficile par son administration ou la compatibilité des textes législatifs avec la réglementation européenne. Le Parlement doit analyser ces réflexions. L'intervenant invite le secrétaire d'État à déposer ces observations sous la forme d'amendements. Un certain nombre de sous-amendements qui existent déjà répondent d'ailleurs aux aspirations du secrétaire d'État. Parallèlement, ce dernier développe également des arguments de nature politique, qui sortent du cadre juridico-technique. L'intervenant comprend que le secrétaire d'État, qui est également député, exprime ses idées politiques. Il est cependant unique qu'un membre du pouvoir exécutif se

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) weerlegt de stelling dat zij het wetgevend proces wenst te vertragen en niet akkoord gaat met een verstrenging. Er bestond in de werkgroep immers een consensus. Zij heeft de inburgering steeds gesteund en verdedigd. De consensus is verbroken door de fracties die de inburgeringsvereiste uit het voorstel hebben geweerd.

De heer Bart Somers (Open Vld) legt uit dat de meeste fracties tijdens de afgelopen maanden hebben getracht een gemeenschappelijk draagvlak te vinden rond het thema van de gezinshereniging. Hij betreurt dat dat niet is gelukt, aangezien op een aantal punten de meningen te fundamenteel verschillend zijn. Gelet op de aanwezigheid van verschillende ideologieën valt dat te begrijpen. De eindfase van de debatten leidt daarbij om evidente redenen tot een hoogtepunt in de discussies. Thans heeft zich een meerderheid afgescheiden die zich schaart rond een wetgevende tekst. De spreker geeft aan niettemin open te staan voor de argumenten van de sprekers die niet tot die meerderheid behoren, maar zich ook voorstander hebben getoond van een aanpassing en verbetering van de regelgeving inzake gezinshereniging.

Bovendien is de gezinshereniging een fundamenteel thema dat reeds jarenlang deel uitmaakt van het politieke debat. Het raakt immers aan de belangrijkste migratiestroom in België, alsook aan de belangrijkste sociale deprivatie. Het gaat immers om mensen die in de meest ondenkbare situaties trachten te functioneren in de samenleving. Een bijsturing op dat vlak heeft dus ingrijpende consequenties, en verklaart de hoge betrokkenheid en gevoeligheid.

Tot slot is ook de politieke situatie uniek. De staatssecretaris, die de debatten volgt als lid van de regering in lopende zaken, ontwikkelt zijn visie over een wetsvoorstel dat door een parlementaire meerderheid wordt gedragen. Zijn argumenten zijn tweeërlei van aard, namelijk juridisch-technisch enerzijds en politiek geïnspireerd anderzijds. De juridisch-technische argumenten slaan op een moeilijke uitvoerbaarheid door zijn administratie of op de verenigbaarheid van de wetgevende teksten met de Europese regelgeving. Het parlement moet die bedenkingen analyseren. De spreker nodigt de staatssecretaris ook uit om die opmerkingen in de vorm van amendementen in te dienen. Een aantal bestaande subamendementen komt bovendien reeds tegemoet aan een aantal verzuchtingen van de staatssecretaris. Daarnaast ontwikkelt de staatssecretaris ook argumenten van politieke aard, die verder gaan dan het juridisch-technische. De spreker begrijpt dat de staatssecretaris, die ook parlementslid is, uiting geeft aan zijn politieke ideeën. Uniek is evenwel dat een lid van

retrouve nez à nez avec une autre majorité au Parlement autour d'une thématique fondamentale. L'intervenant juge cette situation passionnante et enrichissante pour une démocratie parlementaire.

Concernant le fond, l'intervenant souligne trois points fondamentaux. Premièrement, les conditions prévues par la proposition de loi sont toutes de nature émancipatrice et humaniste, et dépassent les clivages idéologiques ou linguistiques. Il s'agit de veiller à ce que les personnes qui opèrent un regroupement familial disposent des moyens nécessaires pour vivre dignement. L'intervenant aurait aimer y ajouter un volet sur l'intégration.

Deuxièmement, M. Somers souligne la position des Belges à cet égard. 70 % des personnes qui effectuent un regroupement familial appartiennent, sur le plan ethnoculturel, à la communauté marocaine ou turque mais ces personnes ont acquis la nationalité belge. Si cette catégorie était exclue du champ d'application de la proposition de loi, cette dernière serait fondamentalement vidée de sa substance. Le débat politique mené à ce sujet a été intense. Il s'agit aujourd'hui d'inclure les personnes précitées dans le champ d'application de la loi d'une manière qui soit conciliable avec la directive européenne. Le Conseil d'État a également donné son avis à ce sujet (DOC 53 0443/015). Que l'on partage ou non le point de vue du Conseil d'État, il est évident que le cadre réglementaire européen doit être respecté. Il est inexact d'affirmer qu'il est impossible d'inclure les Belges dans le champ d'application de la loi sans contrevenir à la directive européenne. En effet, une réglementation de cette nature a également été promulguée aux Pays-Bas.

Le secrétaire d'État constate que l'on a en effet tenu compte, sur quelques points, des observations qu'il a formulées, et apprécie que M. Somers ne cache pas qu'il ne partage pas le point de vue du Conseil d'État.

La proposition de loi à l'examen défavorise les Belges par rapport aux autres citoyens de l'Union européenne dès lors que le Belge dont les parents sont allochtones ne peut pas les faire venir s'il ne satisfait pas à une condition de revenus plus sévère que celle qui s'applique aux autres citoyens de l'Union européenne. Or, dans l'arrêt Chakroun (CJCE, 4 mars 2010, n° C-578/08), la Cour de Justice a estimé qu'une condition de revenus difficile à remplir était contraire à l'esprit de la directive dès lors que la Cour a observé, comme le Conseil d'État, que les conditions applicables au regroupement familial doivent être interprétées restrictivement. Il s'agit en effet de limitations du droit au regroupement familial.

de uitvoerende macht oog in oog staat met een andere meerderheid in het parlement rond een fundamenteel thema. De spreker vindt die situatie boeiend en verrijkend voor een parlementaire democratie.

De spreker wijst ten gronde op drie fundamentele punten. Vooreerst zijn de voorwaarden uit het wetsvoorstel stuk voor stuk emancipatorisch en humanistisch van aard, die los staan van ideologische of taalkundige tegenstellingen. Het gaat om de zorg dat mensen die aan gezinshereniging doen over de middelen beschikken om menswaardig te leven. De spreker had daar graag ook een luik over inburgering aan toegevoegd.

Ten tweede benadrukt de heer Somers de positie van de Belgen in het verhaal. 70 % van de mensen die aan gezinshereniging doen zijn mensen die etnisch-cultureel tot de Marokkaanse of Turkse gemeenschap behoren, maar die Belg zijn geworden door nationaliteitsverkrijging. Die groep mensen uit het toepassingsgebied halen zou het wetsvoorstel fundamenteel uithollen. De politieke discussie daarover is intensief gevoerd. Het komt er thans op aan om die groep onder het toepassingsgebied van de wet te krijgen op een wijze die verenigbaar is met de Europese richtlijn. De Raad van State heeft daar ook zijn advies over verleend (DOC 53 0443/015). Men kan het standpunt van de Raad van State delen of het oneens zijn, maar het is evident dat het Europees regelgevend kader gerespecteerd moet worden. Het is onjuist te stellen dat het onmogelijk is de Belgen onder het toepassingsgebied van de wet te brengen zonder strijdig te zijn met de Europese richtlijn. Ook in Nederland is immers een regelgeving in deze zin uitgevaardigd.

De staatssecretaris stelt vast dat er inderdaad op enkele vlakken rekening is gehouden met zijn bedenkingen, en apprecieert dat de heer Somers niet verbergt dat hij het oneens is met het standpunt van de Raad van State.

In het voorliggende wetsvoorstel worden Belgen benadeeld ten overstaan van de andere EU-burgers, aangezien een Belg zijn allochtone ouders niet kan laten overkomen zonder te voldoen aan een inkomensvoorwaarde die strenger is dan die voor de andere EU-burgers. Het Hof van Justitie heeft in het arrest Chakroun (HvJEU 4 maart 2010, nr. C-578/08) echter een moeilijk te vervullen inkomensvoorwaarde veroordeeld als strijdig met de geest van de richtlijn, aangezien het Hof, net als de Raad van State, heeft opgemerkt dat de voorwaarden voor gezinshereniging restrictief moeten worden geïnterpreteerd. Het gaat immers om beperkingen op het recht op gezinshereniging.

Personnellement, le secrétaire d'État trouve qu'il n'est pas défendable d'imposer des conditions plus sévères aux ressortissants belges. Un problème se pose également sur le plan juridique. La Cour de justice ne s'est pas prononcée clairement sur la question de savoir si une discrimination positive est autorisée. La raison en est évidente. La Cour ne s'estime en effet pas compétente pour se prononcer sur un conflit entre deux compatriotes. Cette compétence appartient logiquement aux États membres.

Le secrétaire d'État constate que les auteurs de la proposition de loi se réfèrent à l'affaire McCarthy (C.E.J. 5 mars 2011, C-434/09), mais il insiste également sur le fait qu'il existe aussi des règles de droit entre les Belges. En revanche, les juridictions nationales, et notamment la Cour constitutionnelle, sont compétentes pour statuer sur l'interdiction de discrimination. Ce contrôle pose en outre un problème pour la proposition de loi à l'examen, puisqu'elle propose un traitement différent entre, d'une part, les Belges qui ont déjà exercé leur droit à la libre circulation et, d'autre part, ceux qui ne l'ont pas encore fait. La première catégorie peut ainsi invoquer les dispositions de la directive, mais pas la deuxième catégorie. En outre se pose la question de savoir si les juridictions nationales accepteront que des Belges soient discriminés par rapport à d'autres citoyens de l'UE qui ont déjà exercé leur droit à la libre circulation.

Il n'y a en outre aucun doute sur le fait que bon nombre de personnes feront usage du droit à la libre circulation pour pouvoir, de cette manière, invoquer la directive. Aujourd'hui déjà, on peut constater que de nombreux Néerlandais viennent en Belgique pour introduire la procédure de regroupement familial.

Le secrétaire d'État conclut qu'il est plus important de prévoir une condition d'intégration que des règles préjudiciables pour les Belges. La seconde option est en effet non seulement discriminatoire et contraire à l'avis du Conseil d'État, mais elle sera, dans la pratique, contournée par le biais du droit à la libre circulation.

Par ailleurs, le secrétaire d'État se réjouit que l'on ait tenu compte de ses réserves quant aux visas. En ce qui concerne la condition de revenus, il propose de reprendre la définition néerlandaise et de veiller à un contrôle effectif des revenus, sans quoi la porte sera de nouveau ouverte pour le regroupement familial. Il insiste sur le fait que ses remarques ont pour but d'empêcher que la discussion ne débouche sur un texte inopérant et inapplicable. En effet, l'absence de décision dans un dossier dans les six mois entraînera automatiquement une appréciation positive.

De staatssecretaris vindt het vanuit persoonlijk standpunt niet verdedigbaar om strengere voorwaarden op te leggen voor Belgische onderdanen. Ook op juridisch vlak stelt zich een probleem. Het Hof van Justitie heeft zich niet duidelijk uitgesproken over de vraag of een positieve discriminatie is toegestaan. De reden daarvoor is evident. Het Hof acht zich immers niet bevoegd om een uitspraak te doen over een conflict tussen twee landgenoten. Die bevoegdheid ligt logischerwijze bij de lidstaten.

De staatssecretaris stelt vast dat de indieners van het wetsvoorstel verwijzen naar de zaak McCarthy (HvJEU 5 maart 2011, C-434/09), maar benadrukt dat er ook rechtsregels bestaan tussen Belgen onderling. De nationale rechtscolleges, en met name het Grondwettelijk Hof, is daarentegen wel bevoegd om te oordelen over het discriminatieverbod. Die toetsing is bovendien problematisch voor het voorliggende wetsvoorstel, aangezien het een verschillende behandeling voorstelt tussen enerzijds de Belgen die hun recht op vrij verkeer reeds hebben uitgeoefend, en anderzijds zij die dat nog niet hebben gedaan. De eerste categorie kan aldus de bepalingen van de richtlijn inroepen, de tweede categorie niet. Daarnaast stelt zich de vraag of de nationale rechtscolleges zullen aanvaarden dat Belgen worden gediscrimineerd ten opzichte van andere EU-burgers die hun recht op vrij verkeer reeds hebben uitgeoefend.

Bovendien bestaat er geen twijfel over dat heel wat mensen gebruik zullen maken van het recht op vrij verkeer, om op die wijze de richtlijn te kunnen inroepen. Reeds vandaag kan men vaststellen dat heel wat Nederlanders naar België komen om de procedure tot gezinshereniging in te leiden.

De staatssecretaris besluit dat het van een groter belang is om een integratievoorwaarde op te nemen, dan een benadelende regeling voor Belgen. Het tweede is immers niet enkel discriminatoir, staat haaks op het advies van de Raad van State en zal in de praktijk worden omzeild via het recht op vrij verkeer.

Anderzijds is de staatssecretaris verheugd dat er rekening werd gehouden met zijn bedenkingen over de visa. Wat betreft de inkomensvoorwaarde stelt hij voor om de Nederlandse definitie over te nemen en te zorgen voor een daadwerkelijke controle op de inkomsten. Zo niet, wordt de deur opnieuw geopend voor de gezinshereniging. Hij benadrukt dat zijn opmerkingen tot doel hebben om te beletten dat de bespreking leidt tot een onwerkbare en ontoepasbare tekst. Het uitblijven van een beslissing in een dossier binnen de zes maanden zal immers automatisch leiden tot een positieve beoordeling.

M. Bart Somers (Open Vld) explique que la proposition de loi ne vise pas à pénaliser les Belges par rapport aux autres citoyens de l'Union européenne, mais à les protéger. C'est ainsi en effet que certaines personnes ne souhaitent pas que leurs parents viennent en Belgique, pour ne pas compromettre le processus d'émancipation des enfants.

L'intervenant souligne que le secrétaire d'État a formulé des observations et des réserves utiles, mais il estime par ailleurs qu'il utilise des arguments juridico-techniques pour étayer son point de vue politique, plus particulièrement en ce qui concerne le statut juridique des Belges. Le secrétaire d'État a pointé la migration matrimoniale massive en provenance des Pays-Bas. M. Somers souligne que le phénomène résulte de la législation néerlandaise, similaire à la proposition de loi, et prouve par conséquent précisément l'utilité d'une telle réglementation. En outre, l'existence de ces règles démontre que le problème n'est pas nécessairement de nature juridique. La question qui se pose n'est donc pas de savoir si ceci est possible sur le plan juridico-technique, mais si la volonté politique existe.

M. Theo Francken (N-VA) présume que le secrétaire d'État, en tant que membre du pouvoir exécutif, et l'administration appliqueront les règles et veilleront à ce que le délai de six mois, prévu pour la procédure, soit respecté. En outre, l'intervenant fait observer que plus de 140 équivalents temps plein seront mobilisés pour traiter les demandes de régularisation.

Le secrétaire d'État répond que le personnel chargé des régularisations n'a pas été débauché dans la section Regroupement familial. Il a en outre veillé personnellement à ce que les décisions relatives au regroupement familial soient prises le plus rapidement possible. Enfin, il affirme que l'on ne peut pas lui reprocher de se faire l'interprète des arguments et des préoccupations de l'administration en ce qui concerne la possibilité d'exécution pratique dans les délais proposés. Ses interventions en la matière visent uniquement à éviter qu'une proposition de loi, autour de laquelle une majorité se dégage, aboutisse à un résultat opposé à l'objectif poursuivi. Le secrétaire d'État appliquera évidemment la législation relative au regroupement familial, pour autant qu'elle ne soit pas contraire aux normes juridiques européennes et nationales.

De heer Bart Somers (Open Vld) legt uit dat het wetsvoorstel er niet op gericht is de Belgen te benadelen tegenover andere EU-burgers, maar om hen te beschermen. Zo zijn er immers mensen die niet wensen dat hun ouders naar België te komen, teneinde het emancipatieproces van de kinderen niet in gevaar te brengen.

De spreker benadrukt dat de staatssecretaris nuttige opmerkingen en bedenkingen heeft geformuleerd, maar is tegelijk van oordeel dat hij juridisch-technische argumenten hanteert om zijn politieke standpunt te onderbouwen, meerbepaald op het vlak van de rechtspositie van de Belgen. De staatssecretaris heeft gewezen op de massale huwelijksmigratie vanuit Nederland. De heer Somers onderstreept dat het fenomeen het gevolg is van de Nederlandse wetgeving, die gelijkaardig is aan het wetsontwerp, en bijgevolg precies het nut van een dergelijke regelgeving bewijst. Bovendien toont het bestaan van die regels aan dat er niet noodzakelijk een juridisch probleem is. De vraag is dus niet of het juridisch-technisch mogelijk is, maar of de politieke wil bestaat om het te doen.

De heer Theo Francken (N-VA) neemt aan dat de staatssecretaris, als lid van de uitvoerende macht, en de administratie de regels zullen toepassen en er zullen voor zorgen dat de termijn van zes maanden, voorzien voor de procedure, zal worden gerespecteerd. Daarnaast wijst de spreker er op dat meer dan 140 voltijdse equivalenten worden ingezet om de regularisatieaanvragen te behandelen.

De staatssecretaris antwoordt dat het personeel, dat belast is met de regularisaties, niet is weggeplukt bij de sectie Gezinshereniging. Hij heeft er bovendien persoonlijk op toegezien dat de beslissingen over de gezinshereniging zo snel mogelijk worden genomen. Tot slot stelt hij dat men hem niet kan verwijten de argumenten en bezorgdheden van de administratie te vertolken aangaande de praktische uitvoerbaarheid binnen de voorgestelde termijnen. Zijn tussenkomsten ter zake zijn er enkel op gericht om ervoor te zorgen dat een wetsvoorstel, waarrond zich een meerderheid aftekent, niet het tegenovergestelde bereikt van hetgeen beoogd wordt. De staatssecretaris zal uiteraard de wetgeving over de gezinshereniging toepassen, op voorwaarde dat zij niet in strijd is met de Europese en nationale rechtsnormen.

M. Rachid Madrane (PS) dépose un amendement n° 192 (DOC 53 0443/017). Pour l'auteur, il est primordial que le maintien du droit au séjour soit notamment subordonné au suivi d'un parcours d'intégration, et ce, dans les trois ans à compter de l'arrivée. Conformément à l'article 5, § 1er*ter*, II, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, ce sont les communautés qui sont compétentes. Aussi est-il important que les autres communautés reconnaissent le parcours d'intégration suivi dans l'une des communautés. Sauf en cas de dispense accordée par la communauté compétente ou de force majeure (longues listes d'attente, maladie, etc.), le fait de ne pas achever ce parcours d'intégration pourra entraîner le retrait de l'autorisation de séjour.

Mme Karin Temmerman (sp.a) précise que son amendement n° 195 (DOC 53 0443/017) vise à accorder de toute façon aux mineurs non accompagnés, reconnus comme réfugié, le droit de retrouver leurs parents, quelles que soient les ressources de ces derniers.

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) déposent les amendements n°s 197 et 198 (DOC 53 0443/017).

Mme Genot ne comprend tout d'abord pas pourquoi une personne dont le droit de séjour est reconnu doit attendre une année entière avant de pouvoir introduire une demande de regroupement familial. La seule justification en la matière s'avère être extraite de l'article 8 de la directive européenne 2003/86/CE. La pertinence de cet article est toutefois contestable: ou bien on répond aux conditions ou bien on n'y répond pas. Si les conditions sont remplies, rien ne justifie de faire attendre le demandeur pendant une année entière.

En outre, le plafond de 120 % du revenu d'intégration n'a guère de sens. Cela représente un revenu annuel de 14 213 euros. En 2009, 40 % des indépendants avaient un revenu inférieur à ce montant. En d'autres termes, cette condition de revenus est trop élevée. Si une personne gagnait 100 % du revenu d'intégration, elle ne pourrait pas non plus prétendre à l'aide du CPAS. Pourquoi ne fixe-t-on pas une limite moins élevée? La condition de revenus ne peut au demeurant être que l'une des conditions qui doit être remplie. Dans ces circonstances, il est préférable de ne fixer aucune condition en la matière.

Mme Nahima Lanjri et consorts déposent les amendements n°s 202 et 203 (DOC 53 0443/017). Mme Lanjri précise qu'il s'agit, en l'occurrence, du droit des mineurs non accompagnés reconnus comme réfugiés au regroupement familial à condition que leurs parents

De heer Rachid Madrane (PS) dient amendement nr. 192 in (DOC 53 0443/017). Voor de spreker is het van het allergrootste belang dat een van de voorwaarden voor het behoud van de verblijfsrecht het volgen van een inburgeringstraject is, en dit binnen drie jaar na aankomst. Krachtens artikel 5, § 1*ter*, II, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming van de instellingen zijn de Gemeenschappen bevoegd. Van belang is dan ook dat de andere Gemeenschappen het inburgeringstraject erkennen dat in een van de Gemeenschappen is gevolgd. Behalve ingeval van vrijstelling door de bevoegde Gemeenschap of overmacht (lange wachtlijsten, ziekte, enzovoort), kan het niet-voltooien van dit inburgeringstraject leiden tot de intrekking van de verblijfsvergunning.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) verduidelijkt dat het door haar ingediende amendement nr. 195 (DOC 53 0443/017) tot doel heeft niet-begeleide minderjarigen, die erkend werden als vluchteling, hoe dan ook het recht te verlenen zich met hun ouders te herenigen, ongeacht de bestaansmiddelen van deze laatsten.

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen de amendementen nrs. 197 en 198 in (DOC 53 0443/017).

Mevrouw Genot ziet niet in waarom men een persoon, waarvan het verblijfsrecht is erkend, een vol jaar moet laten wachten alvorens een aanvraag tot gezinshereniging te kunnen doen. De enige verantwoording hiervoor blijkt te zijn geput uit artikel 8 van Europese Richtlijn 2003/86/EG. De relevantie hiervan is echter betwistbaar: ofwel voldoet men aan de voorwaarden, ofwel niet. Indien men eraan voldoet, is er geen enkele reden om de aanvrager een vol jaar te laten wachten.

Vervolgens heeft de bovengrens van 120 % van het leefloon weinig zin. Dit stemt overeen met een jaarlijks inkomen van 14 213 euro. In 2009 verdienden 40 % van de zelfstandigen minder. Deze inkomensvereiste ligt met andere woorden te hoog. Indien een persoon 100 % van het leefloon zou verdienen, zou hij ook niet in aanmerking komen voor OCMW-steun. Waarom wordt de lat niet lager gelegd? Het inkomenselement mag overigens slechts een van de elementen zijn die vervuld moet worden. In die omstandigheden is het verkieslijk terzake helemaal geen voorwaarden te stellen.

Mevrouw Nahima Lanjri c.s. dient de amendementen nrs. 202 en 203 in (DOC 53 0443/017). Mevrouw Lanjri legt uit dat het gaat om het recht van de niet-begeleide minderjarige, die erkend wordt als vluchteling, op gezinshereniging mits de ouders voorzien in huisvesting. Dit

leur fournissent un logement. Il s'agit d'une condition difficile à remplir. La possession de moyens de subsistance suffisants devrait suffire. La Cour constitutionnelle a d'ailleurs fait remarquer que les mineurs non accompagnés doivent pouvoir bénéficier du droit au regroupement familial tout comme les autres réfugiés reconnus.

Mme Catherine Fonck (cdH) demande aux auteurs qui prétendent étendre, ou du moins améliorer, le droit au regroupement familial, si l'objectif est d'imposer aux Belges des conditions plus sévères que celles qui s'appliquent aux ressortissants d'autres pays de l'Union européenne.

M. Bart Somers (Open Vld) déclare que la réponse à cette question a été fournie tout au long des travaux.

M. Theo Francken (N-VA) confirme que l'objectif est en effet d'imposer des conditions plus sévères aux Belges afin qu'ils soient mieux protégés. Il s'agit, en l'occurrence, du groupe le plus important qui fait appel au droit au regroupement familial. Le législateur belge ne peut rendre ces conditions plus sévères pour les autres ressortissants européens. Depuis 2007, le gouvernement cherche tant à adapter qu'à durcir la loi sur les étrangers. L'objectif reste d'offrir davantage de chances aux immigrés tout en contrôlant le flux migratoire. L'étape suivante consistera à adapter la loi instaurant une procédure accélérée de naturalisation.

Mme Catherine Fonck (cdH) ne peut accepter que les Belges bénéficient de moins de droits que les autres citoyens européens. Elle prévoit d'ailleurs une avalanche d'affaires judiciaires en raison de la violation du principe d'égalité. L'intervenante déclare ensuite que son groupe refuse d'encore participer à la discussion.

M. Bart Somers (Open Vld) déplore l'attitude du groupe de l'intervenante précédente. Les différences d'opinion ne peuvent être une raison d'esquiver le débat. L'intervenant rappelle que le groupe de l'intervenante précédente a approuvé, en 2005, l'article 40 de la loi sur les étrangers, qui viole le principe d'égalité entre les Belges et les non-Belges. Il ne s'agit pas, en l'occurrence, d'embêter les Belges, mais de mieux les protéger. Il s'agit, en particulier, de rendre plus difficiles la migration forcée et les mariages forcés et d'accueillir dans les meilleures conditions possibles les personnes qui se retrouvent en Belgique à la suite d'un regroupement familial. Aux Pays-Bas, cela fait déjà plusieurs années que l'on impose aux Néerlandais des conditions plus strictes qu'aux non-Néerlandais.

is een moeilijk te realiseren voorwaarde. Het bezit van voldoende middelen van bestaan zou moeten volstaan. Het Grondwettelijk Hof heeft overigens opgemerkt dat niet-begeleide minderjarigen net zo goed als andere erkende vluchtelingen recht op gezinshereniging moeten kunnen genieten.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) vraagt de indieners die beweren het recht op gezinshereniging uit te breiden of althans te verbeteren, of het de bedoeling is voorwaarden op te leggen aan de Belgen die strenger zijn dan die welke aan ingezetenen van andere landen van de Europese Unie worden opgelegd.

De heer Bart Somers (Open Vld) stelt dat deze vraag doorheen de werkzaamheden werd beantwoord.

De heer Theo Francken (N-VA) bevestigt dat het inderdaad de bedoeling is strengere voorwaarden op te leggen aan de Belgen opdat ze beter beschermd zouden zijn. Het betreft hier de grootste groep die beroep doet op het recht op gezinshereniging. Voor andere Europese ingezetenen kan de Belgische wetgever deze voorwaarden niet strenger maken. Sedert 2007 is de regering op zoek naar zowel een aanpassing als een verstrenging van de vreemdelingenwet. Het doel blijft de migranten meer kansen te bieden terzelfder tijd dat de migrantenstroom onder controle wordt gehouden. De volgende stap zal erin bestaan de snel-Belgwet aan te passen.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) kan niet accepteren dat de Belgen minder rechten zouden genieten dan de andere Europese burgers. Zij voorspelt overigens een lawine aan rechtszaken omwille van de schending van het gelijkheidsbeginsel. De spreekster verklaart hierop dat haar fractie weigert nog verder deel te nemen aan de bespreking.

De heer Bart Somers (Open Vld) betreurt de houding van de fractie van vorige spreekster. Meningsverschillen mogen geen reden zijn om het debat uit de weg te gaan. De spreker herinnert eraan dat de fractie van vorige spreekster in 2005 artikel 40 van de vreemdelingenwet heeft goedgekeurd, dat het gelijkheidsbeginsel tussen Belgen en niet-Belgen schendt. Het gaat er *in casu* niet om de Belgen te pesten maar hen beter te beschermen. Het gaat er meer bepaald om gedwongen migratie en gedwongen huwelijken te bemoeilijken en de mensen die krachtens de gezinshereniging in België belanden in de beste omstandigheden te ontvangen. In Nederland wordt al sedert jaren aan Nederlanders strengere voorwaarden opgelegd dan aan niet-Nederlanders.

Mme Karin Temmerman (sp.a) souscrit aux propos de l'intervenant précédent. La limite de 21 ans pour les Belges qui se marient, alors que la limite est fixée à 18 ans pour les non-Belges, pose cependant toujours problème à son groupe. Pour le reste, un parcours d'intégration est un must absolu.

M. Laurent Louis (Indép.) réprouve le cirque médiatique mené par le cdH.

M. Rachid Madrane (PS) déclare que son groupe est d'accord avec 85 à 90 % des propositions à l'examen, mais continue à se poser des questions concernant la violation du principe d'égalité entre les Belges et les Européens non-Belges ainsi que l'élaboration du parcours d'intégration.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) estime que l'on ne peut établir de discrimination entre les Belges et les Européens non-Belges. Elle critique ensuite le fait que certains intervenants se préoccupent d'offrir une meilleure protection aux immigrés, alors qu'ils ne s'inquiètent pas du niveau peu élevé de protection dont bénéficient les conjoints ou les enfants du Belge en question dans leur pays d'origine.

Mme Jacqueline Galant (MR) souligne que les parcours d'intégration sont inexistants dans la Région bruxelloise et la Région wallonne.

Art. 3

Amendements n°s 159 et 160 (Mmes Fonck et Delacroix-Rolin), 163 (Mme Lanjri et consorts), 177 et 181 (Mme Temmerman), 187, 190 et 191 (Mmes Fonck et Delacroix-Rolin) (DOC 53 0443/016)

Le secrétaire d'État fait remarquer que les personnes disposant d'autorisations de séjour temporaires successives ne répondent pas, par définition, à la condition pour obtenir une autorisation à durée indéterminée. Les seules solutions possibles sont, soit que le début d'une autorisation à durée indéterminée suffise pour bénéficier de l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980, soit que la condition d'une période ininterrompue de 12 mois s'applique uniquement à l'article 10, mais pas à l'article 10*bis*. Pour l'article 10*bis*, une succession d'autorisations temporaires pendant douze mois devrait suffire. Cette adaptation permet d'exécuter les articles 2 et 3.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) is het eens met vorige spreker. De leeftijdgrens van 21 jaar voor Belgen die huwen, daar waar de grens voor niet-Belgen op 18 jaar is vastgelegd blijft evenwel een probleem voor haar fractie. Voorts is een inburgeringstraject een absolute must.

De heer Laurent Louis (Onafh.) hekelt het door het cdH opgevoerde mediacircus.

De heer Rachid Madrane (PS) stelt dat zijn fractie het eens is met 85 à 90 % van de voorliggende voorstellen maar blijft vraagtekens plaatsen bij de schending van het gelijkheidsbeginsel tussen Belgen en niet-Belgische Europeanen alsook bij de manier waarop een inburgeringstraject wordt uitgestippeld.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vindt de discriminatie tussen Belgen en niet-Belgische Europeanen niet kunnen. Voorts hekelt ze de bezorgdheid van een aantal sprekers die het hebben over een betere bescherming van migranten terwijl diezelfde sprekers niet stilstaan bij hoe weinig bescherming de echtgenoten of kinderen van de Belg in kwestie in hun land van oorsprong genieten.

Mevrouw Jacqueline Galant (MR) onderstreept dat in het Brusselse en het Waalse Gewest inburgeringstrajecten onbestaande zijn.

Art. 3

Amendementen nrs. 159 en 160 (de dames Fonck en Delacroix-Rolin), 163 (mevrouw Lanjri c.s.), 177 en 181 (mevrouw Temmerman), 187, 190 en 191 (de dames Fonck en Delacroix-Rolin) (DOC 53 0443/016)

De staatssecretaris merkt op dat personen met opeenvolgende tijdelijke verblijfsvergunningen per definitie niet aan de voorwaarde voldoen een vergunning van onbepaalde duur te hebben. De enige mogelijke oplossingen bestaan erin hetzij dat het begin van een vergunning van onbepaalde duur volstaat om in aanmerking te komen voor artikel 10 van de wet van 15 december 1980, hetzij dat de voorwaarde van een ononderbroken periode van 12 maanden enkel geldt voor artikel 10, maar niet voor artikel 10*bis*. Voor het artikel 10*bis* zou een twaalf maanden durende opeenvolging van tijdelijke vergunning volstaan. Deze aanpassing maakt de artikelen 2 en 3 uitvoerbaar.

M. Bart Somers (Open Vld) reconnaît que la remarque du secrétaire d'État est pertinente. Il s'agit d'un problème technique, mais il ne peut y avoir de contradiction avec les directives européennes en la matière.

Art. 4 *(nouveau)*

Amendement n° 164 (Mme Lanjri et consorts)
(DOC 53 0443/016)

Les secrétaire d'État fait remarquer que le nouvel article 10*ter*, § 2 impose une charge supplémentaire à l'Office des Étrangers, en ce qui concerne les dispositions relatives au contrôle des moyens de subsistance. Si le texte de l'article 10, § 5, et, par référence, celui de l'article 10*bis*, sont adaptés, comme l'a déjà proposé précédemment le secrétaire d'État, l'alinéa 2 de l'article 10*ter*, § 2, deviendra superflu. Si la commission maintient la rédaction proposée de l'article 10*ter*, § 2, le secrétaire d'État pense que le nombre de regroupements familiaux augmentera fortement.

M. Theo Francken (N-VA) demande au secrétaire d'État quel service administratif, hormis l'Office des Étrangers, pourrait contrôler les moyens de subsistance. Dans les faits, cette mission sera toujours confiée à l'Office des Étrangers. L'orateur fait encore observer que ledit Office est richement doté dans le budget pour 2011. Prévoir plus de personnel au service des régularisations ne posait aucun problème, selon M. Francken, étant donné que le secrétaire d'État n'y voyait aucun inconvénient. S'il n'est pas possible de prévoir du personnel supplémentaire pour d'autres services, c'est parce que, toujours selon M. Francken, le secrétaire d'État ne souscrit pas à cette réforme. Le secrétaire d'État est cependant tenu d'exécuter les décisions du Parlement.

M. Bart Somers (Open Vld) estime que le groupe cdH n'a pas davantage d'objections concernant une condition relative aux moyens de subsistance. Les propositions qui exigent des moyens de subsistance, jusqu'à 120 % du montant visé à l'article 14, § 1er, 3°, de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale, autrement dit le revenu d'intégration, ont tenu compte de la réglementation européenne, qui précise qu'une telle condition ne peut être appréciée isolément, mais qu'il faut chaque fois tenir compte de l'ensemble du dossier. Supprimer l'alinéa 2 proposé de l'article 10*ter*, § 2, ne peut donc pas être une option valable.

De heer Bart Somers (Open Vld) erkent dat de staatssecretaris een terechte opmerking maakt. Het betreft een technisch probleem, maar er mag geen tegenstrijdigheid zijn met de Europese richtlijnen ter zake.

Art. 4 *(nieuw)*

Amendement nr. 164 (mevrouw Lanjri c.s.)
(DOC 53 0443/016)

De staatssecretaris merkt op dat het nieuwe artikel 10*ter*, § 2 een bijkomende last legt op de Dienst Vreemdelingenzaken bij de bepalingen over de controle van de bestaansmiddelen. Indien de tekst bij artikel 10, § 5, en bij referentie ook artikel 10*bis* wordt aangepast, zoals de staatssecretaris eerder al aangaf, dan is de tweede alinea van artikel 10*ter*, § 2, overbodig. Blijft de commissie bij de voorgestelde redactie van artikel 10*ter,* § 2, dan zal het aantal gezinsherenigingen volgens de staatssecretaris sterkt toenemen.

De heer Theo Francken (N-VA) vraagt de staatssecretaris welke administratieve dienst, behalve de Dienst voor Vreemdelingenzaken, de controle op de bestaansmiddelen zou kunnen uitvoeren. In de feiten zal een dergelijke opdracht steeds aan de Dienst Vreemdelingenzaken worden toevertrouwd. De spreker merkt ook nog op dat deze dienst rijkelijk bedeeld wordt in de begroting voor 2011. Extra personeel was volgens de heer Francken geen probleem bij de dienst regularisaties, omdat de staatssecretaris daar geen problemen mee had. Indien geen extra personeel voor andere diensten mogelijk is, dan is dat volgens de heer Francken omdat de staatssecretaris deze hervorming niet genegen is. De staatssecretaris moet echter uitvoeren wat het parlement beslist.

De heer Bart Somers (Open Vld) meent dat de cdH-fractie evenmin problemen heeft met een voorwaarde met betrekking tot bestaansmiddelen. De voorstellen die bestaansmiddelen vragen, tot 120 % van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3° van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, het leefloon met andere woorden, hebben rekening gehouden met de Europese regelgeving, die zegt dat een dergelijke voorwaarde niet geïsoleerd mag worden bekeken, maar dat telkens rekening moet gehouden worden met het gehele dossier. De voorgestelde tweede alinea weglaten bij artikel 10*ter*, § 2, kan dus geen optie zijn.

Ce contrôle devra toujours être effectué par une administration. Bien souvent, il s'agira d'un contrôle simple. Ce n'est que lorsque ces 120 % ne sont pas atteints que le contrôle deviendra plus difficile. Dans ce cas, l'administration doit prendre en compte d'autres facteurs, ce qui demandera plus de temps et d'efforts. Seul l'Office des Étrangers est habilité à le faire. Débouter tous ceux qui n'atteignent pas 120 %, demanderait effectivement moins de travail mais serait contraire au droit international. Quiconque accepte une condition liée aux moyens de subsistance, accepte donc du même coup que la charge de travail de l'Office des Étrangers augmente.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande comment le contrôle des moyens de subsistance pourra se dérouler en pratique chez les indépendants?

M. Bart Somers (Open Vld) répond que l'Office des Étrangers pourra le démontrer par tous les moyens de preuve, comme une déclaration fiscale, la comptabilité d'un commerce ou des comptes bancaires. D'autres pays appliquent déjà semblable système.

Le secrétaire d'État n'est pas opposé à l'introduction d'une condition de moyens de subsistance. Mais faire des 120 % proposés une condition *sine qua non* était excessif, d'où le texte proposé de l'alinéa 2 de l'article 10*ter*, § 2. Le secrétaire d'État s'interroge toutefois quant à la répartition de la charge de la preuve. Il appartiendrait au demandeur d'apporter la preuve, plutôt qu'à l'Office des Étrangers, sur lequel repose l'ensemble de la charge de la preuve. La loi doit également pouvoir être exécutée en pratique. Le secrétaire d'État réitère sa proposition de modifier le texte de l'article 10, § 5, en remplaçant, dans l'alinéa 1er, les mots "d'au moins" par les mots "dans tous les cas d'au moins". La réglementation néerlandaise est également appliquée dans ce sens.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) demande pourquoi, si on exige 120 % du montant visé à l'article 14, § 1er, 3 °, de la loi du 26 mai 2002, ou en d'autres termes, du revenu d'intégration dans le cadre de l'autorisation de séjour, 100 % du montant suffiraient pour les Belges qui y ont droit. Cette proposition signifie-t-elle que le montant doit être relevé pour tout un chacun pour mener une existence décente? L'intervenante plaide pour que l'on soit conséquent et que l'on augmente également les allocations sociales.

Mme Karin Temmerman (sp.a) soutient la proposition du secrétaire d'État. Elle insiste pour que l'on précise, par le biais d'un amendement, que les 120 % du revenu d'intégration constituent un montant de référence et qu'il ne s'agit que d'un des éléments.

Een dergelijke controle zal steeds door een administratie moeten gebeuren. Vaak zullen dit eenvoudige controle zijn. Pas wanneer iemand deze 120 % niet haalt, zal de controle moeilijker worden. Dan moet de administratie andere factoren in rekening gaan brengen, hetgeen meer tijd en inspanning zal vragen. Enkel de Dienst Vreemdelingenzaken kan dit doen. Iedereen afwijzen die geen 120 % haalt, zou inderdaad minder werk vergen, maar dit in strijd met het internationale recht. Iedereen die een voorwaarde inzake bestaansmiddelen aanvaardt, aanvaardt dus ook dat de Dienst Vreemdelingenzaken meer werklast zal hebben.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt hoe de controle naar de bestaansmiddelen bij zelfstandigen in de praktijk kan gebeuren?

De heer Bart Somers (Open Vld) antwoordt dat de Dienst Vreemdelingenzaken dit met alle middelen van bewijs zal kunnen aantonen, zoals een belastingaangifte, de boekhouding van een handelszaak of bankrekeningen. Een dergelijk systeem wordt ook al in andere landen toegepast.

De staatssecretaris is niet gekant tegen een voorwaarde inzake de bestaansmiddelen. Een absolute eis maken van de voorgestelde 120 % ging echter te ver, vandaar de voorgestelde tekst van de tweede alinea van artikel 10*ter*, § 2. De staatssecretaris stelt wel vragen bij de verdeling van de bewijslast. Het zou de aanvrager moeten zijn die bewijzen aanreikt, eerder dan dat de Dienst Vreemdelingenzaken alle bewijslast voor zijn rekening moet nemen. De wet moet ook in de praktijk uitvoerbaar zijn. De staatssecretaris herhaalt zijn voorstel om de tekst van artikel 10, § 5, te wijzigen, door in de eerste alinea "ten minste" te vervangen door "in ieder geval ten minste". Zo wordt ook de regelgeving in Nederland toegepast.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) vraagt, indien voor de machtiging tot een verblijf 120 % van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3 ° van de wet van 26 mei 2002, of met andere woorden het leefloon, vergt, waarom 100 % van het bedrag dan volstaat voor de Belgen die er recht op hebben. Betekent dit voorstel dan dat het bedrag voor iedereen moet opgetrokken worden om een waardig bestaan te hebben? De spreekster dringt er op aan om consequent te zijn en de sociale uitkeringen dan ook te verhogen.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) steunt het voorstel van de staatssecretaris. Ze dringt er op aan om via een amendement duidelijk te maken dat de 120 % van het leefloon een referentiebedrag is en slechts één van de elementen vormt.

Le secrétaire d'État fait observer que dans l'amendement n° 164 présenté par Mme Lanjri et consorts (DOC 53 0443/016), il est question, dans le § 2, alinéa 5, d'enquête concernant les conditions du partenariat. M. Wathelet relève que le partenariat est un acte du ressort de la commune, sur lequel l'Office des Étrangers n'a pas à porter de jugement. Plutôt que de partenariat, il faudrait parler d'une relation stable et durable découlant du partenariat. Cela peut effectivement être examiné par l'Office des étrangers. Une correction du texte s'impose en la matière.

Art. 5 *(nouveau)*

Amendements n°s 165 (Mme Lanjri et consorts), 178, 179, 182 et 183 (Mme Temmerman) (DOC 53 0443/016) et 200 (Mmes Genot et Brems) (DOC 53 0443/017)

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) commente son amendement n° 200. Les femmes qui quittent leur partenaire pour des raisons de violence conjugale éprouvent des difficultés à prolonger leur autorisation de séjour, car l'Office des étrangers n'est souvent pas au courant des faits de violence domestique. L'Office des Étrangers jugera néanmoins que la fin de la cohabitation ne donne plus droit à une autorisation de séjour. Étant donné que l'Office des Étrangers n'a pas connaissance des faits, le Conseil du Contentieux des étrangers, en tant qu'instance de recours, considérera donc ces faits comme un élément nouveau dans le dossier. L'amendement prévoit dès lors que l'Office des Étrangers examine les plaintes relatives à des faits de violence domestique et que, si la plainte est avérée, il revoit sa décision de mettre fin à l'autorisation de séjour.

Le secrétaire d'État fait remarquer qu'il n'existe pas de base légale pour récupérer les coûts du rapatriement, comme le prévoit l'article 5, § 1er, dernier alinéa. Sans base légale, le secrétaire d'État ne peut obliger personne à payer les frais d'un rapatriement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) reconnaît que le Conseil d'État a souligné dans ses observations que la demande de s'engager à supporter les frais de rapatriement va plus loin que la directive 2003/86/CE. Mais, selon l'intervenante, un cas avéré de mariage ou de cohabitation de complaisance équivaut à un abus. En cas d'abus constaté, la directive 2003/86/CE ne peut être invoquée. Les personnes qui commettent une fraude, telle que décrite aux 2° et 4° de l'article 5, § 1er, ne peuvent invoquer le regroupement familial. La nullité du mariage

De staatssecretaris merkt op dat in de vijfde alinea van § 2 in het amendement nr. 164 van mevrouw Lanjri c.s. (DOC 53 0443/016) sprake is van het onderzoek naar de voorwaarden verbonden aan het partnerschap. De heer Wathelet wijst er op dat het partnerschap een gemeentelijke akte is, waarover de Dienst Vreemdelingenzaken geen oordeel kan vellen. In plaats van het partnerschap zou gesproken moeten worden over een duurzame stabiele relatie, die het gevolg is van de partnerschap. Dat kan wel onderzocht worden door de Dienst Vreemdelingenzaken. Dit vergt een tekstcorrectie.

Art. 5 *(nieuw)*

Amendementen nrs. 165 (mevrouw Lanjri c.s.), 178, 179, 182 en 183 (mevrouw Temmerman) (DOC 53 0443/016) en 200 (de dames Genot en Brems) (DOC 53 0443/017)

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) licht haar amendement nr. 200 toe. Vrouwen die hun partner verlaten wegens huiselijk geweld, ondervinden moeilijkheden om hun verblijfsvergunning te verlengen, omdat de Dienst Vreemdelingenzaken vaak niet op de hoogte is van de feiten van huiselijk geweld. De Dienst Vreemdelingenzaken zal echter oordelen dat het einde van het samenwonen geen recht meer biedt op een verblijfsvergunning. Aangezien de Dienst Vreemdelingen er geen weet van heeft, zal de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als beroepsinstantie dit vervolgens als een nieuwe element in het dossier beschouwen. Het amendement bepaalt dan ook dat de Dienst Vreemdelingenzaken een klacht over huiselijk geweld onderzoekt en bij een bewezen klacht de beslissing, om een einde te stellen aan de verblijfsvergunning, herziet.

De staatssecretaris merkt op dat er geen wettelijke basis bestaat voor het verhalen van de kosten van de repatriëring, zoals bepaald in artikel 5, § 1, laatste alinea. Zonder wettelijke basis kan de staatssecretaris niemand verplichten om de kosten van een repatriëring te betalen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) erkent dat de Raad van State in zijn opmerkingen heeft gezegd dat het vragen van de verbintenis, om de repatriëringkosten te dragen, verder gaat dan Richtlijn 2003/86/EG. Maar voor de spreekster staat een duidelijk geval van een schijnhuwelijk of – samenwoonst gelijk met een misbruik. In geval van een vastgesteld misbruik kan Richtlijn 2003/86/EG niet worden ingeroepen. Mensen die fraude plegen, zoals beschreven in 2° en 4° van artikel 5, § 1, kunnen zich niet beroepen op gezinshereniging. Bij een

entraîne également la perte des droits dérivés de ce mariage, comme l'autorisation de séjour.

Le secrétaire d'État considère que la proposition de loi devrait alors prévoir que la personne qui est rejointe par quelqu'un qui utilise de faux documents ou des informations trompeuses doit signer un document dans lequel elle marque son accord sur le paiement du rapatriement. Sans un tel document, un paiement ne peut être imposé.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) n'est pas d'accord avec la thèse du secrétaire d'État. Celui qui enfreint une loi paie une amende, sans marquer préalablement son accord sur le paiement d'une éventuelle amende.

Art. 6 *(nouveau)*

Amendements n°s 166 (Mme Lanjri et consorts), (DOC 53 0443/016) et 201 (Mme Lanjri et consorts) (DOC 53 0443/017)

Le secrétaire d'État souligne qu'à l'article 6, il est question d'un délai de six mois imparti à l'Office des Étrangers pour se prononcer sur une demande d'autorisation de séjour, délai dont les cinq premiers mois forment une période de recevabilité. Cela signifie que l'Office des Étrangers dispose d'un mois pour traiter un dossier sur le fond. M. Wathelet est favorable à une phase de recevabilité, mais propose de la limiter à trois mois dans une période totale de six mois.

Mme Karin Temmerman (sp.a) déclare qu'elle se rallie à la suggestion de M. Wathelet.

M. Theo Francken (N-VA) fait observer que dans les cas douteux, la période totale de six mois peut être prolongée deux fois de trois mois. L'Office des Étrangers dispose alors non pas d'un mois, mais de sept mois, pour procéder à un examen sur le fond.

Le secrétaire d'État répond que l'Office des Étrangers ne peut demander une prolongation du délai que si le dossier est complexe. La prolongation du délai doit d'ailleurs être motivée, celle-ci n'est pas accordée simplement parce que l'Office des Étrangers le demande. Si on prévoit une période normale d'un mois pour l'examen sur le fond, l'Office devrait déjà presque immédiatement chercher des arguments pour rédiger une motivation en vue d'obtenir une éventuelle prolongation.

nietig huwelijk vervallen ook de afgeleide rechten van dat huwelijk, bijvoorbeeld de verblijfsvergunning.

De staatssecretaris is van mening dat het wetsvoorstel dan de persoon, die vervoegd wordt door iemand die valse documenten of misleidende informatie gebruikt, een document moet doen tekenen waarmee hij of zij instemt met de betaling van de repatriëring. Zonder een dergelijk document is een betaling niet te verplichten.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) gaat niet akkoord met de stelling van de staatssecretaris. Wie een wet overtreedt, betaalt een boete, ook zonder eerst voorafgaandelijk in te stemmen met de betaling van een eventuele boete.

Art. 6 *(nieuw)*

Amendementen nrs. 166 (mevrouw Lanjri c.s.), (DOC 53 0443/016) en 201 (mevrouw Lanjri c.s.) (DOC 53 0443/017)

De staatssecretaris wijst er op dat in artikel 6 sprake is van een termijn van zes maanden voor de Dienst voor Vreemdelingenzaken om uitspraak te doen over een aanvraag tot toelating tot verblijf, waarvan de eerste vijf maanden een ontvankelijkheidperiode vormen. Dat betekent dat de Dienst Vreemdelingenzaken over één maand beschikt om een dossier ten gronde te behandelen. De heer Wathelet is gewonnen voor een ontvankelijkheidfase, maar stelt voor om binnen een totale periode van zes maanden de ontvankelijkheidfase te beperken tot drie maanden.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) verklaart akkoord te gaan met de suggestie van de heer Wathelet.

De heer Theo Francken (N-VA) merkt op dat de in twijfelgevallen de totale periode van zes maanden tot tweemaal met drie maanden kan worden verlengd. Dan heeft de Dienst Vreemdelingenzaken niet één, maar zeven maanden voor een onderzoek ten gronde.

De staatssecretaris antwoordt daarop dat de Dienst Vreemdelingenzaken enkel een verlenging van de termijn kan vragen bij een complex dossier. De verlenging van de termijn moet trouwens gemotiveerd worden, deze wordt niet zomaar toegestaan omdat de Dienst Vreemdelingenzaken dat vraagt. Met een normale periode van een maand voor het onderzoek ten grond, zou de Dienst al bijna onmiddellijk moeten argumenten zoeken om een motivatie tot eventuele verlenging op te stellen.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare que la prolongation possible de deux fois trois mois vise les cas de mariage ou de cohabitation de complaisance. Selon l'intervenante, il doit toutefois être possible, dans des circonstances normales, de régler un dossier en six mois. En France, c'est possible en six mois, même dans les dossiers complexes.

M. Theo Francken (N-VA) souscrit à l'observation formulée par Mme Lanjri. Il reconnaît toutefois que cette nouvelle législation devrait accroître la charge de travail de l'Office des Étrangers. De plus, l'Office effectuera de toute façon aussi déjà des contrôles au cours de la première phase, la phase de recevabilité, par exemple le contrôle des moyens de subsistance.

Le secrétaire d'État répète qu'un délai d'un mois d'examen au fond est insuffisant pour l'Office des Étrangers. Il souscrit à l'instauration d'une phase de recevabilité, lors de laquelle la preuve doit être faite que la cohabitation qui donnera droit à un permis de séjour est une relation stable et durable. La période proposée de cinq mois vise à limiter l'enquête aux relations stables et durables. Mais il ne reste alors qu'un mois pour examiner les autres critères que la nouvelle réglementation entend instaurer.

M. Theo Francken (N-VA) comprend les observations formulées par le secrétaire d'État. Pour l'intervenant, les délais proposés ne constituent pas un point de rupture.

Mme Karin Temmerman (sp.a) se rallie à l'observation de M. Francken. Mme Temmerman peut souscrire à la proposition du secrétaire d'État de porter le délai de la première phase à trois mois et d'accorder trois mois à l'Office des étrangers pour l'examen au fond.

Art. 7 *(nouveau)*

Amendements n°s 167 (Mme Lanjri et consorts), (DOC 53 0443/016) et 204 Mme Lanjri et consorts) (DOC 53 0443/017)

Mme Nahima Lanjri (CD&V) commente son amendement n° 204. L'intention est de permettre aux mineurs non accompagnés reconnus comme réfugiés de faire venir leur parents en Belgique. Cet amendement dispose que l'exigence que les parents ne soient pas à charge des pouvoirs publics ne s'applique que lors du passage d'un permis de séjour temporaire à un permis de séjour permanent. Elle ne s'appliquerait qu'aux parents qui habitent déjà en Belgique depuis un moment et qui ont eu l'occasion de s'intégrer. L'amendement à l'examen est plus social que l'avis du Conseil d'État, qui

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verklaart dat de mogelijke verlenging met tweemaal drie maanden bedoeld is voor de gevallen met een schijnhuwelijk of een schijnsamenwoonst. Het moet voor de spreekster echter mogelijk zijn om in normale omstandigheden binnen zes maanden een dossier af te handelen. In Frankrijk is het mogelijk in zes maanden, zelfs in complexe dossiers.

De heer Theo Francken (N-VA) steunt de opmerking van mevrouw Lanjri. Hij erkent wel dat deze nieuwe wetgeving meer werk zou betekenen voor de Dienst Vreemdelingenzaken. Bovendien zullen toch ook al controles gebeuren door de Dienst tijdens de eerste fase, de ontvankelijkheidfase, bijvoorbeeld de controle van de bestaansmiddelen.

De staatssecretaris herhaalt dat een maand onderzoek ten gronde voor de Dienst Vreemdelingenzaken te weinig is. Hij steunt de invoering van een ontvankelijkheidfase, waarbij eerst bewezen moet worden dat de samenwoonst die recht zal geven op een verblijfsvergunning, een stabiele en duurzame relatie is. De voorgestelde periode van vijf maanden dient om het onderzoek te beperken tot de stabiele en duurzame relaties. Maar dan blijft er slechts een maand om de andere criteria te onderzoeken die de nieuwe wetgeving zou invoeren.

De heer Theo Francken (N-VA) heeft begrip voor de opmerkingen van de staatssecretaris. De vooropgestelde termijnen vormen voor de spreker geen breekpunt.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) sluit zich aan bij de opmerking van de heer Francken. Mevrouw Temmerman kan akkoord gaan met het voorstel van de staatssecretaris om de termijn van de eerste fase op drie maanden te brengen en de Dienst Vreemdelingenzaken drie maanden tijd te gunnen voor een onderzoek ten gronde.

Art. 7 *(nieuw)*

Amendementen nrs. 167 (mevrouw Lanjri c.s.), (DOC 53 0443/016) en 204 (mevrouw Lanjri c.s.) (DOC 53 0443/017)

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) licht haar amendement nr. 204 toe. De bedoeling is om niet-begeleide minderjarigen, erkend als vluchteling, toe te laten hun ouders naar België over te brengen. Het amendement bepaalt dat de eis voor de ouders om niet ten laste te vallen van de overheid pas wordt toegepast bij de overgang van een tijdelijke naar een permanente verblijfsvergunning. Dat zou pas zijn wanneer de ouders hier al een tijd wonen en de kans gehad hebben om zich te integreren. Dit amendement is socialer dan het advies van de Raad van State, dat toelaat om gelijkaardige

permet déjà d'imposer de telles exigences avant même que les parents puissent venir en Belgique. Un enfant mineur doit avoir le droit de bénéficier d'un regroupement familial avec ses parents.

Mme Karin Temmerman (sp.a) n'est pas d'accord avec la proposition formulée dans l'amendement n° 204. Que se passera-t-il si les parents ne remplissent pas les conditions après trois ans? On ne pourra tout de même pas les renvoyer. Elle estime que cet amendement de Mme Lanjri et consorts n'est pas conforme aux dispositions de la Convention internationale des droits de l'enfant.

Art. 8 *(nouveau)*

Amendement n° 168 (Mme Lanjri et consorts)
(DOC 53 0443/16)

Mme Lanjri (CD&V) et consorts introduisent également l'*amendement n°193* (DOC 53 0443/017) sous-amendement à l'amendement n° 168 (DOC 53 0443/016).

Le secrétaire d'État suppose que les auteurs de l'amendement n°168 ont retiré les conditions liées à la régularité des revenus pour les non-travailleurs. Il demande si la condition de garde des enfants a également été retirée (Art 40*bis*, § 2, 3°).

Il souligne que l'amendement introduit une condition supplémentaire vis-à-vis de la directive européenne, à savoir qu'il faut que les parents aient la garde des enfants qu'ils veulent faire venir. L'amendement introduit aussi une condition supplémentaire de garde pour des enfants majeurs (de 18 à 21 ans). Cette notion de garde pour des enfants majeurs n'est pas prévue en droit belge. Pour que le texte soit correct, on peut maintenir l'âge de 21 ans mais il faut supprimer la condition de garde. Si l'intention est louable, il est dangereux d'introduire une condition plus sévère que la directive car une telle disposition risque d'ouvrir la voie à des recours.

Bien que la condition de garde soit bonne, en ce qu'elle évite les rapts parentaux, elle constitue une condition supplémentaire par rapport à la directive et risque d'entraîner des recours.

eisen al op te leggen nog voor de ouders naar België kunnen komen. Een minderjarig kind moet recht hebben op de gezinshereniging met zijn ouders.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) gaat niet akkoord met het voorstel uit amendement nr. 204. Wat indien de ouders na drie jaar niet aan de vereisten voldoen? Dan kunnen ze toch niet alsnog teruggestuurd worden. Volgens haar voldoet het amendement van mevrouw Lanjri c.s. niet aan de bepalingen van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Art. 8 *(nieuw)*

Amendement nr. 168 (mevrouw Lanjri c.s.)
(DOC 53 0443/016)

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) c.s. dient voorts *amendement nr. 193* (DOC 53 0443/017) in als subamendement op amendement nr. 168 (DOC 53 0443/016).

De staatssecretaris veronderstelt dat de indieners van amendement nr. 168 de vereisten in verband met de regelmatigheid van de bestaansmiddelen voor de niet-werkenden hebben ingetrokken. Hij vraagt of ook de vereiste in verband met de bewaring van de kinderen werd ingetrokken (art. 40*bis*, § 2, 3°, van de wet van 15 december 1980).

De staatssecretaris onderstreept dat het amendement in een bijkomende vereiste voorziet ten opzichte van de Europese richtlijn, met name dat de ouders de kinderen die zij willen laten overkomen, onder hun bewaring moeten hebben. Met betrekking tot de meerderjarige kinderen (tussen 18 en 21 jaar) voert het amendement voorts een bijkomende vereiste inzake bewaring in. Het Belgische recht voorziet echter niet in een dergelijke bewaringsvereiste ten aanzien van meerderjarige kinderen. De leeftijdgrens kan op 21 jaar worden behouden, maar voor een correcte tekst moet de vereiste inzake bewaring worden geschrapt. Hoe lovenswaardig de achterliggende gedachte ook is, de invoering van een vereiste die strenger is dan de bepaling van de richtlijn, dreigt tot rechtsvorderingen te leiden.

Met de bewaringsvereiste is op zich niets mis — zo draagt die ertoe bij ontvoering door een van de ouders te voorkomen —, maar die vormt wel een bijkomende vereiste ten opzichte van de richtlijn, en dreigt dus tot rechtsvorderingen te leiden.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) est d'avis qu'il est normal, lorsqu'on parle de mineurs, que l'on précise que le second parent doit être d'accord de faire venir l'enfant.

Art. 9 *(nouveau)*

Amendements n° 169 (Mme Lanjri et consorts) (DOC 53 0443/016) et n° 194 (Mme Lanjri et consorts) (DOC 53 0443/017)

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) introduisent l'*amendement n°199* (DOC 53 0443/017), sous-amendement à l'amendement n° 169 de Mme Lanjri et consorts.

Le sous-amendement n° 199 tend à supprimer l'article 9 (nouveau) qui remplace l'article 40*ter.*

Mme Genot rappelle, comme l'a d'ailleurs souligné le Conseil d'État, que la législation européenne et l'arrêt Zambrano de la Cour de justice européenne, s'opposent à ce que des ressortissants des États membres de l'Union fassent l'objet d'un traitement différent, selon qu'ils aient circulé ou non. C'est la notion de citoyenneté européenne qui est centrale de sorte qu'un Belge en Belgique dispose des mêmes droits qu'un ressortissant européen établi en Belgique.

Le secrétaire d'État ne peut accepter qu'en ce qui concerne des regroupements familiaux d'enfants, on traite un Belge moins favorablement qu'un ressortissant européen. Il attire l'attention sur les arguments juridiques. La jurisprudence de la Cour européenne de justice autorise les discriminations à rebours, c'est-à-dire qu'elle autorise les États-membres à traiter leurs citoyens de manière moins favorable que les citoyens européens. En vertu de la directive, l'autorisation de regroupement familial est un principe alors que l'interdiction est une exception.

Cela signifie que le texte de la directive prévoit que traiter plus favorablement une personne, c'est lui permettre d'avoir plus de chances au regroupement familial; traiter plus moins favorablement cette personne, c'est lui imposer plus de conditions.

Le texte proposé par Mme Lanjri instaure cette discrimination à rebours et le revendique. Ce texte est donc conforme au droit européen. Toutefois, le droit européen ne se soucie pas des citoyens belges; il ne se préoccupe que des citoyens européens qui ont ouvert le droit à la libre circulation, c'est-à-dire qu'ils se sont déplacés au sein de l'Union européenne. Au regard du droit européen, un citoyen belge qui utilise la libre circulation et qui

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vindt het normaal dat men voor minderjarigen duidelijk aangeeft dat de tweede ouder ermee moet instemmen dat het kind overkomt.

Art. 9 *(nieuw)*

Amendementen nr. 169 (mevrouw Lanjri c.s.) (DOC 53 0443/016) en 194 (mevrouw Lanjri c.s.) (DOC 53 0443/017)

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 199* (DOC 53 0443/017) in als subamendement op amendement nr. 169 van mevrouw Lanjri *c.s.*

Subamendement nr. 199 strekt ertoe artikel 9 (nieuw), dat artikel 40*ter* vervangt, weg te laten.

Mevrouw Genot herinnert eraan, zoals overigens ook de Raad van State heeft onderstreept, dat de Europese wetgeving en het arrest-Zambrano van het Europees Hof van Justitie de situatie afwijzen waarbij EU-burgers anders worden behandeld naargelang ze zich al dan niet naar een andere lidstaat hebben begeven. Alles draait rond het begrip "Europees burgerschap", zodat een Belg in België dezelfde rechten heeft als een EU-burger die in België is gevestigd.

De staatssecretaris kan niet aanvaarden dat bij gezinshereniging waarbij kinderen betrokken zijn, een Belg minder gunstig wordt behandeld dan een andere EU-burger. Hij brengt de juridische argumenten onder de aandacht. De rechtspraak van het Europees Hof van Justitie laat omgekeerde discriminatie toe, waarbij de lidstaten hun eigen burgers minder gunstig mogen behandelen dan de burgers van andere EU-lidstaten. Krachtens de richtlijn is de toestemming voor gezinshereniging de regel, het verbod de uitzondering.

Concreet komt de richtlijn erop neer dat men iemand gunstig kan behandelen en hem dus meer kans op gezinshereniging kan geven, en dat men iemand minder gunstig kan behandelen door hem strengere vereisten op te leggen.

De door mevrouw Lanjri voorgestelde tekst voert die omgekeerde discriminatie in en verankert die ook. Die tekst spoort dus met het Europees recht. Het Europees recht bekommert zich evenwel niet om de Belgische burger, doch louter om de Europese burgers die van hun vrijheid van verkeer gebruik hebben gemaakt en zich met andere woorden binnen de Europese Unie hebben verplaatst. In het licht van het Europees recht valt de

revient ensuite en Belgique doit être considéré comme tombant sous le droit européen.

La question fondamentale qui se pose est de savoir si cette discrimination, bien qu'autorisée en droit européen, est possible en droit belge. Comme le souligne le Conseil d'État, le texte proposé crée une discrimination entre citoyens de nationalité belge, à savoir, entre les citoyens qui ont utilisé la libre circulation et ceux qui ne l'ont jamais utilisée. Le citoyen belge qui n'a jamais eu recours à la libre circulation, se verra appliquer l'article 40*ter* de la loi et non pas le droit européen.

Il est d'ores et déjà certain que d'aucuns, pour pouvoir bénéficier du droit européen, vont se rendre à l'étranger. C'est la raison pour laquelle les Néerlandais viennent actuellement en Belgique.

Le secrétaire d'État conseille à la commission d'aligner les conditions imposées aux Belges sur celles des citoyens européens (articles 7 et 8 de la directive qui mentionnent les conditions pour la libre circulation). Cette solution présente l'avantage de la sécurité juridique, de l'effectivité de la mesure et elle n'obligera pas les Belges à se rendre à l'étranger pour bénéficier de la directive sur le regroupement familial.

M. Bart Somers (Open Vld) regrette, d'un point de vue politique, que le droit européenne actuel ne permette pas de prévoir le même niveau de protection pour les Belges et pour les citoyens européens.

La question est de savoir si on prévoit pour les citoyens belges la même protection que pour les citoyens européens, ou bien si on va plus loin. Le droit européen le permet mais est-ce bien opportun? Quel niveau de protection choisir? soit le niveau européen le plus bas, soit le niveau de protection plus élevé des citoyens belges. Une majorité se dégage au sein de la commission pour aller le plus loin possible pour les citoyens belges et pour s'efforcer ultérieurement d'améliorer la protection des citoyens européens. M. Somers reconnaît le danger de voir des personnes aller se marier à l'étranger.

Le secrétaire d'État est d'avis qu'il vaut mieux engranger une première étape en alignant la situation des Belges et des Européens et essayer de faire modifier la législation européenne par la suite plutôt que de prendre un risque de recours en créant une situation

situatie waarbij een Belgische burger die gebruik maakt van de vrijheid van verkeer en vervolgens naar België terugkeert, onder het Europees recht.

De hamvraag is of die discriminatie, die in het Europese recht is toegestaan, ook mogelijk is in het Belgische recht. Zoals de Raad van State onderstreept, leidt de voorgestelde tekst tot discriminatie tussen burgers met de Belgische nationaliteit, naargelang zij al dan niet gebruik hebben gemaakt van de vrijheid van verkeer. De Belgische burger die nooit gebruik heeft gemaakt van de vrijheid van verkeer, zal onder het toepassingsgebied van artikel 40*ter* van de wet vallen, en niet onder het Europees recht.

Het lijdt niet de minste twijfel dat sommigen zich naar een andere EU-lidstaat zullen begeven om de vereisten van het Europees recht te genieten. Om die reden komen momenteel overigens Nederlanders naar België.

De staatssecretaris geeft de commissie de raad de aan de Belgen opgelegde vereisten in overeenstemming te brengen met die welke voor de Europese burgers gelden (artikelen 7 en 8 van de richtlijn, waarin de vereisten inzake de vrijheid van verkeer worden vermeld). Die oplossing is niet alleen interessant omdat ze rechtszekerheid biedt en de maatregel doeltreffend maakt, ze voorkomt bovendien dat de Belgen zich naar het buitenland moeten begeven om de vereisten van de Richtlijn betreffende gezinshereniging te genieten.

De heer Bart Somers (Open Vld) betreurt uit politiek oogpunt dat met het vigerende Europees recht niet hetzelfde beschermingspeil kan worden geboden aan Belgen en Europese burgers.

De vraag is of men voor de Belgische burgers in dezelfde bescherming voorziet als voor de Europese burgers, of dat men verder gaat. Volgens het Europees recht kan dat, maar is dat ook wenselijk? Voor welk beschermingsniveau moet dan worden gekozen - met andere woorden, het lagere beschermingspeil van de Europese wetgeving of het hogere beschermingspeil voor de Belgische burgers? Binnen de commissie tekent zich een meerderheid af om voor de Belgische burgers zo ver mogelijk te gaan en achteraf werk te maken van een betere bescherming van de Europese burgers. De heer Somers erkent dat het gevaar bestaat dat mensen naar het buitenland zullen trekken om te huwen.

De staatssecretaris vindt het beter in een eerste fase de situatie van de Belgen en de Europese burgers op elkaar af te stemmen en achteraf te trachten de Europese wetgeving bij te sturen, in plaats van het risico op rechtsvorderingen te lopen omdat men een onwettige

non conforme à la légalité. C'est d'ailleurs également la position du Conseil d'État.

Le secrétaire d'État fait encore remarquer qu'en matière de flux migratoires, l'insécurité crée souvent les flux. Il vaut dès lors mieux opter pour une solution juridiquement bétonnée.

M. Denis Ducarme (MR) regrette que le secrétaire d'État ne dépose pas de propositions écrites. Il est regrettable que ce dernier, sous prétexte qu'il ne partage pas l'objectif des textes à l'examen, prétende que ces textes ne sont pas conformes à la législation européenne. M. Ducarme précise que les auteurs du texte ont veillé à éviter des discriminations et à rester dans les limites de la législation européenne.

Le secrétaire d'État rétorque qu'il n'a fait que soulever une série d'inexactitudes à l'égard du droit européen. Des amendements ont d'ailleurs été introduits à la suite de ses remarques.

Il répète que la discrimination à rebours peut être autorisée par le droit européen. Toutefois, il estime qu'il vaut mieux s'aligner sur la législation européenne. Cette solution évitera de créer des flux migratoires vers d'autres pays de l'Union européenne; elle assurera, en outre, la sécurité juridique et permettra de renforcer le dossier au niveau européen (Livre vert) avec le soutien des Pays-Bas.

Art. 10 *(nouveau)*

Amendement n° 170 (Mme Lanjri et consorts)
(DOC 53 0443/016)

Mme Karin Temmerman (sp.a) fait une remarque d'ordre légistique. A l'alinéa 2 du §1er proposé, il convient de remplacer le mot "étranger" par les mots "du citoyen de l'Union".

La commission marque son accord sur cette correction.

Art. 11 à 14 *(nouveaux)*

Amendements n°s 171 à 174 (Mme Lanjri et consorts)
(DOC 53 0443/016)

Pour l'examen de ces amendements, il est renvoyé à la discussion de l'avis du Conseil d'État du 4 avril 2011 (voir supra, III, D).

situatie heeft gecreëerd. Dat is overigens ook het standpunt van de Raad van State.

De staatssecretaris wijst er in verband met de migratiestromen ook op dat die vaak ontstaan als gevolg van rechtsonzekerheid. Daarom kan het best voor een juridisch waterdichte oplossing worden gekozen.

De heer Denis Ducarme (MR) betreurt dat de staatssecretaris geen schriftelijke voorstellen indient en beweert dat de ter bespreking voorliggende teksten niet met de Europese wetgeving sporen, gewoon omdat hij het niet eens is met de strekking ervan. De heer Ducarme preciseert dat de indieners van het wetsvoorstel erover hebben gewaakt discriminatie te voorkomen en binnen de krijtlijnen van de Europese wetgeving te blijven.

De staatssecretaris repliceert dat hij maar op een reeks onjuistheden ten opzichte van het Europees recht heeft willen wijzen. Er zijn als gevolg van zijn opmerkingen trouwens ook amendementen ingediend.

Hij herhaalt dat het Europees recht omgekeerde discriminatie kan toestaan. Hij vindt het echter beter dat men zich afstemt op de EU-wetgeving. Die oplossing zal voorkomen dat er migratiestromen naar andere EU-landen ontstaan, zal daarbovenop zorgen voor rechtszekerheid en het mogelijk maken het dossier met de steun van Nederland op Europees niveau (Groenboek) te versterken.

Art. 10 *(nieuw)*

Amendement nr. 170 (mevrouw Lanjri c.s.)
(DOC 53 0443/016)

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) maakt een opmerking van wetgevingstechnische aard. In de voorgestelde § 1, tweede lid, moet het woord "vreemdeling" worden vervangen door de woorden "burger van de Unie".

De commissie stemt in met die opmerking.

Art. 11 tot 14 *(nieuw)*

Amendementen nrs. 171 tot 174 (mevrouw Lanjri c.s.)
(DOC 53 0443/016)

Wat betreft het onderzoek van die amendementen wordt verwezen naar de bespreking van het advies van de Raad van State van 4 april 2011 (zie supra, III, D).

Art 15 *(nouveau)*

Mme Karin Temmerman (sp.a) et consorts introduisent l'*amendement n° 196* (DOC 53 0443/017) qui tend à insérer un article 15 (nouveau). Cet article prévoit une interprétation stricte des accords bilatéraux pour l'emploi avec différents pays comme le Maroc, la Turquie, l'Algérie, …

Le secrétaire d'État souligne qu'il est très délicat de modifier un texte international sans l'aval du département des Affaires étrangères.

Le président rappelle que le règlement de la Chambre prévoit qu'une commission peut à tout moment requérir la présence d'un ministre.

M. Bart Somers (Open Vld) fait remarquer que le texte proposé ne modifie pas un traité international; il ne fait que l'interpréter. Conformément à la hiérarchie des normes, une loi nationale ne peut pas modifier un traité international.

Il appartiendra aux juges de dire si la loi respecte ce principe.

Le texte proposé impose une interprétation restrictive à un traité international.

Mme Karin Temmerman (sp.a) ajoute que tant la jurisprudence du Conseil d'État que celle du Conseil du Contentieux des Etrangers, ont déjà montré que ces accords pouvaient être strictement interprétés. L'objectif de la disposition est de permettre une application stricte des accords bilatéraux, tels qu'ils ont été rédigés à l'origine. La disposition ne peut pas être contradictoire aux accords car elle ne fait que reprendre ce qui se trouve dans ces accords.

M. Theo Franken (N-VA) soutient l'amendement de Mme Temmerman qui, selon lui, maximalise la loi. En effet, l'amendement va enfin permettre d'appliquer les accords bilatéraux tels qu'ils ont été signés dans les années 1960 et 1970, comme le souligne d'ailleurs le Conseil du Contentieux des Étrangers.

M. Franken se réfère au rapport annuel 2009 sur l'immigration qui mentionne que les regroupements familiaux du Maroc et de la Turquie représentent la moitié des regroupements familiaux en Belgique.

Pour l'intervenant, il ne restera plus qu'à modifier la directive européenne afin de prévoir une protection accrue pour les citoyens européens.

Art. 15 *(nieuw)*

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) c.s. dient *amendement nr. 196* (DOC 53 0443/017) in, dat ertoe strekt een artikel 15 (nieuw) in te voegen. Dat artikel voorziet in een strikte interpretatie van de bilaterale tewerkstellingsakkoorden met verschillende landen zoals Marokko, Turkije, Algerije enzovoort.

De staatssecretaris benadrukt dat het heel moeilijk is een internationale tekst te wijzigen zonder de goedkeuring van het departement Buitenlandse Zaken.

De voorzitter herinnert eraan dat het Kamerreglement bepaalt dat een commissie de aanwezigheid van een minister te allen tijde kan vorderen.

De heer Bart Somers (Open Vld) merkt op dat de voorgestelde tekst geen internationaal verdrag wijzigt, maar slechts een interpretatie is. Conform de normenhiërarchie kan een nationale wet geen internationaal verdrag wijzigen.

Het zal de rechters toekomen te bepalen of de wet dat beginsel eerbiedigt.

De voorgestelde tekst legt een internationaal verdrag een restrictieve interpretatie op.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) voegt eraan toe dat zowel de rechtspraak van de Raad van State als die van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen al heeft aangetoond dat deze akkoorden strikt kunnen worden geïnterpreteerd. De bedoeling is met deze bepaling een strikte toepassing mogelijk te maken van de bilaterale akkoorden zoals zij oorspronkelijk zijn opgesteld. De bepaling kan niet in strijd zijn met de akkoorden, want zij neemt maar over wat er in die akkoorden staat.

De heer Theo Francken (N-VA) steunt het amendement van mevrouw Temmerman, dat volgens hem de wet maximaliseert. Met het amendement zal men, zoals de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overigens opmerkt, eindelijk de bilaterale akkoorden kunnen toepassen zoals zij in de jaren '60 en '70 zijn ondertekend.

De spreker verwijst naar het jaarverslag 2009 over immigratie, dat vermeldt dat gezinsherenigingen uit Marokko en Turkije de helft van de gezinsherenigingen in België vormen.

Voor de spreker moet men alleen nog de Europese richtlijn wijzigen, zodat in grotere bescherming van de Europese burgers wordt voorzien.

Mme Karin Temmerman (sp.a) tient à préciser que son amendement a un autre angle d'approche.

La situation actuelle a pour conséquence que les mêmes personnes sont traitées différemment. Il s'agit d'une discrimination inacceptable. Ainsi, celles qui s'adressent au Conseil d'État ou au Conseil du Contentieux sont refusées et les autres non. C'est pourquoi, Mme Temmerman prône de maintenir l'interprétation de ces deux instances et d'interpréter les accords bilatéraux de la même manière.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) est d'avis que les accords bilatéraux pour l'emploi ayant été conclus dans les années 1960 et 1970, ils ne sont plus applicables aux étrangers de la deuxième ou troisième génération. Ces accords avaient pour but de faciliter le regroupement familial des travailleurs.

L'amendement permettra encore d'appliquer les accords bilatéraux si des travailleurs arrivaient encore.

Jusqu'à présent, peu de personnes (une centaine) ont fait appel à l'application de ces accords bilatéraux étant donné qu'il était facile de venir en Belgique en invoquant le regroupement familial. Or, étant donné que l'on adapte la loi à la directive européenne en imposant, entre autres, une condition de revenus, on peut s'attendre à ce que certaines personnes aient injustement recours à ces accords bilatéraux, qui n'ont en fait, à l'origine, pas été rédigés pour eux.

L'amendement ne fait que préciser que ces accords seront encore applicables aux travailleurs qui viennent en Belgique dans le cadre d'un contrat de travail mais qu'ils ne concernent plus les étrangers de la troisième ou quatrième génération.

Cette position est également défendue par le Conseil du Contentieux des Étrangers.

M. Rachid Madrane (PS) confirme que moins de cent personnes par an revendiquent le regroupement familial sur la base des accords bilatéraux.

M. Bart Somers (Open Vld) est d'avis que M. Madrane sous-estime les conséquences de l'amendement.

Il souligne qu'en raison de l'existence des accords bilatéraux, certains pays risquaient d'échapper à l'application de la loi. La question qui se pose est de savoir si le parlement peut adopter une loi qui interprète un traité international. Il se réfère à l'arrêt de la Cour de cassation

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) staat erop te preciseren dat haar amendement een andere invalshoek heeft.

De huidige situatie heeft tot gevolg dat dezelfde mensen verschillend worden behandeld. Het gaat om onaanvaardbare discriminatie. Zo zal wie zich tot de Raad van State of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen richt, worden geweigerd en de anderen niet. Daarom pleit de spreekster ervoor de interpretatie van die twee organisaties te behouden en de bilaterale akkoorden op dezelfde wijze te interpreteren.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vindt dat aangezien de bilaterale tewerkstellingsakkoorden in de jaren '60 en '70 zijn gesloten, zij niet langer toepasbaar zijn op vreemdelingen van de tweede of de derde generatie. Die akkoorden hadden tot doel gezinshereniging bij de werknemers te vergemakkelijken.

Met het amendement blijft het mogelijk de bilaterale akkoorden toe te passen mochten er nog werknemers aankomen.

Tot dusver hebben weinig mensen (een honderdtal) gebruik gemaakt van de toepassing van deze bilaterale akkoorden, omdat het makkelijk was naar België te komen op grond van gezinshereniging. Maar aangezien men de wet aan de EU-richtlijn aanpast door onder meer een inkomensvoorwaarde op te leggen, kan men verwachten dat sommige mensen ten onrechte gebruik zullen maken van deze bilaterale akkoorden, die oorspronkelijk feitelijk niet voor hen waren geschreven.

Het amendement strekt er alleen toe te preciseren dat die akkoorden nog steeds van toepassing zullen zijn op de werknemers die naar België komen in het raam van een arbeidsovereenkomst, maar niet langer op de vreemdelingen van de derde of de vierde generatie.

Ook de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verdedigt dat standpunt.

De heer Rachid Madrane (PS) bevestigt dat jaarlijks minder dan honderd mensen een gezinshereniging aanvragen op grond van de bilaterale akkoorden.

Volgens *de heer Bart Somers (Open Vld)* onderschat de heer Madrane de gevolgen van dit amendement.

Hij beklemtoont dat het bestaan van dergelijke bilaterale akkoorden het risico inhoudt dat sommige landen buiten de toepassingssfeer van de wet vallen. De vraag die daarbij rijst, is of het Parlement een wet mag aannemen die een internationaal verdrag interpreteert. De

du 27 mai 1971 (arrêt "Le Ski"). Dans son arrêt, la Cour de cassation a estimé que "*lorsque le conflit existe entre une norme de droit interne et une norme de droit international qui a des effets directs dans l'ordre juridique interne, la règle établie par le Traité doit prévaloir; que la prééminence de celle-ci résulte de la nature même du droit international conventionnel*".

En outre, le professeur en droit constitutionnel, M. Jan Velaers, estime qu'il n'y a pas d'inconvénient à ce que le législateur national adopte une loi interprétative d'un traité. Si un juge peut interpréter les dispositions d'un traité, pourquoi le législateur national ne le pourrait-il pas? L'interprétation ne lie pas les partenaires au traité mais bien le droit interne, sauf si la Cour de cassation jugeait que l'interprétation est contraire aux dispositions du traité.

Le secrétaire d'État fait remarquer que les accords bilatéraux parlent de "travailleurs". Or, les auteurs de l'amendement interprètent le texte de l'accord comme suit: "il faut être venu pour travailler pour pouvoir invoquer l'accord".

S'agit il là d'une simple interprétation ou bien d'une modification de l'exécution de l'accord? Le secrétaire d'État prône la prudence d'autant plus qu'il semble que les accords vont être renégociés.

Répondant à Mme Temmerman, le secrétaire d'État rappelle qu'il y a eu un arrêt du Conseil du Contentieux dans lequel le terme "travailleur" a été interprété comme "le travailleur doit être venu en Belgique pour travailler".

Le secrétaire d'État répète qu'il est très dangereux de modifier une interprétation sans l'accord du département des Affaires étrangères.

M. Theo Francken (N-VA) réplique à M. Madrane que dès qu'il y a une demande, les ambassades chargées de délivrer les visas et l'Office des Étrangers appliquent d'office les accords bilatéraux de manière administrative.

M. Francken se réjouit que l'amendement reprenne l'interprétation de l'arrêt Le Ski, ce qui décharge le gouvernement de la difficile tâche de renégocier les accords bilatéraux.

spreker verwijst in dat verband naar het zogenaamde "arrest-Le Ski", dat het Hof van Cassatie op 27 mei 1971 heeft gewezen. In dat arrest stelde het Hof van Cassatie dat "*wanneer een conflict bestaat tussen een internrechtelijke norm en een internationaalrechtelijke norm die rechtstreekse gevolgen heeft in de interne rechtsorde, [...] de door het verdrag bepaalde regel [dient] voor te gaan; deze voorrang volgt uit de aard zelf van het bij verdrag bepaald internationaal recht*".

Voorts is er volgens hoogleraar grondwettelijk recht Jan Velaers niets op tegen dat de nationale wetgever een wet aanneemt waarbij een verdrag wordt geïnterpreteerd. Als een rechter verdragsbepalingen mag interpreteren, waarom dan de nationale wetgever niet? Die interpretatie is niet bindend voor de verdragsluitende partijen, maar geldt wel in de interne rechtsorde, tenzij het Hof van Cassatie zou oordelen dat de opgegeven interpretatie indruist tegen de verdragsbepalingen in kwestie.

De staatssecretaris stipt aan dat in de bilaterale akkoorden wordt gesproken over "werknemers". De indieners van het amendement interpreteren de tekst van het akkoord echter in die zin dat men naar hier moet zijn gekomen om te werken, wil men zich op het akkoord kunnen beroepen.

Betreft het hier gewoon een interpretatie van het akkoord, dan wel een wijziging van de tenuitvoerlegging ervan? De staatssecretaris maant aan tot omzichtigheid, temeer daar het ernaar uitziet dat de akkoorden opnieuw zullen worden onderhandeld.

Op de vraag van mevrouw Temmerman antwoordt de staatssecretaris dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een arrest heeft gewezen waarin het begrip "werknemer" werd geïnterpreteerd in die zin dat de betrokkene naar België moet zijn gekomen om hier te werken.

De staatssecretaris herhaalt dat het zeer gevaarlijk is een interpretatie te wijzigen zonder de instemming van het departement Buitenlandse Zaken.

Aangaande de stelling van de heer Madrane werpt *de heer Theo Francken (N-VA)* op dat de ambassades die visa moeten afleveren en de Dienst Vreemdelingenzaken de bilaterale akkoorden ambtshalve administratief toepassen, zodra zij een aanvraag ontvangen.

Voorts vindt de heer Francken het een goede zaak dat het amendement de interpretatie van het "arrest-Le Ski" overneemt, wat de regering ontheft van de moeilijke taak de bilaterale akkoorden te heronderhandelen.

Art. 16 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) présentent un *amendement n° 205* (DOC 53 0443/017) tendant à insérer un nouvel article. Mme Genot explique que son amendement tend à mettre la procédure de recours en matière de regroupement familial devant le Conseil du Contentieux des Etrangers en concordance avec les articles 15 et 31 de la directive 2004/38/CE du 29 avril 2004 relative au droit des citoyens de l'Union et des membres de leurs familles de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres.

Art. 17 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) présentent un *amendement n° 206* (DOC 53 0443/017) tendant à insérer un nouvel article. Mme Genot indique que cet amendement vise à rendre la gestion des demandes de visa plus logique et à la simplifier.

Art. 18 *(nouveau)*

Mmes Zoé Genot et Eva Brems (Ecolo-Groen!) présentent un *amendement n° 207* (DOC 53 0443/017) tendant à insérer un nouvel article. Mme Genot indique que cet amendement vise également à rendre la gestion des demandes de visa plus logique et à la simplifier.

M. Rachid Madrane (PS) précise que durant les travaux, son groupe a toujours témoigné d'ouverture et voulu apporter une contribution proactive et constructive. À cet égard, il remercie également M. Somers pour les propos qu'il a tenus. Bien que les modifications apportées à l'amendement global le satisfassent, il regrette que les éléments importants suivants fassent défaut:

— d'une part, l'absence d'un parcours d'intégration. Et ce, alors que l'apprentissage d'une des langues nationales, qui profite non seulement à l'État, mais aussi à l'immigré, constitue indéniablement une condition en vue d'une intégration harmonieuse;

— d'autre part, le maintien de la discrimination entre les Belges et les autres citoyens de l'Union européenne.

Aussi son groupe adoptera-t-il certes l'ensemble du texte, moins une seule abstention symbolique.

Art. 16 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 205* in tot invoeging van een nieuw artikel. (DOC 53 0443/017). Mevrouw Genot legt uit dat haar amendement ertoe strekt de beroepsprocedure voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen inzake gezinshereniging in overeenstemming te brengen met de artikelen 15 en 31 van Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden.

Art. 17 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 206* in tot invoeging van een nieuw artikel. (DOC 53 0443/017). Mevrouw Genot verduidelijkt dat haar amendement het beheer van de visumaanvragen logischer en eenvoudiger beoogt te maken.

Art. 18 *(nieuw)*

De dames Zoé Genot en Eva Brems (Ecolo-Groen!) dienen *amendement nr. 207* in tot invoeging van een nieuw artikel. (DOC 53 0443/017). Mevrouw Genot stipt aan dat dit amendement er eveneens toe strekt om het beheer van de visumaanvragen logischer en eenvoudiger te maken.

De heer Rachid Madrane (PS) stipt aan dat zijn fractie tijdens de werkzaamheden immer blijk heeft gegeven van openheid en steeds een proactieve, constructieve bijdrage heeft willen leveren. Hij dankt in dit verband ook de heer Somers voor diens woorden. Hoewel de wijzigingen die aan het globaal amendement zijn aangebracht hem tevreden stellen, betreurt hij de afwezigheid van de volgende belangrijke elementen:

— enerzijds, het niet voorzien in een integratieparcours. Dit terwijl het aanleren van een van de landstalen, niet alleen in het belang van de Staat maar ook in dat van de migrant, een onbetwistbare voorwaarde voor een harmonieuze integratie uitmaakt; en

— anderzijds, de instandhouding van de discriminatie tussen Belgen en andere burgers van de Europese Unie.

Het is om die redenen dat zijn fractie het geheel van de tekst weliswaar zal aannemen doch behoudens één symbolische onthouding.

M. Laurent Louis (Indép.) se réjouit du déroulement des travaux et soutiendra la proposition de loi en séance plénière. Il part du principe que la nouvelle politique, plutôt de droite, dont certains hommes politiques francophones se sont fait les chantres durant ces discussions, débouchera sur une atténuation des querelles communautaires. Il sera particulièrement attentif à l'instauration d'un parcours d'intégration, calqué sur l'exemple flamand, en Wallonie et à Bruxelles.

De heer Laurent Louis (Onafh.) is tevreden over het verloop van de werkzaamheden en zal het wetsvoorstel in de plenaire vergadering steunen. Hij gaat ervan uit dat gelet op de nieuwe, eerder rechtse, politiek die sommige Franstalige politici in deze besprekingen geuit hebben, zullen leiden tot een daling van de communautaire twisten. De invoering van een naar Vlaams voorbeeld uitgewerkt integratieparcours in Wallonië en Brussel zal zijn bijzondere aandacht genieten.

M. Filip De Man (VB) précise que son groupe ne votera pas cette initiative législative. La directive imposée par l'Europe ne permet en effet pas d'intervenir de façon radicale contre l'immigration massive de dizaines de milliers de regroupants qui viennent chaque année en Belgique. Il constate par ailleurs avec un certain étonnement que certains des textes proposés par la commission sont même plus laxistes que ce qu'autorise la directive de l'Union européenne.

De heer Filip De Man (VB) verduidelijkt dat zijn fractie dit wetgevend initiatief niet zal aannemen. De door Europa opdrongen richtlijn maakt het immers niet mogelijk om drastisch in te grijpen in de massale immigratiestroom die jaarlijks tienduizenden gezinsherenigers naar België brengt. Voorts stelt hij met enige verbazing vast dat sommige van de in commissie voorgestelde teksten zelfs lakser zijn dan wat toegelaten wordt door de EU-richtlijn.

M. Melchior Wathelet, secrétaire d'État, constate avec satisfaction le dépôt d'amendements qui répondent à des préoccupations qu'il a formulées précédemment. Il persiste cependant dans l'idée que la meilleure méthode dans cette problématique aurait été de faire signer une lettre de prise en charge. Enfin, il déplore la différence de traitement entre les Belges et les autres citoyens de l'Union européenne et, en particulier en ce qui concerne le regroupement avec enfants, le traitement moins favorable réservé aux Belges par rapport aux citoyens d'un État tiers.

De heer Melchior Wathelet, staatssecretaris, stelt tevreden vast dat amendementen werden ingediend die beantwoorden aan zijn eerder geuite bekommernissen. Hij blijft er wel bij dat het doen tekenen van een brief tot tenlasteneming in deze problematiek de beste aanpak zou zijn. Tot slot betreurt hij het verschil in behandeling tussen Belgen en andere burgers van de Europese Unie en, in het bijzonder wat de hereniging met kinderen betreft , de minder gunstige behandeling van Belgen in vergelijking met staatsburgers van een derde Staat.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen!) observe que cette initiative législative, prenant le contrepied de la philosophie de la directive de l'Union européenne, vise essentiellement à dresser le plus grand nombre d'obstacles possible sur le parcours des candidats au regroupement familial. Elle introduit également une discrimination sur la base du revenu. La membre ne se fait toutefois pas beaucoup de soucis. Elle estime en effet qu'en raison de ses nombreuses lacunes, cette initiative législative ne passera plus que probablement pas le cap du contrôle de la Cour constitutionnelle.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen!) merkt op dat dit wetgevend initiatief, in tegenstrijd met de filosofie van de EU-richtlijn, er in wezen toe stekt om zoveel mogelijk hindernissen op te werpen teneinde gezinsherenigingen te bemoeilijken. Voorts wordt er ook een discriminatie op basis van het inkomen ingevoerd. Het lid maakt zich evenwel niet veel zorgen. Immers, zij meent dat gelet op de hoeveelheid van lacunes dit wetgevend initiatief een meer dan waarschijnlijke toets door het Grondwettelijk Hof niet zal doorstaan.

Mme Karin Temmerman (sp.a) précise que son groupe votera cette proposition de loi en séance plénière mais qu'elle s'abstiendra lors du vote en commission.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) verduidelijkt dat haar fractie voor het wetsvoorstel zal stemmen in de plenaire vergadering doch dat zij zich tijdens de stemming in commissie zal onthouden.

M. Laurent Devin (PS) souligne que les remarques formulées par le secrétaire d'État et par les membres de la commission ont bien été prises en compte. L'intervenant appelle une dernière fois les personnes présentes à être ouvertes au parcours d'intégration.

De heer Laurent Devin (PS) stipt aan dat terdege met de door de staatssecretaris en de commissieleden geformuleerde bemerkingen rekening werd gehouden. De spreker roept de aanwezigen een laatste keer op om open te staan voor het integratieparcours.

Étant donné les critiques formulées précédemment par le groupe PS, *M. Denis Ducarme (MR)* est quelque peu étonné de la modification soudaine de l'attitude de cette famille politique.

M. Rachid Madrane (PS) rappelle que les précédentes objections de son groupe concernaient uniquement la forme proposée et la procédure.

M. Ben Weyts (N-VA) constate qu'un nombre relativement important de groupes politiques francophones attachent de l'importance à la notion d' "intégration", alors qu'il n'y a pas d'offre d'intégration disponible en Wallonie. Il attend dès lors le développement rapide de celle-ci dans la partie wallonne du pays. Il compte ensuite sur le fait que l'on prévoira des conditions d'intégration dans le cadre de la problématique de la nationalité qui est actuellement discutée au sein de la commission de la Justice.

Cependant, étant donné que les amendements relatifs à l'intégration utilisent précisément les termes rejetés par le Conseil d'État, il reste sceptique.

Mme Karin Temmerman (sp.a) déduit de cette déclaration que l'intervenant précédent veut, en fait, simplement combattre l'intégration.

M. Melchior Wathelet, secrétaire d'État, retient que tout le monde est d'accord sur le fait que l'Office des Étrangers a besoin de moyens supplémentaires pour exécuter cette loi.

Intitulé

M. Rachid Madrane et consorts (PS) présentent l'*amendement n° 59* (DOC 53 0443/004) et *Mmes Catherine Fonck et Myriam Delacroix-Rolin (cdH)* déposent l'amendement n° 161 (DOC 53 0443/016). Ces deux amendements visent à une meilleure formulation de l'intitulé compte tenu de nouvelles modifications proposées.

IV. — **VOTES**

Article 1er

Cet article est adopté par 14 voix contre une.

De heer Denis Ducarme (MR) is gelet op de eerdere door de PS-fractie geuite kritieken enigszins verrast door de opeens gewijzigde houding van deze politieke familie.

De heer Rachid Madrane (PS) herinnert eraan dat de vroegere bezwaren van zijn fractie louter betrekking hadden op de voorgestelde vorm en de procedure.

De heer Ben Weyts (N-VA) stelt vast dat nogal wat Franstalige politieke fracties belang hechten aan het begrip "inburgering" terwijl er toch geen inburgeringsaanbod voorhanden is in Wallonië. Hij kijkt dan ook uit naar de snelle uitbouw ervan in het Waalse landsgedeelte. Hij rekent er voorts ook op dat in de nationaliteitsproblematiek welke momenteel besproken wordt in de commissie voor de Justitie inburgeringsvoorwaarden zullen worden ingebouwd.

Echter, gelet op het feit dat de amendementen met betrekking tot de inburgering precies die bewoordingen hanteren die door de Raad van State werden afgewezen, blijft hij evenwel sceptisch.

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) leidt uit diens verklaring af dat de vorige spreker eigenlijk de inburgering gewoon wil weren.

De heer Melchior Wathelet, staatssecretaris, onthoudt dat iedereen het over eens is dat de Dienst Vreemdelingenzaken bijkomende middelen behoeft om deze wet uit te voeren.

Opschrift

De heer Rachid Madrane c.s. (PS) dient *amendement nr. 59* (DOC 53 0443/017) en de *dames Catherine Fonck en Myriam Delacroix-Rolin (cdH)* dienen amendement nr. 161 in (DOC 53 0443/016). Deze twee amendementen strekken ertoe het opschrift beter te formuleren, gelet op de voorgestelde nieuwe wijzigingen.

IV. — **STEMMINGEN**

Artikel 1

Het artikel wordt aangenomen met 14 tegen 1 stem.

Art. 2

Le sous-amendement n° 197 est rejeté par 11 voix contre une et 4 abstentions.

Les sous-amendements n°s 189 et 192 sont successivement rejetés par 11 voix contre 5.

Le sous-amendement n° 180 est rejeté par 9 voix contre 2 et 5 abstentions.

Le sous-amendement n° 188 est rejeté par 10 voix contre 6.

Le sous-amendement n° 202 est adopté par 10 voix contre 6.

Le sous-amendement n° 203 est adopté par 13 voix contre 3. En conséquence, le sous-amendement n° 195 devient sans objet.

Le sous-amendement n° 198 est rejeté par 15 voix contre une.

Le sous-amendement n° 184 est rejeté par 11 voix contre 5.

Le sous-amendement n° 186 est rejeté par 12 voix contre 4.

Le sous-amendement n° 162, tendant à remplacer l'article 2, tel qu'amendé, est adopté par 14 voix contre 2. Les sous-amendements n°s 149, 153, 185, 158, 176, 157, 148 et 175 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 3

Les sous-amendements n°s 190 et 191 sont successivement rejetés par 11 voix contre 5.

Le sous-amendement n° 181 est rejeté par 10 voix contre 6.

Le sous-amendement n° 163, tendant à remplacer l'article 3, est adopté par 14 voix contre 2. Les sous-amendements n°s 187, 159, 160, et 177 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 4 *(nouveau)*

Le sous-amendement n° 164, tendant à remplacer le nouvel article 4, est adopté par 14 voix contre 2.

Art. 2

Subamendement nr. 197 wordt verworpen met 11 tegen 1 stem en 4 onthoudingen.

De subamendementen nrs. 189 en 192 worden achtereenvolgens verworpen met 11 tegen 5 stemmen.

Subamendement nr. 180 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen en 5 onthoudingen.

Subamendement nr. 188 wordt verworpen met 10 tegen 6 stemmen.

Subamendement nr. 202 wordt aangenomen met 10 tegen 6 stemmen.

Subamendement nr. 203 wordt aangenomen met 13 tegen 3 stemmen. Bijgevolg vervalt subamendement nr. 195.

Subamendement nr. 198 wordt verworpen met 15 tegen 1 stem.

Subamendement nr. 184 wordt verworpen met 11 tegen 5 stemmen.

Subamendement nr. 186 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Het aldus geamendeerde subamendement nr. 162 tot vervanging van artikel 2 wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen. Derhalve vervallen de subamendementen nrs. 149, 153, 185, 158, 176, 157 , 148 en 175.

Art. 3

De subamendementen 190 en 191 worden achtereenvolgens verworpen met 11 tegen 5 stemmen.

Subamendement nr. 181 wordt verworpen met 10 tegen 6 stemmen.

Subamendement nr. 163 tot vervanging van artikel 3 wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen. Derhalve vervallen de subamendementen nrs. 187, 159, 160, en 177.

Art. 4 *(nieuw)*

Subamendement nr. 164 tot vervanging van artikel 4 (nieuw) wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

Art. 5 *(nouveau)*

Les sous-amendements n°s 182 et 183 sont successivement rejetés par 10 voix contre 6.

Le sous-amendement n° 200 est rejeté par 10 voix contre 5 et une abstention.

Le sous-amendement n° 165, tendant à remplacer le nouvel article 5, est adopté par 14 voix contre 2. Les sous-amendements n°s 150, 154, 178 et 179 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 6 *(nouveau)*

Le sous-amendement n° 201 est adopté par 15 voix et une abstention.

Le sous-amendement n° 166, tendant à remplacer le nouvel article 6 et tel qu'amendé, est adopté par 14 voix contre 2. Les sous-amendements n°s 151 et 155 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 7 *(nouveau)*

Le sous-amendement n° 204 est adopté par 9 voix contre 6 et une abstention.

Le sous-amendement n° 167, tendant à remplacer le nouvel article 7 et tel qu'amendé, est adopté par 14 voix contre 2.

Art. 8 *(nouveau)*

Les sous-amendements n°s 193 et 168, tendant à remplacer le nouvel article 8, sont successivement adoptés par 14 voix contre une et une abstention.

Art. 9 *(nouveau)*

Le sous-amendement n° 199 est rejeté par 14 voix contre une et une abstention.

Le sous-amendement n° 194 est adopté par 14 voix contre une et une abstention.

Le sous-amendement n° 169, tendant à remplacer le nouvel article 9 et tel qu'amendé, est adopté par 9 voix contre 5 en 2 abstentions. Les sous-amendements n°s 152 et 156 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 5 *(nieuw)*

De subamendementen nrs.182 en 183 worden achtereenvolgens verworpen met 10 tegen 6 stemmen.

Subamendement nr. 200 wordt verworpen met 10 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

Subamendement nr. 165 tot vervanging van artikel 5 (nieuw) wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen. Derhalve vervallen de subamendementen nrs. 150, 154, 178 en 179.

Art. 6 *(nieuw)*

Subamendement nr. 201 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde subamendement nr. 166 tot vervanging van artikel 6 (nieuw) wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen. Derhalve vervallen de subamendementen nrs. 151 en 155.

Art. 7 *(nieuw)*

Het subamendement nr. 204 wordt aangenomen met 9 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde subamendement nr. 167 tot vervanging van artikel 7 (nieuw) wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

Art. 8 *(nieuw)*

De subamendementen nrs. 193 en 168, tot vervanging van artikel 8 (nieuw), worden achtereenvolgens aangenomen met 14 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Art. 9 *(nieuw)*

Subamendement nr. 199 wordt verworpen met 14 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Subamendement nr. 194 wordt aangenomen met 14 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde subamendement nr. 169 tot vervanging van artikel 9 (nieuw) wordt aangenomen met 9 tegen 5 stemmen en 2 onthoudingen. Derhalve vervallen de subamendementen nrs. 152 en 156.

Art. 10 à 13 *(nouveaux)*

Les sous-amendements n°s 170 à 173, tendant à remplacer les nouveaux articles 10 à 13, sont successivement adoptés par 14 voix contre 2.

Art. 14 *(nouveau)*

Le sous-amendement n° 174 tendant à remplacer le nouvel article 14 est adopté par 15 voix contre une.

À la suite de l'adoption des sous-amendements n°s 162 à 174 qui remplacent l'amendement global n° 147, pris comme texte de base par la commission, les amendements n°s 1 à 58 et 60 à 147 deviennent sans objet.

Art. 15 *(nouveau)*

L'amendement n° 196 tendant à insérer un nouvel article est adopté par 10 voix contre 5 et une abstention.

Art. 16 *(nouveau)*

L'amendement n° 205 tendant à insérer un nouvel article est rejeté par 10 voix contre 5 et une abstention.

Art. 17 *(nouveau)*

L'amendement n° 206 tendant à insérer un nouvel article est rejeté par 11 voix contre une et 4 abstentions.

Art. 18 *(nouveau)*

L'amendement n° 207 tendant à insérer un nouvel article est rejeté par 11 voix contre une et 4 abstentions.

Intitulé

L'amendement n° 59 tendant à modifier l'intitulé et l'intitulé ainsi modifié sont successivement adoptés par 15 voix contre une. L'amendement n° 161 devient dès lors sans objet.

*

Art. 10 tot 13 *(nieuw)*

De subamendementen nrs. 170 tot 173 tot vervanging van de nieuwe artikelen 10 tot 13, worden achtereenvolgens aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

Art. 14 *(nieuw)*

Subamendement nr. 174 tot vervanging van artikel 14 (nieuw) wordt aangenomen met 15 tegen 1 stem.

Ingevolge de aanneming van de subamendementen nrs. 162 tot 174, ter vervanging van het overkoepelend amendement nr. 147 dat de commissie als basistekst heeft genomen, vervallen de amendementen nrs. 1 tot 58 en 60 tot 147.

Art. 15 *(nieuw)*

Amendement nr. 196 tot invoeging van een nieuw artikel wordt aangenomen met 10 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

Art. 16 *(nieuw)*

Amendement nr. 205 tot invoeging van een nieuw artikel wordt verworpen met 10 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

Art. 17 *(nieuw)*

Amendement nr. 206 tot invoeging van een nieuw artikel wordt verworpen met 11 tegen 1 stem en 4 onthoudingen.

Art. 18 *(nieuw)*

Amendement nr. 207 tot invoeging van een nieuw artikel wordt verworpen met 11 tegen 1 stem en 4 onthoudingen.

Opschrift

Amendement nr. 59 tot wijziging van het opschrift en het aldus gewijzigde opschrift worden achtereenvolgens aangenomen met 15 tegen 1 stem. Derhalve vervalt amendement nr. 161.

*

Par dérogation à l'article 82 du Règlement, la commission décide de procéder immédiatement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi. L'ensemble de la proposition de loi, tel qu'il a été amendé, est adopté par 12 voix contre 2 et 2 abstentions.

Les propositions de loi jointes deviennent dès lors sans objet:

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial de ressortissants de pays tiers (DOC 53 0475/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions dont est assorti le regroupement familial des ressortissants belges (DOC 53 0570/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de supprimer les effets liés à la cohabitation légale en matière de droit de séjour (DOC 53 0595/001).

— Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le regroupement familial, la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0596/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0681/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 53 0689/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de modifier les conditions du regroupement familial pour les ressortissants de pays non membres de l'Union européenne (DOC 53 0757/001).

In afwijking van artikel 82 van het Reglement beslist de commissie onmiddellijk over het gehele wetsvoorstel te stemmen. Het gehele wetsvoorstel, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 12 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Derhalve vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen:

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de gezinshereniging van derdelanders betreft (DOC 53 0475/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voor wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging door Belgische onderdanen(DOC 53 0570/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de afschaffing van de verblijfsrechtelijke gevolgen gekoppeld aan het wettelijk samenwonen betreft, (DOC 53 0595/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging, wat betreft de gezinshereniging, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0596/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0681/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 53 0689/001).

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te wijzigen voor de onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie(DOC 53 0757/001).

— Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en ce qui concerne les conditions relatives au regroupement familial (DOC 53 0866/001).

Les rapporteurs,	*Le président,*
Leen DIERICK Catherine FONCK	Siegfried BRACKE

— Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden voor de gezinshereniging (DOC 53 0866/001).

De rapporteurs,	*De voorzitter,*
Leen DIERICK Catherine FONCK	Siegfried BRACKE

ANNEXE

BIJLAGE

Service public fédéral Intérieur
Office des Etrangers
Bureau d'Etudes

La présente note comporte des observations juridiques et pratiques générales formulées par l'Office des Etrangers (OE) relatives à la proposition de loi 0443 sur la condition de revenus et le délai d'attente. Si la Commission de l'Intérieur admet l'utilité d'une proposition de texte concrète, l'administration accède volontiers à cette requête.

1. Condition de revenus

1.1. Généralités

L'art. 7 paragraphe 1 c) de la directive 2003/86/CE stipule que lors du dépôt de la demande de regroupement familial, les Etats membres peuvent exiger de la personne qui a introduit la demande de fournir la preuve que le regroupant dispose :

"de ressources stables, régulières et suffisantes pour subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille sans recourir au système d'aide sociale de l'État membre concerné. Les États membres évaluent ces ressources par rapport à leur nature et leur régularité et peuvent tenir compte du niveau des rémunérations et des pensions minimales nationales ainsi que du nombre de membres que compte la famille."

Dans ce cadre, il importe de renvoyer à l'arrêt **Chakroun** C-578/08 du 4 mars 2010 dans lequel la Cour fournit une interprétation de la disposition ci-dessus.

De manière générale, la Cour rappelle que la directive impose aux Etats membres une obligation positive, à savoir l'autorisation du regroupement familial dans les cas fixés par la directive. La Cour estime que la marge d'appréciation des Etats membres pour limiter ce droit doit dès lors être interprétée de manière stricte.

Une telle interprétation stricte signifie que les Etats membres ne peuvent pas invoquer la condition de revenus lorsqu'elle celle-ci porte atteinte à l'objectif poursuivi par la directive, à savoir encourager le regroupement familial et ses conséquences positives.

1.2. "système d'aide sociale"

Sur ce point, la Cour a statué comme suit :

"*La phrase « recourir au système d'aide sociale » figurant à l'article 7, paragraphe 1, initio et sous c), de la directive 2003/86/CE, relative au regroupement familial, doit être interprétée en ce sens* ***qu'elle ne permet pas à un État membre d'adopter une réglementation relative au regroupement familial refusant celui-ci à un regroupant qui a prouvé qu'il dispose de ressources stables, régulières et suffisantes lui permettant de subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille****, mais qui, eu égard au niveau de ses*

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Dienst Vreemdelingenzaken
Studiebureau

Deze nota omvat algemene juridische en praktische opmerkingen gesteld door Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) aangaande het wetsvoorstel 0443 m.b.t. de inkomensvereiste en de wachttermijn. Indien de Commissie BIZA zou gebaat zijn bij een concreet tekstvoorstel, dan gaat de administratie graag in op dit verzoek.

1. Inkomensvereiste:

1.1. Algemeen:

Art. 7 lid 1 c) van de richtlijn 2003/86/EG bepaalt dat bij de indiening van het verzoek tot gezinshereniging de lidstaten kunnen eisen t.a.v. de aanvrager dat de gezinshereniger beschikt over:

"*stabiele en regelmatige inkomsten die volstaan om hemzelf en zijn gezinsleden te onderhouden, zonder een beroep te doen op het stelsel voor sociale bijstand van de betrokken lidstaat. De lidstaten beoordelen daartoe de aard en de regelmaat van deze inkomsten en kunnen rekening houden met de nationale minimumlonen en pensioenen, evenals met het aantal gezinsleden*."

Belangrijk is te verwijzen naar het arrest **Chakroun** C-578/08 van 4 maart 2010 waarin het Hof een interpretatie geeft aan bovenstaande bepaling.

Op algemene wijze herinnert het Hof eraan dat de richtlijn de lidstaten een positieve verplichting oplegt, namelijk het toestaan van gezinshereniging in de door de richtlijn vastgestelde gevallen. De beoordelingsmarge in hoofde van de lidstaten om dit recht te beperken dient volgens het Hof dan ook strikt te worden geïnterpreteerd.

Een dergelijke strikte uitleg betekent dat de lidstaten de inkomensvereiste niet zo mogen gebruiken dat afbreuk wordt gedaan aan het doel van de richtlijn, het bevorderen van gezinshereniging, en aan het nuttig effect daarvan.

1.2. "stelsel voor sociale bijstand":

Het Hof stelt daaromtrent in zijn dictum:

"*De zinsnede „beroep op het stelsel voor sociale bijstand" in artikel 7, lid 1, aanhef en sub c, van richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging moet aldus worden uitgelegd, dat deze een lidstaat* ***niet de mogelijkheid biedt een regeling voor gezinshereniging vast te stellen die ertoe leidt dat gezinshereniging niet wordt toegestaan aan een gezinshereniger die het bewijs heeft geleverd over stabiele en regelmatige inkomsten te beschikken om in zijn algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan en in die van zijn gezinsleden te kunnen voorzien,*** *maar die, gelet op de hoogte van zijn inkomsten, toch een beroep zal kunnen doen op bijzondere bijstand om te voorzien in bijzondere, individueel*

ibz

revenus, pourra néanmoins faire appel à une assistance spéciale en cas de dépenses particulières et individuellement déterminées nécessaires à sa subsistance, à des remises d'impôt accordées par des collectivités locales en fonction des revenus ou à des mesures de soutien aux revenus dans le cadre de la politique minimale communale. "

La Cour estime que la notion de "aide sociale" doit être considérée comme un concept autonome du droit de l'Union, qui renvoie à l'aide sociale, *octroyée par les autorités publiques à laquelle a recours un individu qui ne dispose pas de ressources stables, régulières et suffisantes*, ce qui correspond en Belgique :

1) aux **régimes d'assistance complémentaires**, visant à garantir un niveau minimal de sécurité d'existence et financés exclusivement par des fonds publics généraux, soit[1] :
   - le revenu d'intégration
   - la garantie de revenus aux personnes âgées
   - les prestations familiales garanties
   - les allocations aux personnes handicapées
2) à l'aide sociale financière

Les assurances sociales classiques (assurances des risques professionnels, secteur des pensions, secteur du chômage, système des allocations familiales, allocations de maladie et d'invalidité) qui font office de prestations de remplacement des revenus et qui sont basées sur le principe de solidarité au moyen de cotisations sociales prélevées sur les revenus du travail doivent, en principe, aussi être prises en considération lors de l'examen des moyens de subsistance suffisants.[2]

1.3. Introduction de la condition de revenus - article 10 et suivants de la loi du 15.12.1980

Transposée dans le contexte belge, cette condition implique que, lors de l'examen des moyens de subsistance, il y a lieu de prendre en considération l'ensemble des prestations de remplacement des revenus. Le simple fait que l'étranger fait appel à l'assistance sociale au sens de la directive ne constitue pas une raison suffisante pour conclure que l'étranger ne dispose pas de moyens de subsistance suffisants pour subvenir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille.

Concrètement :

Pour déterminer si un étranger dispose ou non de moyens de subsistance suffisants[3] :

- Un **montant de référence** peut être fixé.

  → 120 pour cent du montant tél que prévu à l'article 14 de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale peut être utilisé comme montant de référence.

- Aucun revenu minimum ne peut être défini au-dessous duquel tout regroupement familial serait refusé, sans un **examen concret** de la situation de chaque demandeur.

  → Cette exigence peut être respectée en prévoyant la transposition de l'article 17 de la directive.

Il est recommandé d'ajouter une définition des moyens de subsistance. Attention, la notion de moyens de subsistance suffisants doit être interprétée différemment à l'article 10 bis §1 de la loi du 15.12.1980. En effet, pour pouvoir séjourner en Belgique en tant qu'étudiant, il faut disposer de moyens de subsistance suffisants[4], et

[1] S. BOUCKAERT, "*Documentloze vreemdelingen. Grondrechtenbescherming doorheen de Belgische en internationale rechtspraak vanaf 1985*", 2007, Maklu, 295.
[2] S. BOUCKAERT, "*Documentloze vreemdelingen. Grondrechtenbescherming doorheen de Belgische en internationale rechtspraak vanaf 1985*", 2007, Maklu, 293.
[3] Considérant 48 de l'arrêt Chakroun
[4] Art. 58 paragraphe premier 2° de la loi du 15.12.1980, article 7 paragraphe premier b) Directive 2004/114/CE

ibz

bepaalde noodzakelijke kosten van het bestaan, op inkomensafhankelijke kwijtscheldingen van heffingen van lagere overheden of op inkomensondersteunende maatregelen in het kader van het gemeentelijk minimabeleid."

Het begrip "sociale bijstand" moet volgens het Hof beschouwd worden als een autonoom begrip van het recht van de Unie dat verwijst naar sociale bijstand *van overheidswege die in de plaats komt van de ontbrekende stabiele, regelmatige en voldoende inkomsten*, wat in België correspondeert met:

1) de aanvullende **bijstandsstelsels**, die een minimaal niveau van bestaanszekerheid dienen te waarborgen en uitsluitend via algemene overheidsmiddelen worden gefinancierd, zijnde[1]:
   - leefloon
   - inkomensgarantie voor ouderen
   - gewaarborgde gezinsbijslag
   - tegemoetkomingen aan gehandicapten
2) financiële maatschappelijke dienstverlening

De klassieke sociale verzekeringen (de professionele risicoverzekeringen, de sector van de pensioenen, de werkloosheidssector, het stelsel van de gezinsbijslagen, ziekte en invaliditeitsuitkeringen) die gelden als inkomensvervangende uitkeringen en gestoeld zijn op het solidariteitsprincipe door middel van sociale bijdragen op arbeidsinkomsten moeten in principe mee in overweging genomen worden bij het bepalen van de voldoende bestaansmiddelen.[2]

1.3. Invoeging inkomensvereiste artikel 10 ev. Vreemdelingenwet (Vw):

Toegepast op de Belgische situatie betekent dit dat bij de evaluatie van de bestaansmiddelen alle inkomensvervangende uitkeringen in overweging moeten genomen worden. Het enkele feit dat de vreemdeling beroep doet op sociale bijstand in de zin van de richtlijn is op zich geen voldoende reden om te besluiten dat de vreemdeling niet over voldoende bestaansmiddelen beschikt om te voorzien in zijn algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan en in die van zijn gezinsleden.

Concreet:

Om te bepalen of een vreemdeling al dan beschikt over voldoende bestaansmiddelen[3]:

- Kan wel een bepaald **referentiebedrag** vastgesteld worden

  → 120 procent van het bedrag zoals bepaald in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie kan aangewend worden als referentiebedrag.

- Kan geen minimuminkomen bepaald worden waaronder geen gezinshereniging wordt toegestaan, zonder enige **concrete beoordeling** van de situatie van iedere aanvrager

  → Aan deze vereiste kan voldaan worden door te voorzien in de omzetting van artikel 17 van de richtlijn.

Aangewezen lijkt een definitie in te voegen van bestaansmiddelen. Let wel de notie voldoende bestaansmiddelen dient anders ingevuld te worden in artikel 10 bis §1 Vw. Immers een voorwaarde om als student te mogen verblijven in België is het hebben van voldoende bestaansmiddelen[4] zonder dat sociale uitkeringen daarbij in rekening kunnen worden gebracht. Dit heeft tot gevolg dat evenmin in het kader van gezinshereniging de sociale uitkeringen in overweging genomen kunnen worden.

---

[1] S. BOUCKAERT, "*Documentloze vreemdelingen. Grondrechtenbescherming doorheen de Belgische en internationale rechtspraak vanaf 1985*", 2007, Maklu, 295.
[2] S. BOUCKAERT, "*Documentloze vreemdelingen. Grondrechtenbescherming doorheen de Belgische en internationale rechtspraak vanaf 1985*", 2007, Maklu, 293.
[3] Overweging 48 van het arrest Chakroun
[4] Art. 58 eerste lid 2° Vw, artikel 7 eerste lid b) Richtlijn 2004/114/EG

ibz

les allocations sociales ne sont pas prises en compte à ce niveau. En conséquence, les allocations sociales ne peuvent pas non plus entrer en ligne de compte dans le cadre du regroupement familial.

Dans un souci d'uniformité avec l'article 12.1 de la directive, les membres de la famille de réfugiés reconnus ne doivent pas être soumis à la condition de revenus. En effet, l'article 12.1 stipule que les Etats membres ne peuvent pas imposer au réfugié et/ou aux membres de la famille de fournir des éléments de preuve attestant qu'il répond aux conditions visées à l'article 7 de la directive (= logement suffisant, assurance maladie, ressources suffisantes).

2. Délai d'attente

2.1. Généralités

L'article 8 de la directive 2003/86 prévoit la disposition suivante :

"Les États membres peuvent exiger que le regroupant ait séjourné légalement sur leur territoire pendant une période qui ne peut pas dépasser deux ans, avant de se faire rejoindre par les membres de sa famille."

Cette disposition est évoquée au Chapitre IV "Conditions requises pour l'exercice du droit au regroupement familial" de la directive.

L'article 5 du chapitre III de la directive, intitulé "Dépôt et examen de la demande" prévoit la disposition suivante :

"Dès que possible, et en tout état de cause au plus tard neuf mois après la date du dépôt de la demande, les autorités compétentes de l'État membre notifient par écrit à la personne qui a déposé la demande la décision la concernant.

Dans des cas exceptionnels liés à la complexité de l'examen de la demande, le délai visé au premier alinéa peut être prorogé."

En d'autres termes, la directive établit elle-même une distinction entre, d'une part, les conditions requises pour l'exercice du droit au regroupement familial et, d'autre part, le délai de traitement de la demande.

L'administration entend maintenir cette distinction en optant pour l'imposition d'un délai avant de pouvoir introduire la demande.

La Commission a précisé que l'article 8 de la directive prévoit que la décision relative à la demande de séjour doit être prise sur la base du regroupement familial après maximum deux années de séjour légal de la personne ouvrant le droit au regroupement familial.

En d'autres termes, un délai d'attente de 9 mois peut donc être imposé, compte tenu du fait que le délai de traitement d'une demande de regroupement familial peut s'élever à maximum 15 mois dans des situations exceptionnelles liées au caractère complexe de la demande.[5]

[5] Art. 12bis de la loi du 15.12.1980

ibz

Om conform het artikel 12.1 van de richtlijn te zijn moeten gezinsleden van erkende vluchtelingen uitgesloten worden van de inkomensvereiste. Artikel 12.1 bepaalt immers dat de lidstaten ten aanzien van vluchtelingen en hun gezinsleden in principe niet het bewijs mogen eisen dat zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 7 van de richtlijn (= voldoende huisvesting, ziektekostenverzekering, voldoende bestaansmiddelen).

2. Wachttermijn

2.1. Algemeen

Artikel 8 van de richtlijn 2003/86 stelt:

"*De lidstaten mogen van de gezinshereniger een periode van ten hoogste twee jaar legaal verblijf op hun grondgebied eisen, voordat zijn gezinsleden zich bij hem voegen*."

Deze bepaling valt onder Hoofdstuk IV 'Vereisten voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging' van de richtlijn.

Artikel 5 van hoofdstuk III van de richtlijn met betrekking tot de 'Indiening en behandeling van het verzoek' bepaalt:

"*Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk negen maanden na de datum van indiening van een verzoek, stellen de bevoegde instanties van de lidstaat de persoon die het verzoek heeft ingediend, schriftelijk in kennis van de ten aanzien van hem genomen beslissing.*

In bijzondere omstandigheden die verband houden met het complexe karakter van de behandeling van het verzoek, kan de in de eerste alinea genoemde termijn verlengd worden."

Uit de richtlijn zelf volgt m.a.w. dat een onderscheid gemaakt wordt tussen de voorwaarden die gesteld worden voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging enerzijds en de behandelingstermijn van de aanvraag anderzijds.

De administratie wenst dit onderscheid te behouden door te opteren voor het opleggen van een termijn alvorens de aanvraag mag worden ingediend.

De Commissie heeft gepreciseerd dat artikel 8 van de richtlijn inhoudt dat de *beslissing* over de verblijfsaanvraag op grond van gezinshereniging moet genomen worden na maximaal twee jaar legaal verblijf van de persoon die het recht op gezinshereniging opent.

Dit betekent bijgevolg dat een wachttermijn van 9 maanden kan opgelegd worden, rekening houdend met het feit dat de behandelingstermijn van een aanvraag gezinshereniging maximaal 15 maanden kan bedragen in uitzonderlijke omstandigheden die verband houden met het complexe karakter van de aanvraag.[5]

[5] Art. 12bis van de wet van 15.12.1980

ibz

2.2. Introduction du délai d'attente à l'article 10§1 de la loi du 15.12.1980

S'il est opté pour l'introduction d'un délai d'attente à l'article 10 et non à l'article 10bis, une différence de traitement est créée entre :1) les membres de la famille souhaitant rejoindre, dans le cadre du regroupement familial, un étranger disposant d'un droit de séjour illimité (article 10§1) et2) les membres de la famille souhaitant rejoindre, dans le cadre du regroupement familial, un étranger disposant d'un droit de séjour limité (article 10bis).

L'administration signale que la différence de traitement ne peut être faite que sur la base d'une justification objective et raisonnable, à évaluer à la lumière de l'objectif et des conséquences de la mesure.

Pour être autorisés à séjourner pour une durée illimitée, les étrangers doivent, en principe, avoir satisfait pendant plusieurs années aux conditions de séjour requises pour obtenir leur autorisation initiale de séjour pour une durée limitée.[6]

En conséquence, les dispositions suivantes sont d'application :

- La plupart des étrangers bénéficiant d'un droit au séjour pour une durée illimitée satisfont déjà à la condition du séjour légal de 2 ans.

- Pendant la période du séjour limité précédant le séjour illimité, les étrangers peuvent prétendre au droit au regroupement familial sans délai d'attente.

Ces dispositions impliquent également que l'art. 2, 1° et 2° de la proposition de loi et l'amendement n° 136 sont contraires à l'article 8 de la directive, étant donné qu'ils prévoient que l'étranger qui est déjà admis ou autorisé à séjourner pour une durée illimitée doit attendre 1 ou 2 ans avant que les membres de sa famille puissent le rejoindre.

Il est dès lors recommandé de déterminer le délai d'attente dans un paragraphe distinct qui doit précéder l'actuel paragraphe 4 de l'article 10 de la loi du 15.12.1980.

Dans un souci de conformité avec l'article 12.2 de la directive, il y a lieu de prévoir également une réserve légale en ce qui concerne le délai d'attente par rapport aux membres de la famille d'un réfugié reconnu.

F. ROOSEMONT
Directeur général

[6] L'art. 13 §1 de la loi du 15.12.1980 part du postulat que toute autorisation de séjour est octroyée pour une durée limitée, sauf mention contraire prévue explicitement. Seules certaines catégories d'étrangers régularisés sur la base de l'article 9bis et les réfugiés reconnus peuvent se voir délivrer directement un titre de séjour pour une durée illimitée

2.2. Invoeging wachttermijn in artikel 10§1 Vw:

Indien ervoor wordt geopteerd om een wachttermijn in te voegen in artikel 10 en niet in artikel 10bis, wordt een verschil in behandeling tot stand gebracht tussen 1) familieleden die gezinshereniging willen uitoefenen met een vreemdeling die een *onbeperkt* verblijfsrecht heeft (artikel 10§1) en 2) familieleden die gezinshereniging willen uitoefenen met een vreemdeling die een *beperkt* verblijfsrecht heeft (artikel 10bis).

De administratie wijst er op dat het verschil in behandeling slechts geoorloofd is indien het verschil berust op objectieve en redelijke verantwoording, te beoordelen in het licht van het doel en de gevolgen van de maatregel.

Als voorwaarde om gemachtigd te worden tot een verblijf van onbepaalde duur moeten de vreemdelingen in principe meerdere opeenvolgende jaren voldaan hebben aan de verblijfsvoorwaarden gesteld aan de initiële machtiging tot verblijf van beperkte duur.[6]

Bijgevolg geldt dat:

- de meeste vreemdelingen met een verblijf van onbepaalde duur reeds voldoen aan de voorwaarde van het hebben van een legaal verblijf van 2 jaar.

- vreemdelingen zich gedurende de periode van beperkt verblijf voorafgaand aan het onbeperkt verblijf kunnen beroepen op gezinshereniging zonder wachttermijn.

Dit impliceert eveneens dat art. 2, 1° en 2° van het wetsvoorstel en amendement nr 136 ingaan tegen artikel 8 van de richtlijn, gezien deze bepalen dat de vreemdeling die reeds gemachtigd of toegelaten is tot een verblijf van onbeperkte duur bijkomend 2 of 1 jaar moeten wachten alvorens zijn gezinsleden zich bij hem kunnen voegen.

Aangewezen is daarom de wachttermijn te regelen in een afzonderlijk paragraaf vóór huidige paragraaf 4 van artikel 10 Vw.

Om conform artikel 12.2 van de richtlijn te zijn, moet wat betreft de wachttermijn eveneens een wettelijk voorbehoud gemaakt worden ten aanzien van de gezinsleden van een erkende vluchteling.

F. ROOSEMONT
Directeur-Generaal

[6] Art. 13 §1 Vw stelt immers als algemeen principe dat elke machtiging tot verblijf verleend wordt voor beperkte duur tenzij dit uitdrukkelijk anders wordt bepaald. Enkel bepaalde categorieën van vreemdelingen die geregulariseerd worden op grond van artikel 9 bis en erkende vluchtelingen kunnen onmiddellijk in het bezit gesteld worden van een verblijfstitel van onbepaalde duur.

Imprimerie centrale – Cette publication est imprimée exclusivement sur du papier certifié FSC
Centrale drukkerij – Deze publicatie wordt uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier